

Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

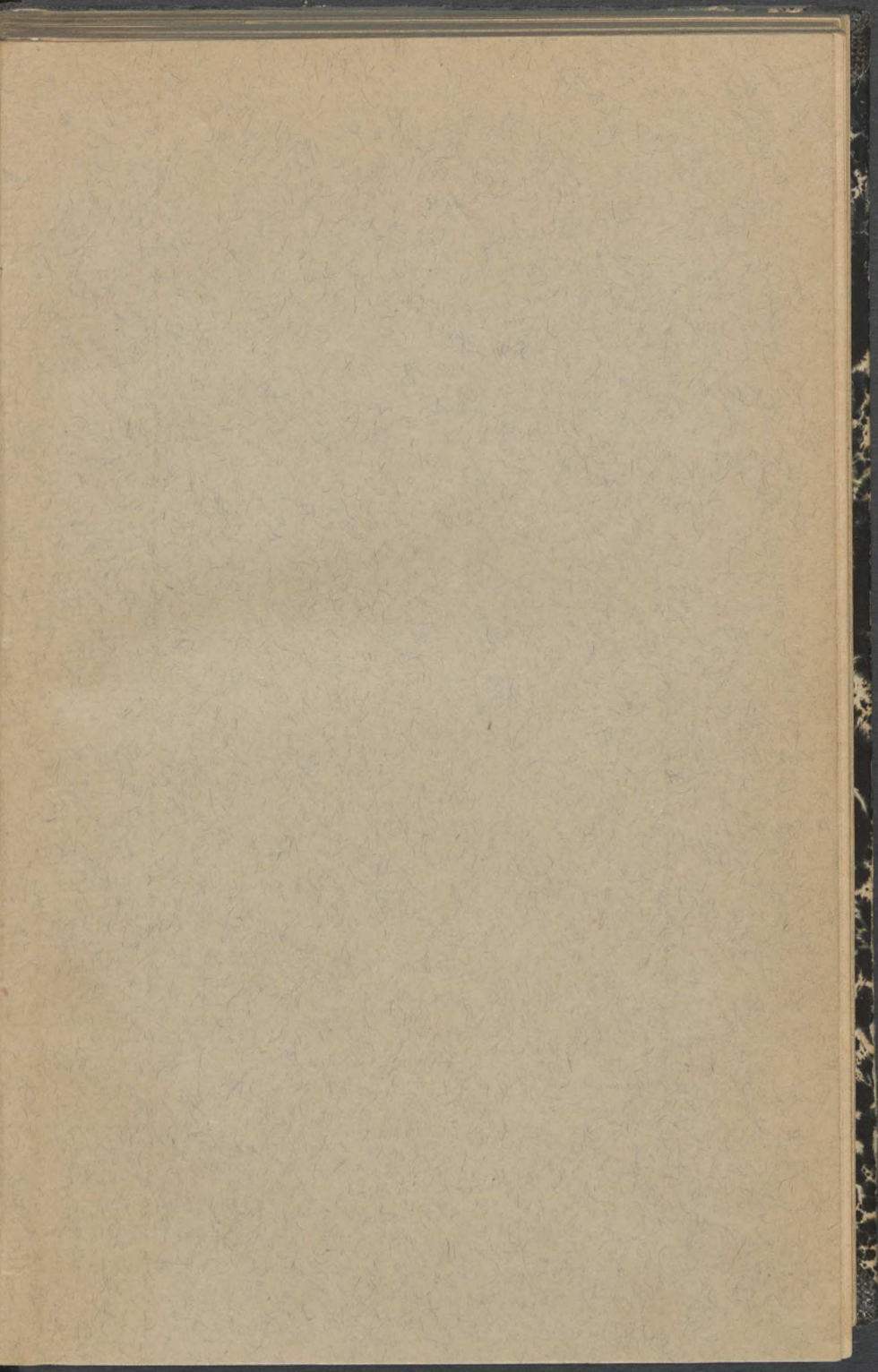
Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

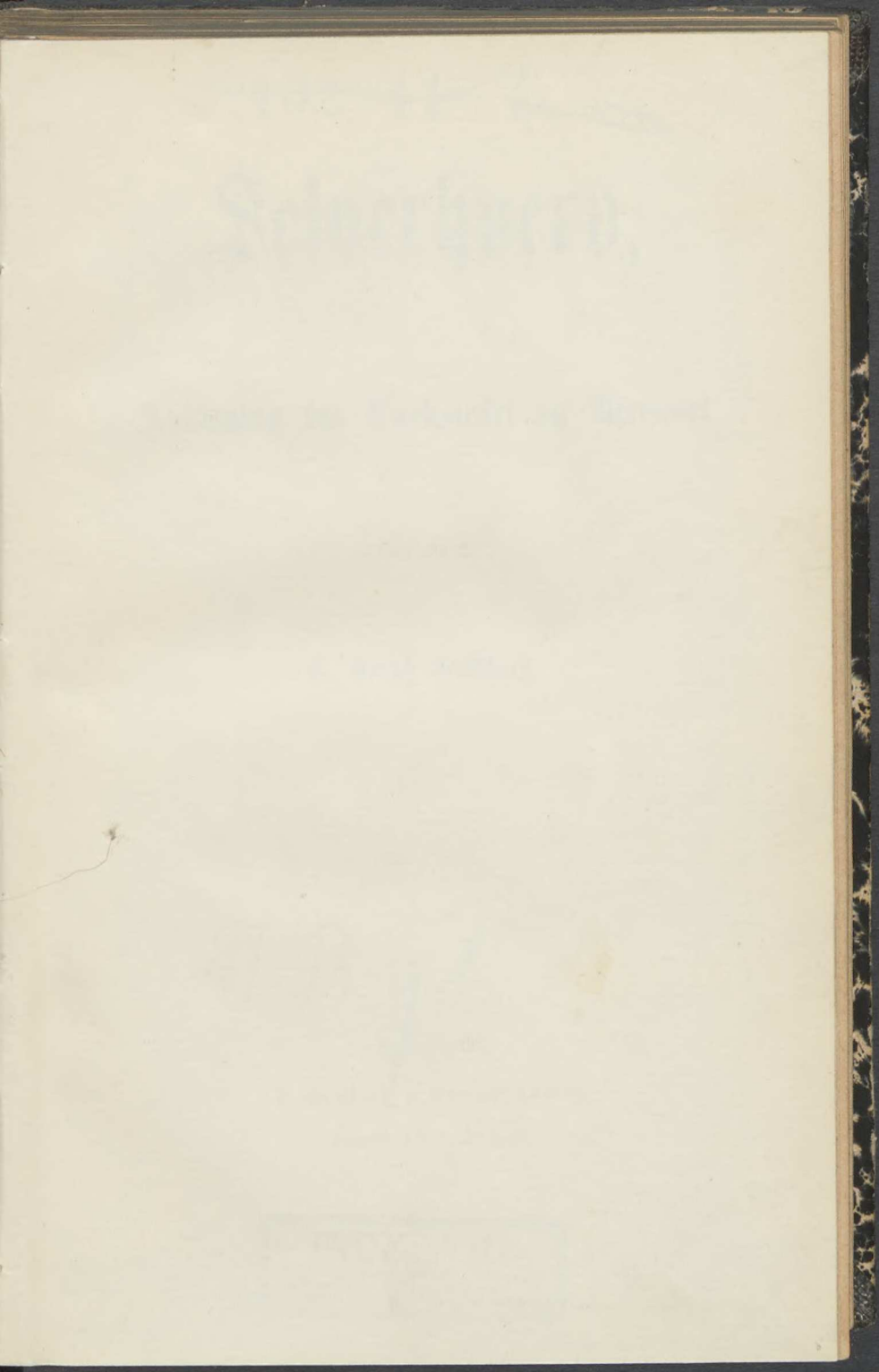
Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

Hoegh Bildberg
1888

+

66(083)
J. B.

~~102 11 2~~ ^d

Selverhverv,

Anvisning for Værkstedet og Hjemmet

famlæde af

C. Hoegh Guldberg.

4de Udg. lag.

J B 9 L

Kjøbenhavn.

P. Hanberg & Comp's Forlag.

Hoffensberg & Trap's Etabl.

1888.

Forord.

Siden Høegh Guldbergs Selverhverv i 1870 udkom for første Gang, ere tre store Dplag af denne Bog udsolgte. Det sidste 3die Dplag udsolgtes i Løbet af forrige Aar i Subskription i et Antal af 2000 Exemplarer inden dennes Slutning.

Sammenligner man de tidligere Dplag med den foreliggende 4de Udgave, vil man finde denne betydelig formindsket i Omfang men kvalitativt forøget. Der er heri udeladt en Del mindre tidsvarende Afsnit saavel som flere af de tidligere Dplags omfangsrige Artikler, der omhandlede et helt Haandværk, og som ikke havde nogen almindelig Interesse, ligesom de for de specielle Fagmænd neppe indeholdt noget Nyt. Til Gjengjæld er der derimod optaget en stor Mængde af de i de senere Aar i de tekniske Tidsskrifter fremkomne Anvisninger.

Man har derfor ment, at Bogen i den Form, hvori den nu fremtræder, i højere Grad vil opfylde sin Hensigt at være en Haandbog, hvori man under Et har samlet en stor Del af de Anvisninger og Ophvisninger, som ellers findes spredte og for de Fleste vanskeligt tilgængelige.

Det er saaledes Udgivernes Haab, at Bogen i sin nuværende Form i endnu højere Grad end sine Forgjængere vil opfylde sin Hensigt: at kunne give Svar paa de forskjelligartede Spørgsmaal, som man baade fra Hjemmet og Bærstedet vil stille til den.

Kjøbenhavn 1888.

Udgiverne.

Abruzzeroft, fort (Fromage de Scanno). Af Faare-mælk udtilles Ostestoffet paa sædvanlig Maade og udvaskes gjen-tagende med saltet Vand. Naar Vandet for største Delen er fjer-net i Ostepressen anbringes den i en Blanding af fint sigtet Sod og Vand, hvori er opløst Bernitriol i Forhold 1—50. Heri bliver Osten i 24 Timer, hvorefter den lægges til Tørring paa et Brædt, der er anbragt paa Væggen paa et kjoligt og tørt Sted. Denne Røddypning og Tørring gjentages fra Tid til an-den, og efter 2—3 Maaneders Forløb er Osten forvandlet til en gulagtig, fast og fed Masse under en sort Skorpe. Lugten er stærk og dens Smag gjør den meget yndet i hele Italien.

Adhæsiionsfmørelse for Drivremme. Følgende Blanding benyttes med godt Resultat i Stenfulsgruberne ved Saarbrücken. Man sammenjmelter 1 Del Talg og 3 Dele Tran og opløser i den varme Masse $1\frac{1}{2}$ Del Kolophonium, hvorefter Massen røres til Afkjøling.

Aspudsning paa Vægge. En Aspudsning med porphyragtig Udseende faaer man ved at udrøre Kalk med sin halve Vægt Ce-ment og noget Farve, og derpaa udstryge Blandingen i tynde Lag, som efter Hærdningen brydes i uregelmæssige Stykker. Disse udrøres da i en Deig af Kalk og Cement, som er farvet med en anden Farve, og denne Blanding benyttes til Aspudsning paa Vægge eller Gulve. Efter Tørring afrides eller afslibes med en Staaltraadsbørste, hvorpaa overstryges med en Vandglasopløsning. En saaledes behandlet Væg modstaaer Fugtighed og kan afvaskes med Sæbe og Vand.

Afstøbning af Medailler, Caméer etc. i Gips, Svovl, Alun og farvet Vox. Afstøbning i Gips ved Hjælp af

Stanniol. Af blankt Stanniol udstjæres en rund Plade, der er saameget større end Medaillen, at Stanniolen paa alle Sider kan bøjes op til den øverste Kant af denne. Medaillen lægges paa nogle Blade Papir paa et Bord med den Side opad, som skal afstøbes. Stanniolen lægges derover og de fremstaaende Kanter bøjes ned over Medaillen og glattes til dennes Sider. Er Præget højt maa Stanniolen først trykkes til med en Tot Bomuld, og dernæst stødes med en kort stiv Borste over hele Fladen til Præget viser sig rent og skarpt. Man smelter da noget Bøx i en lille flad Beholder og medens dette endnu er blødt trykkes Medaillen med Stanniolen ned i dette, saa langt, at Bøxet naar op til Overkanten af Medaillen. Efter Afkjøling lader Medaillen sig da let fjerne medens Stanniolen bliver i Bøxet.

Brændt Gibs udrøres derpaa med lidt Vand til en tynd Grød, og ved Hjælp af en fin Pensel overstryges Stanniolformen hermed, hvorefter Formen fyldes med en lidt tykkere Gibsblanding, idet Formen bantes nogle Gange mod Bordet for at mulige Luftblærer kunne fjernes og for at Gibsen kan faa en jævn Overflade i Formen. Efter $\frac{1}{2}$ Times Forløb er Gibsen stivnet, og man kan da ofte ved at vende Formen med et rask Slag faa Gibsafftøbningen til at slippe denne, hvorefter Formen kan benyttes til en ny Støbning. Trykkes dette ikke varmes Bøxet, Stanniolen fjernes og Afstøbningen henlægges roligt i en varm Stue til fuldstændig Tørring.

Afstøbning ved Hjælp af Gelatine. Husblas egner sig fortrinligt til Forme for Medailler, da det efter Afkjøling let løsner sig og giver en meget skarp Model. Man opløser 1 Del Husblas i 3 Dele kogende Vand, og ved Hjælp af en lille Pensel overstryges en Medaille paa Overfladen og paa Kanten hermed, hvorpaa dette tørres. Efter fuldstændig Tørring overstryges Gelatinen gjentagne Gange med en ikke for tynd Gibsdejg, og naar Gibslaget er bleven 3—4 Linjer tykt, lader man Formen staa at tørre, hvorpaa Medaillen let kan udtages ved at vende Formen om. I denne Form støbes nu Gibs paa samme Maade som omtalt ved Stanniolformen. Gelatine er uoploseligt i koldt Vand, saa at Formen mellem hver Støbning kan renses med Vand ved Hjælp af en lille Pensel.

Gelatinen kan ikke alene bruges til Form, men den kan ogsaa benyttes til at støbe i Stanniolformer, hvorved faaes smukke Afstøbninger, som kunne gives forskjellige Farver, idet disse blandes i den flydende Gelatine.

Forstjønneelse af Gibsafftøbningerne. Anbringes

Gibsaftstøbningerne i smeltet Stearin, som holdes opvarmet til disse have indsuget saameget heraf, som de formaa, og de derefter optages og henlægges paa en Plade til Tørring, antage de et halvt gennemsgigtigt marmoragtigt Udseende, og naar man til den smeltede Stearin sætter lidt Drageblod eller Gummigut, antage de tillige et gulligt eller rødligt Udseende. Stearinen kan kun benyttes en Gang hertil, da den taber i Udseende ved gjentagen Smeltning. Paraffin kan benyttes paa samme Maade og giver et endnu mere gennemsgigtigt Udseende.

Aftøbning af Medailler i formindsket Maalestok i Gibs. Dnstes en Medaille formindsket ved Aftøbningen sker dette ved Hjælp af Stearin, idet denne ved Aftjølningen trækker sig sammen. Anvender man Stearin vekselvis med Gibs ved Aftøbningen, idet man først tager en Gibsaftstøbning af Medaillen, dernæst en Stearinastøbning af denne, og over denne atter en Gibsaftstøbning og saa fremdeles, kan man tilsidst faa en meget stærk formindsket Aftøbning. Man gaar frem paa følgende Maade. Omkring Medaillen lægges en Papir- eller Stanniolstrimmel, som naaer lidt op over Kanten af denne og som fastbindes med en Traad. En fin Pensel dyppes i lidt Bomolie og hermed overstryges Medaillens Overflade idet man bagefter med en tør Pensel borttager al den overflødige Olie. Ligesom ved den før beskrevne Fremgangsmaade overstryges hele Medaillens Overflade ved Hjælp af en Pensel med tynd Gibs, hvorefter Formen fyldes med Gibs, bankes mod Bordet og henstaar roligt $\frac{1}{2}$ Time. Naar Gibsformen er tør behøver den en Behandling for at Stearinen, der skal smeltes i den, let kan slippe. Man opløser nemlig lidt grøn Sæbe i Vand og lægger Gibsformen heri for at den kan opsjuge en Del af Opløsningen, hvorefter den optages og tørres; naar den er aldeles tør, børstes den med en fin, blød Børste, hvorved der fremkommer en Slags Glasur, som forhindrer Stearinen fra at hænge i. Olie maa ikke anvendes, naar man skal støbe Stearin i Formen. Naar Gibsformen er færdig forsynes den ligesom Medaillen med en Rand af Papir, der bindes fast om Formen, og denne varmes da paa en varm Plade. Den fornødne Mængde Stearin stjøres i Smaastykker og varmes til Smeltning i en Staal, idet man passer ikke at anvende stærkere Varme end fornødent, og det smeltede Stearin hældes da i Formen. Da det smeltede Stearin er gennemsgigtigt kan man se de smaa Luftblærer, som sætte sig paa Gibsformen, og disse fjernes ved at stryge med en fin Pensel langs Gibsfladen, medens Stearinen endnu er flydende. Naar der ikke viser sig flere Blærer

overlades Formen til sig selv indtil Overfladen og Kanterne ere størkede, hvorpaa Papirstrimlen aftages, og Stearinastøbningen kan da let skilles fra Gipsformen. Bliver Stearinen for længe paa denne vil den ved Afkjøling begynde at trække sig sammen og revner da lidt efter lidt. Den støbte Stearinplade lægges til Side med Præget opad, til den er aldeles kold, og vil da vise en Gjen- givelse af Medaillen i formindstet Maalestof. Denne tjener da til Form for en Gipsafføbning, idet Fremgangsmaaden Ord til andet er en Gjentagelse af Behandlingen af Medaillen. En 3 Tommer stor Medaille kan ved 12 voxende Afstøbninger reduceres til 1 Tommes Størrelse.

Afstøbninger i Svovl. Formene tages i Stanniol, men uden paa Staniolformen stryges Gipsdejs, som efter Tørring giver denne den fornødne Fasthed. Svovlet bringes i Smaastykker i en lille Støbeste med Haandtag og Tud og smeltes ved saa svag Varme som mulig. Det bliver da tyndtflydende, men ved højere Temperatur tyktflydende, saa at det vanskeligt kan holdes i Formen. Naar det er koldt fjernes Gipsen og Staniolformen. Svovlet kan farves paa forskjellig Maade. 1) Hvis man vil have en rød Farve sammenmeltes 25 Dele Svovl, 14 Dele fint pulveriseret Flint og 4 Dele Cinnober, 2) hvis en grøn 25 Dele Svovl, 14 Dele fint pulveriseret Flint og 4 Dele Chromtveilte. 3) Fige Dele Svovl og fint pulveriseret Brunsten giver en fortegraa Blanding med metallisk Udseende. 4) 14 Dele Svovl, 7 Dele Brunsten, 5 Dele Smalte og 2 Dele Cinnober give en chokoladebrun Farveblanding med metallisk Udseende. 5) Fige Dele Svovl og Cinnober give en smukt rød Farve. Til alle disse Blandinger kan man sætte en Knivspidsfuld Guld- eller Kobberbronce, hvorved Blandingen faaer et metalglindende Skjær. Naar lidt af Blandingen Nr. 3 pulveriseres og sigtes i Staniolformen, og denne varmes paa en hed Plade til Pulveret smelter, og man derefter fylder Formen med Blandingen Nr. 5 faaer den støbte Gjenstand et meget smukt Udseende.

Afstøbninger i Alun. Naar Alun ophedes ved meget lav Varme lader det sig smelte uden at give Blærer og kan da støbes i Stanniolforme. Skarpere Afstøbninger faaer man ved at blande Alunen med $\frac{1}{30}$ af dens Vægt Salpeter, idet Pulverne af de to Stoffer blandes sammen forinden Smeltningen. Efter Støbningen maa man lade Formen blive fuldstændig kold forinden Afstøbningen tages ud. Denne er da halv gjennemsigtig. Tilblander man Alunen $\frac{1}{6}$ Del Røgsalt bliver Massen mere gjennemsigtig.

Alunen kan ogsaa blandes med $\frac{1}{8}$ af sin Vægt af forskjellige pulveriserede Farver, f. Ex. Cinnober, Monnie, Smalte etc.

Afstøbninger i Vox. Fremgangsmaaden er ganske den samme som beskrevet ved Afstøbningen i Stearin. Til Afstøbningen benyttes bedst hvidt eller rødt farvet Vox. Den hvide Farve faaes ved Tilsætning af lidt pulveriseret Krennitzerhvidt, den røde Farve ved lidt Cinnober.

Ageruskaffe fremstilles ved Brænding af de tørrede, fra Skallen befrie Agern. Disse indsamles og bredes i tynde Lag paa et luftigt og tørt Sted indtil de ere halvt tørrede, hvorpaa de fuldstændig udtørres i en Dvn. Efter Tørringen befries de fra den læderagtige Skal og brændes i en almindelig Raffetromle eller paa en Støbejerns Pande under stadig Omrøring indtil de i Brændet vise en brun (ikke sortebrun) Farve. Efter Brændingen stødes eller males de til et grovt Pulver.

Paa denne Maade fremstilles Ageruskaffe, der benyttes i Medicinen. For at befri den fra den bitre og ejendommelig stramme Smag er følgende Behandlingsmaade foreslaet. De friske Agern overhældes i et Kar med Vand, omrøres oftere og henstaa i 24 Timer, hvorpaa de daarlige Agern, som svømme ovenpaa, fjernes. Vandet afhældes og erstattes med friskt og denne Behandling gentages i flere Dage indtil Vandet holder sig aldeles klart. Man lader da Vandet løbe fra, anbringe dem i en Dvn til Tørring og lader dem blive der saa længe, til Skallerne ere saa vidt løsnede, at de kunne fjernes med Hænderne efter at de ere rystede i en Sæk og bankede med en Stok. De knuses dernæst, tørres fuldstændig i Dvnen, brændes og males.

Agurker, Nedlægning paa forskjellig Maade. 1) Sukker Agurker. 3 Pund Agurker, $1\frac{1}{2}$ Pund Sukker, 1 Pægl Vineddike, $\frac{3}{4}$ Kvint i glatte Stykker skaaren Kanel, $\frac{3}{4}$ Kvint hvidt Peber og et Par Stykker tørt Ingefær. Aldeles udsaftede grønne Agurker (bedst Slangagurker) skrælles, gennemstjæres paalangs, Kærner og Marv udtages med en Solvste og de stjæres enten i fingerlange og brede Stykker eller udstikkes i forskjellig Form med et Børn, hvorpaa de vejes og vaskes. De sættes paa Ilden med almindelig Eddike, men maa neppe koges halv møre, kommes paa en Sigte til Afdræpning, og bringes derpaa i Vineddiken, som imidlertid er kogt med Sukkeret og Krydderiet. Hermed koges de nogle Minutter, men maa ikke koges møre, hvorpaa de bringes i Syltekruffer, Vædsken indtages noget og heldes efter at være afstjølet noget paa Agurkerne. Efter 8 Dages Forløb afhældes Eddiken, der atter gives et Optog, hvorpaa den igjen heldes told

over Agurkerne. Dette gjentages endnu en Gang, hvorpaa Krukkerne tilbindes med Pergamentpapir.

Søde Glas Agurker. 3 Pund Agurker, 1 Pund Sukker, $\frac{3}{4}$ Pot ren, god Eddike, $1\frac{1}{2}$ Kvint Ranel, staaet i Stykker, $\frac{3}{4}$ Kvint Nelliker, $\frac{3}{8}$ Kvint hel Muskatblomme. Hertil tages Slangeagurker, der allerede ere noget gule. Disse behandles som de foregaaende.

Smaa Eddike Agurker. Man tager saa mange smaa Agurker, som kan fylde en Krukke paa 4 Potter, $\frac{1}{2}$ Pund Salt, $\frac{3}{4}$ Pund Perleløg eller andre smaa Løg, (de første lægges i Salt med Agurkerne), $\frac{1}{4}$ Pund Peberrod staaen i tynde Stiver, 6 Kvint tørt Ingefær, 3 Kvint hvidt Peber, $1\frac{1}{2}$ Kvint Allehaande, 12 (helst friske) Laurbærblade, 2 Haandfulde Dild, 1 Haandfuld Estragon eller umodne Vinruer. Agurkerne udsøges, afvaskes i rent Vand, overstrøes med Salt og henses jaaledes i 12 Timer. Derefter astørres Agurkerne i et rent Klæde, lægges med Kryderi og Urter lagvis i en Stenkrukke, og overhældes med raa Vineddike, hvorved de beholde den grønne Farve. Efter 14 Dages Forløb afhældes Eddiken, koges og stummes og heldes fold paa Agurkerne, der dækkes med en Stikerplade og en Sten, Krukken tilbindes derpaa og staaer paa et koldt luftigt Sted. Rægges en Pose med hel Sennop ovenpaa Agurkerne behøver Eddiken ikke mere at koges.

Russiske Agurker. 30 Stykker store Agurker, der endnu ikke have Kjerner, 1 Pund Charlottes, 12 Kvint gul Sennop, 6 Kvint Hvidløg, 1 Haandfuld finbladet Basilikum, ligesaa meget Dild og Estragon og 1 Bælg spansk Peber. Agurkerne vaskes, saltes stærkt, og blive jaaledes liggende i 48 Timer. Derpaa afdrypes de paa et Dørslag, astørres, lægges tæt ved Siden af hinanden i en Stenkrukke og dækkes med de nævnte Krydderier. Der heldes da saa meget kogende Vineddike over dem, at denne staaer over Krydderierne, og efter 14 Dages Henstand afhældes denne atter, gives et Opkog og heldes atter fold over Agurkerne. Efter 6 Uger ere de færdige til Brug.

Sennop Agurker. Til en 4 Potter stor Stenkrukke bruges $\frac{1}{2}$ Pund Salt, $\frac{1}{2}$ Pund Charlottes, $\frac{1}{4}$ Pund Peberrod, $\frac{1}{4}$ Pund gul Sennop, 6 Kvint Ingefær, 3 Kvint Peber, $1\frac{1}{2}$ Kvint Nelliker, $1\frac{1}{2}$ Kvint Laurbærblade og 2 Haandfulde Dild. De Agurker, som allerede ere blevne noget gule egne sig bedst hertil, da de ikke saa let blive bløde. De strællses, stæres igjennem paa langs, Kjerner og alt, hvad der ikke er fast, tages ud med en Solvste og derefter indstrøes de med Salt og staa jaaledes Natten

over. Derpaa astørres de godt, skjæres i fingerlange Stykker, lægges i en Stenkruffe og overhældes med fald Vinedife. Efter 14 Dages Forløb foges Eddiken og skummes, Agurkerne lægges lagvis med Kryderierne i Kruffen og Eddiken hældes fald derover, idet den maa dække fuldstændigt; en Semnopspose lægges øverst, de dækkes med en Skiferplade og Sten og Kruffen tilbindes.

Skrællede og opfugte Agurker. Til 7 Pund store, grønne, skrællede og renjede Agurker bruges 22 Kvint Salt, 22 Kvint Dild, 22 Kvint Peberrod, 22 Kvint Charlotter, 6 Kvint Peberforn og 1 Haandfuld Estragon. Agurkerne overstrøes med Saltet og staa saaledes i 12 Timer. Eddiken foges med Charlotterne og derpaa foges Agurkerne 5 Minutter deri, lægges til Afkjøling paa et Fad og ordnes med Kryderierne i en Stenkruffe. Efter 14 Dages Forløb foges og skummes Eddiken, hvorefter den hældes fald i Kruffen.

Lage Agurker. Til et Anter Lageagurker tages omtrent 12 Potter Vand, og for hver Pot 9 Kvint Salt. Følgende Urter kunne anvendes i rigelig Mængde. Dild, Peberrod, Blade af sure Kirsebær, fintbladet Basilikum, Vindrueblade og Ranter, umodne Druer, Peber, Nelliker og Allehaande. Nogle af disse kunne ogsaa udelades, nødigst Dild, Peberrod, Kirsebærblade og Vindrueblade. Det er en Hovedbetingelse at bruge jmaa Fade, som kunne slaas til af Bødkeren. Agurkerne til dette Brug kunne være aldeles udborede, dog tages helst saadanne, som endnu ikke have sat Kjærner, og som ere faste, friske og uden Pletter. De grønne Agurker maa foretrækkes for de gule. De afvaskes godt, lægges 24 Timer i Vand og pakkes da lagvis med Urterne og Krydriet saaledes i Fadet, at der ingen Abninger bliver. Nederst og øverst i Fadet kommes et Lag Urter. Derefter hældes Vandet med det opløste Salt paa Agurkerne, som rigeligt dækkes heraf, hvorpaa Fadet slaas til. Det maa have et luftet Spindshul i den ene Vind for at det undertiden kan aabnes og efterfyldes med Saltvand, Fadet sættes i Kjælderen og hver Uge vendes den underste Side opad. Ved Brugen udtages Bunden, og en Skiferplade med en Sten lægges over for at holde Agurkerne nede i Saltvandet. Muligt dannet Skimmel fjernes før Brugen og Fadet holdes iøvrigt saa rent som muligt.

Alabasterkit. Man blander lige Dele pulveriseret Fluspath og fint Glaspulver med Natronvandglas til en tykflydende Masse, som hurtig stryges i et tyndt Lag paa Brudfladerne, hvorefter disse trykkes sammen. I Løbet af nogle Dage bliver Rittet meget fast.

Algin fremstilles ved at koge friskt eller tørret Tang med en tynd Sodaopløsning i 6 Timer. Den uopløste Cellulose fra-
stilles og Opløsningen gøres sur med Svovlsyre eller Saltsyre,
hvorefter udfældes raat opløseligt Algin, som man udpresser og
tørker i Luften. Alginet forbinder sig med Baser til Salte, af
hvilke Alkali og Magnesiumsaltene ere opløselige, medens Forbindel-
serne med de fleste andre Metaller ere uopløselige. Nogle af disse
ere farvede, saaledes Kobbersaltet blaat, Zernsaltet brunt etc. De
have forskjellig Anvendelse; saaledes benyttes Alkalisaltene til at
stive vævede Stoffer, Magnesiumsaltet som Beitzemiddel i Farve-
rierne. Kobber-, Zink, og Chromsaltet m. fl. til Fremstilling af
vandtætte Fabrikata, Jordalkalisaltene til Imitation af Ben, Zern-,
Kobber- og Chromsaltet m. fl. til Fremstilling af Surrogater for
Horn, og Natron- eller Ammoniumsaltet blandet med en ammo-
niakalt Schellakopløsning som Substitut for Guttapercha. Endel-
ig anvendes de opløselige Alkalisalte ogjaa som Middel imod
Rjedelsten.

Alizarinblæk efter Leonhardi. 42 Dele aleppiske Galæbler
og 3 Dele Krapprod udtræktes med varmt Vand, saa at man faaar
120 Dele klar Vædske. Denne tilsættes $5\frac{1}{2}$ Dele Zernvitriol,
 $1\frac{1}{3}$ Del Indigocarmin og 2 Dele Zerntvedchlor.

Altheabrystjucker. 9 Kvint skaaren Althearod kommes i
 $1\frac{1}{2}$ Pægl kogende Vand og henstilles varmt tildækket i 4 Timer.
3 Pund stødt hvidt Sukker overhældes med $\frac{1}{2}$ Pægl Vand og
foges til det er saa tykt, at man faaar en Prøve, som springer
itu mellem Tænderne, naar man dypper en Pind i Massen og
derpaa holder den vedhængende Draabe et Øjeblik i koldt Vand.
Altheasaften sies da i Sukkeret, som atter indfoges til den samme
Konsistens, hvorpaa det udhældes paa en blank Blitplade,
som er indguden med Mandelolie. Herpaa fordeles den glat, og
naar Massen er halvt afføjet skæres den med en Kniv, strøget
med Mandelolie, i firkantede i Stykker, der efter fuldstændig Af-
fjøling bræktes i Stykker og opbevares godt tilslukkede.

Ananasolie er en Opløsning af 1 Del Smørhyreather i 8
Dele ren Alkohol. 40—50 Draaber heraf ere tilstrækkelige til at
give $\frac{1}{2}$ Pot Sukkerfast en stærk Ananasmag, idet der samtidig
tilsættes lidt Citronsyre eller Vinisyre.

Anatherin Mundvand, Dr. Popp's. $1\frac{1}{3}$ Dele skaaren rødt
Sandeltræ, $0\frac{1}{6}$ Dele skaaren Guajaktræ, $1\frac{1}{3}$ Dele Myrrha, 1 Del
Nellikser, $0\frac{3}{4}$ Dele Kanel, 90 Dele højt rektificeret Vinaand og
45 Dele Rosenvand sammenblandes og henstilles under jævnlig
Omrykning en Ugestid. Dernæst filtreres Vædsken fra og er

færdig til Brug. Der benyttes $\frac{1}{2}$ —1 Thestefuld til $\frac{1}{2}$ Glas Vand.

Anatomiske Præparater lader sig i Stedet for i Spiritus billigere opbevare i raa Glycerin, som ikke fordamper, hvorfor Glasene blot behøve at overbindes med Pergamentpapir.

Angosturabitter. 1) 120 Dele Angosturabark, 30 Dele Kamilleblomster, 9 Dele Kardemome, 9 Dele Kanel og 30 Dele Pommerantsfalter, alt fmaat skaaren, tilblandes 450 Dele Rosiner og overhældes med 12,000 Dele Spiritus, hvorefter Blandingen under jævnlig Omrystning henjættes tilsluttet 3—4 Uger. Dernæst filtreres. Eller 2) 3 Dele Kallifer, 3 Dele Angelikarod, 3 Dele Ingefær, 15 Dele Galangerod, 15 Dele Gentianrod, 15 Dele Jedoarrod, 20 Dele Cardemome, 20 Dele Ceylonkanel, 25 Dele bitre Pommerantsfalter, 80 Dele Tontabønner, 80 Dele rødt Sandeltræ og 100 Dele Chinabark overhældes i kuilt Tilstand med 5000 Dele 60 % holdig Vinaand. Blandingen henjættes under Omrystning i 14 Dage, udpresjes og tilsættes 200 Dele Sufferfulør og 500 Dele Malagavin, hvorefter man henstiller til Klarung og filtrerer.

Anilinblæk. Efter Biedt fremstiller man 1) rødt Anilinblæk ved Opløsning af 1 Del Diamantfuchsin i 150—200 Dele fogende Vand. 2) blaat Anilinblæk ved Opløsning af 1 Del i Vand opløselig Bleu de nuit i 200—250 Dele fogende Vand, 3) violet Anilinblæk af 1 Del Methylviolet i 300 Dele Vand, og 4) grønt Anilinblæk af 1 Del Jodgrønt i 100—110 Dele fogende Vand. Gult Blæk af Anilinfarve er ikke heldigt; man bruger hertil en Opløsning af 1 Del Pikrinsyre i 120—140 Dele Vand. Opløsningerne flyde godt fra Pennen, hvorfor en Tilfætning af Gummi er umødvendig.

Anilinfarve, sort. 3 Kvint Anilinblaat, 1 Kvint Fuchsin og 2 Kvint Nastalingult opløses i 1 Pot Alkohol ved Henstand under Omrystning i 12 Timer. Ved Overstrøgning paa lyst Træ faaes en ibenholdstignende sort Farve.

Antimonfarve paa Messing. 3 Dele Brækvinsten og 15 Dele Cremortartari opløses i 100 Dele Vand, tilsættes 10 Dele Saltsyre og 10 Dele pulveriseret metallisk Antimon. Bringer man denne Blanding i Kog og drypper Messinggjenstande heri, antage de først en pragtfuld Guldfarve, ved længere Kogning en smukt kobberrod Farve og derefter en smukt blaaviolet Farve, som sluttelig gaaer over i en blaagraa Tone. Farverne ere bestandige og forandres ikke i Luften.

Anvendelse af Zernchlorid i Photographien. Hældes en

Opløsning af Bernchlorid paa en poleret Kobberplade, der derefter afvaskes godt og astårres med et Klæde, er Pladen bleven sølsom for Lyset. Lægges et negativt Glasbillede paa en saadan Plade, som derefter udsættes 10—15 Minutter for direkte Sollys, er der paa Pladen fremkommen et positivt sort Billede, som derefter kan graveres.

Appelsinlemonade. Stalken af en Appelsin afrives paa $\frac{1}{4}$ Pd. Suffer, tilsættes Saften af 3 Appelsiner og 2 Kvartflaster Seltersvand.

Appretering af Tøj mod Flammeforbrænding. Der gives intet Middel til at forhindre Tøjer og andre organiste Substanjer fra Omdannelse ved Ildens Indvirkning, idet de herved altid ville forfalles, men der findes en Del Stoffer, ved Hjælp af hvilke man er i Stand til at hindre Forbrændingen med Flamme, hvorved Faren formindstes. Nogle Salte danne ved Ophedning en usmeltet jordagtig Masse og virke ikke saa kraftig som andre, der allerede ved lavere Temperaturer smelte og danne et glasagtigt Overtræk over det organiste Bæv, hvad der f. Ex. er Tilfældet med Borax. Flygtige Salte som svovlsur Ammoniak og Salmiak have ligeledes vist sig virksomme idet Dampene hjælpe til at kvæle Ilden. Virksomt have Salte eller Saltblandinger vist sig, hvor man samtidig faaer Gavn af begge Virkninger, f. Ex. borsur Ammoniak og phosphorsur Ammoniak, enten alene eller blandet med Salmiak. Opløsningerne maa være koncentrerede og Bævene maa helst gjenmenstrænges dermed. Tøjer, som skulle vaskes, maa efter denne Proces altid atter imprægneres, da de opløselige Salte ved Vaskningen opløses. Som Exempler paa slige Blandinger skal anføres. 1) Thourets Masse, som bestaaer af en Opøsning af 3 Dele phosphorsur Ammoniak, 2 Dele Salmiak, 1 Del svovlsur Ammoniak og 2 Dele Salmiak i 45 Dele Vand. Stoffer, der kunne vaskes, gjenmenstrænges hermed og behandles som sædvanligt; de blive lidt stivere herved.

2) Martins Masse bestaaer af 8 Dele svovlsur Ammoniak, $2\frac{1}{2}$ Del kulsur Ammoniak, 3 Dele Borsyre, 2 Dele Borax, 2 Dele Stivelse eller $0,4$ Dele Dextrin eller Husblas og 100 Dele Vand. I denne Opøsning dhyppes Stofferne ved en Temperatur af 30° eller ogsaa anvender man en kogende Opøsning af 8 Dele svovlsur Ammoniak, 3 Dele Borsyre, 2 Dele Borax og 100 Dele Vand.

3) For grovere vævede Sager og Tongværk anvendes 15 Dele Salmiak, 6 Dele Borsyre, 3 Dele Borax og 100 Dele Vand. Gjenstandene lægges 15—20 Minutter i den kogende Opøsning, vrides let op og tørres.

4) Nicolls Bædster. En Blanding af 6 Dele Alum, 2 Dele

Borax, 1 Del wolframjurt Natron og 1 Del Dextrin opløses i Sæbevand. Dextrinen bevirker, at Saltene hæfte paa Tøjerne.

5) 4 Dele svovlsur Ammoniak, $1\frac{1}{4}$ Dele fulsjur Ammoniak, $1\frac{1}{2}$ Del Borsyre, $\frac{3}{4}$ Dele Borax, 1 Del Stivelse og 50 Dele Vand. Gjenstandene dryppes i den kogende Vædske.

6) $2\frac{1}{2}$ Del Borsyre, $7\frac{1}{2}$ Del Salmiak, $2\frac{1}{2}$ Del pulveriseret Feldspath, $\frac{3}{4}$ Del Husblas, 25 Dele Klifter og 50 Dele Vand blandes, og Blandingen paastryges Gjenstandene med en Pensel.

7) Til Forhæng, Theaterdecorationer etc. anvendes Oplosninger af Vandglas, phosphorjurt Natron, Borax og lignende, hvor til sættes noget Sirup og Massen paastryges med en Pensel. Tilfættningen af Sirup bevirker, at Saltene ikke ved Indtørringen falde af, idet der herved altid holdes en vis Mængde Fugtighed tilbage.

Appreturer, Vandtætte. 1) Fremgangsmaade for at gjøre Filt, uldne og halvulden Stoffer vandtætte. Denne bestaar i Behandlingen af Stofferne med en Oplosning af 100 Dele Alum, 100 Dele Lim, 5 Dele Garvesyre og 2 Dele kjelsur Natron. Alumen opløses i sin lige Vægt kogende Vand. I et Kar med koldt Vand lader man Limen udboldne indtil den har optaget sin dobbelte Vægt Vand. Det overflødige Vand borthældes og Limen opvarmes til Smeltning og Kogning. Til denne kogende Oplosning sættes Garvesyren og det kjelsure Natron. Derefter tilblandes Aluoplosningen og Blandingen koges under Omrøring til man har en ensartet Masse, som ved Afstjoling stivner geléeagtig. Af denne koges 1 Del i 3 Timer med 10—12 Dele Vand under Erstatning af det fordampede Vand, hvorefter affjøles til 80° C. og Stofferne anbringes heri $\frac{1}{2}$ Time. Derefter udbreedes Stoffet paa en vandret Flade for at Vædsken kan løbe fra idet det iagttages, at der bliver lige meget Vædske tilbage paa alle Dele af Tøjet, hvorefter det tørres ved en Temperatur, der ikke maa overstige 50° C., idet det holdes i den vandrette Stilling for at blive ens gjennemtruffet. De paa denne Maade behandlede Tøjer ere vandtætte uden at forhindre Uddunstningerne, hvis de benyttes til Klædningsstykker. De kunne da yderligere appretureres og behandles. Er det farvede Tøjer med sorte Farver er det nødvendigt at anvende farveløs Lim og jernfri Alum.

2) Sandtners Fremgangsmaade for at gjøre vævede Tøjer vandtætte. Harpiksøbe opløses i kogende Vand. Dernæst tilfættes en fortyndet Oplosning af Chlorcalcium, hvorved der fremkommer Bundfald af den uopløselige Harpiks Kalksøbe. Dette Bundfald

udvaskes og males dernæst til fint Pulver efter Tørringen. Til 70 Dele af denne i Vand uopløselige Sæbe blandes 30 Dele af en Blanding af lige Dele Harpir, Terpentin og Linolie. Hermed dannes en dejagtig Masse, som nu med en Borste kan anbringes paa Tøjerne.

3) Jaquelin's Fremgangsmaade for at gjøre Vinned, Bomuld, Uld og Silketøjer vandtætte uden at de miste Evnen til at lade Luft gaa igjennem og uden at de miste deres Blødhed eller forandre Farven. 3 Dele Alum opløses i 100 Dele Vand og 3 Dele Blystuffer i 100 Dele Vand, hvorefter Opløsningerne blandes sammen. Man faaer herved et Bundfald af svovlsurt Bly, medens der i Opøsning bliver eddikesur Verjord med eddikesurt Kali tilligemed et Overstød af Alum. I den fra Bundfaldet skilte Vædske dryppes Tøjerne og henligge flere Timer heri, hvorefter de vrides af og tørres.

I Stedet for denne Blanding kan man ogsaa anvende en Opøsning af eddikesur Verjord. Virkningen maa antages at bero paa, at der under Tørringen dannes basist eddikesur Verjord, som er uopløseligt i Vand, hvorfor Tøjerne ogsaa kunne taale at vaskes uden at miste deres vandtætte Egenstaber.

4) Vandtæt Lærred faaes ved at opløse 35 Dele Sæbe i 6—800 Dele Vand og 70 Dele Alum i en lignende Vandmængde. Opløsningerne varmes hver for sig til kogning, og man drypper da Lærredet, først i Sæbeopløsningen og dernæst i Alumopløsningen, hvorefter det tørres i Luften. Til Bomuldstøj benytter man dobbelt saa meget af Ingredienterne til den samme Mængde Vand, til Papir og grovt Lærred 3 Gange saa meget og til Silketøj 4 Gange saa meget. Verjordsæben erstatter fuldstændig Kaustik med Hensyn til Evnen til at gjøre vandtæt, og egner sig særlig til Behandling af alle Slags Gjenstande, som overhovedet skulle beskyttes imod Fugtighed. Den holder desuden de imprægnerede Gjenstande imidlertid, idet den efter Tørringen er i Besiddelse af en vis Styrke.

Asbestfarver, Ildfaste, anvendes til Beskyttelse af Træværk. 30 Dele malet Asbest, 20 Dele Ler og den ønskede Farve blandes omhyggeligt sammen, hvorefter det i nogen Tid varmes med 30 Dele Vand, 10 Dele Borax og 10 Dele Vandglas.

Autograflade. Under dette Navn er bragt i Handelen en ny Slags Hektograf, som bestaaer af et Arf Træpapir, som er gjennemtrængt og overtrukket med en tyndflydende Opøsning af Lim, Vand, Ammoniak, Sukker og Glycerin. Man tager 4 Dele hvid Lim, 5 Dele Vand, 3 Dele Salmiakspiritus, 2 Dele Sukker

og 8 Dele Glycerin. Vinen udblodes i Kulden i Blandingen af Vand og Salmiakspiritus, hvorefter den under svag Opvarming smeltes fuldstændig sammen hermed og tilsættes Suffer og Glycerin, hvorpaa Blandingen gives et Opkog. Denne Blanding stryges ved Hjælp af en Pensel eller Børste paa Træpapir imedens den endnu er varm, og i en saadan Mængde, at Papiret bliver gien-nemtruffet og faaer et svagt Overtræk heraf. Efter at have staaet nogle Dage er det da færdig til Brug, idet det fugtes med en Svamp eller Kopierpensel og holdes fugtigt 1—2 Minutter. Skriften eller Tegningen man vil kopiere skrives med almindeligt Hætte-grasblæk, hvorpaa det med Haanden overstryges nogle Gange. Efter 24 Timers Forløb kan Papiret, efter at være afvasket, atter be-nyttes til nye Aftryk.

Vagepulvere. 1) 1 Del fulsur Kalk (Kridt) og $3\frac{1}{2}$ Del Vinsten blandes for Brugen med Melet. 2) 9 Dele tvefulsurt Natron, 4 Dele Vinsten, 4 Dele Vinsyre og 10 Dele Mel. 3) 3 Dele tvefulsurt Natron, 5 Dele Vinsten og 6 Dele Rismel. 4) 4 Dele tvefulsurt Natron og 5 Dele Vinsyre i særskilte Pulvere. 5) 3 Stedet for at benytte Salt kan man danne dette ved Ind-virkning af Saltsyre paa Soda og derved samtidig faa Dejgen hævet ved den friblevne Kulshyre. Man blander da Melet med Sodaen eller bedre tvefulsurt Natron og tilsætter Saltsyren til Vandet, hvormed Dejgen æltes. Man maa da anvende disse Stoffer i den rette Mængde. Et passende Forhold er til c. 1100 Dele Mel at tage $2\frac{1}{2}$ Dele tvefulsurt Natron og $2\frac{1}{2}$ Dele Salt-syre af Vægtfylde 1,14.

Barbersæbe. 1) 3 Kulden kan man fremstille en god Bar-bersæbe paa følgende Maade. Man smelter 40 Dele Tælle og 20 Dele Kokosolie sammen ved 50° og tilsættes under Omrøring 34 Dele 30% holdig Natronlud og 6 Dele 30% holdig Kalilud. Man omrører nu uafbrudt saalænge indtil Massen efter 15—20 Minutters Forløb danner en ensartet Sæbelim, hvad der giver sig til Kende ved Dannelsen af en Hud paa Overfladen. Nu tilblander man Parfumen, bestaaende af $\frac{1}{5}$ Del Kommenolie, $\frac{1}{4}$ Bergamotolie, $\frac{1}{10}$ Del Timianolie og $\frac{1}{10}$ Del Lavendelolie. Den saaledes fremstillede Sæbe har en smuk hvid Farve og en behagelig Lugt, indeholder ikke frit Alkali, skummer stærkt og giver en Skum, som længe holder sig.

2) Barberpasta indeholder en Del Vand, hvorved den bliver blød, saa at den opbevares i Blifdaaser. Den behøver da blot at rives paa Overfladen med Barberkosten for at give en stærk Skum. Som Masse tages 10 Dele Sæbe, 3—4 Dele Vinaand

og 2—4 Dele Glycerin. Den farves svagt rosenrød med lidt Carmin og parfumeres i Keglen med lidt Bittermandelolie, Mustardolie eller Nellikolie, 3) Flydende Barbersebe er fine Sæber, som under Tilfætning af lidt Spiritus smeltes i et aromatisk Vand. Man faaer herved tykflydende, opaliserende Oplosninger, som farves svagt og fyldes paa Flaster. Hældes lidt heraf paa en flad Kop og blandes med lidt Vand faaer man ved Ridsning med Barberkosten i kort Tid en stiv Skum. Til Fremstillingen sjæres Kokossebe i Spaaner og kommes sammen med sin lige Vægt Vand i en Skaal, hvori det sammensmeltes. Den tykke Oplosning kommes i en rummelig Flaske med $\frac{1}{5}$ af Sæbens Vægt Spiritus og tilfættes saameget Rosenvand eller Orangelvand, at den afstjelede Masse har Konsistens som Sirup. Flasterne henses derpaa tilluftet paa et køligt Sted for at Urenheder kunne sætte sig til Bunds, hvorefter Oplosningen fyldest paa Flaster. Undertiden tilsætter man ogsaa Sæben fed Mandelolie. Denne tilblandes da inden Tilfætningen af det aromatiske Vand og sammenrystes saa længe med Sæben og Vinaanden til man har faaet dannet en hvid emulsionsagtig Masse. En Forfættelse til en saadan Blanding er følgende. 100 Dele hvid Sæbe, 10 Dele Mandelolie, 40 Dele Vinaand, 50 Dele Rosenvand og 1 Del Benzoes-tinktur.

Begfakler, Masse til. Man udrører 1 Del Rønneg med 20 Dele Harpaxolie (som gaaer i Handelen og er et Produkt af den tørre Destillation af Harpax), og udrører denne Blanding i 100 Dele smeltet Harpax. Heri dyppes de i Forvejen ved Hjælp af udfiltret Tongvært forfærdigede Fakler.

Beitse, Brun for Kobber. Til 20 Dele Salmiaspiritus sættes saameget Eddikesyre, at Blandingen farver blaåt Lakmospapir rødt, derpaa tilfættes 10 Dele Salmiak og Oplosningen fyldest op til 1000 Dele. Med denne Oplosning fugtes Kobberfladerne gjentagne Gange, idet man mellem hver Gang afsnider dem godt til man har den ønskede brune Farvetone.

Beitse, lyse og mørke til Træ. 1) Lys Røddetræsseitse. Man overstryger Træet 2 Gange med en Oplosning (1—30) af manganoversjurt Kali, afvaskes efter 5—10 Minutters Forløb, tørrer det, afsnider med Olie, og polerer.

2) Lys Mahognisseitse. 25 Dele staaen Alkannarod, 50 Dele pulveriseret Aloe og 50 Dele pulveriseret Drageblod overhældes i en Flaske med 650 Dele 90% holdig Spiritus. Blandingen henses under Omrystning i 4 Dage paa et varmt Sted og filtreres. For at beitse Mahognitræ lyst hermed beites dette

først med Salpetersyre, tørres, overstryges en Gang med Beitsen, tørres atter, indgvides med Olie og poleres.

3) Mørk Palisandertræsbeitsje. Man overstryger Træet 2 Gange med en Opløsning af manganoversjurt Kali, afvasker efter 5 Minutters Forløb med Vand og behandler derefter med en eddikesur Bernbeitsje af 14° B. Derefter tørres, indgvides med Olie og poleres.

4) Graa Træbeitsje. 1 Del Helvedsten opløses i 45 Dele destilleret Vand og denne Opløsning stryges 2 Gange paa Træet. Dernæst overstryges med Saltsyre og til Slutning med Salmiaspiritus, hvorefter tørres paa et mørkt Sted, indgvides med Olie og poleres. Giver en smuk Beitsje paa Poppel, Eyr og Bøg.

5) Sortbeitsje paa Træ. 28 Dele Blaatræ foges med 240 Dele Vand og Filtratet tilsættes 4 Dele Kobbevitrinol. Efter at dette er opløst lader man Blandingen sætte sig og afhælder den varme klare Opløsning. Heri bringes Træet som skal beitsjes, og henligger i 24 Timer heri, hvorefter det udsættes 24 Timer for Luftsens Indvirkning, og anbringes til Slutning i et varmt Bad af eddikesurt Bernbeitsje af 4° B. Skulde det herved endnu ikke være bleven tilstrækkelig mørkt, anbringes det endnu 5—6 Timer i Blaatræsbadet.

Ben og Elfenben, Brun Beitsning. De forarbejdede Gjenstande behandles først med Petroleumæther for at fjerne Fedt, og anbringes dernæst 5—15 Minutter i en 4% holdig Blanding af Vand og Saltsyre. Dernæst afvaskes med Vand, og Gjenstandene anbringes nu i en Opløsning af manganoversjurt Kali i Vand (5—1000). Den manganoversjurre Kali maa være fuldstændig opløst forinden Gjenstandene bringes i Opløsningen, da disse i modsat Fald let blive plettede. Den mere eller mindre mørke Farve er afhængig af Tiden, hvori man udsættes Gjenstandene for Indvirkning af Opløsningen. Tilslidst afvaskes med Vand, tørres og poleres.

Bengalsk Flamme, rød, som ikke er selvantændelig. 3 Stedet for de almindeligt benyttede Blandinger, som paa Grund af Indholdet af chlorjurt Kali og Svovl kunne give Anledning til Selvantændelse, kan man efter Bottgers Anvisning benytte en Blanding af 1 Del Schellak og 4 Dele vandfri salpetersur Strontian. Man blander de 2 Stoffer i grovt pulveriseret Tilstand og opvarmer dem forsigtigt, indtil Schellacken smelter, hvorpaa Blandingen efter Afkøling let lader sig pulverisere. Den brænder ved Antændelse roligt med smuk rød Flamme.

Bindemiddel til Befæstning af Klæde eller Læder paa Bordplader. 1 Pund Hvedemel, 4 Pund Vand og 2 Kvint Alun udrøres til en ensartet Grød, som da koges under stadig Omrøring saa længe til den er bleven saa tykflydende, at Steen kan staa oprejst i den, hvorefter Kjedlen tildækkes og henstilles til Aftjoling. Den sejge Dejg udstryges i et saa tyndt Lag som muligt paa Bordpladen; Klædet lægges paa og nedtrykkes fra Midten af ved en Rulle. De fremstaaende Kanter af Klædet klippes først af efter den fuldstændige Tørring. Læder fugtes paa Undersiden førend det lægges paa, men iøvrigt er Fremgangsmaaden den samme.

Bindemiddel for Kautschuk. Ved under Omrøstning at henjætte 1 Del pulveriseret Schellak med 10 Dele stærkt Ammoniakvand i 3—4 Uger faaes en Oplosning, som kan opløse Kautschuk. Naar Ammoniakken er fordampet faaes en fast Masse, som er uigiemnemtrængelig for Vædster og Lustarter. Denne Oplosning egner sig godt til at fitte Kautschutgjenstande sammen ligesom til at fæstne Kautschuk paa Metal, Glas eller lignende Flader.

Biskuit, Engelske. Man tager 2 Pund Hvedemel, $\frac{1}{4}$ Pund Smør, 1 Eg og saa megen Mælk, at man faaer en tyk Dejg, som tilblandes en lille Smule Sukker. Biskuitten gives en rund Form og bages strax i Ovnen, hvor de efter 3—4 Minutters Forløb ere færdige.

Biskopsæjents og Biskop. 1) $\frac{1}{2}$ Pund af den yderste Skaf af tørrede Pommerantsfaller (Curacao), $\frac{1}{8}$ Pund smaa Pommerantjer, 1 Kvint ægte Kanel og 24 Nelliker digererens i 8 Dage med 3 Pægle 8° Druesprit, filtreres og tilsættes $\frac{1}{4}$ Pund hvidt Sukker. 2) 1 Pund af den yderste gule Skaf af Pommerantjer, 1 Kvint Kanelblomster, 24 Nelliker udrækkes i 14 Dage med $1\frac{1}{2}$ Pot Druespiritus og filtreres. 1 Pot udpresset Saft af friske Pommerantjer blandes med $\frac{1}{2}$ Pot Spirit og staaer ligeledes 14 Dage, hvorefter filtreres, de to Vædste blandes, tilsættes $\frac{1}{4}$ Pund hvidt Sukker og staaer i 8 Dage. 3) 12 friske grønne Pommerantjer strælles ganske tynde og de grønne Staller digererens i 8 Dage med $\frac{1}{2}$ Pot Spirit, hvorpaa de apresjes, filtreres, tilsættes 20 Kvint hvidt Sukker og staaer i nogle Dage. 4) 6 Kvint tynde strælledede bittre Pommerantsfaller, den tynde affrælledede Skaf af 2 friske Pommerantjer tilligemed deres Saft, 2 Kvint ægte Kanel, 30 Nelliker og 1 Kvint Galangerod digererens i 8 Dage med 1 Pot 90 % holdig Spiritus, udpresjes og filtreres samt tilsættes 30 Kvint hvidt Sukker. 5) Den tynde Skaf af 2 bittre friske Pommerantjer og den tynde affrælledede røde Skaf af

en Appelsin samt Saften af de to Pommerantser og Appelsinen tilligemed 1 Kvint Nelliker, $\frac{1}{2}$ Kvint ægte Kanel og $\frac{1}{4}$ Pund sort rifet, grovt stødt Rugbrødsstørpe digererens i 14 Dage med 1 Pot 90 % holdig Spiritus, hvorpaa udpresjes, filtreres og blandes med $\frac{1}{4}$ Pund hvidt Suffer.

Til en Flaske Rødvin tages 2 Spiseskeer af en Bisshopessents og 35 Kvint Suffer.

Bittere, Forskjellige Forskrifter. 1) 5 Dele Pommerantsfaller, 4 Dele Kalmusrod, $2\frac{1}{2}$ Del Gentianrod, $1\frac{1}{4}$ Del Nelliker og $\frac{1}{10}$ Del Kardemome. 2) 25 Dele Malurt, 2 Del Kanel, 2 Dele Mustatnød, 2 Dele Ingefær og 2 Dele Kvassia. 3) 24 Dele Pommerantsfaller, 8 Dele umodne Pommerantser, 9 Dele Nelliker, 9 Dele Kanel, 2 Dele Mustatblomme, 4 Dele Kongehysblomster, 4 Dele Kalmusrod, 2 Dele Angelikarod og 2 Dele Violrod. 4) 16 Dele Angelikarod, 5 Dele Angelikafær, 5 Dele Nelliker, 10 Dele Mustatblomme, 5 Dele Kanel og 15 Dele Citronsfaller. 5) 5 Dele Kanel, 5 Dele Nelliker, 5 Dele Mustatnød, 5 Dele Rubeber, 7 Dele Kardemome, 7 Dele Violrod, 7 Dele Angelikarod, 15 Dele Enebær og 5 Dele Gentianrod. 6) 10 Dele Mustatnød, 12 Dele Kanel, 20 Dele Angelikarod, 10 Dele Violrod, 10 Dele Citronnelisse, 10 Dele Krusemynte og 20 Dele bittere Pommerantsfaller. 7) 10 Dele Kamilleblomster, 4 Dele Anis, 4 Dele Pommerantsfaller, 3 Dele Kalmusrod, 2 Dele Salvieblade, 3 Dele Merian og 2 Dele Kardemome. 8) 50 Dele Pommerantsfaller, 10 Dele Kalmusrod, 10 Dele Anis, 10 Dele Malurt, 10 Dele Pebermynte, 15 Dele Enebær, 5 Dele Salvieblade, 5 Dele Angelikarod, 5 Dele Nelliker og 5 Dele Kanel.

De forskjellige Stoffer anvendes staaarne eller knuste og udtræffes med deres 10 dobbelte Vægt 60 % holdig Spiritus i 8 Dage, hvorefter filtreres.

Blankpøрте. 16 Dele pulveriseret Ventul udrøres med 2 Dele Yevertan, 8 Dele Sirup og 48 Dele Vand til en ensartet Masse, idet Vandet tilføjes lidt efter lidt. Dernæst tilblandes 4 Dele engelsk Svovlsyre og 1 Del Bernvitriol.

Blegning af Elfenben. Naar 1 Del Terpentiniolie blandes med 3 Dele Spiritus og henstaaer i Solen i nogle Dage faaer den efter Sagttagelse af Dr. Jacobsen stærkt blegende Egenstaber, og egner sig til blege Elfenben og andre lignende Gjenstande, som i Tidens Løb ere blevne gule.

Blegning af fede Olier. Den ældre Fremgangsmaade, hvorved Olierne udsættes for Lysets og Luftens Indvirkning fortrænges mere og mere af den hurtigere Blegning, ved Hjælp af

Kemikalier. En i den nyere Tid anvendt Fremgangsmaade er følgende: 30 Dele af Olien, som skal bleges, lader man i en tynd Straale lidt efter lidt løbe ned i en Opløsning af 1 Del manganoxyfjort Kali i Vand, og henhæfter den under jævnlig Omrøring i 2 Dage. Dernæst tilsættes en Blanding af 20 Dele Vand og 5 Dele raa Saltsyre, hvorefter Blandingen atter godt omrøres. Efter nogle Dages Forløb skilles det sure Vand fra Olien, og denne udvaskes med varmt Vand for Syre, hvorefter den filtreres igjennem et Tæg Kul.

Blegning af Uld og Silke. For at fjerne det Stær af Gult, som Uld og Silke beholder ved Blegning med Svovlsyrting eller ved almindelig Svovling, opløses 2 Dele Oxalsyre og 2 Dele Kogfalt i 250 Dele Vand, og Tøjerne lægges 1—2 Timer deri, hvorpaa de udvaskes i rent Vand og blaanes paa sædvanlig Maade, men bedst i et med noget Svovlsyre syret Bad af Indigofarmin eller Anilinblaat. Herved opnaaer Tøjerne et meget smukkere Hvidt end tidligere, og hvad Uldtøj især angaaer, lader det sig derefter lettere farve aldeles regelmæssigt.

Blegning af Kobberstif, Staalstif og Træsuit. Mensningen foretages bedst paa følgende Maade. Olie- og Jædtpletter fjernes bedst med Magnesia, udrørt til en jevn Dejg med Benzin, som stryges paa Bagsiden af Pletten. Efter Tørringen aftages Magnesiaen, og Stedet afbørstes med en lille blød Børste. Ere Pletterne meget gamle maa denne Operation gjentages flere Gange. Billedet lægges dernæst paa en Glasplade, der er nogle Tommer større end Billedet, og derover hældes rent destilleret Vand, dog kun saameget at Vandet uden at løbe af kan staa $\frac{1}{2}$ Vinier højt over hele Billedet. Hermed lader man det staa i flere Timer, afhælder Vandet og behandler paany med friskt Vand til dette ikke mere farves. Dernæst behandles med en meget fortyndet Opøsning af chlorundersyrlet Natron, som man lader indvirke $\frac{1}{4}$ Time. Om fornødent gjentages Operationen, og naar Papiret er fuldstændig afbleget behandles det med en svag Opøsning af svovlundersyrlet Natron, hvorefter det gjentagne Gange udvaskes med rigeligt Vand. Pladen med Billedet afstrykkes derpaa idet den sættes lodret paa Filterpapir, som opsluger Vandet, hvorpaa man lader det fuldstændig tørre paa Pladen. Blegningsvæsken til dette Brug tilberedes paa den Maade, at man i en rummelig Krukke bringer $\frac{1}{2}$ Pund Chlorfalt, udrører denne med lidt Vand til en ensartet Masse, og rører derpaa denne op med 2 Glasfer lunkent Vand. Man opløser derpaa $\frac{3}{4}$ Pund tvefulsurt Natron i en Flaske lunkent Vand, og tilsætter denne i smaa Portioner under Omrøring til Chlorfaltopøsning, idet man lader Opbrusningen gaa til

Ende forinden der tilsættes en ny Portion. Man omrører da godt og henhæfter til Klaring, hvorefter den dannede Opløsning af chlorundersyrlet Natron filtreres.

Blegvand (Eau de Javelle). 3 Dele Chloralkali, 2 Dele Glaubersalt og 20 Dele almindeligt Vand blandes, henhæftes til Klaring i 3—4 Dage og afhældes klart eller filtreres.

Blodstillende Papir. Papiret dypes i en Bædste, tilberedt ved at tage 1 Del fint pulveriseret Benzoe-gummi og 1 Del Alun i 35 Dele Vand i 4 Timer, idet man erstatter det fordampede Vand, hvorefter aftjølles at filtreres. Efter at Papiret er dyppet i denne Bædste tørres det, og ved Hjælp af en Pensel eller Børste overstrygges det med en mere eller mindre koncentreret Opløsning af Bernchlorid, hvorpaa det sammenrulles og indpaffes i Bortast for at sikkre det mod Fugtighed.

Blomster og Blade af Collodium. Skjdebomuld opløses i en Blanding af Spiritus og Ether, tilsat en ringe Mængde amerikansk Olie, og farves med forskellige Farver, som udrøres i Collodiummen. De forskjelligt farvede Opøsninger udhældes derpaa paa Glasplader, der ere omgivne af en lav Træramme for at forhindre Opøsningen fra at løbe af. Disse henstaa da roligt til Vindstøvet og Etheren ere fordampede, hvorved det tilbageblevne Skjdebomuld danner en tynd, fast gennemsigtig Masse, som let løsner sig fra Glaspladen. Vil man have en Plade af forskjelligt Farver, der gaa over i hinanden, hældes de to forskjellige farvede Opøsninger ved Siden af hinanden paa Glaspladen, og denne bevæges da langsomt frem og tilbage til Bædsterne ved Berøringspunkterne ere flydte ind i hinanden. Disse Plader danner Massen, hvoraf Bladene forfærdiges. Der tildannes først en Gipsafstøbning af Bladene, man vil gjengive, og denne gøres c. 2 Tommer høj. Efter at den er hærdet dypes den hurtigt til sin halve Højde i smeltet Voks, og dette gjentages, efter at den første Vokshinde er stivnet, endnu 4—6 Gange, indtil Vokset omtrent har samme Tykkelse som Gipsformen. Det hele lægges derpaa i Vand, saa at Gipsen skiller sig fra Vokset, i hvis Bund man da har en nøjagtig Afbildning af Bladet. Ved let Vaskning med Spiritus renses Voksformen indvendig, hvorpaa den tørres og overpensles med fint pulveriseret Graphit for at gøres ledende, hvorefter man tager et galvanisk Aftryk af denne, saa at dette faaer c. $1\frac{1}{2}$ Linies Tykkelse. Dette gives den fornødne Holdbarhed ved at udstøbes med en eller anden Metallegering. Man smelter derpaa i en Støbejerns Kanne, der er større end Kobberaftrykket, 4 Dele Bly sammen med 1 Del Antimon, og

denne Fegering affjøles til den er lige ved at stivne, hvorefter Kobberformen ved en Presse trykkes ned heri. Formen er da færdig. For nu at fremstille Bladene lægges en af de omtalte Collodiumplader mellem begge Metalformene og presses ved en Varmegrad af 150° C. Denne Temperatur er nødvendig for at Collodiumpladen kan bibeholde den Form, den har faaet i Pressen.

Blomster, Tørring med Bibeholdelse af deres naturlige Farve. Hertil behøves en Kasse med Skudelaag og med løs Bund; under Laaget kan fast anbringes en Kanne med et mildtsint Traadnet. Dernæst maa man have saameget Sand, som behøves til at fylde Kassen. Dette maa først sigtes, udvaskes med Vand for Støv og dernæst tørres. Det tørre Sand bringes dernæst i en Gryde, hvori det varmes, og nu tilføjer man i smaa Portioner under stadig Omrøring for hver 200 Dele Sand 1 Del Stearin (hvortil et Stearinlys kan benyttes). Naar Stearinen er ensartet fordelt over Sandet, affjøles. For nu at tørre Blomsterne uden at de miste Form og Farve gaar man frem paa følgende Maade: Man anbringer Kassen med Laaget og Traadnettet nedad og anbringer herover et tommetykt Lag af det præparerede Sand. Paa dette anbringes Blomsterne, idet man drysser Sand ind saaledes, at Blade og Grene beholde den naturlige Stilling, og idet man ligeledes sørger for, at de enkelte Blade ikke komme til at berøre hinanden, men overalt ere ensformigt omgivne af Sandet. Er Kassen fyldt paa denne Maade lægges den løse Bund paa, og den anbringes nu 48 Timer paa et varmt Sted (en Bagerovn eller lign.). Efter denne Tids Forløb ere Blomsterne udtørrede, hvorpaa man langsomt trækker Laaget bort og lader Sandet igjennem Traadnettet løbe ned i en nedenunder anbragt Beholder. Sandtorn, som muligt sidde fast paa Blomsterne, lade sig let børste af.

Blik, Krydstallust Dekoration paa fortinnet. Paa det velrensende Blik bringes en Blanding af Saltsyre og Svovlsyre fortyndet med c. 80 Gange saameget Vand eller en Blanding af Svovlsyre, Saltsyre og salpetersurt Sølv, alle 3 Oplosninger fortyndede. Man lader Indvirkningen foregaa saa længe indtil Tinnetts krydstalluste Struktur er traadt frem, hvorefter man afvasker med Vand, tørrer og ooverskranger med Vinaand og et tyndt Lag Jernis. Benytter man en Bædste, som bestaaer af 2 Dele Saltsyre, 1 Del Salpetersyre, 3 Dele Vand og $\frac{1}{4}$ Del tvechromsurt Kali faaes mørke Flader imellem Krystallerne. Overhælder man de rensende Blikplader med Saltsyre, som man derefter lader løbe langsomt af, saa at der kun blive lidt Syre til-

bage paa Metallet, og man derpaa overhælder dette med en Op-
løsning af 10 Dele svovlsundersyrlet Natron i 120 Dele Vand
faaer man det krystallinske Overtræk spillende i forskjellige Farver
efter Tiden af Indvirkningen. Man affyller dernæst godt med
Vand, derpaa med Vinaand, og overtrækker til Slutning med en
passende Laffernis.

Blyanter til Glas og Porcellain. 1) Sorte: 10 Dele
fineste Rønrøg, 40 Dele hvidt Vox og 10 Dele Talg. 2) Hvide: 40
Dele Krennitzerhvidt, 20 Dele hvidt Vox og 10 Dele Talg. 3)
Lyseblaa: 10 Dele Berlinerblaat, 5 Dele hvidt Vox og 14 Dele
Talg. 4) Mørkeblaa: 15 Dele Berlinerblaat, 5 Dele hvidt Vox og
14 Dele Talg. 5) Gule: 10 Dele Chromgult, 20 Dele hvidt
Vox og 10 Dele Talg.

Farverne blandes med det smeltede Vox og Talg, rives der-
med og udsættes for Luftsens Indvirkning til Tørring, saa at
Massen ved hydraulisk Tryk kan presses i runde Stænger. Der-
efter maa de underkastes en ny Tørringsproces ved at udsættes
for Luftsens Indvirkning, indtil de have faaet den fornødne Fast-
hed, saa at de kunne indfattes i Træ.

Blækjorter, Forskjellige Forskrifter. I. Galæbleblæk.
Korpus a. 200 Dele grovt pulveriserede aleppiste Galæbler ud-
blødes i 24 Timer med 750 Dele destilleret Vand, koleres og ud-
presjes. Den tilbageblevne Rest overhældes med 350 Dele kogende
destilleret Vand og udpresjes efter en Times Henstand. 3 de
blandede Vædsker udværes 5 Dele hvidt Pibeler og Vædsten gives
et Optog, affimmes og filtreres igjennem Flonel. Man udvaaker
med Vand til den samlede Vædskemængde er 1000 Dele.

Korpus b. 200 Dele grovt pulveriserede aleppiste Gal-
æbler og 100 Dele grovt pulveriseret Gultræ udtrækkes paa den
under Korpus a angivne Maade med 750 Dele Vand og 250
Dele kogende Vand. De blandede Vædsker klares med 5 Dele
hvidt Pibeler, filtreres og fyldes op til 1000 Dele.

Indigosvovlsur Natronopløsning. 150 Dele rygende
Svovlsyre kommes i en rummelig Kolbe, som for at undgaa Op-
varmning sættes i et Kar med Vand og hertil sættes 20 Dele
ved 100° C. tørret Indigo i pulveriseret Tilstand og i smaa
Portioner. Kolben tillukkes derpaa og henses i 8 Dage ved
almindelig Temperatur under jævnlig Omrystning. Man til-
bereder da en filtreret Opløsning af 205 Dele Soda i 430 Dele
destilleret Vand, og tilsætter denne i smaa Portioner til Indigo-
svovlsyren idet man passer, at Blandingen ikke stummer over.

Der næst varmes for at udjage Kulshyen fuldstændig og til Slutning tilsættes saameget Vand, at det Hele udgjør 800 Dele.

Træeddisetur Bernopløsning. 100 Dele Træeddisetur og 10 Dele Bernsilspaaner behandles i Kulden saalænge der finder Luftudvikling Sted, hvorpaa hensesættes i 2—3 Timer ved 40—50° C., filtreres og inddampes til Vægtfylde 1,¹¹⁵.

Alizarinblæk. 1) (Kopiblæk) 50 Dele Bernvitriol opløses uden Varme i 750 Dele Korpus b og tilsættes følgende Ingredienser i den angivne Rækkefølge. 100 Dele destilleret Vand, 150 Dele indigospovlsur Natronopløsning, 20 Dele træeddisetur Bernopløsning, 20 Dele Salmiak, 20 Dele svovlsurt Natron og 20 Dele Suffer. 2) (Kopiblæk) 50 Dele Tamin, 40 Dele Bernvitriol, 25 Dele Kogsalt, 25 Dele Suffer, 7₅ Dele surt svovlsurt Kali, 2 Dele Benzoesyre, 3 Dele tør Indigofarmin og 0₅ Dele Pikrinsyre overhældes med 1000 Dele kogende Vand.

Begge disse Blækforter hældes over i en Flaske som tilsættes og henstilles, og efter 14 Dages Forløb hældes Blækket klart fra et ringe dannet Bundfald. Disse to Blækforters Evne til Kopiering holder sig høist 24 Timer, medens den friske Skrift giver meget gode Kopier. Da de miste Evnen til Kopiering egne de sig ogjaa til almindeligt Skriveblæk.

Blaa Galable Kontorblæk. 1) 500 Dele Korpus a tilsættes en fold, af følgende Bestanddele fremstillet Opløsning. 300 Dele destilleret Vand, 30 Dele Bernvitriol, 20 Dele Suffer og 2 Dele Saltshyre. Endvidere opløses 2 Dele i Vand opløseligt Anilinblaat i 200 Dele destilleret Vand ved Opvarmning og blandes efter Afkjøling til den først tilberedte Blanding. 2) 40 Dele Garvesyre, 30 Dele Bernvitriol, 25 Dele Suffer og 2 Dele Saltshyre opløses i 900 Dele destilleret Vand og tildrøies en afstølet Opløsning af 2 Dele Anilinblaat i 100 Dele destilleret Vand. Blandingen hensesættes i tilsuffede Flasker i 14 Dage og hældes derefter fra det ringe dannede Bundfald.

Blaa Skoleblæk. 1) 400 Dele Korpus a tilsættes en fold tilberedt Opløsning af følgende Bestanddele. 500 Dele destilleret Vand, 20 Dele Bernvitriol, 20 Dele Suffer og 1½ Del Saltshyre. Til denne Blanding tilsætter man efter Afkjøling en i Varmen tilberedt Opløsning af 1½ Del Anilinblaat i 100 Dele destilleret Vand. 2) 25 Dele Garvesyre, 20 Dele Bernvitriol, 35 Dele Suffer og 1½ Dele Saltshyre opløses i 900 Dele destilleret Vand. Hertil sættes en afstølet Opløsning af 1½ Dele Anilinblaat, opløst ved Varme i 100 Dele destilleret Vand. Blandingen hensesættes tilsuffet c. 14 Dage og afhældes klart.

II. Campecheblæk. 1) Rødt Kopiblæk. 50 Dele franst Campecheextract udvøres under Opvarmning med 700 Dele destilleret Vand og tilsættes 2 Dele chromsurt Kali. Efter 24 Timers Forløb tilsættes en Opløsning, bestaaende af 3 Dele Oxalsyre, 20 Dele oxalsurt Ammoniak, 40 Dele svovlsur Verjord og 200 Dele destilleret Vand. Blandingen henjættes atter i 24 Timer og gives derefter atter et Opkog i en Kobbertasjerolle, tilsættes 50 Dele Træeddike, fyldes paa Flaske som luffes og henjættes 14 Dage, hvorefter Blæffet hældes klart fra det dannede ringe Bundfald. Det er i tynde Lag lyserødt, skrider ligesaa, kopierer udmærket med brunlig Farve og Skriften paa Papiret bliver sortbrun.

2) Violet Kopiblæk. 40 Dele franst Campecheextract, 5 Dele Oxalsyre, 30 Dele svovlsur Verjord og 10 Dele Glycerin opløses uden Anvendelse af Varme i 800 Dele destilleret Vand. Efter 24 Timers Forløb tilsættes en Opløsning af 5 Dele tvechromsurt Kali i 100 Dele Vand, hvorpaa Blandingen efter 24 Timers Forløb gives et Opkog i en blank Kobbertasjerolle og tilblandes varmt 50 Dele Træeddike. Blandingen henjættes til luffet i 14 Dage og afhældes derpaa klart. 3 tynde Lag er denne Blæfjort rødviolet, Skriften er mørkviolet og Kopien blaaviolet.

3) Violblaat Rancelliblæk. 15 Dele Campecheextract, 3 Dele Oxalsyre, 20 Dele oxalsurt Ammoniak og 10 Dele svovlsur Verjord opløses uden Opvarmning i 800 Dele destilleret Vand, henjættes 24 Timer og tilsættes en Opløsning af 5 Dele tvechromsurt Kali i 100 Dele destilleret Vand, hvorpaa Blandingen atter henstilles i 24 Timer. Derefter gives den et Opkog i en blank poleret Kobbertjedel og tilsættes varm 50 Dele Træeddike, hvorpaa den tilluffet henstilles 14 Dage og afhældes klart.

4) Violblaat Skoleblæk. 10 Dele Campecheextract, 2 Dele Oxalsyre, 15 Dele oxalsurt Ammoniak, 5 Dele svovlsur Verjord og 800 Dele destilleret Vand.

III. Anilinblæk. 1) Sort Anilin-Kopiblæk. 30 Dele Nigrosin opløses i 900 Dele Vand og tilsættes 30 Dele Suffer og 50 Dele Træeddike.

2) Violet Anilin-Kopiblæk. 15 Dele Methylviolet opløses i 100 Dele destilleret Vand, som, man i Forvejen har tilblandet 6 Dele fortyndet Svovlsyre (1—5) og 30 Dele Suffer.

3) Blaåt Anilin-Salonblæk. 15 Dele i Vand opløseligt Anilinblaat og 15 Dele Suffer opløses i 1000 Dele Vand, hvortil der er sat 6 Dele fortyndet Svovlsyre (1—5) og til

Slutning parfumeres med 5 Draaber Patchouliolie, opløst i 10 Dele Spiritus.

4) Grønt Salonblæk. 10 Dele i Vand opløseligt Methylgrønt opløses i 1000 Dele Vand og parfumeres paa samme Maade som den foregaaende Sort.

5) Rødt Cochin-Blæk. 15 Dele Cochin (a. gullig) til 1000 Dele Vand, parfumeret som ovenfor angivet.

6) Orangefarvet Blæk. 15 Dele Anilinorange til 1000 Dele Vand som de foregaaende.

IV. Forskjellige Blæksorter. 1) Violet Hektografblæk 15 Dele Methylviolet opløses i 100 Dele Vand under Opvarmning og tilsættes efter Afkjøling 1 Del fortyndet Svovlsyre (1—5).

2) Sort Hektografblæk. 25 Dele Nigrosin opløses ved Varme i 95 Dele Vand og tilsættes efter Afkjøling 5 Dele Træedde.

3) Rødt Karminblæk. 2 Dele Karmin opløses i 20 Dele Salmiaspiritus og tilsættes 15 Dele Gummislim og 65 Dele Vand. Til Karminblæk maa helst benyttes Fjerpenne, da Farven lider ved Benyttelsen af Staalpenne, ligesom Flasken maa holdes tilluftet, da Karminen ellers udskilles ved Ammoniakfens Jorddampning.

4) Dokumentblækpulver. 100 Dele grovt pulveriserede fineste Galæbler, 25 Dele Bernvitriol, 25 Dele Kogsalt, 25 Dele Sukker, 6 Dele fint svovlsurt Kali, 2 Dele Benzoesyre og 2 Dele tør Indigofarmin. Benzoesyre, Indigofarmin og Sukker sammenrøres og tilblandes de øvrige Bestanddele. Skal man heraf fremstille Blæk, udrøres 1 Del heraf med 15 Dele Vand, Blandingen henjættes 24 Timer og filtreres eller afhældes klart.

5) Alizarin-Blækextract. 45 Dele Garvesyre, 35 Dele Bernvitriol, 25 Dele Kogsalt, $7\frac{1}{2}$ Del fint svovlsurt Kali, 2 Dele Benzoesyre, 3 Dele Indigofarmin og 0,1 Dele Pikrinsyre rives sammen til et fint Pulver som blandes med 20 Dele Glycerin. Man faaer herved en mørkegrøn, klar opløselig Extract, hvoraf man kan fremstille Blæk ved Opløsning i den 10 dobbelte Mængde Vand.

6) Guldblæk. 1) Fige Dele Jodkalium og pulveriseret eddikesurt Bly kommes paa et Filter af fint Væred i en Tragt og overhældes med 20 Dele kogende Vand. Der udskiller sig strax under Afkjølingen af det Filtrerende smukke, guldglimsende Stjæl af Jodbly, og et lysegult glimsende Pulver bliver tilbage paa Væredet. Efter Afkjøling samles de udskilte Krystaller paa et Filter og udvaskes med Vand, hvorpaa det fugtige Bindsald udrides med noget

Gummislim. Vil man have dette Blæk mørkere maa man tilsætte Saltene en lille Smule Iod. Blækket maa oprystes hver Gang før Brugen, og holder sig aarevis. 2) 2 Dele Musivguld og 1 Del pulveriseret arabisk Gummium rives omhyggeligt i en Porcellainsmortel med nogle Draaber Vand og tilblandes da 3—4 Dele destilleret Vand.

7) Sølvblæk. Rige meget Bladsølv og svovlsurt Kali rives meget fint i en Porcellainsmortel med nogle Draaber Vand, hvorpaa Kalien udvaskes med Vand. Det tilbagelevne fintdelte Bladsølv udværes med Gummislim.

8) Sympathetisk Blæk. 1) Rige Dele chromsurt Kali og Kobbervitriol opløses i den tredobbelte Vægt Vand ved Kogning. Skriften er usynlig ved almindelig Temperatur, men antager en lysebrun Farve ved Opvarmning, idet den ved Afkøling igjen forsvinder. 2) Skrives man med en svag Opløsning af gult Blodludsalt, tilsat lidt Gummium, bliver Skriften blaa ved at overstryges med en Opløsning af Zernitvechlor. 3) Skrives man med en Opløsning af Guldchlorid bliver Skriften synlig og rød ved at overstryges med en Opløsning af Tinsforchlor. 4) Skrives med en Opløsning af gult Blodludsalt og fugtes Skriften med en Opløsning af Kobbervitriol, bliver Skriften synlig og brun. 5) Skrives med en Opløsning af Blysyffer bliver Skriften synlig og sort ved at dryppes i Svovlbrintevand. 6) Skrives med en Opløsning af Iodkalium bliver Skriften synlig og rød ved Fugtning med en Sublimatopløsning. 7) Skrives med en fortyndet Opløsning af salpetersurt Kobalttilte er Skriften svag lyserød, neppe synlig, men fremtræder blaa ved Opvarmning eller Overstrykning med et varmt Strøgejern.

9) Blaåt Blæk. 10 Dele gult Blodludsalt opløses i 160 Dele destilleret Vand, hvorpaa Opløsningen lidt efter lidt under Omrøring tilsættes 5 Dele Zernitvechloropløsning af Vægtfylde 1,48 og 160 Dele destilleret Vand. Blandesalset samles paa et Filter og udvaskes med Vand indtil Filtratet begynder at blive blaåt farvet. Derefter opløses det paa Filteret værende Blandesald i 400 Dele destilleret Vand.

10) Rødt Blæk. 25 Dele Safranin opløses i Varmen i 500 Dele Glycerin og tilblandes under stadig Omrøring 500 Dele Alkohol og 500 Dele Eddikesyre, hvorpaa det Hele tilblandes det dobbelte Rumfang Vand, hvori er opløst noget Gummium.

11) Sort Blæk. 4 Dele Nigrosin opløses i 150 Dele varmt Vand. Efter Afkøling tilsættes en Opløsning af 8 Dele chromsurt Kali i 30 Dele Vand og derpaa en Opløsning af

8—10 Dele Gelatine i 30 Dele Vand. Skal dette Blæk anvendes som Kopiblaek tilføjes en ringe Mængde Suffer eller Glycerin, ligesom man i saa Tilfælde kan tage en mindre Vandmængde til Opløsningen.

12) Blækpulver, sort. 1 Del Nigrosin blandes med $\frac{1}{4}$ Del fint pulveriseret Suffer. Det giver med 80 Gange saa meget Vand et smukt, godt flydende Blæk.

13) Uopløseligt Blæk. Til at skrive paa Etiketter, som ere udsatte for Indvirkning af Syrer, benyttes følgende Blæk. 3 Dele Cyanjernetalium, 2 Dele Salmiakspiritus, 2 Dele Vinshyre og 240 Dele Vand blandes og tilføjes 160 Dele jalpeterjurt Bernsteilteopløsning, 40 Dele Salmiakspiritus, 8 Dele Anilinblaat og 70 Dele arabisk Gummii. Ved Tilfætning af 20 Dele Pyrogallushyre til denne Blanding, som herved først farves brun, faaes et smukt sort Blæk.

14) Rødt Blæk. 4 Dele Fuchsin opløses i en Blanding af 10 Dele Sublimatopløsning (1—500), 8 Dele opløst arabisk Gummii, 8 Dele Spiritus, et Par Draaber Ravendelolie og 120 Dele Vand.

15) Braconnets uopløselige Blæk fremstilles ved i en Bernstjedel paa et Sandbad at overhælde 20 Dele Kalihydrat, 10 Dele smaat staaen Væderaffald og 5 Dele Svovl med Vand og inddampe til Tørhed under Omrøring, hvorpaa Massen opheides til den igjen bliver grødagtig. Denne Masse opløses i Vand og sies igjennem tæt Tøj, hvorefter den opbevares i godt tillukkede Glas. Dette Blæk modstaaer Indvirkningen af alle kemiske Stoffer.

16) Vanadinblæk. 10 Dele Garvesyre, $0,2$ Dele vanadinsurt Ammoniat, 200 Dele Vand og 6 Dele arabisk Gummii. Pyrogallushyre giver en mørk blaasort Bædste uden Bundfald, som især egner sig til Staalpenne. Campeesextract, anvendt i samme Forhold som Garvesyre, giver med vanadinsurt Ammoniat et fortrinligt Blæk.

17) Wolframblæk. Den Egenskab ved det wolframjyre Natron, at give en sort Bædste med en Opløsning af Campeesextract, er benyttet af Berger til Fremstilling af et sort Blæk i Stedet for det med chromsurt Kali tilberedte. Det gjøres svagt jurt med Eddikesyre, hæfter da godt paa Papiret og er smukt sort.

18) Blæk, som modstaaer Syrer og Fugtighed. 20 Dele Schellak koges med 30 Dele Borax og 3—400 Dele Vand og filtreres varmt. Til Filtratet sætter man en Opløsning af

7—10 Dele Nigrosin, 0,3 Dele Garveshvre, 0,1 Del Pitrinshvre, 15 Dele Salmiakspiritus og 7 Dele Vand.

19) Uopløseligt Blæk til Stempling af Bomuld eller Lærred som skal bleges. 1 Del Stenfulstjære fortyndes med 1 Del Benzol og udrøres med $\frac{1}{10}$ Rønrøg; denne Masse kan ved Tilfætning af en større eller mindre Mængde Benzol gøres mere eller mindre tykflydende, og de dermed gjorte Mærker paavirkes efter Tørring ikke naar Tøjerne udsættes for naturlig eller kunstig Blegning.

Blækstifter bestaa af Graphit og en Anilinfarve, i Reglen Methylviolet, hvilke Stoffer med Vær og Vand formes til en plastisk Masse, som da formes i Stænger og tørres. Skriften hermed kan ikke fjernes med Vidstoklæder, og ved Hjælp af fugtet Kopierpapir kan man uden stærkt Tryk tage flere Aftryk uden at Skriften løber ud.

Bløde fotografiske Portrætter, som have Lighed med Kobberstik faaes ved over en tilstrækkelig stor Kamme glat at udspænde et Stykke klart Tyl, som da stilles imellem Personer og Objektet. Efterhjem det stilles nærmere eller fjernere fra Personen bliver Birkningen forskjellig; jo nærmere Personen, desto blødere bliver Billedet og desto mere blive Traadene af Bævnningen synlige, hvilket giver Ligheden med et Kobberstik.

Bly, Haardt. Sammenjmeltes 5 Dele Bly med 1 Del Svovlantimon faaes et lyst haardt Metal, der i forskjellige Tilfætninger til almindeligt Bly kan frembringe alle forskjellige Haardheder.

Blyhvidt, Blanding med Olie. 3 Stedet for at tørre Blyhvidt og da rive det med Olie til Farver blandes det i vaad Tilstand med Olien, hvorefter Massen stampes, saa at Olien kan fortrænge Vandet. Herefter rives Farven og man undgaar herved, at Arbejderen ikke lider under Indvirkningen af Støvet af det giftige Blyhvidt.

Bogbinderfernis fremstilles ved Opløsning af 4 Dele Elemiharpix, 4 Dele Mastix, 3 Dele venetiansk Terpentint og 6 Dele Sandarak i 30 Dele Spiritus.

Bogbinderlak. 1) 10 Dele Schellak, 1 Del Terpentinsolie og 30 Dele Vinaand. 2) 1 Del Drageblod, 10 Dele Gummigut, 2 Dele Sandarak, 20 Dele Schellak og 5 Dele venetiansk Terpentint opløses i 100 Dele Vinaand. 3) Brun Lak: Man opløser ved almindelig Temperatur 120 Dele renset Schellak i 500 Dele Methyalkohol eller almindelig Vinaand, tilfætter 5 Dele

Lavendelolie og filtrerer. 4) Hvid Vat: 183 Dele bleget Schellak, 500 Dele Methylnalkohol og 5 Dele Lavendelolie.

Bogbinderlim. 4 Dele Lim udblødes nogle Timer i 15 Dele koldt Vand, opvarmes derpaa, til Væsken bliver klar og tilsættes endnu under bestandig Omrøring 65 Dele kogende Vand. I en anden Beholder udrøres 30 Dele Stivelse med 20 Dele koldt Vand, saa at man faaer en tynd, mættet Vædske uden Klumper. Heri hældes den kogende Limopløsning under stadig Omrøring idet Blandingen varmes næsten til Kogning. Efter Afkjøling tilsættes lidt Carbolshyre eller Salicylshyre for Holdbarhedens Skyld.

Bogtrykkerfarve. 9 Dele almindelige Terpentin, 10 Dele grøn Sæbe, 4 Dele Stearinolie og 4 Dele Rømrøg blandes. Denne lader sig let fjerne af Typerne ved Hjælp af en Svamp og noget svag Sodalud.

Bogtrykvalssemasse. Man tager lige Dele Lim og Glycerin, lader Limen staa saa længe med Vand til den er bleven blød læderagtig, lægger den i en Si for at Vandet kan løbe fra og opvarme den med Glycerinen paa Vandbad eller ved svag Varme til den smelter, hvorpaa Blandingen i Formen, som er strøgen med Olie, støbes uden om Kernen. Jo mindre Limen bulner ud i Vand uden at flyde hen, desto bedre bliver Valskerne. Støbningen af Valskerne sker i Forme af Zernblit eller Støbejern. Disse kunne stilles paalangs og samles ved Hjælp af Skruer. Førend Støbningen indgives Cylindren godt med Olie for at forhindre Massen fra at hænge fast, og Valsetræet anbringes nøjagtigt i Midten og fastgøres i Reglen ved den øverste Ende for at forhindre det fra at forskyde sig og løstes ved Limmassen. Er denne bleven tilstræktelig tundslydende fjernes Kjedlen fra Varmen, og det dannede Skum fjernes med en Ste, hvorefter Massen langsomt hældes i Formen idet man indgaaer Luftblærer og Skum, som ville skade Valsens Homogenitet. Den færdige Valse afgnides med en ulden Klud, glattes for Enderne, ophænges 24 Timer paa et luftigt Sted og er da færdig til Brug.

Bomuld, Blegning af. Efter et nytt Patent foregaaer Blegningen ad tør Vej ved Indvirkning af chlorholdige Chloroformdampene paa den Maade, at Bomulden udsættes for Indvirkningen af de Lustarter, som udvikles ved at behandle en Blanding af 1 Del uløstet Kalk, 1 Del Chloralkali og 1 Del Vinaand med Svovlsyre. Efter Blegningen maa Bomulden, for at fjerne den videre skadelige Indvirkning af Chlor, udstyldes i en Opløsning af svovlsulferet Natron.

Bomulds-garn, Corinth paa. Til 100 Dele Garn toges 8 Dele Catechu med $\frac{1}{8}$ Pund Kobbevitrinol, og heri toges Garnet $2\frac{1}{2}$ Time, hvorefter det optages, men afvrides ikke. Badet tilsættes da 1 Del chromfart Kali og Garnet trækkes 2 Gange herigjennem og afvrides, hvorpaa der til Badet sættes 4 Dele Blaatræextrakt og 1 Del Alun, og Garnet kommes da atter $\frac{1}{2}$ Time heri, afvrides, og er da færdigt.

Boning af Gulve. 3 Potter Vand toges med 20 Kvint Potaske og tilsættes under stadig Omrøring 30 Kvint skrællet Vox lidt efter lidt. Naar Blandingen er bleven ensartet tilsættes 2 Kvint Orleans, 3 Kvint Guldoffer og 6 Kvint pulveriseret arabisk Gummi, alt i Forvejen udrørt med lidt Vand. Blandingen tages dernæst af Ilden, og man lader den langsomt afkjøles under stadig Omrøring for at der ikke skal udstille sig noget Vox. Ovenstaaende strækkes til til c. 120 □ Alen Gulvflade.

Boning af Møbler og Gulve. Ved omhyggelig Behandling kan ved Boning faaes en Politur, som ligner Laksfernis. Et saadant Voxovertræk, der ikke dækker Træets Aarer for meget faaes ved at smelte $\frac{1}{4}$ Pund hvidt eller gult Vox i en glasseret Kerpotte over svag Ild med 3 eller 6 Kvint Harpix. Naar det er sammenismeltet tages Potten fra Ilden og der udrøres 12 Kvint Terpentiniolie deri, hvorpaa den ophældes i smaa Blitdaajer.

Ved Anvendelsen poleres Træet først med fugtigt Skavgræs. Dernæst slibes med en Balle af Filt, fugtet med Vand og dypet i hvidt, præpareret Hjortetak, indtil der er frembragt en fin Politur. Det afstørres derpaa omhyggeligt med et blødt linned Klæde, og gives da en Overstrøgning med det nævnte Polervox, idet en ulden Klud dypes heri, hvorefter det indgvides stærkt hermed for at Voxet kan trænge ind i Træets Porer. Efter denne Indgvidning poleres endnu med en bred Polerbørste og til Slutning med en blød linned Klud eller endnu bedre et Stykke Silketøj. Herved erholdes en smuk varig Glans.

Følgende Blanding til Boning af Gulve maa anvendes strax, da den ikke holder sig. $\frac{1}{4}$ Pund Vox smeltes med 6 Kvint Terpentiniolie, kommes i en opvarmet stor Rivestaal og blandes med 8 Eggeblommer. Naar det er arbejdet sammen til en ensartet Masse tilsættes under stadig Omrøring $\frac{1}{2}$ Pot varmt Vand, hvorpaa Blandingen føres paa Træet med en stiv Børste, idet man børster, til det er blankt.

En Voxlæbe til Boning af Gulve eller Møbler tilberedes paa følgende Maade. 5 Dele Potaske toges $\frac{1}{2}$ Time med 25

Dele Vand og 2 Dele fristbrændt Kalk, hvorpaa Bædsten sies fra Kalken og koges 1 Time med 3 Dele Bøx eller saalænge til Sæben er dannet. Denne Masse kan benyttes alene eller blandet med Farver. 3 første Tilfælde stryges den paa Træet, og naar den er tørret poleres den med blødt Tøj. Skal det være en farvet Bøning rives Farven først ud med Vinolie og tilføjes $\frac{1}{3}$ af Børdøjgen, der rives ensartet sammen hermed, hvorpaa Træet poleres hermed.

Bøning paa Gulve. $12\frac{1}{2}$ Del gult Bøx stjøres i Spaaner. 6 Dele Potaske opløses i Vand og i den kogende Opløsning udrøres Bøxet hurtigt. 3 Begyndelsen smelter det roligt, men begynder snart at skumme, og saasnart Skumringen standser udrøres fint flemmet gult Offer heri, hvorefter det ophældes i Daaser, hvori det stivner. Til Brugten udrøres 1 Del af Massen med 5 Dele kogende Vand til en ensartet Dejg, der omrøres godt og stryges varmt paa Gulvet med en Pensel. Efter fuldstændig Tørring poleres det med en stiv Børste og overstryges med grovt Uldtøj, hvorved det faaer en stærk Glans. Denne Masse er særdeles smuk, smitter ikke af og er billig.

Bordeauxfarve paa Astrakan og Kastor. Til 10 Pund Uld tages $\frac{1}{4}$ Pund chromsur Kali, 18 Kvint Vinsten og 6 Kvint Svovlsyre, hvormed dette koges. Det trækkes derpaa gjennem rent Vand og udfarves i en Kjedel. Derpaa udtages 1 Pund Rødtræ og 1 Pund Fisettræ i Kjedlen, Afkoget affjøles noget ved Tilføjning af foldt Vand og Tøjet behandles heri 1 Time under Opvarmning til Kogning. Dernæst optages det og man tilføjer Farvebædsten $\frac{1}{2}$ Pund Vinsten, $2\frac{1}{2}$ Pund Orseille og noget Ruchsin under Kogning, bringer Tøjet 1 Time heri og koger, hvorpaa det optages, udsylles og appreteres.

Burrerød, Afkog til Haaret. 1 Del skaaren Burrerød afkoges med 20 Dele Vand i $\frac{1}{2}$ Time, Bædsten frasies og tilblandes 1 Del almindelig Eau de Cologne.

Brillantlak, Sort. 500 Dele Schellak, 1500 Dele 96 % holdig Spiritus, 60 Dele venetiansk Terpentint, 125 Dele Nigrosin og 15 Dele Anilengult opløses paa Vandbad.

Brodermonstre etc., Kopiering af. Fint Silkepapir indhæftes som i en Bog, under det første Blad lægges en blank Bliskplade, hvorpaa det overstryges med almindelig haard Sæbe, for at den Stift, hvormed Kopieringen skal foretages, let kan glide hen over Papiret. Pladen udtages og Tegningen lægges under det indsjæbede Blad, og under Tegningen lægges et Stykke blaat Kalkerpapir. Et lignende Stykke Kalkerpapir lægges under de

følgende 8 Blade og under disse lægges Blifpladen. Stiften til at tegne med skal helst være af Ben og med en rund Spids, og føres lodret og under Tryk over Tegningen som skal kopieres, hvorved denne overføres paa alle de underliggende Blade, saa at man paa en Gang faaer indtil 8 Kopier. Kalkerpapiret maa være meget tyndt og kan tilberedes paa følgende Maade. I en Porcellainsmorter rives Pariserblaat meget fint med Svinesedt, og Blandingen paaføres med en Borstepensel regelmæssigt paa begge Sider af tyndt Silkepapir. Da det vanskeligt lader sig jævnt udstrynge i kold Tilstand er det bedst at foretage Udstrængningen paa en opvarmet Metalplade.

Bronce, der kan smeddes fremstilles ved Tilsætning af 22 % Tin til Klostmetal og Blandingen ophedes til mørk Rødgloedehede, hvorved det lader sig udhamre og smedde, ligesom det ogsaa lader sig svejste.

Broncesfarve paa Silke. Tøjet behandles foldt i 3—4 Timer med en Opløsning af $\frac{1}{2}$ Pund Alun, hvorpaa det optages, udshylles og farves i 30 Potter Vand, hvortil der er sat 3 Potter Blaatræafkog, 5 Potter Rødtræ og 5 Potter Justiktræafkog. I dette holdes det lukket $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ Time, hvorefter det et Par Gange trækkes igennem en Sæbeopløsning, udshylles, tørres og appreteres.

Broncegenstande, Patina paa. Den grønne Patina paa gamle Broncer efterlignes paa følgende Maade. Til en Opløsning af salpetersurt Kobber tilsættes noget Kogsalt, og med denne Opløsning overpensles de blanke Broncegenstande. Efter Tørring afbørstes de og dypes i en Opløsning af 1 Del Syresalt, 5 Dele Salmiak og 100 Dele Eddike, hvorpaa de atter afbørstes. Efter nogle Gange at have gjentaget denne Behandlingsmaade vil man efter faa Dage have faaet frembragt en Patina, som binder fast og vanskeligt kan fjernes fra den ægte.

Broncering af Blylamper og Blylysekroner. De fleste faakaldte Broncearbejder, der udføres til Lamper eller Visekroner, ere støbte af Bly og bronceres bagefter paa følgende Maade. Ved Hjælp af en stiv Børste, der dypes i fint pulveriseret Graphit, pudses hele Lampen først til den er mørk og fuldstændig blank. Gjenstandene varmes derpaa i en Ovn eller paa en Komfurplade og overstrynes varm med en Guldjernis for Metal eller en tyk klar Spiritusshellakfernis, hvori er udrørt en lille Portion Kobberbronze, hvorpaa Gjenstanden er færdig. Ved at tage mere eller mindre Kobberbronze af forskjellig Farve eller lysere eller mørkere Guldbronze faaes forskjellige Nuancer i Farven.

Broncering af Jern. Jerndelene dypes i smeltet Svovl,

der er blandet med Rønrøg. Den derpaa renjede Overflade modstaaer Indvirkningen af forthyndede Syrer, lader sig polere og har Udseendet af den Bronze, der frembringes ved Altning.

Broncering af Kurvestningsarbejde. Man kan enten først overstrøge Gjenstandene med gul eller graa Oliefarve, eller direkte bronzere Fletningsarbejdet. Efter at være overstrøget med Oliefarve maa denne godt tørres, hvorpaa gives en Lakering med en ikke for hurtig tørrende fed Kopallak. Ønsker man derimod at bronzere uden i Forvejen at grunde med Oliefarve, giver man strax en Overstrøgning med Kopallak. I begge Tilfælde lader man denne, hvorved Bronzen skal hæftes paa Gjenstanden, indtørre saa vidt, at den netop endnu klæber, hvorpaa man med en blød Pensel eller en Tot Bomuld paastøver Broncepulveret. For at Bronceringen skal lykkes kommer det an paa, at Laffen har den nødvendige Tørhedsgrad; er den ikke tilstrækkelig indtørret indtages for meget af Broncepulveret, og dette taber da i Ald. Er Laffen for tør, hæfter for lidt af Bronzen sig fast, og Bronceringen bliver da plettet. For at undgaa Tab udføres Bronceringen paa et Underlag af hvidt Papir, paa hvilket det overflødige Broncepulver samler sig. Efter at Laffen er bleven fuldstændig fast, afstøves den overflødige løst siddende Bronze med en ren tør Pensel. I Forvejen at blande Broncepulveret med Laffernissen er ikke heldigt, idet der dels forbruges for meget Bronze, og dels ikke erholdes den Metalglans, som opnaaes ved den anden Fremgangsmaade.

Broncering af Medaljer foretages ved i $\frac{1}{4}$ Time at fuge dem i en Kobberkasserolle (ikke fortinnet) med en Opløsning af 500 Dele pulveriseret Spanstgrønt og 475 Dele Salmiak i 160 Dele Eddike og 2000 Dele Vand.

Bruntsfarvende Balnødhaarolie. 60 Dele friske grønne Balnødskaller knuses i en Stenmorter med $7\frac{1}{2}$ Del Alun og Massen digereres paa Vandbad med 300 Dele Provenceolie til al Tugtighed er udjaget. Dernæst koleres igjennem Væred og filtreres, hvorpaa Olien parfumeres med Rosenolie og Neroliolie efter Behag.

Bruslemonadesukker. 5 Dele Sukkerpulver parfumeres med en ætherist Olie og blandes med 1 Del twelfhurt Natron. Blandingen fyldes i Bonbonformer og fasttrykkes med et Stempel. I Formen anbringes i Massen med et Stempel en Jordhviuing, hvori anbringes 1 Del Citronsyre, den fasttrykkes, dækkes med et nyt Lag aromatiseret Sukker og efter fornyet Presning er det færdigt.

Bryggekar, Overstrøgning for. Vandglasopløsning, som

den gaaer i Handelen fortyndes med 25% Vand, Blandingen varmes og strnges varm indvendig paa Karrene. Efterat Træet har indsuget Opløsningen gjentages Overstrngningen, hvorefter man lader tørre og overstrnger derpaa med en Opløsning af 1 Del tvelfulst Natron i 8 Dele Vand. Herved udskilles Kijelsyre i Vandglasjet i Træmassens Celler, hvorved Træet bliver mere holdbart mod Indvirkningen af Vædskerne.

Brystfucker for Høste. 1) 3 Pund Suffer koges med $1\frac{1}{2}$ Pægl Vand indtil en Pind, dyppet heri og affjølet med Vand, giver en Masse, som springer itu mellem Tænderne. Der tilsættes derpaa 25 Kvint „Kongen af Danmarks Brystdraaber“, hvorpaa Massen koges til den har samme Styrke, udhældes paa en Blitplade, strøgen med Mandelolie, og naar den er halvt affjølet, skæres den med en Kniv, strøgen med Mandelolie, i ligestore Firkanter, som efter fuldstændig Affjøling bræktes fra hinanden og opbevares godt tilsluttet.

2) 25 Kvint Brystthe, 25 Kvint Kornblomster, 12 Kvint sort Malva, 12 Kvint Kongehls, 12 Kvint islandsk Mos, 12 Kvint Althearod og 12 Kvint Kamilleblomster koges med 1 Pot Vand i $1\frac{1}{2}$ Time. Paa Bundfaldet kommes endnu 1 Pægl Vand, der koges, affies og blandes med det Første. 6 Kvint arabisk Gummi opløses i 1 Pægl Vand og sies i det første Afkog. Derpaa koges 2 Pund Suffer med Vand som ovenfor angivet, tilsættes 1 Pægl af Dekotten, inddampes atter og behandles videre som de foregaaende.

Brød af blandet Mel. Mel af Bommer og Urter give ved Bagningen ikke noget godt Brød, medens efterstaaende Blanding giver et billigt, nærende og velsmagende Brød. Til $\frac{2}{3}$ Rugmel tages $\frac{1}{3}$ Mel af Bommer eller Urter samt 2 Pund Salt til hver 100 Pund Mel. Det bages og behandles som almindeligt Rugbrød.

Brændte Mandler. 1) Der tilberedes en Krydderiblanding af 12 Dele Kanel, $1\frac{1}{2}$ Del udpillet Kardemomme, $1\frac{1}{2}$ Del Muskatnød, 1 Del Galangerod, 1 Del Ingefær, $1\frac{1}{2}$ Del Nelliker, 1 Del Vanille (stødt sammen med 12 Dele Suffer) alt fint pulveriseret, som blandes med 25 Dele med lidt Rosenvand fint stødt Mandler. 2 Pund Mandler riftes i en Døn til de blive sprøde, men ikke brændte. 2 Pund Suffer opløses i 1 Pund Rosenvand og 9 Kvint Orangeblomstvand, hvorpaa Mandlerne kommes deri og omrøres, til det Meste af Vandet er fordampet, og derpaa tilsættes 6 Kvint pulveriseret Kanel og 12 Kvint af Krydderiblandingen. Det Hele omrøres godt og udhældes paa et Bad, hvor-

paa Massen udbredes, og Mandlerne brækkes da fra hinanden, naar de ere saa vidt affjolede, at man kan røre ved dem. 2) En simplere Maade er at tage lige Bægtmængder Mandler og Sukker, overhælder Sukkeret i en Pande med $\frac{1}{10}$ af sin Bægt Vand og opvarme under Omrøring til Størstedelen af Vandet er fordampet, hvorefter Mandlerne sættes til og man omrører da stadigt til Sukkeret hænger ved Mandlerne, tilsætter lidt pulveriseret Kanel og ophælder Blandingen paa et Fod som ovenfor angivet.

Campecheblæk, violet og rødt. En Opløsning af Campecheextract (1—100) tilsættes en Opløsning af Tinfordchlor til man har den ønskede Farve, hvorpaa filtreres. Denne Blæksort er violet. Rødt Campecheblæk fremstilles ved til en Opløsning af 10 Dele Campecheextract i 500 Dele Vand at tilsætte 20 Dele Alun og filtrere. Blækket måa opbevares beskyttet mod Luftens Indvirkning.

Garrypulver. 1) Bengalst: 16 Dele Coriander, 18 Dele Curcuma, 16 Dele Ingefær, 12 Dele sort Peber, $4\frac{1}{2}$ Del ristet Sennop, 8 Dele tørrede Rugbrødskrummer, 8 Dele Kanel og 2 Dele iustfaaret tørret og stødt Hvidløg pulveriseres og blandes. 2) Engelsk: 10 Dele sort Peber, 2 Dele Cayennepeber, 26 Dele Coriander, 6 Dele Buffetornsfrø, 6 Dele Kommen og 20 Dele Curcuma pulveriseres og blandes. 3) 16 Dele rødt spansk Peber, 12 Dele Curcuma, 2 Dele Peber, $\frac{1}{2}$ Del Ingefær, $\frac{1}{4}$ Del Nelliker og $\frac{1}{2}$ Del Mustard tørres, pulveriseres og blandes.

Cayennepeber, Engelsk. Bølgene af Frugten tilligemed Frøene males og blandes med den 4 dobbelte Mængde Mel, hvoraf der bages en Sort Tvebakker, som tørres og pulveriseres. Den skarpe Smag mildnes herved.

Cedertræligende Bejtsning. Træ af Bøg, Poppel og El lader sig bejts paa følgende Maade, saa at de komme til at ligne Cedertræ. 6 Dele calcineret Soda, 16 Dele Gultræ og 2 Dele Fernambuktræ koges med 100 Dele Vand, hvorefter Resten udvaskes med saameget Vand, at man har 200 Dele Vædske. Bejtsen egner sig særligt til Cigarkasser, idet Brædderne bejtses hermed førend de søjes sammen. 2) 2 Dele Catechu og 1 Del Natronhydret koges med 50 Dele Vand. 3) dette Bad bringes Træet, som skal bejtses og koges i nogle Timer heri, indtil det efter Afvaskning og Tørring viser den ønskede Farve.

Cement, haardere end andet, faaes ved i Flammeovn at brænde en Blanding af 2 Maaldele Sand, 1 Maal del ildfast Ler og 9—10 Maaldele Kridt, alt pulveriseret. Derefter males og

brændes det endnu en Gang med 2—3 Maaldele fulsurt Baryt som dette forekommer i Naturen som Witherit.

Cement, Oliefarve paa. For at faa Oliefarve til holdbart at binde paa Cement, overstryges Cementpladen 3—4 Gange med Eddikesyre, hvorefter den tørres før Malingen.

Champagneflaskelak. Harpikserne smeltes først, tilblandes dernæst Jyldemassen og til Slutning Farverne, hvorpaa den udstøbes i Forme 1) Rødt: 4 Dele tyk Terpentin, 4 Dele Harpix, 1 Del Schellak, 1 Del Terpentiniolie, $1\frac{1}{2}$ Del Kridt, $1\frac{1}{2}$ Del fulsur Magnesia, 2 Dele Zinnober og $1\frac{1}{2}$ Del Mømie. 2) Hvidt: 3 Dele tyk Terpentin, 8 Dele hvid Harpix, $1\frac{1}{2}$ Del bleget Schellak, 1 Del Terpentiniolie, 3 Dele Kridt, 1 Del fulsur Magnesia og 2 Dele Blyhvidt. 3) Graat: 4 Dele tyk Terpentin, 4 Dele Harpix, $1\frac{1}{2}$ Del Schellak, 1 Del Terpentiniolie, 2 Dele Infusoriejord, 2 Dele Blyhvidt og $\frac{1}{2}$ Del Rønrøg. 4) Guldlak: 4 Dele tyk Terpentin, 4 Dele Harpix, 2 Dele Schellak, $\frac{1}{2}$ Del fulsur Magnesia, 1 Del Infusoriejord, $\frac{1}{2}$ Del brun Umbra, 1 Del Glimmer, $\frac{1}{2}$ Del Guldbronce. 5) Sort: 3 Dele tyk Terpentin, 3 Dele Harpix, 1 Del Schellak, 1 Del Infusoriejord, $1\frac{1}{2}$ Del fulsur Magnesia og 1 Del Rønrøg.

Champagne Mjød. Til et Anker bruges 22—24 Pund Honning og 52—56 Potter Vand. Dette opvarmes til Kogning, og eftersom der dannes Skum samles dette og kommes i en fin Sigte, hvorefter den fraskyndende Vædske hældes tilbage i Kjælden. I en anden Kjedel bringes 1 Haandfuld Humle og 3 Potter Vand og koges. Efterhaanden som Vandet heri fordamper, tilsættes af Honningopløsningen og begge Kjæders Indhold koges 2—3 Timer. Humleaskoget sies dernæst igjennem Sigten i et Kar, hvor det blandes med Honningopløsningen, som er afkølet til 50—60°, hvorefter Vædsken fyldes paa et Anker, som stilles i Kjælden, idet der tilbageholdes 6—8 Potter til Efterfyldning. Dette maa ske nogle Gange ugentlig efter Gjæringens Hastighed; efter 5—8 Ugers Forløb vil den være livligere, og da maa Efterfyldningen ske tiere. Saa snart Brusningen ophører, hvad der er Tilfældet efter 6—8 Ugers Forløb træffes den unge Vin klart fra Undergjæren og kommes paa et rent Anker, der igjen fyldes helt op. Hvis man ikke har mere af Honningopløsningen da med Vand eller bedre med hvid Vin. 3 Ankeret hænges der, indbunden i Lærred, en Blanding af 1 Kvint Velsiter, 1 Kvint Cardemome, 1 Kvint Mustatblomme og 1 Kvint Ingefær, alt pulveriseret, hvorpaa Ankeret tilspindses. Efter 4 Ugers Forløb astappes Vinen hurtig paa Champagneflasker, der dog ikke fyldes længere end til Mid-

ten af Halsen for at indgaa Sprængning ved Eftergjæringen. Flaskeerne proppes godt, Proppen fastnes med Sejlgarn eller Staaltraad, Halsen dypes i Flaskefat, og de sættes opreist i Kjælderens i Sand. Jo længere den opbevares saaledes, desto bedre bliver den.

Vil man betage Vinen Hønningsmagen kan man ved den første Kogning tilsætte noget Kulpulver og, naar Kogningen er færdig, aftjøre et glødende Børn heri. Smagen kan ogsaa forandres ved Tilsætning af Frugtjaster.

Champignons, vedvarende hele Aaret. 3 en Kjælder, 3—4 Fod fra Muren anlægges et Bed, bestaaende af 9 Dele Hestegjødning og 1 Del Duegjødning, og af 1 Fods Højde. Naar Bedet er færdigt opstiftes nogle Champignons med den underliggende Jord i Skovene eller paa Engene, og fordeles over Bedet, hvorpaa dette dækkes med et $1\frac{1}{2}$ Tomme tykt Lag god Havejord og vandes med Vand, som har staaet nogle Dage i Luften. Af et saadant Bed kan man dagligt flere Aar igjennem samle talrige Champignons uden andet Arbejde end en Gang om Ugen at fugte Bedet med lunkent Vand.

Chokolade af Kakaopulver. Kakaopulver er almindelig Chokolade, som ved Udpresning er befriet fra Størstedelen af sit indeholdte Fedtstof og dernæst pulveriseret. Det kan tilberedes baade med Vand og med Mælk. Til en Kop tages en Thestjuld af Pulveret og 1—2 Thestjulse Sukker, som udrøres med lidt Vand eller Mælk, hvorpaa Koppen fyldes med kogende Vand eller Mælk. Til større Mængder Chokolade tages $\frac{1}{4}$ Pund Kakaopulver, $\frac{1}{2}$ Pund Sukker, 1 Kvint Vanillesukker og $3\frac{1}{2}$ Pot Mælk. Vil man have den jævne tilsættes til Blandingen 1 Kvint Salep.

Chokolade Fabrikation. De ristede Kakaobønner males i Fabrikkerne ved Damp til en ensartet dejagtig Masse, som ved Aftjølning stivner. Ved forskellige Tilsætninger fremstilles heraf de forskellige Sorter Blandingschokolader, som gaa i Handelen og hvortil nedenfor forskellige Forskrifter følge. Fremgangsmaaden er den, at Kakaomassen varmes til $60-70^{\circ}$, hvorved den bliver blød, og de forskellige Tilsætninger, Sukker og Krydderier, tilblandes da, idet det hele arbejdes sammen til en ensartet Masse. Denne vejes da op i Former af Hvidblik, i Reglen $\frac{1}{4}$ Pund i hver, og glattes ved Hjælp af en Ske ud heri, hvorpaa Formene anbringes paa et Brædt, forsynet med Kanter, som ved at løstes i den ene Ende og bantes imod et Bord bevirker, at Massen glattes og at mulige Luftblærer gaa op til Overfladen. Dernæst henfattes til Tørring og Aftjølning, hvorpaa de stivnede Kager efter

12 Timers Forløb udtages af Formene, Kanterne glattes med en Kniv og Ragerne indpaffes i Stanniol eller Papir.

2) Fin Vanille Chokolade. $2\frac{1}{2}$ Pund Karakas-Kakaomasse, 1 Pund Martinique Kakaomasse, $3\frac{1}{2}$ Pund Melis, 6 Kvint Kanel og 3 Kvint Vanille.

3) Krydder Chokolade. $3\frac{1}{2}$ Pund Kakaomasse, $3\frac{1}{2}$ Pund Melis, 6 Kvint Kanel, 3 Kvint Nelliker og 3 Kvint Kardemomme.

4) Chokolade med Islandsk Mos. $\frac{1}{4}$ Pund islandsk Mos og $1\frac{1}{2}$ Kvint Potaste overhældes med 1 Pot kogende Vand, henstaaer hermed $\frac{1}{4}$ Time, hvorpaa Bædsfen sies fra, og det islandske Mos afvaskes med koldt Vand, tørres og pulveriseres. 2 Dele af dette Pulver blandes med 9 Dele Kakaomasse og 9 Dele Melis.

5) Neapolitanisk Chokolade. 3 Pund Kakaomasse, $\frac{1}{2}$ Pund søde og 6 bitre Mandler stødt til en Dej, 3 Pund Melis, 1 Stang Vanille og 3 Kvint Kanel.

Chromlim fremstilles ved til en almindelig Limopløsning at sætte 1 Del tvechromsurt Kali for hver 5 Dele anvendt Lim. Opløsningen og Opbevaringen af denne Blanding maa ske i Mørke, idet Blandingen har den Egenstabs, at den ved at udsættes for Njsets Indvirkning gaaer over i en i Vand uopløselig Form — en Egenstabs, som man bl. a. i Photographien benytter sig af. Til Ritning af Glas egner den frisk tilberedte Opløsning sig, idet Blandingen kun er svagt farvet og der kun behøves et ganske tyndt Lag paa Brudfladerne for at disse, efter i kort Tid at være henlagte i Solen, skulle være fast forbundne. Anvendt i Stedet for Lim til Limfarve faaes ved Malning en Flade, som lader sig vaske med Vand ligesom Oliemaling, men herved er at bemærke, at den ikke kan anvendes ved alle Farver, da det chromsurre Kali indgaaer Forbindelser med nogle af disse, og at Malingen maa foregaa ved kunstigt Lys, samt at det chromsurre Kali maa opløses i Limfarven kort førend denne skal benyttes.

Citronlemonade. Skallen af 1 Citron afrives paa $\frac{1}{4}$ Pund helt hvidt Sukker, der overhældes med Saften af Citronen og en lille Smule Vand til det er opløst. 2—3 Kvartflaster Seltersvand herpaa giver en forfriskende Lemonade.

Citronlemonadepulver. 120 Dele pulveriseret Sukker blandes med 1 Del Citronolie og tilblendes 10 Dele pulveriseret Citronsyre. I Stedet for Citronolie kan ogsaa benyttes 3 Dele af en Tinktur af Citronskaller, som man fremstiller ved at ud-

trække 1 Del friske, smaat skaarne Citronsfaller (befriede fra den hvide indre Stal) med 8 Dele stærk Vinaand.

Coldcrème angelica. 6 Kvint hvidt Vox smeltes sammen med 18 Kvint Spermacet og $1\frac{1}{2}$ Pund Mandelolie. Efter at være blandet omrøres det i Kilden under Tilfætning i smaa Portioner af $1\frac{1}{2}$ Pund Rosenvand. Naar det Hele er blandet til en ensartet Masse tilblendes 24 Draaber Rosenolie og 24 Draaber Neroliolie.

Dammarlak, elastisk for Photographier. 40 Dele Dammarlak hensesættes 14 Dage under jævnlig Omrøstning med 180 Dele Acetone, hvorpaa Oplosningen filtreres fra den uopløste Rest. Laffen paastryges med en blød Pensel og denne Overstrøgning gjentages flere Gange.

Degra. Dette Præparat, ogsaa kaldet Garverfædt, udmærker sig ved den Egenkab, at det ualmindelig let trænger ind i Væder og meddeler dette Blødhed og Bøjelighed. Førre man nøjere studerede Fædtsstofferne fremstillede Degra paa en ejendommelig Maade, og kom derfor kun i ringe Mængde og til høj Pris i Handelen. Selv nu er Fabrikationen meget lønnende. Degra bestaaer af Fædt, som befinder sig i en fint fordelt Tilstand i en passende Vædske, saa at den danner en Masse af smøragtig Konsistens. Det blev tidligere vunden ved Semsælæderfabrikationen, hvor Huderne behandlede med Tran, men det kan fremstilles paa en langt mindre omstændelig Maade af Tran ved følgende Fremgangsmaade.

Man bringer en 10 % holdig Potaskeopløsning i Kog i en rummelig Kjedel, og lader fra en over Kjedlen anbragt Beholder Tran løbe ned i en tynd Straale i den varme Vædske, som stadig maa omrøres. Mængden af Tran, som skal benyttes, kan for hver enkelt Sort Tran kun bestemmes ved Forsøg. I et Tilfælde kan man tilfætte en til den halve Vægt af den i Kjedlen varende Vædskemængde svarende Mængde Tran, medens der i andre Tilfælde kun bruges $\frac{1}{4}$ eller mindre. Naar den nødvendige Mængde Tran er tilfæt omrøres endnu i længere Tid, idet Massen opvarmes, medens man af og til tager Prøver ud af Kjedlen. Naar en saadan Prøve hældes i et højt Glas og hensesættes rolig i længere Tid, maa den danne en ensformet, mættet Vædske, som ikke deler sig i to Lag, men ved Afkøling kun bliver mere tykflydende. Er dette Tilfældet lader man den færdige Degra afkøle under stadig Omrøring indtil den bliver tykflydende, hvorefter den fyldes paa Glas. Skulde det, som undertiden er Tilfældet, vise sig, at den anvendte Tran selv efter længere Tids Opvarmning ikke lader

fig blande med Potaskeopløsningen, kan man hjælpe herpaa ved først at fuge Tranen i Kjedlen med lidt svag Natronlud under Omrøring saalænge, til Væsken antager et mættet Udseende. Naar dette er sket tilsættes Potaskeopløsningen og omrøres under Opvarmning saalænge, til der efter Hensstand ikke mere udstiller sig Oliekraaber.

Ved Fremstillingen af større Mængder gaaer man frem paa følgende Maade. Man bringer i Kjedlen en 1 % holdig Natronlud, og anbringer over den to med Hænder forsynede Beholdere, hvoraaf den ene indeholder Tran, den anden en koncentreret Potaskeopløsning, som man fremstiller sig ved at overhælde Potaschen med sin lige Vægt Vand og hensejtte under Omrøring i 24 Timer, hvorefter Opløsningen hældes klart over i Beholderen.

Man opvarmer først Natronluden til Kogning, og aabner da Hænderen paa Beholderen med Tran saa meget, at denne i en tynd Straale løber ned i Natronopløsningen. Medens dette sker maa Væsken røres stærkt. Naar Væsken efter Tilsætningen af hele Tranmængden er bleven ensartet mættet lade man Potaskeopløsningen løbe til i en tynd Straale under Omrøring saalænge, indtil en Prøve giver et gunstigt Resultat. Vil man have Præparatet af tykkere Konsistens maa man anvende en noget større Mængde Natron, $1\frac{1}{2}$ % i Stedet for 1 %. Man maa imidlertid ved en foreløbig Prøve bestemme, hvormeget Natron der skal anvendes for at give Produktet den salveagtige Bestaendighed, idet en for stor Mængde vil gjøre det mere sæbeagtigt. Den færdige Degra maa med Vædske lade sig gnide ud paa Væderet med Fingeren og hurtig opsluges af dette.

Den i Handelen gaaende Stearinolie lader sig ogsaa anvende til Degra, men giver et mindre godt Præparat end det af Tran tilberedte. Fremgangsmaaden er den samme, men Kogningen er hurtigere tilende. Af mange ønskes Degraen af en brunlig Farve, hvilket faaes ved Anvendelse af en mørkfarvet Tranfort, eller ogsaa kan Præparatet farves, hvilket kan ske ved en koncentreret Oplosning af Galæblextrakt.

Sort Degra kan fremstilles ved at man til den Degra, som er farvet brun med Galæblextrakt tilsætter en ringe Mængde i Vand opløst Zernitriol. Den hele Masse farves da sort og kan benyttes som et fortrinligt Middel til Indguindning af Vandstøvler.

Diamantfit faldes en Rit, som anvendes til Dampapparater, Dampfjedler og lign., og som fremstilles ved Blanding af 16 Dele Sølvglød, 15 Dele Kridt og 50 Dele Graphit, alt pulveriseret, med c. 16 Dele Kinoliejernis. Da Graphitten hæmmer

Vinoliens Tørring ved almindelig Temperatur, beholder denne sit sin plastiske Tilstand, saa at den lader sig opbevare.

Drejerlak bestaaer af 200 Dele Sandarak, 60 Dele Mastix, 8 Dele Kampher og 500 Dele 96 % Vinsand. Sandarakken og Mastixen pulveriseres, blandes med Kamfer og Vinsand, opparmes svagt under Omrøstning paa Vandbad og filtreres.

Dæsglasstet til mikroskopiske Præparater fremstilles ved at opløse 25 Dele Hav og 25 Dele Kopal i 50 Dele Vinoliefernis (som maa være kogt med borstret Mangan), og 50—60 Dele Ravendelolie. Hertil blandes 40—60 Dele Zinnober.

Can de Cologne, Forskjellige Forskrifter. 1) 3 Kvint Citronolie, 3 Kvint Bergamotolie, 10 Draaber Rosmarinolie, 10 Draaber Neroliolie, 3 Draaber Æther og 2 Draaber Chloroform blandes i en Flaske med $\frac{1}{2}$ Pot 16° Spiritus. Blandingen henstilles under Omrøstning i Solen i 4 Dage; 10 Kvint Orangeblomstvand blandes ligeledes med $\frac{1}{2}$ Pot 16° Spiritus og henstilles ligeledes nogle Dage, hvorpaa Blandingerne hældes sammen, henstaa 24 Timer og filtreres.

2) Til 1 Pot 16° Spiritus blandes 2 Kvint Portugalolie, 1 Kvint Bergamotolie, 1 Kvint Citronolie, 6 Draaber Rosenolie, 12 Draaber Neroliolie, 16 Draaber Ravendelolie, 16 Draaber bitter Pommerantsolie, 3 Draaber Verbenaolie, 3 Draaber Geraniumolie, 1 Draabe Kellskeolie, 1 Draabe Kanelolie og 2 Draaber Rosmarinolie. Efter Henstand filtreres om fornødent.

3) *Extrait imperiale*. 1 Pot 16° Spiritus, 16 Draaber Rosenolie, 6 Kvint Bergamotolie, 4 Kvint Citronolie, $\frac{1}{2}$ Kvint Neroliolie, 20 Draaber Rosmarinolie og 12 Draaber Portugalolie.

4) *Extrait de millefleurs*. 1 Kvint Tonkabønner og 6 Kvint Violrod knuses og digereret i 8 Dage med $1\frac{1}{2}$ Pægl 15° Spiritus, der derefter frastilles og tilsættes 2 Kvint fed Jasminolie, hvorpaa det henses nogle Dage under jævnlig Omrøstning. Derpaa afhældes klart fra den fede Olie og tilsættes 5 Draaber Bergamotolie og 5 Draaber Rosenolie.

5) *Patchouly*. 1 Del Violrod knuses og henses med 3 Dele stærk Spiritus i nogle Dage, hvorpaa filtreres. 100 Dele af denne Tinktur blandes med 1 Del Patchoulholie og 1 Del Neroliolie.

6) *Eau de Lavande*. 1) 1 Pot Spiritus blandes med 3 Kvint Ravendelolie, 1 Kvint Citronolie og 1 Kvint Bergamotolie eller 2) 1 Pot Spiritus, 3 Kvint Ravendelolie, 20 Draaber

Ambratinttur, 10 Draaber Rosenolie og 5 Draaber Mostustinttur.

Sau de Cologne-sæbe. 2000 Dele hvid Grundsæbe, 8 Dele Citronolie, 4 Dele Neroliolie, 6 Dele sød Pommerantsolie, 1 Del Rosmarinolie, 1 Del hvid Timianolie, 4 Dele Mostustinttur (3—100) og 2 Dele Petitgrainolie. Sæben smeltes paa Vandbad, blandes med Olierne og hældes op i Forme.

Eddike, Tilberedning i Husholdning. 1) En Glaschylinder, c. 10 Tommer høj og c. 8 Tommer i Gjennemsnit, som rummer c. 6 Potter Vand fyldes med Trækul af en Valnøds Størrelse. Foroven dækkes Cylinderen med et Laag, og har forneden en Aabning, hvori anbringes en Glas- eller Træhane. Kullene lægges først i ren Vineddike, førend de fyldes i Beholderen. Til Eddikedannelsen benyttes en Blanding af 1 Del 15° Spiritus med 14 Dele Vand, hvormed Beholderen fyldes og henstaaer ved en Temperatur af 14—20° R. i 3 Dage. Derpaa aftappes hver Dag c. 1½ Pægl Eddike, idet man for hver Gang fylder Beholderen op med frisk Blanding af Vinaand og Vand.

2) I et Anker, som anbringes i en lun Kjælder bores over Hænen et Lufthul c. 4 Tommer fra Overkanten og i Ankeret kommes 15 Potter god Eddike. Efter 14 Dages Forløb aftappes 3 Potter Eddike og i Stedet herfor paafyldes 2¾ Pot fogende Vand blandet med 1 Pægl stærk ren Spiritus. Efter 14 Dages Forløb gjentages denne Operation, og saaledes fortsættes hver 14de Dag.

Eddike af mat og surt Ol. 50 Potter surt Ol blandes med ligesaa meget Vand og 1½ Pot Spiritus og 3 Potter Eddike, hvorpaa Blandingen henlægges, uden at tilspindses, paa et Anker paa et varmt Sted til Eddikedannelsen er tilende. Naar Ollet er meget dovent er det rigtigst at tilsætte noget Sukker og noget mere Spiritus.

Elektriske Kul og kunstige Slibestene, Tilberedning. Den saakaldte Retortgraphit, der affætter sig i Gasretorterne behandles til Fremstilling af Kul til elektrisk Brug paa den Maade, at 100 Dele pulveriseres fint og blandes med 20 Dele Stenfulstjære, hvoraaf formes hule Cylindre, der efter længere Tids Tørring udglødes. Efter Afkjøling dyppes de i hed Tjære og udglødes endnu 1—2 Gange. Paa samme Maade fremstilles kunstige Slibestene, kun maa de oftere dyppes i Tjæren og udglødes. De kunne fremstilles af betydelig Størrelse.

Elfenben Imitation. 1) I Stedet for Celluloid, som paa Grund af sin Antændelighed ikke altid kan benyttes, anvendes føl-

gendt ildfaste Elfenbenjurrogat. 200 Dele Casein opløses i 50 Dele Salmiakspiritus og 400 Dele Vand, og til Opløsningen sættes 240 Dele brændt Kalk, 150 Dele eddikesur Verjord, 50 Dele Alum, 1200 Dele Gibs og 100 Dele Olie, hvilket sidste indblandes til Slutning. Det hele arbejdes godt sammen, vaskes og formes i Plader af den ønskede Form, som saa presses i forhen ophedede Metalforme. Dernæst anbringes de formede Gjenstande i et Bad af 100 Dele Vand, 6 Dele hvid Lim og 10 Dele Fosforshyre, hvorpaa de tørres, poleres og færdiggøres med en Schellakfærdig.

2) 50 Dele bleget Schellak, 18 Dele Bly eller Zinkhvidt og 30 Dele malet Ben eller Elfenben pulveriseret samlet og presset mellem Metalvalser, der ere ophedede til 90—110° R. Det danner da en blød, ensartet Masse, der let kan formes efter Ønske og som efter Afkjøling giver et Materiale, som fuldstændig ligner Elfenben.

Elfenben og Ben, Farvning. For Bejtsningen og Farvningen lægges de drejede og slebne Gjenstande i et Bad, der bestaaer af temmelig fortyndet Salpetershyre eller kogende Eddike. Som Bejtsmiddel tjener svovlsaltfur Tinopløsning, som giver Farven mere Glans end Tinsalt. Denne Opløsning tilberedes paa den Maade, at 4 Dele fintkornet eller raspet Tin overhældes med 6 Dele Saltsyre, og efter nogen Tids Forløb tilsættes 3 Dele Svovlsyre. Efter Tinnets Opløsning afhældes den klare Vædske og fortyndes endnu med 25 Dele Vand. For nu at farve de forskjellige Gjenstande skarlagensrøde farves de først gule i et Afkog af Bau og derpaa røde i en Karminopløsning. Denne fremstilles ved at opløse en Knivspidsfuld Karmin i $\frac{1}{4}$ Pund Salmiakspiritus og $\frac{3}{4}$ Pund Vand. De gulfarvede Gjenstande kommes saa længe i det kogende Karminbad til Farvningen er fuldført. Bejtses Sagerne med en Tinopløsning tilsat Fosforshyre i Stedet for Svovlsyre falder Farven endnu brillantere ud. For at farve højrød udelades Gulfarvningen efter Bejtsningen. For at farve Gjenstandene gule, kommes de, efter forud at være bejtsede i en svovlsur Tinopløsning eller en Alumopløsning, i et kogende Afkog af Bau, eller ogsaa bejtses de med en Blyjuckeropløsning og behandles derefter med en koncentreret Opløsning af chromsurt Kali. Til Blaafarvning kommes de med fortyndet Saltsyre og farves i en stærk Indigofarminopløsning. Den sorte Farve frembringes ved at bejtses i kogende stærk Eddike, som er tilsat noget Alum og nogle Søm, og derpaa farve i et Blaatræafkog.

Emailering af Støbejern. Hoveddanisfeligheden ved Email-

lering af Zernfager ligger i at faa en Emaillé, som har samme eller lignende Udvidelseevne ved Varmen som Zernet, hvorfor en saadan Emaillering bedst fremstilles ved Hjælp af flere forskellige Lag. a) Grundmassen fremstilles ved Sammensmeltning af 30 Dele Kvartsmel, $16\frac{1}{2}$ Del Borax og $2\frac{1}{2}$ Del Blyhvidt, som efter Smeltningen bringes i koldt Vand, hvorefter Massen let lader sig pulverisere, hvorpaa den blandes med 9 Dele Kvartsmel, 9 Dele Pibeler og $\frac{1}{2}$ Del Magnesia. Et andet Forhold er 30 Dele Kvartsmel, 30 Dele Feldspath og 25 Dele Borax, som efter Smeltningen blandes med 10 Dele Pibeler, 6 Dele Feldspath og $1\frac{3}{4}$ Dele Magnesia. b) Dækmassen. Man sammensmelter $37\frac{1}{2}$ Del Kvartsmel, $27\frac{1}{2}$ Del Borax, 30 Dele Tinitte, 15 Dele fulsurt Natron, 10 Dele Salpeter og 5 Dele Magnesia. Efter Smeltning affjøles i Vand, pulveriseres og blandes med $6\frac{1}{8}$ Del Kvartsmel, $3\frac{2}{3}$ Del Tinitte, $\frac{2}{3}$ Del fulsurt Natron og $\frac{3}{4}$ Dele Magnesia. Begge Masser anvendes meget fint og ensartet malede.

En anden Emaillémasse er følgende: a) Grundmasse: 6 Dele Flintglas, 3 Dele Borax, 1 Del Mønne og 1 Del Zinkfilte glødes sammen i 4 Timer, opvarmes dernæst til Smeltning, affjøles i Vand, pulveriseres og blandes med sin dobbelte Vægt Benafte. b) Dækmasse: 32 Dele Benafte, 16 Dele Kaolin, 14 Dele Feldspath og 4 Dele Potaske udrøres med Vand, tørres, smeltes, affjøles i Vand, pulveriseres og blandes med 16 Dele pulveriseret Flintglas, $5\frac{1}{2}$ Del Benafte og 3 Dele Kvartspulver. Over denne Masse anbringes da en sammensmeltet, pulveriseret Blanding af 4 Dele Feldspath, 4 Dele Kvartspulver, 4 Dele Potaske, 6 Dele Borax, 1 Del Zinkfilte, 1 Del Salpeter, 1 Del hvid Arsenik og 1 Del Kridt, som derefter sammenrives med $5\frac{1}{2}$ Del Benafte og 3 Dele Kvartsmel.

Gjenstandene, som skulle emailleres, opvarmes i Sand til Rødgloedehede $\frac{1}{2}$ Time, hvorefter man lader dem langsomt affjøles, renser dem omhyggeligt med varm fortyndet Svovlsyre eller Saltsyre, saa at man har en ren Metaloverflade, og overstryger dem med Grundmassen, som med Vand er udreven til en Dejg, hvorpaa denne tørres, og derefter ophedes Gjenstandene i en Muffelovn til Massen er brændt sammen, saa at den efter Affjølning ikke smitter af paa Fingrene. Dernæst paaføres Dækmassen og behandles paa samme Maade. Der fordres imidlertid lang Ovelse og Erfaring for at frembringe en smuk, fejlfri Glasur.

Emaillering af Zernfager. 100 Dele fint pulveriseret Flintglas sammensmeltes med 20 Dele falcineret Soda og 12 Dele Borsyre og pulveriseres fint efter Affjølning. Pulveret udrøres med

lidt Vand og paaføres de blankt renjede Zerngjenstande, hvorpaa disse efter Tørring ophedes til Emaillen smelter. Man kan ogsaa anvende flere Lag med forskjellig Smeltepunkt, saaledes at det underste Lag er det vanskeligst smeltelige, medens det øverste Lag smelter lettere og giver Glasur. Det underste Lag fremstilles ved Sammensmeltning af 30 Dele fint pulveriseret Feldspath og 25 Dele Borax, som efter Afkjøling pulveriseres fint og blandes med 10 Dele Ler, 6 Dele Feldspath og $1\frac{1}{2}$ Del fulsur Magnesia. Blandingen udrøres med lidt Vand og paastryges Gjenstanden, hvorpaa den efter Tørring paastryges Dætnassen, som bestaaer af 37 Dele Kvartspulver, 27 Dele Borax, 50 Dele Tinaske, 15 Dele Soda og 10 Dele Salpeter. Efter Tørring ophedes i en Muffel-ovn til Smeltning.

Emaillering af Spiritusfæde. I Stedet for Fæde af Egetræ er anvendt saadanne af Fyr, hvis indvendige Flade da er overtrukken med en Emaille, som forhindrer Spiritusjen fra at opløse de harpizagtige Stoffer i Fyrretræet. Staverne ere kun sammenholdte af Trætøndebaand, og hele Fadet samles førend Emailleringen indtil Spundstaven. Igjennem den herved opstaaede Abning overtrækkes hele det indvendige Rum med Emaillen, Spundstaven selv overstrænges dermed og indsættes tilsidst, hvorefter Tøndebaandene slaaes ned. Emaillen til dette Brug fremstilles paa følgende Maade. 33 Dele god Suederlim udblødes med sød Mælk (ikke med Vand), og indtoges temmelig tyn. Derpaa tilblendes 3 Dele fintstødt Galæbler, toges dermed i $\frac{1}{2}$ Time, tilsættes 6 Dele fint stødt Glas og 5 Dele fint sigtet Cement eller uløstet Kalk. Disse Stoffer blandes godt sammen under Røgningen, hvorpaa der tilsættes 10 Dele god Vinoliefernis og toges dermed i nogen Tid, idet der under Røgningen tilsættes 2 Dele Svovlsblomster. Der maa hele Tiden omrøres godt, for at de faste Partikler ikke skulle sætte sig tilbunds. Naar Røgningen er tilende, afkjøles hurtigt i Is, saa at Massen hurtigt kan stivne uden at udfille Bundfaldet. Denne Masse paaføres halvt stivnet, idet en ikke for stor Mængde smeltes ad Gangen. Fædene skulle førend Overstrængningen være aldeles rene og tørre. Efter Tørringen af det første Lag gives en ny, og efter denne Tørring en tredje Overstrængning. Spiritusjen antager ikke Smag eller Farve af denne Emaille, men til Vand kan den ikke bruges.

Engelsk Hefteplaster. For at tilberede 4—5 Kvadratfod heraf udblødes 6 Kvint ægte Husblas i 1 Pægl Vand i 12 Timer og varmes derpaa i Vandbad til Opløsning, hvorefter det sies gjennem Tærrød og deles i to Portioner. Silketøj af den ønskede

Farve udspændes derpaa i en passende Ramme og overstrignes ved Hjælp af en bred Penjel eller Svamp med den varme Husblasopløsning, idet man lader Laget tørre mellem hver Gang. Til den anden Halvdel af Husblasopløsningen sættes 12 Kvint Spiritus og lidt Glycerin, og hermed overstrignes det først paaførte Lag. Naar det sidste Gang er tørret, overstrignes Silketøjet paa Bagsiden med Benzoetinktur, hvorpaa det tørres. Det tørre Hefteplaster skjæres da i Stykker og er færdig til Brug.

Estragoneddike. 15 Kvint Estragonblade, $1\frac{1}{2}$ Kvint Basilikumblade, 1 Kvint tørrede Pommerantsfalter, $\frac{1}{2}$ Kvint friske Citronsfalter, 1 Kvint Lavendelblomster, $\frac{1}{2}$ Kvint Ranel, 1 Kvint Peber og 8 Krydernelliker skjæres fint og stødes, kommes paa en Flaske og overhældes med 1 Pot god Eddike. Hermed staaer det 8 Dage under Omrystning paa et lukket Sted, hvorpaa det efter Afkjøling hældes paa et Klæde, udpresjes, filtreres og tilsættes 1 Pægl stærk Eddike.

Stiketter for Gartnere. Navnet skrives paa et Stykke Papir, der klæbes med en Gummiopløsning paa et Stykke Glas af samme Størrelse, saa at Skriften dækkes af Glasjet. Papiret overstrignes derpaa paa Bagsiden med en Fernis eller Oliefarve.

Fade og Ankeres Rensning ved Afbrænding af en Mustatnød. Alle søde Vine, hvis Ankere ikke juovles, blive behandlede ved at afbrænde en Mustatnød i dem, hvilket sker paa den Maade, at Mustatnøden udblødes Ratten over i Spiritus, der børes et Hul i den, og den anbringes paa den ombojede Ende af en lang Staaltraad, hvorpaa den antændes og hænges ned i Ankeret, idet Spundsen lægges saa meget over Spundshullet, at der kan komme den fornødne Mængde Luft ind i Ankeret, saa at Forbrændingen kan finde Sted.

Fade, Overtrækning indvendig med en stenhaard Masse. 2 Dele sort Beg sammenmeltes med 1 Del Schellak, hvorpaa der hurtigt røres lidt Cement deri, og i kogende Tilstand hældes det igjennem Spundshullet paa et Fad, som i Forvejen er godt renset og opvarmet ved indblæst varm Luft. Ved at ryste og vende Fadet overtrækkes hele den indvendige Flade hermed, hvorpaa det overflødige udhældes. Derefter udvaskes med koldt Vand.

Faffelbeg. Man smelter 10 Pund Harpiz, udrører 10 Kvint Rønrog med 2 Pund Harpizolie, tilblander dette til den smeltede Harpiz og dnypper heri de af Tongværk forarbejdede Faller.

Farve, — Sort til Mærkning af Kollier etc. 3 Stedet for den almindelige anvendte Blanding af Rønrog og Vinolie kan

man hertil henfigtsmæssig benytte en Opløsning af Asfalt i Benzin eller Petroleumæther. De hermed anbragte Mærker tørre meget

Farve — Hvid til Metalflader, som ere udsatte for Varme.

Kampeskærme etc. af Metal, som ere strøgne med Oliefarve, blive ved Varmens Indvirkning hurtig brune, idet de organiske Stoffer destrueres. En brugbar Strøgefarve hertil tilbereder man sig ved at udvære Zinkhvidt med en Vandglasopløsning, idet man ikke blander mere ad Gangen end der skal benyttes, da Blandingen hurtig bliver fast. Metalfladen renses først ved Bejtsning med lidt Salttsyre, afvaskes med Vand og overstrænges da gjentagne Gange med Blandingen, indtil denne dækker fuldstændigt, idet man lader Farven tørre for hver Overstrængning, hvad der hurtigt sker. Ved Tilblanding af andre Mineralsfarver kan Farven nuanceres.

Farve, Sort — til Træ. Træ af haarde Træsorter (Bøg, Aft, Eg, Ahorn o. s. v.), glattes ved Afrivning med fint Sandpapir og lægges dernæst i en Alinopløsning (1—18), som er tilsat 2 pCt. Glycerin, hvorefter det atter tørres. Derpaa imprægneres Træet med efterfølgende Farve: 1 Del Kampeskætræ, 10 Dele Galæbler og 100 Dele Vand koges en Time under Erstatning af det fordampede Vand, udpresjes, filtreres og tilsættes dernæst under stadig Omrøring og Ophedning Oplosninger af 1 Del Zernvitriol og 1 Del eddikesurt Kobber i hver 2 Dele Vand. Blandingen filtreres og tilsættes 1 Del Indigoopløsning. Det dermed imprægnerede og ved almindelig Temperatur tørrede Træ overstrænges derpaa med en Opløsning af 1 Del Zernpulver i 10 Dele Eddike, hvorpaa det efter fuldstændig Tørring afsnides med en Blanding af 4 Dele Pinolie og 1 Del Terpentinoxie.

Farvet Landskab i Glas. Et smukt Forsøg i den Retning anstilles paa følgende Maade. I et ikke for smalt Glas lægges et Lag rent Sand paa Bunden, og Glasfættet fyldes med en Vandglasopløsning af 22° Beaumé. Dernæst anbringer man i Sandet ærtestore Stykker af forskellige Salte, Alun, Zernvitriol, jvovlsurt Zink, Kobbervitriol, jvovlsurt Mangan og lignende, og lader Glasfættet staa hen. Fra disse Salte vil der da fremkomme vegetationslignende Dannelser af de forskellige farvede kiselure Salte af de anvendte Metaller, som skyde op igennem Vædsken, og naar Glasfættet ikke rystes, kunne disse Dannelser holde sig længe. Med lidt Behændighed kan man ved Hjælp af en Hævert under samtidig forsigtig Paahældning af rent Vand fjerne Vandglasopløsningen og derved holde Dannelserne uforandrede i længere Tid.

Farvning af Glaceffind. a) Farvning ved Reddypning

kan kun anvendes ved tynde, færdig hvidgarvede Skind, og de dypes i Farvevædsken, saa at de blive farvede paa begge Sider. Der anvendes ved Farvningen paa denne Maade kun lyse Farver. Der benyttes et Kar, hvori kommes saameget lunkent Vand, at Skindene kunne behandles deri. Hertil sættes $\frac{1}{3}$ af Farven og Skindene kommes tørre heri, hvorpaa de i en Time arbejdes godt igjennem i Vædsken. Dernæst optages de og den anden Trediedel af Farvevædsken tilsættes kogende, hvorpaa Skindene atter bearbejdes heri, og dette gjentages da med den sidste Trediedel af Farven. Dernæst skulde de have den saakaldte Røring, d. v. s. de behandles i en Blanding af lunkent Vand og Eggeblomme med noget Kog-salt (til et Skind regnes en Eggeblomme og en Knivspids Kog-salt, til 100 Skind 2 Pund Salt), hvorpaa de afrides med Hænderne, glattes, rækkes og tørres. Herved erholde de Smidighed, saa at de, uagtet de ved Tørringen krymper sammen, let kunne føres tilbage til deres tidligere Blødhed. Tørringen maa ikke ske for raft, da de ellers let blive haarde. De tørrede Skind fugtes nu paa Kjødsiden med noget Vand og lægges over hinanden med Narvsiden mod Narvsiden, dækkes med et rent Klæde, og trædes eller gjenमारbejdes med Hænderne, til de blive bløde, hvorpaa de, saavel efter Længden som over Bredden, træffes over en rund glat Stolpe. Herved saa de deres oprindelige Smidighed tilbage. Naar dette er sket, tørres de fuldstændigt og indgnides atter paa Narvsiden med noget pulveriseret Talkum. De Farver, der bruges til denne Fremgangsmaade, ere følgende: Rosa med et Aftog af Fernambuktræ, hvortil kan sættes noget Blaatræaftog. Rilla med Blaatræaftog, Kjødsfarve eller Chamois med et Aftog af Bau, Gulbær eller Gultræ og Fernambuk. Rys Straagul med Bau eller Gulbæraftog alene. Højgul med Pittrinhreopløsning. Grøn med Bau eller Gulbær og Indigofarmin, eller med Bau, mindre Indigofarmin og Blaatræ. Lysebrun med Bau, Blaatræ og Fernambuk. Graa med Hyldebæraftog eller med Bau og noget Blaabæraftog.

b) Farvning af Glacéskind med Børste udføres paa følgende Maade. De hvidgarvede og tørrede Skind udblødes og stampes i lunkent Vand, til de ere aldeles bløde, hvorpaa de lægges paa et Bord med Narvsiden nedad, rives glatte med et sammenfoldet Klæde og ophænges til Tørring. Ved Farvningen udbredes de paa et Bord med Narvsiden opad, og den opvarmede Farve paaføres med en blød Børste, idet man sørger for at den paaføres ensartet med lange Strøg. Derefter tørres det atter og indgnides paa Narvsiden med Glycerin. De Farver, der bruges til denne

Fremgangsmaade, ere: Rødt: Et Aftog af Cochenille, tilsat lidt Pilebarkaftog. Rød Orange: En Blanding af lige Dele Aftog af Jufstiktræ, Gultræ og Pilebark. Orange: Lige Dele Aftog af Gultræ og Pilebark. Gul: Pikrinsyreopløsning. Himmelblaa: Skindet overbørstes først med en Opløsning af 2 Dele gult Blodlodsalt i 7 Dele Vand, og derpaa med en fortyndet Opløsning af jalspeterjurt Zerntveiste. Violblaa, Penjée: 2 Dele Blaatræ og 1 Del Fernambuktræaftog. Franst Grønt: Der bestjes først med en Alunopløsning (1—70) og derpaa paastryges en Farvevædske flere Gange, bestaaende af 1 Del Indigofarmin opløst i 16 Dele Vand og blandet med 5 Dele stærkt Gultræ og 1 Del Blaatræaftog. Grøn: 2 Dele Gultræ og $\frac{1}{4}$ Del Blaatræaftog. Mørkegrøn: Lige Dele Gultræ og Blaatræaftog. Graagrøn: 4 Dele Aftog af Pilebark, 2 Dele af Gultræ og $\frac{1}{8}$ af Blaatræ. Det mørknes tilsidst med en Zernvitriolopløsning. Rautinfarve: 4 Dele Pilebark og $\frac{1}{4}$ Del Gultræaftog. Rødebrun: 1) Aftog af 4 Dele Gultræ, 2 Dele Jufstiktræ, 1 Del Fernambuktræ, og $\frac{1}{2}$ Del Blaatræ. 2) af 2 Dele Pilebark, 1 Del Jufstiktræ, 1 Del Fernambuktræ og $\frac{1}{2}$ Del Blaatræ. 3) af 8 Dele Gultræ og 1 Del Fernambuktræ. Orangebrun: Aftog af 16 Dele Gultræ og 1 Del Fernambuktræ. Gulbrunlig: Aftog af 8 Dele Pilebark, 2 Dele Gultræ, 1 Del Kvercitron, $\frac{1}{8}$ Del Fernambuktræ og $\frac{1}{3}$ Del Blaatræ. Olivenbrun: Aftog af 6 Dele Gultræ, 6 Dele Jufstiktræ, $1\frac{1}{2}$ Del Blaatræ og $\frac{1}{2}$ Del Fernambuktræ. Mørkebrun: 1) Aftog af 8 Dele Gultræ, 8 Dele Jufstiktræ, 1 Del Fernambuktræ og $\frac{1}{2}$ Del Blaatræ, eller 2) 2 Dele Gultræ, 2 Dele Jufstiktræ, $\frac{1}{4}$ Del Fernambuktræ og $\frac{1}{8}$ Del Blaatræ, eller 3) 2 Dele Jufstiktræ, 2 Dele Gultræ, 1 Del Fernambuktræ, $\frac{1}{8}$ Del Blaatræ, 1 Del Zernbark og 1 Del Pilebark. Stenfarve: 1) Aftog af 4 Dele Pilebark og $1\frac{1}{2}$ Del Blaatræ, som tilsidst mørknes med Zernvitriol, eller 2) 4 Dele Pilebark, 4 Dele Gultræ og $\frac{1}{4}$ Del Blaatræ, som tilsidst mørknes med Zernvitriol. Graa: Aftog af 2 Dele Pilebark, 2 Dele Gultræ og $\frac{1}{4}$ Del Blaatræ, som tilsidst mørknes med Zernvitriol, eller 2) Pilebarkaftog, hvorefter mørknes med Zernvitriol, eller 3) 8 Dele Pilebark og 1 Del Blaatræ. Sølvgraa: Det med Vand udblødte Skind børstes med et Aftog af Sumach (1—8) og trækkes derpaa igjennem en Opløsning af 2 Dele Zernvitriol og 1 Del Kobbervitriol i 32 Dele Vand, hvorpaa udstilles i kogende Vand og tørres. Sort: 1) Aftog af 3 Dele Blaatræ og 1 Del Gultræ; det mørknes med Zernvitriol, eller 2) et Aftog af Blaatræ, Kvercitron og noget Rødtræ, børstes oftere paa og mørknes med Zernvitriol.

Farvning af afblegede Silkebaand og Tøjer med Anilinfarver udføres paa den Maade, at Gjenstandene først udfoges i Sodavand og derefter udfylles i varmt, senere i koldt Vand. Endnu fugtige kommer de i kogende Vand, hvortil der er sat den fornødne Mængde af Anilinfarveopløsningen; det bearbejdes heri 1 Kvarterstid eller til det har den ønskede Farvetone, hvorefter udfylles i rent Vand.

Farvning af Metaller ved Neddypning. 1) De polerede Metalgjenstande kommer i en Blanding af Opløsninger af 28 Kvint svovlsundersyrret Natron i 1 Pot Vand og 7 Kvint Bly-sukker i 1 Pot Vand og Blandingen opvarmes efterhaanden til Kogning. Børn faaer derved Udsende af blaåt anløbet Staal, Zink bliver broncefarvet, og Kobber og Messing bliver først gulrødt, derpaa skarlagensrødt, mørkeblaat, lyseblaat, blaaligt hvidt og endeligt hvidt med et Rosafar. Paa Bly og Tin virker denne Blanding ikke.

2) Erstattes Bly-sukkeret i denne Opløsning med Kobbertriol bliver Messinget først rosafarvet, derpaa graat og irisfarvet og endelig brunt. Zink farves ikke heraf.

3) Messing kan dekoreres smukt, naar Opløsningen Nr. 2 gjøres tykflydende med noget Traganthgummi, og man da tegner hermed paa dette og opvarmer det til Vandets Kogepunkt, hvorefter det dypes i Opløsningen Nr. 1.

4) 3 Kvint Brækvinssten og 3 Kvint rensket Vinsten opløses i 1 Pund kogende Vand, tilsættes $\frac{1}{8}$ Pund pulveriseret metallisk Antimon og opvarmes til Kogning. Ved da at anbringe polerede Messinggjenstande heri fremkomme der paa disse først Guldfarve, hvorpaa denne bliver kobberrød. Ved længere Berøring med Vædsken gaar Farven over i violet og bliver tilsidst blaagraa. Farverne ere bestandige, forandre sig ikke i Luften og kunne derfor finde megen Anvendelse i Metalindustrien.

Farvning af Uld. Skarlagensrødt: Til 6 Pund Uld eller Uldtøj opvarmes Vand i en Kjedel til Kogning efter at være tilsat 18 Kvint med koldt Vand udreven Stivelse. Den kogende Opløsning tilsættes 30 Kvint Oxalsyre og 30 Kvint Tinsalt, det dannede Skum fjernes ved Afskumning og der tilsættes $\frac{3}{8}$ Pund stødt Cochenille. Farven koges langsomt i 8 Minutter, Ulden eller Tøjet lægges deri og koges svagt $\frac{1}{2}$ Time under Omrøring og Gjenemarbejden med en Træstok, hvorpaa det optages og udfylles godt. Efterfølgende man tager mere eller mindre Cochenille faaes lysere eller mørkere Farver. Ved Schatteringsgarn farves først det lyseste Nummer ved at der kun tages 6 Kvint Cochenille, ved det næste Nummer tilsættes yderligere 6 Kvint og saaledes videre til de forskjellige Numre ere færdige. Karmosin: Til 6 Pund

fættes til en Kjedel hmfent Vand 18 Kvint Soda og 35 Kvint Hvedeklid, Tøjet kommes deri, bearbejdes deri $1\frac{1}{2}$ Time, optages og fhylls. I en fortinnet Kjedel med kogende Vand bringes 35 Kvint Hvedeklid, $\frac{3}{4}$ Pund jernfrit Alum og 35 Kvint renset Vinsten og efter Afflumning kommes Tøjet deri, koges i 2 Timer, optages og udfhylls efter 24 Timers Forløb. En Kjedel fyldes med kogende Vand og tilsættes 35 Kvint stødt Cochenille; herpaa koges i 15 Minutter og Tøjet bringes i Kjedlen, koges en Time, optages og udfhylls.

Violetbrunt: Til 6 Pund Garn eller Tøj udvøres $1\frac{1}{2}$ Pund engelsk Sandeltræ i pulveriseret eller raspet Tilstand med kogende Vand til en dejagtig Masse og tilsættes $\frac{1}{2}$ Pægl Salmiakspiritus. Denne Blanding koges dernæst i en Kjedel med $\frac{1}{2}$ Pund Sumach og noget Blaatræ i $\frac{1}{2}$ Time, fies og koges derpaa med Tøjet i $1\frac{1}{2}$ Time, hvorpaa dette optages, og til den affjølede Farvevædske tilsættes $\frac{1}{2}$ Pund Zernvitriol, hvorpaa Tøjet atter kommes i Vædsken og varmes lidt efter lidt til Farven er mørk nok.

Gulbrunt: Til 6 Pund Garn eller Tøj koges i en Kjedel Vand 1 Pund Gultræ i en Væddespoje i $\frac{1}{2}$ Time. Rosen optages da og der tilsættes $\frac{1}{2}$ Pund engelsk Sandeltræ og $\frac{1}{4}$ Pund Sumach som koges $\frac{1}{4}$ Time, hvorpaa Tøjet kommes deri, koges 1 Time, optages og i den affjølede Vædske kommes 6 Kvint Zernvitriol. Derpaa koges Tøjet heri 15—20 Minutter, optages og udfhylls.

Sachsijsk Blaat: Til 6 Pund Garn eller Tøj koges en Kjedel Vand med $\frac{1}{4}$ Pund Hvedeklid og tilsættes $\frac{3}{4}$ Pund jernfrit Alum og $\frac{1}{8}$ Pund Svovlsyre, forthyndet med 1 Pægl Vand. Efter Opvarmning til Kogning i en fortinnet Kjedel kommes Tøjet deri og koges 1 Time, optages, og til Vædsken sættes noget Indigofarmin, hvorpaa Tøjet koges $\frac{1}{2}$ Time deri, indtil det har antaget Farven, hvis mørkere eller lysere Nuanse retter sig efter Mængden af Indigofarmin.

Kornblomstblaat: Til 6 Pund Garn eller Tøj opløses 30 Kvint gul Chyanjerkalium og 6 Kvint rødt Chyanjerkalium, hvorpaa Tøjet bearbejdes heri til Kogning og optages. Det er nu grønligt blaat. Til Vædsken sættes da 6 Kvint Svovlsyre, forthyndet med 1 Pægl Vand, og Tøjet koges heri $\frac{1}{2}$ Time Denne Operation gjentages endnu en Gang. Nogle Udsorter fordre mere Svovlsyre. Til en rødlig blaa Farve tilsættes endnu 3 Kvint Tinsalt. Tøjet fhylls deri, optages og udfhylls godt.

Sachsijsk Grønt: Til 6 Pund Garn eller Tøj koges $\frac{1}{4}$ Pund Hvedeklid i en Kjedel Vand, tilsættes 1 Pund jernfrit Alum og 10 Kvint renset Vinsten, og afflummes, hvorpaa Tøjet koges

$\frac{3}{4}$ Time heri. Derefter optages det, der tilsættes noget Indigofarmin, og Tøjet koges atter $\frac{1}{2}$ Time heri og optages. Der tilsættes derpaa noget Gultræaftog og Tøjet koges atter heri til den ønskede grønne Farve er fremkommen. Efter Mængden af Farven faaes forskjellige Nuancer.

Kongegrønt: Til 6 Pund Garn eller Tøj koges $\frac{1}{4}$ Pund Hvedeklid med 1 Pund Alum og 10 Kvint renset Vinsten med Tøjet $\frac{3}{4}$ Time, dette optages, der tilsættes svovlsur Indigoopløsning og Tøjet koges 15 Minutter heri, hvorpaa det optages, der tilsættes en Gultræaftog og Tøjet koges 20—30 Minutter heri. Den svovlsure Indigoopløsning fremstilles ved til 3 Dele rygende Nordhauser Svovlsyre at sætte 1 Del pulveriseret Indigo lidt efter lidt og lade henstaa under jævnlig Omrøring i 24 Timer. Derefter fortyndes ved lidt efter lidt under Omrøring at tilsætte 9 Dele Vand.

Ryssegrønt: Til 6 Pund koges med en Opløsning af $\frac{3}{4}$ Pund jernfrit Alum i $\frac{1}{2}$ Time, hvorpaa Tøjet optages, og der tilsættes lidt Pikrinsyre og Indigofarmin, hvorpaa Tøjet koges i Bædsket i 20—30 Minutter.

Olivengrønt: Til 6 Pund aftoges i 1 Time $1\frac{1}{4}$ Pund Gultræ (som kommes i en Værredsposse) med Tøjet, dette optages og der tilsættes 20 Kvint Kobbevitrinol, 10 Kvint rød Vinsten og 1 Kvint svovlsur Indigoopløsning, hvorpaa Tøjet atter koges $\frac{3}{4}$ Time heri, hvorefter Farven, om ønskes, kan gjøres mørkere ved Tilsætning af lidt Blaatræaftog med lidt Gultræ. Ønskes en brunlig Olivenfarve tages noget Krap og Sandeltræ i Stedet for den svovlsure Indigoopløsning.

Sort: Til 6 Pund koges dette med en Opløsning af 18 Kvint twechromsurt Kali, 6 Kvint Kobbevitrinol og 18 Kvint Vinsten i 1 Time, hvorefter det optages og udfyldes efter 12 Timers Forløb. Man aftoger da i en Time $1\frac{1}{4}$ Pund Campechetre og $\frac{1}{4}$ Pund Gultræ, tilsætter 5 Kvint Svovlsyre, fortyndet med $\frac{1}{2}$ Pægl Vand og koger det udfyldte Tøj heri $\frac{3}{4}$ Time.

Raadnyrfarve: 6 Pund koges med 10 Kvint rød Vinsten, 3 Kvint kinesiske Galæbler eller $\frac{1}{8}$ Pund Sumach, $\frac{1}{8}$ Pund Krap og noget Gultræaftog i $\frac{3}{4}$ Time, optages, og opvarmes derefter atter i Bædsket, (men ikke til Kogning) efter at denne er tilsat 3 Kvint Zernvitrinol.

Grøn: Til 6 Pund aftoges $\frac{1}{8}$ Pund Hvedeklid, 8 Kvint Vinsten og 15 Kvint Chlorkalk, meget lidt Indigofarmin og noget Persio. Tøjet kommes deri og koges sagte $\frac{1}{2}$ Time.

Farvning af Bomuld og Hør. Rosa: Til 10 Pund sættes

til Vandet saameget Svovlsyre at det smager stærkt surt samt 15 Kvint Safflorfarmin. Garnet eller Tøjet kommes deri, bearbejdes i 15 Minutter, forbliver deri 1 Time, optages og bearbejdes i et Kar med koldt Vand tilsat 8 Kvint Vinsyre, hvorefter det udstylles i rent Vand.

Mørkebrunt: Til 10 Pund fyldes en Kjedel halvt med Vand, der tilsættes 8 Kvint Catechu, 15 Kvint Kobbervitriol og 8 Kvint Salmiak og Væsken koges $\frac{1}{2}$ Time. Derpaa kommes saa meget koldt Vand deri, at Væsken bliver haandvarm, hvorpaa Tøjet kommes deri, bearbejdes 15 Minutter, forbliver i Badet $\frac{1}{2}$ Time eller længere, optages, afvrides, og kommes i en Kjedel med haandvarmt Vand, hvori er opløst 30 Kvint chromsurt Kali, og hvori det bearbejdes $\frac{1}{2}$ Time. Derpaa optages og afvrides det, kommes atter i Catechubadet og derpaa i den chromsure Kaliopløsning, hvorefter det optages og udstylles. Naar der til Catechubadet sættes 1 Pund Blaatræ faaes en mørk, men iffe saa livlig Farve.

Havanna: Til 10 Pund koges 10 Potter Vand i $\frac{1}{2}$ Time med $1\frac{1}{2}$ Pund stødt Zaponifa, 15 Kvint Kobbervitriol og 8 Kvint Salmiak. Afkoget kommes i et Kar med haandvarmt Vand, Tøjet kommes deri, bearbejdes $\frac{1}{2}$ Time, optages, afvrides og farves i lunkent Vand tilsat 15 Kvint tvæchromsurt Kali. Er Farven for lys gjentages Farvningen i begge Badene.

Guldgult: Til 10 Pund aftoges 5 Pund Kversitron $\frac{1}{2}$ Time med Vand i en Kobberkjedel, affies og tilsættes 30 Kvint Tinsalt, der koges hermed $\frac{1}{4}$ Time. I den affjolede Vædske bringes Tøjet og bearbejdes heri under Opvarmning til nærved Kogning, hvorpaa det optages og udstylles. Naar der til samme Vædske sættes 30 Kvint Alum og 8 Kvint Tinsalt kan der frembringes en lysere gul Farve.

Olivengrønt: Til 10 Pund tages et Afkog af 5 Pund Gultræ og 1 Pund Campechetræ, hvori Tøjet bearbejdes $\frac{1}{2}$ Time. Derefter optages det og mørknes, idet der i et Kar opløses 15 Kvint Zernvitriol og 1 Kvint Kobbervitriol, hvori Tøjet bearbejdes i $\frac{1}{2}$ Time, hvorpaa det udstylles. Oufkes en brunlig Olivenfarve tilsættes til Farvetræafkoget noget Catechu. Ved mere eller mindre Blaatræ kan frembringes alle Nuancer af Olivengrønt.

Graat: Til 10 Pund bearbejdes først i et Afkog af $\frac{1}{2}$ Pund Sumach og noget Campecheextrakt i $\frac{1}{2}$ Time, hvorefter det optages, afvrides og mørknes i koldt Vand, hvortil er sat $\frac{1}{4}$ Pund Zernvitriol. Heri forbliver det 15 Minutter, optages og udstylles. Naar der, efter at Tøjet er mørknet, tilsættes noget Alum til Farven, bliver denne rødagtig.

Sort: Til 10 Pund behandles først i et Catechubad og dernæst i en Opløsning af 30 Kvint twechromsurt Kali, hvorpaa det kommes i koldt Vand, hvori er opløst $1\frac{1}{4}$ Pund Jernvitriol. Det trækkes 20 Gange derigjennem, bliver $\frac{1}{2}$ Time deri, optages, udstylles og afvrides. Derpaa kommes det i lunkent Vand, hvori er opløst $1\frac{1}{4}$ Pund Campecheextrakt og et Aftog af 1 Pund Gultræ. Det trækkes 15 Gange herigjennem og bliver $\frac{1}{2}$ Time i Badet. Til samme Bad sættes noget Sæbeopløsning. Tøjet trækkes atter derigjennem, optages, udstylles ikke, men afvrides og tørres ved Varme.

Farvningsmaade med Berlinerblaat. Man fremstiller en fold, koncentreret Opløsning af 1 Del Oxalsyre i Vand, tilsætter $\frac{1}{2}$ Del fint revent Berlinerblaat og omryster. Væsken benyttes som et koldt Indigobad. Alle Slags vævede Sager renses først ved Kogning med svag Lue, ved Uld og Silke dog kun med Sæbevand, og farves da heri ved Nedlægning en Nat over. Alt efter Førtøjningen med Vand faaes de forskjellige Nuancer af Blaat, og Væsken kan benyttes saalange den endnu indeholder Farve.

Fastrustning af Jernskruer, Middel mod. Ved Masfindelse, som ere udsatte for Varme eller hurtig Luft, ruste Skruerne ofte fast, saa at det efter nogen Tids Forløb er vanskeligt at skille Delene ad. Dette undgaar man ved at dyppe Skruerne, førend de skrues ind, i en Blanding fremstillet ved Sammenrivning af fint pulveriseret Graphit og Olie. Efter Mars Forløb lade disse sig da meget let bevæge.

Fedt, Rensning til Pomader. Friskt Fedt smeltes i kogende Vand eller Dampbad og tilsættes 2 Dele Kogsalt og 1 Del pulveriseret Alum for hver 250 Dele Fedt. Det holdes da opvarmet saalange, til der paa Overfladen dannes Skum, som fjernes, og naar det smeltede Fedt er bleven klart, udvaskes det omhyggeligt med Vand, hvorpaa det atter smeltes og holdes smeltet til alt Vand er fordampet. Det klare Fedt kan ogsaa opvarmes med Rosenvand og 1 Del pulveriseret Benzoe for hver 300 Dele Fedt, hvorpaa det koges saalange der dannes sig Skum, der fjernes. Det affjoles derpaa langsomt og skilles fra Vandet, som maa fuldstændigt fjernes for at Fedtet skal holde sig.

Jernis, Mat — til Overtrækning af Glas. 50 Dele Sandarak og 30 Dele Mastix opløses i 500 Dele Aether, og til denne Opløsning sættes saa længe Benzin i smaa Mængder, indtil en Prøve udhældt paa Glas ved Indtørring giver et mat Lag. Saa snart Jernissen er indtørret, kan man med Blæk eller Blyant skrive derpaa og herved faa en Skrift, som er temmelig holdbar.

Denne Fernis kan benyttes til Overstrøgning af Binduesruder, som skulle erstatte matslebne Glasflader. I saa Fald er det nødvendigt for at faa en ensartet Flade at overstøve Glasfladen efter Indtørringen af Fernisjen med Petroleum ved Hjælp af et almindeligt Pulveriseringsapparat, som benyttes til at overdouche Blomster med Vand. Herpaa stryges Petroleummen med et Stykke Løj over det Hele, hvorpaa det hensesættes til Tørring.

Fernis til Glasflapster. 10 Dele Gummigut, 100 Dele Schellak, 10 Dele Terpentintin og 450 Dele Spiritus.

Fernis, Hvid til Lakering af Billede og Kobberstik, ligesom ogsaa til Konservering af tørrede Blomster. 30 Kvint Sandarat, 12 Kvint Mastix og $1\frac{1}{2}$ Kvint Kamfer smises og overhældes med 3 Potter 90 % holdig Spiritus. Blandingen omrystes jævnlig og sættes til Slutning til Klaring paa et varmt Sted. Fernisjen springer ikke af, men maa paastryges tyndt.

File, Skærpning paa amerikansk Maade. Filene renses først i noget Vand, der er tilsat Soda, idet de fedtagtige Dele fjernes med en Børste. Efter at de derpaa ere affkillede og tørrede sættes de i et højt smalt Glas, hvori der fyldes en Oplosning af 1 Del Kobbervitriol og 1 Del Borax i 8 Dele Vand. Efter nogen Tids Forløb, efterat Filene have antaget en rød Farve, tilsættes endnu 4 Dele Svovlsyre og lidt Vineddike, hvorved den røde Farve forsvinder, og Staalet antager igjen sin naturlige Farve. Filene optages da af Badet, affylles, tørres og indgundes med Olie.

Filt hatte, Farvning. Kastaniebrune: Til hver Hat opløses $\frac{3}{4}$ Kvint Alum i kogende Vand, og hatten lægges saalænge deri, til den er fuldstændig mættet med Oplosningen: den optages da, og til Oplosningen sættes for hver Hat $\frac{3}{4}$ Kvint Sandeltræpulver, $4\frac{1}{2}$ Kvint Krap og 1 Kvint Rusttræ. Badsken koges $\frac{1}{2}$ Time, affjøles, hatten anbringes deri og varmes lidt efter lidt til Kogning. De bearbejdes deri og optages, naar de have den ønskede Farvenuance. Vil man have Farven mørkere tilsættes noget Jernvitriol til Badsken. Tages i Stedet for Sandeltræ et ammoniakalsk Udtræk af Cochenille bliver Farven livligere. I dette Tilfælde tilsættes der endnu $\frac{3}{8}$ Kvint Curcuma for hver Hat.

Russisk Grønt: 10 Hatte koges i et Bad af $\frac{1}{4}$ Pund wedromsurt Kali, 1 Pund Alum, 9 Kvint Tinsalt, 6 Kvint Svovlsyre og 18 Kvint Kogsalt. Hattene vendes flittigt og koges $\frac{1}{2}$ Time, hvorpaa de affjøles i Badsken og blive liggende deri Natten over. Næste Dag affjøles 1 Pund Gulttræ og efter den ønskede Nuance tilsættes der mere eller mindre af en Blanding af lige

Dele Indigofarmin og svovlsur Indigoopløsning. Man kan ogsaa tage 25 Kvint Indigofarmin i Rjedlen. Hatten kommes ned i Farvevædsken, foges $\frac{3}{4}$ Time heri, optages, noget Vand kommes i Rjedlen og tilsættes et Aftog af $\frac{1}{2}$ Pund Blaatræ, hvorpaa Hatten atter kommes deri og foges til den grønne Farve er mørk nok.

Broncegrønt: Denne Farve anvendes til de saakaldte Tyrolerhatte, som gjennemtrænges med Vand. 2 Pund Bernvitriol foges med $4\frac{1}{2}$ Pot Vand og $\frac{3}{4}$ Pund Bly sukker med 1 Pot Vand hvorpaa de fogende Oplosninger blandes sammen og tilsættes saameget Vand, at Vædsken viser $\frac{1}{2}$ —1 Grad Beaumé. I denne Bæjse kommes Hattene, hvorpaa de optages og presses sammen for at beskyttes mod Luftens Indvirkning. De bæjtes saaledes i 12 Timer, hvorpaa de kommes i en svag Sodaopløsning og afshyles deri. Til Farvning af 100 Hatte tilberedes et Bad af 5 Pund Blaatræ og 7 Pund Rvercitron, og derpaa tilsættes Badet $\frac{1}{2}$ Pund Gummi og $\frac{1}{2}$ Pund Bernvitriol. Hattene faa 4—5 Rogninger, hvoraf den første ikke maa varmes helt til Rogning, medens der ved den anden foges i 1 Time. Under Farvningen omdrejes Hattene for at faa en ensartet Farvning, som efter den første Farvning er næsten sort, men ved fortsat Farvning antage de den bronzegrønne Farve.

Sortviolet: 10 Pund Hatte foges 1 Time i et Bad af 18 Kvint tvædromsurt Kali og 15 Kvint Vinsten, hvorefter de optages, afstrykkes og farves i et friskt Bad af et Aftog af 2 Pund Blaatræ. Heri foges de til de ere lys blaasorte, hvortil behøves $\frac{1}{2}$ Time, derpaa tilsættes noget Orseille, og man tager videre $\frac{1}{4}$ Time.

Sort: 6 Pund Blaatræxtrakt, 2 Pund Spanstgrønt, 25 Kvint Bernvitriol og 37 Kvint Gultræxtrakt kommes i en Kurv, der dyppes i en stor Rjedel med fogende Vand, hvori c. 100 Hatte kunne anbringes. Kurven med Ingredientjerne foges i 25 Minutter deri, hvorpaa den optages og to Spande af Farven sættes tilside. Hatten kommes i Rjedlen og foges 1 Time, hvorpaa de optages og lægges $\frac{1}{4}$ Time i Luften. De to Spande Farve kommes igjen i Rjedlen, Hattene lægges deri og forblive der 2 Timer, uden at Farven dog igjen maa komme til at fuge. De optages derpaa, vaskes i Vand og afbørstes med en Børste med foldt Vand.

Fiskeben, Imitation af. Under Navn af Valenit benyttes en Kautschukblanding, som med Hensyn til Elasticitet og Seighed staaer lige med Fiskeben, og som fremstilles ved i Varmen at

at sammenarbejde 20 Dele Schellak, 20 Dele brændt Magnesia, 25 Dele Svovl og 20 Dele Guldsvovl med 100 Dele raa Kautschuk. Den plastiske Masse, som herved faaes, formes i Plader eller Stænger. Disse udsættes da for en højere Temperatur, hvorved Massen bliver haardere, men taber i Elasticitet i Forhold til den anvendte Varme.

Fiskeben, vegetabiliske er et Fabrikat af Plantetrevler (af Piassava, Alphagræs o. L.) forbunden ved et Klæbemiddel af Vandglas, Kridt og Lim. De sammenhængende Masser sfæres i Strimler og forsynes efter Tørring med et Overtræk af Celluloid eller Lim. For at gøre dem vandtætte gives de et Overtræk af Kautschukopløsning, Copallak eller en anden Harpixopløsning.

Fixativ til at beskytte Blyants- og Kultegninger mod Udvistning ved at heldes paa Bagsiden af disse, bestaaer af en filtreret Opløsning af 1 Del Sandarak i 12 Dele Vinaand.

Fjer, Brunfarvning. Til 2 Pund Fjer toges $\frac{1}{4}$ Pund Allum og $\frac{1}{2}$ Pund Curcuma med Vand, og efter Afkjøling og Sining lægges Fjerene Ratten over heri. Den næste Morgen afstilles i rent Vand og farves i et Aftog af Fisettræ, idet man ved Tilfætning af Blaatræ eller Rødtræ kan nuancere Farven efter Behag. Til Slutning udstilles de i Vand, hvori er udrørt noget Stivelse, tørres og udpilles.

Glasfakelak. 1) 2 Pund Gallipot og 2 Pund lyst Harpix smeltes sammen ved svag Varme, og den smeltede Masse blandes med 35 Kvint raat Gibsmel og 6 Kvint rød Cinnober, som indrøres godt heri. Blandingen kan ogsaa farves grøn med 6 Kvint grøn Cinnober og gul med 6 Kvint lys Chromgult.

2) Flydende Glasfakelak: 400 Dele Gibs, 600 Dele Cement, 300 Dele Kridt, 200 Dele Dextrin og 50 Dele Schellakfernis udrøres med den fornødne Mængde Farve, og Glasfakellene dyppes i denne Blanding.

3) Sort Glasfakelak: Ved Sammensmeltning af 4 Dele Kolofonium, 2 Dele Paraffin og 19 Dele Rønrøg faaes en billig og elegant udseende Glasfakelak, som ogsaa har den Fordel, at naar Massen en Gang er smeltet sammen, lader den sig senere atter let smelte. I Stedet for Rønrøg kan ogsaa benyttes 5—7 % Chromgult eller Ultramarin, hvis man ønsker en anden Farve.

4) Rød Champagneglasfakelak: 4 Dele tyk Terpentintin, 4 Dele Harpix, 1 Del Schellak, 1 Del Terpentinolie, $1\frac{1}{2}$ Del Kridt, $1\frac{1}{2}$ Del sulfur Magnesia, 2 Dele Zinnober og $\frac{1}{2}$ Del Mennic.

5) Hvid Champagneglasfakelak: 3 Dele tyk Terpentintin, 3

Dele Harpix, $1\frac{1}{2}$ Del lys Schellak, 1 Del Terpentiniolie, 3 Dele Kridt, 1 Del kulsur Magnesia og 2 Dele Blyhvidt.

6) Graa Champagneflaskefat: 4 Dele tyk Terpentin, 4 Dele Harpix, $1\frac{1}{2}$ Del Schellak, 1 Del Terpentiniolie, 2 Dele Infusoriejord, 2 Dele Blyhvidt og $\frac{1}{8}$ Del Rønrøg.

7) Champagne Guldlat: 4 Dele tyk Terpentin, 4 Dele Harpix, 2 Dele Schellak, $1\frac{1}{2}$ Del kulsur Magnesia, 1 Del Infusoriejord, $\frac{1}{2}$ Del brun Umbra, 1 Del Glimmer og $\frac{1}{2}$ Del Guldbronce.

8) Rød Flaskefat: 2 Dele tyk Terpentin, $2\frac{1}{2}$ Del Harpix, $\frac{1}{2}$ Del Schellak, $\frac{1}{2}$ Del Terpentiniolie, $\frac{1}{2}$ Del Infusoriejord, 2 Dele Tungspath, $\frac{1}{2}$ Del Mennic, 1 Del Engelskrødt og $\frac{1}{2}$ Del rød Bolus.

9) Gul Flaskefat: 2 Dele tyk Terpentin, 2 Dele Harpix, $\frac{1}{2}$ Del Schellak, $\frac{1}{2}$ Del Terpentiniolie, 1 Del Infusoriejord, 1 Del Kridt, 2 Dele Tungspath, 2 Dele Chromgult og $\frac{1}{2}$ Del Otter.

10) Blaa Flaskefat: 2 Dele tyk Terpentin, 2 Dele Harpix, $\frac{1}{2}$ Del Schellak, $\frac{1}{2}$ Del Terpentiniolie, 1 Del Infusoriejord, $\frac{1}{2}$ Del Berlinerblaat, $1\frac{1}{2}$ Del Ultramarin, 2 Dele Kridt og 2 Dele Tungspath.

11) Grøn Flaskefat: $2\frac{1}{2}$ Del tyk Terpentin, $2\frac{1}{2}$ Del Harpix, 1 Del Schellak, 1 Del Terpentiniolie, $1\frac{1}{2}$ Del Infusoriejord, 2 Dele Chromgrønt og 3 Dele Tungspath.

12) Violet Flaskefat: $2\frac{1}{2}$ Del tyk Terpentin, $2\frac{1}{2}$ Del Harpix, 1 Del Schellak, $\frac{3}{4}$ Dele Terpentiniolie, 1 Del Infusoriejord, 2 Dele Engelskrødt, 1 Del Blyhvidt, $\frac{1}{4}$ Del Berlinerblaat, 1 Del Kridt og $1\frac{1}{2}$ Del Tungspath.

13) Brun Flaskefat: 2 Dele tyk Terpentin, 2 Dele Harpix, 1 Del Schellak, $\frac{3}{4}$ Dele Terpentiniolie, 1 Del Infusoriejord, 1 Del Tungspath og 2 Dele brun Umbra.

14) Sort Flaskefat: 2 Dele tyk Terpentin, 2 Dele Harpix, 1 Del Schellak, $\frac{3}{4}$ Dele Terpentiniolie, 1 Del Infusoriejord, $1\frac{1}{2}$ Del Tungspath og 1 Del Rønrøg.

15) Graa Flaskefat: 2 Dele tyk Terpentin, 2 Dele Harpix, 1 Del Schellak, $\frac{3}{4}$ Dele Terpentiniolie, 1 Del Infusoriejord, $1\frac{1}{2}$ Del Kridt, $1\frac{1}{2}$ Del Blyhvidt og $\frac{1}{8}$ Del Rønrøg.

16) Broncefat: 2 Dele tyk Terpentin, 2 Dele Harpix, 1 Del Schellak, $\frac{3}{4}$ Dele Terpentiniolie, 5 Dele Infusoriejord, $\frac{3}{4}$ Dele brun Umbra, $1\frac{1}{2}$ Del Tungspath, 1 Del Glimmer og $\frac{1}{2}$ Del Guldbronce.

17) Orange Flaskefat: $2\frac{3}{4}$ Dele tyk Terpentin, $2\frac{3}{4}$

Dele Harpix, 1 Del Schellak, 1 Del Terpentinsolie, 1 Del Infusoriejord, 2 Dele Kridt, 1 Del Orange Chromgult og 1 Del Orange Ofker.

18) Flaskelat, elegant efter Rippenberger: Man sammensmelter 1 Del hvid Harpix, 2 Dele Kolofonium, 2 Dele gult Bøx og 2 Dele Terpentin eller 5 Dele Kolofonium, 1 Del gult Bøx og 1 Del Terpentin, og udrører disse Blandinger med pulveriseret Glimmer. Til Färvning kan ogsaa anvendes rød Ofker (i Forhold 1:6), brændt Elfenben (i Forhold 1:12) eller Berlinerblaat (i Forhold 1:20).

19) Vermillion Flaskelat: 2 Dele tyk Terpentin, 2 Dele Harpix, $\frac{1}{2}$ Del Schellak, $\frac{3}{4}$ Del Terpentinsolie, 1 Del Infusoriejord, 1 Del fulsur Magnesia, $1\frac{1}{2}$ Dele Chromzinnøber og $\frac{1}{2}$ Del Mønne.

20) Flaskecement: 3 Dele pulveriseret Harpix, 1 Del Natronhydrat og 5 Dele Vand blandes og arbejdes sammen med den halve Vægt Gibs. Blandingen bliver fast i Løbet af $\frac{3}{4}$ Time, hæfter godt, angribes kun lidt af Vand og er mere uigjennemtrængelig for Vædster end Gibs alene.

Flasker og Glas, Rensning for ilde Lugt. 3 mange Tilfælde kan Lugten af stærkt lugtende Stoffer fjernes ved at bringe noget Sennopspulver med Vand i Glasjet, omryste og henhænge i nogen Tid, hvorpaa udfyldes.

Glydende Lim. 1) En meget godt bindende flydende Lim kan fremstilles ved at opløse 1 Del Sukker i 3 Dele Vand og tilsætte $\frac{1}{4}$ af Sukkerets Vægt lædsket Kalk, hvorefter Blandingen opvarmes til 75° C. og henhænges under jævnlig Omrystning i et Par Dage, hvorved største Delen af Kalken vil være opløst. Opløsningen hældes da fra det uopløste, og man lader $\frac{1}{4}$ af Opløsningens Vægt Lim udbolne i denne, hvorefter man varmer til man har faaet en ensartet Opløsning.

2) 1 Del klar Husblass opløses ved Varme paa Vandbad i 1 Del stærk Eddike og $\frac{1}{4}$ Del Vinaand. Derefter tilføjes der Opløsningen en ringe Mængde Alim.

3) 3 Dele Lim udblødes i 8 Dele Vand og tilføjes $\frac{1}{2}$ Del Saltsyre og $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ Dele Zinkvitriol, hvorpaa Blandingen varmes et Par Timer indtil $\frac{1}{2}$ Dag ved 80 — 90° C. og afhældes klart.

Forgylbning af Glas. Hertil bruges 3 Vædster 1) Guld-vædsten, som fremstilles ved Opløsning af 1 Del Guld i Kongevand, Inddampning til Tørhed og Opløsning i 120 Dele Vand. 2) Nætsnatronvædsten, som fremstilles ved Opløsning af 6 Dele

Natronhydrat i 100 Dele Vand, og 3) Reduktionsvædsken, som fremstilles ved Opløsning af 2 Dele Druesukker i 24 Dele destilleret Vand, Tilfætning af 24 Dele 80 % holdig Vinaand og 24 Dele Aldehyd af Vægtfylde 0,870. Reduktionsvædsken bør helst laves frisk, da den taber sig ved Henstand. Forgylningen udføres paa følgende Maade. Er det et eller andet Hulglas, man vil forgylde, behøver man blot at fylde dette halvt med den blandede Vædske, og derpaa ved at bevæge Glasjet i 5 Minutter sørge for, at Vædsken kommer til at overskylle alle Dele af dette indvendigt. For at faa det rigtige Forhold blandes 4 Dele af Guldopøsningen med 1 Del af Natronopøsningen og $\frac{1}{16}$ af Reduktionsvædsken, hvorpaa Blandingen strax kommer i Hulglaslet, som i Forvejen er omhyggeligt renset. Skal et Planglas forgyldes anbringes det vandret paa den blandede Vædske, saaledes at den Flade der skal forgyldes bebugtes heraf. Det bliver da i denne Stilling i 5 Minutter. Duster man Forgylningen tyktere kan hele Operationen gjentages saa ofte, til man har den ønskede Tykkelse af Guldlaget. Det løst udfilt Guld fra Forgylningsvædsken og Blandingskarret kan opsamles og atter benyttes til Fremstillingen af Guldchlorid.

Forgylning af Træ kan udføres paa to Maader, enten ved Olieforgylning, naar Guldet befastes med Olie eller Jernis, hvad der bedst egner sig for Gjenstande i det Fri, eller ved Vandforgylning, som især anvendes til Rammer, Meubler og lign. Naar det paaførte Guld poleres faaes Glansforgylning, i modsat Fald Matforgylning. Man benytter hertil følgende Gjenstande. 1) Bladguld, som have i to forskjellige Farver, hvad man kan benytte til Afveksling i Forgylningen. 2) En Forgyldepude, som bestaaer af et langagtig firkantet Stykke Træ, overtrukket med et Stykke ru Kalvestind og udstoppet med flere Gange sammenlagt Flonel, samt forsynet med en Kant af Pergament, for at Guldbladene ved Rustræk ikke skulle flyde af, naar de udtages af Bogen og lægges paa Ruden. 3) En Forgylderkniv med et langt, meget fladt og glat Blad og lige Snit, skarp til begge Sider for at kunne isfære Guldbladene i de nødvendige Stykker. 4) Flere Pensler af forskjellig Størrelser, saakaldte Anstødspensler, og nogle lange Kamelhaar eller Egernhaar, indlignede mellem to Kortblade. 5) En Glatterand, dannet af et Stykke frunt Agat, indlagt i et langt Træskaft. 6) Pergamentlim, som fremstilles ved at koge 1 Del Pergamentaffald med 15 Dele Vand og indkoge til Halvdelen. Det tages derpaa af Ilden og presses igjennem en Sigte.

Ved Rogningen maa uafbrudt omrøres for at undgaa Paa-brænding.

Gjenstanden, der skal forgyldes aflibes med Sandpapir og Stavgræs, og overstryges med den kogende Limopløsning, som paa-stodes med Penslen og glattes ved lange Strøg. Derefter tages noget af Limen, og deri sigtes noget flemmet Kridt medens den er varm, hvorpaa det udrøres deri, til Blandingen har Konsistens af tyk Fløde. Hermed overstryges 6—7 Gange efter at hvert af de foregaaende Lag ere fuldstændig tørrede. Derved erholdes en Kridtgrund, som ikke maa gjøres for tyk. Efter fuldstændig Tørring slibes og poleres denne, idet man fugter et lille Stykke ad Gangen og gnider med et lille Stykke Tøj, der er dyppet i Vand. Er der Udfjæringer maa man anvende smaa Træstykker, omviklede med Tøj. I saa Tilfælde maa man ofte gaa disse efter med Mejsel og Gravstik, da Limen og Kridtgrunden let udfylder mulige Fordybninger. Det Guldpurpur eller Poliment som skal benyttes, kan fremstilles paa forskjellig Maade. 1) Noget Ammoniakgummi rives fint paa en Rivesten med en Smule Talg og tilsættes lidt Pergamentlim, hvorpaa blandes op med dobbelt saameget Vand. 2) Et Stykke Bibeler udrives med tynd Lim til en stiv Deig, tilsættes en lille Portion Rødkridt og fint Graphit, og rives endnu sammen med lidt Talg til en ensartet Masse. 3) 6 Kvint Galbanumgummi koges i $\frac{1}{2}$ Time med $\frac{1}{2}$ Pot Vand i en godt til-dækket Digel; 6 Kvint hvidt Bors smeltes ved svag Ild og udrøres med $1\frac{1}{2}$ Kvint fint pulveriseret Bolus, hvorpaa Gummivandet sies gennem et Klæde deri, og hele Massen blandes saa godt som muligt. 4) 6 Kvint fint revent Graphit, 6 Kvint Talg, 6 Kvint fint pulveriseret Rødkridt og 1 Pund Bibeler rives godt sammen paa en Rivesten og tilsættes under Rivningen svag Pergamentlim til det har en stiv Konsistens.

I en lille Staal kommes saa meget Poliment, som man har Brug for, og forthyndes med saameget Pergamentlim, at Blandingen netop flyder for Penslen. Det stærkt opvarmede Træ stryges nu med denne Blanding ved Hjælp af en Pensel med bløde Haar, idet det iagttages, at det første Lag ikke bliver for tykt. Træet tørres da og gives endnu 2—3 Overstrygninger, og naar det sidste er aldeles tørret, børstes det med en stiv Pensel for at fjærne Ujævnheder. For at paaføre Guldet lægges et enkelt Blad paa Forgyldepuden, idet Kniven føres under Bladet og dette lægges paa Puden. Naar man sagte aabner paa Midten af Bladet vil dette ligge glat paa Puden, hvor det kan sfjæres efter Be-

hag, idet Snittet af Riiven sættes lodret derpaa, og der udføres en jagt, savende Bevægelse med denne.

Træet, der skal forghlides, anbringes i en vandret Stilling og med en langhaaret Pensel, dyppet i Vand eller en Blanding med Brændevin, overstriges saa meget af Træet, som vedkommende Stykke Guldblad kan dække. Guldbladet tages derpaa fra Ruden med den omtalte Pensel af Egernhaar, idet denne stryges over Panden eller Rinden, hvorved Guldbladet kommer til at hæfte ved den, og dette føres saaledes hen paa det vedkommende Sted, og idet der aandes svagt paa Guldet, heftes det paa Stedet, der som jagt forud maa være fugtet stærkt. Guldet maa ligesom svømme derpaa, da det ellers let faaer Ridsjer. Paa denne Maade tages altid smaa Stykker for ad Gangen. Kommer der under Arbejdet aabne Pletter frem maa disse strax dækkes med passende Guldstykker. Naar Guldet ikke synes at ligge fast nok tages en Pensel med Vand og stryges tæt hen til Kanten af Guldet, saa at Vandet kommer under dette. Naar Gjenstanden paa denne Maade er belagt med Guld henføres den til Tørring; efter 8—10 Timers Forløb kan det poleres, idet man først glatter de Flader, som skulle være glindjende, med en blød Pensel, og derpaa guides de med et Stykke blødt, aldeles tørt Stind. Der poleres saaledes kun Smaastykker af 1—2 Tommers Længde ad Gangen, og der maa aldrig trykkes for stærkt. Poleringen kan ogsaa foretages med den krumme Agat, idet man passer at føre denne regelmæssigt i parallel Retning. De Steder af Arbejdet, som skulle være matte, maa ogsaa behandles, da de ved Forghldningen altid faar nogen Glands, og dette udføres paa følgende Maade: Noget Zinnober eller sin Ofser rives saa fint som muligt og blandes med lidt Pergamentlim eller Eggehvide, og denne Blanding paastryges med en blød Pensel de Steder, som skulle være matte. Der er da kun tilbage at overstrøge Hjørnerne og de udgravede Steder, hvor Forghldningen ikke er fuldstændig. Denne Proces kaldes at lysne, og foretages med en Blanding af Zinnober, Gummigtug og Wönnie som udrides med Terpentinsolie, og som paastryges med en fin Pensel. I Stedet herfor bruges ogsaa undertiden Musivguld, udrørt med lidt Gummivand.

Forghldning, Farvet — ad galvanisk Vej. Dette opnaaes ved at Gjenstanden først forghldes, hvorpaa den overtrækkes med en Fjernis og deri graveres den ønskede Tegning, idet jaavel Fjernis som Forghldning fjernes med et spidst Instrument, hvorpaa Gjenstanden kommes i et Forghldningsbad, hvori de blottede Steder belægges med et Guldlag af en anden Farve end det først

udførte. Disse farvede Forghldninger frembringes ved et Guld=bad, som indeholder 5—6 Dele Guld for hver 1000 Dele Vædste, og derigjennem lader man en galvanisk Strøm gaa flere Timer, idet man ved den positive Pol hænger en Sølvplade. Naar Metallet, der udstilles ved den negative Pol viser en saadan grønlig Farve, som man vil have, afbrødes Operationen og Sølvpladen erstattes ved en Plade af grønt Guld. Badet er da færdigt til Brug. Det røde Guld faaes paa samme Maade, idet der nedhænges en Kobberplade i et Guldbad, og denne erstattes da senere ved en med Kobber legeret Guldplade.

Forghldning, Galvanisk —, samt galvanisk Udfældning af andre Metaller. Gjenstande af Nysølv, Bronze, Sølv, Kobber og Messing lade sig bedst forghlde. Staal og Jern maa for Forghldningen overtræffes med et Kobberlag. Efterat et buntet Element er sat igang ved Fyldning med fortyndet Svovlsyre (1—12) i det indvendige Rum om Zinksylinderen og Skedevand i Beholderen med Kulsylinderen, ledes to Kobbertraade fra Zinken og Kullet ned til Bunden af en foran Elementet opstillet Porcellains=beholder, og med Enden af Traaden fra Kulsylinderen, der kaldes Kulpoltraaden eller den positive Pol, forenes en Guldplade af rent Metal, hvorpaa Staalet fyldes med en Guldopløsning og Gjenstanden, som skal forghlde, forbindes med Enden af Traaden fra Zinksylinderen, som kaldes Zinkpoltraaden eller den negative Pol. I samme Øjeblik begynder Forghldningen, og den derved opstaaende Afgang af Guld i Vædsten erstattes ved Opløsning af en tilsvarende Mængde fra den nedhængte Guldplade. Gjenstanden, som skal forghlde, maa være omhyggelig renset paa Overfladen, og Forghldningen bliver glindjende paa en forud poleret Overflade naar Strømmen er svag og naar Guldovertræffet ikke naaer for stor en Tykkelse, samt naar Gjenstanden jævnlig optages af Badet, afvaskes og afgnides stærkt. Derimod bliver Forghldningen mat, naar Overfladen forud er mat, f. Ex. ved en galvanisk Udfældning af Kobber og derpaa med et tykt Overtræk af Guld. Steder paa Gjenstanden, der ikke skulle forghlde, dækkes forud med et Lag af brændt Gips og Schellakopløsning. Til sættes til Guldopløsningen noget Cyankobber faaes et rødtligt Skær, med Cyansølv et grønligt. Ved den indvendige Forghldning af hule Sager, f. Ex. Sukkerstaale etc. fyldes en saadan med Guldopløsningen saa langt Forghldningen skal naa, den sættes paa Enden af Zinkpolens Traad og Guldpladen hænges ved den positive Pol ned i Vædsten. Vil man atter ad galvanisk Vej indvinde det paaførte Guld ombyttes Forbindelsen med Traadene, hvorved Guldet

atter føres over paa Guldpladen, hvilken Operation fremmes ved at Bædsfen varmes til c. 40° C.

Ved Betegnelsen „Elektrolyt“ forstaaes den Bædsfe, hvori der forghlædes, forghlæves etc.; „Anode“ betegner Enden af Traaden fra Kulspolen tilligemed den derved hængende Metalplade, og „Kathode“ betegner Enden af den negative Pol med den Gjenstand, hvorpaa den galvaniske Udskilning skal finde Sted. Ved Forsøvelning udføres Arbejdet paa samme Maade som ved Forghldning. Til Elektrolyt anvendes den under Artiklen galvanisk Forsøvelning anvendte Sølvopløsning og i Stedet for en Guldplade hænges en Sølvplade ved Anoden. Da Sølvet udfiller sig langsommere af Opøsningen end Guldet, kan Processen fremskyndes ved en svag Opvarmning af Sølvopløsningen. Glands og Matning opnaaes paa samme Maade som ved Forghldning. Gjenstande af Guld, Platin, Kobber, Bronze, Messing, Zern og Staal lade sig uden Vanskelighed forghlæve, kun maa Zern og Staal ligesom ved Forghldningen først overtræffes med et tyndt Lag Kobber.

Forkobbring ad galvanisk Vej: Elektrolysten bestaaer af den Kobberopløsning, som er anført ved Artiklen galvanisk Forsøvelning, Anoden er en blank poleret Kobberplade. Elektrolytens Temperatur skal være c. 60° R. Gjenstanden, der skal forkobbres maa være blankt skuret: den mindste Fædtplet fra Berøring med en Finger vil bevirke at Kobberet ikke sætter sig fast paa dette Sted. Ved meget store Gjenstande, f. Ex. Støbejerns Rækværker etc. benyttes indvendig begede store Træfasser. Kobberet binder sig hurtigere paa Støbejern naar det først faaer et galvanisk Overtræk af Bly (Herved bestaaer Elektrolysten af en Opøsning af Sølvopløsning i Etiskali, Anoden af en Blyplade). Som og Skruer behøve for Forkobbringen hverken Hærdning eller Blyovertræk. Zink kan forkobbres meget smukt naar der til Elektrolysten tages en Opøsning af neutral vinsur Kali, og til Anode vælges en udhamret Kobberplade.

Forbrøncering: Til Elektrolysten tages 54 Dele Zinkchlorid og 48 Dele Kobberchlorid. Anoden en Bronzeplade. Kathoden de samme Metaller som ved Messing.

Galvanisk Overtræk med Messing: Elektrolysten bestaaer af lige Mængde Chlorzink og Kobbervitriol, som opløses hver for sig i saa lidt Vand som muligt. Kobberopløsningen bløddes derpaa med en Cyanalkaliumopløsning (1—10) og denne tilsættes under Omrøring til det dannede Bundfald af Cyankobber er gjenopløst. Til denne Bædsfe hældes saameget af Chlorzinkopløsningen til man faaer en hvidlig Uklarhed, hvorpaa den forthy-

des med 10 Gange saameget Vand og koges. Efter Afkjøling filtreres og fortyndes for Brugten med ligesaa meget Vand. Anoden bestaaer af en blank Messingplade, og som Kathode kan benyttes Jern, Zink, Tin, Bly eller Kobber.

Fortinuing: Elektrolyten bestaaer af 6 Dele fosforsurt Kali og 1 Del Zinkforchlor, opløst i 400 Dele Vand. Temperaturen skal være 64° R. Anoden er en Tinplade.

Forzinkning: Elektrolyten bestaaer af Zinkvitriol opløst i Vand, som tilsættes Kalilud (1—8) saalænge der fremkommer Bundfald, hvorpaa dette udvaskes og opløses ved Varme i Overflud af Kalilud, hvorpaa filtreres. Anoden er en blank Zinkplade.

Guldbade til galvanisk Forgyltning bestaaer af en Oplosning af Chlorguld i Cyanalium og fremstilles paa forskjellig Maade. Man fremstiller først Chlorguld ved Oplosning af en Dufat i Kongevand og inddamper den filtrerede Oplosning i en Porcelainsstaal paa Vandbad til der ved Afkjøling bliver en tør rødbrun Masse tilbage. Af 1 Del Guld faaes omtrent $1\frac{1}{2}$ Dele Chlorguld. 1) Elsker opløser 6 Kvint Cyanalium i 1 Pot Vand og sætter hertil Oplosningen af Guldchloridet af en Dufat. Opløses det dannede Bundfald ikke fulstændigt igjen tilsættes noget mere Cyanalium, hvorpaa man giver et Opkog, lader afkjøle og filtrerer. Denne Vædske giver en lys gul Forgyltning.

2) Oplosningen af 1 Del Guld i Kongevand tilsættes en Oplosning af 1 Del Kalihydrat og til Blandingen sættes en Oplosning af $2\frac{1}{2}$ Del Cyanalium og 1 Del Kalihydrat, hvorpaa opvarmes og filtreres. Den smukkeste Forgyltning faaes, naar Oplosningen indeholder 3—10 pro Mille Guld. 3) Til Oplosningen af 3 Dele Guld sættes 10 Dele Kogsalt og inddampes til Tørhed. Gjenopløst i Vand tilsættes Ammoniakvand i Overflud og Bundfaldet af Kuldguld opløses i den nødvendige Mængde Cyanaliumopløsning. Man tilsætter derpaa noget mere Cyanalium og fortynder med saameget Vand, at man har 15 pro Mille Guld i Vædsken, og koger til Ammoniakken er udjaget. Dernæst fortyndet med lige saa meget Vand. 4) 3 en Porcelainsstaal opvarmes 1 Del kulsurt Natron, 1 Del Blodludsalt og 30 Dele Vand. 9 Dele Chlorguld sælles med Salmiakspiritus og denne Blanding sættes til den kogende Oplosning af de for nævnte Salte. Naar Ammoniaklugten har fortaget sig filtreres og fortyndes op med Vand, saa at Vægten udgjør 60 Dele.

Forgyltning og Forsølving uden Anvendelse af galvanisk Batteri. Metalgjenstandene forzinktes ved at koges med en Chlorzinkopløsning og noget granuleret Zink, og den blanke Over-

flade overstrynes til Forgyldningen med en Opløsning af Chlorguld i Chankalium udreven med en Blanding flemmet Kridt og pulveriseret Vinsten, idet dette anbringes ved Hjælp af en Pensel. Dette afvaskes derpaa og Gjenstanden renses med en Børste. Til Forsølving benyttes paa samme Maade en Opløsning af Chansolv i Chankalium, der er tilsat en Blanding af flemmet Kridt, Vinsten og Kviksolv, der ligeledes paastryges med en Pensel.

Forgyldning, nægte med Broncepulver. Som bedste Maade at befæste Broncepulver paa Træ, Porcellain, Stentøj etc. anbefaler Professor Böttger at overstrynge Gjenstanden ved Hjælp af en Pensel med en tynd Vandglasopløsning, og derpaa umiddelbart overfigte den med Broncepulveret, hvorpaa det overflødige Broncepulver fjernes ved svag Bantning mod Bordet. Hvis Gjenstanden er af Porcellain eller Stentøj skal den helst varmes forud. Broncepulveret hæfter efter Tørring da saa fast, at det endog kan modtage Politur med en Agatsten. Den egner sig til Udbedring af beftadigede Stilder og Spejlsrammer.

Forgyldning og Forsølving ved Neddypning. Af et almindeligt Guld- eller Sølvbad kan Udfældningen af Guld eller Sølvs paa de sædvanlige Metaller opnaaes, naar disse i Bædsten berøres med en Zinkstang. Gjenstande af Kobber, Messing og Bronze lade sig forgyldte ved blot Neddypning i det føgende Guldbad.

Forgyldte Bogstaver eller Tegninger paa Glas. Dette overstrynes med en stærkt Vandglasopløsning og man anbringer derpaa Bladguld og trykker det fast med Bomuld. Derefter varmes det lidt efter lidt til 25—30° til det er tørt, hvorpaa Bogstaver etc. tegnes med en Blyant derpaa, og det overflødige Guld raderes bort. Den fuldstændige Indtørring foretages da ved højere Temperatur. Det maa iagttages, at Raderingen foretages inden Vandglasset er fuldstændig tørt, da Guldets ellers vanskeligt lade sig skrabe af.

Forkobbling af Zernsager. Gjenstandene afgnides med Smergelpapir og bringes i et Bad af 1 Del Saltsyre og 4 Dele Vand. Efter at være afvasket med Vand lægges de dernæst i Saugpaaner, som ere gjennemvædede med en Opløsning af 1 Del Kobbevitrinol, 1 Del Svovlsyre og 40 Dele Vand.

Fornikling af polerede Zern- og Staalgjenstande ved Kogning. Til en 5—10 % holdig Chlorzinkopløsning sættes saameget svovlsurt Nittel, at Opløsningen er stærkt grøn farvet, og Blandingen opvarmes til Kogning, bedst i Porcellain. Man bringer nu, uanset om Bædsten ved Kogningen skulde blive noget uklar, de for Bedt fuldkommen rensede Gjenstande ind i Bædsten

og sørger for, at de saavidt muligt ikke berøre hinanden, hvorpaa de under Erstatning af det fordampede Vand tages $\frac{1}{2}$ —1 Time. Herved affætter Nikkellet sig som et blankt Lag overalt, hvor der ikke var Fedt eller Iltelag paa Gjenstandene. Er Forniklingen til Ende affylles med Vand, hvori er opslemmet noget Kridt, hvorefter Gjenstandene omhyggelig tørres. Nikkelaget kan taale Bolerling med Kridt og Methoden egner sig overalt, hvor et fast bindende, men tyndt Nikkelag er fyldestgjørende. Med Hensyn til den anvendte Chlorzink maa bemærkes, at denne ikke maa indeholde Metaller, som fældes af Zern, f. Ex. Kobber. Den kan fremstilles ved Opløsning af Zink i nogenlunde ren Saltsyre og Hensætning med Overstud af Zink for at fælde fremmede Metaller. Opløsningen filtreres efter 24 Timers Hensland, og hver Del opløst Zink giver c. 2 $\frac{1}{2}$ Del Chlorzink. Det anvendte Svovlsure Nikkel maa ogsaa være fri Metaller, som fældes af Zern, og det maa tilsættes til Opløsningen under Forniklingsprocessen saasnart Bædsten taber den grønne Farve paa Grund af Udskilning af Nikkel. Den afbenyttede Bædste udskiller ved Hensland Zernilte, som kan frafiltreres, hvorefter Bædsten igjen kan benyttes efter Til sætning af mere af Saltene.

Førjaaling af Sko og Støvler med Guttapercha. Af Guttaperchaplader af den Tykkelse man ønsker Saalerne udfjæres Stykker af Saalens Bredde og saa lange, at de naa fra Enden til Midten af den smalle Del, idet man udfjærer dem saaledes af Pladen, at Trevlerne paa denne gaa paatvers af Saalerne. Af Affaldet laver man en Rit ved i kogende Vand at opvarme 1 Del fint klippet Guttapercha med 3 Dele Stentulstjærcolie under Omrøring til Opløsning. Støvlesaalen opvarmes først saa stærkt som muligt over Gløder, hvorpaa noget af Rittet hældes paa Saalen og indgnides hurtigt med en Klud til alle Sider, hvorpaa atter varmes og indgnides med mere Rit indtil Væderet ikke vil opsjuge mere deraf og til der er dannet et tyndt Lag over hele Saalen. Den tilfkaarne Guttaperchasaal opvarmes derpaa over Gløder til den er bleven saa blød, at man ikke længere kan holde paa den, hvorpaa den lægges paa et Stykke Træpapir og opvarmes da videre til Guttaperchaen flæber ved Papiret, hvorpaa dette vendes om, saa Saalen vender imod Gløderne og man varmer da saa længe, til den faar en dejagtig Konsistens. Opvarmingen maa da ikke drives videre, men Papiret lægges paa Bordet og der indgnides hurtigt noget Rit paa Saalen, ligesom Støvlesaalen atter opvarmes og overgnides med noget Rit, hvorefter Saalen trykkes fast til Støvlen, idet man ved vedholdende Tryk og Gnidninger

førger for, at den kommer til at sidde fast overalt; særligt er dette af Bigtighed paa det Sted hvor Saalen hører op under Midten, og hvor den lettest ved Bruugen løsner sig. Naar den er fast anbragt bortklippes de udenforstaaende Kanter, og selve Kanten trykkes til med en fugtig Kniv, hvorpaa hensættes til Afkjøling. Hælene skjæres bedst af Saalelæder, men de kunne sæstes med Guttaperchafit. Naar Saalerne senere ere afflidte kunne de paa samme Maade repareres.

Forjølning af kold Vej. Man opløser 2 Pund svovlunderskjvlet Natron i 1 Pot Vand og sætter hertil 12 Kvint salpetersjvrt Søv opløst i 1 Pægl destilleret Vand. Denne Oplosning maa opbevares paa et mørkt Sted. Gjenstande af Zern, Staal, Messing, Kobber og Bronze kunne forjølves hermed, idet de efter at være afvaskede med Soda for Fædt en kort Tid holdes i Oplosningen. Dernæst affylles først med jodaholdigt Vand, dernæst med rent Vand, og man tørrer da i Saugpaaner. Det Bindsald, der efterhaanden damper sig i Vædsken kan fjernes ved Filtring, og Vædsken kan benyttes saalænge den indeholder Søv.

Forjølning af Glas. 17 Dele Helvedsten og 28 Dele Seignettefalt opløses hver for sig i den 10 dobbelte Mængde Vand og sammenblandes. Bindsaldet, der herved fremkommer lader man sætte sig, afhælder den ovenstaaende Vædske og udvaster det nogle Gange ved Paahældning af destilleret Vand. Det bringes derpaa med lidt destilleret Vand over i en Flaske, som tillufts godt og opbevares beskyttet mod Vjsets Indvirkning. Til Bruugen rystes Bindsaldet op og en Del hældes over i en anden Flaske, hvori det under stadig Omrystning opløses ved lidt efter lidt at tilsætte stærkt forthyndet Ammoniakvand, idet det for at Forjølningen skal lyffes kommer meget an paa at udgaa et Overskud heraf. Har man tilsat formeget heraf maa man tilsætte noget mere af Sølvsaltet, saa at der altid bliver en lille Smule af dette uopløst tilbage. Allerede efter saa Minutters Forløb kan man iagttage Udfilning af Søv paa Glasjets Sider, og for at denne ikke skal foregaa for hurtigt forthyndes med en større Mængde destilleret Vand som svarer til Rumfanget af det Glas, som skal forjølves. Det Sølvsalt, som er tilstede i Overskud sætter sig hurtigt til Binds, og den klare Oplosning hældes nu i eller paa de Glasgjenstande, som skulle forjølves. Disse maa i Forvejen omhyggeligt være rensede for Fædt etc. bedst ved Vaskning i Sodavand og paafølgende Afkjøling i rent Vand. Forjølningen foregaar raft og er efter 20 Minutters Forløb tilende. Vædsken fra-

hældes da, og Glasjet affhyles forfigtigt med rent Vand, hvorefter henstilles til Tørring.

Forsølvning, Galvaniisk. Er det Zern, der skal forsølves, maa det først overtrækkes med Kobber, efter at det er rensket og pudset. Ujævnt Zern maa fortimmes, førend det forsølves. Ved polerede Zern- og Staaflager er det tilstrækkeligt kun at overtrække dem med et tyndt Lag Kobber. Bædsten hertil laves ved at opløse 6 Kvint Chantanium i 1 Pot kogende Vand, hvortil da lidt efter lidt hældes en Opløsning af Kobbervitriol indtil Bædsten antager en rødlig Farve. Gjenstanden, der skal forkobbres, maa være aldeles ren og fri for Fedt, hvilket bedst sker ved Skuring med Sand og Soda. Bædsten skal omtrent være kogende hed. Der anvendes 2 store Bunsenske Elementer, idet man gaaer frem som beskrevet S. 62. Efter nogle Minutters Forløb er Forkobringen tilstrækkelig. Det fortimmede Zern behøver kun et svagt Element for at forkobbres og anbringes i en Opløsning af Kobbervitriol af 16° B. For Forsølvningen poleres vedkommende Gjenstand med Polerstaalet, thi jo glattere den er, desto mindre Sølv medgaar der. Til Forsølvningen bruges en Bædste, som bestaaer af Chlorfølv opløst i Chantaniumopløsning, saa at man har 1½ Kvint Chlorfølv i hver 2 Potter af Opøsningen.

Forsølvning af Garn og vævede Tøjer. 1) Stofferne dypes 2 Timer i en Opløsning af salpetersurt Sølvvite, der er tilsat Salmiakspiritus indtil det fremkomne Bundfald atter er opløst. Derpaa udsættes det for en Strøm af ren Brint, hvorved faaes en stærk Forsølvning, som ad galvanisk Vej ogsaa kan forghlides. 2) Stofferne overstryges med en Fosforopløsning (af 1 Del Fosfor i 15 Dele Svovlsulfid), og dypes endnu vaade i en Opløsning af salpetersurt Sølv; hvorefter der efter faa Minutters Forløb dannes et Solbovertræk.

Forsølvning af Jerntraad ved Kogning. Den godt rensede Jerntraad bliver ved Neddypning i stærk fornydet, lidt syret Kobbervitriolopløsning forkobbret og affhylet. Derpaa nedlægges den i et kogende Bad, der bestaaer af en filtreret Opøsning af Chlorfølv i Kogsalt og destilleret Vand, og berøres med Zink, hvorved Traaden i kort Tid bliver mathvid forsølvbet. Opvarmningen maa ske i Porcellain eller en godt glaseret Kjedel.

Forsølvning af Metaller, Kold —. Det godt rensede Metal indgnides omhyggeligt med en Blanding af 1 Del fældet Chlorfølv, 2 Dele Alum, 8 Dele Kogsalt og 8 Dele Vinsten. Derpaa afvaskes med Vand og aftørres med en blød ulden Klud.

Forsølvning, Forbedring ved galvanisk. For at kunne

Forjølve Glader, som ikke lede Electriciteten vasker Pissard først disse med en Opløsning af salpetersurt Sølvite, og udsætter disse efter Tørring for en Strøm af Svovlsbrinte. Metboden kan anvendes ved galvanisk Forjølning af Træ, Porcellain, Horn etc. Vil det salpetersure Solv i Begyndelsen ikke hæfte godt overtrækkes Overfladen først med en Opløsning af arabisk Gummi.

Forjølningspulver, Engelsk. Afslidte Steder paa sølvpletterede Steder kunne let og simpelt forjølves med følgende Pulver, der fugtes og indgives paa Gjenstanden. 30 Dele salpetersurt Sølvite, 30 Dele Kogsalt og 200 Dele renset Vinjen.

Forjølningssvædske. 1 Del salpetersurt Solv opløses i 18—20 Dele Vand, tilsættes $\frac{1}{2}$ Del Salmiak og 2 Dele svovlsundersyret Natron, hvorpaa den herved fremkomne klare Vædske blandes med 2 Dele flemmet Kridt. Omrøstet og paaført Metallet med en stiv Pensel eller Klud, vil dette efter en kort Tids Gnidning være snart forjølvet. Man afstylder med Vand og tørrer med en ren Linnedklud.

Fortinuing af Zern ad vaad Vej. 46 Kvint renset Vinsten opløses i 50 Potter Vand og neutraliseres med 6 Kvint flemmet Kridt. Derefter opløses 21 Kvint Tinsalt i 5 Potter Vand, begge Opløsninger blandes og koges i nogle Minutter. I denne til c. 60° R. afkjølede Vædske kattes de forud med Saltsyre bejtede Gjenstande og blive deri i 8 Timer.

Operationen maa enten udføres i et Zinkkar eller i en anden Beholder, hvori der lægges 2 Pund Zinkstykker. Efter Eisner fortinnes mindre Gjenstande paa den Maade, at man opløser lige Dele Tinsalt og Kogsalt i Vand ved Kogning i en Porcellainskaal og anbringer heri Gjenstandene under Omrøring med en Træske.

Fortinuing af Linned, Bomuld og Papir. Pulveriseret Zink udrøres med Eggehvide og stryges paa Gjenstandene. Efter Tørring udsættes disse for Indvirkning af Damp, hvorved Zinken fæstnes herpaa, og dernæst dypes disse i en Opløsning af Tintvechlor. Tinnets udfældes da i fint fordelt Tilstand paa Gjenstandene, hvorpaa disse afvaskes med Vand, tørres og presses.

Fortinuing af Kobber, Messing og Zern ad kold Vej. For at frembringe et tyndt, men fastholdende Lag af Tin fugter man en Svamp eller Klud med en 5—10 % holdig Tinsaltopløsning, og dypker denne i Zinkpulver (som fremstilles ved at hælde smeltet Zink i en Zernmorter, og hurtigt pulverisere dette, medens det endnu er varmt, hvorpaa det fine Pulver slaas fra i en Sigte). Hermed indgives Metalgjenstandene, som i Forvejen

ere rensede og indgnedne med Tinsaltopløsningen. Fortimningen fremkommer øjeblikkelig, hvorpaa afstilles med Vand og pudses med flemmet Kridt.

Fortinning af Støbejern. 1 Del Tinsforchlor opløses i 10 Dele Vand, og 2 Dele Natronhydrat i 20 Dele Vand, hvorpaa Opløsningerne blandes. Herved faaes en mættet Blanding, hvori de med Syre rensede Jerngenstande anbringes, idet man anbringer noget Tin i Badet og omrører med en Tinstang.

Grønt Brændevin og Salt fremstilles ved at opløse 1 Del Salt i 4 Dele Vand, tilblende 4 Dele stærk Spiritus og farve Opløsningen med lidt Sulfersulor.

Frugtkonserver. Et Vinglas Frugtfaat udrøres med saa meget Sulferspulver, at det danner en stiv Dejg, der kommes i en Kasserolle og varmes, til det flyder jævnt, dog uden at smelte, hvorpaa det ophældes i Papirtapsler, og naar det er halvt afstjølet sfjæres i Stykker med en tynd Kniv, der dyppes i kogende Vand. Naar det er foldt, stilles Stykkerne ad, og vil Papiret ikke slippe, fugtes med Vand paa Bagsiden. Kvæde-Konserver fremstilles ved at koge de skrællede og skaarne Kvæder med Orangeblomstvand og en Stang Vanille, udpresse Saften, tilsætte Sulferspulver og behandle som ovenfor angivet. Vikorkonserver fremstilles af de forskjellige Vikorer paa samme Maade med Sulferspulver. Citron- og Appelsinkonserver fremstilles ved at af-rive Skallen af 4 Frugter paa 1 Pund Sulfers, udrøre dette med Orangeblomstvand og behandle som ovenfor angivet. Vanillekonserver fremstilles af den udpresjede Saft af 8 Gravenstener med 12 Kvint Vanillesukker.

Frugt, Opbevaring. Frugten maa ikke rystes af Træerne men afplukkes. Dernæst astørres den med et Klæde og al bestadiget Frugt frastilles. Høstfrugten skal ligge 2 Uger i et køligt Kammer, Vinterfrugten kan derimod efter 2—3 Dages Forløb bringes paa sit Overvintringssted. Til Nedplukning af Frugt skal altid vælges en klar Dag, da Frugten aldrig maa bringes vaad i Hus. Vinterlokalet bør altid have en nogenlunde ensartet Temperatur, helst ikke over 10 og under 5° Varme. Opbevaringsstedet bør være saa tørt som muligt og godt udluftet, samt fri for ildelugtende Stoffer som gamle Brædder og urent Halm.

Frugten holder sig bedst, naar den afplukkes inden den er fuldstændig moden. Til større Mængder anbefales det at anbringe den paa Hylber i Hækkelse, saaledes at de enkelte Lag af Frugten skilles ved et Lag Hækkelse.

Frugtpunsj. 1) Vlelepunsj: 16 Gravenstener skrælles,

stilles ved Kjernehusene, skjæres i tynde Stiver, kommes i en Terrin og overhældes med en Flaske hvid Vin, hvorpaa det staaer tildækket i 24 Timer. Derpaa hældes igjennem et Dørslag i en Terrin, Øblerne afvrides i et Klæde, og Saften kommes i Terrinen tilligemed 1 Flaske hvid Vin, 1 Flaske Arrak og 2 Pund Sukker, hvorpaa det Hele varmes til kogning.

2) Ananaspunsch: 2 Flasster hvid Vin og 2 Flasster Arrak varmes til kogning med 2 Pund hvidt Sukker og Saften af 4 Citroner samt tilblandes før Serveringen $\frac{1}{2}$ Flaske Seltersvand og 16 Draaber Ananasæther.

3) Jordbærpunsch. 6 Pund Jordbær knuses i en Stenkruffe, overhældes med 3 Flasster Rom og staaer tildækket 2—3 Dage, hvorpaa det hældes paa et Klæde og udpresjes. Det fyldes dernæst paa Flasster, og kan opbevares saaledes i aarevis. Til en Bolle Punsch tages en Flaske Jordbærrøm. $1\frac{1}{4}$ Pund Sukker tilsættes Saften af 2 Citroner, tilblandes Jordbærrømmen og 2 Flasster kogende Vand. Vil man drikke den kold tilberedes den om Morgenen paa samme Maade. Jordbærrømmen bliver ved Henslignen geleagtig, men dette taber sig, saasnart Vandet tilsættes.

4) Appelsinpunsch. Stallen af 2 Appelsiner og 1 Citron afvrides paa $1\frac{3}{4}$ Pund Sukker, der kommes i en Terrin og tilsættes Saften af 6 Appelsiner og 1 Citron, hvorpaa det staaer tildækket et Par Timer. Det overhældes derpaa med en Flaske hvid Vin og 1 Flaske Arrak, samt tilsættes $\frac{3}{4}$ Pot kogende Vand og 1 Pægl varmt Vand, som i et Par Timer har været hensat med en itustaaen Stang Vanille.

Frugtvine. 1) Ribsvin: 48 Pund Ribs pilles fra Stilkene og afvrides gjennem et tæt Klæde. Saften kommes paa et udstoldt Anfer. Det tilbageblevne stødes i en Morter, overhældes med kogende Vand og sies gjennem et tæt Klæde paa 24 Pund hvidt Sukker. Denne Oplosning hældes paa Anferet, som fyldes med udfogt Vand. Dette lægges da paa et tempereret Sted for at gjære, hvorved denne vil indtræde i Løbet af 24 Timer. Hvad der herved gjærer over opsamles og fyldes atter paa Anferet. Naar Gjæringen er tilende fyldes op med gjæret Saft, som man har staaende i en Kruffe, der lægges en ren Lærredslap over Spindshullet og dette lukkes nogenlunde med Spindset, som dog først efter 4 Dages Forløb slaaes fast. Anferet lægges nu i Kælderen og ligger urørt til Jul, hvorefter Aftapning kan finde Sted. Dnses Vinen mousserende kommes ved Aftapningen, der da maa ske paa Champagneflaster, en Thestefuld pulveriseret Kandisukker i hver Flaske, og Proppen overbindes med Seglgarn

eller Berntraad førend den lattes til. Glasterne opbevares da liggende, og Vinen bliver bedre med Alderen.

2) Belgisk Ribsvin: 50 Pund modne Ribs pilles, knuses med en Trækølle, og afvrides gennem et tæt Klæde. Saften kommes i et Kar og henstaaer her 3 Dage, hvorpaa den hældes paa et rent Romanker, hvori der forud er afbrændt en Muskatnød paa en højet Staaltraad. Det tiloversblevne fra Afvridningen overhældes med kogende Vand og sies paa 28 Pund hvidt Sukker, hvilken Opløsning ogsaa fyldes paa Ankeret. Dette lægges paa et tempereret Sted paa et Værfad, som kan optage, hvad der ved Gjæringen løber over, idet Ankeret stadigt holdes fyldt. Efter endt Gjæring fyldes Ankeret helt med noget Saft, som haves i Behold, og Spundjet sættes i, men slaas først fast efter at Gjæringen fuldstændig er ophørt, idet der forinden kommes en Pægl Druesprit heri. Det henligger da til Jul hvorefter aftappes, idet Glasterne Dagen forud udfyldes med Cognac og henstilles omvendte. De proppes først 4 Dage efter Paaaflydningen.

3) Ribsvin, tilberedt som Madeira: 24 Pund Ribs pilles og afvrides som ved Nr. 1. Saften kommes paa et udfoldet Romanker og det Tiloversblevne overhældes med kogende Vand som derefter sies paa 12 Pund hvidt Sukker, samt fyldes i Ankeret. 16 Pund fuldmodne grønne Stikkelsbær knuses i et rent Kar og afvrides gennem et tæt Klæde, Saften hældes paa Ankeret og paa de tilbageblevne Skaller hældes kogende Vand, som efter at være frasiet ogsaa hældes paa Ankeret, som fyldes til en Højde af 3 Tommer. Det gøres derpaa ligesom de foregaaende, og naar Gjæringen er tilende tilføjes 5 Potter Cognac og derpaa af Reservejaft til Ankeret er fyldt. Det behandles derpaa som det foregaaende, men uden Tilfætning af Spirit.

4) Stikkelsbærvin: 32 Potter fuldmodne Stikkelsbær knuses i et rent Kar og sies gennem et Klæde, hvorpaa Resten afvrides. Saften kommes paa et udfoldet Romanker; der hældes kogende Vand paa Skallerne og Vandet sies paa 20 Pund hvidt Sukker, hvorpaa Saften fyldes paa Ankeret. Iøvrigt gaaer man frem som ved Ribsvin Nr. 1. Før Tilspundningen af Ankeret kommes 1 Pægl Druesprit i dette. Det ligger til Jul og aftappes som de andre Frugtvine.

5) Mousjerende Stikkelsbærvin: 32 Potter ikke fuldt modne Stikkelsbær knuses og staae i 4 Dage, hvorpaa sies og afvrides samt hældes paa Ankeret. Paa 20 Pund Sukker hældes udpresket Æblesaft af Gravenstener, der først varmes, og naar

Sufferet er opløst fyldest det paa Ankeret, som fyldest hermed. Det lægges derpaa til Gjæring med løs Spunds, og naar Gjæringen er endt fyldest op med Vblefast, tilspundses og henlægges til Jul. Det astappes da paa Champagneflaster, hvori der kommes en Thestefuld stødt Rands i hver; de proppes godt og overbindes for Lukningen, hvorpaa Flasterne stilles oprejst i Kjælderens. Denne Vin tiltager i Godhed med Alderen.

6) Engelsk Stikkelsbærvin: Af knuste Stikkelsbær, som have henstaaet knuste i 2 Dage udpreses Saften og 26 Potter hældes paa et Romanfer. Paa 26 Pund hvidt Suffer hældes kogende Vand, og naar Sufferet er opløst, hældes Opløsningen paa Ankeret, der fyldest helt op med kogende Vand. Efter endt Gjæring trækkes den klare Opøsning af, Ankeret renjes, Saften kommes deri igjen, og man fyldest helt op med gjæret Saft, hvorpaa Spundsen tilslaaes og Ankeret henligger til Jul, hvorpaa Vinen astappes.

7) Bajerisk Stikkelsbærvin: Bærrerne knuses i overmoden Tilstand og henstaa 4 Dage, hvorpaa sies uden Afpresning. Heraf fyldest 28 Potter paa et Romanfer. 28 Pund Suffer koges med 2 Potter Vand, skummes, og hældes i Ankeret, naar det er noget afføjet, hvorpaa dette fyldest op med kogende Vand. Det henlægges da til Gjæring, hvorpaa Ankeret fyldest med gjæret Saft, og naar det tilspundset har ligget i 10 Uger aftrækkes den klare Vin paa et andet Romanfer, og det lagres med tilslaaet Spunds $\frac{1}{2}$ Aar i Kjælderens. Vinen aftrækkes da paa et andet rent Vinanfer, tilføttes 3 Kvint Denantæther, tilspundses og astappes efter $\frac{1}{2}$ Aars Forløb.

8) Jordbærvin tilberedes af 30 Potter afvreden Saft og 12 Pund hvidt Suffer, 9) Himbærvin af 30 Potter afvreden Saft og 20 Pund Suffer og 10) Morbærvin af 30 Potter Saft og 16 Pund hvidt Suffer paa samme Maade som den foregaende, idet der efter Afgjæringen af de 3 sidste tilføttes $\frac{1}{2}$ Pot Druesprit og 1 Pod Ananasæther førend Spundsen fastslaaes.

11) Jordbærvin: 12 Potter Jordbær knuses og afvrides, hvorpaa Saften fræsies. Paa det tiloversblevne hældes 15 Potter kogende Vand, der ligeledes fræsies og hældes paa 12 Pund hvidt Suffer. Det Hele hældes da paa et Romanfer. 12 Potter udpresset Saft af Gravenstener varmes og hældes ogsaa paa Ankeret, hvorpaa der endnu kommes 15 Kvint pulveriseret Vinsten og den affrællede gule Stal af 2 Citroner. Det lægges til Gjæring ligesom de andre Frugtvine, og naar Gjæringen er endt

kommes $1\frac{1}{2}$ Pot Druesprit i Ankeret, og hvis dette ikke fyldes heraf da saa meget gjaeret Saft af samme Slags, som er nødvendigt hertil, hvorpaa Spundset tilslaaes og Ankeret henligger til Jul, hvorefter aftappes.

12) Solbærvin: 20 Pund Solbær og 20 Pund hvide Ribs knuses, afrides, og Saften kommes i et udfoldet Romanker. 16 Pund Honning og 4 Potter Vand stummes og kommes i Ankeret. Kogende Vand hældes paa Resten af den afvredne Frugt, affies, og hermed fyldes Ankeret, som gjaeres som sædvanligt.

13) Frugtvin af blandet Frugt: 17 Pund Solbær, 10 Pund hvide Ribs og 5 Pund Himbær knuses, afrides og kommes paa et Romanker. 17 Pund Syltetirsebær afrides og Saften kommes i Ankeret, hvorpaa der hældes kogende Vand paa Resten, og heri opløses 15 Pund Sukker, hvorpaa dette ogsaa kommes paa Ankeret, som fyldes med det affiede Vand. Det gjaeres da paa sædvanlig Maade.

14) Dansk Kirsebærvin: 18 Pund modne Syltetirsebær stødes med Stenene og tilsættes 5 Kvint stødte bittere Mandler, 9 Kvint Kanel og 9 Flaske Gammelvin eller Madeira og $3\frac{3}{4}$ Pund stødte hvidt Sukker. Det hele kommes i en Verkrutte, hvori det staaer tildækket 8 Dage paa et varmt Sted under jævnlig Omrøring. Det sies derpaa gennem en Filterhat af Filt og aftappes.

15) Fransk Kirsebærvin: 30 Pund røde Kirsebær, 6 Pund sorte, søde Kirsebær, 3 Pund sorte, sure Kirsebær og $1\frac{1}{2}$ Pund friske Himbær knuses med Stenene og henstaa i 2 Dage, hvorpaa Saften sies og afrides i et Romanker. Paa Resten hældes kogende Vand, hvori opløses 16 Pund hvidt Sukker, der ogsaa kommes paa Ankeret, som derpaa fyldes med kogende Vand, der er siet over Resten. Dette lægges derpaa til Gjæring. Efter 8 Dages Forløb kommes 6 Kvint stødte bittere Mandler og 6 Kvint stødte Violrod deri, og naar Gjæringen er helt forbi fyldes Ankeret op med Rødvin, hvorpaa det tilspundses og lægges i Kjalderen. Efter 4 Maaneders Forløb aftappes Vinen.

16) Tydsk Kirsebærvin: 40 Pund sorte, sure Kirsebær stødes, blandes med 6 Pund knuste Himbær og staa saaledes 2 Dage. Den siede og afvredne Saft kommes paa et udfoldet Romanker. Paa Resten kommes 8 Potter Vand, der sættes paa Ilden hermed tilligemed 6 Kvint stødte bittere Mandler, 3 Kvint knust Violrod og 6 Kvint Kanel, hvorpaa koges i $\frac{1}{2}$ Time. 3 Filtratet opløses 20 Pund hvidt Sukker, som hældes i Ankeret, der dernæst fyldes med kogende Vand, som hældes paa Resten og sies. Efter endt Gjæring fyldes det med Rødvin, efter at der er tilsat

$\frac{1}{2}$ Pot Druesprit, hvori er opløst 2 Kvint Denantæther. Ankeret tilspindses og lægges i Kjæderen til Zul, hvorpaa aftappes.

17) Brombærvin: 32 Potter modne Brombær overhældes med saameget kogende Vand, at Bærrene ikke fuldstændig dækkes, hvorpaa de knuses og henstaa tildækkede til Bærrene have sig i Vejret — i Reglen i 4 Dage. Den klare Saft sies derpaa over i et andet Kar, hvorpaa noget af Saften koges med 12 Pund hvidt Sukker, 6 Kvint stødte bittre Mandler, 6 Kvint Kanel og 3 Kvint Kardemome, hvorpaa det sies og kommes i Saften, der staaer tildækket til Gjæringen er endt. Vinen sies derpaa over i et Kar og blandes med 3 Kvint Husblas, der har været itustaaet, udblødt i varmt Vand i 12 Timer og kogt med 1 Pot hvid Vin. Det omrøres godt og det Hele henstaaer i 24 Timer. Den klare Vin fyldes da paa et Anker, hvor der tilsættes 1 Pot Druesprit, hvori er opløst 3 Kvint Ananasæther; herefter ligger det tilspindset til Zul, hvorpaa aftappes.

18) Blaabærvin: 24 Potter Blaabær knuses og henjættes 24 Timer, hvorpaa Saften sies og afvrides og kommes paa et udstodet Romanker. Resten overhældes med kogende Vand, hvori opløses 20 Pund Sukker, som fyldes paa Ankeret, der fyldes med kogende Vand. 3 en lang Pose hænges under Gjæringen igiennem Spindshullet 6 Kvint stødte bittre Mandler, 1 Mustatnød, 9 Kvint Kanel, 3 Kvint Kardemome, $\frac{1}{4}$ Pund Korender og 18 Kvint Hyldeblomster. Naar Gjæringen er endt tilsættes 1 Pot Druesprit, hvori er opløst 3 Kvint Himbæræther, Ankeret fyldes med noget gjæret Saft, Posen optages og Spindsen tilslaaes, hvorpaa Vinen henligger til Zul og aftappes.

19) Hyldebærvin: 22 Potter Hyldebær knuses, staa i 2 Dage, sies, afvrides og Saften kommes paa et Romanker. Paa Resten kommes kogende Vand, der sies og koges $\frac{1}{2}$ Time med 3 Kvint Nelliker, 3 Kvint grovt stød Ingefær, $1\frac{1}{2}$ Kvint Kanel og $1\frac{1}{2}$ Kvint stød Mustatnød, hvorpaa det sies og heri opløses 20 Pund Sukker, som derpaa hældes paa Ankeret, der dernæst fyldes med kogende Vand. Der tilsættes 4 Spisestefulde Olgjær, og naar Gjæringen er endt kommes $\frac{1}{2}$ Pot Druesprit deri tilligemed noget afgjæret Saft, hvormed Ankeret fyldes. Spindset tilslaaes, Vinen ligger i Kjæderen til Zul og aftappes.

20) Blommevin: 16 Pund næsten modne Svedsteblokker og 16 Pund Reineclauder skæres over, Stenene udtages, knuses tilsættes 2 Pund Honning og 8 Potter Vand, 6 Kvint stødte bittre Mandler, $\frac{3}{4}$ Kvint Nelliker og $\frac{3}{4}$ Kvint Kanel, hvorpaa henjættes tildækket i 3 Dage. Blandingen kommes da i en Kjedel,

foges og skummes, hvorpaa Saften sies og afvrides og kommes paa et Romanker. 14 Pund Sukker opløses i kogende Vand og hældes i Ankeret, der fyldes med kogende Vand. Naar Massen i Ankeret er affølet tilsættes 4 Spijstefulde Gjør opløst i lunkent Vand, og naar Gjæringen er endt tilsættes 1 Pot Druesprit og Ankeret fyldes med Rødvin, tilspindses, henligger i Kjælderen til Jul og aftappes.

21) Slaaenvin: 5—6 Potter Slaaen tørres i Solen, men ikke i Ovnen, stødes med Kjørnerne og 2 Potter heraf med 3 Kvint grovt stødt Eylontanel, $\frac{3}{4}$ Kvint Nelliker og $\frac{3}{4}$ Kvint stødt Mustatnød kommes i en stor Krukke med 16 Potter hvid Vin, 3 Pund Sukker og 1 Pægl Druesprit, hvori 1 Kvint Denanthether er opløst; Krukken tilbindes med en Blære, staaer i 3 Uger, og Vinen sies derpaa gennem en Filtpose og aftappes paa Flaske.

22) Mjød: 1) 7 Pund Honning og 24 Potter Vand indfoges til 19 Potter under Affumning, fyldes paa et udfoldet Halvanke og lægges til Gjæring. Naar det er afgjæret fyldes Ankeret med hvid Vin, tilspindses og ligger i Kjælderen 2 Maanedes, hvorpaa den aftappes. 2) 15 Pund Honning og 30 Potter Vand foges i $\frac{1}{2}$ Time og skummes. Der rystes derpaa 2 Pund flemmet Kridt deri under Omrøring, hvorved dannes en seig Masse paa Overfladen, som affummes. Blandingen henlægges til Klaring, hældes fra Kridtet og foges med 4 Pund stødt Træful i 2 Timer. Massen filtreres da igennem en Filtpose og opvarmes til henimod Kogning, hvorefter klæres med 15 Eggehvider, som ere pidskede til Skum. Den filtreres da og henlægges til Gjæring, og naar denne er endt tilsættes 1 Pægl Spiritus, som i 8 Dage har været digereret med 3 Kvint grovt stødt Ingefær, 3 Kvint Kanel og 1 Kvint Nelliker, samt filtreret. Ankeret ligger derpaa i 8 Dage, hvorpaa Mjøden aftappes paa Flaske.

23) Rosinmjød: 11 Pund gode Rosiner pilles og kommes i et rent Vinanker med 28 Potter hvid Vin, 8 Pund hvidt Sukker opløses i 9 Potter lunkent Vand og blandes i Ankeret med 3 Kvint Potaste og 3 Kvint Vinhyre, hvorpaa det overlades til Gjæring. Naar denne er tilende trækkes den klare Vin over paa et andet Anker, der fyldes helt, tilsættes $\frac{1}{2}$ Pot Druesprit, tilspindses og henligger i Kjælderen i 3 Maanedes, hvorpaa aftappes paa Flaske.

24) Vblevin: 1) Hertil kan benyttes saavel Vbler som Bærre, naar de ere tilstrækkelig søde. De rives, og Saften udpresses let. Til 1 Pot Saft bruges 1 Pot Vand og $\frac{3}{4}$ Pund

Sukker, Blandingen kommes paa et udfoldet Romanfer efter at være tilsat 9 Kvint stødt Vinsten. Efter endt Gjæring tilslaaes Spindset, hvorpaa Ankeret henligger til Marts, hvorpaa Vinen aftappes. 2) Gravenstener rives med Stallen og udpresjes let. 30 Potter af Saften kommes paa et udfoldet Romanfer og til Fyldning af Ankeret tages kogende Vand, hvori opløses 8 Pund hvidt Sukker. Efter endt Gjæring tilsættes $\frac{1}{2}$ Pot Druepruit, hvori 1 Kvint Vbleather er opløst; det tilspundses og henligger i Kjælden til Marts Maaned. Ved Aftapningen tages Champagneslaister, hvor der i hver kommes en Thesefuld stødt Randissukker, disse tilproppes, overbindes med Seglgarn og dypes i Glaselak.

Fyrværkerisager. 1) Japanesisk Ildpapir: $3\frac{1}{2}$ Del Salpeter stødes fint med $\frac{1}{2}$ Del Svovl og 1 Del Lindeful, sigtes 3 Gange igjennem den fineste Silkesigte, og en lille Portion indrulles i Enden af en Strimmel kinesisk Papir. Naar det da antændes og holdes nedad forbrænder det med Gnister.

2) Japanesiske Ildkastere: $2\frac{1}{2}$ Del fineste Rørrøg, $5\frac{1}{2}$ Del Svovlblomme og 13—15 Dele Melfrugt sigtes 3 Gange gjennem en Silkesigte, dannes til Dejg med Alkohol og formes i smaa Tærninger paa $\frac{1}{4}$ Tommes Størrelse, som hensesættes til Tørring. Ved Afbrændingen anbringes de paa et spaltet Stykke Træ og antændes, hvorved de danne en Ildfugle, som udkaster Gnister.

3) Japanesiske Stjernetaarer: 3 Dele fineste Rørrøg, 8 Dele Svovlblomme og 15 Dele tørret og fint pulveriseret Salpeter blandes sammen og sigtes 3 Gange igjennem en fin Silkesigte. Af Silkepapir klippes 7 Tommer lange Strimler, der ere 1 Tomme brede i den ene Ende, og løbe smalle til i den anden Ende. 3 den brede Ende indrulles en Knivspidsfuld af Pulveret. Naar det antændes danner det først en glødende Kugle, der lidt efter lidt udkaster Stjerner.

4) Japanesiske Lyntaarer: 2 Dele fint pulveriseret Lindeful, 4 Dele Svovlblomme og 7 Dele tørret og pulveriseret salpetersurt Natron stødes sammen og sigtes gjennem en fin Silkesigte. Silkepapir tilklippes ligesom ved de foregaende, og i den brede Papirende indrulles en Knivspidsfuld af Satsen. Ved Antændelsen dannes først en lille glødende Kugle, omgivet af en gulagtig grøn Gas, ligesom der udkastes talrige gulfarvede Smulder. Ved alle disse Sætser er en omhyggelig Blanding af største Vigtighed.

5) Kinesiske Knaldbreve: Disse bestaa af en exploderende

Maſſe, der lægges imellem 2 fine Stykker Papir, og ſom explo-
dere ved Slug eller Gnidning. Maſſen hertil beſtaaer af en
Blanding af chlorſur Kali og almindelig Foſfor, ſom er opløſt i
middelſtærkt Lim under Omrøring. En Mængde af et Knappe-
naalshoveds Størrelſe benyttes til en Sats.

6) Paſtiller (Smaaſole). Herved forſtaaes en Slags
ſmaa Sole, der dannes af et langt tyndt Papirhylſter, ſom drives
med en raſt Sats og rulles ſpiralformig om en lille Træſtve, i
hvis Midte der er et Hul, hvori de fæſtes med Knappenaale.
Hylſtrene rulles forſt over en Staaerulleſtok af godt limet, ſtærkt,
men tyndt Papir. Rulleſtoffen ſkal til de mindſte Paſtiller være
 $1\frac{3}{4}$ Linie og til de ſtørſte 3 Linier i Diameter. De gjøres af
Papirets Længde; Bredden af Papiret ſkal være ſaaledes, at det
ved Rulningen gaaer 4 Gange omkring Rulleſtoffen. Det er rig-
tigt at lade de ſtørre Rulleſtokke være ubetydeligt ſmallere i den
ene Ende, thi derved kunne let 2 Hylſtre ſkydes lidt ind i hinan-
den ved Samlingen. Flere Papirſtrimler lægges op paa Bor-
det, ſaa at den lange Kant er $\frac{1}{2}$ Linie tilbagetrunket, diſſe Kan-
ter overſtryges paa en Gang med tynd Stivelskliſter, Rulleſtoffen
trækkes igjennem en Talgklud, hvorpaa den lægges 1 Tomme fra
den ikke overkliſtrede Kant, denne udſtaaende Side bøjes glat over
Stoffen og med begge Hænder rulles Papiret ſaaledes flere Gange
deromkring, hvorpaa Kliſterkanten aſtørres med en lille Værreds-
klud og Hylſtret trækkes forſigtigt af og lægges til Tørring. Naar
de ere tørrede, tilbindes den nederſte ſmalle Ende med en ſtærk
Traad, og det er da færdig til Drivning. Hertil bruges en lille
Tragt, der netop paſſer ned i Hylſtret, og en firkantet Driveſtok
af Staal, der er ſaa tyk, at den let kan gaa igjennem Tragten.
Der kommes en lille Portion Sats i Tragten, og ved at ſtøde
Driveſtoffen op og ned, idet den hver Gang ſættes tilbunds, vil
Hylſteret lidt efter lidt fyldeſ. Driveſtoffen ſkal være nogle Tom-
mer længere end Hylſtret, og ved Drivningen maa den ikke løſtes
for højt op, kun omtrent $\frac{1}{2}$ Tomme. Der maa heller ikke kom-
mes for megen Sats ad Gangen i Tragten. Naar Hylſtret er
fyldt lukkes midlertidigt for Enden med en lille Papirſprop. Ved
Hjælp af en riſlet Rulle trykkes derpaa Hylſtret fladt og den
riſlede Side overſtryges derpaa med godt bindende Kliſter. En
rund Træſtve, til de ſmaa Paſtiller af 8 Liniers Diameter og
til de ſtore af 12 Linier, ſættes ved Enden af Hylſtret og dette
rulles regelmæſſig deromkring, til det Hele ligger faſt omviklet,
hvorpaa der bindes en lille Snor derom, og det henlægges til
Tørring. Naar det er tørt kliſtres to Papirſtrimler forſormigt

derom, to runde Papstiber klistres en paa hver Midte og Pastillen er færdig paa Indspringen nær. Enden sfjæres nemlig af med en skarp Kniv og en lille Skive Salpeterpapir klistres paa Enden saaledes, at en Strimmel deraf sidder opad, hvorved Antændelsen sker. Salpeterpapir fremstilles ved at dyppe Filtrepapir i en Salpeteropløsning (1—6) og tørre det. Det Melkrudt, der bruges til Pastillerne er fint pulveriseret Jagtkrudt, der sigtes i den fineste Silkesigte. Forskjellige Satser til Pastillerne fremstilles paa følgende Maade: a) 16 Dele Melkrudt og 1 Del pulveriseret Sølverglød. Denne Sats er stærkt drivende, og dermed bør man begynde Drivningen og skifter da med Satser paa hver 3 Tommer. b) 12 Dele salpetersurt Bln, 2 Dele Salpeter, $2\frac{1}{2}$ Del Kul og 6 Dele granuleret Zink. Smuk Sats med klare blaa Perler. c) 32 Dele Salpeter, 4 Dele Svovlblomme, 3 Dele Melkrudt, 4 Dele Krudt, mættet med en stærk Opløsning af salpetersurt Natron og tørret, 1 Del salpetersurt Natron og 2 Dele Phoner Filtspaan. Smuk gul Sats med gule Gniister. d) 6 Dele chlorjurt Kali, 5 Dele Svovlblomme, 8 Dele salpetersurt Strontian, $\frac{1}{2}$ Del Kulpulver, mættet med en stærk Opløsning af salpetersurt Strontian og tørret. Smuk rød Sats med røde Gniister. e) 12 Dele chlorjurt Baryt og 3 Dele Svovlblomme. Pragtfuld grøn Sats. f) 12 Dele chlorjurt Kali, 2 Dele Svovl, 5 Dele Kulpulver, 3 Dele Salpeter og 10 Dele Phoner Filtspaaner. Med pragtfulde Gniister. g) 8 Dele Melkrudt og 1 Del ægte Guldbronce. Meget smuk Sats.

Ved Pastiller kan man forhøje Virkningen ved at lade en kulørt Flamme brænde i Midten. Dette udføres paa den Maade, at man over en Rullestof af samme Tykkelse som Træstiven i Midten ruller et Hylster af tyndt stærkt klistret Papir, $4\frac{1}{2}$ Gang omkring Rullestofften. Dette sfjæres i Stykker af en Tommes Længde og tørres. I hver Ende indlimes en Træskive med Hul i Midten; omkring den bagerste Ende af Hylstret rulles det egentlige Pastilhylster, og omkring den forreste Ende et kort Hylster, der er drevet paa samme Maade, men med kulørt Flammesats. Begge Hylstre forenes med en Kommunikation og tændes paa en Gang.

Romaniske Lys: Der sættes et Hylster over en $2\frac{1}{2}$ Linie tyk Rullestof, som er 12 Tommer langt og lukket i den ene Ende. Der tildannes smaa Cylinderkorn af kulørte Satser, 2 Linier tykke og 3 Linier lange, paa følgende Maade. I en blank Messingplade, 3 Tommer i Firkant og 3 Linier tyk bliver der paa en Drejebænk boret saa mange regelmæssige Huller paa 2 Liniers

Diameter, som der kan anbringes. Denne Plade lægges paa en Glasplade og alle Huller stryges fulde ved Hjælp af en glat Kniv med fugtet Stjernesats. Naar Satsen er glattet paa den ene Side vendes Pladen og glattes ogsaa der, hvorpaa alle de smaa Korn trykkes ud paa Papir med en Messingtraad, der er lidt tyndere end Hullerne. Disse Korn tørres derpaa. Det romanske Vns drives 3 Linier med en Sats af 8 Dele Melkrudt, 3 Dele Salpeter, 4 Dele Kulpulver og 3 Dele fineste Krudt, hvorpaa der sættes en Stjerne, som blot er vendt i tørt Melkrudt, derpaa alle 3 Linier Sats og saaledes fortsættes til Hylstret er fyldt. Foroven sættes et Stykke Salpeterpapir, som har en Spids ud til Siden, og derved antændes Blandingen.

Forskjellige Satsjer til farvet Ild. a) Hvide Stjerner: 72 Dele Salpeter, 15 Dele Svovl, 12 Dele metallisk Antimon, 9 Dele rød Svovlarjenit, 1 Del fint pulveriseret Schellak og 6 Dele Mønnie. Til Stjerner fugtes med Spiritus. b) Hvid Sats til Vns: 72 Dele Salpeter, 12 Dele Svovl, 12 Dele metallisk Antimon, 8 Dele rød Svovlarjenit og 1 Del Schellak. c) Hvid Sats til Theaterflammer: 32 Dele Salpeter, 8 Dele Svovl, 12 Dele metallisk Antimon og 11 Dele Mønnie. Den stoppes ikke i Hylster, men brændes løst paa en Zernblit-plade. d) Gul Sats til Stjerner og Vns: 40 Dele chlorjurt Kali, 16 Dele oxalsurt Natron, 8 Dele Schellak og 3 Dele Stearin. e) Gul til Theaterflammer uden Røg: 8 Dele salpetersurt Strontian, 1 Del oxalsurt Natron og 2 Dele Schellak. Afbrændes løstliggende. f) Mørkegul til Theaterflammer: 10 Dele chlorjurt Kali, 252 Dele salpetersurt Strontian, 36 Dele oxalsurt Natron, 45 Dele Svovl og 18 Dele Schellak. Afbrændes løstliggende. g) Grøn til Stjerner og Vns: 60 Dele chlorjurt Kali, 41 Dele salpetersurt Baryt, 49 Dele Kalomel, 30 Dele Mælkesukker og 1 Del Schellak. h) Grøn til Vns: 84 Dele chlorjurt Kali, 153 Dele salpetersurt Baryt, 108 Dele Kalomel, 39 Dele Schellak og 3 Dele Svovlkobber. i) Blaa Perleild til Vns og Stjerner: 16 Dele Salpeter, 15 Dele fint Kulpulver og 42 Dele fineste Zint. k) Blaa til Vns og Stjerner: 40 Dele chlorjurt Kali, 22 Dele Svovlkobber, 32 Dele Kalomel, 9 Dele Suffer og 2 Dele Stearin. l) Lilla til Vns og Stjerner: 28 Dele chlorjurt Kali, 10 Dele Kridt, 12 Dele Svovl, 8 Dele Kalomel og 12 Dele Svovlkobber. m) Vns-rosenrød til Vns og Stjerner: 48 Dele chlorjurt Kali, 21 Dele salpetersurt Strontian, 18 Dele Svovl og 1 Del basisk salpetersurt Bismuth. n) Purpurrød til Vns og Stjerner:

40 Dele chlorjurt Kali, 37 Dele svovljurt Strontian og 8 Dele Schellak. o) Purpurrod til Vns: 15 Dele chlorjurt Kali, 14 Dele jaspeterjurt Strontian, 14 Dele Kalomel, 5 Dele Schellak og 1 Del Svovlkobber. p) Karminpurpur til Theaterflammer: 9 Dele chlorjurt Kali, 108 Dele jaspeterjurt Strontian, 39 Dele Svovl, 28 Dele Kalomel, 2 Dele Schellak og 24 Dele Svovlkobber. Afbrændes løstliggende.

Ved Blandingen af en stor Del af disse Satser maa anbefales den største Forsigtighed, da i modsat Fald Explosioner kunne aastedkommes. Blandinger af chlorjurt Kali og Svovl explodere med stor Voldsomhed ved det mindste Slag eller Gnidning, hvorfor Uøvede bør fraraades at beskæftige sig med Tilberedningen af Fyrværkerisager.

Gyldige Instrumenter, Messinglat for. 16 Dele pulveriseret Circumarod, og O_2 Dele Safran overhældes med 170 Dele Spiritus, hen sættes 24 Timer ved Varme og filtreres. Oplosningen hældes paa 8 Dele Drageblod, 8 Dele Sandarak, 8 Dele Elemiharpix, 5 Dele Gummigut og 7 Dele Kornlat, som er stødt sammen med 25 Dele knust Glas for lettere at opløses. Oplosningen foretages paa Vandbad, hvorpaa filtreres.

Galdefæbe. 150 Dele Galde sammensmelttes med 2500 Dele Kokosolie og udrøres med 1250 Dele Natronlud af 38^0 B. Naar Sæben er rørt tilstrækkelig længe farves den ved Til sætning af 35 Dele Ultramarin og parfumeres med en Blanding af $7,5$ Dele Ravendelolie og $7,5$ Dele Kommenolie.

Galvanoplastisk Kobberstryk paa Gibbsforme. 1) Gibbsafftøbningen nedlægges i en koncentreret Oplosning af Kobbevitrinol, tørres derpaa og hænges saa længe i en Atmosfære af Phosphorbrinte, til Kobberet er omdannet til Phosphorkobber. Det saaledes præparerede Gibbsstryk bringes da i et galvanoplastisk Apparat, som beskrevet Side 62. 2) Gibbsafftøbningen lægges i filtreret Vasse, til den er gennemtrængt heraf, hvorpaa den tørres og behandles med en koncentreret Oplosning af jaspeterjurt Solvite. Gibbsafftøbningen lægges derpaa i Solhjlet til den har antaget en mørkebrun Farve, hvorpaa Kobber udfældes derpaa ad galvanisk Vej.

Galvanoplastisk Udfældning paa Planter. Den friske Plantedel overtrækkes med en Oplosning af 1 Del Kaustisk op løst i 30 Dele Benzin, idet denne enten paastrænges med en blød Pensel eller Planten dyppes i Oplosningen. Naar Vassen efter $\frac{1}{4}$ Times Forløb er tørret saa vidt at den endnu er klæbrig at føle paa over sigtes den paa alle Steder med et Fag fint pulveri-

seret Graphit ved Hjælp af en Siltesigte, og ved Hjælp af en tør, blød Pensel fjernes Overfluden af Graphit. Saaledes behandlet anbringes den i den Form, hvori man ønsker den, i et Net af Kobbertraad, og sættes saaledes i Kobberbadet. Efter $\frac{1}{2}$ Times Forløb maa Planten være overtrukket med et rosafarvet Lag Kobber, idet en rød Farve vilde tyde paa, at den galvaniske Strøm har været for stærk. Arbejdet tager sig smukkest ud, naar der vælges Planter med tykke, regelmæssige Blade som Kamelier, Laurbær etc. Naar de først ere overtrukne med Kobber kunne de bagefter om ønskes forgyldes eller forsolves.

Gambetta Balloner er et Vegetøj som fremstilles ved at farve Silkepapir i en forhindet Opløsning af Berlinerblaat i Oxalsyre, og heraf lave Papirposer. Naar disse oplufkes og stilles med Bunden i Vejret og man da antænder den øverste Del, vil det tilbageblevne jernholdige Afsetnet stige tilvejs.

Geværløb, Anløbning af. 1) Pagés Methode: $4\frac{1}{2}$ Del Zernvitriol opløses i 100 Dele Vand og tilsættes $\frac{1}{2}$ Del Salpetersyre. Hermed overstrænges det blankt studede Geværløb, henstilles til Tørring, og afgnides med en Klub, hvorefter Overstrængningen gentages til man har den ønskede Anløbning. 2) Rintners Methode: Chlorzink, som faaes ved Opløsning af Zink i Saltsyre og Inddampning til en Draabe stivner ved Afstjoling, sammenblandes med $\frac{2}{3}$ af sin Vægt Provençolie, og det renjede og opvarmede Geværløb indgnides hermed. 3) Anløbning paa engelsk Maade: Chlorantimon blandes for hver Kvint med 8—10 Draaber Bomolie, og ved Hjælp af en Haarpensel stryges denne Blanding tyndt og regelmæssigt paa det godt renjede og opvarmede Geværløb, hvorpaa dette udsættes for Luften til det har antaget den brune Farve, hvilket efter Vejret og Temperaturen i Reglen tager 3—5 Dage. Derpaa renses dette ved Afvaskning med Vand, poleres med Polerstaal eller indgnides med hvidt Vox, eller fernisjeres med 1 Kvint Schellak og $\frac{3}{4}$ Kvint Drageblod opløst i $\frac{1}{2}$ Pot Spiritus. 4) Anløbning med Helvedsten: Det polerede Geværløb fugtes gjentagne Gange med Vand, hvortil er sat 1 % Salpetersyre, og tørres mellem hver Gang i Solen. Den løst vedhængende Rust, som herved dannes afpukses med en Kradsbørste af Zerntraad. Denne Fugtning, Tørring og Afbørstning gentages til man har en fast brun Farve. For at gjøre denne mørkere indgnides med en Opløsning af salpetersurt Sølvilte (1—500). Ved gjentagne Overstrængninger hermed kan Farven tilsidst næsten faaes sort. Til Slutning renses med en Kradsbørste og indgnides med hvidt Vox. 5) Brun Anløbning af

Geværløb: 15 Kvint Kobbervitriol opløses i $\frac{1}{2}$ Pot Vand, tilføjes 12 Kvint Zernchlorid, 6 Kvint Salpetersyre og 6 Kvint Antimonsmør; det rystes godt sammen hver Gang det benyttes, og stryges tyndt paa Geværløbet, hvorefter henstilles til Tørring. Dette gjentages til man har den ønskede brune Farve, hvorpaa indgrides med hvidt Vox.

6) Staalgraa Udløbning paa Geværløb: 2 Dele Zernchlorid, 2 Dele Antimonsmør og 1 Del Gallussyre opløses i 5 Dele Vand, og hermed overstryges Geværløbet tyndt, hvorpaa tørres i Solen og Overstrøgningen gjentages. Tilslidst afvaskes med Vand og indgrides med Linoliefernis.

Gibsafttobninger af Blade udføres paa friske Blade, som vaskes rene paa Undersiden, Stilkene afstjæres tæt nedenfor Bladet og dette lægges med Undersiden opad paa et lille Brædt eller et Væstelaag, saa at det kan drejes uden at berøres. Gibsen udrøres med saameget Vand, at Blandingen har Sirups Tæthed og med en passende Pensel overstryges Bladet med et tyndt Lag heraf, idet man hver Gang kun udrører saameget Gibs med Vand, som behøves til Overstrøgningen. Efter nogle Minutters Forløb er Laget stift, og man giver da et nyt Lag til Aftøbningen har den ønskede Tæthed. Skal denne ophænges, lægges en Staaltraadsbøjle eller Seglgarn paa under den sidste Overstrøgning med Gibs. Ønsker man farvede Aftøbninger blandes den tørre Gibs med Jordfarver.

Gibsafttobningers Behandling, saa at de kunne vaskes. Efter at Aftøbningen er tørret anbringes den 24 Timer i en kold mættet Opløsning af Barythydrat, hvorefter den afvaskes med koldt Vand for at fjerne alt vedhængende Baryt. Dernæst lader man den tørre 3—4 Dage ved almindelig Temperatur og anbringer den $\frac{1}{2}$ Time i en varm Opløsning af 1 Del Kærnesæbe i 15—20 Dele Vand, hvorefter den tørres efter at de vedhængende Sæbeartikler ere fjernede ved Afvaskning med Vand.

Gibsafttobningers Behandling med Stearin eller Paraffin. For at give Gibsfigurer et smukt og blødt Udseende mættes de med Stearin eller Paraffin. Gibsfiguren varmes i en Døn til 70° R. og dypes nogle Minutter i det smeltende Stearin eller, hvis det er store Figurer overstryges de varme saa længe med smeltet Stearin, til Gibsen ikke opsluger mere heraf. De maa da bagefter atter sættes nogen Tid i Dønen og efter Afkjøling poleres de med en meget blød Borste. Stearinen kan gives et svagt rødligt Skær med en ubetydelig Smule Gummigt og Drageblod, der udtrekkes i lidt smeltet Stearin, som fræsies og blandes

til den øvrige smeltede Stearin. Ved Behandlingen med Paraffin gaar man frem paa samme Maade, kun at Temperaturen herved ikke skal være højere end 50° R. Ved Anvendelsen af Paraffin faaer Figuren et mere gjennefsigtigt Udseende end ved Anvendelsen af Stearin.

Gibsskulpturens Broncering. 1) Afstøbningen overstryges med Limvand til den er mættet, saa at dette ikke trækker mere ind. Herpaa paaføres Farven, bestaaende af Berlinerblaat, gul Ofker og Rønrog, der er reven fint med svagt Limvand. Efter Tørring overstryges tyndt med en Guldfernis og naar denne er tørret saavidt, at den netop flæber, sigtes Broncepulveret paa, hvorpaa henstilles til Tørring, og det overflødige Broncepulver fjernes med en blød Borste. Broncepulveret kan ogsaa paaføres uden Guldfernis; i saa Tilfælde indgives det førend Farven er aldeles tør. 2) Vil man broncere med Oliefarve overtrækkes først med en Grund af Blyhvidt og Mennie reven med Oliefernis, hvorpaa den ønstede Farve paaføres udrørt i Olie under Til sætning af lidt Laffernis. Denne tørres saa længe til den er klæbrig og herpaa paaføres Broncepulveret. 3) 500 Dele Marseillesæbe opløses i Vand og tilsættes en Opløsning af 150 Dele Kobbervitriol. Det grønne udvaskede og tørrede Bundfald af Kobbersæben opløses i Terpentinsolie eller tørrende Olie og hermed overstryges Gibsfiguren, der dernæst anbringes i en varm Døn, hvor den antager en smukt Broncefarge. 4) Et andet brunliggrønt, bronzelignende Overtræk faaes, naar en Opløsning af Palmesæbe i Vand sælles med en Opløsning af Jernvitriol og Kobbervitriol, hvorved faaes et mere eller mindre brunliggrønt Bundfald efter som man tager mere eller mindre af Kobbersaltet. Det udvaskede og tørrede Bundfald af Kobbersæben opløses i en tørrende Olie eller i en Blanding af god Linoliefernis og Bor, og med denne Opløsning overstryges den forud opvarmede Gibsfigur ved Hjælp af en Pensel.

Gibsskulpturer, Marmoragtigt Udseende af. Dette frembringer man paa følgende Maade. Gibsfiguren tørres ved en Temperatur af $30-40^{\circ}$ C. og dnyppes derefter i en varm Opløsning af 1 Del Vinsten, 60 Dele Borax og 600 Dele Vand. Herefter tørres den atter ved en Temperatur af c. 35° C. og bringes derefter i en mættet Opløsning af Borax i Vand, hvortil der for hver 250 Dele er sat 1 Del stærkt Skedevand. Man varmer denne Opløsning til kogning, hvad der ikke maa ske i Metal, som angribes af Skedevandet, hvorfor man ogsaa kan opvarme Boraxopløsningen for sig og saa bagefter tilsætte Skedevandet. 3 denne Opløsning

lader man da Figurerne ligge, til de ere helt gjenneutrængte af Opløsningen, hvorpaa de tages op og tørres, og naar de ere fuldstændig tørre efter et Par Dages Forløb opvarmes de og indgives i varm Tilstand ved Hjælp af en ulden Klud med en Opløsning af Canadabalsam i Terpentiniolie.

Gibsfignrer, Rensning af smudsige. 1) Man udrører fældet svovlsurt Baryt, som i Handelen gaaer under Navn af Permanentthvidt, med tyndt Linvand og overstrnger hermed de smudsige Gibsfignrer, hvorved disse atter faa deres oprindelige hvide Farve. 2) Man tager en tyk Klister af Kartoffelmel og overstrnger ved Hjælp af en Pensel Figuren med et tykt Lag heraf, hvorpaa den henstilles til Tørring paa et luftigt Sted. Efter fuldstændig Tørring kan det indtørrede Lag af Klister da trækkes af i tynde Blade, og paa disse hæfter alt Smudset. Skulde Figuren ikke vise sig fuldstændig hvid, kan den overpensles med en Smule Zinkthvidt, udrørt i Vand.

Gibs, Hærdning af. Blander man 6 Dele Gibs med 1 Del fint sigtet Kalk lader denne Blanding sig anvende som almindelig Gibs. Naar Massen efter Støbningen er bleven haard lader den sig hærdre ved Behandling med forstjellige svovlsure Salte, idet disse da udfille Metalilterne medens Svovlsyren forener sig med den frie Kalk til Gibs. Bedst egner svovlsurt Zernforilte eller svovlsurt Zink sig. Ved Anvendelsen af det sidste bliver Massen hvid, medens Zernsaltet giver en først grøn men senere under Udtørringen brunrød Masse. Med Zernsaltet faaes den haardeste Masse. Gibsen maa være udrørt med den nøjagtig fornødne Mængde Vand, og førend Hærdningen maa Massen være godt tørret for at den Opløsning, hvori man bringer den kan trænge godt ind. Opløsningen af de svovlsure Salte maa være næsten mættet, og Gjenstandene maa ikke anbringes mere end 2 Timer heri. De med Zernsalt hærdede Gjenstande ere efter Tørringen rustfarvede, men naar man indgiver dem med Vinoliefærmis antage de en varm brun Tone.

Gigt, Middel mod. 3 Dele Salmiaspiritus og 5 Dele koncentreret Spiritus blandes og anvendes til Indgudning.

Gjær, aarevis Opbevaring. Gjæren udrøres med Vand og henstilles indtil den atter fuldstændig har samlet sig paa Bunden af Karret, hvorpaa Vandet frakædes, og der tilsættes den tilbageblevne Gjær saameget Sukker, at Massen antager en sirupagtig Konsistens. Derpaa fyldes den paa Flasker og opbevares godt tilluftet paa et kjøligt Sted uden at tabe i Virkning.

Glandsbøning af Gulve. 12½ Del fint skrabet Vox op=

varmes med 6 Dele Potaske opløst i Vand. Naar Skumningen under Røgningen er ophørt, tages det af Ilden og udrøres med 6 Dele fint flemmet gul Ofser, hvorpaa Massen fyldes i Daaser. Til Brug fornydes 1 Del heraf med $2\frac{1}{2}$ Del kogende Vand til en ensartet Deig, som stryges varm paa Gulvet med en Pensel. Efter fuldstændig Tørring poleres med en stiv Børste, hvorpaa der gives Glands ved Polering med et grovt uldent Stykke. Massen smitter ikke af, giver en smuk Glands og er billig.

Glandsforgyldning og Glandsforsølving. Til Forgyldning opløses 2 Kvint Guld i 8 Kvint Saltsyre og 3 Kvint Salpetersyre. Oplosningen inddampes for saavidt muligt at udjage Overfluden af Syre, hvorefter Oplosningen sælbes med Salmiakspiritus. Bundfaldet samles paa et Filtet og udvaikes. Dernæst opløses 20 Kvint Chantanium i saa lidt Vand som muligt, og denne Oplosning hældes paa Guldbundfaldet paa Filtet, og hældes saa ofte tilbage, indtil alt det brune Bundfald er opløst, hvorpaa Oplosningen fyldes op til 1 Pot. 3 denne Oplosning blive blødt bejste Metalgenstande glindsende forgyldte ved blot Inddypning i den opvarmede Vædske. Til Forsølving paa samme Maade opløses 4 Kvint Sølvs i 12 Kvint Salpetersyre og Oplosningen sælbes med en Oplosning af 4 Kvint Natrium, Bundfaldet udvaikes og opløses i en Oplosning af 20 Kvint Chantanium. Det hele fyldes da op med Vand til 2 Potter.

Glandslak for Skotoj. 15 Dele Terpentinsolie, 360 Dele Træspiritus, 45 Dele Schellak, 20 Dele venetiansk Terpentins og 8 Dele Sandarat digereres i en Flaske ved svag Varme til Oplosning, hvorpaa denne farves med en passende Mængde Nigrosin.

Glandsmasse, flydende til Stivelse. Spermaet, Senegalgummi og Borax, 2 Dele af hver, koges med 5 Dele Glycerin og 50 Dele Vand. Man tilsætter 2—3 Thestefulde til $\frac{1}{4}$ Pund kogt Stivelse.

Glarimesterkit fremstilles ved Sammenarbejdning af vandreven Kridt med Vinolie. Det er af Bigtighed, at det anvendte Kridt er fuldstændig tørt, hvorfor det før Anvendelsen tørres ved at udbredes i tynde Lag. Dernæst sættes det i Smaapartier til Vinolien, idet det hver Gang sammenrives godt dermed. Naar der er tilfat saameget, at det ikke længere lader sig sammenrive hermed, æltes det igjennem med Hænderne, og man vedbliver med Tilfætningen af Kridt til Massen har en passende Konsistens. For at faa det fuldstændig ensartet maa det gjennemarbejdes i længere Tid, og skal man fremstille større Mængder beemtes derfor lettere et lille Apparat, bestaaende af 2 Trævalser i en pas-

jende Ramme, som med Skruer kan stilles kortere og længere fra hinanden. Massen udrulles da til en Cylinder, som udvælges til et bredt Baand, der opsamles i en nedeunder stillet Beholder. Dette Baand sammenkæbles atter og formes til en Cylinder, og dette gjentages indtil man har en fuldstændig ensartet Masse.

Den bedste Maade at opbevare Kittet paa er at indpasse det i Oliepapir og opbevare det i en fugtig Kjælder; det kan da holde sig i flere Uger. Ved længere Opbevaring bliver det sprødt og maa da atter arbejdes igjennem som forhen, om fornødent under Tilfætning af noget mere Vinolie.

Skal meget gammelt Kit fjernes fra Glas, hvorpaa det hester saa fast, at det ikke mekanisk kan fjernes, overstrænges det med en Blanding af 1 Del brændt Kalk, 2 Dele Soda og 2 Dele Vand. Herved blødgjøres det efter nogen Tids Forløb, saa at det uden Vanskelighed lader sig fjerne.

Glas, Afspængning af. Medens Afspængning af videre Glas, s. Ex. Vampeglas, ofte mislykkes, idet dette revner udenfor det onskede Sted, kan Enhver uden Svæls foretage en saadan Afspængning paa følgende Maade: Med en skarp Fil skærer man en lille Ridse paa det Sted, hvor man vil have Glasjet spærnt rundt. Dernæst klipper man Strimler af ulmet Papir af c. $\frac{1}{4}$ Tommes Bredde, dypper disse i Vand og lægger dem vaade et Par Gange rundt om Glasjet paa hver Side af Filstregen saaledes, at der er et Par Liniers Mellemrum imellem de to Papirlag. Dernæst drejes Glasjet rundt over en Flamme, saa at denne træffer imellem Papirlagene, og efter kort Tids Opvarmning spærnges Glasjet da rundt paa dette Sted.

Glas, Boring i. Hertil anbefales at ophede Boret til Hvidglødhede og derpaa dykke det i Kvik sølv til Afkjøling, hvorved det bliver stærkt hærdet. Efter derpaa at være skarpet vades det med en Opløsning af Campher i Terpentiniolie, og naar man da stadigt holder Boret fugtet med Campheropløsningen gaar Arbejdet let fra Haanden.

Glas, at gøre mat som Mælkeglas. En fintklippet Kantichut kommes i Petroleumather, hvorved det Meste opløses; efter Hensland afhældes den klare Opløsning. For nu at dekorere en ren Glasplade, udskippes det onskede Mønster i Papir og klippes ved Hjælp af Gummi paa Glaspladen, hvorpaa det tørres. De blottede Steder af Glasjet overstrænges da med Kantichutopløsningen, og naar denne er tørret fjernes Papiret ved Reddypning i koldt Vand.

Glas, Fastkitning i Metal. Hertil anbefales følgende

Fremgangsmaade: 1) 160 Dele fint pulveriseret Harpix, 40 Dele hvidt Bøx og 80 Dele Engelftrødt sammenjmeltes ved svag Varme og tilsættes 20 Dele venetianst Terpentint, hvorefter stadig omrøres til Blandingen er affølet. Dette Ritt anvendes varmt. 2) Man betjener sig af et godt Segglas; er dette for sprødt tilsættes en Smule venetianst Terpentint. Ved Anvendelsen maa saavel Glas som Metal være opvarmet til Vassens Smeltepunkt. 3) Schellak opvarmes forsigtigt med sin lige Vægt fint pulveriseret Pimpsten, og Blandingen anvendes varm. 4) For at indfitte Glas i Metal, f. Ex. optiste Glas, som skulle kunne poleres uden at forrykkes i deres Stilling, betjener man sig af et Ritt, fremstillet ved Sammenjmelning af 10 Dele Bøx og 1 Del hvidt Bøx.

Glas, Fremstilling af en blank Udfilning af Svovlantimon paa. Naar man tilsætter en koncentreret vandig Oplosning af Brækvinsten saalange Salpetersyre, som der endnu fremkommer en Udfilning, filtrerer Bundfaldet og udrører dette igjen med Vand, faaer man en Vædske, hvori findes opstemmet basist Antimonnitrat. Røges nu en Del af denne mælkede Vædske efter forudgaende Tørkning med Vand, opløser dette Salt sig i den varme og noget sure Vædske. Hælder man da noget af denne varme Vædske i et Glaskar og aftjoler hurtigt, bedst ved under Omrystningen at lade koldt Vand løbe udenpaa Glasjet saa aflejrer der sig et tyndt, næsten usynligt Lag af Antimonfaltet paa Glasvæggen. Man udvasker derpaa med koldt Vand og leder luftformig Svovlbrinte i det tomme Glas eller kommer i dette noget stærkt Svovlbrintevand og omryster, hvorved Glasjet farves ensformigt gult, idet det dannede Lag af Svovlantimon ogsaa efter Udvaskning og Tørring hæfter fast paa Glasjet. Ved oftere at gjentage denne Proces kan Laget til en vis Grad betydelig forstærkes. Saadanne behandlede Glas (Rugler, Hulglasfigurer, Glasperler etc.) have et smukt guldglimdende Udseende med grøn Reflex.

Glas, Forgyldning af. 1. Man bruger 3 Vædske, a) Guldvædsken som faaes ved Oplosning af 1 Del Guld i Kongevand og Inddampning til Tørhed; derpaa opløses i 120 Dele destilleret Vand, b) en Natrolud ved Oplosning af 6 Dele Natronhydret i 100 Dele destilleret Vand, og c) en Reduktionsvædske, som tilberedes ved at opløse 2 Dele Druesukker i 24 Dele destilleret Vand og tilblende 24 Dele 80 % holdig Vinaand og 24 Dele Aldehyd af Vægtfylde 0,870. Af denne sidste Vædske bør kun blandes til øjeblikkelig Brug, da den taber sig ved Opbevaring.

Forgyldningen selv udføres paa følgende Maade: Vil man

overtræffe et Gulglas med en spejlglindsende Forgyldning, fyldes dette halvt med en Blanding af 4 Rumfang af Guldvædsken med 1 Rumfang af Natronluden og $\frac{1}{16}$ Rumfang af Reduktionsvædsken, som i Forvejen ere blandede. Man bevæger da Glasjet i 5 Minutter paa en saadan Maade, at Vædsken i denne Tid overstrykker alle Delene af Glasjet. Skal man forgyldte et Planglas anbringes det vandret paa den blandede Vædske, og maa ikke jænkes dybere deri end Glasjets Tykkelse. Saaledes bliver det 5 Minutter i Vædsken.

Denne Fremgangsmaade er hurtig, sikker og billig og fordrer kun, at Glasfladen, som skal forgyldes, skal være fuldstændig ren. Det Guld som udstilles løst i Vædsken ved Reduktionen frasiltreres og opbevares, hvorpaa det efter at være glødet atter kan anvendes til Fremstilling af Guldchlorid.

2) Man kan ogsaa udsælde Guldet fint fordelt af Opløsningen af Guldchlorid ved Tilfætning af Bernvitriol, hvorpaa Bundfaldet samles paa et Filter og udvaskes, udrives med en Fernis og paastryges Glasjet med en Pensel, hvorpaa det indbrændes i en Ovn og poleres. Herved faaes en stærkere Forgyldning end paa den foregaaende Maade.

Glas, Forsølving af. 1) En fortyndet Opløsning af salpetersurt Sølvite tilsættes Salmiakspiritus indtil det fremkomne Bundfald atter er opløst. Derpaa tilsættes draabevis koncentreret Blusyreopløsning indtil der begynder at fremkomme Bundfald. Gjenstanden, der skal forsølves, kommes i denne Vædske og opvarmes heri. 2) Man benytter følgende Vædske: a) En Opløsning af salpetersurt Sølvite (1—10), b) Salmiakspiritus af Bægtfylde O_{985} , c) en Opløsning af 10 Dele Natronhydrat i 25 Dele destilleret Vand, d) en Opløsning af 25 Dele Sukker i 200 Dele Vand, som i 15 Minutter koges under Tilfætning af en Snes Draaber Salpetersyre for at omdanne Sukkeret til Druesukker, hvorpaa tilsættes 300 Dele Vand og 40 Dele 80 % holdig Vinaand.

Forsølvningsvædsken tilberedes paa den Maade, at 48 Dele af Sølvopløsningen kommes i en Flaske, derefter 32 Dele Salmiakspiritus og 80 Dele af Natronopløsningen og tilsidst 240 Dele destilleret Vand. Er Opløsningen rigtig tilberedt skal Vædsken blive klar, dog er en Draabe af Sølvopløsningen tilstrækkelig til at frembringe et blivende Bundfald.

Glasfladen, som skal forsølves, renses først og afguides med Bomuld med lidt Salpetersyre, afvaskes med destilleret Vand og kommes i Sølvbadet, som forud er tilsat $\frac{1}{10}$ — $\frac{1}{12}$ af Sukker-

opløsningen d. Glaspladen anbringes med den Flade nedad, som skal forsvøves, og paa en saadan Maade, at den netop berører Overfladen af Badet. Under Indfyldelsen af Vædet vil Vædsken først farves gul og derpaa brun, og efter 2—5 Minutters Forløb vil Glasoverfladen bedækkes med Sølv, og Vædet vil efter 10—15 Minutters Forløb have opnaaet tilstrækkelig Tyktelse. Det vaskes da først med almindeligt, senere med destilleret Vand og tørres i Luften. Ved at overstøves med fineste Zernilte og poleres med blødt Håndstestind faaes en fuldkommen Politur og høj Glands.

3) Man tilbereder a) En Opløsning af 40 Dele salpetersurt Sølv-
 ilte og 60 Dele salpetersurt Ammoniak i 1000 Dele destilleret Vand.
 b) En Opløsning af 10 Dele Natronhydrat i 100 Dele destil-
 leret Vand. c) En Opløsning af 25 Dele Sukker i 250 Dele
 Vand som koges i 10 Minutter med 3 Dele Vinyre, hvorpaa
 afkjøles, tilsættes 50 Dele Alkohol og saameget Vand, at man har
 500 Dele Opløsning. 3 Glasjet, som skal forsvøves, bringer
 man lige Dele af Sølvopløsningen og Vand, blander i et andet
 Glas ligejaa meget af Natronopløsningen med sit lige Rumfang
 af Sukkeropløsningen, og hælder denne sidste Blanding i Indholdet
 af det første Glas.

Glas, Friiserende. For at frembringe en lignende Friisering
 som træffes paa antike Glas behandles de færdige Glasager med
 Syre under et Tryk af 2—5 Atmosfærer. Vand, som indehol-
 der 15 % Salthyre, er tilstrækkeligt til at give Glasjet alle
 Regnbuens Farver.

Glasurer, Blyfri til Pottemagervarer. 1) 30 Dele Sand,
 15 Dele Potaske og 12 Dele Soda sammenmeltes ved lys Rød-
 glødhede. 2) Lige Dele naturlig borjur Kalk og Feldspath. 3)
 25 Dele borjur Kalk og 15 Dele Feldspath har efter Smeltningen
 en smukt glasagtig Bestaaffenhed og høj Glands. 4) Sættes til
 25 Dele af Nr. 1. 2 Dele borjur Kalk faaer Glasuren højere
 Glands. 5) Tages til Nr. 1 25—27 Dele Sand i Stedet for
 30 Dele faaes en Blanding, som allerede smelter ved svag Rød-
 glødhede.

Glycerinsalve til Blodgjøring af Huden. 1 Del Hvede-
 stivelse udvøres med 7 Dele Glycerin og varmes i Vandbad under
 Omrøring til der er dannet en geleagtig Masse, som parfumeres
 med en ætherisk Olie. Tages kun 3—4 Dele Glycerin faaes en
 mere flyv, salveagtig Konsistens.

Glycerin som Tilsætning til Limfarve. Paa Grund af
 sin Egenstabs ikke at tørre og at optage noget Fugtighed af Luften
 egner Glycerin sig fortræffeligt til at forhindre Limfarver fra at

blive sprøde. En Tilfætning af 2—3 % til Farven er tilstrækkeligt til at forhindre Udtørringen og er at foretrække for den tidligere hertil benyttede Tilfætning af Mælk.

Glycerinsvæerte. 3 Pund Rønrøg og $1\frac{1}{2}$ Pund pulveriseret Bentul sammenrives med 5 Pund Glycerin og lige saa meget Sirup. Dernæst varmer man 15 Kvint Guttapercha i en Kjedel til Smeltning, tilsætter 65 Kvint Bomolie og efter Oplosning 6 Kvint Stearin. Denne Oplosning tilblandes varm den forstnævnte Blanding og tilsidst tilblandes 35 Kvint Senegalgummi oplost i $1\frac{1}{2}$ Pund Vand, samt 3 Kvint Lavendelolie. Til Brug fortyndes denne Svæerte med 3—4 Dele Vand.

Glycerinsæbe fremstilles ved under svag Opvarmning at opløse ituskaaren Sæbe i Glycerin, hvorefter Blandingen parfumeres, hældes i Former og behandles paa sædvanlig Maade.

Graphitfit, Lufteret til Vandstandsror i Dampfjedler faaes ved at blande 6 Dele Graphitpulver, 3 Dele Kalkhydrat, 8 Dele Jvovlsur Varht og 3 Dele togt Vinolie.

Grøntsagers Tørring. 3 Stedet for friske Grøntsager fremstilles disse til Brug paa Sorejser og til Opbevaring i det Større paa den Maade, at Grøntsagerne udsættes for Indvirkning af overhede Vanddampe og derefter strax tørres, hvorefter de komprimeres og komme saaledes i Handelen. Vil man til Husholdningsbrug tørre fine Grøntsager, benytter man en almindelig stor Kogefjedel, hvori der fyldes 2 Tommer højt Vand med noget tilsat Kogesalt for at bringe dettes Kogepunkt i Vejret. Over Vandet anbringes en gjennemboet Blikbund, og naar Vandet i Kjedlen koges kommes Grøntsagerne herpaa, hvorpaa Vaaget paa sættes og man lader dem da efter Størrelsen og Tykkelsen paaavirkes 5—15 Minutter af Dampene, hvorpaa de strax kommes i foldt Vand, idet Blikbunden med Grøntsagerne gjentagne Gange sænkes og hæves heri, Naar Vandet er løbet fra spredes de og tørres ved en Temperatur af c. 36° R., hvorpaa de efter fuldstændig Udtørring presses i Stenkruffer, som overbindes med Blære eller Pergamentpapir og opbevares paa et tørt Sted. Til Brug udblødes de bedst forud Ratten over i lunken Vand. De saaledes tørrede Grøntsager og Frugter beholde deres Farve og Smag, og kunne opbevares meget længe.

Tørrede grønne Urter: De anvendte Urter maa hverken være for store eller for smaa. De kommes pillede i en Kjedel med kogende Vand, hvorved dette gaaer af Kog, og saasnart det atter begynder at koge, kommes de paa en Sigte og dryppes i foldt Vand samt tørres efter Afdrøpning.

Tørret Blomtaal: Denne behandles paa samme Maade men skjæres først i ganske smaa Hoveder. Ved Tørring af Grøntaal, Rødtaal og Hvidtaal pilles de tykke Ribber først ud af Bladene.

Sellerier, Gulerødder og andre lignende strælles og skjæres først i 1—3 Tommer lange Stykker af Tykkelse som en Blyant.

Ærter og Bøer strælles og skjæres i Stykker, eller ogsaa strælles de idet det iagttages at Stilkene bliver siddende. De strælledes Ærter lægges paa store flade Jernpander der ere forsynede med opstaaende Kanter og Hante, og lægges ved Siden af hinanden med Stilkene opad. Ovenpaa disse lægges andre Lag, saa mange der kan være paa Panden, hvorpaa der hældes et Glas Vand paa dem for at det nederste Lag ikke skal brænde paa Panden, og de dækkes da med alle Skallerne og Bladerne anbringes i en Bagerovn samtidig med Brødet og udtages atter med dette. Skallerne fjernes da, og Ærterne dryppes Stykke for Stykke i den Saft, som har samlet sig i Panden, hvorpaa de lægges i Vidiekurve, som atter sættes ind i Bagerovnen, og her lader man dem da staa til de ere tilstrækkeligt tørre. Som oftest trykkes de flade, dryppes i Saften igen og presjes fast i Kurve, som atter anbringes i Ovnen til Tørring. Bøer kunne behandles paa samme Maade som Ærterne, og da de ikke ere saa saftige som disse foregaaer Tørringen i kortere Tid.

Grønartceextrakt til Suppe. De friske Bælge af grønne Ærter koges i Vand under Tilsætning af lidt tvælsurt Natron til de ere aldeles udfogte, hvorpaa Massen sies og udpresjes gennem et Klæde, og denne Saft tilsættes noget Sukker og indtages til den er tyk. Den holder sig godt og et Par Thesefulde heraf i en Terrin Suppe giver denne Smag af grønne Ærter.

Guldbillefernis til Lakering af Valske fremstilles ved Oplosning af 1 Del Schellak i 10 Dele Spiritus og Tilsætning af $\frac{1}{2}$ Del Diethylvioleth eller Fuchsin.

Guldfarve til Messing. 40 Dele Mælkesukker og 40 Dele Natronhydrat koges 1 Kvarter med 1000 Dele Vand, hvorefter Oplosningen tages fra Ilden og tilsættes 40 Dele af en fold mættet Oplosning af Kobbevitrinol. Herved udskilles Kobberforilte, som hurtigt sætter sig til Bunds. I denne Oplosning lægges nu en Træsigte, hvorpaa de polerede Messinggjenstande anbringes. De maa højest ligge 1—2 Minutter i Badsen, medens man fra Tid til anden tager dem ud for at iagttage, om de have den rette Farve. Derefter afvaskes Gjenstandene og tørres i Savpaaner.

Før at faa en ensartet Farve maa Badets Temperatur holdes paa c. 56° C.

Guldsfrift paa Binduesruder. Den med Ridt godt rensede Glasflade overstryses med en kogende Opløsning af 5 Dele Husblas i 100 Dele Vand, og derpaa lægges Bladguld som ved almindelig Glandsforgyldning. Naar Forgylningen er tør paaføres endnu et andet Lag paa samme Maade og paa den tørrede Forgylning skrives eller males Skiltet omvendt med Asfaltlak. Naar denne er aldeles tørret afvaskes den overflødige Forgylning og Skriften, der bliver staaende tilbage, overstryses og dækkes med en Oliefarve. Paa samme Maade kan Blad sølv benyttes.

Guldblaf for Metalvarer. Til en lys Schellakfærnis tilfættes saameget af en spirituøs Opløsning af Pikrinsyre, at en udstroget Probe viser den ønskede Farve. Der tilfættes derpaa $\frac{1}{2}$ % Borsyre.

Guldblaf, Hurtigtørrende. Man digererer paa Sandbad i 24 Timer 4 Dele Safran med 2500 Dele Vinaand, pulveriserer 120 Dele smeltet Rav, 375 Dele Stoklak, 120 Dele Gummigut, 8 Dele Drageblod og 4 Dele Sandeltræ og blander dette med 250 Dele stødt Glas, og overhælder dette i en Kølbe med den farvede Vinaand, hvorpaa digererer til Opløsning og filtreres igennem Bomuld.

Gulvfit. Kevner i Gulve, som opstaaer ved Bræddernes Andtørring bør fra et hygiejnisk Standpunkt undgaaes, da der i disse samler sig Støv og Organismer. I Stedet for at udfylde disse med Trælister benytter man hertil en Rit af lige Dele sigtet Ofte, Savsmuld og Lim. Denne sidste udblødes i Vand, Ofteet udrøres i Vand og blandes med Limen under Opvarmning til denne er opløst. Dernæst tages Blandingen fra Ilden og man udrører lidt efter lidt Savsmulden heri idet man tilføjer lidt Vand, til man har en passende Konsistens. Før Brugen maa Blandingen være fuldstændig afkølet. Større Ruger udfyldes bedst først med Blaar, og Rittet arbejdes da ind i Nabningerne, saa at disse helt udfyldes, hvorefter glettes med en Værrødsap. Rittet bliver i Løbet af nogle Dage stenhærdt og springer ikke, idet Savsmulden giver det Elasticitet.

Gulvklaffarve. 30—35 Dele fint Glaspulver blandes under stadig Omrøring og Opvarmning med 10 Dele Natronvandglas. Denne Blanding tilsættes 50 Dele Spiritusklaffarve, d. e. en med Farve tilsat spirituøs Schellakopløsning. Efter ensartet Blanding fortyndes yderligere med 5 Dele stærk Spiritus. Stroget paa Gulve tørres denne Klaffarve i Løbet af 3 Timer og

danner et haardt Overtræk paa Gulvet, som er mere holdbart end den almindeligt anvendte Spirituslaf.

Gummigalocher, Reparation af foretages ved at udfisjære Stykker af udvalgt Kautschuk, som kan fjøbes i forskellige Dyktelser, og anbringe dette ved Hjælp af en Kautschukopløsning paa Stedet, hvor Reparationen skal foretages, idet de sammenlignede Plader i nogle Timer underkastes et stærkt Tryk. Kautschukopløsningen fremstilles ved at opløse smaat klippet Kautschuk i Petroleumæther, idet man efterhaanden tilsætter saa meget, at det faaer en tykflydende Konsistens. Den afmaalte Kautschukplade overstrænges hermed og ligeledes det Sted paa Saalen hvor den skal anbringes, og man lader dem da ligge nogle Minutter i Luften, hvorpaa der gives en ny Overstrøgning, og naar denne har helliget et Øjeblik lægges Pladen paa og trykkes og glattes overalt fast til. Man anbringer da paa begge Sider et Stykke $\frac{1}{2}$ Tomme tykt haardt Træ, som ved Skruetvinger presjes stærkt sammen, idet man lægger et Stykke Papir imellem Træet og Kautschukken. Efter 2 Timers Forløb er Væsken fordampet, det udenforstaaende bortflippes og Paalimningen er færdig. Er det en Kevne i Overlæderet der skal istandsættes, tager man meget tyndt Saffian og udflicker et Stykke, som naar et Stykke ud over Kevnerne paa begge Sider. Rimen strænges ligeledes to Gange paa Læderet og paa Stedet, hvor Kevnen er, og Læderet lægges indvendig paa, dækkes med Papir og anbringes i Presjen. Er Kevnen ikke naaet helt igjennem er det tilstrækkeligt at forstærke Stedet med et Stykke Lærred paa samme Maade.

Gummislim, Tyk. For at give almindelig Gummislim en tykkere Konsistens tilsættes til denne 1 % Jvovlsur Lørd.

Gummiopløsning, Elastisk. 93 Dele arabisk Gummi, 8 Dele grøn Sæbe, 3 Dele Glycerin, 1 Del Salicylsyre og 20 Dele Vinaand. Salicylsyren opløses i Vinaanden, tilsættes Glycerinen og tilsidst Sæben. Gummien opløses i en tilstrækkelig Mængde Vand, saa at den danner en tyk Slim og tilblandes da den første Opløsning. Den holder sig godt og besidder foruden stor Elasticitet en betydelig Bindekraft.

Gummi til Etiketter paa Glasflasker. 5 Dele Rim udblødes en Dag med 18—20 Dele Vand, koges og deri opløses 9 Dele hvidt Sukker og 3 Dele arabisk Gummi. Denne Masse strænges lunfent paa Papiret. Den holder sig godt, bliver ikke sprød og klæber ikke, naar de færdige Etiketter lægges lagvis sammen.

Til Paaklæbning af Etiketter paa Soda og Seltersvands-

flaster, som ofte lagres i fugtige Kjældere, anbefales Klister af Rugmel og Vin, som efter Kogningen for hvert Pund tilføjes $1\frac{1}{2}$ Kvint Vinoliefernis og $1\frac{1}{2}$ Kvint Terpentiolie.

Guttapercha og Vinolie til vandtæt Tøj. Tint klippet Guttapercha smeltes med Vinoliefernis til Guttaperchaen er opløst, og hermed overstrygges Tøjet, man vil have vandtæt.

Guttaperchafit. For at befæste Guttapercha paa Træ, Glas, Sten, Porcellain, Papir, Læder og fernisserede Plader smelter man lige Dele Bælg og Guttapercha sammen. Da det ikke paavirkes af Vand har denne Blanding mangfoldig Anvendelse.

Haard, glindsende ildfast Masse, der har Udseende som Celluloid, men ikke er brændbar, fremstiller man sig ved til en Opløsning af 200 Dele Disteøj (fremstillet ved Til sætning af Syre til stummet Mælk) i 50 Dele Salmiaspiritus og 400 Dele Vand at tilføje 240 Dele brændt Kalk, 150 Dele eddikesur Lerjord, 50 Dele Alum, 1200 Dele Gips og 100 Dele Olie. Naar Massen er blevet gjennemarbejdet lader man den gaa i jernem Baljer for at danne Plader af den ønskede Tykkelse, som da efter Tørring kan presses i varme Former, eller ogsaa pulveriseres den, fyldes i Former og udsættes for et stærkt Tryk. Derefter dnyppes de presede Gjenstande i et Bad af 100 Dele Vand og 10 Dele Phosphorsyre, hvorefter de tørres, poleres og lakeres med Schellak.

Haarolier. Grundstoffet til alle Haarolier er fede Olier, Mandelolie, Sesamolie eller fin Provenceolie. Vil man have Olien farvet digereres den med lidt Alkannarod og filtreres. Som Parfume anvendes forskellige ætheriske Olier eller fede Olier, som have været digerede med vellugtende Plantedele. Af disse sidste skal anføres Fremstillingsmaaden for: a) Tontalolie som faaes ved at digere 6 Kvint knuste Tontabøtter med $\frac{1}{2}$ Pund Provenceolie i en tilproppet Flaske i 8 Dage og filtrere, hvorpaa tilføjes Filtratet 12 Draaber Neroliolie og 6 Draaber Rosenolie. b) Resedaolie fremstilles ved at blande $\frac{1}{2}$ Pund Sesamolie med 3 Kvint fed Resedaolie, 2 Kvint fed Viololie, 2 Kvint fed Heliotropolie og 20 Draaber Neroolie. Som Exempel paa forskellige Haaroliers Sammensætning anføres:

1) Rød Haarolie: 1 Pund Sesamolie, behandlet med Alkannarod, 1 Kvint Bergamotolie, 1 Kvint Citronolie, 4 Draaber Rosmarinolie, 24 Draaber Neroliolie og 6 Draaber Rosenolie. 2) Huile philome: $\frac{1}{2}$ Pund Provenceolie, 12 Kvint fed Zaminolie, 12 Kvint fed Viololie, 6 Kvint fed Resedaolie, 3 Kvint fed Tuberojolie og 8 Draaber Rosenolie. 3) 1 Pund Provence-

olie, 3 Kvint Bergamotolie, 2 Kvint Citronolie og 20 Draaber Lavendelolie. 4) 1 Pund Mandelolie, 1 Kvint Neroliolie, 8 Draaber Rosenolie, 2 Draaber Geraniumolie og 3 Draaber Verbenaolie. 5) Ricinus Haarolie: $\frac{1}{2}$ Pund Mandelolie, $\frac{1}{4}$ Pund Ricinusolie, 3 Kvint Bergamotolie, 2 Kvint Citronolie, 16 Draaber Lavendelolie og 6 Draaber Verbenaolie. 6) Vanille Haarolie: $\frac{1}{2}$ Stang Vanille knuses og kommes i $\frac{1}{2}$ Pund Provenceolie, hvorpaa den henstilles 8 Dage paa et varmt Sted, filtreres og tilsættes 2 Kvint Bergamotolie, 1 Kvint Citronolie, 2 Draaber Nelskeolie, 2 Draaber Kanelolie, 6 Draaber Portugalolie, 2 Draaber Verbenaolie, og 2 Draaber Geraniumolie. 7) Heliotrop Haarolie: $\frac{1}{2}$ Pund Mandelolie, $\frac{1}{4}$ Pund fed Heliotropolie, 6 Kvint fed Resedaolie, 6 Kvint fed Jasminolie, 27 Kvint fed Vanilleolie samt 6 Draaber Rosenolie og 8 Draaber Neroliolie.

Handsker, Vadst af. Vadstefindshandsker udblødes i Vand og vadsfes med Sæbe, hvorefter de udstylles gjentagne Gange for at fjerne Sæben fuldstændigt. Glacehandsker vadsfes bedst med Benzin, idet de i en tilsluttet Beholder overhældes med Benzin, hvorefter de agnides med en ren ulden Klud. Derefter hænges de paa et luftigt Sted for at Benzinen kan fordampe.

Handstefkind, Farvning. Psysegroen: 100 Dele Sodagrønt i Dejgform, 5 Dele Svovlsyre, 10 Dele Pikrinsyre og 125 Dele Vand blandes og paastryges Skindet, som i Forvejen er udvasket. De forskellige Nuancer faaes ved gjentagne Overstrøgne.

Røde: Hvidgarvede Skind udvadsfes med en svag Sodaopløsning, udstylles og overstryges med en Børste med en Farve, fremstillet ved i nogle Dage at udtække 35 Kvint Sandeltræ med 2 Potter Eddikesyre.

Harpigfæbe. Man opløser 33 % af Harpikens Vægt Soda i Vand, opvarmer til Kogning og tilsætter under stadig Omrøring i Smaaportioner den fint knust Harpig, hvorpaa man vedbliver med Kogning, til Sæbedannelsen er tilende, hvad der i Almindelighed tager 3—4 Timer.

Sektografblæk. 15 Dele Methylviolet opløses under Opvarmning i 40 Dele Vinaand under Tilsætning af 5 Dele Eddikesyre. Dernæst tilsættes 500 Dele Vand og 100 Dele Glycerin og det Hele varmes under Omrøring en kort Tid og filtreres.

Sektografer. Under dette Navn anvendes Apparater, ved Hjælp af hvilke man kan fremstille sig Kopier, idet Originalen tegnes eller skrives med ovenstaaende Blæk paa godt linet Papir.

Man behøver da blot at lægge Striisfiden paa en elastisk Kage, som er anbragt i en flad Blikbeholder, og med den flade Haand stryge et Par Gange over Papiret, hvorefter man lader det roligt ligge i et Par Minutter. Største Delen af Skriften er da op-
 suget af den elastiske Flade, og man behøver da blot at lægge et almindeligt Stykke tørt Striipapir derpaa, og overstryge med Haanden nogle Gange for at faa et skarpt ensartet Aftryk, hvilket efter det anvendte Blæk kan gjentages 40—50 Gange.

Den elastiske Kage opbevares bedst paa et kjøligt Sted, og Overfladen bør, naar den i længere Tid ikke har været benyttet, før Brugen overstryges med en fugtig Svamp. Har man taget det ønskede Antal Kopier afvaskes Resten af Blækket med varmt Vand, hvilket bedst sker med en lille Svamp. Massen bestaaer af en Blanding af Lim, Sirup, Glycerin og Eddikehyre; det sidste gjør Limen noget opløselig, medens Sirup og Glycerin forhindrer Limen i at blive haard. Ved de saakaldte Chromografer bestaaer Hovedmassen af Glycerin og Lim; desuden indeholde de Dextrin og som Fyldmasse og Farve saakaldet Permanentvidt (svovlsurt Baryt). De sidstnævnte 2 Stoffer bewirke, at Skriften lettere lader sig fjerne ved Vaskning.

Massen fremstilles paa følgende Maade. 100 Dele Lim lader man udbolue i Vand, hvorefter Vandet fraheldes og man overhælder Limen med 4—500 Dele af en tykflydende Blanding af svovlsurt Baryt og Vand. Derefter smeltes ved svag Varme og tilblandes under stadig Omrøring 100 Dele Dextrin og efter Koncentrationen 10—1200 Dele Glycerin. Blandingen tages da fra Ilden og omrøres til den er bleven tykflydende for at det svovlsure Baryt ikke skal sætte sig tilbunds. Derpaa hældes Blandingen i en flad Blikkasse, hvorefter man roligt lader den afkjøle. Skulde Massen vise Luftblærer paa Overfladen maa disse staffles bort inden Massen bliver fast, hvilket lettest sker ved at holde et varmt Legeme (en Glød eller en glødende Jernstang) over dem til Boblen brister.

Man behøver ikke ængsteligt at overholde de givne Forhold, thi da den forskjellig Lim indeholder en varierende Vandmængde, behøver den en forskjellig Mængde Glycerin og Vand, hvorfor man bedst med Imaa Prøver undersøger Blandingsens Godhed. 3 Gald Kagen efter Afkjøling viser sig for haard, maa der tilføjes mere Glycerin, og i Fald Skriften vanskeligt lader sig fjerne, behøves der mere Dextrin eller Fyldmasse.

For at fremstille en dextrinfri Kage benyttes følgende Forhold. 100 Dele Lim, 1200 Dele Glycerin og 500 Dele opslømmet

svovlsurt Baryt. Et andet Forhold er 100 Dele Lim, 500 Dele Glycerin, 375 Dele Vand og 500 Dele fint flemmet Kaolin eller svovlsurt Baryt.

Før lettere at fjerne Skriften kan man tilsætte Vaskvandet lidt Saltsyre, men dette maa da bagefter vaskes godt af med rent Vand.

Naar Ragen ved Brugen er bleven ujævn, smeltes den om, idet man lader den smeltede Masse løbe igennem noget tyndt Gaze.

Pribyls Hektografmasse fremstilles ved i 24 Timer at udbløde 100 Dele Lim i Vand, frahelde Vandet og smelte Limen i Vandbad, hvorpaa under Omrøring tilblendes 25 Dele Glycerin, 10 Dele Sirup og 5 Dele Oxalsyre. Naar Alt er godt blandet holdes Massen op i Blitformen.

En Hektografmasse, som kun overfladisk optager Skriften kan fremstilles ved Opløsning af 100 Dele Husblas i 600 Dele Glycerin og 400 Dele Vand.

Hermetisk Henfogning. Hovedbetingelserne for, at en saadan skal lykkes er, at de anvendte Grøntsager, Frugter etc. ere aldeles friske, at Daaserne lukkes fuldstændig lufttætte ved Lodning, og at derpaa Indholdet helt igennem opvarmes til Kogepunktet og holdes herved i 1—2 Timer.

Daaserne fabrikeres af tykt, godt fortinnet Zernblik i forskjellige Størrelser fra $\frac{1}{2}$ —2 Pots Indhold. Laaget dertil, hvis Kant er en Smule ombøjet, maa nøje passe i Daasen, saa at denne allerede er temmelig godt lukket ved at Laaget paalægges. Daaserne renses ved Udfogning i Sodalud, Afstykning med Vand og Tørring ved Varme. Dernæst fyldes de med de kogte Sager saa højt, at disse naa et Par Linier fra Laaget, dette paalægges og tilloddes strax. Daaserne sættes derefter i en stor Kjedel ved Siden af hinanden, og overhældes med saameget kogende Vand, at dette staaer c. 1 Tomme over Daaserne. Man opvarmer nu idet man iagttager om Lodningen er tæt, idet der i modsat Tilfælde paa Grund af Luftens Udvidelse ved Varmen vil boble Luftblærer ud fra Utæthederne. Saadanne utætte Daaser maa fjernes og Skaden udbedres. Laaget sættes da paa Kjedlen og Daaserne holdes den fornødne Tid i det kogende Vand. De astørres derpaa og opbevares fjoligt, idet man fra Tid til anden efterser, om Laaget og Bunden er lige eller svagt indad bøjet. I Tilfælde af Gjæring eller Forraadnelse vil de derved udviklede Lustarter presse Laag og Bund udad, saa at disse vise sig buede.

Tillodningen kan man med lidt Ovelse godt foretage selv, naar man har de nødvendige Redskaber. Der fordres en itte

for stor Loddebolt af Kobber, en Fil, et Stykke helt Salmiak, fint pulveriseret Harpix og Tin, som er støbt i Stænger. En Hovedbetingelse for, at Lodningen skal lykkes er, at den spidse Ende af Loddefolben ved Brugen ikke ophedes for stærkt, hvorved dens Fortiining vil tage Stade. Skulde dette ske, maa den gamle Fortiining files omhyggelig af Spidsen paa den hede Loddefolbe, og denne stryges da nogle Gange frem og tilbage paa Salmiakken, hvorpaa den holdes imod Tinstangen. Dette gjentages til Spidsen er fuldstændig fortinnet.

Vil man nu tillodde en Daase, lægges Laaget tæt paa, og Kanten bestrøes med Harpixpulveret, hvorpaa Spidsen af den ophedede Loddefolbe føres et Par Gange over Salmiakken, og idet man holder Tinstangen i Berøring med Loddefolben føres denne rundt langs Kanten af Daasen, hvorved det ved Varmen fra Loddefolben smeltede Tin vil lukke Abningen mellem Laaget og Daasen. Førre Laaget lægges paa Daasen maa Kanten af denne være omhyggeligt afstorret.

Henfogte Urter: Friske grønne Urter, som hverken ere for smaa eller for store, kastes i kogende Vand med lidt Salt, gives et Par Opfog, rykkes paa en Sigte til Afdrypning og kommes i Daaserne, hvor de overhældes med saameget koldt Vand, at de lige dækkes. Daaserne tilloddes og koges 1 Time i Vand.

Henfogte Bønner: Bønnerne behandles paa samme Maade som Urterne, men koges 2 Timer.

Henfogte Asparges: Disse skræbes og pudses, gives et Opfog i kogende Vand, aftjøsles i koldt Vand, ordnes i Daaserne og overhældes med koldt Vand. Daaserne tilloddes og koges 1 Time. Der maa ikke tilsættes Salt til Vandet, da de da let blive sure.

Ved Brugen maa de ikke koges i det Vand, der er i Daaserne, men de lægges i frisk saltet Vand og koges heri.

Henfogt Blomkaal. Den rensede og vaskede Blomkaal lægges i kogende Vand, gives et Opfog, aftjøsles i koldt Vand, overhældes i Daaserne med koldt Vand. Daaserne tilloddes og koge 1 Time. Ligesom ved Asparges fræhældes ved Brugen det Vand, der staaer i Daaserne, hvorpaa den overhældes med frisk saltet Vand og koges heri.

Henfogt Shyre og Spinat: Bladene pilles fra Stilkene, vaskes, lægges i kogende Vand, som er tilsat lidt Salt, gives et Opfog, afdrypes paa et Dørslag og presses derigjennem, indfoges derpaa til en tyk Masse og fyldest i Daaserne, som tilloddes og koges i 1—1½ Time. Ere Bladene unge vaskes de, sættes paa

Blden med et Par Spijskefulde Vand, foges i deres egen Saft, afdryppes paa et Dørslag, presses derigjennem og indfoges til en tyk Masse.

Henkogte Gulerødder: De pudses og affjæres, foges halvmøre med Vand og lidt Salt, fyldes i Daaerne, overhældes med deres egen Sauce, tilloddes og fogs i Vand i 1—1½ Time.

Himbæreddike. Himbærrene knuses med en Trækølle og fyldes i Verfruffer, som kun fyldes godt halvt hermed, hvorpaa de sættes paa et varmt Sted til Gjæring. Naar Gjæringen er tilende sies igjennem Lærred og presses. Vædsken gives et Opgog, fyldes fogende paa Flasker og tilproppes strax. Til Brugen blandes 1 Flaske heraf med 3 Flasker god Eddike. Paa samme Maade tilberedes Jordbæreddike.

Honning, Indvinding og Rensning. Vorkagerne med Honningen brækkes i Stykker og lægges paa grove Staaltraads Sigter, som i 48 Timer sættes over Fæde ved Varmen. Efter denne Tids Forløb er Honningen løbet af og vil efter nogle Dages Forløb have en fast Form. De paa Sigterne tilbageblevne Stykker overhældes med saa meget Vand, at de dækkes deraf, og sættes i Kjelderen i 48 Timer under Omrøring. Blandingen kommes da atter paa Sigterne, Voret affylles endnu engang med Vand, og den plumrede Vædske foges ½ Time i en fortinnet Kjedel og sies igjennem et linnet Klæde, hvorpaa den klare Vædske inddampes paa Vandbad eller ved Damp til den har Honningkonsistens.

Den bedste urensede Honning har altid en voragtig Lugt og Smag, hvorfra den kan renses paa følgende Maade: 10 Pund Honning opløses i 10 Pund Vand, foges og skummes. Derpaa tilsættes ½ Pund pulveriseret Kridt og foges for at neutralisere indeholdt Syre, hvorpaa der tilsættes 1½ Pund frisk udglødede og pulveriseret Trækul og foges, indtil den voragtige Smag har fortaget sig. Massen kommes nu i en Stenfrukke og affjøles, fortyndes med Vand og filtreres igjennem Flonel, hvorefter det tilbageblevne Kul og Kridt affylles med rent Vand. Den filtrerede Vædske varmes nu og udrøres med 6 stift pidskede Eggehvider, hvorpaa opvarmes til Kogning og skummes til Vædsken er vandklar. Derpaa afdampes til Honningkonsistens.

Honningkager, Franske. 4 Dele Honning gives et Optog, tilblendes 2 Dele Farin, 4 Dele Mel, 2 Dele fint skaarne Mandler, 1 Del fint haffede syltede Citronskaller samt stødt Kanel, Nelliker, Cardemome og Koriander efter Smag. Naar Dejgen er bleven affjølet tilblendes ⅓ Del Potaste udrørt med lidt Rom,

hvorefter Deigen udrulles og skjæres i Stykker, som anbringes paa en med Mel bestrøet Plade og bages ved svag Varme i Ovnen.

Horn, Behandling for at gjøre det blødt og elastisk. Man tillaver et Bad af 1 Del Vand, 3 Dele Salpetersyre, 2 Dele Træddike, 5 Dele Garvesyre, 2 Dele Vinsten og $2\frac{1}{2}$ Del Zinkvitriol, og udbløder Hornet heri i 10 Dage. Efter at det derpaa er udskaaret i den ønskede Form udblødes det for Poleringen atter i det samme Bad, hvorefter det blivende beholder den tilføjede Blødhed og Elasticitet.

Huder og Skind, Opbevaring af friske og tørrede. Bayers benytter hertil en Opløsning af lige Vægtmængder Zinkvitriol og Chlorzink af 15° Beaumé. Hermed overstrygges med en Pensel eller Børste hvert enkelt Skind paa Kjødside. Da Vædsken ikke angriber Haaerne kunne Skindene ogsaa dryppes i denne, og angribes da ikke af Dyr etc.

Hulspejle af forsolvet Glas fremstilles billigt, idet Hulspejlet dannes af en flad hul Glasmasse med tykke buede Sideplader, hvis kontave Bund danner Reflektoren. Den indvendige Side af Hulglasset forsolves paa en af de under Forsølving af Glas angivne Maader, hvorefter den lille Abning i Hulglasset let kan tættes. Fordelene ved saadanne Hulspejle, som kunne benyttes som Rysreflektorer, ere, at de ikke som Metalspejle anløbe, men blot engang inellem behøve en Afvaskning. Vaskes saadanne Glasspejle af gult Glas og forsolves, gjøre de samme Virkning som forgyldte Spejle.

Humle. Opbevaring efter Freeland sker paa den Maade, at Humlen presses i en hydraulisk Presse mellem Metalplader, som derpaa holdes samlede med Skruer, hvorpaa de udsættes for en Temperatur af 64° — 80° i en Døn. Efter Afkjøling fjernes Metalpladerne, og de tætte Rager kunne da opbevares uden at tabe i Aroma.

Huskvamp tilintetgjøres lettest ved at overstryge det angrebne Træværk med Petroleum.

Hygrometer af Kobaltpapir. Man dypper hvidt Filtrepapir i en Opløsning af 10 Dele Chlorfobalt, 5 Dele Kogsalt, $2\frac{1}{2}$ Del arabisk Gummi, 1—2 Del Chlorcalcium og 30 Dele Vand. I fuldstændig tør Luft er Papiret blaat og viser efter den større eller mindre Fugtighed i Luften en mere eller mindre rødlig til rød Farve, saa at man efter Fugtigheden faaer følgende Farvestala: Blaa, Violet, Blaarød, Bleg rød og Rosenrød.

Hø, Behandling til Udstopning af Møbler etc. For at Høet ikke skal knække ved Brugen af dermed udstoppede Gjenstande

behandles det paa følgende Maade: Det udblødes 12 Timer i Vand og flettes derefter i tykke Fletninger, som anbringes lagvis i et stort Kar, idet der mellem hvert Lag anbringes et Lag uladsket Kalk, og naar Karret er fyldt overhældes med Vand, som tilsættes lidt efter lidt, idet Blandingen varmer sig paa Grund af Væstningen af Kalken. Efter 5—6 Timers Forløb udtages Tappen af et Hul, som er anbragt forneden paa Karret, og man lader Kalkmælken løbe fra, samt udvasker Fletningerne med Vand til al Kalk er fjernet. De ophænges derpaa til Tørring og pilles da fra hverandre, hvorefter Straaet i flere Aar beholder sin Elasticitet.

Hønsæg, Bestemmelse af Alder. Naar Eggene opbevares miste de ved Fordampning igjennem Porerne i Skallen Vand, hvorved de faa en mindre Vægtfylde. Da der nu med Luften tillige kan indtrænge Forraadnelsestun i Egget er Faren for Forraadnelse større jo mere Luft der findes i Egget. Efter talrige Undersøgelser er Resultatet, at man kan betragte Eg som friske, naar deres Vægtfylde er over $1_{,06}$, i hvilket Tilfælde de ikke ere over 8 Dage gamle. Eg, som have en mindre Vægtfylde end $1_{,05}$ bør ikke kjøbes, da de ere over 2—3 Uger gamle og altsaa ikke frembyde stor Sandsynlighed for længere Holdbarhed. Naar Vægtfylden er under $1_{,025}$ ere Eggene allerede nær ved at være fordærvede. Man anstiller Prøven ved almindelig Temperatur, idet man fremstiller sig Kogsaltopløsninger af Vægtfylde $1_{,025}$ og $1_{,05}$. De Eg, som svømme paa sidstnævnte Opløsning, er det i det Mindste ikke fordeltigt at kjøbe, de, som synke i sidstnævnte Vædske, ere gode. De Eg, som svømme paa sidstnævnte Opøsning, ere, om ikke fordærvede, saa dog gamle. Til Udbrugning bør kun benyttes Eg, som synke i en Kogsaltopløsning af Vægtfylde $1_{,07}$.

Ibentræsbejtje. 1) Til Fremstilling af en fin Ibentræsbejtje til Fær- og Røddetræ foger man 40 Dele Galabber, 4 Dele Kampeschetræ, 5 Dele Zernvitriol og 5 Dele Spanstgrønt med Vand og kolerer igjennem Tærred. Herefter overstrygges Træet med den varme Opøsning, og dernæst 3 Gange med en opvarmet Opøsning af 10 Dele Zernfilspaan i 75 Dele Eddike.

2) Pariser Ibentræsbejtje fremstilles ved at blande 5 Dele Kampeschextrakttopløsning af 10° B. med $2\frac{1}{2}$ Dele eddikesur Zernopløsning af 11° B., og $\frac{1}{2}$ Del Eddikesyre af 2° B. og opvarme Blandingen et Kvartertid, hvorefter Bejtsen er færdig. Den anvendes fald, og maa ved mindre tætte Træsorter anvendes fortyndet med noget Vand.

Ibentræsbejtse paa Ggetræ. Træet, som skal farves lægges 2—3 Dage i en med kogende Vand tilberedt Alumopløsning, hvorefter det optages og overstryges gjentagne Gange med et Kampescheafkog, hvortil der er sat noget Indigofarmin. Efter at dette er indtørret, indgives Træet med en i kogende Eddike tilberedt Opløsning af Spanstgrønt, indtil Træet har antaget en sort Farve, hvorpaa det til Slutning afgives med en i Valmueolie dyppet Klud.

Ildsluknings Granater. De Ildslukningsgranater, der leveres af det engelske Selskab „The Garden Star Hand Grenade Fire Extinguisher Company“, bestaa af en rund Glasflaske, der indeholder c. 120 Kvint af en uren Opløsning af 1 Del Salmiak, 2 Dele Kogesalt og 7 Dele Vand, og de kunne altsaa med betydelig Besparelse laves af Enhver.

Impregnering mod Forbrænding med Flamme. En Overstrygning af Træ med en Vandglasopløsning har vist sig som det mest praktiske Middel til at beskytte det mod Forbrænding med Flamme. Til Impregnering af Tøjer og vævede Stoffer har det velsmagende Natron vist sig hensigtsmæssigt. Det anvendes som en 20 % holdig Opløsning, hvori Tøjet dyppes og afvrides. Derefter tørres det paa et jævnt varmt Sted, og kan derpaa stives, stryges etc. Blandt andre Stoffer, som kunne benyttes i Stedet for dette Salt kan nævnes engelsk Salt (svovlsur Magnesia); det anvendes ligeledes som en 20 % holdig vandig Opløsning.

Zufrustationer af Guld og Sølv ad galvanisk Vej. De fineste Arbejder, hvor der paa Bronze findes Indlægninger af Guld og Sølv, fremstilles ad mekanisk Vej, men kunne eftergøres ad galvanisk Vej paa følgende Maade. Den Tegning, der senere skal vise sig paa Bronzen i Sølv eller Guld paaføres denne med en hvid Dæksfarve. Naar dette er sket overstryges Gjenstanden overalt, med Undtagelse af Tegningen, med en Færnis, der hverken angribes af Syren eller Alkalier. Gjenstanden kommes nu i en meget fortyndet Salpetersyre, idet den forbindes med den positive Pol af et galvanisk Batteri. Den hvide Dæksfarve, som er tilberedt af Blyhvidt med et Bindemiddel, vil herved opløses og det underliggende Metal angribes. Naar Udsætningen er dyb nok afvaskes Gjenstanden godt og bringes i et Sølv- eller Guldbad, hvori den forbindes med den negative Pol af Elementet. Herved udfældes Metallet i Fordybningerne, der ere frembragte ved Udsætningen, og naar disse ere fyldte afbrydes Strømmen, Færnisfen fjernes og Gjenstandene poleres.

Insektpulver. En indenlandsk Plante, som kan benyttes i

Stedet for det persiske Insektpulver er Blomsternopperne af Hunde-Ranillen (*Anthemis Cotula*). Disse indsamles friske, tørres og pulveriseres. Det er virksomt mod Bæggetoj, Kopper og Fluor. Mod Bladlus kan det ogsaa med Held anvendes idet Planten overbruges med Vand og overstrøes med Pulveret.

Zriiserende Overtræk paa Metaller. For at frembringe Regnbuefarver paa Metaloverflader benytter man sig af en Oplosning af Blylte (Sølverglød) i Natron. Man forbinder (Gjenstanden som skal farves, med den positive Pol, og benytter som Anode en Platintraad. Efter at Gjenstanden er anbragt i Oplosningen dyppes Platintraaden i Bædsien uden at man berører Gjenstanden, og denne overtrækkes da strax med de forskjellige Farver, som hidrøre fra det mere eller mindre tykke Lag Bly, som er udfældet. I Stedet for en Oplosning af Blylte i Natron kan man ogsaa benytte en Oplosning af svovlsur Bernforilte Ammoniak paa samme Maade.

Islat paa Glasflader. Efterligning af Isblomster og KrySTALLISATIONER paa Glas faaer man smukkest ved at overstrøge en vandret liggende Glasplade med en koncentreret Oplosning af svovlsur Ammoniak tilsat noget Dextrin. En stærk Salmiakoplosning giver en smuk KrySTALLISATION af en anden Form. For at bevare KrySTALLERNE overstrøges Glaspladen efter fuldstændig Tørring med en farveløs Spirituslat.

Is, Opbevaring af mindre Mængder. Hertil anbefaler Docent Bjord at indrette en Beholder paa følgende Maade. Man tager et almindeligt Trækar, c. 20 Tommer i Diameter og c. 20 Tommer højt. Dette kan rumme c. 130 Pund Is. Beholderen maa helst være rund, ikke firkantet, da Overfladen til Varmeafledning derved bliver større, og da Uætheder i Binden vil kunne belægge det isolerende Materiale, der i fugtig Tilstand er en langt bedre Varmeleder, er det tilraadeligt at lave en Metalbund med ophøjede Sider. Denne Beholder lukkes med et Trælaag og anbringes paa Træklodser inden i en anden Beholder, saa stor, at der overalt er et Mellemrum af 6 Tommer imellem de to Beholdere, og dette Mellemrum udfyldes nu med Haffelse eller Avner. Mellemrummet mellem den indre og ydre Kasses Laag isoleres bedst ved Hjælp af en Pude fyldt med Haffelse. Fra Metalbinden i den indre Beholder gaaer et Rør ud igjennem den ydre Beholder til Afløb for det smeltede Is, og ved paa dette at anbringe et Rantschutrør, som man enten kan slaa en løs Knude paa eller lade gaa ned i et lille Glas med Vand, danner man en naturlig Vandlaas, som forhindrer Luften fra at trænge denne Vej ind.

Under Afløbet anbringes en Beholder til at optage det fraløbende Vand. Om Beholderen staaer i Kjælderen eller oppe i Huset eller udenfor i Styggen er af meget ringe Forskjel, idet der Doguet rundt bliver liden Forskjel paa Middelttemperaturen. Ved Forsøgene med en saaledes isoleret Isbeholder, fyldt med 130 Pund Is smeltede der ved de af Hr. Docent Njord anstillede Forsøg ved en Middelttemperatur Doguet rundt af 10° C. i 24 Timer $2_{,72}$ Pund Is, og ved en Middelttemperatur af 14° C. $4_{,07}$ Pund Is, saa at denne Beholdning, naar der ikke bruges af den, i første Tilfælde vilde kunne holde c. 6 Uger, i sidste Tilfælde c. 4 Uger inden alt er smeltet. Vil man have den stadige Beholdning, og altsaa ogsaa Beholderen, større, kan ovenstaaende Forsøgsresultat ogsaa lægges til Grund for Beregningen af Svind ved Smeltning, idet dette staaer i direkte Forhold til Beholderens indre Overflade.

Isolationsmateriale for Damp rør. Kismel, Rugmel, Køhaar og Suffermelasse, 1 Del af hver, koges med 300 Dele Vand og tilblandes under Omrøring 86 Dele Infusoriejord, Massen paaføres i flere Lag, saa at man tilsidst faaer et Lag af 15^{mm} . Tykkelse. Den maa paastrøges de svagt varme Rør. Bægten af den for 1 Kvadratmeter Flade nødvendige Mængde beløber sig til 12 Pund, efter Tørring c. $3\frac{1}{2}$ Pund.

Isoleringsmasse, højelig, for elektriske Ledninger. 1 Del Paraffin, 29 Dele Træ tjære, 32 Dele Schellak og 32 Dele Asbest, Hør, Bomuld eller Papir i tør findelt Tilstand blandes i en Kjedel under Omrøring og Opvarmning til henimod 100° C. Vil man have Massen haardere tages mindre Tjære, og til en meget haard Masse udelader man Paraffinen og tilsætter 24 Dele pulveriseret Stikler eller Infusoriejord i Stedet for en Del af Asbesten.

Ispomade. 250 Dele Provenceolie sammenimeltes med 50 Dele Spermacet og tilblandes efter Aftjoling 5 Dele Bergamotolie, 1 Del Orangeblomstolie, 3 Dele Nellikolie og 5 Dele Pommerantsifalolie.

Jern, Blaa Ansløbning med samtidig Blankbejtsning. Esterpørgslen efter paa denne Maade behandlede Gjenstande, f. Ex. Beslag, er ikke ubetydelig, og godt udførte Arbejder af den Art udmærke sig ogsaa ved et smukt Udseende. Ved de fleste af den Slags Arbejder ere imidlertid Ornamentterne kun udførte i farvet Lak paa det blankflebne Stykke. For at fremstille Dekorationen paa den gamle Maade gaaer man frem paa følgende Maade. Den flebne og fint polerede Gjenstand lader man anløbe blaa over en tyk Jernplade, som holdes glødende. For at dette kan ske ensartet

maa Gjenstanden ikke hvile direkte paa Pladen, men holdes i nogen Afstand. Efter Anløbningen, som bliver smukkere jo bedre og tættere Materiale man anvender, dækkes de Steder, som skulle forblive blaa med en eller anden Oliefarve, som man lader nogenlunde tørre, hvorpaa det Hele overhældes med opvarmet Vineddike, hvorved de ikke dækkede Steder strax ætzes blanke. Anvendes Vineddiken kold, maa Indvirkningen finde Sted i omtrent 5 Minutter, men man faaer da ikke nogen blank, men en mat hvid Glade. Efter Behandlingen med Vineddike dypes Gjenstanden i koldt Vand, og den paaførte Oliefarve lader sig derefter let fjerne (om fornødent ved Hjælp af lidt Terpentinsolie).

Zern, Brunfarvning af. 2 Dele Zerntvechslor, 2 Dele Antimonforchlor og 1 Del Gallusshyre opløses i 4—5 Dele Vand og Zerngjenstandene indgives med denne Blanding ved Hjælp af en Svamp. Derefter lader man Blandingen indtørre i Luften og gjentager flere Gange denne Operation. Tilslidst afvasker man med Vand, tørrer Gjenstandene og afsnider dem med Vinoliefernis, hvorefter de vise et smukt matbrunt Udseende, desto mørkere jo oftere Indgivningen har funden Sted. Af Vigtighed er det, at Antimonforchloret er tilstede i tilstrækkelig Mængde. Metoden anvendes bl. a. til Geværlob.

Zernfit. 1) Til Ritning af større Kevner i Zern anbefales en Blanding af 3 Dele brandt Gibs, 2 Dele Zernfilspaan, 1 Del Hammerslag og 1 Del Kogsalt, som med Dreblood udrøres til en stiv Dejg. Blandingen maa tilberedes frisk ved Brug, da den ikke lader sig opbevare.

2) Fint pulveriseret Gibs, der er sigtet gjennem en fin Haarsigte riftes til det er fuldstændigt tørt og ikke springer paa Panden, hvorpaa det affjøles og blandes med $\frac{1}{3}$ Del Zernfilspaaner. Denne Blanding udrøres til en tyk Dejg med Eddike, og egner sig til at fæste Zernhager, Gittere etc. i Sten eller Murværk. Da Massen hurtig stivner bør der ikke blandes for meget ad Gangen.

3) Rit til Zern i Sten fremstilles ved til smeltet Harpix at sætte saameget pulveriseret Teglstenspulver, at Massen endnu er flydende medens den er varm.

Zern, Overtrækning med Kviksolv. Amalgameringen foretages paa den Maade, at Zerngjenstandene først renses med Saltsyre og derpaa dypes i en fortyndet Opløsning af Kobbevitrinol, der er tilsat noget Saltsyre. Efter Afvaskning afsnides det overflødige Kobber, og de dypes nu i en fortyndet, med nogle Draaber Saltsyre blandet Sublimatopløsning, hvorved Zernet

bedækkes med et glindsende Kvitsjølslag, der hæfter fast, og sifferer Bernet mod Rust, især efter en Behandling med Salmiakspiritus. Af denne Grund har saaledes amalgameret Zern funden Anvendelse ved Fabrikationen af Uhre.

Zern, Overtrækning med Guld, Sølv, Platin eller Kobber. Gjenstanden renses omhyggeligt, dyppes i fortyndet Saltsyre, derpaa i en alkalisk Opløsning, og til Slutning i rent Vand, hvorpaa den kommes i en Beholder, som indeholder en Blanding af 10 Dele Ferrochantalium i 40 Dele koldt Vand med en Opløsning af $2\frac{1}{2}$ Del Natronhydrat i 5 Dele Vand. I denne Beholder, hvis Indhold varmes til $30-40^{\circ}$ R. bliver Zerngjenstanden sat i Forbindelse med den negative Pol af et Batteri, og ligeover anbringes en Zernplade, hvis Flade saavidt muligt maa være af Størrelse som Gjenstandens Overflade, og denne Plade forbindes med den positive Pol. Den galvaniske Strøm maa være saaledes aspasfæet, at der kun udvikles saa Luftblærer. Efter 24 Timers Forløb har Gjenstanden faaet et glindsende, sølvhvidt Udseende, hvorefter den afvaskes med en kold mættet Opløsning af Ferrochantalium, og kommes derefter i et andet Bad, hvori den galvanisk overtrækkes med vedkommende Metal paa sædvanlig Maade.

Zernpalmitatfernis til at gjøre Papir og vævede Tøjer vandtætte med fremstilles ved til en Opløsning af Zernvitriol i Vand at sætte en klar Sæbeopløsning saalænge der fremkommer Bundfald. Dette udvaskes og tørres og opløses da i Benzol.

Zernsort. Den under dette Navn i Handelen gaaende Bronze-farve, som særligt bruges til Gibs- og Papiermachégjenstande, og give disse et staaagtigt Udseende, er fint fordelt metallisk Antimon, som faaes ved Omrøring af en Opløsning af Chlorantimon med en Zinkstang, hvorefter det udfilte Pulver udvaskes og tørres.

Zern, Sort Overtræk paa. Naar det kommer an paa at beskytte Zern saa billigt og varigt som muligt mod Atmosfærens Indvirkning gives der intet bedre Middel end at behandle det med Zokerit eller Jordvox. Dette danner en brun harpiragtig Masse, som smelter ved c. 60° . For at lakere Zerngjenstandene smeltes Zokeritten i en Kjedel og varmes til Vandets Kogepunkt. Zerngjenstandene støres først blanke med Sand og dyppes dernæst i den smeltede Masse, som man derefter lade afdrøppe. Dernæst antændes Zokeritten ved at holde Gjenstanden ind i Ild, og efter at have brændt i nogen Tid slukkes Flammen af sig selv, hvorefter Bernet viser sig overtrukket med et fast hæftende sort Lag,

som yder god Modstand mod Atmosfærens Indvirkning, og som ikke paavirktes af Syrer eller Alkalier.

Kaffe Eszents. 1) $\frac{1}{8}$ Pund malet Kaffe tilføjes en Knivspidsfuld tvefulsurt Natron og overhældes i en Kruffe med 1 Pot kogende Vand og omrøres, hvorefter Kruffen tilbindes og henstaaer til Afkjøling. Væsken afhældes og opparmes til henimod Kogning og hældes atter i den ophedede Kruffe over en ny Portion Kaffe og tvefulsurt Natron, og dette gjentages i det Hele 4 Gange. $\frac{1}{2}$ Pund Sukker koges i en lille Kjedel med 6 Kvint Vand og tilblandes den filtrerede Kaffeessents, hvorpaa Blandingen fyldes paa Flasker som tilstufkes godt. Den kan holde sig længe, og ved Brugen tages et Par Thestefulde til en Kop kogende Vand.

2) 1 Pot kogende Vand hældes paa $\frac{1}{2}$ Pund fintmalet Kaffe, der forud er blandet med $\frac{1}{2}$ Thestefulde tvefulsurt Natron. Der gives et Optog paa Ilden, hvorpaa Væsken hældes igjennem en Kaffepose og Resten udpresses. Denne Rest overhældes atter med 1 Pægl kogende Vand og udpresses, hvorefter man koger $\frac{3}{4}$ Pund Sukker med $\frac{1}{2}$ Pægl Vand og hælder Kaffen i den kogende Opløsning, som derefter fyldes paa Flasker.

Kaffelovnsfit. To Haandfulde Ler sammenaestes med et Ark graat Filterpapir, som i Forvejen er fugtet igjennem med sur Mælk. Naar Papiret er ensartet fordelt i Massen tilblandes 3 Kvint Kogsalt og 3 Kvint pulveriseret Zernvitriol under Tilføje-ning af lidt Mælk til fornøden Konsistens. Det revner ikke og er meget holdbart.

Kaninsskind, zobelagtig Farvning. Haarene behandles først med et saakaldet Grøntbad, der bestaaer af $\frac{1}{2}$ Pund Zernvitriol, $\frac{1}{2}$ Pund Spanstgrønt, 12 Kvint Kobberasse og 6 Potter Urin. Efter at Haarspidserne ere fugtede hermed og har henligget i 4 Timer, tørres og renses Skindet, hvorefter det har et grønligt Udseende. Naar Farven tilsidst skal være rigtig mørk, maa dette gjentages flere Gange. Den anden Overstrykning gives med en Blanding af 3 Pund med Linolie fugtede og riftede Galæbler og 9 Kvint Zernvitriol, som overhældes med 1 Pægl kogende Vand og efter Afkjøling tilblandes 3 Potter Vand under Omrøring. Naar Skindet ved Hjælp af en Børste har været fugtet hermed i 4 Timer og er tørret, stryges det 3de Gang med en Blanding af $\frac{1}{3}$ Del Grøntbad og $\frac{2}{3}$ Urin, og efter Tørring for 4de Gang med en Blanding af lige Dele af Galæblebadet og varmt Vand. Hermed holdes det fugtet i nogle Timer, hvorpaa det tørres og renses ved Børstning og Rømming.

Karbolfernis. Til Overstrykning af Trævært, ligesom ogsaa til Vægge og Murværk for at beskytte mod Skimmel og Svamp fremstiller man sig en Fernis paa følgende Maade: 100 Dele Borax og 50 Dele Natronhydrat opløses i en Zernfjedel i 4000 Dele Vand og blandes lidt efter lidt med 450 Dele Schellak. Efter Opløsning sættes til den halvt afkjølede Bædste 200 Dele 90 % holdig raa Karbolsyre. Den anvendes svagt opvarmet, og efter Materialet, hvorpaa den skal anvendes, ogsaa forthyndet med $\frac{1}{3}$ af sit Rumfang Vand.

Kardinalescents. 1) Af 6 modne Pommerantser og 6 Appelsiner afrives Stallen paa $\frac{1}{2}$ Pund helt hvidt Suffer, der overhældes med 1 Pot 90 % holdig Vinaand og tilsættes $\frac{1}{2}$ Stang Vanille, 1 Kvint Nelliker og $\frac{1}{2}$ Kvint Kanel, hvorpaa det digerer i 14 Dage, filtreres og tilblandes 1 Kvint Ananasæther.

2) Den tynde skrællede Stal af 4 Appelsiner, $\frac{1}{2}$ Stang Vanille, $\frac{1}{8}$ Pund Kanel og Nelliker digerer i 14 Dage, idet Saften af Appelsinerne tilsættes. Derefter filtreres.

3) Den fint skrællede Stal af 1 Pommerants og 4 Appelsiner digerer i 14 Dage med Saften af Frugterne og $\frac{1}{2}$ Pot Spiritus. $\frac{1}{2}$ Pot Arrak blandes med en dyb Tallerken fuld knuste modne Jordbær, og staaer lige saa længe, hvorpaa begge Blandinger udpresses og filtreres og blandes med $\frac{1}{2}$ Pund Suffer.

Til Fremstillingen af Kardinal blandes 2 Spisestefulde af en af ovenstaaende Essentser med 1 Flaske hvid Vin og $\frac{1}{4}$ Pund Suffer.

Karry. 1) Man blander Pulverne af 24 Dele spanst Peber, 8 Dele sort Peber, 1 Del Anis, 2 Dele Kommen, 8 Dele hvid Semep, 8 Dele Allehaande, 16 Dele Curcumarod, 1 Del Mustatnød, 1 Del Mustatblomme, 1 Del Nelliker og 1 Del Kardemomme.

2) 16 Dele Curcumpulver, 16 Dele Koriander, 10 Dele sort Peber, 7 Dele Ingefær, 2 Dele Kanel, 2 Dele Mustatblomme, 2 Dele Nelliker, 4 Dele Kardemomme, 1 Del Kommen og 4 Dele Cayennepeber.

Kajearfarver fremstilles ved at udrøre en tørrendeolie med en 10 % holdig Boraxopløsning til en emulsionsagtig Masse, og til denne Blanding at sætte Ostestof til Mætning. Den tykflydende Masse kan til Brugen forthyndes med Vand og lader sig da blande med de forskellige Jordfarver.

Kajearkit. Ostestoffet udtilles af Mælk ved Opvarmning

af denne under Tilfætning af et Par Draaber Eddikesyre. Det udfiltede Oxfestof fraktilles og behandles fugtigt med en 6 % holdig Boraxopløsning.

Til Sammentfitning af Porcellain opløser man 3 Dele frist udsældet Oxfestof i 1 Del Vandglasopløsning.

Kautschuk, Cement for. Man udriver pulveriseret Schellak med sin 10 dobbelte Vægt stærk Ammoniakvand, og faaer derved snart en gennemfjagtig, hvid, Masse, som bliver flydende uden Anvendelse af Varme. 3 Løbet af 3—4 Uger er Opløsningen fuldstændig og er da i Stand til at blodgjøre Kautschuk. Saa snart Ammoniakken er fordampet af Opløsningen stivner Gummien igjen og bliver uigjennemtrængelig for Vædsker og Gaster, hvorfor Opløsningen egner sig til Sammentfitning af Kautschukgenstande og til Befæstning af disse paa Glas eller Metal.

Kautschukopløsning til Reparation og Sammentfitning af Kautschuk fremstiller man sig ved at skjære 3 Dele ren Kautschuk i smaa Stykker, fylde dem i en rummelig Væredspose og hænge denne i 100 Dele Benzol. Efter 8te Dages Forløb ere de opløselige Bestanddele (40—60 %) udtrukne, medens den uopløselige, betydeligt opsvulmede Rest er bleven tilbage i Posen. Den klare flimede Opløsning indeholder 1₂—1₅ Dele Kautschuk og maa opbevares i Mørke, idet den i Lyset fordæres og bliver tyndflydende. Ved Anvendelsen maa den gjentagne Gange paastrænges, idet man for hver Gang lader den næsten indtørre.

Kautschukrør, uigjennemtrængelige for Gas. Hertil tjener efterfølgende Færmis. 1½ Del Theriak og 2 Vægtdele arabisk Gummi opløses i 7 Dele hvid Vin og 3½ Del stærk Alkohol. Theriak og Gummi opløses først i den hvide Vin og derpaa tildryppes Alkoholen under uafbrudt Omrøring for at Gummien, der udstiller sig som Gelee, kan sætte sig paa Bunden af Glasjet. For Overstrængningen af Kautschukrørene med denne Færmis omrøres den godt.

Kautschuksaaler, Runstige. 4 Dele Kautschuk opløses i Petroleum og blandes omhyggeligt med 2 Dele Kridt, 1 Del Svovl, 1 Del Sølvberglod, ½ Del Magnesia, ½ Del Rørog og 2 Dele Ler, hvorpaa Massen i tilbørlig Tykkelse strænges paa Væred. Dette lader man derpaa gaa igjennem Valse, bestrøede med Talkum for at Massen ikke skal hænge ved Valserne. Naar et Stykke Tøj med ru Overflade eller med ophøjet vævet Mønster lægges over Kautschukpladen, og man lader den løbe igjennem Valserne dermed, viser Mønstret sig paa Kautschukpladen, naar Tøjet er fjernet derfra, hvilket dog først kan ske efter at Kautschukken i 3½

Time har været udsat for en Temperatur af 16° R. Værredet paa den underste Side kan fjernes efter at være fugtet med Vand.

Remiss Tøjrensning. Denne Methode til Rensning af Tøjer er i de senere Aar bleven mere og mere almindelig og grund sig paa, at de fleste Pletter hidrøre fra Fædtsoffer og harpizagtige Pletter paa Tøjerne, idet dette binder Støv og lignende. Den kemiske Tøjrensning foretages derfor med Stoffer, som opløse Fædtsofferne, særlig Benzol, Petroleumsbenzin og Terpentinolie.

Der eksisterer nu en Række Metoder til at udføre denne Rensning paa, som retter sig efter, om Arbejdet skal udføres i det Store eller i det Smaa. I korte Træk skal Rensningen i det Store beskrives. Apparatet bestaaer af 5 rummelige Beholdere af Metal eller Sten med godt sluttende Laag. Disse fyldes $\frac{3}{4}$ med Benzin. Gjenstandene, som skulle renses, sorteres idet de hysse tages først. De udbredes Stykke for Stykke paa et Bord med en Blisplade og de værste Pletter fjernes ved Gnidning med Benzin ved Hjælp af en Tampon, som laves ved at indbinde en Kugle af Bomuld i Væred, saa at Knuden danner Haandtaget. Denne dypes i Benzin og naar den har opsuget dette, gnides Pletterne hermed til største Delen af Smudsset er fjernet. Man tager derfor mørkere Stykker tilsidst, da Benzinen ved den stadige Neddypning af Tamponen bliver mørkere og mørkere.

Man begynder dernæst atter med de lysste Stykker og udvasker dem i den første Beholder med Benzin, hvorefter de bringes over i den anden Beholder. Dernæst bringes en ny Portion i den første Beholder og udvaskes, og naar dette er sket tager man fat paa Beholdningen i den anden Beholder, som dernæst bringes i den følgende, og saaledes vedbliver man igjennem alle Beholderne, idet Stofferne derved stadig udskylles i renere og renere Benzin. Naar Stofferne ere behandlede i den 5te Beholder tages de alle et for et op paa Bordet og synes, og hvis der endnu findes Pletter, behandles disse med Tamponen, hvorefter de atter bringes tilbage i den 5te Beholder og udvaskes heri. Ere de færdige bringes de i en med Laag forsynet Beholder med en dobbelt gjennehullet Bund eller bedre i en Centrifuge for at Benzolet kan fjernes, og den sidste Rest skaffes da bort ved Opvarmning i en lukket Beholder, som er forsynet med et Fortætningsapparat til Opsamling af den fordampede Benzin.

Ved denne Behandling ere Stofferne nu blevene rensede for alle de Urenheder, som kunne fjernes med Benzin. Pletter, som stamme fra Syrer, Alkalier, Mælk, Sukker og lignende maa behandles særskilt bagefter, hvorom nedenfor skal meddeles. Den an-

vendte Benzin er nu bleven meget uren, hvorfor den behandles med Soda og destilleres, hvorved den atter faaes ren, saa at den paany lader sig benytte. Under hele Arbejdet maa erindres, at Benzin er meget flygtig og at Dampene blandet med Luft giver en exploderende Luftblanding, hvorfor Kofalerne maa belyses udefra, ligesom der heller ikke maa findes Kaffelovne til Opvarmning af Kofalerne. Ved større Anlæg indretter man sig paa Behandling og Udvaskning med Benzin i. lukkede Beholdere. Til Rensning paa ovennævnte Maade egner sig Sager af Silke, Uld, halvuldrne Stoffer og Fløjelsstoffer. Mindre egnede ere halvsilke Stoffer, Bomuld og Linned. Efter at Benzinen ved Tørring er fordampet, maa Gjenstandene behandles for at blive glatte, ligesom de behandles med Vanddampe, hvis Overfladen ved Behandlingen er bleven glat, idet denne ved Behandlingen med Vanddampe atter bliver kruset paa Grund af, at de enkelte Haar herved kruser sig.

Aftagning af Pletter paa Tøjer. Medens den foregaaende Methode særlig egner sig til at fjerne Pletter, som væsentligst skyldes Fedt og harpiragtige Stoffer, er den uirksom, naar disse ere af anden Oprindelse. Ved hvide Stoffer er det i det Hele lettere at fjerne Pletter, idet man ikke behøver at tage Hensyn til Farven og derfor kan gaa mere energisk tilværks. I saa Fald er Sæbe det bedste Middel som kan anvendes. I vanskelige Tilfælde anvendes Chlor, Svovlsyrning og lignende. Ogaa ved farvede Gjenstande yder Sæben i Reglen god Nytte, navnlig naar Farven er ægte, og der ikke findes for megen Besætning paa Gjenstandene. Ved Behandlingen af de forskellige Pletter for Rensning skal følgende anføres.

1) Støvpletter: Dygtig Bortfjerning og Bortfjerning. Gamle indtørrede Pletter paa Uld, Silke og Atlaft overstryges med lidt Eggeblomme udrørt med Spiritus, hvorpaa man lader indtørre og fradser den indtørrede Masse af, idet den sidste Rest fjernes med en i varmt Vand dyppet Lærredsklud. 2) Pletter af ubestemt Oprindelse paa farvede eller usfarvede Lærreds- og Bomulds-gjenstande afvaskes først med svagt lunkent Sæbevand, hvortil man har sat lidt Salmiakspiritus. Bag efter udvaskes med rent Vand. De første Forsøg maa anstilles paa Steder af Tøjet, hvor mulige Farveforandringer, som kunne fremkomme, ikke ere iøjensfaldende. Til Rensning af farvede Uldvarer tilbereder man en Blanding af 20 Dele Dregalbe, 40 Dele Borax, 200 Dele Salmiakspiritus og 500 Dele Spiritus, og tilsætter efter Blandingen 30 Dele Glycerin og 2 Eggeblommer. Blandingen opvarmes til Kogning og heri vaskes Tøjet, idet det vendes med en ren Træ-

spatel, hvorpaa udvaskes i rent Vand og tørres. Silte, Atlast og lignende behandles med en Oplosning af 40 Dele Borax, 10 Dele Sæbe, 70 Dele Spiritus og 30 Dele Æther, hvortil sættes 2 Eggeblommer og 10 Dele kulsur Magnesia. Blandingen omrystes og Pletterne overstrynes hermed, hvorefter de udvaskes i lunken Vand, udstylles i foldt Vand og tørres ved svag Varme. Det udstrynes dernæst med et ikke for varmt Strngejern og muligt vedhængende Magnesiapartikler afbørstes.

3) Fedtpletter fjernes som angivet med Benzin eller Terpentinox, idet man under Pletten anbringer et flere Gange sammenlagt Stykke Filtrepapir eller et uldent Stykke. Er Pletten forsvunden fra den øverste Side, lægges et Stykke Filtrepapir paa og overstrynes med et varmt Strngejern. Herefter udvaskes i Sæbevand tilsat Salmiakspiritus eller i et Aftog af Kvillabark. Hensigtsmæssig er ogsaa Anvendelsen af Benzinnagnesia, som faaes ved at overhælde brændt Magnesia med saa meget Benzin som det vil opsuage; det anbringes gjentagne Gange paa Pletten, idet man lader det ligge herpaa til Benzinen er fordampet, hvorpaa Magnesiaen afbørstes. Det har den Fordel at det ikke giver de Rande, som ellers let fremkomme, naar et enkelt Sted afvaskes.

4) Oliefarve og Fernis. Pletten opløses med Terpentinox eller endnu bedre Chloroform, og behandles derpaa med Benzinnagnesia.

5) Pletter af Harpiz, Tjære og Bognsmørelse afvaskes paa hvidt Tøj med Terpentinox paa en Svamp og Udvaskning med Sæbevand. Paa farvede Bomulds- eller uldne Stoffer indgives først med Fedt og dernæst indfæbes dygtigt, hvorpaa gjentagne Gange afvaskes vekslede med Terpentinox og varmt Vand. Har dette ikke hjulpet udrøres Eggeblomme med Terpentinox og hermed overstrynes Pletten, hvorefter man lader Blandingen indtørre, kradsjer Massen af og udvasker med varmt Vand. Af Silte og Atlast fjernes disse Stoffer bedst med Æther eller Chloroform, og naar Pletten er forsvunden, strøes lidt Bibeler paa den, et Stykke Filtrepapir lægges over og man lader et varmt Strngejern gaa over for at opsuage Væsken. Skulde dette ikke hjælpe blandes Eggeblomme og Chloroform, Blandingen paastrynes og indtørres og derefter behandles som ovenfor angivet.

6) Stearin- og Vokspletter afstræbes saavidt muligt med en Kniv, man lægger en fugtig Væredskuld under og et Stykke Filtrepapir over Pletten og stryger med et varmt Strngejern. Kan man ikke komme til dette, fjernes den let med Chloroform eller Æther.

7) Frugt- og Vinpletter fjernes af hvidt Tøj bedst med lidt Blegvand, hvorefter man udfylder Tøjet i en Opløsning af svovlsundersulphret Natron. Paa samme Maade kan man gaa frem ved usarvede Bomuldstøjer, hvis Pletterne ikke kunne fjernes med Sæbe og Salmiakspiritus. Uldne Sager dnyppes i svagt Svovlsulphringvand, hvorefter udbaskes godt i Vand, tilsat lidt Salmiakspiritus. Disse Maader kunne ikke anvendes ved farvede Tøjer; her maa man forsøge med Sæbevand eller Kvillanabark.

8) Pletter af Mælk og Kaffe overstrygges med en Blanding af Eggeblomme og Glycerin og udbaskes i varmt Vand, hvorefter Tøjet endnu fugtigt overstrygges paa den modsatte Side med et varmt Strøgejern. For uldne og halvulldne Stoffer benytter man en Blanding af 1 Del Glycerin, 9 Dele Vand og $\frac{1}{2}$ Del Salmiakspiritus, hvormed Pletterne fugtes og holdes fugtige i 12 Timer. Dernæst presses mellem rene linnede Klude og overstrygges. Silketøj behandles paa samme Maade med en Blanding af 5 Dele Glycerin, 5 Dele Vand og $\frac{1}{4}$ Del Salmiakspiritus, idet man først undersøger, om Farven ikke lider herved.

9) Pletter af Ol, Punsch, Sukker og Lim fjernes ved en simpel Udbaskning med varmet Sæbevand.

10) Græspletter fjernes med kogende Vand eller Blegvand.

11) Syrepletter behandles med Salmiakspiritus eller Sodavand. Pletter af Salpetersyre ere vanskelige at fjerne; ere de friske kan det undertiden hjælpe at behandle med en Opløsning af overmanganjurt Kali og afvaske med Vand. Ere Pletterne gamle lade de sig ikke fjerne, men Stedet maa farves paany. Paa mørkt Tøj vil en Overstrøgning med en Opløsning af Helvedsten forandre den gulrøde Plet til en mørk Plet.

12) Pletter, fremkomne ved Alkalier eller Kalk fjernes med Vand eller ved Behandling med fortyndet Saltsyre, hvorefter udbaskes godt med Vand.

13) Urinpletter fjernes med Spiritus eller med fortyndet Citronsyreopløsning.

14) Blækpletter. Her maa skjælnes imellem Pletter af Anilinblæk eller Galæbleblæk. I førstnævnte Tilfælde fjernes de ved Sæbevand, Blegvand, eller en Blanding af Eddike og Spiritus. Stammer Pletten fra Galæbleblæk fjernes den ved Behandling med Oxalsyre, Syrefalt, Vinhyre eller Saltsyre. Nævnlig naar Pletten er gammel kan det tage nogen Tid inden disse Stoffer virke paa den, men man kan da gaa frem paa følgende Maade. Pletten fugtes og udspændes paa en god varm Tintallerken eller

anden Gjenstand af Tin, indgnides med Syrefalt og med lidt fint Tinstøv eller raspet Tin.

14) **Bern- og Rustpletter** behandles paa samme Maade som Pletter af Galæbleblat.

Som almindelig Regel maa man altid, forinden man lader et eller andet Stof virke paa farvede Stoffer, ved at anstille en foreløbig Prøve paa en Lap af Tøjet, undersøge om Farverne kunne taale den paatænkte Behandling.

Kemisk Bejrglas. Blysalter opløses i Vand, saa at dette mættes heraf, hvorpaa Opøsningen filtreres i en stor Glasfugle, som hænges i en Staaltraad ved Vinduet. En lille Zinkstang hænges i en Traad i Vædsken, hvorpaa der lidt efter lidt dannes et Træ af Bly deri. Naar de glinsende Flader paa dette blive matte, bliver Bejret flet, men fremtræde de lyse og blanke bliver Bejret godt.

Kemisk Vinterlandsfæb i et Vlgas. 1 Del salpetersurt Bly opløses i 3 Dele Vand og Opøsningen hældes i et Glas. Dernæst tages Stykker af Stensalt eller hel Salmiak af forskjellig Størrelse og bringes paa Bunden af Glasfæt, hvorpaa dette henstaaer roligt. Der vil da danne sig en smuk Vegetation af Chlorbly. Da Blysalterne ere giftige maa der anvendes Forsigtighed.

Kemiske Kvaldbræve (Amorces) fremstilles ved at blande fint pulveriseret chlorjur Kali med almindelig Fosfor, som er fint fordelt i middelstærk Vin. En Ubetydelighed af denne Blanding anbringes paa et Stykke Papir og dækkes af et andet Stykke Papir. Ved Slag vil det da efter Tørring explodere.

Kemisk Guldfæb. Den Grund, der skal laferes med Guldfæb, overtrækkes først med Stannioplader paa et Jernisunderlag, og efter at være fast udtørret overtrækkes den med følgende fede Laffernis: 2 Dele Kopal og 1 Del Schellak smeltes sammen og den flydende Blanding tilsættes 2 Dele god, kogende Vinoliefæb; Kjedlen tages derpaa fra Ilden og tilhældes lidt efter lidt 10 Dele Terpentiniolie. Til Farvning anvendes Gummigut og Drageblod i Terpentiniolie, hver Gummi i en Flaske for sig, hvorpaa Opøsningerne filtreres og tilsættes til den ovenstaaende Læf, alt efter den Nuance, den skal have, idet der til en gul Nuance bruges mere Gummigut og til et rødtligt Skjær mere Drageblod. Kan man saa ægte Kornlæf tages 3 Dele heraf, $\frac{1}{8}$ Del Oliefæb og 10 Dele Terpentiniolie, og denne Læf behøver ikke nogen Farvetilsætning.

Kemisk Møl Tinktur. 1 Del Kamfer og 1 Del skaarne

Rosolovint er henhættet nogle Dage med 8—10 Dele Spiritus og filtreres. Hermed stæktes Tøjet, indpaffes i Lærred og opbevares.

Kirsebærvin. Fuldkomne modne Kirsebær stilles ved Stenene og knuses samt henstaa saaledes i 1—2 Døgn for at Skallerne kunne meddele Saften en smuk rød Farve. Derpaa jies og Saften udpresses, hvorefter der til hver Pot Saft tilsættes 20 Kvint Sukker, og naar dette er opløst hældes Saften paa et Anker, hvori man lader den gjære, idet man bestandig holder Ankeret fyldt. Hvad der ved Gjæringen løber ud af Spundshullet samles op i en Krutte, hvori man har den Saft, som bruges til Efterfyldningen. Til et Anker gaaer 38 Potter Saft, og man maa da have 6 Potter extra til Efterfyldningen. Saasnart Gjæringen er forbi knuses Stenene med Kærnerne og kommes i Ankeret, som tilspindses og lægges i Kælberen. Gjæringen varer 3—4 Uger og efter 3—4 Ugers Forløb aftappes Vinen paa Flaster. 4 Pund Kirsebær give omtrent 1 Pot Saft, og de søde sorte Kirsebær ere de bedste til Tilberedningen af Vinen, idet man omhyggeligt maa undgaa at faa jordærvede Bær med.

Rit, Farvet, som i kort Tid bliver fast. Naar en Natronvandglasopløsning af 33° B. udrøres med fint stemmet fulsur Kalk (Kridt) til en tyk plastisk Masse, hærder den i Løbet af 6—8 Timer. Blandingen er hvid, men kan ved efterfølgende Tilfætninger gives forskellig Farve. Sort Rit faaes ved til Massen at sætte fint pulveriseret Svovlantimon, graasort Rit ved Tilfætning af Zernpulver, graat Rit ved Zinkstøv, lysegrønt Rit ved Tilfætning af fulsurt Kobber, mørkegrønt Rit ved Tilfætning af Chromtveilte, Blaat Rit ved Tilfætning af Koboltblaat eller Smalte, orangefarvet Rit ved Monnie, højrødt Rit ved Zinnober, violet-rødt Rit ved Karmin. Rit, som er blandet med Svovlantimon og Zinkstøv lader sig polere med en Agatsten og faaer derved metallist Udseende.

Rit til Reparation af Zinkornamenter. Man benytter hertil den foregaaende Blanding af Vandglas med Kridt og Zinkstøv, som naar den efter Tørring poleres med en Agatsten har Zinkens Farve. Denne Rit hæfter iøvrigt lige saa fast paa Sten og Glas som paa Metaller og Træ.

Rit, Finesset Pariser. 7 Dele Vinolie toges 2—3 Timer med 4 Dele malet Umbra, hvorpaa den varme Blanding tilsættes 4 Dele gult Vox. Efter at være taget fra Ilden arbejdes det sammen med 5½ Dele Kridt og 11 Dele Vhghvidt.

Rit for alle Slags Træredskaber. 1) Rit til ru Træ

og Planteværker førend de males eller tjæres: Brændt Kalk lædses med saameget Vand, som er nødvendigt til at danne et tørt Pulver, og deraf udrøres $1\frac{1}{2}$ Pund med $\frac{1}{2}$ Pund Rugmel og $\frac{1}{2}$ Pund Linolie, hvorpaa der endnu tilsættes $\frac{3}{4}$ Pund Kalkpulver og 3 Kvint oppilet Bomuld, der alt æltes ved Slag med en Trækølle til en stiv Dejg. 2) Rit til Udfyldning af Ridser i Træ: $\frac{1}{4}$ Pund god Lim koges saalænge med 1 Pot Vand i en Verpote til Limen er opløst, hvorpaa tilblandes $1\frac{1}{2}$ Kvint stødt Aluin og saamange Savpaaner, at man faaer et seigt Rit. 3) Rit til Træfæde, som skulde modstaa Syrer og Lud: 6 Dele Harpix smeltes med 3 Dele Træthjære og udrøres med 4 Dele Teglstenspulver. Det paastryges Fugerne bedst med en stump Pensel og Overstrygningen gjentages, naar den foregaaende Overstrygning er tørret.

Rit for Glas, Porcelain etc. 1) Rit til mørktfarvede Sager: Eggeghvide pidstes til Skum og staaer, til denne har sat sig, hvorpaa 2 Dele heraf blandes med $\frac{1}{2}$ Del Mel, $\frac{1}{8}$ Del Bolus, og $\frac{1}{8}$ Del Drageblod, hvorpaa det arbejdes sammen med lidt fint pulveriseret Kalk, Rodolie og friskt Østestof. 2) Pulveriseret ulæsket Kalk sammenrives med friskt Østestof eller Eggeghvide, men maa anvendes strax, da Rittet hurtigt bliver fast. 3) Rit til Ler og Stensager, som skulde bruges paa Ilden: $\frac{1}{4}$ Pund Svovl og $\frac{1}{4}$ Pund Beg smeltes sammen og udrøres med 4 Haandfulde Teglstensmel eller pulveriseret Kvarts, hvorpaa det udrulles i Stænger paa et fugtet Brædt. Det smeltes for Brugen.

Rit for Optikere, Juvelerer, Guldsmede etc. 1) Rit til Udbedring af Urskiver: 5 Dele Kopal, 5 Dele Dammar og 4 Dele venetiansk Terpentintil sammen smeltes, hvorpaa tilblandes 6 Dele Zinkhvidt og lidt pulveriseret Berlinerblaat. Det paastryges varmt, og naar det er hærdet aflibes det. 2) Rit for Optikere: a) 2 Dele Beg og 1 Del Kolofonium. b) 1 Del Harpix smeltes og tilblandes $\frac{1}{4}$ Del Gips. Det bruges til at befæste Stene og Glas medens de poleres. 3) Rit for Guldsmede: a) 2 Dele Kolofonium og 2 Dele hvid Beg smeltes med 1 Del Teglstensmel og 4 Dele Kridt. b) Til Befæstning af Gjenstande, som skulde drives eller stiftes smeltes hvid Harpix, Kolofonium og Talg sammen.

Rit, Forskjellige Sorter. 1) Marinelin til Sammenlimning af store Træstykker fremstilles ved at opløse 1 Del fiskefaaren Kautschuk i 12 Dele Stenfulstjære ved Opvarmning under Omrøring i en Jernkedel, hvorpaa tilsættes 2 Dele Schellak til hver 1 Del af denne Opløsning. Smeltes for Brugen. 2)

Skomagerkit: Fige Dele Beg og Guttapercha sammensmeltes. 3) **Gibskit:** 2 Dele hvidt Bøx og 1 Del Harpix sammensmeltes og blandes med $1\frac{1}{2}$ Del pulveriseret Gibs. Rittet og Brudstykterne maa varmes ved Anvendelsen. 4) **Drejerkit:** Fige Dele Beg, Harpix og Bøx sammensmeltes og tilsættes saameget Teglstensmel, til man har den ønskede Konsistens.

Rit for Syrer. a) 1 Del Kautschuk sammensmeltes med 2 Dele Linolie og arbejdes sammen med 3 Dele hvid Bolus. Ved Tilsætning af $\frac{1}{2}$ Del Mønnie eller Sølverglød bliver det med Tiden fuldstændig fast. b) 2 Dele Træbjære, 4 Dele Kolofonium og 3 Dele Teglstensmel. Rørrene maa være fuldstændig udtørrede forinden Blandingen paastryges.

Rit til Afvarier. Fige Dele pulveriseret Sølverglød, fint Sand og Gibs blandes med $\frac{1}{3}$ Del pulveriseret Harpix og arbejdes med kogt Linolie sammen til en ensformig Masse under Tilsætning af lidt Siftativ.

Rit til at forbinde Træ med andre Gjenstande. Almindelig Pim kogt med Vand tilblandes Træaske og paastryges varm, hvorefter Fladerne sammenbindes og sammenpreses til Afhjoling.

Rit til Ben, Horn, Elfenben etc. 1) 1 Del Husblas, $\frac{1}{4}$ Del Tragantgummi, $\frac{1}{8}$ Del Pergamentlin, $\frac{1}{8}$ Del Suffer og $\frac{1}{2}$ Del Pim. 2) Eggehvide og Vand udrøres med brændt Gibs til en tynd Dejg.

Rit til Dampør og Maskindele. 1) Fige Dele med Linolie udreven Blyhvidt og Gibs blandes, og maa benyttes friskt. 2) 100 Dele Kvartspulver, 10 Dele Sølverglød og 7 Dele Linolie. 3) 4 Dele Kautschuk, 1 Del Guttapercha og 1 Del Svovl sammensmeltes og tilsættes 1 Del Salmiak og 10 Dele Zernfilspaaner. 4) 2 Dele Sølverglød, 1 Del Kvartsmel og 1 Del Kalkpulver blandes med Linolie til Rit.

Rit til Sammensætning af Sten. 1) 1 Del Sølverglød og 9 Dele Teglstensmel blandes med Linolie til en stiv Dejg. 2) 1 Del Mønnie og 2 Dele pulveriseret Kalk blandes med 2 Dele Eggehvide. 3) Zernfilspaan, ulædsket Kalk og Glaspulver blandes med Eggehvide og Dreblod.

Rit til Træ for Beskyttelse mod Fugtighed. 2 Dele Kolofonium og 1 Del Svovl sammensmeltes og udrøres med 40 Dele Linolie. Det paastryges varmt.

Rjedelsten, Middelt mod. Herimod anbefales bl. a. en Oplosning af 15 Dele svovlunderhylet Natron, 10 Dele Vand og 10 Dele Glycerin, som bevirker en pulverformig Udskilning i Dampskjedlerne, der let lader sig fjerne ved Udblæsning.

Kjød, Konservering af. Efter Haughton dryppes Kjødet gjentagne Gange i forthundet Saltsyre og tørres i Luften. Ved Brugen af det paa denne Maade behandlede Kjød behøves det blot at udblødes i en Sodaopløsning, hvorved Saltsyren neutraliseres.

Kjød, Opbevaring af fersk. Naar man ikke har et Ißskab til Raadighed kan man hjælpe paa Holdbarheden ved at indgnide Kjødet med Aseptin (raa Borsyre) eller indgnide det med en Op-løsning heraf (1—25).

Klatpapir til at fjerne Blækpletter af Galæbleblæk frem- stiller man sig ved at dryppe almindeligt Klatpapir i en 10 % holdigt Oxalsyreopløsning, hvorefter det tørres.

Klæbemiddel for Brev- og Seglmærker. 3 de forenede Stater anvendes hertil en Opløsning af 2 Dele Dextrin, 1 Del Eddikesyre, 1 Del Alkohol og 5 Dele Vand.

Klæbemiddel som Erstatning for Gummislim. 4 Dele Sukker opløses i 12 Dele Vand og varmes til kogning, hvorefter man tilsætter 1 Del Kalk, som er lædsket med Vand indtil det er falden hen til Pulver. Blandingen omrystes jævnlig og henstaaer i nogle Dage, hvorpaa man afhælder den klare Opløsning og blander den med en varm Limopløsning i Forhold 1 Del af Sukker-saltopløsningen med 3 Dele Limopløsning. Ved Tilsætning af lidt Salicylsyre gjøres Blandingen holdbar.

Klæbemiddel til Lukning af Glasfer. 6 Dele pulveriseret Harpir, 2 Dele Natronhydret og 10 Dele Vand røres godt sammen og henstilles nogle Timer. Det blandes umiddelbart før Brugen med 8—9 Dele brændt Gibs. Massen stivner i Løbet af en Timestid, hæfter fast paa Glas og er tæt for Gjennemsvi-ning af Vædske.

Knaldsfager for Konditorer. Til de forskjellige Knaldsfager for Konditorer benyttes Knaldsjolv, som meget let kan tilberedes, men det maa bemærkes, at dette Stof maa behandles med den højeste Grad af Forsigtighed, da den mindste Gnidning eller det mindste Stød frembringer en Explosion i hele Massen, hvorfor man ogsaa gjør bedst i sin at tilberede smaa Mængder ad Gangen.

Knaldsjolv fremstilles ved at opløse 1 Del fint Solt i 10 Dele Salpetersyre af 40° B., hvorpaa tilsættes 10 Dele Alkohol og opvarmes til 52—60° under Tilsætning af Ammoniakvand til der ikke mere dannes Bundfald. Dette udvaskes da med destilleret Vand, kommes paa fint glat Papir i smaa Mængder og tørres i Luften. Saalænge det er fugtigt er det ikke saa let exploderende, men maa dog omgaaes med Forsigtighed. Vil man tilberede de

Strimler, som explodere med Knald ved at trækkes over, flippes et Blad middelgrovt Sandlærred i tynde Strimler paa 2 Fingers Bredde og 3 Tommers Længde; paa Enden af en saadan Strimmel lægges paa Sandsiden med en spids Pennetiv en lille Portion fugtigt Knaldsølv paa $\frac{1}{2}$ Tomme af Strimlen, og dette Stykke dækkes med et andet Stykke Sandlærred, hvorpaa de to Strimler paa det Stykke, hvor de dække hinanden, overflistres med en Strimmel tyndt Silkepapir. Efter at være tørrede ville de paa denne Maade tilberedte Strimler ved at trækkes fra hinanden bringe Knaldsølvet til at explodere paa Grund af Friktionen.

En anden Maade at fremstille Knaldsølv paa er følgende. Man sælber en Opløsning af jaspetersjurt Sølvite med Kalkvand, filtrerer Bundfaldet fra og overhælder dette i fugtig Tilstand med stærkt Salmiakspiritus, hvorved iagttages en lignende Hvd som ved Løsning af Kalk. Efter 12 Timers Henstand opløses den paa Overfladen dannede Hud med frisk Ammoniakvand, hvorpaa Vædsken afhældes og det paa Bunden af Glaset samlede Knaldsølv fordeles paa Filterpapir. Man kan ogsaa fremstille Knaldsølv ved at udfælde en Sølvopløsning med Saltsyre, udvaske det udfældte Chloridsølv og opløse det i stærkt Ammoniakvand, hvorefter der til Opløsningen lidt efter lidt sættes fast Kalihydrat saalænge dette frembringer Opbrusning. Derpaa fortyndes den uklare sorte Opløsning med Vand og filtreres. Den største Forsigtighed maa anvendes ved Fremstillingen af disse Præparater.

Ved Tilberedningen af Knaldbonbons udflippes 2 Stykker Papir af 4 Tommers Længde og 8 Tommers Bredde i Tryndser i den ene Ende og klifres løst sammen paa Midten. Paa Midten fæstes en af de omtalte Knaldstrimler af Sandlærred med en Snuule Klister ved Enderne og et Stykke Bonbon eller lign. indrulles heri, idet det lukkes ved at vride Enderne rundt.

Kobberbroncefarve til Tapeter og Papir. 16 Dele Kampefetræ udfoges med 5 Dele Vand, filtreres og udvaskes. Til det blandede Filtrat sættes en filtreret Opløsning af 1 Del Tinsalt, hvorved fremkommer et Bundfald, som frafiltreres, udvaskes og tørres. Bundfaldet er mørkeblaat, men faaer ved Tilfætning af Sæbe eller Vox den Egenstab, at det ved Udstrykning paa Papir ved gjentagen Afrikning antager Metalglands. I Stedet for Tinsalt kan ogsaa tages Alun eller tvechromjurt Kali.

Kobber, Brunfarvning af. 50 Dele Hjortetakfald, 25 Dele ren eddikesjurt Kobber og 250 Dele Eddike, tages ind til det Halve, hvorpaa der tilfættes 10 Dele Salmiak og $2\frac{1}{2}$ Del Oxalsyre. Derpaa fortyndes det Hele op med 750 Dele Eddike og tages i

nogen Tid. I denne Opløsning koges de blanke Kobbergjenstande i nogen Tid, hvorved de overtrækkes med et smukt gullig-brunt Iltelag. Denne Bestjæ anvendes hovedsagelig til Brumbejtsning af Medailler.

Kobber i Pulverform. En mættet Opløsning af Kobbervitriol blandes med sit lige Rumfang almindelig Saltsyre, hvorpaa der i Blandingen lægges Stykker af Zinkblik. Under en stærk Brintudvikling udfilles Kobberet som en porøs svampet Masse, der ved Omrystning forvandles til fineste Pulver. Ved strax at udvaske det først med fortyndet og senere med stærk Alkohol faaes det aldeles iltefrit.

Komposition til Forsegling af Glasfer. Husblas eller Lim udblødes i Vand, tilsættes noget Glycerin og Garvesyre og opvarmes til en ensartet Masse, hvorpaa de forskellige Farvestoffer tilsættes og Blandingen er da færdig til Neddrøpning.

Komprimeret Læder fremstilles af renset Læderaffald ved at findele dette og koge det med Vand indeholdende 1 % Svovlsyre, hvorved dannes en dejagtig Masse, som formes ved Presning og tørres ved Damp. Tilsættes 1 % Glycerin bliver Massen mere smidig.

Kondenseret Mælk. For at kunne opbevare Mælk fies den og opvarmes til Koghede, hvorpaa den i Vand- eller Dampbad inddampes idet der tilsættes $\frac{1}{2}$ Pund Sukker for hver $1\frac{1}{2}$ Pot Mælk. Inddampningen maa foretages under stadig Omrøring, for ikke at faa dannet Skind, og fortsættes, til Mælken har Sirupskonsistens, eller til en Prøve paa Spatelen ikke falder af i Draaber men som sammenhængende Masser. Det kan da fyldes i Blikdaaser som tilloddes og koges eller bringes i Glas som tilproppes.

Kondenseret Fløde fremstilles paa samme Maade som kondenseret Mælk, idet Fløden førend Inddampningen blandes med sit lige Rumfang nymalket Mælk.

Konserveringsvædske, Wickersheimers, for Lig, anatomiske Præparater, Planter og Plantedele. Patentbeskrivelsen, som af det preussiske Ministerium er aftjæbt Patenthaveren til Offentliggørelse, er følgende:

Konserveringsvædsken tilberedes ved at opløse 100 Dele Alum, 25 Dele Kogsalt, 12 Dele Salpeter, 60 Dele Potaske og 10 Dele Arsenhyrting i 3000 Dele Vand og filtrere efter Aftjæling. Til hver 10 Rumfang af denne Vædske sættes 4 Rumfang Glycerin og 1 Rumfang Methyalkohol.

I denne Vædske beholde de organiske Stoffer deres Form,

Farve og Bøjelighed. Efter flere Aars Forløb kan der endnu foretages videnskabelige Sektioner paa dem; ved Indsnit viser Kjødet sig aldeles friskt og de enkelte deraf fremstillede Præparater som Lunge, Tarme og andre Bløddele beholde deres Blødhed og Bøjelighed, saa at Huldele endog lader sig opløse.

Fremgangsmaaden ved Behandlingen er da den, at Gjenstandene anbringes i Vædsken for at imprægneres dermed. Skulle Præparaterne senere opbevares i tør Tilstand, holdes de 6—12 Dage (i Forhold til deres Rumfang) i Vædsken, hvorefter de udtages og tørres i Luften. Skeletternes Baand, Muskel etc. holder sig da bløde og bøjelige. Hulorganer, f. Ex. Tarme og Lunger, fyldes først med Konserveringsvædsken forinden de nedlægges deri. Efter at de atter ere udtagne og Vædsken udhældt, opløses de førend Tørringen.

Mindre Dyr, hvis Farve det kunde være magtpaaliggende at bevare, tørres ikke, men forblive i Vædsken. Skulle Pig af Mennesker eller Dyr henligge i lang Tid inden de benyttes til videnskabelige Djemed, er det tilstrækkeligt at indsprøjte dem med Opbevaringsvædsken, hvortil anvendes fra $1\frac{1}{2}$ —5 Potter af Vædsken efter som det er et Barn eller en Voksen. Efter flere Aars Forløb vil Kjødet da endnu vise sig ganske friskt. Opbevares imprægnerede Pig i Luften tabe de deres friske Udseende og blive brunlige, men dette kan undgaaes, naar de udbendig indgives med Vædsken og derefter opbevares lufttæt. Sidsmævnte Behandlingsmaade egner sig særligt til Pig, som skulle offentlig udstilles eller vedligeholdes i længere Tid inden Begravelsen. Til virkelig Balsamering injiceres først Piget med Konserveringsvædsken, hvorefter det lægges nogle Dage i denne; dernæst afgives og tørres det, indhylles i et Stykke Lærred eller Vordug, som er fugtet med Vædsken, og opbevares lufttæt.

Kobberstif, Overføring paa Træ. Paa et rent høvlet Brædt, helst af Lindetræ, udspændes et Stykke rent Skrivepapir, der overstrygges med svag ren Lim. Det Kobberstif, der skal overføres lægges paa et med Vand fugtet Brædt og bliver her saa længe, til det er mat og fuldstændig gennemtruffet af Vandet. Naar dette er sket lægges det mellem to Klæder og presses for at fjerne den overflødige Fugtighed, og overstrygges dernæst paa Billedsiden med den nedenfor angivne Afstrækningslak, hvorpaa det lægges paa det limede Papir, dækkes med et Stykke glat Papir og gøres med et Klæde, til det ligger aldeles fast og glat herpaa. Dernæst skal Papiret fjernes af Bagsiden af Kobberstiftet, hvilket sker paa den Maade, at man strax efter Paaklæbningen stryger det med en

fin, stump Tandbørste eller en Svamp, idet man om fornødent fugter med lidt Vand. Hermed vedblives til Billedet fremtræder klart og tydeligt, men med Udseende, som om det var dækket med et Flor. Det udspændte Skrivpapir, hvorpaa Kobberstiftet nu sidder, afskæres af Brædtet, Kobberstiftet overstryges med Afstrækningslappen og klæbes saa hurtigt som muligt paa det glat afpuddede Træ. Der lægges et Stykke Papir derover og det glattes over hele Overfladen. Naar Lappen efter nogle Minutters Forløb er tørret rives Papiret af.

Lappen tilberedes ved at komme 10 Kvint lys Sandarak i en Flaske og overhælde den med lidt Alkohol og omryste, hvorved opstaaer en uren Vædske, som borthældes. Der tilsættes derpaa 12 Kvint Alkohol og Flasken anbringes i varmt Vand til Sandarakken er halvt opløst. Den saaledes opløste Sandarak hældes i en anden ren Flaske, og Resten overhældes atter med 12 Kvint Alkohol, som opløser Resten. Til de blandede Vædske sættes 7 Kvint venetiansk Terpentin og 1 Kvint Kamfer. Efter fuldstændig Opløsning filtreres. Bliver denne Lak for tyk ved Henstand kan den fortyndes med lidt Alkohol.

Kobberstift, Overføring paa Træ efter Dr. Barrentrap. Den Fjernis, som bruges hertil, fremstilles ved Opløsning af 6 Dele Sandarak, 6 Dele bleget Schellak, 2 Dele venetiansk Terpentin og 40 Dele Alkohol.

Den lyse, glatte og godt fletne Træplade, hvorpaa Kobberstiftet skal overføres overstryges 3 Gange med ovenstaaende Fjernis og Kobberstiftet lægges i Vand, som er tilsat noget Kogsalt. Saa snart det 3die Fjernisovertræk er rigtigt tørt lægges det vaade Kobberstift mellem hvidt Filtrerpapir for at fjerne det overflødige Vand, en glat Træplade tildannes efter Kobberstiftets Størrelse og den varmes regelmæssigt over glødende Kul. Den først lakerede Træplade gives endnu en Overstrykning af Lak, hvorpaa det fugtige Kobberstift strax lægges derpaa med Billedsiden nedad, det dækkes glat med et Stykke Flonel, den opvarmede Træplade lægges over og saaledes lægges det i Presse. Efter 3 Timers Forløb tages det ud af Pressen, og der lægges fugtige Klude paa Papiret, hvorpaa dette efter nogen Tid kan trækkes af og fuldstændig fjernes ved Afgridning med uldne Klude. Hvad der endnu bliver siddende kan fjernes med Forsigtighed ved Hjælp af lidt Vinolie paa en fin limet Klud, og naar Olien er omhyggelig afgrøden lakeres hele Pladen med en farveløs Fjernis af Kopal eller Sandarak.

Kopalpolitur. 120 Dele fin Schellak, 30 Dele lys Kopal, 30 Dele Drageblod og 500 Dele absolut Alkohol. Kopalen pul-

verijeres fint med 375 Dele stemmet Kridt og overhældes med Halvdelen af Alkoholen, hvorefter den varmes i Vandbad til Oplosning af Kopalen. I den anden Halvdel af Alkoholen opløses Schellaken og Drageblodet, hvorefter Bædsterne hældes sammen og henstilles til Klaring eller filtreres.

Kopieblæk. 1) 100 Dele Kampecheextrakt, 1000 Dele Kalkvand, 3 Dele Karbolsyre, 20 Dele raa Saltsyre, 30 Dele arabisk Gummii, 3 Dele chromsurt Kali og saameget Vand, at det Hele udgjør 1800 Dele. Kampecheextrakten opløses i Kalkvandet og henstilles nogle Dage udsat for Luften. Dernæst tilsættes de andre Stoffer, tilsidst det chromsure Kali og Blandingen filtreres. Blækket bliver bedre med Alderen, skimler ikke, udfiller meget lidt ved Henstand og er billigt.

2) Kajsar foretrækker i Stedet for Kampecheextrakt at anvende et Afkog af Kampechetræ til Fremstillingen og anbefaler følgende Fremgangsmaade. Man udkoger gjentagne Gange Farvetræet med Vand og inddamper det kolerede Afkog indtil det har Vægtfylde 1,028. Dernæst opløses 2 Kvint tvæchromsurt Kali i en Pot Vand, tilsættes 20 Kvint svovlsur Verjord, 40 Kvint Glycerin og 20 Kvint Sukker og Blandingen koges $\frac{1}{2}$ Time. Efter Afkjøling hældes denne Oplosning til 10 Potter af Kampecheafkoget, og man tilsætter 20 Kvint 50 % Eddikesyre, hvorpaa det Hele henstilles en Ugestid til Klaring. Blækket flyder brunrødt fra Pennen, bliver hurtigt fortviolet og kopierer udmærket godt.

3) 250 Dele Kampecheextrakt overhældes med 3000 Dele Vand og henstaaer hermed 14 Dage under Omrøring, hvorpaa filtreres og tilsættes 20 Dele eddikesurt Mangan. Naar det er godt blandet tilsættes saalænge en Oplosning af eddikesurt Zern-tveelte, til der er fremkommen en intensiv violblaa Bædste. Derpaa tilsættes endnu noget Sukker eller Dextrin.

Kopiering af Tegninger, Tryksager, Kobberstik, Lithografier, Vhantstegninger etc. Iden at Originalen tager Skade. Buscher opløser 1 Del Kærnesæbe i 12 Dele varmt Vand og tilsætter denne Oplosning en forthyndet Chlorcalciumopløsning saalænge, som der fremkommer Bundfald. Den fælbende Kalksæbe udvaskes med Vand og bringes i en Oplosning af 4 Dele af Kærnesæben i 24 Dele Vand, hvorefter Blandingen koges under uafbrudt Omrøring til Oplosning. Ved Afkjøling af Oplosningen udfiller Kalksæben sig i fint fordelt Tilstand og det Hele dannes nu en tyk hvid sirupagtig Masse, der usforandret lader sig opbevare i en Beholder. Hermed overstriges ved Hjælp af en Svamp regelmæssigt ikke for tykt Konceptpapir, hvorpaa dette tørres saa vidt, at der

kun er lidt Fugtighed tilbage. Bagsiden af Papiret stryges derpaa svagt med en i franskt Terpentinoxolie dhyppet Svamp, saa at Papiret synes gennemfugtigt. Det lægges derpaa paa den kopierende Gjenstand, som er anbragt paa et haardt og glat Underlag, og ved Hjælp af et stærkt Falsben overstryges Papiret overalt. Naar den rigtige Mætning af Papiret med Terpentinoxolien har funden Sted faaes efter dennes Fordampning en tydelig Kopi uden at Originalen har taget Skade. Overdrages en saadan Kopi paa en lithografisk Sten behøver denne kun at ætzes for at der kan tages lithografiske Aftryk. Meget gamle trykte Sager bør førend Kopieringen opblødes ved at anbringes imellem Filtrepapir som er fugtet med Terpentinoxolie og dækket med Vægt i nogle Timer. Det præparerede Papir bør helst benyttes friskt tilberedt. Ved Anvendelsen af en Satinermaskine bliver Kopien mere regelmæssig og smuk.

Jakobsen anvender i Stedet for en Opløsning i Sæbe en Opløsning af 1 Del af Kalksæben i 4 Dele Terpentinoxolie paa Vandbad, hvorefter forhindes med 4 Dele Ether-Vinaand. Vædsken udfiller ved Gjenstand en Del af Sæben og maa derfor ved Anvendelsen omrystes godt. Med denne Blanding overpensles tykt, hvidt Papir eller overhældes endnu bedre hermed paa samme Maade som Fotograferne overhælde Glaspladerne med Kollodium. Efter Afdrøynning og Tørring, idet Papiret bliver kopierdygtigt i nogle Timer, lægges det med den mattede Side paa Tegningen, Sten-trykket eller Kobberskiftet, overstryges fast paa Bagsiden med et Falsben eller presses igjennem en Satinermaskine. Ved Overstrygningen med Falsbenet er det bedst at lægge et med tør Sæbe overstrøget Stykke Papir over Kopierpapiret, hvorved dette skaanes. Vil man overføre Originalen paa Træ, saa overhældes den med den sædvanlige Grundering forsynede Træblok med Kopiervædsken og efter Tørringen afpresses Originalen derpaa. Ved i Stedet for Sæbeterpentinoxopløsningen at bruge en Blanding af lige Dele Vox og Terpentinoxolie faaer man et lige saa godt Resultat. Metoden egner sig til Overføring af Tegninger til xylografisk Brug, hvorved man beholder Originalen ustadet tilbage til Sammenligning med Xylografiet.

Kopiering af Tegninger ad fotografisk Vej. Anvendelsen af forsolvet og bagefter udvasket Albuminpapir betinger en simpel Maade til at kopiere Positiv eller Negativ, hvilket navnlig har Interesse for Teknikere, der ikke have et Atelier som Hjælpemiddel. Papiret er holdbart i ugevis og bliver først sølsomt for Lyset ved Behandling med Ammoniak, og dette opnaaes ved at anbringe fulsturt Ammoniak i Kopierrammen. Vogel anbringer i Kopierrammen

Negativet med det udvaskede Papir, derover et Ark Filtrerpapir og øverst en Plade af Filt eller tykt Tøj, der ovenpaa overstrøes med pulveriseret Hjortetaksalt og indgrides dermed. Derover lægges flere Blade Filtrerpapir og Rammen lukkes som sædvanlig. Kopieringen foretages da let i Vhjet. Naar Filtet en Gang er behandlet med Hjortetaksalt kan det benyttes til talrige Kopier uden at dette behøver at fornyes. Man faaer paa denne Maade, naar man kopierer en almindelig Tegning, denne som en hvid Tegning paa sort Grund. For at den skal kunne opbevares i længere Tid er det nødvendigt at fixere den med svovlunderstyrlet Natron ligesom man gaaer frem med de sædvanlige Fotografier.

Kopiering af Tegninger og Planer ved Hjælp af Gummizernprocesjen. De forskjellige hertil anvendte Metoder bero paa, at et med forskellige Zerntheiltefalte behandlet Papir ved at dækkes med en Tegning og udsættes for Vhjets Indvirkning reduceres til Zernforiltefalt. Ved derpaa at behandle Papiret med en Opløsning af gult Cyanjernsalium farves da de af Vhjet ikke paavirkede Steder blaa, saa at man til Slutning faaer en Kopi paa hvid Grund med blaa Linier.

En væsentlig Forbedring af Metoden er Tilføringen af Gummi til Zernopløsningen, idet Gummien med Zernforilteopløsningen danner et fernisagtig Lag, som forhindrer, at det dannede Berlinerblaat mekanisk lægger sig paa Papirets Trevler. Ved en senere Behandling med Saltsyre fjernes dette Overtræk, og det blaa Billede bliver tilbage paa ren hvid Grund. Da Gummien spiller en væsentlig Rolle kaldes Metoden Gummi Zernprocesjen. Følgende forskellige Blandinger anbefales: 1) 20 Dele af en Opløsning af arabisk Gummi (1—5), 5 Dele Zernvechloropløsning (1—2) og 8 Dele af en Opløsning af citronsur Zerntheilte Ammoniak (1—2). 2) 30—35 Dele Opløsning af arabisk Gummi (1—5), 2—3 Dele Zernvechloropløsning (1—2) og 10 Dele af en Opløsning af oxalsur Zerntheilte Ammoniak. 3) 7—10 Dele pulveriseret arabisk Gummi, 4—6 Dele Zernvechloropløsning af 45° B., 2—3 Dele Citronsyre og 81—87 Dele Vand.

Disse mod Vhjet sølsonne Blandinger holde sig i flere Dage ved Opbevaring i Mørke. Den klæbrige Opløsning overstrygges rask og ensartet paa godt limet Tegnepapir, som er fæstet paa et Tegnebrædt, hvorpaa Papiret hurtigt tørres i et mørkt opvarmet Rum og opbevares beskyttet mod Lys og Fugtighed.

Ved Kopieringen lægges Tegningen paa Kalkerpapir over det saaledes behandlede Papir, bedst i en Kopierramme eller hvis en saadan ikke findes imellem 2 Glasplader, som holdes sammen med

almindelige Klemmer. I direkte Sollys er Kopieringen tilendebragt i 5—10 Minutter, i spredt Lys i mindst 1 Kvarter. Man har da et lysegult Billede paa mørkegul Grund. Kopien lægges nu paa et Tegnebrædt og overstrøges hurtigt med en Opløsning af gult Chauxerksalum (1—5), hvorved Tegningen næsten øjeblikkelig fremkommer med mørkeblaa Farve. Saa snart den er kommen fuldstændig frem afvaskes Papiret med Vand uden at befugtes paa Bagsiden, hvorpaa det anbringes i en Beholder med forthudet Saltsyre. Deri bliver Tegningen mørkere blaa, Gummilaget løsner sig fra Underlaget og opløses og den blaa Tegning fremtræder ren paa hvid Grund. Dernæst udvaskes Papiret godt og tørres. Metoden giver meget tydelige Tegninger, er hurtig og fordrer meget lidt Ovelse hos den, som skal benytte den.

Kopierlærred. En Blanding af 8 Dele Terpentiniolie, 8 Dele Ricinusolie, 2 Dele Kanadabalsam og 1 Del Kopaivabalsam strøges regelmæssigt paa Musfelin ved Hjælp af en Svamp, hvorpaa Tøjet regelmæssigt oprulles paa en rund Stof og staaer urørt i 36 Timer, saa at det gjemmenrænges fuldkomment af Blandingen. Det oprulles derpaa igjen og med en ren Klud afsnides den overslødige Blanding til hele Overfladen er tør, hvorpaa det atter oprulles og henstaaer 14 Dage, hvorefter det er færdigt til Brug.

Kopiermethode, Hurtig og billig. Man opløser i Mørke 1 Del citronsurk Zerntheilte i 6 Dele destilleret Vand i en mørk Flaske, og ligeledes rødt Blodludsalt i samme Forhold i en anden Flaske. Til Brug hælder man lige Dele af Opløsningen sammen og overstrøger i et mørkt Rum ved Gaslys hvidt Papir hermed. Efter at dette er tørret i Mørke lægges Tegningen, som skal kopieres, ovenpaa det saaledes behandlede Papir imellem to Glasplader, som klemmes sammen, og disse anbringes med Tegningen opad i Dagslyset. I direkte Sollys er Kopieringen tilende i Løbet af 10 Minutter og staaer hvid paa blaa Grund. Kopien maa derefter strax udvaskes godt i koldt Vand og tørres.

Kopierpapir. Til Overføring af Monstre paa Tøj udrides Pariserblaat paa en Rivesten med Fedt, hvorefter dette sammen smeltes med sin dobbelte eller tredobbelte Mængde Voks efter Aars tiden. Hermed behandles da tyndt hvidt Papir paa samme Maade, som angivet under Fremstillingen af Vorpapir. I Stedet for Fedt kan man udrive Farvestoffet (hvis man vil have sort Kopierpapir tager man Konrøg, hvis blaåt Indigofarmin eller Ultramarin) med grøn Sæbe og Blandingen indgnides da ved Hjælp af en stiv Børste paa tyndt men fast Papir. Sidstnævnte Kopier-

papir skal i flere Henseender have Fortrin fremfor det med Fædt fremstillede.

Koraller, Farvning af falske. Til Farvning af falske Koraller, der sædvanlig tildannes af Alabast, fremstiller man en Tinopløsning ved at opvarme 1 Del Tin, 1 Del Salmiak, 8 Dele Salpetersyre og 25 Dele Vand. Af denne Opløsning tages $1\frac{1}{2}$ Kvint til 1 Pot Vand, tilsættes 3 Kvint Vinsten og noget pulveriseret Kochenille, hvorpaa Blandingen koges, afkjøles og filtreres. Alabasten kommes i den klare Vædske, koges 1 Time heri, tørres derpaa i Luften og lægges dernæst 2—3 Timer i et varmt Bad af lige Dele Stearin og Vox. Optagen af Blandingen afvises de med Papir og poleres.

Kridtpapir, Metallique Papir, hvorpaa der kan skrives med Stifter af Kobber eller Messing fremstilles ved at rive Zinkhvidt fint med Vand paa en Præparersten, hvorpaa den vaade Masse blandes med c. $\frac{1}{8}$ stærk Vinopløsning, og hermed overstrypes tykt Papir eller tyndt Pap 2 eller 3 Gange. Efter Tørringen af den sidste Overstrøgning gives Overfladen Glans ved at man lader Gladerne gaa igennem en Satinermaskine.

Kryderi til Gaaseleverpostej faaes ved at blande Pulverne af 8 Dele spanskt Peber, 8 Dele Ingefær, 8 Dele Laurbærblade, 3 Dele Kanel, 8 Dele Nelliker, 8 Dele tørret Citronskal og 8 Dele Mustatblomme.

Krydderi til Spegepølser. Man blander Pulverne af 20 Dele Peber, 6 Dele Nelliker, 6 Dele Mustatnød, 6 Dele Ingefær, 2 Dele Anis og 2 Dele Koriander.

Krydereddike. Man tager af friske Planter $\frac{3}{4}$ Pund Estragon, $\frac{1}{2}$ Pund Pimpinelle, $\frac{1}{8}$ Pund Hyldeblomster, $\frac{1}{16}$ Pund Timian, $\frac{3}{8}$ Pund Kørvel, 3 Kvint Krusemynte, $1\frac{1}{2}$ Kvint Hvidløg, 6 Kvint Laurbærblade og af Krydderier 6 Kvint sort Peber, 3 Kvint Kanel og $\frac{1}{8}$ Pund Røgalt, der alt skjæres smaat eller stødes grovt og overhældes med 10 Potter stærk Eddike. Det staaer i en luftet Stenkrulle eller stor Flaske i 14 Dage og omrøres eller rystes daglig, hvorpaa den hældes igennem et Klæde, udpreses og filtreres. Undertiden farves den med Kochenille.

Krydereddike til Salater. 35 Kvint friske Estragonblade, 12 Kvint Basilikum, 6 Kvint Charlotter, 6 Kvint Sellerirod, 3 Kvint Selleriblade og 2 Kvint Persille hakkes fint og kommes paa 2 Potter stærk Eddike og tilsættes 3 Kvint Peber, 1 Kvint Allahaande, $1\frac{1}{2}$ Kvint stødt brun Sennop, $1\frac{1}{2}$ Kvint Kanel, 6 Nelliker, 35 Kvint Anchiovis, 12 Kvint Kapers, 6 Kvint Pommerantesskal og 3 Kvint frisk Citronskal. Krydderierne stødes og de

sidste 4 Dele knuses. Det staaer i 8te Dage, Eddiken afhældes, Resten udpresses og det Hele filtreres gennem Filtrepapir.

Krokodillelæder, Imitation af —. Efter et af Lindner i Wien udtaget Patent lader en saadan Imitation sig frembringe paa den Maade, at Gjenstandene (af Papir, Træ, Lærred etc.) overstryges med en nogenlunde koncentreret Limopløsning, som da ved en hurtig Tørring sammentrækker sig paa den Maade, at der i Limovertrækket fremkommer Ræver og Ridses, som i deres Uregelmæssighed frembyder en lignende Tegning som Krokodillelæder. Efter Koncentrationen og det paastrogne Lags Tykkelse samt den hurtigere eller langsommere Tørring lader dette sig variere meget. For at gøre Overtrækket holdbart og give det Udseende som Læder overtrækkes den saaledes behandlede Plade, bedst i halvtørret Tilstand, med Kastanieekstrakt. Ved Behandling med Chromsyre eller Garversyre kan Overtrækket ogsaa præpareres, saa at det ikke paavirkes af Vand.

Krystallisationer paa Papir og Glas. Naar man ved Hjælp af en Børste hurtig stryger en hed, mættet Opløsning af Blysukker tilsat Dextrin, Gummi, Lim eller Gelatine paa tykt glat Papir, der ligger paa en opvarmet Plade, saa krystalliserer Saltet ved Afkjølingen i straaaleformede, koncentrist grupperede Krystaller af smuk Glands. Dannelsen af disse Krystaller begynder samtidig paa forskellige Punkter og udbreder sig regelret til alle Sider om disse Centreer til de træffe sammen med Krystallerne af den næste Ring, saa at Grændsen bliver synlig som en skarp Linie. Alt efter Temperaturen og Koncentrationen af Opøsningen erholder man større eller mindre Krystallringe, ligesom man har det i sin Magt at bestemme Tallet og Stillingen af Krystallisationsmidtpunkterne, naar man berører det afkjølede Papir med en spids Træstok eller en Glasstang. Ethvert Berøringspunkt danner Centrum af en Krystallring. Man kan stryge Saltopløsningen paa forskjelligt farvet Papir og saaledes fremstille Fabrikater af den største Skønhed. Andre Salte kunne benyttes, f. Ex. eddikesurt Baryt, men ingen af disse levere saa smukke Krystallisationer som Blysukkeret, der kun har den Ulempe, at det er giftigt.

For at danne disse Krystallisationer paa Glas udhældes den med Dextrin eller Gummi udrørte Saltopløsning paa en rensset Glasflade og fordeles ensformigt herpaa med en Pensel, hvorefter man ved at hælde Pladen lader det overskødige løbe fra. Glaspladen henlægges da i vandret Stilling og bedækkes lidt efter lidt med Krystallfigurer, som ere forskjellige for de forskellige

Salte. Chlorbaryum giver saaledes Figurer, der minde om Knip-linger, medens Zinkvitriol giver grenede, træagtige Figurer. Efter Oplosningens Koncentration og Temperatur varierer Tegningerne. Salpeter, chlorfuret Kali, Alun, eddikesurt Bly eller Zernvitriol lader sig anvende hertil. For at beskytte Krystallisationen over-stryges efter Tørring med en klar Schellakffernis.

For at give dem mere Varighed kan Tegningen indættes med Flusshyre, idet den tørre Plade overstryges paa Bagsiden med Vox, hvorpaa den udsættes for Indvirkning af Dampene af Fluorbrinte, og derpaa strax afvaskes med Vand. Ved nogen Ovelse findes let det Punkt, hvor Indvirkningen af Fluorbrinte skal afbrydes. Ved at forfølge den ætsede Plade faaes et Spejl, hvor Tegningen fremtræder glindsende paa mat Grund.

Krølhaaar af Svineborster. Svineborsterne koges først i Sodalud for at fjerne Fedt og Urenheder og spindes da til tykke Tong paa et lignende Hjul som det, der benyttes af Rebslagerne. Derpaa ruller det spundne Tong sammen og koges i Vand i flere Timer, hvorpaa det ophænges til Tørring i en varm Tørrestue eller en middelvarm Oven. Naar det er aldeles tørt oppilles det og leverer da et Stof, der er lige saa fortrinligt til Udstopning som virkelige Krølhaaar.

Kul, Plastiske til Filtreering. 1) 60 Dele Kokes, 20 Dele Bentul, 10 Dele Trækul og 10 Dele Bibeler. 2) 10 Dele Kokes, 30 Dele Bentul, 20 Dele Trækul og 40 Dele Asbest med forte Trævler. Stofferne med Undtagelse af Asbesten pulveriseres, sigtes, blandes løst og udrøres med Sirup til en stiv Deig, som formes og tørres, hvorefter den brændes uden Lufttilgang i en Mufseforn. Naar Kullet er brændt dypes det i fortyndet Saltsyre for at fjerne Salte og Svovlsjern, hvorpaa det udvaskes med Vand, tørres og brændes paany.

Kulblanding. Ved faste Legemers Overgang til flydende Form bindes der Varme, hvad der kan iagttages ved Oplosning af f. Ex. Salpeter i Vand. Endnu stærkere bliver denne Binding af Varme, naar man anvender Vandet i fast Form som Is eller Sne. Dette Forhold benytter man sig af, naar det gjælder om at frembringe en stærk Aftjøling, og nedenfor angives nogle af de mest benyttede Blandinger. 5 Dele Salmiak, 5 Dele Salpeter og 16 Dele Vand bringer Blandingens Temperatur ned fra $+10^{\circ}$ R. til $\div 10^{\circ}$ R., 1 Del salpetersur Ammoniak og 1 Del Vand fra $+10^{\circ}$ til $\div 15^{\circ}$ R.

5 Dele Glaubersalt og 4 Dele fortyndet Svovlsyre aftjølles fra $+10^{\circ}$ til $\div 14^{\circ}$ R.

1 Del Sne eller Is og 1 Del Kogsalt fra 0° til $\div 14^{\circ}$ R. 3 Dele krystalliseret Chlorcalcium og 2 Dele Sne eller Is fra 0° til $\div 36^{\circ}$ R.

Stofferne maa anvendes i pulveriseret eller grovt knust Tilstand og røres godt sammen. Ved flere af de anførte Blandinger kan det betale sig efter Opløsningen at fordampe Vandet, hvorefter den tilbageblevne Saltmasse atter lader sig benytte.

Kunstigjødning til Blomsterpotter. Man fremstiller en Op-
løsning, som i 1000 Dele indeholder 25 Dele Kogsalt, 75 Dele
jalspetersjur Kalk, 25 Dele krystalliseret jvovlsjur Magnesia, 25 Dele
surt phosphorsurt Kali og 10 Dele friskt fældet phosphorsurt Zern-
twelte. Denne Blanding fortyndes til Brugen med 100 Gange
saameget Vand, og man anvender efterhaanden saa stort et Rum-
fang af Opløsningen, som svarer til Urtepottens Rumfang, hvor-
efter man atter vander med almindeligt Vand.

Kunstig Arrak. 1) 10 Kvint Arrakesents og 2 Kvint
Vanilletinktur blandes med 12 Potter bedste Arrak og 9 Potter
 15° Spiritus, hvorpaa der tilsættes et Aftog af 1 Kvint The og
15 Kvint Honning i $4\frac{1}{2}$ Pot Vand. Arrakesents er en Blanding
af 1 Del Cognatæther og 6 Dele 15° Spiritus. Cognatæther
er en Blanding af 1 Del Eddikeæther, 12 Dele fortyndet Sal-
peteræther og 1 Del ren Træspiritus. Vanilletinktur fremstilles
ved at digerere 3 Dele smaatskaaren Vanille i 8te Dage med 20
Dele 15° Spiritus og filtrere. 2) 20 Kvint Arrakesents, 2
Kvint Vanilletinktur, $4\frac{1}{2}$ Pot bedste Arrak og 15 Potter 15°
Spiritus blandes og tilsættes et affjet Aftog af 1 Kvint The,
20 Kvint Johannesbrød og 20 Kvint Honning i 6 Potter Vand.
3) 3 Kvint The overhældes med $4\frac{1}{2}$ Pot kogende Vand og hen-
staaer tilbæftet i 2 Timer. Efter Aftjoling filtreres. $6\frac{1}{4}$ Pot
 15° Spiritus tilsættes $\frac{1}{2}$ Kvint Eddikeæther, $\frac{1}{5}$ Kvint Vanille
og 5 Draaber Neroliolie, henstaaer i 3 Dage, filtreres og blandes
med Theudtræffet.

Kunstig Franskbrændevin. 100 Dele 60 % holdig Spi-
ritus tilsættes $\frac{1}{4}$ Del Eddikeæther og $\frac{1}{8}$ Del Træshre samt
farves med brændt Suffer.

Kunstig Kognak. 1) 15 Kvint Kognak-Essents og 2 Kvint
Violblomsteressents opløses i 9 Potter Spiritus og tilsættes $13\frac{1}{2}$
Pot ægte Kognak og et filtreret Aftog af 9 Kvint Johannesbrød
og 7 Kvint Rosiner i $3\frac{3}{4}$ Pot Vand. Den farves med Karamel.
Kognakesents fremstilles ved at opløse 3 Dele Kognakolie eller
Vinolie i 18 Dele Spiritus. 2) 22 Kvint Kognakesents og 2

Kvint Violblomstessents opløses i 12 Potter 15° Spiritus, blandes med 6 Potter ægte Kognak og et filtreret Aftog af 18 Kvint Johannesbrød og 12 Kvint Rosiner i 6 Potter Vand. Den farves med Karamel. 3) 9 Kvint Eddikeather, 4½ Kvint fortyndet Salpeterather og ½ Pot ægte Kognak opløses i 13½ Pot 15° Spiritus, samt tilsættes et filtreret Aftog af 9 Kvint Johannesbrød og 9 Kvint Rosiner i 6 Potter Vand. Den farves med Karamel.

Kunstig Rumys. En Esterligning af denne Drik, som Tarternerne fremstille af Hoppemælk, fremstiller man ved at opløse 100 Dele kondenseret Mælk i 1000 Dele Vand. Dertil sættes 1 Del Mælkesyre, ½ Del Citronsyre og 15 Dele bedste Jamaica Rom eller Arrak. Blandingen mættes med Kulsyre, fyldes paa Flasker som tillukkes, og anbringes nogle Dage i et middelvarmt Rum, hvorefter de opbevares i Kjølderen.

Kunstig Rom. Romesents fremstilles ved at blande 3 Dele Smørhyreather, ½ Del Eddikeather, ½ Del Vanilletinktur og ½ Del Violblomstinktur med 18 Dele Spiritus. 1) Finesset Rom. 9 Kvint Romesents og 2 Kvint Vanilletinktur opløses i 4½ Pot 15° Spiritus, hvorpaa tilsættes 13½ Pot Jamaica-rom; det blandes derpaa med et filtreret Aftog af 20 Kvint Johannesbrød og 20 Kvint Rosiner i 3 Potter Vand og farves med Karamel. 2) Fin Rom. 18 Kvint Romesents og 2 Kvint Vanilletinktur opløses i 13½ Pot Spiritus og tilsættes 9 Potter Jamaica-rom samt blandes med et filtreret Aftog af 20 Kvint Johannesbrød og 20 Kvint Rosiner i 4½ Pot Vand. 3) Midelfin Rom. 27 Kvint Romesents og 2 Kvint Vanilletinktur opløses i 19 Potter 15° Spiritus og blandes med 3 Potter Jamaica-rom, samt blandes med et filtreret Aftog af 20 Kvint Johannesbrød og 20 Kvint Rosiner i 4½ Pot Vand. 4) Ordinær Rom. 36 Kvint Romesents og ½ Kvint Vanilletinktur opløses i 21 Potter 15° Spiritus og tilblendes et filtreret Aftog af 20 Kvint Johannesbrød og 20 Kvint Rosiner i 5½ Pot Vand. Man farver med Karamel. 5) Kunstig Jamaica-rom. 108 Potter 15° Spiritus blandes med 36 Potter ægte Jamaica-rom, 36 Kvint Eddikeather og 2 Pund hvidt Sandis, som er opløst i 2 Potter Vand. Det Hele kommes paa et Fad og igjennem Spundshullet hænges i en langagtig Pose 18 Kvint grøn The og 6 Kvint fin skaaren Vanille i 14 Dage, idet Spundsen tilslaaes. Tilfaldt kommes 36 Potter Vand deri, og naar Fadet har henligget tilspundset i 2 Maanedes er den brugbar. 6) Kunstig Gammelrom. 80 Potter 15° Spiritus tilsættes 6

Rvint Myrshreather, 4 Pund brunt Randsis og 8 Potter ægte Gammelrom, ligger tilspundset i 1 Maaned, fortyndes med 40 Potter Vand og lagres i 2 Maaneder. 7) Kunstig almindelig Rom. 108 Potter 15° Spiritus tilsættes $\frac{1}{4}$ Pund Eddikeather, 2 Rvint Smørshreather, 1 Pund brunt Randsis og 8 Potter ægte Rom, hvorpaa det ligger i 8 Dage, tilblandes 80 Potter Vand og lagres. Til Farvning anvendes Karamel.

Kunstig Vin. En vinlignende billig Drik tilberedes ved at opløse 20 Pund Stivelse ved Kogning i 50 Potter Vand og tilsætte $\frac{1}{4}$ Pund phosphorsurt Natron, $\frac{1}{2}$ Pund Vinshre, $\frac{1}{4}$ Pund vinsurt Kali og $\frac{1}{8}$ Pund Kogsalt. Efter Opløsningen fyldes paa et Anker og tilsættes $1\frac{1}{2}$ Pund finthakkede Rosiner, som nogle Dage have henstaaet overhældte med Vand for at komme i Gjæring. Ankeret lægges paa et Sted med en Middeltemperatur af 12° R., og gjærer 8—10 Uger. Derpaa tilsættes 12 Rvint Garveshre opløst i noget af den gjærede Vædske, hvorpaa Ankeret henligger i nogle Dage, hvorefter Indholdet trækkes over paa rene Ankere, der steds maa holdes fulde, tilspundjede og opbevarede paa et toldt Sted.

Kunstige Sten, Fabrikation af. Blandes brændt Magnesia med en Ehlormagniumopløsning af 20—30° B., saa at den danner en grødagtig Masse, stivner denne lidt efter lidt. Blandes den med indifferente Stoffer eller Farver, finde disse Blandinger forskjelligartet Anvendelse. Slibestenene kunne fremstilles ved Tilblanding af Sand, Brudstykker af Sandsten, Flint, Smergel eller lignende, og den bløde Masse presses i Forme, hvorefter man lader Stykkerne ligge i Luften, til de blive haarde. Møllesten kunne fremstilles paa lignende Maade ved Tilblanding af Affald eller Brudstykker af naturlige Møllesten.

Kunstigt Marmor faaes ved Tilblanding af Mormoraffald, idet man ved Iblanding af Farver kan frembringe Arer i Massen. Kunstigt Elfenben fremstilles ved at arbejde fint plukket Bomuld ind i Massen, som derefter presses i Forme, og efter Hærdningen kan behandles paa Drejebænke og poleres. Blandes forskjelligt farvede Glasstykker, Stykker af Mineralier, Metalstykker og lignende i Massen, kan denne udstøbes til Knapper, Forsiringer og lignende, som efter at være stivnet kan slibes og poleres.

Kunstig Skifer eller usforbrændelig Stenpap fremstilles efter Tøxe af Lerjord, kulsur Kalk (Kridt), Lim, Papirdeig og Linolie. De to første Bestanddele anvendes i Pulverform, Limen opløst i Vand, Papirdeigen som den faaes i Papirfabrikkerne eller ved i

24 Timer at koge Papiraffald med Vand og udpresje. Papirdejen blandes i en Morter med den opløste Lim til en Dej, der stemples sammen med Leret og Kridtet, hvorpaa der fra Tid til anden hældes saameget raa Vinolie, som kan indjuges. Noget af Blandingen stryges med en Spatel paa en langs Kanten med Trælister forsynet Træplade, der forud er dækket med et Ark Papir. Listerne paa Kanten bestemmer Tykkelsen af det paaførende Lag. Ovenpaa dette Lag lægges et andet Stykke Papir og derover en ny Træplade uden Kanter, og paa denne vendes det Hele, hvorpaa Pladen med Lister og det første Ark Papir aftages. Denne Stenpapirsplade vendes endnu en Gang paa en tredje Plade, der først er overfigtet med fint Sand, den anden Plade og Papiret aftages og Stenpappet tørres. Det faaer under Tørringen hverken Ridsler eller Bræk, men det kaster sig, taber sin Form og er sjældent glat paa Overfladen. Det maa derfor presses mellem Pressevalser, hvorved det faaer Fasthed og en jævn Overflade, og derefter maa det endnu en Tid lægges i Presse for at blive fuldstændig lige og glat. Tilslidst overstryges det paa begge Sider med en tørrende Vinoliefernis.

Blandingsforholdene, som kunne benyttes, ere følgende: 1) 2 Dele Papirdej, 1 Del Lim, 2 Dele Kalk, 4 Dele Ler og 2 Dele Vinolie. 2) 3 Dele Papirdej, 2 Dele Lim og 2 Dele Lerjord. 3) 3 Dele Papirdej, 4 Dele Lim, 4 Dele Lerjord og 4 Dele Kalk. 4) 1 Del Papirdej, 1 Del Lim, 3 Dele Lerjord og 1 Del Vinolie. 5) 2 Dele Papirdej, 1 Del Lim, 6 Dele Ler, 2 Dele Kalk og 3 Dele Vinolie. Ved Tilsetning af Berlinerblaat og andre Farver kan det gives forskjelligt Udseende.

Til Tagbelægning paaflaas Pladerne med Kobbersøm, og Fugerne tættes med Kit, fremstillet ved Blanding af Vinoliefernis med Blyhvidt og Kalk, saa Massen er tyndtflydende. En Overstrykning med Oliefarve hjælper paa Holdbarheden.

Kunstigt Træ og plastiske Masser af Saugspaaner fremstilles ved paa forskjellig Maade ved Hjælp af passende Binde midler at tilberede Blandinger, som i Forme underkastes et stærkt Tryk. Massen benyttes til alle Slags Forsiringer, Rammer etc. Og saa til Fabrikation af Børster benyttes slige Blandinger, idet selve Haarpenfjerne anbringes i en gjennehullet Plade og indfittes i den endnu bløde Masse.

Under Navn af Similibois fremstilles en Komposition af $\frac{1}{3}$ Saugspaaner, $\frac{1}{3}$ phosphorsur Kalk og $\frac{1}{3}$ lim eller harpiragtige Stoffer, som tjener til Afstøbning af Skulpturgjenstande. Andre Forskrifter ere: 1) Saugspaaner af blødt Træ koges med en Op-

løsning af Lim og Vandglas, og hertil sættes lidt efter lidt saa mange Saugspaaner under stadig Gjemmemarbejdning, at der opstaar en plastisk Masse, som presses imellem Zernplader, tørres og slibes. Massen kan farves ved Tilblanding af Zinnoxid, Oxid, engelsk Rødt og andre Farver.

2) 7 Dele sigtede Saugspaaner og 1 Del pulveriseret Harnpiz presses mellem varme Zernplader, hvorefter den nederste har en ophøjet Kant. Imellem Massen og Zernpladen anbringes et Ark Papir.

3) Saugspaaner tørres skarpt, sigtes og dannes med en næsten togende Limopløsning til en ensartet Masse. Limopløsningen maa ikke være saa stærk, at den ved Afstjølning stivner til Gelé. Undertiden tilblandes lidt Kridt for at give større Haardhed. Til Forme bruges saadanne af Metal, Svovl eller Gips, som først indgundes med Olie. Træforme kan ogsaa benyttes, men maa først lakeres med en spirituos Schellakopløsning. Massen indgundes først med Fingern over hele Formen i et tyndt Lag, saa at Formen helt udfyldes, og dernæst fyldes Formen helt og Massen bethuges med en Bægt. Naar den er noget indtørret kan den udtages af Formen, det overflødig bortskjæres med en Kniv og efter fuldstændig Udtørring kan den lakeres, forgyldes etc. som Træ. Paa Grund af den stærke Sammentrækning ved Tørringen faaer man ikke skarpe Afstøbninger, ligesom de deraf fremstillede Gjenstande ikke taale Vand.

Masse til Hammer faaes ved at opløse 10 Dele Lim i Vand og tilblende 8 Dele pulveriseret Blyhvidt, 4 Dele Sølvglød, 10 Dele sigtede Saugspaaner og 1 Del Gips. Formen indgundes med Olie.

Kunstsmør. Under Navn af Kunstsmør, Sparesmør, Margarine eller Butterine fremstilles over hele Verden i de senere Aar et Produkt, hvis Hensigt det er at erstatte det dyrere Smør og i mange Tilfælde at træde i Stedet for dette, idet man arbejder hen til at fremstille et Produkt, enten af andre Fædtestoffer alene eller af Blandinger af disse med Smør, som saavidt muligt skal have Smørrets Konsistens og Smag.

Natursmørret fremstilles som bekendt af Fædtestofferne i Mælken, idet disse ved en mekanisk Operation, Rørringen, bringes til at samle sig, medens de i den søde Mælk og Fløde ere tilfiede i fint fordelt Tilstand som Oliekraaer. Det raa Smør, som kommer fra Rørringen maa nu underkastes en videre Behandling forinden det bliver Handelsvare, da det i denne Tilstand kun er i Besiddelse af meget ringe Holdbarhed. Dette stammer fra, at det

indeholder mekanisk iblandet en Del Kjørnemælk, som ved Gjæring blandt andet giver Anledning til Dannelsen af Smørsyre, hvilket giver Smørret den hårde Smag. Jo fuldstændigere altsaa denne Kjørnemælk ved Behandlingen med Vand bliver udvasket, desto mere holdbart bliver Smørret. Efter Udvasningen bliver Smørret saltet, dels for at give det større Holdbarhed, dels for Smagens Skyld, idet iøvrigt Mængden af Salt er forskjellig de forskjellige Steder. Da nu Mælkeproduktionen i Europa er i Aftagende samtid med, at Befolkningens Mængde tiltager, hvad der for begges Vedkommende er bevist ved statistiske Oplysninger, bliver Folgen heraf Mangel og deraf følgende Prisstigning paa Smør. Legemet behøver imidlertid foruden de andre Næringsmidler et vist Kvantum Fædtstof, og naar dette uden at indvirke paa Smag og Bane kan faaes billigere i Form af Kunstsmør, kan der ikke med Rette gjøres Indvendinger mod Brugen af dette. Dette ser man ogsaa bedst deraf, at Produktionen og Forbruget er i stadig Stigning, uagtet Produktet i Begyndelsen havde den almindelige Mening imod sig, medens den rigtige Mening nu mere og mere gjør sig gjældende, at her kun er Tale om et Produkt, der som Næringsmiddel yder det samme som Natursmør, men til en billigere Pris. Hertil hjælper ogsaa, at Kunstsmørret fra de større Fabrikker nu leveres meget velmagende, saa at det langt maa foretrakkes for de ringere Sorter Natursmør, ligesom der ved Fabrikationen maa anvendes den største Grad af Renlighed, da Mangel herpaa ved den Slags Fabrikationer overhovedet bliver meget kostbar.

Fabrikationen af Kunstsmør gaaer ud paa Rensningen af dyrist Fædtstof og Omdannelsen af dette til et Produkt, som saavidt muligt har Natursmørrets Egenskaber. Udgangspunktet for Fremstillingen er frisk Øretælle, som imidlertid er af en saadan Konsistens, at den ikke som saadan kan forarbejdes til Kunstsmør, idet den indeholder mere fast Fædtstof end Smørret. Dette maa derfor frastilles, idet man af Tællen fremstiller det saakaldte Oleomargarin, og dette sker paa den Maade, at den friske Tælle vadses med Vand af 16—18° Varme, idet Stykker, hvor der findes Kjød og Blodrester etc. behandles for sig. Vaskekarrene ere forneden forsynede med Afløb, saa at Vandet kan tappes fra, og Fædtstofferne maa i Begyndelsen fuldstændig dækkes af Vandet. Man lader dem da en Time i Berøring med den første Portion Vand, hvorpaa dette aftappes, og der behandles derefter med saakaldt Vand som muligt, idet man bedst fra en Bruse lader dette strømme ned i Karret, medens man i Begyndelsen lader Afløbet forneden staa aaben. Derpaa henstaaer det igjen en Time med

Vand, og denne Behandling gjentages til Vaskewandet løber fuldstændig klart fra. Den udvaskede Tælle har da en bleggul Farve og er uden Lugt.

Ved egne Maskiner dels skjæres dels rives de sammenhængende Fædtmasser til en grødagtig Masse for at lette Udsmeltningen. Denne maa foretages ved saa lav Temperatur som mulig, bedst ved Anvendelse af Damp og Vand. Den frasmeltede Tælle aftappes derpaa i Klarebeholderne, idet der i Reglen foroven i Udsmeltningskarret findes en Hane, hvorigjennem det kan tappes ud, medens man ved efterhaanden at fylde Vand i Karret bringer Fædtstoffet til at stige op til Afløbet. Herfra lader man det igjennem en fin Si løbe ned i Afsetningskarrene. Disse ere dobbelttværggede Metalbeholdere med en lidt tegleformet Bund og indrettede saaledes, at man ved Tilledning af Damp kan holde Fædtstoffet flydende ved en ensartet Temperatur af saavidt muligt 45° C. For at fremsthynde Klaringen tilsættes Fædtstoffet c. 2 % Kogsalt, som opløses i det tilstedeværende Vand og samtidig tager de opflemmede Partikler med til Bunden. Det saaledes klarede Fædt har Udseende af ren Olivenolie og en frisk Fædtlugt. Dette maa nu underkastes en Behandling for at fraskille den Del, som har et højere Smeltepunkt, fra den mere flydende Del, som skal benyttes til Fabrikation af Kunstsmør, og dette sker ved en KrySTALLISATION og paafølgende Udpresning. Derfor bringes det smeltede Fædtstof i firkantede Beholdere, som ere noget smallere mod Bunden, for at den faste Masse let kan fjernes af Beholderen. De fremstilles som oftest saa store, at de kunne rumme 20 Potter. KrySTALLISATIONEN foregaaer i et eget Rum, hvor Beholderne anbringes paa Hylber, og hvor man, helst ved Opvarmning med Dampsrør, kan holde Temperaturen mellem 23° og 25° . Denne Temperatur har vist sig mest passende, idet man vel ved hurtig Afkjøling får Indholdet i Beholderne til at stivne hurtigere, men man faaer da ikke saa store KrySTALLER af de faste Dele af Fædtet, hvorved man senere ved Presningen har vanskeligere ved at faa det flydende Fædtstof fraskilt. Om Sommeren kan det have sine Vanskeligheder at holde Temperaturen tilstrækkeligt langt nede, idet der frigjøres Varme ved at Fædtstoffet stivner. I saa Fald maa man ved forøget Ventilation eller ved Anbringelse af Beholdere med Is i KrySTALLISATIONSrummet søge at opnaa tilstrækkelig Afkjøling. Man sørger derfor ogsaa for at KrySTALLISATIONSkamerets Temperatur fra Begyndelsen af ikke er mere end $18-20^{\circ}$ C, idet denne hurtigt stiger, naar det 45° varme Fædt anbringes deri.

3 Reglen vil Fedtet da efter 24 Timers Forløb være stivnet, og der er da tilbage ved Udpresning at fjerne det ved 25° flydende Oleomargarin, som er den Del af Fedtmassen, der skal benyttes til Fremstillingen af Kunstsmørret. Udpresningen foregaaer bedst i en hydraulisk Presse, idet de stivnede Blokke gjen-nemskjæres en Gang, indvisses i Presseflude, og anbringes lagvis med tynde Zernplader i Pressen, som er anbragt i et Rum, hvor Temperaturen holdes ved c. 25° C. og idet man i Begyndelsen kun anvender et meget svagt Tryk, som da lidt efter lidt forøges til det mest mulige. Herved faaer man nu Fedtstoffet delt i 2 Dele, den i Pressefludene tilbageblevne faste, hvide Masse, som er et udmærket Materiale for Stearinfabrikkerne, og den udpres-sede Oleomargarin, hvis Smeltepunkt ligger ved $20-22^{\circ}$, og som omtrent udgjør Halvdelen af det i Arbejdetagne Fedt.

Efter at Fedtstoffet saaledes er behandlet som at faa en til Fremstilling af Kunstsmør passende Konsistens, staaer der endnu tilbage at give det Smørrets Konsistens, Farve og Smag. Undersøger man under Mikroskopet Fedt og Smør viser det første sig ensartet, medens Smørret viser sig at bestaae af en Mængde smaa Fedtkugler. Oleomargarinen eller Blandinger af denne med Olie underkastes derfor en Rørningsproces. Efter den af den franske Kemiker Mège Mourie oprindelig givne Forskrift benyt-tede man sig af et friskt vandigt Udtræk af Køens Mælkefirtler for at faae det smeltede Fedtstof i Emulsionsform, medens de for-bedrede Maskiner nutildags have gjort dette overflødigt, saa at man nu blot kjærner Blandinger af Fedtstof med Mælk og Vand, idet man benytter c. $\frac{1}{4}$ af den anvendte Fedtblandingens Vægt Mælk og lige saa meget Vand som Mælk i Kjærnen. Ligesom ved Rørningen af Smør spiller ogsaa her Temperaturen en Rolle, og maa helst holdes ved $17^{\circ}-20^{\circ}$. Naar Rørningen efter c. 2 Timers Forløb er tilende lader man igiennem et Afløb for-neden i Kjærnen Blandingen løbe ned i et Kar med koldt Vand, hvis Temperatur helst maa holdes saa lavt som muligt, om for-nødent under Tilfætning af Is. Herved stivner de halvflydende bløde Fedtmasser, og udskiller sig paa samme Maade som Smør, idet de ligesom dette indeskutte en Del Kjærnemælk. Denne maa fjernes med omhyggelig Udvaskning.

Som omtalt maa Kunstsmørret, som i ren Tilstand har det rene Fedtstofs milde indifferente Smag, tilføjes Stoffer, saa at det i Smag og Udseende kommer til at ligne Natursmør. Den ejendommelige Lugt og Smag, dette har, skyldes de forskellige Planter, som have udgjort Køernes Røring. Som Smagsforri-

gens anvendes ved de finere Sorter Kunstsmør en Tilfætning af fint Natursmør, eller ogsaa benytter man de vellugtende Bestanddele af Planterne og af disse særligt Kumarin, et Stof, som blandt andet Skovmærke fylde sin Vellugt. Dette anvendes som en Opløsning i fortyndet Spiritus, men maa kun tilfættes i overordentlig ringe Mængde, hvad man bedst træffer ved Forsøg, idet man som Regel er tilbøjelig til at tilfætte for meget, hvorved man faaer Indtrykket af en kunstig Parfumering. Som Farvestof anvendes ligesom ved Natursmørets Farvning i Reglen Orlean. En brugbar Opløsning heraf tilbereder man sig ved at tage 1 Del Orlean med sin Hdobbelte Vægt Vand tilsat $\frac{1}{10}$ af Orleanens Vægt Soda. Efter $\frac{1}{2}$ Times Røgning affjøles, man tilfætter lige saa meget Vinaand som anvendt Orlean, og lader staa hen en Timestid under Omrøring, hvorpaa filtreres.

Kunsten fremstilles efter Ransome ved at sammenblende 10 Potter renset klart Strandvand, 1 Pot Flintestenspulver, 1 Pot Perpulver og 1 Pot Natronvandglasopløsning af Vægtfylde 1₆, forme Massen i Gipsforme, som ere strøgne med Olie og oversigtede med Glaspulver og tørre og brænde ved svag Rødgloedehede. De saaledes fabrikerede Sten modstaa endog Indvirkning af Syrer, taale Frost og blive usforandrede ved enhver Indflydelse af Vejret og Luften. De benyttes til Møllesten, Ornamente, Sten, Truge til Kreaturer, Vandtruge og lignende.

Kurvevarer, Lakering af. Farvningen og Lakeringen af de af fineste Pilekviste flettede Kurve udføres ved enten at bejste Træet og forhne det med en farvet Lak, hvilket er den solidere Maade, eller ved at bejste, gummere og tilsidst lakere det, hvorved man slipper billigere. Sagerne gives sædvanlig Broncesfarve eller bronzelignende Farver idet man forud bejster for at Træets Farve ikke skal skime igennem. Til Bejstjerne vælges klare vandholdige Opløsninger, mest af Træsorter, f. Ex. Blaatræ, Rødtræ, Gultræ og Sandeltræ. En Opløsning af Katedu giver en smuk brun Bejstning, der med Gummigut kan nuanceres i det gulagtige, og med Fernambuktræ i det rødlig. Safran og Kochenille tjene til Farvning af Laksen. Efter at de flettede Sager ere bejstede og tørrede overtrækkes de med Pergamentlim for at lukke Porerne i Træet, da Laksen ellers opsluges deraf. Pergamentlim maa foretrækkes for alle Gummierter, da den vedbliver at holde sig elastisk; derefter lakeres de ved Hjælp af en stump Bistepensel. Laksen tilberedes ved til stærk Spiritus at sætte pulveriseret Sandarakgummi til Mætning og omrøre i Kulden til Opløsning, hvor= efter den klare Opløsning stilles fra Bundfaldet og tilfættes $\frac{1}{10}$

Del af den først anvendte Mængde Spiritus. Til hver Pund af denne Lak blandes da 3 Kvint Lavendelolie, hvorpaa omrystes godt og filtreres.

Til farvet Lak udtrækkes den dertil bestemte Spiritus med vedkommende Farvestof. Store Gjenstande som Stole, Papirkurve etc. kunne grundes med en billigere Opløsning af Harpix i Spiritus, hvorefter gives en Lakoverstrøgning. Bruges der en sort dækkende Lak, tilføjes der noget Rønrøg, som først paa en Glasflade udrives med noget Spiritus.

Kvædeslim, Tor, kan fremstilles i gjennemsgtige fine Blade, der kunne opbevares, idet man to Gange udtrækker Kvædesfernerne med faldt Vand, filtrerer Opløsningen, udhælder denne paa flade Tallerkener og indtørres ved svag Varme beskyttet mod Støv, hvorefter den klare indtørrede Masse afstræbes. Et tredie Udtræk giver en uklar Slim. Udbyttet er c. 10—12 %, hvoraf 1 Del opløst i 500 Dele Vand leverer en tykflydende Slim.

Rølnervand. Denne hvidede Eau de Cologne indeholder enten lidt fri Syre eller lidt fri Ammoniak. Som gode For-
skrifter til Fremstillingen af begge disse Sorter anføres: 1) 10 Dele Bergamotolie, 5 Dele Citronolie, 1 Del Lavendelolie, 5 Dele Rosmarinolie, 1 Del Nellikeolie, 1 Del Drangeblomstolie, 1 Del Eddikester, 1 Del 30 % holdig Eddikesyre, 825 Dele Vinaand og 150 Dele Vand blandes og varmes til 70°—75° C. for at undgaa Ulykkestilsælde ved Antændelse bedst ved at stille Flasken i varmt Vand af denne Temperatur, idet den for ikke at springe i Forvejen har været opvarmet i noget mindre varmt Vand. Derpaa henses den i nogle Dage og filtreres om fornødent. 2) 10 Dele Bergamotolie, 5 Dele Citronolie, 2 Dele Rosmarinolie, 1 Del Drangeblomstolie, $\frac{1}{2}$ Del Lavendelolie, $\frac{1}{5}$ Del Salmiakspiritus, 825 Dele Vinaand og 100 Dele Vand behandles paa den ovenfor angivne Maade.

Lakering af Tegninger i Lim- og Gummifarve. Hertil benyttes en Fernis fremstillet ved Opløsning af 3—4 Dele Dammarharpix i 180 Dele Acetone, Filtrering og Tilblanding af 3 Dele tyk Collodium til hver 4 Dele af ovennævnte Opløsning.

Lak til Zinkpalsler. 8 Dele Schellak opløses i den 4-dobbelte Mængde Spiritus og filtreres. Til denne Schellakfernis sættes 4 Dele bedste hvide Elemiharpix og 1 Del venetiansk Terpentin, hvorefter Blandingen henses ved svag Varme under gjentagen Omrøring. Herpaa filtreres igjen og Resten udpreses. Den saaledes fremstillede Fernis farves da med Anilinfarver, Drageblod etc. efter den ønskede Farve.

Laffernis til Kurve og Korstetninger. En Laffernis til dette Brug skal være i Besiddelse af en vis Elasticitet, og kan fremstilles paa følgende Maade. God Linolie koges i en rummelig Kjedel saa længe, til en Draabe paa en kold Stenplade viser sig saa seig, at den med Fingeren lader sig trække i Draade. Til 1 Del af denne blandes da 20 Dele fed Kopalfernis, hvorefter man fortynder Laffen til den ønskede Konsistens med Terpentiniolie. Vil man farve den efter dette med Anilinfarver, som opløses i Benzol og fuldstændig blandes med Laffernissen.

Lebkuchen, Nürnberger. $1\frac{1}{8}$ Pund Sukker røres 1 Time med 8 Æg og tilsættes den hakkede Skal af en Citron, 5 Kvint Pommerantskaller, 1 Kvint Kanel, 1 Kvint Kardemome og $\frac{1}{2}$ Kvint Nelliker. 2 Pund Mandler sfæres og ristes gulbrune paa en Pande og tilsættes den ovenstaaende Blanding, hvorpaa det Hele arbejdes godt sammen med $1\frac{1}{2}$ Pund Hvedemel. Deigen udstrignes da paa Oblater og bages ved svag Varme.

Legeringer, Letsmeltelige. Legeringer af Bismuth, Tin, Bly og Cadmium udmærkede sig i mange Forhold ved deres lave Smeltepunkt, og anvendes derfor til forskjellige Djemed. Newtons letflydende Metal smelter ved $94-95^{\circ}$ C. og bestaar af 8 Dele Bismuth, 5 Dele Bly og 3 Dele Tin. Roses letflydende Metal smelter ved $93-94^{\circ}$ C. og bestaar af 2 Dele Bismuth, 1 Del Bly og 1 Del Tin. Woods letflydende Metal smelter nogle faa Grader over 68° C. og bestaar af en Legering af 8 Dele Bly, 15 Dele Bismuth, 4 Dele Tin og 3 Dele Cadmium.

En Legering af 6 Dele Bismuth, 3 Dele Tin og 13 Dele Bly egner sig paa Grund af, at den trods sin Haardhed ikke er sprød, til Afstøbning af Gjenstande, f. Ex. Mønter.

En Legering af 3 Dele Bly, 2 Dele Tin og 5 Dele Bismuth smelter ved 92° C. og egner sig til at tage Clichéer af Træsnit, ligesom til Fremstilling af Stereotypplader, da Bismuthmetallets Egenkab at udvide sig idet det stivner betinger Afstryklets Skarphed.

Lemonade Esjents. Den gule Skal af 24 Citroner afsrives paa 6 Pund helt hvidt Sukker, der stødes fint og kommes i en Krukke som tilbinder. Saften af 100 Citroner udpreses og sies igjennem en Haarsigte paa Sukkeret. Krukken tilbindes med Blære eller Pergamentpapir, og i dette stiftes nogle Huller, hvorpaa Krukken sættes i kogende Vand, der maa staa saa højt som Saften naaer i Krukken. Paa denne Maade gives Sukkersaften 3-4 Dpfog, hvorpaa den sies igjennem et Klæde og aftappes paa Flasker, som efter Afkjøling tilproppes. Denne Esjents er i Kjælderens

holdbar i flere Aar og giver i Vand eller Seltersvand en behagelig Drif.

Lemonade, Russisk. I en ren Stenkruffe kommer 3 Pund hvidt Sukker, 6 fastige Citroner, som ere skaarne i Smaastykker og $\frac{1}{2}$ Pund Solbærblade tilsige med 6 Kvint pulveriseret Vinsten, opløst i 1 Pægl varmt Vand, hvorefter det overhældes med 3—4 Potter kogende Vand. Naar Blandingen er noget afkølet, udrøres 1 Spisestefuld god Oljæer deri, Kruffen overbindes med en Blære, hvori stikkes nogle Smaahuller, og den henstilles 3 Dage i Solen, idet man omrører 2—3 Gange hver Dag. Herefter sies Vædsken igjennem et Klæde over i et andet Kar, hældes paa Champagneflasker, som tilproppes, overbindes med Seglgarn og henstilles oprejste i Kjælderens. Efter 10—12 Dage kan Lemonaden, som er mousserende, drikkes.

Lemonadepulver efter Schweitzerfonditorers Maade. a) Fintstødt Sukker kommes i en lille Kjedel, Citronsaft presjes derpaa og man omrører, indtil der er dannet en Deig, der ophedes uden at koge, hvorpaa udhældes i Papirkapsler. Naar det er haardt, aftages Kapslerne, Sukkeret stødes i en Morter under Tilfætning af nogle Draaber Citronolie. Til Lemonaden bruges $\frac{1}{4}$ Pund i $\frac{1}{2}$ Pot Vand. b) 1 Kvint Vinsyre rides i en Porcelainsmorter med 9 Kvint stødt hvidt Sukker og 3 Draaber Citronolie. c) Lemonadepastiller med Citron. Den tyndt skrællede Skal af 3 Citroner kommes i en lille Kruffe og overhældes med Saften af 12 Citroner, hvormed de henstilles i 2 Dage, hvorpaa Saften sies igjennem fint Lærred, og i denne kommes da saameget fint stødt Sukker, at man faaer en tyk Deig. Den opvarmes under Omrøring og hældes i smaa Forme, som rumme 6 Kvint. Efter Afkjøling udtages Pastillerne let af Formen. d) Lemonadepastiller med Appelsin tilberedes af den fint skrællede Skal af 3 Appelsiner og Saften af 12 Appelsiner paa samme Maade som de foregaaende.

Lemonadesirup. Den gule Skal af 5 store, friske Citroner overhældes, smaat skaaren, med 30 Kvint stærk Vinaand og 30 Kvint Orangeblomstvand og henstilles i nogle Dage. Derefter filtreres og i Filtratet opløses 5 Kvint Citronsyre, hvorpaa Oplosningen tilblandes en Sukkersirup, fremstillet ved Oplosning af 5 Pund hvidt Sukker i $1\frac{1}{2}$ Pot Vand. 1 i 2 Spisestefulde i 1 Glas Vand eller Seltersvand giver en forfriskende Lemonade.

Likørfabrikationen. Likører ere vinaandholdige, mere eller mindre tykflydende Vædsker, som indeholde en større eller mindre Mængde Sukker, og som fylde deres særegne Smag et Indhold

af forskjellige ætheriske Olier eller Planteudtræk. De ere enten farvede eller ufarvede. Man skjelner imellem almindelige Etkorer og Crèmes, hvilke sidste indeholde en større Sukkermængde og derfor ere mere tykflydende. De fremstilles paa forskjellig Maade, 1) ved at destillere Plantedelene med Vand eller Vinaand og tilfætte Sukkeropløsning og Farvestof. 2) Ved Hjælp af ætheriske Olier, som opløses i Vinaanden, hvorefter denne blandes med de andre Bestanddele. 3) Ved Hjælp af Tinkture, som ere spirituose Udtræk af de fintdelte Plantedele, idet disse overhældes med Vinaand i en Beholder, henstaa hermed 8—10 Dage paa et middelvarmt Sted, og filtreres. 4) Ved en Blanding af de ovenanførte Metoder.

Hvad det særligt kommer an paa er at anvende de bedste Materialier til Fremstillingen, da navnlig de ætheriske Olier komme i Handelen af meget forskjellig Kvalitet, og særlig for deres Vedkommende gjælder det ved Indkjøb at sikre sig de bedste Sorter. Det samme gjælder om den anvendte Spiritus, som maa være fri for Fugelosier, ligesom der til Sukkeropløsningen helst maa anvendes hvidt Topsukker. Anvendes Glycerin maa denne ogsaa helst være ufarvet og lugtfri af bedste Sort.

De forskjellige Etkorer forlanges af en bestemt Farve og her til maa da altid anvendes uafdelige Farver. Af saadanne skal omtales:

Gule Farvestoffer. a) Karamel eller Sukkertulor, som opstaaer ved Sonderdeling af Sukker ved Varmens Indvirkning. Den fremstilles paa følgende Maade. I en rummelig fortinnet eller emaillet Zerngrøbe, som for hver Del Sukker maa kunne rumme den 4-dobbelte Mængde Vand, kommes Sukkeret og overhældes med sin halve Vægt Vand. Rødblen stilles over aaben Ild. Sukkeret smelter i Begyndelsen rolig til en Bædste, som bliver mere og mere brun, og naar den har naaet en vis Temperatur begynder den at skumme under Udvikling af hvide Damp med den bekjendte Lugt af brændt Sukker. Naar dette Punkt er naaet, maa man stadig røre om i Massen med en Zernpatel, og Sukkerets Omdannelse gaaer der lidt efter lidt for sig. Tid efter anden udtager man en Prøve, idet man lader en Draabe falde paa et Stykke koldt Porcelain eller Zernblik, hvor den hurtig stivner til en sprød, glasagtig Masse. Er denne sort farvet, brun gennemskinnende i Kanterne, og smager den ikke længere sødt, men bittert, er Processen til Ende, og man udhælder Massen paa en Blitplade. Herved stivner den hurtig til en sprød Masse, som slaas i Stykker og overhældes i en Flaske med saameget Vand,

at dette dækker den; heri opløses det let til en brun Masse. Man maa ved Fremstillingen passe ikke at varme for længe, da der ved opstaaer Forkulning af Sufferet, hvorved man dels faaer en mindre Farveevne, og dels bliver nødsaget til at filtrere Opløsningen for Brugen. b) Curcumatinktur fremstilles ved at overhælde 1 Del pulveriseret Curcumarød med 10 Dele 80 % holdig Vinaand, digerere i en Uge og filtrere. c) Morgenfrue Tinktur fremstilles paa samme Maade af de tørrede Randblomster af *Calendula officinalis*. d) Safflor Tinktur. Blomsterne af Safflor, *Carthamus tinctorius*, indeholde et i Vand oploseligt gult Farvestof, samt et i Vand uoploseligt, men i Kalilud oploseligt rødt Farvestof. Tinkturen fremstilles ved at overhælde Blomsterne med den 3-dobbelte Mængde Vand og den næste Dag at presse Bædsfen fra. Resten behandles da med den dobbelte Vægt Vand og udpresses efter 12 Timers Forløb, hvorefter Opløsningen blandes med dobbelt saa meget Vinaand som anvendt Safflor, og filtreres. e) Safran Tinktur. For at undgaa saavidt muligt at faa den stærkt smagende Olie med, overhældes 1 Del Safran med 15 Dele Vand og henstilles under Omrystning i 6—8 Timer. Bædsfen frahældes og man behandler atter i 2 Timer med 15 Dele Vand, blander da to Opløsninger, filtrerer og tilblander 15 Dele 80 % holdig Vinaand.

Røde Farvestoffer. a) Kermesbær Tinktur. Kermesbær ere Frugterne af den hos os i Haver dyrkede *Rhytolacca decandra*, og komme tørre i Handelen som sortviolet glindsende Bær. Man kan fremstille Tinkturen baade af de friske og tørrede Bær. I første Tilfælde knuses man disse med Vand til en grødagtig Masse, tilsætter Vinaand, filtrerer og tilsætter den mørk blaarøde, næsten sorte Opløsning saameget af en af de tidligere omtalte gule Farver (ikke Karamel), indtil en fortyndet Opløsning viser sig ren rød. Dette Farvestof er en af de smukkeste røde Plantefarver og næsten uden Smag, hvorfor det ogsaa benyttes meget til Farvning af Spiisevarer og Konditorvarer. Fremstilles Tinkturen af de friske Bær, tages til 2 Dele heraf 1 Del Vand og $\frac{1}{2}$ Del Vinaand. b) Cochenilletinktur. 1 Del Soda og 50 Dele Cochenille rives sammen til et fint Pulver, som kommes paa et Filter og overhældes lidt efter lidt med 200 Dele 40 % holdig Vinaand. c) Blaabær Tinktur. 2 Dele tørrede Blaabær knuses med 2 Dele Vand og Saften apresses strax, filtreres og tilblendes 1 Del 80 % holdig Vinaand. d) Sandeltræ Tinktur. Farvestoffet opløses let i Vinaand og Tinkturen frem-

stilles ved at udtrække 1 Del skaaren rødt Sandelstræ i en Ugestid med 8 Dele 80 % holdig Vinaand og filtrere.

Blaa Farvestof. Det eneste Farvestof, som benyttes til Blaafarvning af Løser er Indigo, som benyttes som en Oplosning af Indigofarmin, saaledes som denne gaaer i Handelen. Man kan ogsaa fremstille en Oplosning til Farvning af Løser paa følgende Maade. 8 Dele fint pulveriseret og tørret Indigo udværes i en rummelig Glas eller Porcellainskrutte med 50 Dele rygende Svovlsyre, og Blandingen henstilles under jævnlig Omrøring med en Glasstang i 24 Timer. Til den herved dannede tykflydende Masse sættes derpaa 100 Dele Vand, hvorpaa man under Omrøring tilsætter Kridt saalænge til Væsken, som der finder Opbrusning Sted. Herved bliver Massen atter tykflydende, idet der udstilles Gids. Man tilblander da 100 Dele 80 % holdig Vinaand og filtrerer. Oplosningen farver meget stærkt.

Grøn Farve fremstilles ved Blanding af blaa og gul Farve.

Violet Farve ved Blaat og Rødt.

Orange Farve af Gult og Rødt.

Rød og blaa opaliserende Farve faaes ved til den færdige Løser at sætte et rødt Farvestof og lidt Indigooplosning i passende Mængde.

Tinkture, anvendte til Løserfabrikationen. Skal man til Fremstilling af Løser anvende de i Plantedelene indeholdte lugtende Stoffer, anvendes i Reglen de ætheriske Olier, som opløses i Vinaand, men naar man forinden disse tillige vil benytte andre indeholdte Stoffer, Bitterstoffer f. Ex., udtrækkes selve Plantedelene med Vinaand, hvorved faaes de saakaldte Tinkture.

Disse fremstilles enten ved Udtrækning ved almindelig Temperatur, Maceration, eller under Anvendelse af Varme, Digestion, hvorved i Almindelighed anvendes en Temperatur af 40—50° C. Styrken af den anvendte Vinaand retter sig efter Plantedelenes Natur, men som Regel vil en Styrke af 70 % være den mest passende, idet der ved Anvendelsen af en stærkere Vinaand ofte opløses andre (harpixagtige) Stoffer, som ved senere Forthynding med mindre vinaandholdige Væsker give Anledning til Udfældning. Naar der derfor ved de nedenfor følgende Forstrifter ikke er angivet anden Styrke, forstaaes altid en 70 % holdig Vinaand.

I nedenstaaende Fortegnelse er Mængdeforholdet ved Fremstillingen af forskellige Tinkture for Fortheds Skyld angivet paa den Maade, at f. Ex. 1—4 angiver, at 1 Del af Stoffet i fin-

delt (staaet eller pulveriseret) Tilstand skal behandles med 4 Dele 70 % holdig Vinaand i 6—8 Dage og filtreres.

Ambratinktur 1—15, Anistinktur 16—100, Angelikatinktur 15—100, Ananastinktur 16 Dele Ananasæther opløst i 1000 Dele Vinaand, Arraktinktur Kognakæther opløst 18—100, Benzoetinktur 6—100, Bergamottinktur 3 Dele Bergamottfæller —10, Kalmustinktur af Roden 1—10, Kardemometinktur 1—16. Kascarilletinktur 3—5, Cassiatinktur af Cassiakanel 1—10, Catuchutinktur 15—100, Citrontinktur Skallerne af 8—10 Citroner til 1 Pot. Cacaotinktur af pulveriseret Cacao 1—6, Curacaotinktur af Skallerne 3—10, Fennikeltinktur 1—6, Zasmintinktur af Blomster 1—2, Kaneltinktur 1—10, Kaffetinktur 1—5 af svagt brændte Bønner, Krysemhyntetinktur 1—10, Kommen-, Pavendel- og Malurttinktur 1—10, Muskatblommetinktur 1—12, Merian- og Melisjetinktur 1—10, Moskustinktur 1—1000, Musfattinktur 1—10, Nelliketinktur 1—6, Røddetinktur 1—10. Man maa anvende ganske grønne Rødder, ligesom de have sat Rjerne, knuse dem og anvende 85—90 % holdig Vinaand. Perubalsamtinktur 1—12, Pebermyntetinktur 1—10, Pommerantstinktur 2—5, Rosentinktur. Friske Rosenblade overhældes med den 10-dobbelte Mængde Vand og Halvdelen afdestilleres, eller man kan købe det almindelige Rosenvand paa Apothekerne, som skal have denne Styrke, og blande det med sin lige Vægt 90 % holdig Vinaand. Rosmarintinktur 1—6, Selleritinktur 1—50, Stjerneanistinktur 1—6, Timiantinktur 1—4, Tonkabønnetinktur 1—10, Vanille-tinktur 1—12 (3 Stedet herfor kan med Fordel anvendes Vanillin, det lugtende Stof i Vanille, som nu gaaer i Handelen. Det anvendes som spirituos Opløsning 1—200). Violrodtinktur 1—10, Skovmærketinktur 1—4 (den friske Urt) eller 1—6 (den tørre Urt).

Ligesom ovenstaaende Tinkture kan man ogsaa have de ætheriske Olier opløst i stærkt Vinaand, hvorved man lettere nøjagtig kan afveje smaa Mængder af disse, idet man f. Ex. naar man opløser Olien i 9 Gange saa meget Vinaand, afvejer den 10-dobbelte Mængde af Opøsningen.

Fremstillingen af Lixørforpus. Hovedbestanddelene af de forskellige Lixører ere Blandinger af Vand, Vinaand og Sukker, undertiden med Tilfætning af Glycerin, idet Mængden af disse Stoffer kan varieres, eftersom man vil fremstille de finere Lixører (eller Crèmes) eller ordinaire. Disse benyttes da til de Lixører,

som fremstilles ved Tilblandinger af Tinkture eller ætheriske Olier. Som Exempel paa Sammensætningen af slige Korpus anføres: Korpus a for Crèmes fremstilles ved Opløsning af 40 Dele Sukker i 46 Dele Vand, hvortil sættes 57 Rumdele Spiritus af 88—90 %. Vil man benytte Glycerintilsætning tages i Stedet for Vandet en Blanding af 40 Dele Vand og $4\frac{1}{2}$ Rumdel Glycerin. Korpus b for fine Lixører. Her tages det samme Forhold af Vand og Vinaand men kun 30 Dele Sukker. Vil man benytte Glycerintilsætning da samme Forhold Vinaand og Sukker, men 43 Dele Vand og $2\frac{1}{2}$ Rumdel Glycerin. Korpus c for ordinære Lixører. Samme Forhold af Vand og Vinaand, men kun 20 Dele Sukker. Hertil sættes sjældent Glycerin, da der ved disse ikke er Tilbøjelighed til Udkrystallisation af Sukkeret. Ved Hjælp af disse anførte Korpus i Forbindelse med de ætheriske Olier, Tinkturene og Farverne kunne nu en Del forskellige Lixører tilberedes. Man kan prøve sig frem med slige Blandinger, men som Exempel skulle følgende anføres, idet det bemærkes, at alle Lixører helst maa lagres noget før Brugen.

1) Crème d'Angelica $2\frac{1}{2}$ Del Angelikaolie, $\frac{1}{2}$ Del Citronolie, $\frac{1}{2}$ Del Korianderolie, $\frac{1}{5}$ Del Muskatblommeolie, $\frac{1}{5}$ Del Muskatnødolie og $\frac{1}{2}$ Del Kanelolie tages til 15,000 Dele Korpus a. Olierne opløses først i Vinaanden og hertil sættes saa Sukkeropløsningen, som ikke maa være alt for varm. Den farves gul. 2) Angelikalikør 1 Del Angelikaolie, 1 Del Citronolie, $\frac{1}{2}$ Del Kardemommeolie, $\frac{1}{2}$ Del Kalmusolie, $\frac{1}{2}$ Del Melisseolie, $\frac{1}{2}$ Del Muskatblommeolie, $\frac{1}{2}$ Del Malurtolie og 15,000 Dele Korpus b. Den farves grøn. 3) Huile d'Angelica, 3 Dele Angelikaolie, $\frac{1}{2}$ Del Citronolie, $\frac{1}{10}$ Del Nellikolie, $\frac{1}{2}$ Del Oranjestalolie, $\frac{1}{10}$ Del Pebermynteolie og 15,000 Dele Korpus b. Den farves lysegrøn. 4) Anislikør 4 Dele Anisolie og 4 Dele Stjerneanisolie til 15,000 Dele Korpus b. Ufarvet. Anisette de Martinique. 2,6 Dele Anisolie, 0,4 Dele Fennikelolie, 0,4 Dele Kanelolie og 15,000 Dele Korpus b. Ufarvet. b) Crème d'Anisettes melée. 16 Dele Anisolie 4 Dele Fennikelolie og 15,000 Dele Korpus a. Ufarvet. 7) Anisette de Bordeaux. 16 Dele Anisolie 4 Dele Korianderolie og 15,000 Dele Korpus a. Ufarvet. 8) Abieu de Bertrand $2\frac{1}{2}$ Del Kalmusolie, 4 Dele Malurtolie og 15,000 Dele Korpus b. Ufarvet eller violet. 9) Amourette. $2\frac{1}{2}$ Del Citronolie, $2\frac{1}{2}$ Del Pommerantskalolie, $\frac{1}{2}$ Del Pebermynteolie, $\frac{1}{2}$ Del Stjerneanisolie og 15,000 Dele Korpus c. Mørkerød. 10) Apropos. 2 Dele Citronolie, $\frac{1}{2}$ Del Fennikelolie, $\frac{1}{5}$ Del Muskatblommeolie, $\frac{1}{10}$ Del Nellikolie,

3 Dele Pommerantsfalolie, $\frac{1}{5}$ Del Ranelolie og 15,000 Dele Korpus c. Hjerød. 11) Crème d'Artemise (Absinth). $\frac{1}{2}$ Del Anisolie, $\frac{1}{2}$ Del Citronolie, 1 Del Kognafessents, $\frac{1}{2}$ Del Korianderolie, $\frac{1}{5}$ Del Melisseolie, $\frac{1}{5}$ Del Mustatblommeolie, 1 Del Orangefsalolie, 1 Del Stjerneanisolie, 1 Del Malurtolie, $\frac{1}{2}$ Del Ranelolie og 15,000 Dele Korpus a. Grøn. 12) Extrait d'Absynth Suisse. 16 Dele Anisolie, 1 Del Korianderolie, 1 Del Femmelolie, 16 Dele Malurtolie, 4500 Dele 90 % holdig Vinaand og 250 Dele Sukker opløst i 2,500 Dele Vand. Grøn. 13) Bergamot Vikør. 3 Dele Bergamotolie, 5 Dele Basminvand, 5 Dele Rosenvand, 5 Dele Vanillettinkt og 15,000 Dele Korpus a. Ufarvet. 14) Bouquet des Dames. $\frac{1}{2}$ Del Nellikeolie, $\frac{1}{2}$ Del Mustatblommeolie, 1 Del Rosenolie, $\frac{1}{2}$ Del Ranelolie og 15,000 Dele Korpus a. Ufarvet. 15) Kalmus Vikør. 4 Dele Kalmusolie opløst i 100 Dele Vinaand og tilblandet 15,000 Dele Korpus b. Gul. 16) Crème d'Acorus. 3 Dele Kalmusolie, 2 Dele Ranelolie og 15,000 Dele Korpus a. Gul. 17) Liqueur d'Acorus. 3 Dele Kalmusolie, 1 Del Kardemomeolie, 1 Del Pommerantsfalolie og 15,000 Dele Korpus c. Brunrød. 18) Liqueur d'Acorus composée. 2 Dele Angelikaolie, 4 Dele Kalmusolie, $\frac{1}{2}$ Del Nellikeolie, $\frac{1}{2}$ Del Ranelolie og 15,000 Dele Korpus b. Hjerbrun. 19) Liqueur aux Cardamomes. 2 Dele Anisolie, 3 Dele Kardemomeolie, 10 Dele Vanillettinkt og 15,000 Dele Korpus b. Ufarvet. 20) Liqueur des Cardinaux de Rome. (Cardinal). 10 Dele Ambratinkt, 2 Dele Citronolie, 1 Del Mustatnødolie, 1 Del Nellikeolie, og 1 Del Ranelolie i 15,000 Dele Korpus b. Ufarvet. 21) Liqueur de Carmelites, 1 Del Citronolie, 1 Del Rubebolie, 1 Del Korianderolie, $0,4$ Dele Melisseolie, $0,4$ Dele Mustatblommeolie, 1 Del Pommerantsfalolie og 15,000 Dele Korpus b. Ufarvet. 22) Liqueur des Carmelites romains. 2 Dele Citronolie, 1 Del Korianderolie, 1 Del Rubebolie, 1 Del Femmelolie, $\frac{1}{2}$ Del Mustatblommeolie, $\frac{1}{2}$ Del Melisseolie, $\frac{1}{2}$ Del Pebermynteolie, 2 Dele Pommerantsfalolie og 15,000 Dele Korpus b. Gulgrøn. 23) Crème carminative. 1 Del Anisolie, 2 Dele Citronolie, 1 Del Korianderolie, 1 Del Femmelolie, 1 Del Kommenolie, $\frac{1}{2}$ Del Orangeblomstolie, 1 Del Orangefsalolie, $\frac{1}{2}$ Del Ranelolie og 15,000 Dele Korpus a. 24) Crème de Canelle. $\frac{1}{2}$ Del Pommerantsblomstolie, 3 Dele Ranelolie og 15,000 Dele Korpus a. Brun. 25) Crème de Citron. 14 Dele Citronolie, $0,4$ Dele Pommerantsblomstolie og 15,000 Dele Korpus a. Citrongul. 26) Crème au Citronat de Malte. $1\frac{1}{2}$

Citronolie, $\frac{1}{2}$ Del Korianderolie, $0,2$ Dele Pommerantsblomst-
 olie, $1,5$ Dele Pommerantsfalsolie, 5 Dele Vanillettinktur, 5 Dele
 Kanelttinktur og $15,000$ Dele Korpus a. Gul. 27) Curaçao
 Lifør. 4 Dele Pommerantsfalsolie, 1 Del Mustatblommeolie,
 $\frac{1}{2}$ Del Nellikeolie og $15,000$ Dele Korpus c. Enjebrun. 28)
 Curaçao de Hollande. 18 Dele Pommerantsfalsolie, $\frac{1}{2}$ Del
 Pommerantsblomstolie, $\frac{1}{4}$ Del Kanelolie og $15,000$ Dele Korpus
 b. Enjebrun. 29) Crème de Curaçao hollandais. 1 Del
 Pæreæther, $1\frac{1}{2}$ Del Pommerantsfalsolie, 2 Dele Himberæther,
 $0,4$ Dele Pommerantsblomstolie, $0,4$ Dele Mustatblommeolie, $1\frac{1}{2}$
 Del Bitterorangeolie, 5 Dele Vanillettinktur, $\frac{1}{2}$ Del Kanelolie og
 $15,000$ Dele Korpus a. Gul. 30) Eau d'Argent. 8 Dele
 Bittermandelolie, $\frac{1}{2}$ Del Citronolie, $\frac{1}{2}$ Del Mustatblommeolie,
 og $15,000$ Dele Korpus a. For hver Pot Lifør udrides 2 Solv-
 blade i Vinaanden, hvori Olierne opløses. 31) Eau d'Or. 8
 Dele Citronolie, $\frac{1}{2}$ Del Rosenolie, 4 Dele Kanelolie og $15,000$
 Dele Korpus c. For hver Pot Lifør udrides et ægte Guldblade
 i Vinaanden, hvori Olierne opløses. Gul. 32) Crème de
 fleurs d'Oranges. $4\frac{1}{2}$ Del Pommerantsblomstolie, $\frac{1}{2}$ Del
 Rosenolie og $15,000$ Dele Korpus a. Ufarvet. 33) Krambam-
 buli. $\frac{1}{2}$ Del Kalmusolie, 1 Del Kardemomeolie, 1 Del Citron-
 olie, $\frac{1}{2}$ Del Fennikelfolie, $\frac{1}{2}$ Del Mustatnødolie, 1 Del Pom-
 merantsfalsolie, $\frac{1}{2}$ Del Stjerneanisolie, 2 Dele Pebermynteolie og
 $15,000$ Dele Korpus a. Mørkerød. 34) Krambambuli. 1
 Del Kardemomeolie, 1 Del Citronolie, $\frac{1}{2}$ Nellikeolie, 1 Del
 Mustatblommeolie, 1 Del Pommerantsfalsolie, $\frac{1}{2}$ Del Kanelolie
 og $15,000$ Dele Korpus c. Mørkerød. 35) Liqueur polo-
 naise (Kontuszowka). $0,4$ Dele Citronolie, $\frac{1}{2}$ Del Rubeeolie,
 $\frac{1}{2}$ Del Ingefærolie, 1 Del Lavendelolie, $\frac{1}{2}$ Del Mustatblomme-
 olie, $\frac{1}{2}$ Del Merianolie, $\frac{1}{2}$ Del Eneberolie (af Bærrene), $\frac{1}{2}$ Del
 Malurtolie og $15,000$ Dele Korpus c. Brun. 36) Crème
 de cumine a'allemande. $\frac{1}{2}$ Del Kardemomeolie, $\frac{1}{2}$ Del
 Fennikelfolie, 2 Dele Kommenolie, 1 Del Pommerantsfalsolie og
 $15,000$ Dele Korpus c. Ufarvet. 37) Crème de cumine mêlée.
 1 Del Korianderolie, 5 Dele Kognatesjents, 1 Del Fennikelfolie,
 3 Dele Kommenolie, $\frac{1}{2}$ Del Pommerantsblomstolie, 1 Del Pom-
 merantsfalsolie, 1 Del Kanelolie og $15,000$ Dele Korpus c. Ufarvet.
 38) Maraschino dalmatico. $1\frac{1}{2}$ Del Bittermandelolie, $\frac{1}{2}$
 Del Pommerantsblomstolie, $\frac{1}{2}$ Del Rosenolie, $\frac{3}{4}$ Del Kanelolie
 og $15,000$ Dele Korpus b. Ufarvet. 39) Maraschino de Zara.
 3 Dele Bittermandelolie, $\frac{3}{4}$ Dele Pommerantsblomstolie, 40 Dele
 Sæsmindvand, 30 Dele Rosenvand og $15,000$ Dele Korpus b.

Ufarvet. 40) Huile de menthe. (Pebermynteliskør). 4 Dele Pebermynteolie og 15,000 Dele Korpus a. Grøn. 41) Crème aus amandes. $1\frac{1}{2}$ Del Bittermandelolie, $\frac{1}{2}$ Del Mustatblommeolie, $\frac{1}{2}$ Del Pebermynteolie, 5 Dele Perubalsamtinktur (1—10), 5 Dele Kaneltinktur og 15,000 Dele Korpus b. Ufarvet. 42) Crème de Muscat. 2 Dele Mustatblommeolie, 1 Del Mustatnødolie, 5 Dele Vanilletinktur og 15,000 Dele Korpus a. Rødbrun. 43) Non pareille. 1 Del Nellikolie, 1 Del Mustatblommeolie, $\frac{1}{2}$ Del Rosenolie og 15,000 Dele Korpus a. Lyserød. 44) Parfait amour. 8 Dele Citronolie, 4 Dele Nellikolie, 1 Del Mustatblommeolie og 15,000 Dele Korpus a. Lyserød. 45) Persico de Callaro. $4\frac{1}{2}$ Dele Bittermandelolie og 15,000 Dele Korpus c. Ufarvet. 46) Crème de Persico. 2 Dele Bittermandelolie, $0\frac{1}{4}$ Dele Mustatblommeolie, $0\frac{1}{2}$ Dele Nellikolie, $0\frac{1}{2}$ Dele Pommerantsblomstolie, 4 Dele Vanilletinktur, 6 Dele Violrodstinktur, 4 Dele Kaneltinktur og 15,000 Dele Korpus a. Ufarvet. 47) Crème d'Oranges. 3 Dele Pommerantsskalolie, $\frac{1}{2}$ Del Pommerantsblomstolie og 15,000 Dele Korpus a. Ufarvet. 48) Crème de Roses. $\frac{1}{2}$ Del Geraniumolie, $\frac{1}{2}$ Del Rosenolie og 15,000 Dele Korpus b. Lyserød. 49) Selleri Liskør. $\frac{1}{2}$ Del Anisolie, $\frac{1}{2}$ Del Bittermandelolie, $\frac{1}{2}$ Del Korianderolie, $\frac{1}{2}$ Del Kommenolie, 1 Del Sellerisfrøolie og 15,000 Dele Korpus b. Ufarvet. 50) Crème Suisse. $\frac{1}{2}$ Del Angelikaolie, 1 Del Bittermandelolie, $\frac{1}{2}$ Del Kalmusolie, $\frac{1}{2}$ Del Karde-momeolie, $\frac{1}{5}$ Nellikolie, $\frac{1}{5}$ Pebermynteolie, $\frac{1}{5}$ Rosmarinolie, $\frac{1}{2}$ Del Timianolie, $\frac{1}{2}$ Del Malurtolie, $\frac{1}{2}$ Del Eneberolie, 6 Dele Vanilletinktur, $\frac{1}{2}$ Del Kanelolie og 15,000 Dele Korpus b. Grøn. 51) Usquebaugh. 1 Del Anisolie, $\frac{1}{2}$ Del Karde-momeolie, $\frac{1}{2}$ Del Citronolie, $\frac{1}{2}$ Del Korianderolie, $\frac{1}{2}$ Del Mustatblommeolie, $\frac{1}{2}$ Del Nellikolie, $\frac{1}{2}$ Del Kanelolie og 15,000 Dele Korpus b. Gul. 52) Crème de Ananas. 20 Dele Ananasæther, 5 Dele Pæreæther, 10 Dele Eddikeæther, 20 Dele Himbeæther og 15,000 Dele Korpus c. Gul. 53) Crème de Cacao. 25 Dele Vanilletinktur, 12,00 Dele Kakaotinktur og 15,000 Dele Korpus a. Brun. 54) Crème de café. 10 Dele Nelliketinktur, 10 Dele Mustatblommetinktur, 15 Dele Kaneltinktur, 1,200 Dele Kaffetinktur og 15,000 Dele Korpus a. Mørkebrun. 55) Crème de Mocca. 50 Dele Violrodstinktur, 10 Dele Vanilletinktur, 15 Dele Kaneltinktur, 1,000 Dele Kaffetinktur og 15,000 Dele Korpus a. Mørkebrun. 56) Berliner Bitter Liskør. $\frac{1}{2}$ Del Angelikaolie, $\frac{1}{2}$ Del Korianderolie, $\frac{1}{2}$ Del Ingeferolie, $\frac{1}{2}$ Del Mustatblommeolie, 1 Del Stjerneanisolie, $\frac{1}{2}$

Del Enebarolie, 1 Del Malurtolie og 15,000 Dele Korpus c. Brum. 57) Boonekamp of Magbitter. $\frac{1}{2}$ Del Angelikaolie, $\frac{1}{2}$ Del Bitter Pommerantsolie, $\frac{1}{2}$ Del Citronolie, $\frac{1}{2}$ Del Rianderolie, $\frac{1}{4}$ Del Alantolie, $\frac{1}{2}$ Del Merianolie, $\frac{1}{2}$ Del Mustatblommeolie, $\frac{1}{2}$ Del Pebermynteolie, $\frac{1}{2}$ Del Stjerneanisolie, $\frac{1}{2}$ Del Enebarolie, $\frac{3}{4}$ Del Malurtolie og 15,000 Dele Korpus c. Gul.

Katafia eller Frugtlukører fremstilles ved Hjælp af Frugtsafter, og regnes, naar de ere vel tilberedte, til de fineste Lukører. Naar Frugten er billig kan deres Fremstilling ogsaa tilraades som et Middel til at bringe en større Værdi ud af denne. Undertiden passer den Tid, da Frugten er moden, ikke til Tilberedningen af Frugtlukøerne, men man kan da tilberede Frugtsafterne paa en Maade, saa at de lade sig opbevare til et senere Tidspunkt. Dette sker paa den Maade at den udpressede Frugtsaft blandes med $\frac{1}{4}$ af sit Rumfang Vinaand, hvorefter den opbevares paa store Flasker eller Dunke. Ved længere Tids Lagring klare disse Blandinger sig da fuldstændigt, saa at de kunne afhældes klart og strax benyttes. Ved Benyttelsen maa der da tages Hensyn til den indeholdte Vinaand.

1) Ananas Katafia. 2 Ananasfrugter knuses og overhældes med $4\frac{1}{4}$ Pot Spiritus, samt henstaaer hermed i 3 Dage. Derefter frapresses Opløsningen, filtreres, tilblandes 10 Kvint Vanilletinktur og 1 Kvint Pæreæther samt blandes med en Oplosning af 9 Pund Sukker i $3\frac{1}{2}$ Pot Vand. 2) Aprikos Katafia. 60 Dele Aprikoser knuses og overhældes med 30 Dele Spiritus, henstattes en Uge, udpresses, tilblandes $\frac{1}{2}$ Del Kaneltinktur, 40 Dele Sukker og 20 Dele Vand. Opløsningen farves rosenrød. 3) Bergamot Katafia. 50 Dele modne Bergamotter rives paa et Rivejern og udrøres med 12 Dele Vinaand og 6 Dele Vand. Efter 2 Dages Forløb udpresses Saften og blandes med 50 Dele Sukker opløst i 18 Dele Vand og 35 Dele Spiritus, hvorefter den tilsættes lidt Webleather efter Smag. Den farves lysegul. 4) Weble Katafia. 40 Dele Weble, helst Gravenstener, knuses med Stallen og overhældes med 12 Dele Vand og 12 Dele Vinaand. Blandingen henstattes 8de Dage i en fold Kjelder, udpresses, filtreres og tilblandes 35 Dele Spiritus og 55 Dele Sukker opløst i 25 Dele Vand samt parfumeres efter Dufte med lidt Webleather. Den farves lysegul eller lysegrøn. 5) Citron Katafia. 1 Pot friskt udpresset Citronsaft blandes med $4\frac{1}{2}$ Pot Spiritus og 10 Pund Sukker opløst i $3\frac{1}{2}$ Pot Vand, samt tilsættes $\frac{1}{2}$ Kvint Citronolie opløst i

lidt Spiritus. Gul. 6) Daddel Kataria. 1 Del Dadler knuses og behandles med 1 Del Vand. Efter 7 Dages Henstand frapresses Opløsningen og tilsættes 1 Del Vinaand og 1 Del Sukker. Nysebrum. 7) Jordbær Kataria. 5 Potter Jordbær overhældes med 5 Potter Spiritus og henstaaer i en Ugestid. Spiritusjen afhældes og Jordbærrene overhældes med 6 Potter Vand og henstaaer hermed i et Par Dage. Vandet afhældes og heri opløses 15 Pund Sukker, hvorefter Spiritusjen tilsættes tillige med 10 Kvint Vanillettinktur. 8) Himbær Kataria. 6 Potter Himbær knuses og overhældes med 5 Potter Spiritus samt udpresses efter 4—6 Dages Forløb. Filtratet blandes med 6 Pund Sukker opløst i $2\frac{1}{2}$ Pot Vand samt tilblendes 10 Kvint Kaneltinktur og 10 Kvint Violrodstinktur. Farven mørkerød. 9) Kirsebær Kataria. 5 Potter sorte Kirsebær knuses med Stenene, henstættes nogle Dage paa et koldt Sted og presses. Til den udpressede Saft sættes 1 Pot Vand, og heri opløses 6 Pund Sukker, hvorefter tilblendes $4\frac{1}{2}$ Pot Spiritus og 10 Kvint Bittermandelvand. 10) Kvæde Kataria. Kvæderne rives og 6 Potter af den dejagtige Masse overhældes med $4\frac{1}{2}$ Pot Spiritus og udpresses efter 8 Dages Forløb. Derefter blandes denne Mængde med 4 Pund Sukker, opløst i 1 Pot Vand, tilsættes 10 Kvint Violrodstinktur, 2 Kvint Kaneltinktur og 10 Kvint Bergamottinktur. Nysegul.

Kunstige Katarier eller Frugtlikører kunne umuligt fremstilles saa gode som de Likører; hvortil virkelig Frugtsaft benyttes. 1) Ananas Kataria. 20 Dele Ananasæther, 10 Dele Kognakessents, 10 Dele ægte Denantætheropløsning (1—1000), 40 Dele Rosenvand, 40 Dele Vinshyre og 15,000 Dele Korpus a. Gul. 2) Bergamot Kataria. 3 Dele Bergamotolie, 10 Dele Rosenvand, 6 Dele Vanillettinktur, 5 Dele Kaneltinktur, 20 Dele Vinshyre og 15,000 Dele Korpus b eller c. Gul. 3) Cacao Kataria. 1000 Dele Kacaopulver, 10 Dele Vanillettinktur, 5 Dele Kaneltinktur og 15,000 Dele Korpus b. Mørkebrunt. (Kakaoen udtrækkes med den til Korpus anvendte Vinaand i 4—5 Dage og filtreres. 4) Curacao Kataria. 2 Dele Bittermandelolie, 2 Dele Orangeolie, $\frac{1}{4}$ Del Nelliskeolie, $\frac{1}{2}$ Del Pommerantsblomstolie, 4 Dele Vanillettinktur, $\frac{1}{2}$ Del Kanelolie og 15,000 Dele Korpus b. 5) Citron Kataria. 4 Dele Citronsfaller, 10 Dele Pommerantsblomstvand, 6 Dele Vinshyre og 15,000 Dele Korpus b. Gul. 6) Himbær Kataria. 100 Dele Himbæræther, 10 Dele Pommerantsblomstvand, 10 Dele Vinshyre, 5 Dele Kaneltinktur og 15,000 Dele Korpus c. 7)

Bitter Katakia. 1 Del Angelikaolie, 1 Kardemomolie, 2 Dele Kognakessents, $\frac{1}{2}$ Del Merianolie, $\frac{1}{2}$ Del Melisseolie, $\frac{1}{2}$ Del Malurtolie, 5 Dele Himbæræther og 15,000 Dele Korpus c. Brum. 8) Rødde Katakia. 16 friske, udpillede Balnødder knuses med 2 Kvint Kanel, 1 Kvint Kellsiter, 1 Kvint Mustatblomme, 10 Draaber Bittermandelolie og 5 Kvint Vanillettinktur og blandes med 3 Potter Spiritus. Efter 8 Dages Forløb filtreres og blandes med 5 Pund Sukker opløst i 3 Potter Vand. Nyfebrum.

Lim til Læderremme. Fige Dele Lim og Husblas overhældes med saa meget Vand, at det Hele dækkes. Efter at det er opblødt, varmes til Kogning, og man tilsætter da saa meget Garvesyre, at Massen bliver sejg og ligner Eggehvide. Man stryger da Limen varmt paa de i Forvejen bankede Ender af Læderremmene og fæster disse sammen ved Hjælp af gjennemtrufne Staaltraade.

Linosanier eller gjennemtrufne Papirbilleder fremstilles ved at udstøbe Papirmassen i en Form, hvorved Massen efter Tørring paa Grund af Lagets ulige Tykkelser ved at holdes op for Lyset giengiver Billedet. Til Formningen benyttes bedst Metalforme, hvori den fugtige Papirmasse bringes. Ved Hjælp af en fin Penjel bearbejdes Massen da i Formen for at fjerne Luftblærer, som kunne samle sig imellem Formen og Massen. Ved Hjælp af et grovt Klæde affuges dernæst største Delen af Vandet, hvorpaa Gladen dækkes med et fint Klæde og grovt Filt og det Hele anbringes i en stærk Presse. Herved trykkes Papirmassen fuldstændigt ned i alle Formens Fordybninger medens Filtet indsluger den sidste Rest af Vand. Det fugtige Billede kan nu tages ud af Formen og sættes til Tørring. For nu at faa tilstrækkelig Gjennemfigtighed maa den mættes med Olie, Fedt, Voz eller Harpiz opløst i Vinaand eller Terpentiniolie. Mætningen kan enten ske ved Neddykning eller ved Overstrykning ved Opløsningen, hvorpaa Billederne atter maa tørres under saa megen Tilgang af Luft og Voz som muligt for ikke at blive gule. Giver man dem tilsidst en Overstrykning med en Opløsning af bleget Schellak i Spiritus kunne de renses med en blød Børste i Vand, naar de ere blevene smudsige.

Linosæum eller Korktæpper fremstilles ved paa grovt Lærred at stryge en Færnis og sigte fint Korkmel over dette som derpaa valses. Den løst liggende Korksmuld fjernes derpaa og et nyt Lag Færnis paaføres, som atter behandles paa samme Maade indtil Laget har den ønskede Tykkelse. En hertil brugelig Færnis faaer man ved at blande 1 Del smeltet Rosofonium med $\frac{1}{2}$ Del Linolie-

fernis, tilblande 3 Dele Salmiaspiritus og give Blandingen et Opfug paa et godt træffende Sted for at undgaa Ammoniakdampene. Herpaa tilblandes 10 Dele Vinolie, som i Forvejen er indfugt til 8 Dele.

Vinoliefernis. 1) Dr. Wiederhold giver følgende Forfkrift til Fremstillingen af en lys og godt tørrende Vinoliefernis, hvorved Vinoliens Slim, som volder saa megen Kval ved Fjerniskogningen, fjernes. Man tilbereder en Oplosning af 1 Del tørt Kalihydrat (ikke Natronhydrat) i 100 Dele Vand og ryster 100 Dele Vinolie godt sammen hermed. Ved paafølgende rolig Hensstand deler Blandingen sig i 2 Lag, et nedre vandigt Lag, som indeholder Slim og Urenheder og et øvre Olieag, som paa Grund af indeholdt Kalisæbe har et hvidt Udseende. Man frastiller det nedre vandige Lag og ryster gjentagne Gange Olieaget til al Sæbe er fjernet. Den saaledes behandlede Olie udsættes i 14 Dage i flade Kar, dækkede med Papir, for Solens og Luftens Indvirkning. Af den saaledes behandlede Olie koges Fjernisfen paa følgende Maade.

Man fylder en Kjedel med $1\frac{1}{2}$ Rumfang Vand og 1 Rumfang Vinolie, anbringer $\frac{1}{10}$ af Vinoliens Vægt af en omhyggelig Blanding af lige Dele Mennie og Blysjukker i en Lærreds Pose og hænger denne ned i Kjedlen saaledes, at den hænger i Olien, men ikke i Vandet. Paa denne Maade holdes Blandingen nu i Kog saa længe, til største Delen af Vandet er fordampet. Skummet, der dannes sig ved Kogningen fjernes omhyggeligt, hvorefter Fjernisfen efter Hensstand i 24 Timer filtreres igjennem en Lærreds-Pose. So længere denne Fjernis faaer Lov at staa førend Brugen, desto bedre bliver den.

2) Klaret Vinolie opvarmes i en ikke for flad Kobbertjedel indtil den, efter at alt Vand er fordampet, begynder at give Dampe af Olien. Kjedlen fjernes da fra Ilden og man tilblander da under stadig Omrøring 4 % fuldstændig tørret fint sigtet Sølvberglod, idet man stadig ved Omrøring med en Træspatel sørger for, at dette ikke synker tilbunds. Med Omrøringen vedbliver man til Temperaturen er sunken til 40° R., hvorefter Fjernisfen til Klaring fyldes paa Flasker, som lukkes godt.

3) En hurtig tørrende Vinoliefernis fremstilles ved at koge 2 Potter Vinolie med 1 Kvint Brunstenspulver under Omrøring til den damper svagt, hvorefter den holdes 15—20 Minutter ved denne Temperatur. Efter at Bundfaldet har sat sig, afhældes Olien klart.

Lithofanier ved gennemsigtige Billeder af Biscuit eller uglas-

feret Porcellain. Modellen tildannes i et tyndt Lag Vox paa en Glasplade, hvori Uddybningerne bearbejdes med en Griffel af Ben. Over denne tages en Gipsafstøbning som atter ad galvanist Vej kan omdannes til en Metalform. I denne Form nedtrykkes den bløde Porcellaensmasse, som derpaa tørres og brændes som sædvanligt.

I Stedet for Porcellaensmasse kan man ogsaa tage Afstøbningen i Vox, blandet med Terpentiniolie, hvorved faaes de saakaldte Cerafanier, ligesom ogsaa Sæbemassen kan benyttes paa samme Maade.

Lodninger for Juvelerer. Til Hvidlodning anbefales i Almindelighed 1 Vægtdel Bly og 1 Vægtdel Tin; en mere letflydende, hvidere og mere glindsende Hvidlodning faaer man ved at tage 2 Vægtdele Tin til 1 Vægtdel Bly, idet dette først smeltes, og derpaa tilføjes Tinnet og tilsidst et Stykke Harpiz som Fluss. En lille Tilføjning af Bismuth, omtrent 1 % forhøjer Smeltbarheden. Et godt Sølvlod faaes ved at smelte 2 Dele rent Sølv med 1 Del Messing og et Stykke Borax. 19 Dele Sølv og 8 Dele Messing anbefales ogsaa.

Lugtepulver. Til Fyldning af disse anvendes efterfølgende Blandinger: 1) Cyper Lugtepulver. 25 Dele pulveriseret Rosentræ, 25 Dele pulv. Cedertæ, 25 Dele pulv. Sandeltræ og $\frac{3}{4}$ Del Rosentræolie eller Rosenolie. 2) Frangipani Lugtepulver. $\frac{3}{4}$ Pund Violrodspulver, 6 Kvint Vetiverpulver, 25 Kvint Sandeltræpulver, 15 Draaber Neroliolie, 15 Draaber Rosenolie og 15 Draaber Sandeltræolie samt 25 Centigram pulveriseret Mostus. 3) Heliotroppulver. $\frac{3}{4}$ Pund Violrodspulver, 25 Kvint tørrede revne Rosenblade, 12 Kvint pulveriserede Tonkabønner, 6 Kvint pulveriseret Vanille, 50 Centigram Mostus og 5 Draaber Bittermandelolie. 4) Lavendel Lugtepulver. 1 Del Lavendelblomstpulver, 12 Dele pulveriseret Benzoejunni og 1 Del Lavendelolie. 5) Marschal Lugtepulver. 25 Kvint Sandeltræpulver, 25 Kvint Violrodspulver, 12 Kvint tørrede, pulveriserede Rosenblade, 12 Kvint Nelliksepulver, 12 Kvint Kanelpulver og 36 Centigram Mostus. 6) Millesfleurspulver. Pulveriserede Lavendelblomster, Violrod, Rosenblade og Benzoeapulver, $\frac{1}{2}$ Pund af hver, pulveriserede Tonkabønner, Vanille og Sandeltræ, 12 Kvint af hver, $\frac{1}{5}$ Kvint Mostus og pulveriserede Nellikser, Ceylonkanel og Allehaande, 6 Kvint af hver. 7) Portugal Lugtepulver. 50 Kvint tørrede, pulveriserede Appelsinfaller, 25 Kvint tørrede Lemonfaller, 25 Kvint Violrodspulver, 3 Kvint Orangefalolie og 8 Draaber Neroliolie. 8) Patchouly

Lugtepulver. $\frac{1}{2}$ Pund pulveriserede Patchoulyblade og 8 Draaber Patchoulholie. 9) Rosen Lugtepulver. $\frac{1}{2}$ Pund pulveriserede Rosenblade, $\frac{1}{4}$ Pund pulveriseret Sandeltræ og 1 Kvint Rosenolie. 10) Viol Lugtepulver. $\frac{1}{4}$ Pund pulveriserede, tørrede Solbærblade, $\frac{1}{4}$ Pund pulveriserede Afasielblomster og $\frac{1}{4}$ Pund pulveriserede Rosenblade, $\frac{1}{2}$ Pund Violrodspulver, 10 Draaber Bittermandelolie, $\frac{1}{4}$ Kvint Moskus og 12 Kvint pulveriseret Benzoe-gummi.

Lukningsmiddel for Glasfer. 7 Dele Harpiz opløses i 10 Dele Æther og tilblendes 15 Dele Kollodium, hvorpaa Blandingen farves med en Anilinfarve. Man dypker Glaskehalsen med Proppen i Blandingen, drejer dernæst Glasfen et Par Gange rundt i Haanden og det gennemfigtige Dække er tørt.

Lugtsfjer, Blegning af —. Man lader Fjerene ligge 3—4 Timer i en lunket, fortyndet Oplosning af tvedromsjurt Kali, tilsat lidt Salpetersyre, hvorefter de antage en grønlig Farve paa Grund af udfældt Chromtveilt. Dette fjernes ved at anbringe Fjerene i en Oplosning af Svovlsyrlingvand, hvorved de blive hvide og kunne anvendes saaledes eller farves. Oplosningen af tvedromsjurt Kali maa ikke være for stærk og navnlig maa der ikke tilføjes for meget Salpetersyre, da de herved let blive gule.

Lysende Papir, Fremstilling af —. Den lysende Masse bestaar af 4 Dele tvedromsjurt Kali, 45 Dele Gelatine og 50 Dele godt lysende Svovlcalcium, som males sammen i fuldstændig tør Tilstand, indtil det Hele danner en ensartet Masse. Denne opbevares mørkt, og ved Brugen udrøres saa meget som behøves med den tredobbelte Mængde kogende Vand til en tykflydende Masse, som efter Tørring bliver uopløselig i Vand. Med Massen overstryses Papir eller Karton, som skulle gjøres lysende, en eller flere Gange med en Pensel. For at Pagnet kan blive lige tykt overalt og Kyskraften ensformig paa alle Steder lader man Papiret for hver Overstrøgning gaa igjennem en Satinermaskine. Hvis man ikke vil have Papiret lysende overalt kan man ogsaa benytte den Fremgangsmaade, at man med Lim eller et andet Bindemiddel fugter de Steder, man vil have lysende, og derpaa overstrøer med det lysende Pulver.

Læderovertræk. 100 Dele fint pulveriseret Benfort bearbejdes saa længe i en Blandingscylinder med 30 Dele ostindiff Kopal opløst i Terpentiniolie til det Hele danner en ensartet Deig. Dertil sættes endnu 15 Dele Bør og 1 Del Kautschuk som forud er opløst i Terpentiniolie. Naar det er blandet godt sammen

ledes en Strøm af Ilt over Blandingen i $\frac{1}{2}$ Time, hvorpaa den efter Afstjøling bearbejdes dygtigt i Blandingschinderen. Det fyldes i Blikdaaser og opbevares lufttæt.

Strøget paa Læder konserverer det dette godt, beskytter det mod Vandets Indvirkning, smitter ikke af og giver en smukt Glands, som ikke taber sig ved Afgnidning med en fugtig Klud, ligesom Læderet beholder sin Smidighed.

Lædersmørelse til at holde Skotøj vandtæt fremstilles ved Sammensmeltning af 4 Dele Vaseline og 1 Del gult Vox.

Lædersvarte. 16 Dele Vox og 2 Dele Terpentiniolie sammen-smeltes i et passende Kar, og til den smeltede Masse blandes under Omrøring 4 Dele Benjort, 2 Dele Berlinerblaat og $\frac{1}{2}$ Del Kopalfernis. De faste Bestanddele maa være fint pulveriserede, og Svarten blankes med en blød Børste.

De Rugler, som i England benyttes af Sadelmagere til Sværtning af Læder bestaa af 2 Dele Svinesfedt, 2 Dele gult Vox, 16 Dele Benjort, 16 Dele Sukker, 8 Dele Linolie og 8 Dele Vand. Det Hele koges sammen i en Kjedel under Omrøring, og af Massen formes Rugler.

En smukt Glandslak faaes paa følgende Maade: Man opløser Asfalt i Terpentiniolie og udrører sin Rørog heri, sætter Blandingen til tynd Schellakfernis og rystes godt om. Før Brugen maa Blandingen rystes godt, ligesom der ikke maa anvendes for meget Terpentiniolie, da Fernisfen herved bliver for langsomt tørrende. Med denne Glandslak kan selv blødt Læder blive smukt glindsende fort.

Sort Lædersvarte kan ogsaa tilberedes paa følgende Maade: 10 Pund Zernvitriol og 30 Kvint Vinshyre opløses i 40 Potter Vand, og efter at Bundfaldet har sat sig afhældes den klare Vædske. Dernæst koges 15 Pund Blaatræ med 80 Potter Vand til man har c. 50 Potter Vædske tilbage. Denne lader man staa i 8 Dage, afhælder den fra Bundfaldet, opløser 2 Pund Sukker i Vædsken og blander denne ved Zernvitriolopløsningen. Vil man have Svarten sortere opløses 25 Kvint mørkeblaa Anilin i Blaatræsaffoget inden dette blandes med Zernopløsningen. Ved Brugen maa Læderet for at fjerne Fedt først børstes med en Sodaopløsning eller med Salmiakspiritus, hvorefter Svarten paaføres med en Børste.

Mafroner. Søde Mafroner. 1) 1 Pund søde Mandler affalles, astørres og rives fint med 8 Eggehvider, tilblandes 2 Pund Sukker og noget Citronskal og endelig endnu lidt Eggehvide for at gjøre Massen blød. Af denne anbringes Smaafugler med

Mellemrum paa Oblat eller paa Pladen og bages ved langsom Varme. 2) 3 Stedet for søde Mandler alene kan ogsaa benyttes saadanne blandede med $\frac{1}{10}$ af Bægten bittere Mandler, idet man gaar frem paa samme Maade.

Chokolademakroner. 9 Dele almindelig Matrondejg blandes med 1 Del Chokolade, som i Forvejen er opvarmet til den er bleven blød. Man tilsætter da til Deigen lidt Egggehvide for at gjøre den mere blød og bager paa sædvanlig Maade.

Malergrund til Ornamente af porøs Overflade. For at overtrække Ornamente af Cement eller deslige for Malingen med en glat Overflade anbefales en Opøsning af 1 Del Albumin i 5 Dele fortyndet Eddikesyre, som stryges paa Stenen, der herved faar en Overflade, som er modtagelig for Farven.

Malerpensler og Olieflasker renses lettest for gammel Oliefarve ved Hjælp af Petroleumæther.

Maling og Farver, Selvløsende. Det i Handelen gaaende selvløsende Svovlcalcium er gullighvidt, hvilket er uheldigt for dets Anvendelse til Malerfarve, ligesom det let taber sin lysende Evne ved at blandes med de almindelige Strøgfarver. Et godt Produkt kan fremstilles paa følgende Maade. Østersskaller renses godt med kogende Vand og glødes $\frac{1}{2}$ Time i Ilden. Efter Affjølning stødes de fint efter at være stillet fra de graa Partikler. Pulveret anbringes nu lagvis i en Verdigel stiftevis med Svovlpulver, Diglen dækkes med et Laag, som kittes fast med et Kit af Sand, udrørt til en tyk Masse med lidt Ol og glødes saaledes stærkt i en Time. Man lader derpaa affjole uden at fjerne Laaget, hvorpaa Indholdet pulveriseres og sigtes. Det er da hvidt og blandes til Strøgfarve med Gummi og Vand. Det vedbliver længe at lyse i Mørke efter at have været udsat for Lyset. Varige hvide og farvede Strøgfarver, som lyse i Mørke efter at have været udsatte for Lyset, og uden at Farvens Nuancer forandres i Dagslyset, fremstilles efter en Schalle i Dresden patenteret Opfindelse paa følgende Maade.

Det kommer meget an paa at benytte en passende Laffernis, da de almindelige ofte indeholde Bly og Mangan, som ødelægge Lystraften. En saadan fremstilles paa den Maade, at man smelter Kopal over Kulsk, opløser 15 Dele af den smeltede Kopal i 60 Dele fransk Terpentinolie, filtrerer Opøsningen og blander den med 25 Dele forhen ophedet og derefter affjølet Linolie. Denne Laffernis sammenarbejdes i en Farvemølle med Granitvalsler til lysende Farver med en af nedenstaaende Blandinger. Man kan

ikke benyttede Zernvalser, da disse let afgive Zern, som skader Kyskraften.

Hvid lysende Farve faaes ved paa en Farvemølle at sammenrube 40 Dele af den ovenfor bestrevne Laffernis med 6 Dele fældet svovlsur Baryt, 6 Dele præpareret fulsur Kalk og 12 Dele godt lysende Svovlcalcium.

Rød lysende Farve. 50 Dele Laffernis, 8 Dele præpareret Kraplak, 6 Dele præpareret Realgar og 34 Dele godt lysende Svovlcalcium.

Drangefarvet lysende Farve. 46 Dele Laffernis, $17\frac{1}{2}$ Del præpareret svovlsurt Baryt, 1 Del præpareret indist Gult, $1\frac{1}{2}$ Del præpareret Kraplak og 34 Dele godt lysende Svovlcalcium.

Gul lysende Farve. 48 Dele Laffernis, 10 Dele præpareret svovlsurt Baryt, 8 Dele chromsurt Baryt og 34 Dele godt lysende Svovlcalcium.

Grøn lysende Farve. 48 Dele Laffernis, 10 Dele præpareret svovlsurt Baryt, 8 Dele Chromgrønt og 34 Dele godt lysende Svovlcalcium.

Blaa lysende Farve. 42 Dele Laffernis, 10 Dele præpareret svovlsurt Baryt, $6\frac{1}{2}$ Del Ultramarin, $4\frac{1}{2}$ Del Kobaltblaat og 34 Dele godt lysende Svovlcalcium.

Violet lysende Farve. 42 Dele Laffernis, 10 Dele præpareret svovlsurt Baryt, $2\frac{1}{8}$ Dele Kobalttilte og 36 Dele godt lysende Svovlcalcium.

Graa lysende Farve. 45 Dele Laffernis, 6 Dele præpareret svovlsurt Baryt, 6 Dele præpareret fulsur Kalk, $0\frac{1}{5}$ Dele Ultramarin, $6\frac{1}{5}$ Dele Svovlzinkgraat og 36 Dele lysende Svovlcalcium.

Gulbrun lysende Farve. 48 Dele Laffernis, 10 Dele præpareret svovlsurt Baryt, 8 Dele Auripigment og 34 Dele godt lysende Svovlcalcium.

Maltbryttsukker. 1 Pund Malt knuses og udrøres med varmt Vand af 40° R. til en tyk Deig, der staaer 2 Timer til dækket paa en varm Plade og tilsættes derpaa lige saa meget kogende Vand som Blandingen udgjør i Vægt, hvorpaa den til dækkes og henstaaer igjen i nogen Tid. 3 Pund Sukker koges med $\frac{1}{2}$ Pot af det affiede Maltvand indtil en Pind dyppet i Massen og affjølet i Vand giver en Masse, som springer itu mellem Tænderne. Massen udstrygges da paa en Marmor eller Blitslade, som i Forvejen er indguden med Mandelolie, og naar den er halvt affjølet, skæres den i firkantede Stykker med en Kniv,

strogen med Mandelolie. Mængden af Malteextrakt kan varieres efter Smag.

Malteextrakt er et Udtræk af de opløselige Stoffer i Malt, som er spiret Byg, hvor Spiringen er standset ved Indtørring efter at Spiren har naaet en vis Længde. Under Spiringen dannes i Kornet et Stof, som hedder Diastase, og som har den Egenskab at kunne omdanne Stivelse til Sukker, som da igjen tjener som Næring for den unge Plante indtil denne igennem Rødderne selv kan tage Næring til sig. Skal man derfor fremstille Malt af Byg afbrydes Spiringen paa det Punkt, hvor der er den største Mængde Sukker tilstede, idet Spiren, hvis den fik Lov at udvikle sig, vilde forbruge al Stivelse og Sukker. Stivelsens Omdannelse foregaaer imidlertid lidt efter lidt, i Malten findes endnu en hel Del uomdannet Stivelse, som man maa sørge for at faa omdannet til Sukker ved Hjælp af den indeholdte Diastase, som er tilstede i saa stor Mængde, at man endogfaa kan omdanne mere Stivelse til Sukker ved Hjælp af denne, end der findes i selve Malten. Dette benytter man sig undertiden af ved den fabrikmæssige Fremstilling af Malteextrakt. Hvad det kommer an paa ved Fremstillingen af Malteextrakt er at lade Diastasen indvirke paa Stivelsen ved den Temperatur, hvorved den lettest bevirker dennes Omdannelse, nemlig 65° C., og at inddampe Maltudtrækket ved ikke for høj Temperatur, da det herved ellers let brantes og bliver mørkt farvet. Ved Fremstillingen i det Store inddampes derfor ofte Maltudtrækket i luftfortyndet Rum, altsaa ved lavere Temperatur.

Til Fremstillingen af en mindre Portion Malteextrakt, kan man gaa ud fra en Skæppe knust Malt og heraf efter Maltens Godhed og den tykkere eller tyndere Konsistens af Produktet vinde 10—14—18 Pund Malteextrakt. Den knuste Malt kommes i en Kjedel og overholdes med saa meget Vand af 40° — 50° C., at dette staaer lidt over Malten. Denne Kjedel stilles ikke gjerne direkte over Ilden, men for at undgaa for høj Temperatur anbringes den inden i en anden Kjedel med Vand, og ved at varme denne passende holder man Temperaturen i Maltfarret ved 65° C. Ved denne Temperatur foregaaer Diastasens Indvirkning lettest, og man maa under Omrøring holde Blandingen ved denne Temperatur indtil al Stivelse er omdannet, hvilket let kan prøves ved at filtrere et Par Draaber af Maltudtrækket fra og tilsætte en Draabe af en meget svag Jodopløsning. Saalænge der er uomdannet Stivelse tilstede, vil der ved Tilsætning af Jodopløsningen fremkomme en mørkeblaa Farve, medens Vædsken, naar

Stivelsen er omdannet til Sukker, kun faaer en svag gullig Farve. Man sier da Vædsken fra igjennem en Lærreds Pose, overhælder atter Malten med saameget Vand, at den dækkes, og behandler paa samme Maade som forhen i nogen Tid. Den herved vundne Oplosning blandes med den første og kommes i en Kjedel, hvori den koges i nogen Tid, idet man i smaa Portioner tilsætter 3—4 Kvint tvælsurt Kali. Tilfætningen heraf maa ske med Forsigtighed, da Vædsken herved stummer stærkt op.

Ved denne Kogning udstilles forskjellige Eggeghvidestoffer, hvorfor Vædsken for at klæres fies igjennem Flonel, og den klare Vædske er nu færdig til Inddampning. Denne Inddampning kan foretages over aaben Ild ved Kogning, idet man dog, efterhaanden som Vædsken bliver mere koncentreret, iagttager Forsigtighed for ikke at faa Præparatet for brantet. Mod Slutningen maa man ogsaa helst stadig omrøre for at undgaa Paabrænding. Naar Vædsken har tykt Sirupskonsistens afbrydes Inddampningen, og Maltertraktten fyldes paa smaa Glas som, efter at Indholdet er bleven koldt, lukkes med Proppe eller overbindes med Pergamentpapir. Maltertraktten opbevares bedst paa et koldt Sted. Undertiden foretrækker man ogsaa at opbevare den i fast Form. I saa Tilfælde inddamper man den mod Slutningen til Tørhed paa Vandbad og pulveriserer. Dette Pulver maa opbevares godt beskyttet mod Fugtighed, da det let trækker Fugtighed fra Luften og danner en klæbrig Masse. Fremstiller man Maltertraktten til eget Brug maa denne Form derfor fravaades.

Den saaledes fremstillede Maltertrakt benyttes opløst i Mælk, Kaffe eller Chokolade, fra en Thestefuld til en Spjsestefuld ad Gangen. En Spjsestefuld opløst i $\frac{1}{2}$ Flaske Ol erstatter fuldstændigt det dyre Maltöl.

Mandelskugler til Orgeade eller Mandelmælk. 2 Pund jøde og 6 Kvint bittre stoldede Mandler stødes saa fine som muligt med $\frac{1}{2}$ Pægl Rosenvand og presses gjennem en Haarfigte, samt udpræses med 2 Pund fint stødt hvitt Sukker, hvorpaa det røres paa Ilden til det danner en stiv Deig. Heraf trilles Kugler af et Hønsæggs Størrelse som ruller i Sukker og tørres ved svag Varme i Ovnen. Naar en Kugle opløses i $\frac{1}{2}$ Pot Vand faaes en behageligt smagende Drik.

Mangfoldiggjærelse af Tegninger, trykte Sager, Fotografier etc. ved Hjælp af Lyset. Tegningen lægges i Mørke med den rette Side nedad paa en lithografisk Sten, som er overstrøgen med en Fernis af Albumin og tvælsurt Ammoniak, hvorpaa Stenen udsættes $\frac{1}{2}$ —3 Minutter for direkte Solstraaler eller 10—

25 Minutter for spredt Lys. Billedet aftages dernæst af Stenen, som afvaskes med Sæbevand og dernæst med rent Vand, hvorpaa den ved Hjælp af en Farvebalse forsynes med sort Farve. Billedet viser sig da sort paa hvid Grund. Det gummieres derpaa, tørres i nogle Minutter og er da færdigt til Afstrækning i Pressen. Lysen har nemlig gjort Færnisfen uopløselig, medens den paa de ikke belyste Steder af Stenen er opløselig og angribes af Syrer og Alkalier saa at Sæben hæfter paa disse Steder. Ved denne hurtige, billige og lette Proces faaes strax et positivt Billede uden at Originalen lider nogen Skade derved.

Marmorgjenstande, Rensning af —. $\frac{1}{4}$ Pund Natron-lud af Vægtfylde 1.₃₅ blandes med en Dregalle og i Blandingen udrøres omhyggeligt $\frac{1}{8}$ Pund Terpentiu. Det Hele blandes med saa meget Pibeler, at det bliver en tynd Deig, som tilsidst presses igjennem en Haarsigte. Den stryges paa Marmoret, der skal renses, og efter 24 Timers Forløb afvaskes den, men hvis Marmoret ikke er aldeles rent gjentages Paastrygningen. Marmor kan ogsaa renses ved paa den ovenfor beskrevne Maade at overstryges med en Blanding af en koncentreret Sæbeopløsning og saa meget løstet Kalk, at Bødsken har en flødeagtig Konsistens.

Marzipandejg, Forssjellige Forsskrifter. 1) 50de Mandler strællses efter at være overhældte med kogende Vand, hvorved Skallen løsner sig. De stødes derefter ganske fint med deres lige Vægt hvidt Sukker under Tilfætning af Rosenvand. Naar man derefter under Opvarmning i en Pande til 8 Pund af denne Masse sætter Saften af 8 og den fint hakkede Skal af 2 Citroner faaes den sprøde saakaldte Konigsberger Marzipan. 2) 500 Dele affaltede med Rosenvand fint stødte Mandler, 500 Dele hvidt Sukker, 23 Dele pulveriseret Kanel, 5 Dele pulveriseret Muskatblomme, 24 Dele pulveriserede Nelliker, og 4 Dele pulveriseret Kardemome. 3) 200 Dele strællede Mandler og 65 Dele Pistacier stødes med Rosenvand og tilblandes 16 Dele fint skaarne syltede Pommerantsfaller, og den samme Vægt syltede Citronsfaller, 4 Dele pulveriseret Kanel, 2 Dele pulveriseret Alantrod, 1 Del pulveriseret Muskatblomme og 200 Dele stødt hvidt Sukker.

Mandlerne, som skulle anvendes, stødes først fint i en Morter under Tilfætning af lidt Rosenvand, Sukkeret blandes for største Delen til i Morteren efter at Mandlerne ere stødte, hvorefter Resten arbejdes ind i Massen efter at denne er tagen ud paa Bordet. Dernæst kommes Massen i en Pande og varmes under stadig Omrøring over svag Ild indtil den løsner sig fra Panden, hvorefter den tages ud paa et Brædt eller Bord som er bestrøet.

med en Blanding af Sutter og Mel og ligger her til Aftjoling. Derefter trykkes den i Former eller tildannes paa anden Maade, hvorefter den bages i Ovnen ved meget svag Varme. Vil man have den glaceret slaaes noget Eggehvide til Skum og røres sammen med Sutter, saa at den bliver tyk, hvorefter Marzipanen overstryges hermed efter at den er bagt, hvorefter den atter bringes i Ovnen til Tørring, idet man undgaaer stærkere Varme, som vilde give Anledning til Dannelsen af Blærer i Glasuren.

Mat Gravering paa Glas og Metalplader. Man benytter hertil 1 Pund pulveriseret Smergel, 1 Pund Hagl, en passende Træfasse og nogle Papirstabloner. Bunden af Træfassen er forsynet med Klemmer til at holde Glas- eller Metalpladen, som skal graves. Denne renses og poleres om fornødent i Forvejen, hvorpaa en Papirstablon med den ønskede Tegning klippes paa Pladen med arabisk Gummii. Skulde noget af Gummien træde frem ved Kanten af Papiret fjernes denne ved Hjælp af en fugtig Svamp, saa at de blottede Steder af Pladen ere fuldstændig rene. Tykke Stabloner og grovere Arbejder fordrer grovere Smergel og større Hagl.

Efter at den tilberedte Plade er anbragt i Træfassen fyldes Smergelen og Haglene i denne, som derpaa tillukkes og rystes stærkt i længere Tid. Haglene, som drive Smergelen imod Pladen, overtrækkes meget hurtigt med et Lag Smergel, som hæfter fast ved disse, som derved tillige med den løse Smergel hjælpe til at slibe de ikke bedækkede Dele af Pladen matte. Efter at dette er sket fjernes Papirstablonen ved Afvaskning og Pladen tørres; Metalpladerne lakeres derefter.

Mat Lakering af Skole- og Vægtavler. 250 Dele Schellak og 70 Dele Sandarak opløses i 200 Dele Spiritus, og 40 Dele Guttapercha opløses i 140 Dele Terpentiniolie ved svag Varme. Efter Aftjoling blandes Opløsningerne og sammenrives med 500 Dele fint pulveriseret Smergel og 120 Dele Laksort. Med denne Farve overstryges Tavlen ensartet, stilles vertikalt og Farven antændes forneden. Efter at Blandingen er afbrændt kan man strax paastryge et nyt Lag og dette gjentages 5—6 Gange. Man kan da ikke alene skrive med Kridt men ogsaa med Griffel paa den og den matte Farve gjør, at det skrevne paa en Vægtavle kan ses fra ethvert Sted i Stuen.

Messing, Farvning af blankt. En Opløsning af 8 Dele Kobbervitriol, 2 Dele Salmiak og 100 Dele Vand farver ved Røgning Messing med en grønlig Farve. Ved Røgning med en Opløsning af 10 Dele chlorfuret Kali, 10 Dele Kobbervitriol og

1000 Dele Vand farves det brunorange til fanelbrunt. Ved Kogning med en Opløsning af 400 Dele Vand, 29 Dele Kobbervitriol, 20 Dele svovlundersyrlet Natron og 10 Dele Vinsten bliver Messing først rosa, derefter blaat farvet; tilsættes hyderligere 20 Dele svovlsurt Zernforilte Ammoniat og 20 Dele svovlundersyrlet Natron forandres Farven under Kogningen fra gul til rosa og blaa, hvorpaa det atter bliver gul og til Slutning smukt graa.

En Opløsning af 250 Dele Vand, 5 Dele chlorfurt Kali, 2 Dele fulsurt Nikkel og 5 Dele svovlsurt Nikkel giver efter længere Tids Kogning en brungul Farvning med smuk grøn Reflex. 250 Dele Vand, 5 Dele chlorfurt Kali og 10 Dele svovlsurt Nikkel give en smuk mørkebrun Farve. 250 Dele Vand, 5 Dele Auri-pigment og 10 Dele Soda giver i Begyndelsen en smuk rød Farvning, som derefter bliver blaa og til Slutning hvid. 250 Dele Vand, 5 Dele svovlsurt Nikkel, 5 Dele Kobbervitriol og 5 Dele chlorfurt Kali giver en godt dækkende gulbrun Farve.

Blandes 5 Dele Vinsten og 5 Dele Kobbervitriol med 250 Dele Vand og tilsættes en Opløsning af 15 Dele svovlundersyrlet Natron i 12,500 Dele Vand udfiller der sig Svovl og paa Messinget fremkommer Regnbuefarver.

3 100 Dele Vand, 1 Del Svovllever og 5 Dele Salmiaspiritus antager Messinggjenstandene ved Hentliggen en smuk blaa Farve.

Messing, Overtrækning med Brillantinemetall ved Neddyppning. 3 et godt glasjeret Yerlar opløses 3 Dele præpareret Vinsten og $\frac{1}{2}$ Del Bratvinsten i 60 Dele varmt Vand og tilsættes 3—4 Dele Saltsyre, $\frac{1}{4}$ Del granuleret eller bedre pulveriseret Tin og 2 Dele pulveriseret Antimon. Det Hele opledes til Kogning og deri neddyppes de Messinggjenstande, der skal overtrækkes med det nævnte Metall. Efter $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ Times Kogning deri er Gjenstanden forsynet med et smukt glindsende Overtræk, der er haardere og varigere end det sædvanlige Tinovertræk; det modtager tillige en smuk Politur og er billigere end det almindelige Brillantineovertræk, der bestaaer af 80 Dele Tin og 15—20 Dele Antimon.

Messing, Overtrækning med livlige Farver. 6 Kvint præpareret Vinsten opløses i 2 Pund kogende Vand og til Oplosningen sættes 3 Kvint Tinsalt opløst i $\frac{1}{4}$ Pund Vand. Det Hele opvarmes til Kogning, hvorpaa det hensesættes for at affætte et ringe Bundfald. Den klare Vædske hældes derpaa langsomt og under stadig Omrøring til en Opløsning af 18 Kvint svovlundersyrlet Natron i $\frac{1}{2}$ Pund Vand, der lidt efter lidt opledes til

Rogning, hvorved der udstiller sig noget Svovl. Den nu klare fogende Opløsning meddeler Messing forskjellige Farver efter Varigheden af Røddypningen deri. Først viser der sig en lys til mørkegul Farve, derpaa følger alle Farvetoner fra Kobberrødt til Rødmøisjirødt, derpaa en mørkeblaa til lyseblaa, derefter brun med Regnbuefarver og tilsidst en lysebrun Farve.

Messing, Sølvfarve paa —. I en godt glasjeret Kjedel opløses 46 Dele Vinsten og 4 Dele Brækvinsten i 1000 Dele Vand, og denne Opløsning tilsættes 50 Dele Saltsyre, 125 Dele granuleret Tin og 30 Dele pulveriseret Antimon. Det Hele varmes til Rogning og heri kommes Messinggenstandene, som skulle farves. Efter højest $\frac{1}{2}$ Times Rogning ere disse fornyede med et friskt glindende, haardt og varigt Overtræk.

Messing, Sortfarvning. For at frembringe den sorte Farve paa Messing, som anvendes meget ved optiske Instrumenter, gaaer man frem paa følgende Maade: Messinget poleres først med Tripelske og vaskes med en fortyndet Opløsning af salpetersurt Tintveilske og Guldchlorid. Efter 10 Minutters Forløb afguides Genstanden med et fugtigt Klæde, hvorefter Messinget har antaget en dyb sort Farve.

For at fremstille salpetersurt Tintveilske fældes en Opløsning af Tinchlorid med Ammoniak; det dannede hvide Bundfald af Tintveilskehydrat uddræges og opløses fugtigt i Kulden i ren Salpetersyre.

Mineralsfarver, Ny Austrogsmasse for —. Naar man til en Opløsning af Chlorzink i passende Forhold sætter Zinkfilte faaes et Kit, som er bekjendt under Navn af „Lallements Kit“, og som paa Grund af dets Haardhed saavel kan anvendes til Stene og Metaller, ligesom det paa Grund af dets Hvidhed og Uopløselighed kan benyttes som fortrinligt Tandkit. Men begge disse Stoffer kunne ogsaa benyttes til hvid Farve, idet Chlorzinkopløsningen træder i Stedet for den almindelig anvendte Færnis, i hvilken Anledning der tilsættes noget Vinstensopløsning til Chlorzinkopløsningen. For at opnaa fornøden Konsistens tilsættes noget Stivelse til Blandingen, hvorpaa det Hele koges og overlades til Afkjøling. Førind Røgningen med Stivelse blandes Zinkfilten med de forskjellige farvede Pulvere. Efter $\frac{3}{4}$ Times Forløb er den paastrøgne Farve allerede tørret, men Tørringen vilde følge endnu hurtigere hvis ikke den tilsatte Vinsten forsinkede denne. Farven forandrer sig ikke i Luften, er lugtfri og tilstøder selv om Vinteren paa Grund af dens hurtige Tørring en anden og tredie Overstrykning paa samme Dag. Den kan ligesom Oliefarve renses

med Sæbevand og virker, da den indeholder Chlorzint, konserverende paa Træ og gjør dette usforbrændeligt, hvilken sidste Virkning kan forhøjes ved Tilfætning af noget Borax.

Metalblandinger for hule Tænder. 1) Metal Amalgam: 73 Dele Sølv smeltes med 21 Dele Tin og 6 Dele Zint, hvorpaa tilføjes 6 Dele Kviksølv. 2) Letsmelteligt Metal: 8 Dele Bismuth, 5 Dele Bly, 3 Dele Tin og $1\frac{1}{2}$ Del Kviksølv sammensmeltes ved svag Varme.

Metallit. a) Rit til at befæste Knive og Gaffler i Skafterne: 1 Del Teglstenspulver og 2 Dele stødt Kollofonium blandes sammen. Skafet renses, Hulningen fyldes med Pulveret og det forud ophedede Jern trykkes ophedet deri. Eller 4 Dele Kollofonium og 1 Del Svovl smeltes sammen og tilføjes Zernfilspaaner, fint Sand og Teglstenspulver. Skafet fyldes dermed og Metallit trykkes ophedet deri. b) Rit til at forbinde Jernflader og udfylde Ruger med. 100 Dele rustfri Zernfilspaan sigtes for at faa dem saa fine som muligt, tilføjes $\frac{3}{4}$ Dele grovt stødt Salmiak og $\frac{1}{2}$ Del Svovlblomme: Massen fugtes med Urin og slaas og stødes under samtidig Jægtning til den bliver hed, løs og kan brækkes itu. Derpaa stryges det i Rugerne og drives saa fast ind som muligt, hvorved det atter bliver fugtigt og blødt. Til sidst stryges Rugerne glatte og det tørres i 2 Dage. c) Devilles Rit til Tætning af Rør. Lige Dele Blyhvidt, revet med Vinolie, og Gibs bearbejdes til en ensformig Masse og fort for Brugens udrøres det med Vand. Det hærdes i Løbet af saa Dage. d) Rit til Jerngjenstande, der sættes i Sten: 7 Dele Gibs blandes med 1 Del Zernfilspaan og udrøres med Vand. Det tørrer meget hurtigt. e) Rit, som modstaar Glødhede: 4 Dele Zernfilspaan blandes med 2 Dele pulveriseret fed Ler og 1 Del ildfast Ler. Blandingen fugtes med Saltvand, hvortil dog ikke maa bruges for meget Salt. f) Rit til at samle Jern med Jern: 60 Dele pulveriseret Jern blandes med 1 Del Svovlblomme og 2 Dele Salmiakspiritus, hvorpaa Blandingen fortyndes og udrøres med saameget Vand, at det bliver en tyk Dej.

Metallak. I den finere Mechanik anvender man, dels til Bynt, dels til Beskyttelse for Gjenstandene gjennemsigtige, glindsende Overtræk, Guldlak eller farveløse Færnisser, hvortil stilles den Fordring, at de ikke maa revne og tillige skulle være saa haarde som muligt. Klarheden af Laksen er let at opnaa idet man i Almindelighed begaaer den Fejl at lave Laksen for koncentreret, hvorfor de mindre opløselige voxagtige Dele ved Fortyndningen ud-

stilles. Man gaaer derfor frem paa følgende Maade. De fornødne Harpixer og Gummisorter fremstilles i foryndet Oplosning, filtreres gennem løst Filtrerpapir, og den overflødige Alkohol bortdampes da til den ønskede Koncentration. Farvestofferne, som skulle anvendes, underkaster man ogsaa en forudgaaende Reinsning, eller endnu bedre er det at fremstille sig Ekstrakter af Gummigut, Drageblod, Sandeltræ og Curcuma. De to sidste Ekstrakter fremstiller man sig lettest paa den Maade, at man fylder det pulverformige Stof i et langt Blikrør, som forneden har en fin Abning, som lukkes med en Tot Bomuld. Pulveret presses fast i Røret og man paahælder Spiritus, til det er gennemfugtet og lader det staa hermed i nogen Tid. Dernæst paahældes en ny Portion Spiritus, som vil fortrænge den dannede Oplosning, og man gentager dette saalænge man faaer farvede Oplosninger. Ekstrakten løber klart af og opbevares til Brug i en Flaske. Anvendelsen af Anilinfarver maa fravaades, da disse hurtigt bleges. Det er hensigtsmæssigt at have de enkelte Farvestoffer særskilt opbevarede, idet disse da først tilsættes Løffen, naar man vil have en bestemt Farve eller Farvemance.

Hovedbestanddelen af Løffen er, for at give den Fasthed, Schellak, desuden Benzoecharpix og Sandarak for at give den Glans og Kapaivabalsam og Vinoliefernis (Sikkativ) for at frembringe Elasticitet. Blandingsforholdet er 10 Dele Rubinschellak 3 Dele Kapaivabalsam, 3 Dele Vinoliefernis og 100—150 Dele Vinaand. Til Berngienstande, som saavel skulle udholde Fugtighed som Indvirkning af sure Damp og Saltvand viste en Løsning sig heldig, som bestod af 2 Dele Dammarharpix, 4 Dele Terpentiniolie, 2 Dele Vinoliefernis og 1 Del Sikkativ. Da den tørrer langsomt maa den helst anbringes i en Tørreovn, hvorved den antager en smuk Glans. Den kan efter Omstændighederne blandes med Farve eller Broncepulver.

For at fremstille en ganske haard lys Løsning smelter man i en Porcellainstaal under Omrøring med en Glasstang ved svag Varme bedste Kopal til den flyder som en hominagtig Masse. Efter Afkjøling løsnes den klare, svagt gulfarvede Masse fra Staalet og opløses i Terpentiniolie, som i Forvejen ved Rystning med brændt Kalk er befriet fra alt Vand. Til 1 Del Kopal tages 3 Dele Terpentiniolie. Denne Løsning er fuldkommen farveløs i tynde Lag, tørrer næsten ligesaa hurtig som Spiritusløsning, bliver meget haard og lader sig endogsaa slibe og polere.

En billig Metalløsning, som kan benyttes til Blikdaaser fremstilles ved Oplosning af 4 Dele Dammarharpix i 4 Dele Terpen-

tinolie og 1 Del Siftativ og 2 Dele Linoliefjernis. Ved Tilfætning af Dragelod, Gummigut eller Asfalt kan den farves.

Metallegeringer. 1) Komposition til Thepotter. 88,5 Dele Tin, 9,5 Dele Antimon, 10 Dele Zink og 1 Del Kobber. 2) Droidmetal af guldlignende Farve og Vægtfylde 8,79 bestaaer af 68,21 Del Kobber, 13,52 Dele Zink, 0,48 Dele Tin og 0,24 Dele Zern. 3) Britanniametal 86 Dele Tin, 10 Dele Antimon, 3 Dele Zink og 1 Del Kobber. 4) Chrysjorinmetal, guldlignende, 100 Dele Kobber og 50 Dele Zink. 5) Princes Metal: 6 Dele Kobber og 1 Del Tin. 6) Robertsons Legering til Udfyldning af Tænder. 1 Del Guld, 3 Dele Sølv og 2 Dele Tin. Sølv og Guld smeltes først sammen i en Digel, hvorpaa Tinnet tilsættes. Efter Afkjøling pulveriseres fint, hvorefter Pulveret med sin lige Vægt Kviksølv arbejdes sammen til en ensartet Pasta. 7) Aluminiumbronce er Legeringer af Kobber med Aluminium, indeholdende fra 6—10 % Aluminium. Den 10 % holdige Legering er den mest benyttede. 8) Amerikansk Klokkemetal bestaaer af 1 Del Nikkel og 6 Dele Kobber, som efter Sammensmeltning tilsættes 1 Del Zink og $\frac{1}{25}$ Del Aluminium. Efter Sammensmeltning af Afkjøling smeltes det igen med $\frac{1}{25}$ Del Kviksølv og 6 Dele smeltet Kobber. 9) Platinbronce. Ved Tilfætning af en ringe Mængde Platin til Nikkel taber dette sin Tilbøjelighed til at ilte sig. Det anvendte Forhold er 100 Dele Nikkel og 1 Del Platin samt 10 eller 20 Dele Tin. 10) Den af Christofle benyttede Legering til Rysølv bestaaer af lige Dele Nikkel og Kobber. 11) Typemetal. 75—80 Dele Bly og 20—25 Dele Antimon. Engelsk Typemetal indeholder 55 Dele Bly, 23 Dele Antimon og 22 Dele Tin eller 61 Dele Bly, 18 Dele Antimon og 21 Dele Tin.

Metaller, Overtrækning med Svovlsbly eller Blyglads. 16 Dele Natronhydrat opløses i 1,750 Dele Vand og tilsættes under Omrøring 17 Dele salpetersurt Bly, opløst i 250 Dele Vand. Blandingen filtreres og tilsættes 4 Dele Sulfurinstof opløst i 100 Dele Vand. Ved at anbringe de renkede Metalgenstande heri og opvarme langsomt afsætter der sig paa disse ved 70° C. et stærkt hæftende, sort Lag af Svovlsbly, som lader sig polere. Ere Genstandene, man vil behandle paa denne Maade, af Messing, tilsættes der til Blyopløsningen 40 Dele Sejgnettesalt førend denne blandes med Natronopløsningen.

Metallisk Overflade paa spundne og vævede Sager. For at kunne fælde Kobber, Sølv og Guld paa spundne og vævede Sager inprægneres Tøjet med en Opløsning af svovlsurt Kobber

i Salmiakspiritus og tørres. Efter Tørring dypes det i en varm Oplosning af Druesukker, der sælber Kobberet paa Overfladen, hvorpaa den galvaniske Udfældning af de forskjellige Metaller kan foretages paa sædvanlig Maade.

Metalovertræk paa Plantedele. Plantedelene behandles med et vandigt Udtræk af Hørfrø, tørres og dypes i en Oplosning af jalspeterfjort Sølvite, hvorefter de atter tørres igjen og derpaa udsættes for Indvirkningen af Svovlbrinte. Dette sker lettest ved paa Bunden af et højt Glas at anbringe lidt Svovljern og overhælde dette med fortyndet Svovlsyre eller Saltsyre. I Glasfæt hænges da Plantedelene og kunne dernæst ad galvanisk Vej overtrækkes med Metal.

Metalpudsepomade fremstilles ved Opvarmning af 40 Dele fed russisk Mineralolie, 10 Dele amerikansk Svinesæd og 50 Dele Engelskrød. Efter at Stofferne ere blandede kommes Blandingen varm i Kasserne og er færdig til Brug. Vil man parfumere Blandingen tilsættes en ringe Mængde Nitrobengol (kunstig Bittermandelolie).

Metalætsning, Fotografisk Fremgangsmaade ved —. En poleret Metalplade overtrækkes med et Lag arabisk Gummi og tørres. Dette Lag overstrignes derpaa ved Hjælp af en bred Pensel med en Oplosning af Vinsyre og Zernchlorid og tørres en Dag i et mørkt Bærelse. Pladen lægges derpaa i en Kasette og belyses under et positivt eller negativt Billede alt efter som man vil have en fordybhet eller ophøjet Tegning. Efter tilstrækkelig Belysning udsættes det sidste Lag i et mørkt Bærelse i nogle Sekunder for Vanddampe. Den belyste Del fugter sig herved mere eller mindre efter Belysningens Grad. Billedet overstrignes derpaa ved Hjælp af en fin Støppensel med meget fint pulveriseret Harpix, der hæfter paa de fugtige Steder, hvorefter Pladen opvarmes, saa at Harpiksen smelter, og efter Afkøling kan den da ætzes paa sædvanlig Maade.

Mjød, Hvid mousjerende. Hertil bruges den udpresede Saft af 9 Potter hvide Ribs, 70 Potter Vand, 30 Pund Honning og 16 Kvint Vinsteen. Disse Ingredienter omrøres i $\frac{1}{4}$ Time godt med hinanden og overlades da til Gjæring. Naar Gjæringen er forbi og Vædsken er klar tilsættes $1\frac{1}{2}$ Pot Rognaf og efter Blandingen aftappes Vinen strax paa Champagneslæsker, der proppes godt og overbindes med Seglgarn. Efter 3 Maanedes Forløb kan den drikkes, og vil da mousjere i Glasene.

Mjød, Rød. Denne Mjød tilberedes ligesom den foregaaende, kun med den Forskjel, at der i Stedet for de 9 Potter

hvide Ribs tages 7 Potter røde Ribs, 2 Potter Solbær og 1 Pund Gulerrødder, staaerne i tynde Skiver.

Mjød, Tilberedning. Man benytter 2 Fæde eller Tønder, et paa c. 10 Potter og et paa c. 70 Potter. Hertil benyttes 43 Pund Homming. Denne renses først ved at opløses i 50 Potter Vand. 6 Eggchvider udrøres med noget af dette Vand og efter Blanding opvarmes Vædsken i en Kjedel til c. 70° R, idet den stadig skummes. Efter Afstumningen bringes Vædsken i Gjæringskarret, hvor den affjøles til 26° , idet der da paam kommes 40 Potter Vand i Kjedlen, og naar dette er opvarmet til 30 Grader, kommes det til den første Portion i Gjæringskarret. $1\frac{1}{2}$ —2 Pund raa Vinsten opløses i $2\frac{1}{2}$ Pot af Vædsken ved 70° Varne, hvorpaa Mosten i Gjæringskarret maales med et Saccharometer og tilsættes saameget Sukker opløst i varmt Vand, at det viser 120 Grader paa Saccharometret. Til Vinstensopløsningen sættes nu $\frac{3}{4}$ Pot tyk Olgjær, der omrøres godt deri, og naar Blandingen er steget til Halvdelen, udrøres den i den samlede Opløsning ved en Varmegrad af 21 — 22° R. Gjæren maa være frisk og sød uden nogen Bismag.

Gjærkarret tildækkes og staaer i en varm Stue. Den følgende Morgen omrøres det Hele godt, og den Gjær, som har samlet sig foroven, maa atter blandes ensartet med Vædsken. Denne Operation gjentages hver Morgen indtil Bægtfylden er aftagen 25 Procent paa Maaleren. Dernæst affummes Gjæren, $4\frac{1}{2}$ Pot af Mosten opvarmes i en Blitspand i varmt Vand til den har en Temperatur af 31° , udrøres med $\frac{1}{2}$ Bægl god Olgjær og blandes omhyggeligt i hele Massen. De med kogende Vand udfyldte Fæde fyldes derpaa endnu varme med Mosten og lægges paa et tilstrækkeligt højt Undertag, saa at der senere ved Aftappingen kan sættes et Kar derunder.

En Staal skal stadigt staa under dem for at optage den Gjær, som stadig stydes ud af Spindshullet, og Fadet drejes saavidt om paa Siden, at Vædskens Overflade naaer lige dertil. Fædene maa i de første Dage med et Par Timers Mellemrum, senere saa ofte det er nødvendigt, fyldes efter med Vædske. Før enhver Efterfyldning i de første Dage skal Fadgjæren omrøres med en Stof, hvorved Gjæringen fremstynes. Gaaer denne for langsomt, aftappes nogle Potter Vædske, opvarmes til 25 — 30° og blandes med noget Gjærskum, hvorpaa den atter fyldes i Fadet. Naar Fædene ligge i en varm Stue er Gjæringen tilende efter 8—10 Ugers Forløb. Fædene tilspundses da, idet der $1\frac{1}{2}$ Tomme fra Spindshullet bores et lille Hul, som man endnu lader staa

aabent nogle Dage, hvorpaa dette ogsaa lukkes med en lille Træpløk. Det lille Fad bruges kun til Efterfyldning i det Store.

Mjoden tilberedes i Keglen i Februar og næste Aars Februar trækkes den klare Vin over i et Kar. Det brugte Fad udstylles godt med Vand, svovles svagt og derefter kommes i hvert saadant Fad 1 Flaske rektificeret Spiritus, hvorefter Fadet rulles, saa at det helt fugtes heraf, hvorefter det tilspindjes og henlægges, til det igjen skal bruges. Til Klarung af Mjoden benyttes $1\frac{1}{2}$ Kvint Husblas, som kommes i en Pot Mjød og opløses under jævnlig Omrøring, bedst ved Anvendelse af lidt Varme. Derefter fortyndes Oplosningen endnu med et Par Potter Mjød, sies i det øvrige og omrøres, hvorpaa Fadet tilspindjes, idet det lille Hul dog først lukkes efter 2 Dages Forløb, Fadet lægges dernæst paa Fadet saaledes, at det hælder lidt forover, og det maa da helst ligge urørt i 2 Aar og maa i hvert Fald ikke gjerne tappes paa Flasker førend efter $1\frac{1}{2}$ Aars Forløb.

Vil man give Mjoden en lysere Farve skrælles 10 Pund Gulerødder efter at være afvaskede, og skjæres i tynde Skiver, som kommes i Gjæringskarret, idet den varme Vædske fra Kjælden hældes deri, og de blive deri, indtil Vædsken skal hylbes fra Fadene. Dnskes Farven lysere fjernes de førend Til sætningen af Gjæren.

Morsjeller. En Portion stødt hvidt Sukker koges med $\frac{1}{8}$ af sin Vægt Rosenvand indtil det flyder bredt fra Skeen, og med en flad Træspatel strynges Sukkeret op ad Kjældens Sider, idet det, efterhaanden som det størkner atter strynges ned i det øvrige Sukker og saaledes vedbliver man til det har antaget en hvid Farve. Til 2 Pund Sukker sættes nu 18 Kvint skrællede søde Mandler, som ere skaarne i lange, tynde Skiver (og som kunne farves forskjelligt), 12 Kvint smaat skaaret Sukat, 6 Kvint Pistacier, 6 Kvint syltede Pommerantsfalter, 3 Kvint Kanel, $\frac{1}{2}$ Kvint Muskatblomme, $\frac{1}{2}$ Kvint Ingefær og $\frac{1}{4}$ Kvint Muskatnød. Massen kommes i store Papirapsler, glattes, og naar den er halvt afkjolet skjæres den i 2 Tommer lange og 1 Tomme brede Stykker med en tynd Kniv, som hver Gang dyppes i kogende Vand. Naar de ere aldeles kolde, brækkes de fra hinanden og ved at fugte Papiret bagpaa kan dette let fjernes. Ingefær Morsjeller. 1 Pund Sukker behandles som ovenfor beskrevet og tilsættes 4 toppe Thesefulde stødt Ingefær, 1 Thesefuld Kanel, en glatstroget Thesefuld Muskatnød, 1 Knivspids Nelliker og Muskatblomme. Vanille Morsjeller. Til 1 Pund Sukker tages 6 Kvint Vanillesukker. Citronmorsjeller og Appelsinmorsjeller. Paa et Pund Sukker afrides Skallerne af 3 Citroner eller 3 Appel-

finer. Chokolade Morsjeller. Til 1 Pund Suffer tages $\frac{1}{2}$ Pund Vanillechokolade, som først opvarmes til det er bleven blødt og derpaa blandes med Massen, som imidlertid er tilberedt af Sufferet. Dertil sættes 12 Kvint søde, strælende skaarne Mandler, 1 Thestefuld Kanel og 6 Kvint Vanillesukker.

Mos, Behandling til Udstopning af Møbler. Det længste og fineste Mos indsamles i September, naar det er udvokset, hvorpaa det skilles fra alle træagtige Dele og tørres i Stugge. Det lægges derpaa paa et tørt Sted paa Hylde af flettet Staaltraad eller i aabentflettede flade Kurve, hvor det bankes med et tyndt Spanistrør for at jordagtige Dele, Sand etc. kan frastilles, hvorefter det pilles fuldstændigt fra hinanden.

Mos, Grønfarvning til Krandsje etc. Efter Prof. Artus faaes en smuk grøn Farve ved at dyppe Mosset i en kogende Opløsning af 1 Thestefuld Indigofarmin og 3 Thestefulde Piktrinsyre i 2 Potter Vand.

Mundspiritus. 1) Del Salicylsyre opløses i 50 Dele 15° Spiritus og tilsættes 1 Del Pebermynteolie. 2) 1 Del Myrrha Tinktur og 2 Dele Cochlearespirituss blandes. Af begge tages 1 Thestefuld til $\frac{1}{2}$ Glas Vand til Udstylning af Munden.

Mundvand. Eau de Bôtot. 80 Dele Anis, 50 Dele Nelliker, 20 Dele Kanel, 10 Dele Pebermynteolie, 1 Del Cochennille, 1 Del Vanille, 800 Dele Spiritus og 200 Dele Rosenvand. Blandingen henstaaer i 8 Dage, filtreres og tilsættes 1 Del Ambraessens. Heraf kommes nogle Draaber i et Glas Vand til Udstylning af Munden. 2) Orientalisk Mundvand. $\frac{1}{2}$ Pund rødfarvet Spiritus (med Alkannarod), 30 Draaber Rosenolie, 6 Draaber Pebermynteolie. 3) Struve's Mundvand (for meget ilde Lugt i Munden). 3 Kvint Chloralkali fugtes lidt efter lidt til en Vælling ved Tilfætning af Vand, tilsættes 1 Pægel Spiritus og staaer nogle Dage godt tilluftet, hvorpaa tilsættes $2\frac{3}{4}$ Pot Vand og filtreres gennem Lærred. En Thestefuld i et Glas Vand benyttes til Mundens Udstylning. 4) Viol Mundtinktur. $\frac{1}{2}$ Pund Violrodtinktur, tilberedt ved Udtrækning i 8 Dage af 5 Kvint knust Violrod med 1 Pægel Spiritus, $\frac{1}{2}$ Pund Rosenvand, og $\frac{1}{2}$ Pund Spiritus, hvori er opløst 5 Draaber Bittermandelolie. En Thestefuld til et Glas Vand til Udstylning af Munden.

Murværks Isolering mod Fugtighed opnaaes som bekendt ved at fjerne Pudsjen, udstrabe Fugerne imellem Stenene i en vis Dybde og overstryge med tyndtflydende Asfalt. Asfaltovertrækkets glatte Flade binder imidlertid ikke godt Pudsjen, som senere skal

paaføres, men denne Ulempe undgaaer man ved strax efter Overstrøgningen med Asfalt at kaste løst skarpt Sand paa Pladen, hvorved en Del af dette vil blive hængende og efter Tørringen danne en ru Overflade, som senere let binder Pudsjen.

Mærkeblæk. 1 Kvint salpetersurt Sølvvite opløses i 6 Kvint destilleret Vand og tilsættes 4 Kvint pulveriseret arabisk Gummi, som forud er reven sammen med lidt Rønrøg. Hertil bruges følgende Bejste. 9 Kvint krystalliseret Soda opløses i 25 Kvint Vand og tilsættes 2 Kvint arabisk Gummi. Tøjet fugtes dermed paa de Steder, hvor der skal skrives med ovenstaaende Mærkeblæk, og naar det er tørt overstrygges med et varmt Strygjern, for at Tøjet kan blive glat. Derefter skrives med en Fjederpen og de skrevne Steder lægges i Solen til de ere fuldkomment tørre, hvorpaa udvaskes i Vand.

Mærkeblæk med Guldchlorid anvendes, naar man vil have en rød Skrift paa Tøjet. Dette overstrygges paa det Sted, hvor Skriften skal anbringes, med en Bejste, tilberedt ved Opløsning af 1 Del Zinforchlor og 10 Dele arabisk Gummi i 100 Dele Vand, hvorpaa det tørres og glattes med et varmt Strygjern. Blækket tilberedes man ved Opløsning af 1 Del Guldchlorid Chlornatrium i 10 Dele Vand, og blander før Brugen dette med sit lige Rumfang opløst Gummi, idet man ikke foretager Blanding af mere end man bruger ad Gangen, da der udstilles Guld ved Henstand af denne Blanding. Til at skrive med benyttes en Pennesjeder, hvorefter Skriften opvarmes indtil den har antaget en rød Farve; man udvasker da Bejsten godt med Vand.

En anden Maade at benytte Guldchlorid som Mærkeblæk er, i Stedet for den ovennævnte Bejste at behandle Tøjet med Stivelse. Efter at være glattet med et Strygjern skriver man direkte paa det stivede Tøj, hvorefter Skriften udsættes for Sollysens Indvirkning, hvorved Skriften lidt efter lidt antager den røde Farve.

Mærkeblæk med Platinchlorid. Anvendes i Stedet for Guldchlorid en Opløsning af Platinchlorid, vil Skriften antage en sort eller graasort Farve. Mærkeblækket fremstilles ved at opløse 1 Del Platinchlorid i 10 Dele Vand og tilsætte en ringe Mængde Gummivand. Stedet, paa hvilket der skal skrives, bejstes først med en svag Opløsning af Zinforchlor med lidt Gummi. Det skrevne opvarmes til Slutning, hvorefter Bejsten udvaskes.

Mærkeblæk med Osmiumsyre. Skriver man paa Tøj med en svag Opløsning af Osmiumsyre (1—50) vil Skriften snart antage en mørkeblaa Farve, som er meget holdbar. Opløsningen maa ikke være mere koncentreret end ovenfor angivet, da Traadene

i Tøjet ellers ødelægges. Der maa anvendes en Hæderpen eller Guldpen og Stedet paa Tøjet, der skal skrives paa, maa først bejstes med en gummiholdig Tinforchloropløsning og overstrygges med et Strøgejern.

Mærkeblæk med Anilinført. En af de mest uopløselige Sorter Mærkeblæk er det saakaldte Anilinførtmærkeblæk, idet det modstaaer Indvirkning baade af Syrer og Alkalier.

Bed Fremstillingen gaaer man frem paa følgende Maade. 4 Dele Chlorbrinte Anilin og 10 Dele arabisk Gummi opløses i 100 Dele Vand. Desuden fremstiller man en Opløsning af 15 Dele Kobbertvechlor, 10 Dele Salmiak, 20 Dele chlorst Natron og 100 Dele Vand. Til Brug blander man 1 Del af sidstnævnte Opløsning med 5 Dele af den førstnævnte, idet der ikke blandes større Mængde end man kan bruge paa en Gang. Man skriver direkte paa Tøjet uden forudgaaende Bejtsning, hvorefter dette i nogle Dage ophænges paa et varmt Sted (helst 20° — 25° R). indtil Striksen er bleven sort. Dernæst udvaskes i en forthyndet Sodaopløsning.

Mærkeblæk, Rødt. 3 Dele fulsturt Ammoniak neutraliseres med ren Salpetersyre, og denne Opløsning udtrækkes med 3—4 Dele Karmin. Tøjet der skal mærkes bejstes først med en Blanding af eddikesur Lerjord og Tinsalt. Efter at Bejsten er indtørret skrives derpaa med ovenstaaende Blanding.

Mærkeblæk uden Sølvsalte. En koncentreret vandig Opløsning af Chlorkobber sælbes med Natron. Man lader Bundfaldet sætte sig, frakøder Bødsken og opløser Bundfaldet i den mindst mulige Mængde Salmiakspiritus. Dernæst tilsættes 6 % Dextrin og Blæffet er færdig til Brug. Efter at Striksen er tørret maa den stryges over med et varmt Strøgejern forinden Tøjet vaskes. Til at skrive med maa benyttes en Hæderpen.

Mærkefarve, blaa til Paffer. 50 Dele 30 % holdig flydende Blaatræeextrakt blandes under Omrøring med 3 Dele Spiritus, hvortil der er blandet 1 Del Saltsyre. Temperaturen maa ikke gaae over 20° C. Dernæst opløses 5 Dele chromsur Kali i 15 Dele kogende Vand og tilsættes efter Afkøling 10 Dele Saltsyre. Denne Blanding maa have en Temperatur af 30° C., og tilsættes dernæst langsomt under stadig Omrøring til den første Opløsning. Blandingen opvarmes da i en emaillet Gryde til 25° C og den ekstraktagtige Masse røres endnu i nogen Tid, tilsættes 15 Dele Dextrin og 10 Dele fint pulveriseret Bokus, hvorpaa det Hele arbejdes godt sammen til en ensartet Masse.

Mobelvov, rodt. Dette Vov anvendes til Fremfaldelse af Politur, som i Tidens Løb er bleven mat, eller for at give ikke poleret Træ et bedre Udseende. Man udtrækker i Kulden 180 Dele Alkannarod med 100 Dele Terpentiniolie og filtrerer igjennem et Stykke tæt Tøj. 100 Dele gult Vov, smeltes da i et Kar ved svag Varme, og naar Vovet er smeltet hældes det til den første Oplosning. Det hele blandes godt sammen og røres jævnlige til det er fuldstændig stivnet. Ved Hjælp af en ulden Klud indgnides Møblerne med Blandingen, og gnides derefter saalænge med en tør Flonelsklud, til de have antaget Glans.

Naturstoffer, Fabrikation. De Træsorter, der bruges til Naturstofferne, ere Hvidtjørn, Hbletræ, Aft, Rød, Eg, Bøg, Hvidbøg, Vinranke og vildt Kirsebær, eller med andre Ord enhver Træsort, som er nogenlunde haard. Krumninger skade ikke, da de let kunne rettes. Af Instrumenter bruges kun en god Havesax, nogle Raspe, Fîle, Sandpapir samt nogle Pensler til Færdiggørelsen. Stofferne skjæres om Efteraaret og maa være fuldstændig tørre, førend de forarbejdes. Barken affalles som oftest, hvad der maa ske ved alle Stoffer, som skulle poleres. Dette Arbejde udføres ved at lægge Stofferne i kogende Vand hvori de udfoges nogle Timer, og Barken kan da pilles af med Fingrene. Skal der være Knuder eller Rynster ned ad dem paa de Steder, hvor Sidegrenene fide, aftages disse lidt udenfor Hovedgrenen og tilspidjes eller afrundes med Rasp og Fîl. Der findes i Naturen kun sjældent unge Træer eller Grene, paa hvilke der er saadanne Bøjninger, som kunne benyttes til Haandtag, men disse kunne meget let tildannes ved at Stokken lægges i ophedet vaad Sand, og naar det i nogen Tid har ligget heri er den bleven bøjelig og smidig, saa at den kan tildannes efter Behag. Den maa da holdes i den ønskede Stilling, til den er bleven kold, hvorefter den beholder denne. Tiden for Ophedningen i det vaade Sand retter sig efter Træsorterne, ligesom ogsaa Varmegraden er afhængig heraf. Jo haardere Træsorten, desto varmere Sandet og desto længere Tid maa den blive deri, men her kan man let prøve sig frem.

Afretningen af Stofferne sker i ophedet men tørt Sand. Der lægges en Bunte varmt tørt Sand paa en Zernplade, som ophedes i en Ovn eller opvarmes stærkt, og Stofferne, som lægges i Midten af Sandet blive da bøjelige, hvorefter de en for en trækkes over en c. 3 Tommer tyk afrundet Stolpe, idet man holder i begge Enderne af Stokken. Enhver Krumning kan rettes paa denne Maade og naar Stokken er kold, holder den sig aldeles lige. Derefter strider man til Afpudsningen, idet Haandtaget sættes lige for

Enden og aspudses med Rasp, Fil og Sandpapir. Dupstoen afrundes forneden og paaslaaes en lille Metaldupsto med et Par Stifter. Stoffene kunne males med Vinfarve eller blot fernisjeres. Vil man have sorte Pletter paa Knaesterne jvides disse med et hvidt Jern.

Til Lakeringen benyttes en fed Kopallat, som kan fremstilles paa følgende Maade. $\frac{1}{4}$ Pund fint stødt klar Kopal tørret udbredt paa Papir i Solen i 8 Dage, blandes med $\frac{1}{4}$ Pund fint stødt Glaspulver og overhældes med $1\frac{1}{2}$ Pund Terpentiniolie, hvorefter det ophedes lidt efter lidt til Røgning under Omrøring med en Jernspatel. Herefter tilblandes lidt efter lidt $\frac{1}{4}$ Pund ophedet Vinoliefernis, Blandingen sies igjennem Finned og henses til Klarling.

Skulle Stoffene beholde deres naturlige Farve bør de overstryges med Stedevand for at bejtses, hvorved Aarene træde tydeligere frem, og først naar de da ere tørre lakeres de. Laksen stryges flere Gange tyndt paa og maa tørre mellem hver Gang.

Naturlige Blade aftrykte paa Damearbejde. Det udføres enten paa Everlasting, Silke eller Atlast. Tøjet udstrammes med Knappenaale paa en Træplade over et tæt sammenlagt glat uldent Tæppe eller en flad Pude, saa at det ligger aldeles glat. Til Arbejdets Udførelse behøves 1) naturlige Blade, helst saadanne, der sidde fladt ud til begge Sider paa en fin Stilk, og som ikke ere for store, f. Ex. større og mindre Bregner, Rosenblade, Epheublade, Geraniumblade, smaa Vinrueblade, Blade af vild Vin, Kløverblade, Stikkelsbærblade m. m. Bladene afklippes og lægges i Presse i 24 Timer i en Bog eller opbevares pressede og tørrede. 2) En Staaltraadsfletning, 6 Tommer i Firkant og saa grov, at Maesterne omtrent ere 2 Linier store eller 6 Tråde paa hver Tomme. Bedst lader man denne kante med en tyk Staaltraad og anbringe paa et Haandtag. 3) En middelstor Børste med Skaf, c. 4—5 Tommer lang og $1-1\frac{1}{2}$ Tomme bred med temmelig stive Børster. 4) En ikke for stor Pensel. 5) En Underkop, hvori rives en efter Arbejdets Størrelse aapasjet Mængde kinesisk Tusch. 6) En Del meget fine Knappenaale.

Paa det udstrammede Tøj ordnes Bladene saaledes, at de ikke dække hinanden for meget, hvorpaa Bladstilkene faststikkes med Knappenaale ned i den underliggende Pude, og derefter Bladspidserne. So fafter Bladene komme til at ligge paa Tøjet, desto smukkere bliver Arbejdet. Naar Bladene ere fæstede bringes noget Tusch med Penslen paa Børsten, Staaltraadsfletningen holdes noget over Tøjet og Børsten føres frem og tilbage over Fletningen

hvorefter der dannes en Mængde fine Stænk paa Tøjet overalt, hvor dette ikke er dækket med Blade. Naar man har faaet en lvs jævn Grund over det Hele, ophøres med Stænkningen, og naar det paaførte Tusch er aldeles tørret, lægges et nyt Lag Blade over de allerede liggende, og hvor en eller anden Knappenaal generer, kan den godt fjernes idet den fæstes i det overliggende Blad. Naar det andet Lag er ordnet, overstantes hele Fladen igjen ensformigt, men saaledes, at den holdes mørkere mod Midten, lysere mod Siderne. Saaledes kan gives et 3die og 4de Lag af Blade, og naar Stænkningen over det sidste Lag er aldeles tør optages Knappenaalene og Bladene fjernes. Paa enkelte Steder, hvor Bladene ikke have sluttet nøjagtigt til Tøjet, og hvor Kanterne derpaa ikke ere aldeles skarpe, kan man hjælpe efter med en fin Tegnepensel, hvorpaa man efter de naturlige Blade tegner Aarerne efter med Tegnepenslerne, ligesom man, hvis man forstaaer at tegne, kan schattere Bladene noget, saa at de komme til at se ophøjede ud.

3 Stedet for Stænkningen med Tusch kan denne ogsaa udføres med Anilinfarver i forskjellige Kulører, men Tusch vil i Reglen egne sig bedst. Ved Stænkningen maa iagttages, at der imellem maa gjøres Ophold for at de smaa Stænk ikke skulle løbe sammen, ligesom der ogsaa kan gjøres forskellige Forandringer ved Stænkningen, der forhøjer Arbejdets Skjønhed. Naar Bladene nemlig ere ordnede paa Tøjet, og de ere færdige til Stænkning, kan det Hele oversigtes med fint Sand, der bliver liggende under hele Stænkningen og først børstes af, naar denne er tør. Grunden kan ogsaa overstrøes ensformigt med Smaaalegemer som Hørfrø, Riis, Melontjærner etc., og overalt, hvor disse have ligget, vil der findes hvide regelmæssige Pletter. Navne og Bogstaver kunne udskippes i Papir og paahæstes med Knappenaale, saaledes at der med Smag kan frembringes de mest forskjelligartede Mønstre.

Rysolv, Polering af —. Hertil benyttes bedst en Sølsæbe, fremstillet med Sammensmeltning af 3 Dele flemmet Kridt og 1 Del hvid Sæbe. En ulden Klud dyppes i Vand og stryges paa Sæben, til der opstaar Skum, hvorpaa poleres hermed, afvaskes i Vand og tørres.

Røddetresbejste paa blødt Træ. Møbler af Birk og Fyr kunne let gives Udseende af at være forsynede med Røddetres Finér ved en simpel Bejtsning. Der tilberedes en Opløsning af 18 Kvint manganoversjurt Kali og 18 Kvint svovlsur Magnesia i $2\frac{1}{4}$ Pot hedt Vand. Denne Opløsning stryges paa Træet med en Pensel, og Overstrygningen gjentages efter Tørring. Ved Berøring med Træet sønderdeles den manganoversjure Kali og der

opstaaer en smuk brun Farve. Har man med smaa Gjenstande at gjøre, dyppes de ligefrem i Oplosningen, og blive fra 1—5 Minutter heri efter den ønskede Farve. Efter Tørring afskuides de da med Linolie eller Rødolie.

Næringsvæsse til Potteplanter. Som Gjødnings for Potteplanter anbefales med godt Resultat følgende Blanding: 40 Dele salpeterssur Ammoniak, 20 Dele phosphorsur Ammoniak, 25 Dele Kalisalpeter, 5 Dele Salmiak, 6 Dele Gips og 4 Dele Zernvitriol, som knuses grovt og blandes til et ensartet Pulver. Af dette opløses 1 Thesefuld i 4 Potter Vand og hermed vandes Blomsterne 1—2 Gange om Ugen.

Olieanstrog paa Cement, Holdbart. Efter en Meddelelse til det polytekniske Selskab i Berlin skal den cementerede Flade først overstrøges 3—4 Gange med Eddikesyre, og naar den er tør, binder Oliefarven holdbart derpaa.

Olier, Klaring af —. Ofte hænder det, at en fed Olie paa Grund af et Indhold af Vand er blaffet og uklar. For at give den et klart og blankt Udseende behøver man kun at tilsætte en lille Smule tør Stivelse og stille den hen under jævnlig Omrøstning til den er bleven klar, hvorefter den kan afhældes eller filtreres.

Oliemaling, Bortfjernelse af gammel —. Man paastrøger et tykt Lag af den grødagtige Blanding, som faaes ved Sammenrivning af 23 Dele Vand, 4 Dele Mel, 1 Del Borax, 4 Dele Sæbe og 11 Dele Natronhydrat. Herved opløses langsomt men sikkert det haarde, indtørrede Lag af Farven.

Opdelsbok. 3 1200 Dele Alkohol opløses 18 Dele Kamfer, 18 Dele Rosmarinolie, 6 Dele Lavendelolie, 9 Dele Timianolie, og 8 Dele Borchhumleolie, hvorpaa tilsættes 18 Dele Salmiakspiritus og tilsidst skræbes 125 Dele Vindsorjæbe i fine Spaaner og kommes deri under svag Opvarmning for at opløses under Omrøring. Det fylbes derpaa i smaa Glas med Hals og henstilles til langsom Afkjøling for at stivne.

Oppolering af Møbler. 1) Fine Sorter Træ som Kirsebær-, Blomme-, Rødde-, Agle- og Pæretræ ligesom alle haarde udenlandske Træsorter oppoleres paa den simpleste Maade med Mælk. Efter at Møblerne ere rensede for Smuds og Støv tages ny maltet Mælk, og hermed gnides Møblerne til al Fugtighed er forsvunden. Dette gjentages flere Gange. Mælk har det Fortrin fremfor Olie, at Smuds ikke saa let hænger ved Møblet, at den ikke udbreder ubehageligt Lugt, og at Møblet strax efter Poleringen

kan tages i Brug. Ved nye Møbler bør denne Afgrindning helst foretages ugentlig.

2) 3 Kvint Alkamarod kommes i en Verpote med 6 Spisekeer Vinolie og varmes over svag Kulild uden at komme i Kog. Naar Blandingen er fold fugtes en fin blød Klud dermed, og Møblet overstrignes hermed. Efter 24 Timers Forløb afskundes det med en ulden Klud og er da smukt glindsende. I flere Maaneder behøver man da blot daglig at astørre det med en ren Pudseklud førend det nævnte Middel behøver at gjentages.

Osteløbe. 1) Efter Soxleyh. For at tilberede en Osteløbe med Borsyre med konstant Virkning 1—10,000 tager man saltede tørrede Kalvemaver, som helst have været opbevarede i 3 Maaneder efter at den glatte udvendige Del er bortskaaen. Til Udtrækning tager man for hver 20 Kvint af Kalvemaven 1 Pot Vand, 10 Kvint Kogsalt og 8 Kvint Borsyre. Blandingen rystes godt sammen og henstilles ved almindelig Temperatur i nogen Tid, idet man hver Dag omryster Blandingen godt. Derefter forøges Kogsaltmængden til 1 % ved Tilfætning af 10 Kvint Kogsalt for hver Pot Vand og man filtrerer gennem store Filtre. Filtreringen gaaer langsomt for sig, og man kan regne at faa filtreret en Pot i Løbet af 2 Dage, og naar $1\frac{1}{2}$ Pot er løbet igennem et Filter er dette faa tilstoppet, at man helst maa forny det. I Reglen kan man regne for hver Pot Vand at faa $\frac{1}{5}$ Pot Osteløbe af en saadan Styrke, at Virkningen i Begyndelsen er 1—18,000. Regner man efter Forfatterens Erfaringer 30 % Tab af virksomt Ferment indtil man faaer konstant Virkning, saa maa der til hver 4 Dele af Filtratet sættes 1 Del af en med Borsyre mættet 10 % holdig Kogsaltopløsning for at faa en Osteløbe, som efter 2 Maaneders Lagring nøjagtig viser en Virkning 1—10,000 eller med andre Ord, hvoraf 1 Del bringer 10,000 Dele Mælt til at løbe sammen. Ved Anvendelsen af denne Borsyre Osteløbe, maa selvfølgelig al Borsyren gaa over i Ballen, hvad der imidlertid ikke har nogen skadelig Indflydelse paa dens Anvendelse, idet 1 Million Dele af Ballen kun indeholder 4 Dele af den uskadelige Borsyre.

Næsten lige saa god Virkning som Borsyre yder Alkohol som Konserveringsvædske, dog er det nødvendigt, at den med Alkohol tilberedte Osteløbe opbevares i veltillukkede Glasfer, da der i modsat Fald efter nogle Ugers Forløb paa Overfladen dannes sig en Svampohinde, hvorved der indtræder Gæddesjregjæring og senere Forraadnelse. Forsøg over den nødvendige Alkoholmængde viste, at ved en Osteløbe, som indeholdt 5 % Kogsalt, var allerede 4 Num-

fangsprocent Alkohol tilstrækkelig til at bevare Bædsten usforandret i flere Uger i vel tilluftede Glasfer, men for at opnaa fuldstændig Holdbarhed var 12 Rumfangsprocent nødvendig. Til Østeløbe med 10 % Kogfalt var 8—9 Rumfangsprocent Vinaand tilstrækkelig, hvilket sidste Forhold er det hensigtsmæssigste.

For Fremstillingen af spirituos Østeløbe gjælder det ved Fremstillingen af Borsyre Østeløben sagte. 20 Kvint Kalbemaver behandles med 1 Pot Vand og 10 Kvint Kogfalt; efter 5 Dages Forløb opløses atter 10 Kvint Kogfalt i Bædsten og man tilsætter c. $\frac{1}{10}$ Rumfang 90 % holdig Vinaand. Filtratet fra hver 20 Kvint Kalbemaver fylder op til en Pot med en Opløsning, som indeholder 10 % Kogfalt og 8—9 % Vinaand. Denne Østeløbe viser, efter at have været opbevaret i 2 Maaneder, en Virkning 1—10,000 og anbefales til Fremstilling af Østeløbe til eget Forbrug.

2) Dr. Nessler fremstiller Østeløbe paa følgende Maade: En frist Kalveløbe skjæres i mindst mulige smaa Stykker eller hakkes og overhældes med 2 Potter Vand, hvori forud er opløst 20 Kvint Kogfalt. Efter 12 Timers Forløb tilsættes c. 1 Pægl stærk Spiritus og det hele henses i 3 Uger under jævnlig Omrystning i en tilluftet Glasfer. Dernæst frahældes Bædsten og til denne sættes itupillet Filtrepapir, hvorved de slimede Stoffer udstilles i Løbet af faa Dage, medens det uden Filtrepapir vilde tage Uger. Efter flere Ugers Henstand afhældes Østeløben da paa smaa Glasfer og opbevares godt tilluftet. En saadan tilberedt Østeløbe viste sig meget holdbar, idet Forsøg viste, at medens 1 Del frist tilberedt bragte 6000 Dele Mælk til at løbe sammen, havde den i Løbet af 2 Aar kun forandret sig faa meget, at Virkningen var 1—5450.

Overstrygning til Fyrretræes Gulve. Der benyttes 1 Pund Gultraa, $\frac{1}{2}$ Pund Ofker, 18 Kvint Potaske og 35 Kvint gult Vox. Aftenen før Farven skal tilberedes udblødes Gultraæet i 3 Potter Vand og presses næste Dag igennem en Sigte. Halvdelen af dette Vand tilsættes Voxet i Smaastykker; det sættes paa Ilden under Omrøring til det koger, hvorpaa Potasten tilsættes og Massen fjernes fra Ilden, idet der røres i den, til den er bleven kold. I den anden Halvdel udblødes Ofkeren og koges, hvorpaa begge Blandinger sammenhældes og opvarmes til Kogning, hvorpaa røres til Blandingen er affjølet. Et nyt Gulv gives 2 Overstrygninger dermed, og efter at hver er tørret, børstes med en tør Gulvstruppe til det er blankt. Er det ikke rigtigt blankt, behandles det en Gang endnu paa samme Maade.

Øvulaf. 1) 6 Kvint flydende Storax, 9 Kvint Schellak, 15 Kvint brændt Elfenben, 37 Kvint Benzoe, 12 Kvint Birak, 3

Rvint Perubalsam, 3 Rvint Bergamotolie og 2 Rvint Rosenolie. Storax, Schellak, Benzoe og Virak smeltes først sammen og udrøres med det brændte Elfenben, hvorefter det tages fra Ilden og tilsættes Balsamen og Olierne efter Aftjoling. Af denne Masse udrulles fingertykke Stænger, som ved at varmes over en Spirituslampe giver Glands. De affjæres lige lange med en i kogende Vand fugtet Kniv. 2) 100 Dele Benzoe gummi, 18 Dele brændt Elfenben, 50 Dele Storax i Korn, 12 Dele flydende Storax, $2\frac{1}{4}$ Del Perubalsam, $4\frac{1}{2}$ Del Lavendelolie, $1\frac{1}{2}$ Del Bergamotolie, $\frac{1}{2}$ Del Rellikeolie og 3 Dele Mustatolie. 3) 12 Dele Mastix, 12 Dele Benzoe, 6 Dele Animegummi, 6 Dele Gummi ladamm, 12 Dele flydende Storax, 3 Dele Storax i Korn, 6 Dele Rav, 6 Dele Virak, 3 Dele Ceylontanelpulver, 3 Dele Perubalsam og 6 Dele brændt Elfenben.

Dregallejæbe. 1 Pund Kokosolie varmes i en Kobbertjedel til 30° R. og tilsættes under Omrøring $\frac{1}{2}$ Pund kaustisk Sodalud af 30° B. 3 en anden Kjedel varmes $\frac{1}{2}$ Pund hvid venetiansk Terpentint, der hældes til Sæben i Kobbertjedlen; denne dækkes godt og staaer svagt opvarmet i 4 Timer, hvorpaa Massen ophebes til den er klar, og tilsættes 1 Pund Dregalle. God fuldkommen tør Rjernejsæbe pulveriseres, og deraf røres saameget i Massen i Kjedlen, til den bliver fast og kun giver lidt efter for Tryk af en Finger. Hertil bruges omtrent 1—2 Pund Rjernejsæbe. Efter Aftjolingens stjæres Sæben ud og formes i Stykker. Denne Sæbe stader ikke selv de færeste Farver paa Silketøj.

Panamin er et Bæstemiddel og bestaaer af en vandig Extrakt af Quillayabark.

Papir, Befæstning paa Glas. For at fæste Papir paa Glas betjener man sig bedst af stærkt Vandglas.

Papir, Blaåt til Blaaning af hvidt Basketøj. 1 Pund bedste Indigo pulveriseres fint og overhældes med 3 Pund rygende Svovlsyre under Omrøring, idet Karret for at undgaa for stærk Ophedning sættes i koldt Vand. Efter 3 Dages Forløb tilsættes 10 Potter Vand, og naar det er blandet, kommes 5 Pund Kokaar i den blaa Bædste, hvorpaa denne koges i 3 Timer, indtil Haarene vise en mørk blaagrøn Farve. Efter Aftjoling blive Haarene da 24 Timer i Bædsten, hvorefter de udvaskes forsigtigt med koldt Vand. Derpaa udtrækkes Farvestoffet af Haarene, idet disse koges i et Bad af 47 Potter Vand og 10 Pund Soda, hvorefter Bædsten sies fra og indfoges til det Halve. Efter 24 Timers Hensland vil Farvestoffet have udfilt sig som et Lag paa Bunden, hvorefter Bædsten borthældes og Farven blandes med 5 Rvint

Glycerin. 3) denne Opløsning lægges ulimet Papir i 5 Minutter, hvorefter det vil være dybt blaat farvet. Efter Tørring er det færdigt til Brug, idet det da udtrækkes med varmt Vand og den herved fremkomne Vædske sættes til Vandet, hvori det hvide Væstøj skal blaanes.

Papiretiffeters Fastklæben paa Blik, saa at de ikke efter Tørring springe af, opnaaes lettest ved først at afsnide Blikket med Sandpapir og overstryge Stedet med en Vandglasopløsning. Efter Tørring paaklæbes da Etiketten, som senere hæfter fast.

Papirfernisser, Vandtætte. 1) 1 Del Dammarharpiz digereres nogle Uger med 4—6 Dele Acetone, hvorpaa der til den klart afhældte Opløsning sættes 4 Dele Collodium. Blandingen henses derpaa til Klarig. 2) 30 Dele hvid Schellak digereres med 500 Dele Ether, tilføjes 15 Dele Blyhvidt, omrystes og filtreres. 3) Papiret overstrynes med en Opløsning af 5 Dele Vm i 100 Dele Vand og tørres, hvorefter det en Time lægges i en 10 % holdig Opløsning af eddikesur Lerjord for derefter at tørres. 4) 1 Del Guttapercha opløses paa Vandbad i 40 Dele Benzin og giver en Fernis, som har den Fordel, at man kan skrive og tegne paa det dermed overstrøgne Papir.

Papir- og Læderpergament til at skrive paa med Metalstifter. Til Papirpergament tages det bedste Papir, som glattes og overstrynes let med Kopallat for at gjøre det vandtæt og for at faa Farven til at binde paa det. Kopallatten tilberedes af 1 Del Kopal, 1 Del Vinoliefernis og $1\frac{1}{2}$ Del Terpentiniolie. Naar Kopallatten er godt tørret paa Papiret, overstrynes dette med Farven, som tilberedes af Blyhvidt eller Kremnitzjerhvidt paa den Maade, at 6 Dele heraf udrides godt med Vinoliefernis og sammenrives derpaa med $\frac{1}{4}$ Del Blyukker og $\frac{1}{3}$ Del Pimpstenspulver. Blyukkeret fremsthynder Tørringen og Pimpstenen bevirker, at der kan skrives med Metallstifter paa Papiret. Den tykke rene Farve fortyndes med saa megen Vinoliefernis, at den er flydende nok til Paastrykning. Ved Rivningen kan den blandes med andre Farver. Hvidt Arf faaer paa hver Side 2—3 Overstrykninger eftersom det skal være tykt eller tyndt, idet man lader det tørre mellem hver Gang. Naar det er tørt, aflibes det jævnt med Vand og et Stykke Pimpsten, hvorpaa det astørres med en linned Klud.

Læderpergament bestaaer af Lammeskind, der spændes paa Rammer medens de endnu ere vaade, og som efter Tørringen behandles paa samme Maade som Papirpergament med Kopallat, Farve og Afslibning.

Paraffin Olieemulsion. Som Emulsiemiddel for Vognaxler,

som skulle bære stærke Byrder ligesom ogsaa for Mastiner fremstiller man sig let og billigt et Smøremiddel ved Sammenblanding af Rapsolie med den saakaldte Paraffinolie, som er den tykflydende Olie, som man faaer overdestilleret mod Slutningen ved Tjeredestillationen. Efter Temperaturen anvendes enten 10 Dele Paraffinolie og 90 Dele Rapsolie eller 6 Dele Paraffinolie og 94 Dele Rapsolie, idet disse Stoffer opvarmes hver for sig og da let lade sig sammenrive. En Fordel ved denne Blanding er, at den ikke angriber Metallet.

Paraffinpapir anvendes meget i Stedet for Vorpapir og er billigere og smukkere end dette. Det fremstilles paa samme Maade som angivet under Vorpapir, men da Paraffinen smelter lettere, behøves ikke saa stærk Varme ved Tilberedningen.

Patina, grønblaa paa Kobber, Messing, Bronze, Tombak etc. Efter Puscher dannes en saadan ved med en Pensel at overstrynge de blankt bejsede Gjenstande ved en Opløsning af 1 Del Salmiak og 3 Dele fulsur Ammoniak i 24 Dele Vand. Stærkere fremkommer det, naar man i Stedet for Vand benytter tyk Traganthslim til Opløsning af Saltene. Efter $\frac{1}{4}$ Times Forløb begynder Damelsen, som er færdig efter 6—8 Timers Forløb. En Hjertagelse af Overstrygningen gjør Patinaen stærkere og smukkere i Farven, hvortil ogsaa en Overstrygning med Kopallat fortyndet med Terpentiniolie tjener. En Patina paa Zinkblik, bronceret Zern, Ler, Gips etc., fremkommer ved at blande Opløsningen af Ammoniaksaltene med reduceret Kobber, idet der efter Mængden af dette fremkommer en stærkere eller svagere Patina. Paa Zern er Farven, paa Grund af det samtidigt dannede Zerniltehydrat, gulgrøn. En blaagrøn Farve faaer man, naar en concentreret Chlorzinkopløsning tilsættes saameget Ammoniakvand, at det fremkomne hvide Bundfald atter er opløst. Denne Opløsning tilblandes dernæst den fornødne Mængde reduceret Kobber. Opløses en Del Kobbervitriol i 20—25 Dele Vand og anbringes nogle blanke Zinkstrimler heri, udstiller Kobberet sig i Løbet af 24 Timer som et fint sort Pulver, som samles paa et Filter og udvaskes, hvorpaa det efter Tørring danner et til Patina anvendeligt Kobberpræparat.

Patina, Zmitteret. En saadan kan fremstilles ved at udrøre fulsurt Kobber med en klar Spirituslak, og strynge denne Blanding paa Gjenstandene ved Hjælp af en Børste. Den grønne Farve bliver da tilbage i Fordybningerne og ligner efter Tørring Patina. Den benyttes navnlig til Restaurering af patinerede Gjenstande.

Kulsjurt Kobber giver en blaalig Patina, Spanstgrønt en lysegrøn, og ved Blanding af disse to Stoffer faaes Mellemsfarverne.

Pebermynte-fager fremstilles ved i et Glas at overhælde Sukkerpastiller, som laves af Konditorerne, med Pebermynteolie opløst i lidt Spiritus, og derpaa ved Rystning fordele denne Oplosning over Sukkeret.

Peltsværk, Farvning af —. Peltsværk bliver enten farvet lige ind til Grunden af Haarene, idet hele Skindet dyppes i Farvevædsken, eller ogsaa farves det kun paa Haarspidserne, idet Farven stryges paa med en Børste. Denne Fremgangsmaade kaldes at blende eller stryge Skindene. Da Farverne i Reglen ikke hæfter paa Haarene, maa disse som oftest bejstes. De Farver, der i Almindelighed anvendes paa Peltsværk, ere sorte eller brune med forskjellige Nuanceringer.

Før at gjøre Zobel- og Maarsskind mørkere og værdifuldere, gaaer man frem paa følgende Maade. Det paa et Bord udbredte Skind bliver strøget saaledes med en blød Børste, som er dyppet i en godt omrørt Oplosning af 12 Kvint ulædset Kalk i 3 Potter Vand, at kun Kronhaarene fugtes hermed. Det bliver da liggende nogle Timer, og naar det er tørret, renses det med en Børste. Efter denne Bejstse følger en anden Overstrygning, der bestaaer af en Blanding af 50 Dele Zernwitríol, 6 Dele Salmiak, 6 Dele Svovlantimon, 4 Dele Sølverglød, 3 Dele Spanstgrønt, 1 Del Muriipigment, 6 Dele Kogsalt og 50 Dele ren Bøgeaske, som opløses i 400 Dele kogende Vand. Den gule Blanding paaføres gjentagne Gange, saa at Haarspidserne ere dækkede dermed. Naar Skindet derpaa er tørret, gives det en 3die Overstrygning, idet 30 Dele Galæbler fugtes med Vinolie og ristes i en Lerpotte over Kulild, hvorpaa de pulveriseres, tilsættes $2\frac{1}{2}$ Del Zernwitríol og overhældes med $2\frac{1}{2}$ Del kogende Vand. Blandingen forthyndes da lidt efter lidt med 120 Dele Vand. Med denne Masse overstryges Haarene saa at den øverste Halvdel bliver fugtig heraf. Efter 12 Timers Forløb tørres og renses de, hvorpaa det gives en Overstrygning med skarp Afslud, tilsat lidt Kalk. Naar Skindet har været fugtet $\frac{1}{2}$ Time dermed, tørres det, bestrøes med Hvedeklid, udbankes omhyggeligt, kæmmes og børstes.

Pergamentpapir. Engest Svovlsyre blandes med $\frac{1}{6}$ af sin Vægt Vand paa den Maade, at Svovlsyren i en tynd Straale under Omrøring hældes i Vandet. Efter Afkjøling lader man Blandingen indvirke paa ulmet Papir (Filtrerpapir) saaledes, at Papiret paavirkes i 3—4 Sekunder deraf. Ved Fremstillingen i det Store anvendes Papiret i Muller, idet man lader det passere

over forskjellige Balser, saa at det først føres igjennem Syreblandingen og dernæst igjennem forskellige Hold Vand, hvor Syren fuldstændig udvaskes igjen, og endelig imellem opvarmede Balser, hvor det tørres og glattes. Det er nødvendigt, at Syren fuldstændig fjernes, da Pergamentpapiret i modsat Fald efter Tørringen bliver sført.

Perlesago af Kartoffelstivelse. Hertil benyttes en blank Kobberplade med en Tomme høj opstaaende Kant, som anbringes over en Kjedel med kogende Vand eller opvarmes med Damp. Den godt udvaskede Kartoffelstivelse, der er fugtig og tages lige fra Sættet, kommes i et Dørslag med Huller af den Størrelse, som Sagoen skal have, og deri drejes Massen rundt med Haanden, idet der trykkes noget paa den. Samtidig maa den opvarmede Kobberplade rystes frem og tilbage, saa at Kornene, der falde gjennem Dørslaget, rulle rundt paa Pladen, hvorpaa de hurtigt tørres.

Vil man give Sagoen den rødlige Farve, som den ægte Sago har, farves den vaade Stivelsesdeig med Kochenilletinktur, eller den tilsættes en ringe Mængde Vernille.

Petroleum og Stearin til Glands paa Gibsfigurer. 10 Dele Petroleum opvarmes i en passende Kjedel under Tilsætning af 1—2 Dele Stearin. Med denne svagt varme Opløsning overstryges de ligeledes svagt opvarmede Gibsfigurer 2—3 Gange. Efter Tørringen er en simpel Polering af den overtrukne Gjenstand tilstrækkelig for at give den en fin Glands og et tiltalende gennemfigtigt Udseende.

Petroleumsfade, Rensning af —. Naar de tomme Petroleumsfade have ligget noget udsatte for Luftens Indvirkning, kommes lidt efter lidt Smaabundter af brændende Haln i Fadene, hvorpaa Laaget strax sættes paa for at undgaa, at Halmen udbrænder for raft og antænder Fadene. Alt efter som Laaget slutter mere eller mindre har man det i sin Magt at lede Forbrændingen og forhindre Fadets Antændelse, men Forsigtighed maa der altid anvendes. Naar denne Operation er gjentaget nogle Gange, udfyldes Fadene med kogende Vand, hvorefter Lugten af Petroleum er fuldstændig forsvunden.

Phenylpapir, Karbolsapir tilberedes paa følgende Maade: 5 Dele Stearin smeltes ved svag Varmer og tilblandes 2 Dele Karbolsyre, hvorpaa tilsættes 5 Dele forud smeltet Paraffin. Ved Afkjøling stivner det Hele til en fast Masse, hvormed Papir behandles paa samme Maade som angivet under Vorpapir.

Phosphorescerende Emaille. Man blander 15 Dele af de

Side 159 anførte selvlysende Farver med 10 Dele Fluspathpulver eller Kryolithpulver og 3 Dele borjur Kalk, udrører Blandingen med Vand og anbringer den paa Porcelain, Glas etc., hvorpaa den indbrændes paa sædvanlig Maade i en Muffelovn.

Photografiens Anvendelse ved Træsfjæreri. For at undgaa den Hinde af Collodium eller Gelatine, som ved den almindelige Overføring af Fotografier paa Træklodsen er til Gene, idet den let springer af ved Etfæringen, gaaer man efter en af Grøne givne Anvisning frem paa følgende Maade.

Først fremstilles der efter et Negativ et godt Transparent Positiv ved Hjælp af Camera obscura efter den sædvanlige vaade Fremgangsmaade. Der anvendes en Brom-Jodcollodium, hvor der til hvert Pund sættes 4—8 Gram Etydebonnuld. Efter Færingen lader man Pladen ligge $\frac{1}{2}$ Time i Vand, men uden Skade kan den ogsaa ligge længere, og Huden trækkes derpaa af Glaspladen. For at opnaa dette lægges Pladen et Par Minutter i ihret Vand, der bestaaer af 1 Del Svovlsyre og 24 Dele Vand. Ved da at holde Pladen under en Vandhane afsthyles Huden let og opsamles i en neder under staaende Staal med rent Vand. Billedet skal derpaa tones, hvilket gaaer lettere ved den frastilte Hud. Toningen af Billedet er af stor Bigtighed for Træsfjæreren; et Guldbad er henjigtsmæssigt, dog maa det fornyes mere end ved Kopier paa Albuminapapir. En Opløsning af manganoversurt Kali 1—50 er ogsaa god, idet den giver et brunt Billede. Det tonede Billede kommes derefter i en anden Staal med rent Vand. Det er ikke vanskeligt at manipulere videre med den afstrukne Hud, hvad der gaaer lettest, naar Staaen er tilstrækkelig dyb. Der tages en almindelig Kamelhaarspensel af Tykkelse som en Pennepose, som føres under den svømmende Hud, og denne hæves saaledes op og bringes over i en anden Staal. Sammenklumper Huden for meget, kan den let tages fra hinanden ved Hjælp af Penslen. Træklodsen overstryges først med Zinkhvidt, som er tilsat lidt Gelatine. Naar det tynde Farveovertræk er tørt føres Huden over paa Træklodsen paa følgende Maade. Der tages en ren Glasplade, der holdes i Vandet under den svømmende Hud, og den hæves saaledes op, at den bliver liggende paa Pladen, hvor den stryges glat med Kamelhaarspenslen. Herved maa iagttages, at Billedsiden vender ind imod Glaspladen. Derpaa gjøres et halvt gjennemfigtigt Papir vaadt og lægges saaledes paa Huden, at denne rundt omkring naaer $\frac{1}{4}$ Tomme udover dette. Den udenforstaaende Del bøjes om Papiret, hvorefter dette med Huden let kan løstes fra Glaspladen.

Huden og Papiret lægges derefter paa Træklojsen, hvorved Billedsiden igjen kommer til at ligge paa denne, og derefter fjernes Papiret. Da Papiret er tyndt og gennemfigtigt er det let at give Billedet den rette Stilling paa Træklojsen. Med Penslen hjælpes en Smule efter, og Folder og Blærer stryges bort. Med et Stykke Filtrepapir trykkes Huden sagte til Klostjen, hvorved det overflødige Vand fjernes. Naar Huden da er tør paa Overfladen, hældes Alkohol derover for at fjerne det tilbageblevne Vand, hvorpaa Kollodiumhinden fjernes med en Blanding af Alkohol og Ether, eller i Stedet derfor kan man ogsaa benytte Eddikeæther. Paa Træklojsen bliver tilsidst et brunt eller sort Billede tilbage, som hæfter godt paa Klostjen.

Naar Negativet er taget efter Naturen, viser Billedet naturligvis sin Tone og ikke Teknit af et Træsnit, men hvis Træskjæreren ikke er vant til skjære herefter kan en Tegner let forandre Tonen til Vinier. Disse fotografiske Billeder kunne ogsaa let anbringes som Dekoration paa Træ, Elfenben etc.

Photografi, Prove for Retouchering. For at afgjøre, om et Photographi er retoucheret eller ej overstryges det eller lægges det i en Oplosning af 1 Del Jod og 1 Del Cyanalium i 10 Dele Vand. Herved forsvinder Billedet øjeblikkeligt, medens Retoucheringen bliver staaende tilbage.

Photographisk Aftryk af Planter. Apparatet bestaaer af 2 temmelig tykke Glasplader, som ved 2 Klemmer kunne presses godt sammen. Man blander 30 Dele Zernthechloropløsning af 30° B. med 30 Dele Vand og tilsætter 5 Dele Mælkesukker. Paa et Blad godt limet tykt Papir, som ikke slaar igennem, stryges et ensformigt Lag af denne Oplosning med en bred Pensel, hvorefter man lader dette tørre i Mørke. Planterne, man vil kopiere, har man i Forvejen presset imellem blødt Papir paa sædvanlig Maade. Man lægger da paa den ene Glasplade et Stykke blødt Papir eller Flonel, derefter det præparerede Papir og paa dette de pressede Planter, hvorefter den anden Glasplade lægges over, og det hele famles med Klemmerne. Derpaa udsættes Pladerne for den direkte Indvirkning af Sollyset, indtil det ved Zernthechloropløsningen er bleven hvidt, hvad der ved direkte Sollys tager 10—15 Minutter, ved spredt Lys noget længere Tid, og i det Hele taget er det godt at vente lidt længere for at være sikker paa, at Zernthechloropløsningen ved Sollysets Indvirkning er bleven fuldstændig reduceret til Zernforiltesalt.

Apparatet tages da fra hverandre, de tørrede Planter fjernes og man har da Billedet staaende gult paa hvid Grund. Papiret

udvaskes derpaa med Vand i nogen Tid og stilles til Afdryppning, hvorpaa man lægger det paa en Glasplade og overhælder det med en 1 pro mille holdig Opløsning af Gallussyre, som man lader saa længe i Berøring dermed til Tegningen er mørk nok, hvorpaa man atter afvasker omhyggeligt. For at Narene i Bladene kunne blive tydelige er det heldigt at tørre Planterne stærkt, for at de kunne blive mere gennemsigtige. Er der Blomster paa Planterne, man vil kopiere, maa man lægge et Stykke Papir over dem udenpaa Glasjet, da de ere mere gennemsigtige end Bladene og saaledes ville være hurtigere færdige end disse. Ved gule Blomster er dette ikke nødvendigt.

Denne Methode kan ogsaa anvendes til Kopiering af Tegninger m. m., idet Fremgangsmaaden er den samme. Hertil er der tillige andetsteds i Bogen givet Anvisning, ligesom en Del andre forskjellige herhen hørende Methodeder ere samlede i et Bind af Hartlebens technische Bibliothek: Das Lichtpausverfahren von H. Schubert, Wien 1883, hvortil de skulle henvises, som ønske at sætte sig nærmere ind i disse forskellige Methodeder.

Photographisk Signet. Signeter og Stempler kunne forsynes med photographiske Portrætter paa følgende Maade. Et Limlag, som er tilsat wechroinsurt Kali, udsættes under et gennemsigtigt Positiv for Lyset, hvorved de under de lyse Steder af Positivet liggende Steder ved Lyset blive uopløselige i Vand. Kromlimlaget lægges derpaa i Vand, hvorved de af Lyset ikke paavirkede Steder bulne ud og der erholdes et Relief, hvoraf der kan tages en Gipsafføbning. Af denne sidste tages en Metalafføbning eller et galvanoplastisk Aftryk, der kan benyttes som Signet eller Stempel.

Pickles. 1) Danste Pickles. Hertil benyttes smaa Agurker, Blomkål, hvis Hoveder ere stilkede, Perleløg, grønne Erter, smaa hele Perlebonner, smaa hele Gulerødder, smaa hele Charlotte-løg, udpillede Perlebonner, Nasturtiumkærner og deslige. Det koges alt med saltet Vand, men maa ikke koges for mørk. Store Agurker, Rødløg og Charlotte skjæres i Stykker og kommes i saltet Eddike, hvori de blive i 8 Timer og koges med spanisk Peber, skaaren Peberrod, hvidt Peber, ikke for lidt hvidt Sukker og hel Sennep. Det koges i 2 Timer, affies og afvrides, og naar de første grønne Sager ere komne deri, gives det Hele et Opgøg. Naar det er aldeles affjølet udrøres noget brun malet Sennep med Olie, Citronsaft og Salt i noget af Eddiken, og lidt efter lidt udrøres det godt med al Eddiken, der er heldt af. Alle de faste Dele ordnes derpaa i Smaaglas eller Kruffer, og disse fyldes

aldeles med den jævne Sauce, men da denne træffer helt ind i Sagerne, maa der være tilstræffeligt heraf.

2) Engelske Mixed Pickles. Hertil bruges smaa Agurker, unge, hele Urter og Snittebønner, udpillede grønne Urter, Stiver af større Agurker, umodne Frugter, spansk Peber og Nasturtiumkærner, smaa Charlotter, Perleløg, Blomkaal, smaa Røddiker, Sellerirødder og sorte Røddiker, ituskaarne og dannede til lange tynde firkantede Stænger, umodne hele meget smaa Majs, Stiver af Græskar og Meloner, skaarne i Stiver og udstufne med et Udstifningsjern. Alle de grønne Sager overhældes med kogende hedt saltet Vand for at den grønne Farve kan vedligeholdes, og staa hermed en kort Tid, hvorefter de kommes i en Sigte for at stilles ved Vandet og afdryppes. Derpaa kommes de i en Verkrutte, overhældes med kogende Eddike, tildækkes og henstilles paa et lukket Sted. Hver tredje Dag frahældes Eddiken, koges, paahældes atter kogende og dette gjentages til den naturlige grønne Farve fremtræder, hvorpaa Eddiken frahældes og erstattes med frisk Kryddereddike. Denne tilberedes paa følgende Maade.

Til hver Pot stærkeste Vineddike tages 12 Kvint sort Peber, 6 Kvint grovt stødt Ingefær, 6 Kvint Salt, $\frac{3}{4}$ Kvint Kardemome, $\frac{1}{2}$ Muskatnød, nogle Estragonblade og 2—4 Bælge spansk Peber; Eddiken staaer og træffer hermed i 8 Dage, hvorpaa koges og filtreres efter Afkjøling.

De ikke grønne nævnte Sager behandles for sig paa samme Maade, og i Forhold til Mængden tilsættes endnu 1 Del brun, hel Sennop, 6 Dele gul Sennop, 2 Dele Salt, $\frac{1}{2}$ Del hele Kryddernelliker og nogle Bælge spansk Peber. Alle Sagerne ordnes efter deres afvejlende Farver i smaa Glas og fyldes aldeles med den ovenfor nævnte Kryddereddike, hvorpaa Glasene tilproppes og overbindes. Jo yngre de grønne Urter tages til dette Brug, desto smukkere fremtræder deres grønne Farve.

3) Skotske Mixed Pickles. Hertil benyttes Blomkaal, smaa Hoveder af Rosentaal, meget smaa unge Gulerødder, unge Salatbønner, udpillede grønne Urter, smaa Agurker, Frø af Nasturtium, den yderste farvede Skal af Røddiker, skaarne i ensartede Stykker, Perleløg og smaa Charlotter, nogle efter Længden delte hele Citroner og Stiver af Peberrod, Peber, Estragonblade, Dild, Laurbærblade og Vineddike. De fem første Dele renses og ituskjæres, hver paa sin Maade, Rødderne deles kun en Gang, Salatbønnerne blive hele og alt koges helt mørt i Vand med noget Salt, dog maa de ikke koges for bløde. Derefter hældes de paa en Sigte til Afdrykning. Agurkerne vaskes Afstenen forud,

overstrøes med Salt og astørres næste Dag. Alt ordnes i smaa Glas lagvis med Kryderiet, hvorpaa disse fyldes med kogt og afkjølet Vineddike.

4) Tyndste Mixed Pickles. Hertil tages unge friske Asperges, smaa Gulerødder, udpillede Blomtaalskoveder, grønne Bønner, Artistokbunde, Majs, Charlotteløg, unge Persillerødder, grønne spanske Peberfornsbælge, Perleløg, Rosentaal og smaa Agurker samt ganske smaa hele Figurgræskar. Alle disse Dele blive tilberedte og pudfede, Aspergerne skjæres i korte Stykker, Gulerødderne og Persillerødderne beholde en lille Dust af Hjærtebladene, Blomtaalen stilles ved Huden, Bønnerne afrankes og skjæres i Stykker, hvis de ere store, Artistokkene skjæres i Skiver, de store Bønner stoles og stilles ved Huden. Majs, der skal være af de mindste, og de afvaskede Agurker salttes og lægges i Vand. Ratten over, Charlotte- og Perleløgene stilles ved det yderste Lag, og Rosentaalen befries fra de yderste løse Blade. Det koges alt, hver for sig, med Eddike og Vand, idet det først overstrøes godt med Salt, lægges paa en Sigte til Afdrypning og ordnes derpaa efter Farverne med Bælge af rødt spansk Peber i Glas. Fransk Estragoneddike, der er kogt med en Del Kryderier og afkjølet, hældes derover, saa at Glasene fyldes, hvorpaa de tillukkes.

5) Tyndste Pickles. 5 Potter Eddike koges med $\frac{1}{4}$ Pund Hvidløg, $\frac{1}{4}$ Pund Salt, $\frac{1}{4}$ Pund grovt stødt Ingefær, 12 Kvint gul Sennep og 2 Thestefulde Cayennepeber og staaer i nogle Dage. Alle Grøntsagerne, som skulle nedlægges, og som omtrent ere de samme som ved Nr. 4, lægges først 3 Dage i Salt, koges halvt møre, ordnes i Glas, overhældes med Eddiken, og tillukkes. Efter 3 Ugers Forløb ere de brugbare.

6) Fine engelske Pickles. 5 Potter Eddike, 2 Pund Sennep, 1 Pund langt Peber, 1 Pund sort Peber, 1 Pot Estragoneddike, en lille Flaaske Cayennepeber, 6 Stykker Peberrod, staaer i Skiver, og 2 Hvidløg koges, kommes i en Kruffte og henstaa til Afkjøling. Der kommes derpaa saamange rensede og flækkede Gulerødder deri som ere nødvendige for at farve Eddiken gul. De forskjellige Grøntsager som Raal, staaen Blomtaal, Rosentaal, grønne Bønner, smaa Majs, ganske unge Stængler af Hyldebærbuske, Selleri, Skiver af Ebler, Agurker, smaa hele strælende Champignons og deslige pudses og renses godt, og overhældes gjentagne Gange med kogende Eddike, hvori de hver Gang afkjøles, indtil de ere møre, hvorpaa de kommes paa en Sigte til Afdrypning, ligge Ratten over derpaa, kommes i Glas og over-

hældes med den førstnævnte Eddike. I hvert Glas kommes 1—2 Bælg af spansk Peber og en Thestefuld hele Sennopsforn.

Pimpsten, Fabrikation af kunstig —. Til Slibning af Træ fremstilles kunstige Pimpsten af Pimpstenspulver, som er blandet med en Limopløsning. Det er nødvendigt, at denne hverken er for stærk eller for tynd. I første Tilfælde rives Stenen glat ved Slibningen, saa at den ikke angriber Træet, i sidste Tilfælde er den ikke fast nok. Et Forhold af 3—4 Lim opløst i 10 Dele Vand til 100 Dele Pimpsten giver et godt Resultat. Den sammenæltede og tildannede Masse maa ikke tørres ved Varmen, da Limen derved trækker ud paa Overfladen, og denne bliver derved for haard. Limopløsningen skal anvendes varm. Den bløde Masse formes paa smaa firkantede Brædter, 2 Tommer i Kvadrat, hvorpaa den bliver siddende efter Tørringen. Paa disse anbringes Formen, som bestaaer af 4 smaa Sidebrædter, som ere til at stille ad, c. 10 Linier høje og omtrent af Bundbrædtets Størrelse. Formen indgives med Kridt, fyldes med Massen, som trykkes godt ned deri, og hvad der staaer over Formen, fjæres bort med en fugtig Kniv. Derefter fjernes Formen og Massen lægges paa et tørt luftigt Sted til Tørring.

Pimpstenssæbe. 20,000 Dele Kokosolie forjæbes paa sædvanlig Maade med 10,000 Dele Lud af 40°, udrøres med 5000 Dele fint malet Pimpsten og parfumeres med 20 Dele Casfiaolie, 80 Dele Bergamotolie, 10 Dele Nellikolie og 10 Dele Lavendelolie, hvorefter den formes i passende Stykker.

Planteblade, Aftryk paa Papir. Et Ark hvidt Papir overstryges tyndt med Olie, hvorpaa det hænges i Luften for tildels at tørre. Papiret overtrækkes derefter med Sod, idet det føres over en stærk lodende Flamme saaledes, at denne ikke brænder paa. Naar dette er sket lægges Papiret først paa et fugtigt Ark Tiltrerpapir, hvor det bliver liggende til det er koldt og glat. Plantebladene anbringes nu paa den sværtede Side af Papiret, og med blød Vat trykker man nu overalt paa dem, hvorved en Del af Sværten sætter sig fast paa Bladene. Disse anbringes dernæst paa Papiret, hvor man vil have dem afstrykt, dækkes med rent Papir og anbringes i en Presse. Naar man efter nogen Tids Forløb fjerner Bægten og Bladene, har man et naturtro Aftryk, som med lidt Tusch kan afhjælpes, hvis Farven ikke overalt er kommen paa. Vil man have Aftryk, som senere skulle koloreres, anvendes Bogtrykfersværte i Stedet for Sod. For at faa en grøn Tegning kan man anvende Chromgrønt, udreven med lidt

Provenceolie, som med en sammenrullet Klud stryges paa tykt Skrivepapir.

Plastilina er et Stof, som benyttes af Billedhuggere og Modellerere i Stedet for almindeligt Ler, da det ikke som dette tørrer ind, og ikke er saa haardt som Vox. Det bestaaer af en Blanding af Ler og Glycerin, som man efter Blandingsforholdet kan faa af enhverjohelst ønsket Konsistens.

Podevov. 1) 2 Dele gult Vox og 1 Del Harpix smeltes sammen over svag Ild, og naar det er smeltet tages det af Ilden og tilblandes 1 Del Terpentinsolie. Det hele hældes derpaa ud i koldt Vand, bearbejdes mellem Hænderne og formes til Stænger, som indvickles i olieret Papir. 2) 3 Dele sort Beg, 3 Dele Harpix, 2 Dele gult Vox og 2 Dele Fedt eller Talg. 3) 4 Dele Vox, 4 Dele Terpentin, 1 Del hvidt Beg og $\frac{1}{2}$ Del Talg. 4) 2 Dele Vox, 3 Dele Terpentin og 1 Del Gummi af Kirsebær- eller Blommetræer. 5) 2 Dele hvid Harpix, 2 Dele gult Vox, $\frac{1}{2}$ Del Terpentin og $\frac{1}{4}$ Del Sæbe.

Polering af Guld. 1) Et af de bedste Pudsemidler til Guld er det saakaldte Zuvellerrodt (Polerrodt, Engelsrodt, Crocus, prepareret Zernilte). Det kan kjøbes hos Materialisten eller fremstilles paa følgende Maade. Ren eller i ethvert Tilfælde kobberfri Zernvitriol smeltes i en lille Støbejerns Kjedel og bliver omrørt saa længe paa Ilden, indtil den er forvandlet til et temmelig fint, gullighvidt Pulver. Dette rives i en Morter, sigtes og glødes svagt i en hestjst Smeltebigel, der er tildækket, i 1—1 $\frac{1}{2}$ Time eller saalænge, indtil der ikke længere iagttages Udvikling af Svovlsfyredampe, der vise sig som tykke hvide Dampe, naar Diglen løstes fra Ilden. Det erholdte smukke røde Pulver rives fint i en Morter og flemmes i Vand. Fortjættets Glødningen længere, bliver Zernilte mørkerødt eller violet. Til Guldpolering er det højrode Pulver det bedste. Ved Slemningen stiller man det i flere Sorter af forskjellig Finhed. Til Guld bruges det fineste Pulver, der ved Poleringen fugtes med Alkohol.

2) Trippelse, der flere Gange er flemmet, er et godt Pudsemiddel for Guld. Fint Skind dypes deri og hermed foretages Poleringen. Mange fugte det med Alkohol.

3) Trækul. De bedste Trækul hertil ere de godt brændte Kul af Lindetræ. Der tildannes forskjelligt formede Filer af Træ, som overtrækkes med blødt fint Skind; de dypes i det fint pulveriserede Kul og dermed poleres Guldet.

4) Tinaske. Paa en af de omtalte Skindfile strøes Tinaske, og hermed foretages Poleringen.

5) Poleringen kan ogsaa foretages med en Blanding af 7 Dele Engelftrødt og 3 Dele Salmiak, som røres godt sammen i en Morter.

Polering af Kobber og Messing. 1) Man betjener sig af Teglstenspulver og Bomolie eller Virketul og Vand. Den sidste Politur gives med Trippelse og Bomolie ved Hjælp af et blødt Skind. 2) Svovl og Kridt sammenevres fint paa en Rivesten med lidt Eddike, og denne Blanding bruges til Poleringen med blødt Skind. 3) Salmiakpulver og Vand giver en smuk Politur, naar Messinggenstandene i Forvejen ere opvarmede. Derpaa afgnides med Klud og Gibspulver. 4) Et godt Pudsemiddel er 1 Del Vinsten, 2 Dele Alum og 2 Dele Kogfalk. 5) 8 Dele Vand blandes med 2 Dele Svovlsyre og $\frac{1}{2}$ Del Alum. Hermed poleres Kobber og Messing ved Hjælp af en Klud. Ved meget anløbne Gjenstande tilhættes noget Teglstensmel. 6) Messing kan poleres med fint pulveriseret Hjortetak, som fugtes med Brændevin og kommes paa et blødt Skind. Er Messinget stærkt anløbet børstes det først med lige Dele Saltsyre og Vand, hvorefter det astørres og poleres. 7) Messing poleres ogsaa smukt med Stearinolie og Wienerfalk. Det indgnides først med Olien og poleres derefter med Wienerfalken.

Polering af Sølv. 1) Efter Böttger renses anløbet Sølv let ved at anbringes i en kogende koncentreret Opløsning af Borax eller i Kalilud, idet det lægges paa en Zinkfigte eller idet Sølvgenstanden omvikkles med Zinkstrimler. Denne Methode kan anvendes med Fordel ved smaa Sølvgenstande. Større glatte Sølvgenstande behandles lettest med flemmet Kridt og Salmiakspiritus. 2) Sølvstøj, som er bleven anløbet af Væg eller Svovlsbrinte renses lettest paa sidstnævnte Maade. 3) Sølvfæbe bestaaer af 3 Dele flemmet Kridt og 1 Del hvid Sæbe, som er smeltet sammen og formet. En ulden Klud dyppes i Vand og gnides paa Sæben til der opstaaer Skum, hvorpaa Sølvstøjet poleres dermed, afvaskes i Vand og tørres. 4) Ved Polering af Sølvhøjsfager maa Stearinen ikke skræbes af, men de overhældes med kogende Vand, hvorpaa de astørres med et blødt Klæde og poleres da.

Polering af Tinggenstande foretages med Hattesilt, som dyppes i Afkelud og fineste Sand, eller med Kridt og Brændevin.

Polerlak til Grundering af den polerende Glade bør ikke indeholde Kopallak, da den derved lettere trænger ind i Træets Porer. Schellak overhældes med sin dobbelte Vægt Alkohol, Glasjet overbindes med Blære, hvori med en Knappenaal stikkes nogle Huller, og det anbringes dernæst ved en Temperatur af 46° — 50° R.

Efter Opløsning hældes den i en Flaske til Opbevaring og blandes til Brugen med sit halve Rumfang Provenceolie.

Polerlærred og Polerpapir, Sandpapir, Glaspapir, Smergelpapir. Til Afslibning af Rust paa Metal, Afslibning af Træ etc. anvendes ovenstaaende præparerede Glader. Til Fremstillingen benyttes Pulvere af forskjellig Finesse af Smergel, Pimpsten, Kvartssand, Glaspulver etc. De enkelte Pulvere maa efter Finesheden sigtes igjennem forskjellige Sigter og kunne, hvis det ønskes, farves med Oker, Engelskrødt eller Rønrøg. Skal der anvendes Papir, breddes dette ud paa en Glade, hvis Lærred spændes dette ud i en Ramme. Limen, der anvendes til Fasthæftningen af Pulveret, fremstilles ved at koge 2 Pund Lim med 9 Potter Vand og tilblende $\frac{3}{4}$ Pund Hvedemel, udkogt til Klister med 2 Potter Vand samt tilsat 10 Kvint Alum. Med denne Blanding overstryges Papiret eller Lærredet og tørres. Herover stryges en stærkere Lim af 4 Pund Lim i 3 Potter Vand, og medens det endnu er fugtigt, sigtes det paagjældende Pulver ensartet derover, hvorpaa det tørres og afbørstes for at det løst siddende Pulver kan fjernes. Denne Behandling gjentages endnu en Gang, hvorpaa Papiret eller Lærredet efter Tørring er færdigt til Brug.

Polerpulver for fine Staalvarer. Fige Dele Bernitriol og Kogsalt rives sammen i en Morter, bringes i en flad Staal eller Digel og udsættes for Rødgloedhede. Herved udvickles en Del Damp og Massen vil blive flydende. Naar der ikke udvickles flere Damp, fjernes Diglen fra Ilden; man vil da have en blaa-brunlig Masse med glimmerlignende Skjæl, som nu behandles med Vand for at fjerne de opløselige Salte og for at kunne bortflemme de lettere Dele af de ikke krystalliserede Dele, som danner et fortræffeligt Polermiddel. Ilden maa ikke være for stærk, hvorved Pulveret bliver sort og ikke saa virksomt. De glimmerlignende Skjæl, som sætter sig til Bunds efter at det fine Pulver er bortflemmet, er et fortrinligt Middel til at fjerne for Barberknive, naar man indguider Remmen med noget Fedt og anbringer Pulveret derpaa.

Polervog. 4 Dele gult Bøx smeltes sammen med 1 Del Kolosonium og tilsættes, efter at være tagen fra Ilden, lidt efter lidt 2 Dele Terpentiniolie under Omrøring. Til Brug stryges lidt deraf paa en ulden Klud og det paagjældende Værksted guides godt hermed. Efter nogle Dages Forløb bliver Polituren saa fast som Lak. Der opnaaes en endnu højere Glans, naar der i Stedet for Kolosonium smeltes en lignende Portion Mastix sammen med Bøxet.

Politur. Efter som Politurerne skulle anvendes til at grunde eller polere med, eller efter som Træet har grovere eller finere Porer, anvendes de af forskjellig Konsistens.

1) Hvid Politur af forskjellig Styrke faaes ved Oplosning af 4,5—6 Dele bleget Schellak i 22 Dele 95 % holdig Spiritus.

2) Husebrun Politur af 4,5—6 Dele Orange Schellak i 22 Dele 95 % holdig Spiritus.

3) Mørkebrun Politur af 4,5—6 Dele Rubin Schellak i 20 Dele 95 % holdig Spiritus.

4) Kopalpolitur af 1 Del Manilla Kopal i 4 Dele 95 % holdig Spiritus.

De paa denne Maade fremstillede Politurer ere uflare, idet Fædtsstoffet fra Schellacken er fordelt heri, hvad der ikke stader ved Poleringen, da det forhindrer, at Schellacken for hurtig bliver klæbrig.

5) Fransk Politur. Til 2 Potter Alkohol bruges 2 Kvint Kopal, 2 Kvint arabisk Gummie og 6 Kvint lys fin Schellak. Alle Gummierne pulveriseres fine og blandes med Alkoholen i en Flaske, som overbindes med en Blære, hvori med en Knappe-naal stikkes nogle Huller, og derpaa henstaaer den 2—3 Dage under Omrystning ved c. 60° R. Efter Oplosning sies igjennem Musjelin.

6) Politur med vandklar Schellackfernis. Til Politur paa lyse eller hvide Træsorter maa Schellackfernisjen først bleges, hvilket kan gøres ved Hjælp af Chlorvand. Man opløser en lys Schellak ved Varme i den 5-dobbelte Mængde Spiritus. Chlorvandet tilbereder man sig paa følgende Maade. 15 Kvint Monie og 6 Kvint Kogsalt kommes i en stor Glasflaske med Glasprop, som omtrent kan rumme 3 Potter, og denne fyldes omtrent med Vand. Den rødjarvede, uflare Bædsfe tilsættes i smaa Portioner 3 Kvint engelsk Svovlsyre, idet man for hver Gang sætter Proppen i og ryster Indholdet godt igjennem. Naar alt er tilsat, hen-sættes Flasken nogle Timer under jævnlig stærk Rystning, hvorved Bundfaldet, som hurtig sætter sig, vil være bleven hvidt, medens Vandet opløser det friblevne Chlor. Naar Bundfaldet i Løbet af c. 24 Timer er bleven hvidt eller næsten hvidt afhældes den klare ovenstaaende Bædsfe, som er Chlorvandet man skal benytte. Naar man vil blege Schellacken ved Hjælp heraf, varmes $\frac{1}{2}$ Pot af den forsmænte Schellakoplosning til 34°—36° R. og hældes i en fin Straale i 2 Potter af Chlorvandet, som hele Tiden omrøres hurtigt med en bred Træspatel eller Glasstang. Denne Blanding

maa helst foretages i det Frie eller paa et godt trækkende Sted, idet man vogter sig for at komme til at indaande de skadelige Chlordampe. Derefter tildækkes Krutten og staaer rolig i 3 Timer, hvorefter den blegede Schellak sætter sig tilbunds som et grovt Pulver. Efter denne Tids Forløb hældes det Hele paa udspændt Lærred, hvorefter Bædsken løber fra og den blegede Schellak udvaskes flere Gange med koldt Vand for at befries for alt Chlor. Derefter tørres den i Luften eller om muligt i Solen, men ikke ved Varme. Har man stærk Alkohol til Opløsning, kan man ogsaa udtrykke den bløde Schellak mellem Filtrepapir og strax opløse den heri. Den hyde Politur, som faaes paa denne Maade, giver et smukt, varigt, glindsende Overtræk paa Træet; den er fuldkommen gjennemsigtig, saa at Træets Aarer underneden blive tydeligt synlige. Tabet af Schellak er ubetydeligt ved Blegningen og Produktet er altid ens, naar man blot følger Forstriften nøjagtigt, og navnlig passer Temperaturen.

Denne blegede Schellak kan ogsaa benyttes til farveløse, haardere Færnisser, naar der endnu tilføjes Mastix og Sandarak. Følgende Forstrifter have vist sig gode. a) 4 Dele bleget Schellak, 2 Del Mastix og 20 Dele Alkohol. b) 4 Dele bleget Schellak, 2 Dele Sandarak, 1 Del Mastix og 30 Dele Alkohol. c) 4 Dele bleget Schellak, 1 Del Sandarak, $\frac{1}{2}$ Del venetiansk Terpentint og 25 Dele Alkohol. d) 4 Dele bleget Schellak, 8 Dele Sandarak, 2 Dele Mastix og 40 Dele Alkohol. e) 4 Dele bleget Schellak, 2 Dele Sandarak, 3 Dele Mastix, 1 Del venetiansk Terpentint og 32 Dele Alkohol. f) 4 Dele bleget Schellak, 8 Dele Sandarak, 2 Dele Mastix, 2 Dele Elemiharpix, 4 Dele venetiansk Terpentint og 64 Dele Alkohol.

Mastix og Sandarak pulveriseres fint og blandes med noget fint Glaspulver, da Gummierne ellers ved Opløsningen klumpe sig sammen ved Varmen.

Engelsk Politur. a) Denne Politur egner sig til Efterpolering, da den paa Grund af den indeholdte Kopal giver en smukt og varig Glans. 6 Kvint ren Schellak, 3 Kvint god, lys Kopal og 3 Kvint Drageblod opløses i $\frac{1}{2}$ Pund absolut Alkohol. Til lyse Træsorter maa tages bleget Schellak, ligesom man da maa udelade Drageblodet. De 3 Kvint Kopal pulveriseres fint og blandes med 10 Kvint tørret Kridt, bringes i en Flaske og overhældes med Halvdelen af Alkoholen, hvorefter det flere Dage i Træk varmes, idet man hver Gang rører op i Bundfaldet. Naar Opløsningen har antaget en mørk vingul Farve hældes den fra Bundfaldet, og den anden Halvdel af Alkoholen hældes paa

dette og behandles paa samme Maade, hvorved faaes en lujere Opløsning. Disse klare Opløsninger blandes, tilsættes Drageblod og Schellak og man varmer nu til dettes Opløsning.

b) 5 Kvint god lys Kopal fugtes med lidt absolut Alkohol og tørres igen, hvorpaa den rives til fint Pulver, kommes i en Papirkapsel og udtørres i nogle Dage fuldkomment paa et varmt Sted. 2 Kvint Kamfer rives derpaa i en Morter under Tilfætning af et Par Draaber Alkohol, tilsættes Kopalpulveret og dernæst lidt efter lidt under stadig Omrøring $\frac{1}{4}$ Pund absolut Alkohol. Blandingen hældes derpaa i en Flaske, som i Reglen ikke behøver at varmes, da Kopalen som oftest ved Udbrivningen vil være opløst. Tin lys Schellak opløses i en anden Flaske i $\frac{1}{4}$ Pund Alkohol og de to Opløsninger hældes sammen. Denne Politur bliver meget fast.

Politur til Polering af Snedkerarbejde. 3 $\frac{1}{2}$ Pot Alkohol opløses ved Varme 3 Kvint god Schellak og 3 Kvint Sandarak. Paa en Tøjballe kommes noget af denne Politur, der dækkes med en Lærreds Klud, paa hvilken der dryppes et Par Draaber Vinolie, og dermed poleres Fladen i fredsførmig Bevægelse, idet der ikke tages for stort Stykke for ad Gangen. Naar Fladen har faaet nogle Overgange heraf, kommes noget Politur paa Tøjballen, der dækkes med en blød Klud, og derover dryppes nogle Draaber Alkohol, hvorpaa den sidste Polering sker dermed. Fladen erholder derved en meget fin Politur.

Politur til udgraverede Sager i Træ. 12 Kvint Schellak opløses i 2 Potter Alkohol, hvorpaa Opløsningen klares, og der opløses 12 Kvint lys glemmesigtig Harpiz deri. Denne Løs stryges varm paa med en Pensel i et meget varmt Lokale, og hvis Gjenstanden kan opvarmes, er det saa meget bedre. Der gives et Par Overstrygninger.

Politur, sort paa Jern. 1 Del Svovl opløses ved Kogning i 10 Dele Terpentinoxolie. Produktet damper en brun Olie af ubehagelig Lugt, som stryges saa tyndt som muligt paa Fladen, der da opvarmes saa længe over en Spirituslampe, til den sorte Politur fremtræder.

Pomade. Grundstof til Pomade. 12 Pund Svinesedt og 6 Pund Dretalg ophedes i en flad Kjedel under Omrøring med 3 Kvint pulveriseret Alum, 3 Kvint Kogsalt og 3 Kvint Rosenvand, hvorefter Blandingen sies varm gennem Lærred. Den affjødte Masse udvastes godt med rent Vand, kommes i en Kjedel og blandes med 9 Kvint stødt Benzoe, $1\frac{1}{2}$ Kvint flydende Storax og 60 Kvint Rosenvand, hvorpaa den atter ophedes til svag Kog-

ning idet det omrøres samtidig med, at det dannede Skum omhyggeligt fjernes. Derpaa sættes det paa et varmt Sted til Klaring, afhældes klart og koleres igjennem Lærred.

Dette Fedt til Pomader kan gøres haardere, naar der til 8 Dele deraf sættes 1 Del Bøx, og blødere, naar der til 4 Dele deraf tilføjes 4 Dele Kakaosmør og 1 Del Mandelolie, der alt maa smeltes sammen dermed. Dremarv renses og behandles paa samme Maade.

Farvning af Pomader. Den røde Farve meddeles Pomaderne ved Hjælp af Alkannarød eller ved det deraf fremstillede Farvestof, Alkamin. Sidstnævnte kan direkte opløses i Fedtet, medens Røden kommes i det smeltede Fedtstof og omrøres dermed, indtil dette har antaget den røde Farve, hvorpaa Fedtstoffet koleres fra. Den gule Farve frembringes med Orlean, som udviges med lidt Vinaand og tilføjes Fedtet; naar Farven er mørk nok koleres Fedtet fra. Den brune Farve frembringes med Pilebark-Extrakt, som er inddampet til Sirupkonsistens, eller ogsaa kan man smelte lidt Kakaomasje med Fedtstoffet. Den grønne Farve frembringes ved Blanding af Indigo med gul Farve, eller ved Hjælp af Bladgrønt, Chlorophyl, som til dette Brug gaaer i Handelen.

En smuk hvid Farve kan faaes ved at tilføje Borax opløst i Vand til Fedtstoffet og røre det vedholdende. Til 1 Pund Fedt tages 3 Kvint Borax.

Til Parfumeringen af Pomader benyttes de ætheriske Olier eller fede Olier, som have optaget Parfumen af vellugtende Blomster.

1) God vellugtende Pomade. 160 Dele Grundpomade og 40 Dele Kakaolie smeltes sammen og røres til Afkøling, hvorpaa tilføjes 5 Dele Bergamotolie, 2 Dele Citronolie, 1 Del Rosengeraniumolie og $\frac{1}{30}$ Moskustinktur (1—200).

2) Pomade af fastere Konsistens. 45 Dele Fedt, 5 Dele hvid Bøx og 5 Dele Kakaolie smeltes sammen, tilføjes lidt efter lidt under Omrøring 4 Dele Orangetvand og naar det næsten er afkølet 1 Del Neroliolie, $\frac{1}{2}$ Del Rosenolie og $\frac{1}{2}$ Del Citronolie.

3) Perlepomade. 3 Kvint Hvalrav smeltes med 9 Kvint Mandelolie, farves efter Behag og tilføjes 10 Draaber Rosenolie, 1 Draabe Bergamotolie, 1 Draabe Neroliolie, 2 Draaber Citronolie og 3 Draaber Verbenaolie.

4) Fransk Blomsterpomade. $\frac{1}{2}$ Pund rensat Dremarv tilføjes 20 Draaber Rosenolie, $\frac{1}{2}$ Kvint Jasminolie, $\frac{1}{2}$ Kvint

Bergamotolie, 3 Draaber Bittermandelolie, 20 Draaber Neroliolie og 3 Kvint Benzotinktur. (1—10).

5) Pomade divine til Forskjønnelse af Huden. 20 Dele god Pomade tilsættes 1 Del Benzoeapulver og 1 Del Perubalsam og henstilles paa et varmt Sted under Omrøring, hvorpaa coleres gennem Lærred og omrøres til Afkjøling.

6) Bøxpomade. 120 Dele Grundpomade, 20 Dele Gummiflim og 10 Dele gult Bøx blandes varmt, omrøres til det er koldt og tilsættes 4 Dele Bergamotolie og $\frac{1}{2}$ Del Mostustinktur.

7) Pomade au Bouquet. 300 Dele Grundpomade, 10 Dele Bergamotolie, 1 Del Neroliolie, $\frac{1}{2}$ Del Rosengeraniumolie, $\frac{1}{2}$ Del Kanelolie, $\frac{1}{2}$ Del Nellikolie, $\frac{1}{2}$ Del Timianolie, $\frac{1}{2}$ Del Perubalsam, $\frac{1}{5}$ Del Ambratinktur (1—10) og $\frac{1}{15}$ Del Mostustinktur.

8) Pomade de la Reine. 200 Dele Grundpomade, 10 Dele Rosenvand, 1 Del Benzotinktur, $\frac{1}{2}$ Del Rosenolie og $\frac{1}{2}$ Del Neroliolie.

9) Vanillepomade. $1\frac{1}{2}$ Kvint Spermacet, 3 Kvint Evinefedt, 6 Kvint Mandelolie, $1\frac{1}{2}$ Kvint Benzoeapulver og $\frac{1}{2}$ Kvint Vanille smeltes sammen og henstilles varmt i 2 Dage, hvorpaa coleres og tilsættes 20 Draaber Rosengeraniumolie, 12 Draaber Neroliolie, 8 Draaber Bergamotolie og 5 Draaber Citronolie.

10) Marvpomade. $\frac{1}{2}$ Pund Grundpomade og $\frac{1}{4}$ Pund renset Dremarv sammensmeltes, røres til Afkjøling og blandes med 50 Draaber Portugalolie, 50 Draaber Bergamotolie og 10 Draaber Nellikolie.

11) Circassiennepomade. 2 Pund Grundpomade smeltes, afkjøles under Omrøring og tilblandes 6 Kvint Bergamotolie, $1\frac{1}{2}$ Kvint Nellikolie, $1\frac{1}{2}$ Kvint Neroliolie, $\frac{1}{20}$ Kvint Ambratinktur og 30 Draaber Mostustinktur.

12) Rosenpomade. 1 Pund Grundpomade smeltes med 12 Kvint hvidt Bøx, farves rosebrødt, røres til Afkjøling og tilblandes $\frac{3}{4}$ Kvint Rosenolie.

13) Rosenpomade af Dremarv. 50 Kvint renset Dremarv, $\frac{1}{2}$ Kvint Rosenolie, $\frac{1}{2}$ Kvint Citronolie, 6 Kvint Bergamotolie, 3 Kvint Perubalsam, 20 Draaber Lavendelolie, 5 Draaber Kanelolie og 10 Draaber Nellikolie.

14) Pomade de'Heliotrope. 600 Dele Kakaoemør og 400 Dele Vaseline sammensmeltes ved svag Varme. Til den afkjølede Blanding sættes under Omrøring 1 Del Heliotropin opløst i Vin-aand. En meget fin Pomade, som ikke bliver hård.

15) Kunstigt Bjørnesfedt. Bjørnesfedt eftergjøres næsten altid ved en Blanding af renset Kalvenhresfedt og Dremarv, og

parfumeres efter Behag. Sædvanligt anvendes Yavendelolie og Timianolie hertil. De efterfølgende Blandinger sælges under ovenstaaende Navn og anses som styrkende for Haaret. a) 18 Kvint renset Kalbemyrsfedt, 6 Kvint renset Dremarv, 10 Draaber Neliskeolie, og 1 Kvint Benzoetinttur. b) 3 Pægle Olivenolie, 6 Kvint hvid Bøx og 3 Kvint Spermacet smeltes sammen, røres til Afkjøling og blandes med 30 Draaber Rosenolie og 20 Draaber Bittermandelolie.

16) Grønt Bjørnesedt. $\frac{1}{4}$ Pund Kalbemyrsfedt, $\frac{1}{8}$ Pd. Dremarv og $\frac{1}{2}$ Pund Olivenolie smeltes sammen, sættes paa et varmt Sted og staaer der med en Haandfuld friske Valnøddeblade til det er tilstrækkeligt grønt, hvorpaa sies gjennem Tørred, afkjøles og tilblendes 1 Kvint Bergamotolie, 12 Draaber Timianolie og 6 Draaber Rosmarinolie.

17) Circassisk Haarcreme. 3 Pægle Olivenolie farves rød og smeltes sammen med 10 Kvint hvid Bøx, 6 Kvint Dremarv og 6 Kvint Hvalrav, omrøres til Afkjøling og tilblendes $1\frac{1}{4}$ Kvint Yavendelolie og 15 Draaber Ambratinttur.

18) Ispomade. 1 Pund amerikansk Olie smeltes med 12 Kvint Spermacet, tilblendes 3 Kvint Bergamotolie, 1 Kvint Verbenaolie og 1 Kvint Yavendelolie. Den smeltede Masse kommes i Smaaaglas og henstilles til langsom Afkjøling, hvorved Massen viser sig smuk krystallinsk.

Potpourri. Friske Rosenblade nedlægges i Købet af Sommeren lagvis med Salt og naar Indsamlingen er tilende blandes de med tørrede Yavendler og tilsættes for hvert Pund af Blandingen 3 Kvint Potpourripulver, som er tilberedt ved Blanding af 12 Dele Benzoe gummi, 12 Dele Violrodsapulver, 3 Dele stødte Nelliker, 3 Dele Kanel, 3 Dele Allehaande og 3 Dele Tonkabønner.

Pralins af Chokolade. Dette yndede Konfekt fremstilles paa følgende Maade:

a) Pralins med Chokolade. 3 Pund Sukker koges med en Pægl Vand indtil en Draabe deraf mellem Fingrene lader sig trække i lange Traade, hvorpaa det udhældes paa en Marmorplade, der er strøgen med Mandelolie; efter 6—8 Minutters Forløb røres det med en Træspatel til det er hvidt og begynder at blive fast. Det ligger derpaa urørt i nogle Minutter, blandes da med 1 Kvint med lidt Sukker stødte Vanille og bearbejdes til det atter bliver blødt, hvorpaa det udruiles i Kugler af en Nøds Størrelse. 3 1 Pund reven varm Kakao udrøres $\frac{1}{2}$ Pund Strosukker og noget Vanille, og naar det er blandet, tages Kuglerne

en for en paa en Naal eller Gaffel og dypes i Kakaomassen, hvorpaa de lægges paa en Blitplade til Afkjøling.

b) Pralins med Mandler. 3 Pund Sukker koges med 1 Pægl Vand til det begynder at blive tykt. 1 Pund hakkede ristede bleggule Mandler kommes paa en Rivesten og overhældes med Sukkeret, hvorpaa det rives, til det er aldeles blandet og er fint og blødt. Herpaa tilblandes 1 Kvint Vanille, stødt med lidt Sukker og af denne Masse formes Kugler, som behandles som ovenfor angivet.

c) Pralins med Lambertske Nodder. 3 Stedet for Mandler, som ved den forrige Opstrift, tages $\frac{3}{4}$ Pund hakkede Lambertske Nodder og 3 Kvint fint stødt Ceylon Kanel, der rives med Sukkeret og behandles som de forrige.

d) Croquant pralins. Der støbes Vikorbonbons af Størrelse som Nodder, de udtages næste Dag af Ovnen, overtrækkes med Chokolade som ved a.

Vikorbonbons fremstilles paa følgende Maade: Af Vikorer skal benyttes Frugtlikører, tilberedte af Frugtsafter. Et lille Glas Vikor kommes i en lille Kasserolle, og deri røres saa meget Støvsukker, at det danner en tyk, stiv Deig. En flad Kasse fyldes med stærkt tørret fineste Mel (Hvedestivelse), og dette trykkes saa fast i Kassen som muligt. Med en drejet rund Pind, som er glat og afrundet i Enden, omtrent af Tykkelse som en Nød gjøres en hel Mængde Huller paa $\frac{1}{2}$ Tommes Dybde i Melet. Sukkeret sættes paa Ilden, omrøres, smeltes, men maa ikke koge, hvorpaa det udhældes i Melformene efter at Melkassen er stærkt varmet i Ovnen. Naar alle Hullerne ere fyldte overfigtes hele Overfladen tykt med Mel, og Kassen sættes i Ovnen, hvorpaa denne helst i 24 Timer afkjøles lidt efter lidt. Efter den Tids Forløb udtages den af Ovnen, alle Vikorbonbons optages, afbørstes med en blød ren Børste, og ved den langsomme Afkjøling er Sukkeret krystalliseret udvendig, men Vikoren har trukket sig ind i Midten, hvor den forbliver flydende.

e) Pralins med Punschsmag. Et lille Glas Arrak ud-røres ligesom ved d med Sukkeret, hvorpaa i Forvejen Skallen af en Citron er afreven, og Sukkeret derpaa stødt fint. Det behandles ligesom ved d. Paa samme Maade kan man benytte en Appelsinsskal.

f) Haarde Pralins. $\frac{1}{2}$ Pund gult ristede og hakkede Mandler rives fine paa en Sten med $\frac{1}{2}$ Pund varm Kakaomasse, tilsættes noget stødt Vanille og saa meget Støvsukker, at

der kan formes Rugler af Størrelse som en Nød deraf, hvorpaa de ligesom ved a overtrækkes med Kataomasje.

Pressegjær. Fabritationen heraf lader sig forene med Brændevinsbrændingen, idet Gjæren aftages med en Skumste, saasnart der viser sig Skum i Mængde paa Overfladen. For at rense den fra Skaller etc., udbastes den paa en fin Haarsigte eller i en Pose af ikke for fast vævet Lærred, hvorved Gjærcellerne ville vaskes igjennem, medens de større Bestanddele blive tilbage. Denne Gjær udrøres i et større Kar, som i forstjellig Højde er forsynet med Aftapningshuller, med Vand og staaer roligt i 8—12 Timer. Gjæren samler sig da paa Bunden og Vandet stilles fra ved at aabne Taphullerne, hvorpaa Gjæren endnu engang udrøres med frisk Vand og henføres til Bundsældning.

Den udbastede Gjær fyldes i dobbelte Lærreds Poser, hvor man lader Vandet saavidt muligt løbe fra. Dernæst tilbindes Poserne og Resten af Vandet udpresses, i Begyndelsen ved svagt Tryk, senere stærkere imellem riflede Presseplader. Den opbevares kjøligt og holder sig da god i 3—4 Uger. Den maa da være saa tør, at den let lader sig brække itu og have en behagelig frugtagtig Lugt. Bliver den seig, holder den sig ikke længe.

Vil man fremstille Pressegjær af Olgjær maa denne først befries fra den indeholdte bitter Humleharpix. Gjæren befries først ved Udvaskning med Vand paa en fin Sigte eller i en Pose fra grovere iblandede Stoffer, hvorpaa man i et Kar lader den sætte sig, frafilter Vandet og udrører den tilbageblevne Gjær med saameget Vand, at dette omtrent udgjør den 3-dobbelte Mængde af Gjæren. I dette Vand har man i Forvejen opløst 2—3 Kvint fulskurt Ammoniak (Hjortetaksalt) i hver Pot Vand, alt efter den større eller mindre Mængde Humleharpix, som Gjæren indeholder. Det Hele blandes godt sammen, hvorved Humleharpixen vil opløses, medens Gjæren samler sig paa Bunden af Karret. Den brune vandige Opløsning fjernes nu og Gjæren udbastes med frisk Vand. Den saaledes rensede Gjær maa nu atter friskes ved en ny Gjæringsproces efter Behandlingen med fulskurt Ammoniak, og dette sker ved at udrøre den med et klart Maltudtræk ved en Temperatur af c. 20° R. Herved indtræder i Løbet af kort Tid en overordentlig kraftig Gjæring, som efter 36—48 Timer er tilende, hvorpaa Gjæren udbastes og presses paa sædvanlig Maade.

En Tilblanding af Stivelse til Pressegjæren, som undertiden anvendes, er ikke at tilraade.

Provenceolie, Prøve for Førfalskning med Bomuldsfrøolie. Af den italienske Regjering er følgende Fremgangsmaade

autoriseret for at paavise Bomuldsfrøolie i Provenceolie, en Forsøksning, som hyppig forekommer. Man blander 1 Del ren Salpetersyre med $2\frac{1}{2}$ Del af Olien, som skal undersøges, anbringer en blank Kobberstrimmel i Blandingen og omrører med en Glasstang. Hvis Provenceolien indeholder Bomuldsfrøolie vil den i Løbet af $\frac{1}{2}$ Time antage en rød Farve.

Præpareret Spiritus til Polering. Efter Polering med fransk Politur anvendes dette Præparat for at forhøje Glandsen og Barigheden. Til 1 Pot Alkohol sættes 4 Kvint bedste Schellak og 4 Kvint Benzoe gummi og opløses ved svag Varme under Omrøring. Den afkjølede klare Opløsning tilsættes derpaa 2 Episkeer Balmueolie, som rystes godt sammen med Alkoholen, hvorefter denne er færdig til Brug. Denne tynde Fernis anvendes paa samme Maade som Polituren selv.

Pudsemidler for Metaller efter Gichbaum. Hovedbestanddelene i de forskjellige Pudsejæber, Pudsepomader, Pudsepulvere, Pudselapper og Pudsevand ere Kridt, Engelskrødt og Trippelse, da det er disse, som fremkalder Glandsen. Man kan efter følgende Forskrifter fremstille

Pudsejæber: 1) 20—25 Dele flydende Kjernejæbe, c. 30 Dele flemmet Kridt og $\frac{1}{2}$ Del Engelskrødt. 2) 25 Dele flydende Kokosjæbe sammenrives med 2 Dele Trippelse samt Alun, Vinshyre og Blyhvidt, 1 Del af hver. 3) 25 Dele flydende Kokosjæbe sammenrives med 5 Dele Engelskrødt og 1 Del Hjortetaksalt. 4) 25 Dele flydende Kokosjæbe og 5 Dele Engelskrødt. 5) 24 Dele Kokosjæbe og 12 Dele kaustisk Natronlud af $38-40^{\circ}$ R. koges til klar Opløsning, blandes og tilsættes 3 Dele Engelskrødt udrørt med 3 Dele Vand. Pudsejæberne røres til de begynde at blive faste, hvorpaa de henstilles til Stivning, skjæres i passende Stykker, stemples eller presses i Former, og bringes da i Handelen, indpakkede i Brugsanvisningen, som i Reglen angiver, at man med en i varmt Vand dyppet Flonellap bringer lidt af Sæben paa Metalgjenstanden, hvorpaa den ønskede Glands frembringes ved Poleringen.

Pudsepomader. 1) 5 Dele Svinefedt eller gult Vaseline smeltes og sammenrives med 1 Del fint pulveriseret Engelskrødt. 2) 2 Dele Palmeolie og 2 Dele Vaseline smeltes sammen og blandes med 1 Del Engelskrødt, $\frac{4}{5}$ Del Trippelse og $\frac{1}{100}$ Del Oxalsyre. 3) Man varmer 4 Dele fed russisk eller amerikansk Mineralolie og 1 Del Svinefedt og udrører hermed 5 Dele fint pulveriseret Engelskrødt. Pudsepomaderne parfumeres i Reglen med lidt Nitrobenzol og fyldes i smaa Blikdåser.

Pudsepulver. 1) 4 Dele kulsur Magnesia, 4 Dele kulsur Kalk og 7 Dele Engelskrødt. 2) 15 Dele kulsur Magnesia og 1 Del Engelskrødt. 3) Som fortrinligt Pudsepulver er ogsaa anbefalet den i Gasværkerne fra Boghaedfullene tilbageblevne Afte, som fræsigtet Kulpartikler etc. Pudsepulverne sælges i Keglen i Papirspøser med paatrykt Brugsanvisning.

Pudselapper fremstilles af uldent Tøj, som mættes med en Blanding af Sæbe og Trippelse og i Keglen farves med Corallin. Man fremstiller dem paa følgende Maade. 8 Kvint Marseille-sæbe opløses i 40 Kvint Vand, tilblendes 4 Kvint Trippelse og farves rødt med Corallin. Denne Blanding opjages i c. 10 Stykker uldent Tøj af c. 1 Alens Længde og c. 4 Tommers Bredde, som man da tørrer.

Pudsevand. Et fortrinligt Polervand, som tilmed er uskadeligt, fremstiller man ved Sammenrystning af 25 Dele vandreven Kridt med 50 Dele Spiritus og 2 Dele Salmiakspiritus.

Pudsepulver for forsolvede Sager, der ere slidte. 1) Naar man vil oppudsje forsolvede Sager uden at forsolve dem, smeltes 6 Dele engelsk Tin med $1\frac{1}{2}$ Del Bismuth, tilsættes $1\frac{1}{2}$ Del Kvitsjøl og hældes ud i 25 Dele flemmet Kridt, hvorpaa hele Massen rives sammen til et ensartet Pulver. Ved Brugen fugtes det med Brændevin, og alle de røde afflidte Steder indgvides dermed ved Hjælp af en Børste. 2) Et andet Pulver tilberedes af Bismuth, der smeltes med 3 Gange saa meget Kvitsjøl og hældes ud i koldt Vand.

Pudsepaasta. 1) 2 Dele Engelskrødt, $1\frac{1}{2}$ Del Tinaske, 5 Dele pulveriseret Smørgel, $1\frac{1}{2}$ Del pulveriseret Pimpsten, $4\frac{1}{2}$ Del Graphit, 2 Dele Blodsten og 1 Del Jernfilspaan blandes til et ensartet Pulver og arbejdes derefter sammen med 5 Dele Baseline, som er parfumeret med lidt Nitrobenzol. 2) 2 Dele Baseline og 1 Del Tælle sammensmeltes, parfumeres med Nitrobenzol og sammenrøres med et Pulver af 4 Dele Teglstensmel, 2 Dele Pimpsten, 2 Dele Kridt og 1 Del Smørgel.

Pudsepomade. 1) 2 Dele pulveriseret Blodsten, 1 Del Smørgelpulver og $\frac{1}{2}$ Del Tinaske tilsættes saameget Baseline, at der fremkommer en salveagtig Blanding. 2) Lige Dele Smørgel, Graphit og Engelskrødt sammenarbejdes med Fedt til en ensartet Masse. 3) 3 Dele Engelskrødt, 2 Dele Kridt og 1 Del Trippelse blandes og sammenrives til en salveagtig Masse med lige Dele Stearinolie og Levertran. Blandingerne kunne parfumeres efter Behag, billigt med Nitrobenzol.

Panshesjentsjer, Panshextrakter. 1) Arrats Extrakt.

16 Potter bedste Arrak, Saften af 24 Citroner, 12 Pund Sukker og $1\frac{1}{2}$ Kvint Vanillettinktur. 2) Arraks Extrakt. 16 Potter bedste Arrak, Saften af 24 Citroner, 12 Pund Sukker, hvorpaa den gule Skaf af de 6 Citroner afrides, $1\frac{1}{2}$ Kvint Vanillettinktur og 3 Kvint Ananasæther. 3) Arraks Extrakt. 40 Pund Sukker, 6 Kvint Vinshyre, $1\frac{1}{2}$ Kvint Citronolie, 12 Potter 90 % holdig Spiritus, 4 Potter Arrak, 10 Potter Vand, 4 Kvint Ananasæther og 3 Kvint Vanillettinktur. Denne Extrakt bør lagres i 3 Maaneder før Brugen. 4) Arraks Extrakt. 40 Pund Sukker, hvorpaa den gule Skaf af 10 Citroner er afreven, 12 Kvint Vinshyre, 12 Potter 90 % holdig Spiritus, 4 Potter Arrak, 3 Kvint Arrak Essents (1 Del Rognakæther opløst i 6 Dele Spiritus), 10 Potter Vand, 4 Kvint Ananasæther og 3 Kvint Vanillettinktur. Lagres 3 Maaneder. Rognakæther fremstilles ved at blande 16 Vægtdele Eddikeæther med 12 Vægtdele for sødet Salspeteræther og 1 Vægtdel Træspiritus.

5) Rom Punschextrakt. 36 Pund Melis koges med $3\frac{1}{2}$ Pot Vand, tilføjes $\frac{1}{4}$ Pund Citronshyre, 4 Kvint Citronolie opløst i 1 Pægl Spiritus og 24 Potter god hvid Rom samt 3 Kvint Romessents.

6) Fin Punsch Extrakt. 60 Pund Sukker, 18 Kvint Citronshyre, 4 Kvint Citronolie, 18 Potter 90 % holdig Spiritus, 6 Potter fin Jamaica Rom, 3 Kvint Rom Essents og 3 Kvint Ananasæther. 7) Fin Punsch Extrakt. 25 Pund Sukker, 12 Kvint Citronshyre, 1 Kvint Citronolie, 3 Kvint Vanillettinktur $13\frac{1}{2}$ Pot 90 % holdig Spiritus og 3 Kvint Rom Essents samt 12 Potter Vand. 8) Punsch Extrakt. 32 Potter hvid Rom, 24 Pund Melis, 10 Kvint Vinshyre, 2 Kvint Citronolie og 3 Kvint Rom Essents. 9) Fin Punsch Extrakt. 25 Pund Sukker, 12 Kvint Citronshyre, 12 Potter 90 % holdig Spiritus, 2 Potter ægte Jamaica Rom, 11 Potter Vand, 3 Kvint Vanillettinktur, 6 Kvint Himbeeræther og 3 Kvint Rom Essents. 10) Punsch Extrakt. 32 Potter hvid Rom, Saften af 48 Citroner, 24 Pund Sukker, hvorpaa den gule Skaf af 6 Citroner afrides, 5 Kvint Vanillettinktur og 4 Kvint Rom Essents.

11) Amerikansk Punsch Extrakt. 6 Potter Arrak, 6 Potter Røddin, 6 Potter 90 % holdig Spiritus, 32 Pund Sukker hvorpaa Skallen af 6 Citroner afrides, 6 Potter kogende Vand, udtrækkes med 6 Kvint bedste The, 3 Kvint Vanille Tinktur samt 3 Kvint Ananasæther.

12) Punsch Extrakt. 10 Potter hvid Rom, 12 Potter 90 % holdig Spiritus, 10 Potter Vand, 40 Pund Sukker, 3

Kvint Rom Essents, 3 Kvint Kanelblomst Tinktur (fremstillet ved i 8te Dage at udtrække 1 Del Kanelblomster med 6 Dele Spiritus og filtrere), 3 Kvint Ananasæther og 3 Kvint Himberæther.

13) Punsch Extrakt. 20 Pund Suffer koges med 12 Potter Vand, tilsættes $\frac{1}{8}$ Pund Vinshyre, 10 Potter 90 % holdig Spiritus, 4 Potter hvid Rom, 3 Kvint Rom Essents, 3 Kvint Ananasæther samt farves brun med Karamel.

14) Arrak Extrakt. 15 Potter Arrak, 36 Potter 90 % holdig Spiritus, Saften af 120 Citroner, 6 Kvint Arrak Essents, og 29 Potter Vand, der koges med 120 Pund Suffer, hvorpaa Skallen af 10 Citroner afrides, samt 6 Kvint Vanillettinktur. Denne Extrakt bør lagres i 3 Maaneder.

15) Punsch Extrakt. 12 Potter hvid Rom, 11 Potter Jamaica Rom, 54 Potter 90 % holdig Spiritus, 6 Kvint Vanillettinktur, 10 Kvint Rom Essents, 6 Kvint Ananasæther, 18 Kvint Citronshyre og 44 Potter Vand kogt med 180 Pund Suffer. Lagres 3 Maaneder.

16) Fin Arrak Extrakt. 10 Citroner afrides paa 30 Pund Suffer og koges med 5 Potter Vand, hvorpaa efter Afhjøling tilsættes Saften af 100 Citroner og 20 Potter Arrak, hvori er opløst 6 Kvint Ananasæther og 6 Kvint Arrak Essents.

Punsch, finere Sorter. 1) Ponche haud. Den tynde Skal af 2 Appelsiner affrælles og kommes i en Terrin, hvor de overhældes med en kogende hed Sirup af $\frac{1}{2}$ Pund Suffer og 1 Pægl Vand, hvorpaa den staaer tildækket $\frac{1}{2}$ Time. $1\frac{1}{2}$ Pund Suffer koges med 2 Potter Vand, tilsættes Saften af 8 Appelsiner og 4 Citroner samt en Flaske ægte Jamaicarom og en Flaske Arrak. Det blandes med Appelsinsutteret, tilsættes en Kop stærk The og sies gennem en udfoldet Serviet i en Terrin.

2) Ponche au vin de Bourgogne. Den røde Skal af 2 Appelsiner skrælles tyndt og kommes i en Terrin, hvor de overhældes med en kogende Sirup af $\frac{1}{2}$ Pund Suffer og 1 Pægl Vand og staaer tildækket i $1\frac{1}{2}$ Time. $1\frac{1}{2}$ Pund Suffer koges med $2\frac{1}{2}$ Pot Vand, tilsættes Saften af 6 Appelsiner og den førstnævnte Sirup, hvorpaa det sies igjennem en udfoldet Serviet i en Terrin og tilsættes 2 Flaster Bourgognevin og $\frac{1}{2}$ Flaske Arrak.

3) Ponche a l'Anglaise. 2 Pund Suffer koges med en Pot Vand, den fint skrællede Skal af 2 Citroner og 2 Appelsiner kommes deri og tilsættes 1 Flaske god Rom, 1 Flaske Rhinsvin og 1 Flaske Bourgogne, hvorpaa Saften af 4 Citroner og 4 Appelsiner presses deri, og den staaer tildækket paa et varmt Sted en Time. Punschen sies da igjennem en udfoldet Serviet i en Terrin.

4) Chaudéau. Den tilberedes af god Rhinsvvin, Champagne, Bourgogne eller Malagavin. 6 hele Æg og 10 Æggeblommer pidstes skummende i en lille Kjedel, den fint skrællede Skal af en Appelsin, et Stykke Kanel og $\frac{3}{4}$ Pund Sukker kommes deri og røres sammen dermed, tilsættes en Flaske af en af de nævnte Vinforter, sættes paa Ilden og pidstes med en Æggepidster til den er nær ved at koge, hvorpaa den presses igjennem en Sigte i en Kasserolle og pidstes endnu noget paa Ilden, idet der lidt efter lidt tilsættes lidt mere af den samme Sort Vin, for at faa Punsch'en noget tyndflydende.

5) Negus tilberedes lige som den foregaaende, kun at der anvendes en Bordeaux Vin.

6) Savoyon tilberedes paa samme Maade med Malagavin.

7) Thé à la Polonaise. Til en Pot bedste hvidt Æl bruges en Bægl Rhinsvvin, $\frac{1}{2}$ Pund Sukker, noget helt Kanel og Citronskal, $\frac{1}{2}$ Kop Maraschino og 6 Æggeblommer, der er ud-rørt med lidt sød Fløde, hvorpaa Saften af en Citron presses deri. Den pidstes skummende paa Ilden, presses igjennem en Sigte og serveres i Kopper.

8) Poiche aux oeufs. $\frac{1}{2}$ Flaske Rhinsvvin, $\frac{1}{2}$ Flaske Arrak, $\frac{1}{2}$ Pund Sukker, Saften af 2 Appelsiner og 2 Citroner, den fint skrællede Skal af 2 Appelsiner, 18 Æg og 2 Potter Vand. 6 hele Æg og 12 Æggeblommer kommes i en dyb Kjedel og ud-røres med det stødte Sukker, tilsættes lidt efter lidt under Omrøring Vinen og Vandet, hvorpaa det paa Ilden pidstes med en Æggepidster til det er lige ved at koge; Saften af Frugterne og Arraken kommes derpaa deri, pidstes noget endnu, presses igjennem en Haarsigte, pidstes atter til Punsch'en er hed, tages af Ilden og pidstes til den er kold, hvorpaa den serveres.

9) Sillebub. 2 Flasker Rhinsvvin blandes med en Pot raa sød Fløde og 1 Pund stødt Sukker, hvorpaa noget Citronskal er afreven. Det sættes i Is, og efter en Times Forløb pidstes det med en Æggepidster til det er skummende, hvorpaa det strax serveres i Glas.

Punsch, Kold. Svenskt Banko. 1) 3 Potter Vand koges med 12 Pund Sukker samt Skallen af en Citron, og tilblandes efter Aftjoling 2 Flasker Graves og $3\frac{1}{2}$ Pot Arrak. 2) 2 Potter Vand koges med 10 Pund Sukker, tilsættes $\frac{1}{2}$ Stang itusfaaren Vanille og en Thestefuld Vinshre, hvorpaa det henstilles tildæftet $\frac{1}{2}$ Time. Det sies derpaa og tilblandes 4 Potter god Arrak. 3) 2 Pund Sukker opløses i en Pot Vand, tilblandes 1 Flaske Arrak (Api-Api) samt farves med Karamel.

Mælkepunsch. 1) Den meget tyndt affkrællede Skal af 4 Citroner udtrækkes 48 Timer med 1 Pot Arrak, der tillige tilføjes 2 Stænger Vanille, en glat strøgen Thesefuld stødt Muskatnød, et Stykke Ranel og Saften af 18 Citroner, hvorpaa det sies gjennem Lærred. 2 Potter Vand koges med 4 Pund Sukker blandes med Arraken og sættes paa Ilden, hvor det varmes til Kogning. Dernæst hældes lidt efter lidt 3 Potter sød shummet Mælk deri, hvorved denne strax stiller ad. Kjedlen dækkes da til, fjernes fra Ilden og staaer varm i 2 Timer, hvorpaa Punschen sies gjennem en udstoldet Serviet og fyldes paa Flasker.

2) 3 Potter sød affstummet Mælk koges og tilsættes den udpreskede Saft af 18 Citroner, hvorpaa Kjedlen tildækket sættes paa et varmt Sted i 2 Timer og filtreres efter Afkjøling. 4 Pund Sukker koges med 2 Potter Vand, tilsættes 2 Stænger Vanille og den afrevne Skal af 4 Citroner, staaer tildækket paa et varmt Sted i 2 Timer, sies gjennem en udstoldet Serviet, blandes med den klare Vasse og 4 Potter Arrak, hvorpaa den affjøles tildækket og aftappes paa Flasker, idet der kommer 4 Draaber Ananasæther i hver Flaske.

3) Den udpreskede Saft af 18 Citroner tilsættes en Pot Arrak og henstilles i 24 Timer. Dernæst sættes den paa Ilden, og naar den er ved at koge, hældes 3 Potter sød Mælk deri. Efter endnu at være varmet lidt tildækkes den og staaer varmt i 2 Timer, hvorpaa den filtreres. 4 Pund Sukker koges med 2 Potter Vand, tilsættes 2 Stænger Vanille og Skallen af 4 Citroner, staaer tildækket i 2 Timer, sies gjennem en udstoldet Serviet, blandes med det øvrige og fyldes paa Flasker.

Bil Mælkepunsch en ikke blive klar kan der pidskes et Par Æggeghvider deri, hvorpaa den varmes paa Ilden, pidskes, henstilles til Afkjøling og filtreres.

Rektar. 24 fuldmodne Gravenstener skjæres i tynde Skiver, stilles ved Kjærnerne og lægges lagvis med 2 Pund stødt hvidt Sukker, som er stødt med en Stang Vanille. Det henstilles i 24 Timer, hvorpaa der tilsættes en Pot kogende Vand under Omrøring, hvorpaa sies og blandes med 2 Potter Arrak.

Eftergjort Ananaspunsch. 2 Sellerirødder skrælles og skjæres i tynde Skiver, hvorpaa disse lægges lagvis i en Terrin med 2 Pund hvidt Sukker, nogle Stænger Ranel og $\frac{1}{2}$ Stang Vanille, som er stødt med Sukkeret. Det henstaaer da 12 Timer tildækket. Efter denne Tids Forløb afhældes Saften, Rodderne affstilles med $\frac{1}{2}$ Pot kogt og affjølet Vand, begge Vædster blandes sammen og sies, hvorpaa tilsættes en Flaske hvid Vin og en Flaske

Arrak. Naar Punsch'en fyldes paa Glasfer blandes 12 Draaber Ananasæther deri.

Rød Arrakspunch. 1 Citron afribes paa $1\frac{1}{2}$ Pund Suffer, som dernæst koges med 2 Potter Vand, tilsættes en Stang Vanille og staaer tildækket en Time paa et varmt Sted. Derpaa tilsættes 2 Potter Arrak og 1 Flaske Rødvin, hvorpaa det Hele sies, affjøles og fyldes paa Glasfer.

Portvinspunch. 1 Flaske Charente Kognak, 1 Flaske Portvin og 1 Flaske stærk The opvarmes og tilsættes $1\frac{1}{2}$ Pund helt Suffer, hvorpaa en Citron er afreven. Derpaa sies og tappes paa Glasfer.

Moussjerende Punch. 1 Pægl Vand koges med 1 Pund Suffer og tilsættes $\frac{1}{2}$ Stang itustaaen Vanille og den fint strælede Skal af en Citron, hvorpaa den staaer tildækket i en Time paa et varmt Sted. Der blandes derpaa 1 Pot Arrak og en Flaske hvid Vin deri og Bædsken sies, hvorpaa der umiddelbart førend Serveringen blandes $\frac{1}{4}$ Glasfer Sodavand deri.

Rød Eggepunch. En Overkop stærk The hældes kogende paa lidt Kandis, nogle Nelliker og lidt Mustatnød, og staaer tildækket paa et varmt Sted i en Time, hvorpaa det sies gjennem et Klæde. 12 Eggeblommer udrøres stummende $\frac{1}{2}$ Time med $1\frac{1}{2}$ Pund Suffer, hvorpaa Skallerne af 3 Citroner ere afrevne, og som dernæst er stødt fint. Theen blandes lidt efter lidt deri tilige med 1 Flaske Arrak, 1 Flaske Rødvin og 1 Flaske Vand, og naar det er blandet godt, omrøres det endnu med det stift pidfsede Stum af 6 Eggehvider til det begynder at blive tykt og er nær ved Kogning. Derefter presses det igjennem en Sigte og pidfses, til det er faldt.

Billig, velsmagende Punch. 1 Flaske Vand koges med 1 Pund Suffer, hvorpaa Skallen af en Citron er afreven, tilsættes en Flaske hvid Rom og $\frac{1}{2}$ Flaske Medok, afbrændes i 5 Minutter, affjøles og tilsættes 8 Draaber Himbaræther.

Is-punch. $1\frac{3}{4}$ Pund Suffer, hvorpaa Skallen af 2 Citroner er afrevet, opløses i 1 Pot Vand, tilsættes Saften af 6 Citroner og 1 Flaske hvid Vin, hvorpaa det kommes i en Isbøsse, der sættes i Is blandet med Salt, og denne Isbøsse drejes jævnlig i Haanden foroven i $\frac{1}{2}$ Time. Massen eftersees derpaa; hvad der er frosset paa Siderne stryges ned og blandes med det øvrige, hvorpaa Bøssen atter drejes til Massen begynder at blive tyk. 5 Eggehvider pidfses dernæst til Stum, pidfses sammen med en Spisestefuld Vanillesukker og røres godt om i den tykflydende Ismasse, hvorpaa Bøssen lukkes og henstaaer i Isen, til Punsch'en

skal serveres. 10 Minutter før blandes 1 Flaske Arrat deri, det omrøres godt og Punsch serveres i Champagneglas.

Ispsunsch paa amerikansk Maade. 2 Pund Suffer, hvorpaa Skallen af 3 Citroner og 1 Appelsin er afreven, opløses i en Pot Vand, blandes med Saften af 6 Citroner og 6 Appelsiner samt 1 Flaske hvid Vin, hvorpaa Blandingen kommes i en Isbøsse og behandles som den foregaaende. Naar Massen er tyk overalt, tilsættes 1 Flaske Champagne og Frysningen fortsættes, idet der blandes nogle Haandfulde Salt i Isen udenom Bøssen. Efter at denne endnu har staaet $\frac{1}{2}$ Time heri, tilblandes $\frac{1}{2}$ Flaske Arrat tillige med den stift pidskede Skum af $\frac{1}{2}$ Pot iskold Fløde, der er blandet med 1 Spisestefuld Vanillesukker. Der omrøres sagte i hele Massen, som endnu fryses $\frac{1}{2}$ Time og derpaa serveres i Champagneglas.

Ispsunsch paa russisk Maade. 2 Pund Suffer, hvorpaa Skallen af 3 Citroner er afreven, overhældes med 1 Pot lunkent Vand, tilsættes Saften af 8 Citroner og tilblandes 1 Pægl Himbærjuft og 1 Flaske Rhinsvin, hvorpaa den fryses i en Frysebotte som ovenfor angivet. Kulden forøges ved Tilfætning af mere Salt og efter 1 Times Drejning af Bøssen tilsættes 1 Flaske Madeira. Massen fryses endnu $1\frac{1}{2}$ —2 Timer og $\frac{1}{4}$ Time førend Serveringen tilsættes 1 Flaske Arrat.

Mandel Ispsunsch. $\frac{1}{2}$ Pund stoldede søde og 6 Kvint bittre Mandler stodes meget fint med lidt Vand samt kommes i $1\frac{1}{2}$ Pund hvidt Suffer, der er kogt med $\frac{3}{4}$ Pot Vand, den afstrællede Skal af 3 Citroner, en knust Stang Vanille og Saften af 6 Citroner, hvorpaa det staaer tildækket paa et varmt Sted i en Time. Det sies derpaa igjennem en Haarfigte, blandes med 1 Flaske hvid Vin og fryses i en Isbøsse. Naar Massen begynder at blive tyk tilsættes 1 Flaske Arrat og kort før Serveringen tilblandes Flødestum, som er tilberedt ved i en i Is affølet Terrin at pidske $\frac{1}{2}$ Pot tyk jød Fløde med 4 Spisestefulde Jordbærjuft til et tykt lyserødt Skum. Saasnart Skummet er fuldstændig blandet i hele Punsch serveres den i Champagneglas.

Quillayabark som Baskemiddel. Quillayabark indeholder et Stof, Saponin, som besidder Sæbens rensende Egenstaber uden som denne at angribe Farvestoffer. Det anvendes derfor i stor Udstrækning som Baskemiddel for allehaande Beklædningsgenstande, idet $\frac{1}{8}$ Pund Bark overhældes med 6 Potter kogende Vand og henhættes i 3—4 Dage hermed. Den affiede Vædske pidskes med et Sæberis og anvendes som almindelig Lue.

Radeer=Fernis. 4 Dele Vox smeltes med 1 Del sort Beg

og 1 Del Burgunderbeg, samt tilsættes lidt efter lidt 4 Dele Nisfalt, som i Forvejen er pulveriseret. Det koges derefter saalænge indtil en lille Prøve, som dryppes paa en kold Metalslade, bræktes ved at bøjes imellem Fingrene. Massen hældes derpaa i varmt Vand, formes til Kugler og opbevares til Brug.

Hammer, Plastisk Masse til —. 13 Dele Lim udblødes i Vand og udrøres med 4 Dele pulveriseret Sølvarglød, 8 Dele Blyhvidt, 1 Del sigtede Sangspaaner og 10 Dele Gibs i den anførte Rækkefølge. Den færdige Masse presses i Forme, som ere strøgne med Olie, hvorpaa den efter Afstjoling kan ferniseres eller forgyldes.

Rav Imitation. 1 Del kogt Terpentint smeltes, tilsættes 1 Del Schellak og naar Blandingen er bleven tyndflydende, 1 Del hvid Kolofonium.

Ravspidser, Bøjning af —. For at kunne give Ravspidser den ønskede Bøjning opvarmes disse langsomt i Oleolie, idet man af og til med en Naal prøver, om de ere bleve tilstrækkeligt bløde. Naar dette er Tilfældet, tages de ud med en Pinset, skrues paa et Træstykke og drejes et Øjeblik over en brændende Petroleumslampe, indtil det rette Øjeblik er kommen til at bøje dem. De holdes da et Øjeblik i denne Stilling, idet man blæser paa dem, og de ville da efter Afstjoling beholde den givne Bøjning.

Ravlak, Fed. $\frac{3}{4}$ Pund Rav og $\frac{1}{4}$ Pund lys Kopal knuses til ærtstøve Stykker. Ravet kommes i en Yergryde og overhældes med en Spijstefuld Terpentiniolie, som omrøres dermed saa at Ravet fugtes fuldstændigt heraf. Derefter smeltes over Ilden under Omrøring, og naar Ravet begynder at blære op, tilsættes Kopalen, idet man sørger for, at begge Dele saavidt muligt samtidig smelter. Efter fuldstændig Sammenjælbning fjernes Gryden fra Ilden, omrøres noget og tilsættes $\frac{3}{4}$ Pund Terpentiniolie, som i Forvejen er opvarmet og som i Begyndelsen tilsættes draabevis under Omrøring. Dernæst sættes Gryden igjen paa Ilden, gives forsigtigt et Opkog og tilblendes $\frac{3}{4}$ Pund opvarmet Vinoliefernis, hvorefter toleres gennem Lærred.

Regnorme i Urtepotter fjernes bedst paa følgende Maade: Man stiller Urtepotten i et Kar med Vand af 40° C. Efter kort Tids Forløb komme Ormene op til Overfladen og kunne let fjernes. En anden Fremgangsmaade er at vande med et Aftog af Kvassia eller Malurt, hvilket ikke skader Planten.

Retoucherpomade benyttes til Opfriskning af Oliemalerier og til at give Fotografier Glans, idet Billederne indgrubdes let med Pomaden, henligge nogle Minutter og astørres dernæst med et

Styffe Honel. Den fremstilles ved at sammenjmelte 25 Dele hvidt Vox og 20 Dele Manilla Elemiharpir, sjerne Blandingen fra Ilden og under Omrøring at tilsætte 22 Dele frist Ravelololie.

Ribsvin. 35 Pund modne Ribs, dels røde og dels hvide, stilles ved Stilkene og kommes i et Trækar, tilsættes 3 Potter Vand og knuses med en Trækølle. Massen kommes i en stærk Lærreds Pose og udpresses, liggende paa et skraat Brædt, med en Trærulle. Resten i Posen overhældes med 6 Potter kogende Vand og udpresses paa samme Maade. Den erholdte Vædske og Saft hældes i et Rhinskvinsanker og tilsættes 24 Pund hvidt Sukker, der forud er opløst i 12 Potter kogende Vand, hvorpaa Ankeret fyldes med varmt Vand indtil $1\frac{1}{2}$ Tomme fra Overfladen. Det lægges paa et Sted, der har 15° — 20° R. Varme, luffes let med Spundset, ligger i 6 Uger, idet Ankeret hver 3die Dag fyldes med den overgjærede Saft og Vand. Naar Gjæringen er endt, tilslaaes Spundset og Ankeret lægges i en Kjælder, der har 10° — 12° Varme, og henligger her urørt i 6 Maaneder. Den klare Vin tappes derpaa paa Glasflasker, der kun proppes let og staa oprejste i Kjælderen 1 Aar, hvorpaa Propperne fastslaaes, idet Vinen stadig staaer op. Denne Vin har omtrent samme Styrke som Portvin. Naar der ved Tilberedningen tilsættes $\frac{1}{4}$ Pund ituskaarne Rosinfylke, faaer den en Smag, som minder om Tokahervin.

Roeolie, Rensning. 1000 Dele Roeolie tilsættes 6 Dele Salmiakspiritus og 6 Dele Vand, der blandes godt hermed i $\frac{1}{4}$ Time, hvorpaa Blandingen henstaaer tildækket og rolig i 3 Dage. Den renjede Olie afhældes og filtreres, medens det Tiloversblevne kan anvendes til Sæbefabrikation.

Rosafarve paa Hørgarn. Garnet behandles først som sædvanlig i Almind, affylles og bejtes dernæst i en Opløsning af Tinforskor af 2° B., hvorpaa det ved Farvning i et Aftog af Rødtræ antager en fin af Rosensfarve. Garnet kan ogsaa bejtes med finst Natron og derpaa farves i et svagt Rødtræaftog.

Rosenpomade. 1200 Dele fed fransk Rosenolie sammenjmeltes med 1000 Dele hvidt Vox og 200 Dele Spermacet, tilblandes 1 Del tyrtist Rosenolie, 2 Dele Geraniumolie og 1 Del Bergamololie, hvorpaa det farves ved Tilsætning af 1 Del Kammin.

Russisk Forfæst til Strøgmasse til fugtige Vægge. I en kogende Opløsning af $3\frac{3}{4}$ Pund Jernvitriol i 50 Potter Vand kommes efter hinanden 2 Pund hvidt Harpir, 10 Pund af en eller anden Farve, 8 Pund Rugmel og $6\frac{1}{2}$ Pund Linolie, og det

røres jaalænge sammen, indtil det danner en fuldstændig ensartet Masse. Denne paastryges 2 Gange saa varm som muligt og i tørt og varmt Vejr.

Røgelse. 1) Kongerøgelse 100 Dele Benzoe gummi, 100 Dele Mastix, 100 Dele Viraf, 56 Dele Violrod, 40 Dele Rhodijertræ, 50 Dele Rav, 12 Dele Nelliker, 12 Dele Ceylonkanel, 3 Dele grovt skaarne Rosenblade, 3 Dele Lavendler, $1\frac{1}{2}$ Del Bergamotolie, $\frac{3}{4}$ Dele Neroliolie. De faste Ingredientser stødes eller stødes grovt og stænkes med Olierne, som opløses i lidt Vin-aand. Dernæst tørres, hvorpaa Massen stilles ad, hvis den er klæbet sammen.

2) Berlinerøgelse. 320 Dele Kastarillebark, 96 Dele hvidt Saffer og 48 Dele Tragantgummi stødes fint, blandes med 192 Dele flydende Storax og saameget Vand, som er nødvendig for at danne en stiv Dejj, der udtørres paa et varmt Sted, stødes og sigtes samt blandes med 288 Dele Benzoe gummi, 120 Dele Nelliker, 120 Dele Viraf, 160 Dele Lavendler, 160 Dele Pæon-blomster, 160 Dele Solfikkeblomster, 160 Dele Kornblomster, 160 Dele Kanelblomster, 160 Dele Kanel samt 320 Dele Violrod, der alt stødes fint, sigtes, blandes sammen og fugtes med en Blanding af $\frac{1}{2}$ Del Mosfus, 6 Dele Lavendelolie, 6 Dele Bergamotolie, 6 Dele Citronolie, 3 Dele Nellikeolie, 3 Dele Timianolie, $\frac{1}{2}$ Del Kanelolie og 12 Dele Røgelseessents. Det opbevares i smaa, godt lukkede Flasker, beskyttet mod Lyset.

Røgelseessents. 1) 16 Dele Benzoetinktur (1—10), 8 Dele Bergamotolie, 8 Dele Perubalsam, 4 Dele Citronolie, 4 Dele Nellikeolie, 3 Dele Neroliolie, 1 Del Lavendelolie, 1 Del Kanelolie, $\frac{1}{2}$ Del Rosenolie, $\frac{1}{15}$ Del Mosfus og 72 Dele Spiritus. 2) 2 Dele Perubalsam, 8 Dele Benzoetinktur, 12 Dele Eau de Cologne, $\frac{1}{2}$ Del koncentreret Eddiksyre og $\frac{1}{20}$ Del Mosfustinktur. 3) 4 Dele Kastarillebark, 1 Del Nelliker, 1 Del Kanel, 1 Del Allehaande, 1 Del Muskatblomme, 4 Dele Viraf, 8 Dele Benzoe, 2 Dele flydende Storax og 2 Dele Muskatnød stødes og digererer 8 Dage med 32 Dele Spiritus (15°), udpresjes, filtreres og til-sættes 1 Del Nellikeolie, 1 Del Kanelolie, 1 Del Bergamotolie, 1 Del Citronolie, 1 Del Lavendelolie, 8 Dele Perubalsam og $\frac{1}{20}$ Del Mosfus.

4) Orientalisk Røgelsebalsam. 12 Kvint Spiritus, 1 Kvint Benzoetinktur, 1 Kvint Ambratinktur, 2 Kvint Bergamotolie, 2 Kvint Lavendelolie, 2 Kvint Rosmarinolie og 5 Centigram Mosfus.

5) Persisk Røgelsebalsam. 3 Kvint Nelliker, 3 Kvint

Rastarillebart, 3 Kvint Allehaande, 3 Kvint Olibanumgummi, 12 Kvint Violrod, 12 Kvint Benzoeummi, 12 Kvint Ceylonfanel, 6 Kvint Mustatnød, 6 Kvint Perubalsam, $4\frac{1}{2}$ Kvint flydende Storax, 25 Centigram Mosfus, 1 Kvint Bergamotolie, 1 Kvint Lavendelolie, 1 Kvint Citronolie, 10 Draaber Jernikelolie, 10 Draaber Rosenolie, 20 Draaber Neroliolie og $\frac{1}{2}$ Pot Spiritus. De tørre Bestanddele pulveriseres og digereres med Spiritusjen i 8te Dage, blandes med de øvrige Bestanddele og henstaaer endnu 8te Dage, hvorpaa Vædsfen hældes fra. Resten overhældes endnu med 1 Pægl Spiritus og dette sidste Udtræk blandes med det Første, hvorpaa filtreres.

6) Wittenbergers Kogelseedike. 4 Kvint Ranelolie, 15 Kvint Citronolie, 15 Kvint Lavendelolie, 4 Kvint Timianolie, 4 Kvint Bergamotolie, 5 Kvint Nellikolie, $1\frac{1}{5}$ Pund Eddikesyre og $1\frac{1}{5}$ Pund Eddikeæther.

7) Kogelseessents. 60 Kvint Alkohol, 10 Draaber Ranelolie, 15 Draaber Nellikolie, 20 Draaber Lavendelolie, 30 Draaber Bergamotolie, 5 Draaber Timianolie, 10 Draaber Rosenolie og 20 Draaber Neroliolie rystes godt sammen og tilsættes $1\frac{1}{2}$ Kvint Benzoetinktur og $1\frac{1}{2}$ Kvint Vanillettinktur. 8) $\frac{1}{2}$ Pot Eau de Cologne, 25 Kvint Benzoetinktur, 12 Kvint Vanillettinktur, 3 Kvint Lavendelolie, 3 Kvint Citronolie, 3 Kvint Bergamotolie og $\frac{1}{2}$ Kvint Nellikolie. 9) $\frac{1}{2}$ Pot Spiritus, 6 Kvint Perubalsam, 3 Kvint Mustatnødelolie, 3 Kvint Nellikolie, 3 Kvint Ranelolie, 6 Kvint Bergamotolie og 6 Kvint Citronolie blandes godt og tilsættes 25 Kvint Benzoetinktur, 25 Kvint Vanillettinktur, 1 Kvint Mosfustinktur og 6 Kvint Eddikeæther.

Kogelseepapir. 1) 50 Dele Benzoepulver digereres med 1000 Dele Alkohol under Omrystning, filtreres, inddampes til 600 Dele og tilblandes 25 Dele Perubalsam, 3 Dele Ambratinktur, 3 Dele Mosfustinktur, 6 Dele Ranelolie, 6 Dele Nellikolie, 6 Dele Rosentræolie og 6 Dele Mustatblommeolie. Skrivpapir trækkes igjennem en Alunopløsning og tørres, hvorpaa det paa begge Sider overstrænges med ovenstaaende Opløsning og tørres, hvorefter Papiret udklippes i regelmæssige Stykker af et Kortblads Størrelse. Naar et saadant Stykke holdes over et brændende Lys eller Lampe uden at det antændes, udspreder det en stærk Parfume. 2) Skrivpapir overstrænges flere Gange med følgende Blanding: 6 Dele Perubalsam, 1 Del Benzoepulver, $\frac{1}{2}$ Del flydende Storax, $\frac{1}{20}$ Del Mosfustinktur, $\frac{1}{2}$ Del Ambra, $\frac{1}{4}$ Del Rosentræolie, $\frac{1}{4}$ Del Mustatnødelolie, $\frac{1}{4}$ Del Nellikolie, $\frac{1}{2}$ Del Lavendelolie, $\frac{1}{2}$ Del Citronolie, $\frac{1}{2}$ Del Bergamotolie og $\frac{1}{4}$ Del Neroliolie.

Røgelsepastiller. 1) 16 Dele pulveriseret Benzoe, 16 Dele Salpeter, 16 Dele pulveriserede Nellsifer og 16 Dele Sukker blandes med 20 Dele pulveriseret Kastarillebart, 60 Dele flydende Storax, 2 Dele pulveriserede Lavendler og 500 Dele pulveriserede Træful. Blandingen overstænkes med 1 Del Kanelolie opløst i lidt Spiritus og arbejdes under Tilfætning af Stivelseskliester sammen til en tyk ensartet Deig, som formes til smaa spidse Kegler af c. $\frac{3}{4}$ Tommers Højde og c. $\frac{1}{4}$ Tommes Bredde fornedet, hvorefter disse anbringes ved Siden af hinanden paa Blikplader og tørres ved almindelig Temperatur. Antændes en saadan Pastil efter Tørringen i Spidsen, vil den forbrænde under Glødning og udsprede en behagelig Lugt i Værelset.

2) 200 Dele Kulpulver, 6 Dele pulveriseret Benzoe, 6 Dele reben Storax, 12 Dele pulveriseret Virak, 12 Dele pulveriseret Mastix, 3 Dele Aminegummi, 3 Dele Ladangummi, og 6 Dele pulveriseret Salpeter.

3) 200 Dele Kulpulver, 12 Dele stødt Kastarillebart, 12 Dele pulveriseret Sandarak, 3 Dele pulveriseret Aminegummi, 3 Dele flydende Storax, 6 Dele Kanelpulver, 6 Dele Nellsikepulver, 6 Dele Salpeterpulver og lidt Ambra- og Moskustinttur.

4) Indiske gule Røgpastiller. 100 Dele pulveriseret Sandeltræ, 150 Dele pulveriseret Benzoe-gummi, 25 Dele Tolu-balsam, 3 Dele Sandeltræolie, 3 Dele Kanelolie, 3 Dele Nellsikeolie og 9 Dele Salpeter.

5) 25 Dele Benzoe-pulver, 25 Dele Kastarillebart, $7\frac{1}{2}$ Del Myrrha, 150 Dele Kulpulver, 12 Dele Salpeter, $4\frac{1}{2}$ Del Muskat-nødolie og $4\frac{1}{2}$ Del Nellsikeolie.

6) 100 Dele Kulpulver, 75 Dele pulveriseret Benzoe-gummi, 25 Dele Tolubalsam, 25 Dele Vanille, 25 Dele Nellsikepulver, 9 Dele Salpeter, $1\frac{1}{2}$ Del Sandeltræolie og $1\frac{1}{2}$ Del Neroliolie.

Saltslage, Engelsk — til Medjæltning af Kjød. Denne Saltslage tilberedes ved at opløse 6 Pund Kjøttensalt, 10 Kvint Salpeter og 1 Pund Sukker i 20 Potter Vand og give Blandingen et Opkog. Efter Afkjøling hældes denne Lage paa Kjødet, som herved bibeholder sin røde Farve, medens Sukkeret navnlig skal forhindre, at Salpeteret gjør Kjødet haardt.

Sandaraksafsaft. 125 Dele Sandarak og 125 Dele Mastix pulveriseres og blandes med knust Glas, hvorefter det overhældes med 125 Dele Æther og dernæst med 500 Dele Alkohol. Op-løsningen foretages uden Anvendelse af Varme ved Omrøstning, hvorefter filtreres og parfumeres med lidt Lavendelolie.

Sandstenskit. Til Reparation af Sandstens Gjenstande blandes 20 Dele fint Sand, 2 Dele pulveriseret Sølvberglod og 1 Del lædsfet Kalk med Vinolie eller Vinoliefernis til en Kit, som efter Tørring bliver haard som Sten.

Schellak, Blegning af —. 10 Dele Schellak koges med 4 Dele Soda og 120 Dele Vand til Opløsning, hvorefter henstilles for at fedtagtige Dele kunne udskilles. Derefter filtreres igjennem Væred ned i et Trækar. Dernæst fremstiller man sig en Blegevædske ved at udryde 10 Dele Chlorkalk med 100 Dele Vand og tilblende 12 Dele krystalliseret Soda i 100 Dele Vand, hvorpaa Blandingen filtreres og hældes i Schellakopløsningen. Til denne Blanding sættes nu draabevis Saltshyre under Omrøring, indtil Schellacken begynder at udskille sig kornet, hvortil der kun behøves lidt Saltshyre. Dernæst henstilles i 2—3 Dage, hvorefter Blegningen er til Ende, Schellacken udskilles da ved Til sætning af Saltshyre, udvaskes, smeltes ved at varmes i kogende Vand og udrylles i Stænger, som bringes i koldt Vand for fuldstændig at fjerne.

Schellakfernis, Klaring af —. Ved Opløsning af Schellak i Spiritus bliver Opløsningen uklar hidryende fra, at Schellacken indeholder fedt- og voxagtige Stoffer. Disse kunne fjernes ved at ryste Opløsningen med $\frac{1}{4}$ Del af dens Rumfang Benzin og hensejtte den under jævnlig Omrøstning en Timestid. Ved rolig Henstand vil den da dele sig i to Lag, af hvilke det øverste er en Opløsning af Fedt og Voxarterne i Benzin, det underste en blank spirituos Opløsning af Schellak. Benzin opløses kun i ringe Mængde i den anden Vædske, og naar man ved Hjælp af en Hævert eller Stilletragt har skilt Vædskerne, kan denne ringe Mængde let fjernes ved en svag Opvarmning. Da Schellak er uopløselig i Benzin kan man ogsaa rense den for Anvendelsen til Færnis ved at pulverisere den grovt og 1—2 Gange digerere den med varm Benzin.

Schellak, Opløsning i Salmiakspiritus. 3 Vægtdele lys Schellak kommes i en Flaske med 1 Vægtdel Salmiakspiritus og 6—8 Vægtdele Vand, sammenrystes godt og henstaaer i 12 Timer, hvorpaa Indholdet hældes i en Kerpotte og koges under stadig Omrøring til Schellacken er opløst. Denne Opløsning kan anvendes paa mange Maader. Den kan i Hattfabrikationen erstatte den spirituose Schellakopløsning. Udreven med Terra de Sienna eller Offer kan den anvendes til Overstrykning af Gulve. Tilsat en Opløsning af Kalsjelerbrunt i forthyndet Salmiakspiritus kan den

benyttes som en vandtæt, varig, brun Beitsje til Træstærkerarbejde, som kan nuanceres ved Tilsætning af et Uldræk af Blaatræ eller Rødtræ. Udreven med Rønrøg egner den sig til en vandtæt sort Færnis til Læder og Træ samt til Mærkning af Papper, ligesom den udreven med forskellige Farver kan benyttes til vandtætte Tapeter. Ved Valget af Farverne maa dog undgaaes saadanne, som indeholde Gibs, da denne sønderdeler Schellakopløsningen.

Opløsningen har ogsaa Evne til at opløse Anilinfarver. Anilindrønt opløses i en fortyndet kogende Schellaksalmiakspiritusopløsning, der paa 1 Del af den oprindelige Opløsning endnu indeholder 8 Dele Vand. Gul Anilin opløses ligeledes og kan benyttes til at nuancere den grønne. Ved Tilsætning af en Opløsning af Karmin i Salmiakspiritus faaes en pragtfuld rød Opløsning, som kan benyttes til Beitsje eller Blæk. Anvendt til Udrivning af Vandfarver blive disse efter Tørring uopløselige i Vand.

Segllak, Fabrikation af.— Ved Fremstillingen af Segllak gjælder det som almindelig Regel, at de forskellige Bestanddele sammensmeltes ved saa svag Varme som muligt, idet man tillige anvender Forsigtighed, at der ikke gaaer Ild i den brændbare Masse. Skal Massen farves med en Blanding af forskellige Farvestoffer maa disse først nøjagtig sammenrives og dernæst opvarmes forinden de blandes til Lakmassen, hvorefter det Hele arbejdes til en ensartet Masse.

Som Exempler paa Forholdet af de forskellige Stoffer til fine og ordinaire Laksorter anføres følgende:

1) Finessste rød Segllak. 120 Dele Schellak, 80 Dele Terpentintin, 90 Dele Zinnober, 20 Dele Terpentinsolie og 30 Dele Magnesia. 2) Fin rød Segllak. 60 Dele Schellak, 40 Dele Harpix, 70 Dele Terpentintin, 4 Dele Terpentinsolie, 15 Dele Kridt, 15 Dele Gibs og 45 Dele Zinnober. 3) Ordinært Postlak. 20 Dele Schellak, 80 Dele Harpix, 50 Dele Terpentintin, 5 Dele Terpentinsolie, 30 Dele Kridt, 5 Dele Gibs og 60 Dele Mønnie. 4) Ordinært Paffelak. 15 Dele Schellak, 85 Dele Harpix, 60 Dele Terpentintin, 5 Dele Terpentinsolie, 20 Dele Kridt, 10 Dele Teglstenspulver og 50 Dele Engelskrødt. 5) Hæftelak for Papper etc. 50 Dele Kolofonium, 8—10 Dele Harpixolie og 20 Dele pulveriseret Tungspath eller 40 Dele Kridt. Det farves gult med Guldofter, lyserødt med Mønnie og mørkerødt med pulveriseret Blodsten eller Engelskrødt.

Wagner angiver følgende Forstrifter til Tilberedning af Segllak:

A. Fin rød Segllaf:

	1	2	3	4	5
Schellaf	550	620	550	700	760
Terpentin	740	680	600	550	410
Kridt eller Magnesia	300	200	—	—	—
Gibs eller Zinkthvidt	200	—	—	—	—
Permanenthvidt	—	100	380	300	320
Zinnober	130	220	340	300	540
Terpentinolie	—	—	—	20	40

B. Rød almindeligt Segllaf.

	1	2	3	4	5
Schellaf	520	490	620	710	740
Terpentin	600	580	520	600	420
Fyrreharpix	440	440	320	210	160
Kridt	180	—	—	100	—
Permanenthvidt	—	320	300	—	120
Zinnober	180	130	200	400	520

C. Sort Segllaf.

	1	3	4	5
Schellaf	480	660	740	680
Terpentin	520	420	380	360
Fyrreharpix	460	400	340	300
Kridt	280	140	140	150
Rønrøg	80	—	—	—
Benfort	—	420	300	320
Begasfalt	—	—	—	200

Pakkelfaf. 2000 Dele Kolofonium, 1000 Dele Fyrreharpix, 500 Dele Terpentinolie, 750 Dele Kridt og 30 Dele Terpentiniolie. Massen farves brunrød med 1000 Dele Umbra eller rødt Fibeler.

Gult Segllaf. Til Farvning heraf bruges Chromgult, men da Farven ved for høj Temperatur let ødelægges, maa der hertil benyttes en let smeltelig Blanding. Til finere Sorter bruges 76 Dele bleget Schellaf, 85 Dele Terpentin, 45 Dele Fyrreharpix, 18 Dele Magnesia og 25 Dele Chromgult; til simplere Sorter tages 60 Dele Schellaf, 70 Dele Terpentin, 60 Dele Fyrreharpix, 15 Dele Gibs, 15 Dele Kridt og 45 Dele Chromgult.

Grønt Segllaf. 70 Dele Schellaf, 80 Dele Terpentin, 40 Dele Fyrreharpix, 15 Dele Magnesia og 25 Dele af en Blanding af den ønskede Nuance af Berlinerblaat og Chromgult.

Blaa Segllaf. 70 Dele Schellaf, 60 Dele Terpentin, 35 Dele Fyrreharpix, 10 Dele Magnesia, 20 Dele Kridt og

20—25 Dele blaa Farve, til lyst Ultramarin eller Bjergblaat, til mørkt Berlinerblaat.

Gjennemfjigtigt Segllak. Det gjennemfjigtige eller snarere gjennemskinnende Segllak hører til de fineste Laksorter, da der kun kan benyttes de reneſte Materialier hertil. Schellak alene er heller ikke tilſtræffeligt, men maa tilſættes noget Maſtix, ligeſom man maa benytte en meget lys og tykſlydende Terpentin.

En ſmuk Sort er det ſaakaldte Aventurinlak, ſom ſaaes ved Tilſætning af fint pulveriseret gullig eller broncefarvet Glimmer, ſaakaldet Katteſølv eller Katteguld. Guld- eller Sølvlak ſaaes ved Blanding af fint revne Blade af Bladguld eller Bladſølv til den ſmeltede Grundmaſſe. Som Grundmaſſe for gjennemfjigtigt Segllak kunne følgende Blandinger benyttes: 1) 15 Dele bleget Schellak, 15 Dele tyk klar Terpentin, 30 Dele Maſtix og 10 Dele Kridt. 2) 30 Dele bleget Schellak, 35 Dele tyk Terpentin, 40 Dele Maſtix og 20 Dele Zinkhvidt. 3) 30 Dele bleget Schellak, 40 Dele tyk Terpentin, 50 Dele Maſtix og 30 Dele Permanent-hvidt. Sidſtnevnte Blanding egner ſig i Sædeleſhed til Fremſtilling af den ſmukke ſaakaldte Emaillelak. Særlig ſmuk bliver denne, naar den farves ſvagt roſenrød med en ſmuk Kraplak, hvorved Segl-aſtrykket ſaaer Lighed med en Kamé.

Segllak, ſlydende rød for Mekanikere. 1 Del fin lys Schellak og 1 Del Zinnober overhældes i en Flaſke med 1 Del Æther og 2 Dele Spiritus og omrøsſes uden Anvendelſe af Varme til man ſaaer en enſartet, tykſlydende Maſſe. Ved Brugten paaſtryges denne med en Pensel paa den forud opvarmede Gjenſtand og herdes meget hurtigt.

Selleri Lixor. $1\frac{1}{5}$ Pund friſte Selleriſrø, 5 Kvint Koriander, 5 Kvint Muſkatblomme, 10 Kvint Citronſkaller, 2 Kvint Ceylon Kanel og 2 Kvint knuſt Vanille behandles med 10 Potter 95 % holdig Vinaand og henſættes 24 Timer. Derefter afdeſtilleres 10 Potter, der tilſættes 10 Potter Vand og de øvrige 5 Potter afdeſtilleres. De 10 Potter Deſtillat blandes med 30 Potter 95 % holdig Vinaand, hvorefter de tilſættes 30 Pund Sukker og ſaa meget Vand, at man ſaaer 100 Potter Bædſke. Denne farves ſvagt gul med Safran Tinktur eller, hvis man vil have den grønlig, tilſættes til denne nogle Draaber Indigoopløsning.

Sennop. Fabrikation af forſkjellige Sorter. 3 Handeden ſjelnes imellem hvid, ſort, gul, brun, engeliſk, ruſſiſk, Sarepta etc. Sennop; det er alle Varieteter af Sennopſplanten, ſom fremkommer ved forſkjellig Kultur af forſkjellige Arter. Vil man tilberede malet Sennop, ſer dette paa følgende Maade: Den fra

Støv etc. befriede Sennop males ganske fint, bringes i en Lærreds Pressepose og anbringes i en Presse imellem opvarmede Jernplader, hvorpaa den fede Ole udpreses. For at faa denne fuldstændigere fjernet kan man ogsaa varme Massen forinden den bringes i Pressen. Den tilbageblevne Pressekage maa da atter pulveriseres fint og sigtes.

Dette Pulver, undertiden med forskjellige andre Tilsætninger, benyttes til Fremstillingen af de forskjellige udrørte Sennopsforter, paa hvilke efterfølgende Forskrifter anføres:

1) Patent Mustard in pots. 800 Dele Sennopspulver, 10 Dele Røgennepeber, 150 Dele Hvedemel og 150 Dele Salt udrøres med en passende Mængde Vand.

2) Taffelsennop efter Lenormand. 200 Dele Sennopspulver, 6 Dele Selleri, Kørvel og Estragon, nogle Hvidløg og Anchovis sammenrives, tilsættes noget Vin og Sukker samt en passende Mængde Vand. Naar Massen er kommen i Krutterne hældes lidt Eddike over hver.

3) Dansk Sarepta Sennop. 25 Dele Sarepta Sennopsmel blandes med 12 Dele Sukker og udrøres lidt efter lidt med 25 Dele god Eddike, hvorpaa det maa henstaa 48 Timer førend Brugen.

4) Engelsk Sennop. 300 Dele Sennopspulver udrøres med 600 Dele Eddike. Naar det har staaet i 4 Timer affjøles et glødende Jern flere Gange deri, hvorpaa der tilsættes 2 Dele Røgennepeber, 5 Dele Ceylonkanel, 5 Dele Ingefær, $\frac{1}{2}$ Del Fenikelsfrø og 100 Dele hvidt Sukker, alt pulveriseret.

5) Tydsk Sennop. 60 Dele hvidt Sennopspulver og 60 Dele sort Sennopspulver udrøres med 120 Dele kogende Vand og tilsættes 30 Dele Vineddike. Naar det har staaet 24 Timer blandes 1 Del Kanel, 2 Dele Nellikser og 60 Dele Sukker samt 90 Dele hvid Vin deri.

6) Vin Sennop. 12 Dele sort Sennopspulver og 25 Dele hvidt Sennopspulver blandes med 6 Dele stødt hvidt Sukker og 6 Dele Ingefærpulver, hvorpaa det udrøres med saa meget hvid Vin, til det bliver en tynd Deig. Denne staaar tildækket i 24 Timer og fortyndes derefter med Vineddike.

7) Sur Düsseldorfer Sennop. 3 et Anker kommes 1 Pund spansk Humle, hvorpaa det fyldes med Eddike; i et andet Anker kommes 4 Pund hakkede Væg og det fyldes ligeledes med Eddike, hvorpaa begge henstaa i 8 Dage. 20 Pund hvidt Sennopsmel kommes i et Kar med 30 Pund sort Sennopsmel, tilsættes $\frac{1}{2}$ Pund stødt Nellikser, $\frac{3}{4}$ Pund stødt Korianderfrø og

udrøres med 20 Potter af den nævnte Løgeddife og 20 Potter af Krydderreddifen. 4 Pund Salt udrøres i 4 Potter opvarmet Løgeddife, og naar det er opløst, omrøres det i Massen, der da staaer tildækket i 4 Dage.

8) Skotsk Sennop. 400 Dele Sennopsmel, 25 Dele Hvedemel, 75 Dele Kogsalt 7 Dele Kagennepeber omrøres med Vand og Eddife til en tyk Deig, som henstaaer i 2 Dage.

9) Bayerisk Sennop. $\frac{1}{2}$ Pot Eddife koges med 35 Kvint Sukker og affjøles til det er lunkent. 12 Kvint gul Sennopsmel og 12 Kvint brunt Sennopsmel udrøres lidt efter lidt med denne Eddife og henstaaer tildækket i 48 Timer.

10) Hamborgsk Sennop. $\frac{3}{4}$ Pund gult og $\frac{1}{4}$ Pund sort Sennopsmel udrøres i en Staal med noget kogende Vand til en tyk Deig, der strax tildækkes og henstaaer til den er kold. $\frac{1}{2}$ Pot Vineddife koges derpaa med 65 Kvint Sukker og 6 Kvint Salt og affjøles; hermed udrøres Sennopen lidt efter lidt, hvorpaa tilsættes $\frac{1}{4}$ Kvint Kagennepeber, 1 Kvint Nellsifer, 1 Kvint Kanel, $\frac{1}{2}$ Kvint Muskatblomme og $\frac{1}{2}$ Kvint Ingefær, alt stødt.

11) Düsfeldorfer Vinjennop. 3 Pund gul og 3 Pund brun Sennop, der er malet og udpresjet, overhældes med saa meget hedt Vand, at der optaaer en Deig. Denne henstilles tildækket i 3 Timer, hvorpaa tilsættes 1 Pund hvidt Sukker, 6 Kvint fint stødt Kanel og 6 Kvint Nellsifer. Det hele fortyndes da med saa megen Rødvín, at Massen faaer en passende Konsistens.

12) Fin Kremjer Sennop. Hertil bruges 4 Pund malet og udpresjet brun Sennop. 35 Kvint Rødløg haffes fine, blandes med $\frac{1}{2}$ Pund reven Peberrod og begge Dele overhældes med 2 Potter almindelig Rødvín, hvorpaa det staaer tildækket i 24 Timer. Vinen udpresjes i et Klæde og udrøres lidt efter lidt med Sennopen. Af 6 Citroner afrives den gule Skal paa 1 Pund helt Sukker og overhældes med Saften af Citronerne, hvorpaa det udrøres i Sennopen, som endnu gives den fornødne Konsistens ved Tilfætning af Rødvín.

Sennospapir som Trækplaster (Montarde en fenilles).
Tilberedning. Den Sennop, der skal benyttes hertil er den ruffeste Serepta Sennop, som er malet og stift fra den fede Olie ved Presning. En Oplosning af Kautschuk i Svovlsulfstof af Konsistens som tyk Kollodium blandes i Porcellainsmorter med det fineste Sennospulver til en meget tyk Deig, hvorpaa Massen strax stryges med en Spatel paa Filtrerpapir. Før end Blandingen af Sennospulveret med Kautschukoplosningen er det nød-

vendigt at sigte Semopen, da de sammentyftede Klumper ellers vanskeligt kunne udrøres til en ensartet Masse. Den fede Olie maa fuldstændig udpreses af Semoppen til dette Brug, da Massen ellers ikke hæfter paa Papiret. Paa Grund af Svovlsulfets Fugtighed maa hele Operationen udføres saa hurtigt som muligt.

Signaturer for Planter i Haven. Signaturen udstjæres af glat Pap og derpaa skrives Navnene med Blæk og tørres. Disse Mærker lægges da i Linoliefernis for aldeles at gjenne-trænges deraf, hvorpaa de ophænges paa Snore under Taget til Tørring. Efter Tørringen saa de Udseende af Horn, modstaa i lang Tid ethvert Vejrlig og ere varigere end Metalsignaturer.

Sikkativ. 1) Farveløst. Linolie koges med Blylte til den har antaget en tykshdende Konsistens, hvorefter Produktet op-løses i Terpentiniolie. Paa denne Maade faaes en klar, gjenne-sigtig Sikkativ, som lader sig blande med alle Farver.

2) Borjurt Mangan. En Opløsning af Brinsten i Salt-syre sælles efter at være filtreret med en hed Boraxopløsning, hvorpaa Bundfaldet frasiltreres og udvaskes samt tørres. En lille Tilfætning af dette fine Pulver er tilstrækkelig til at bevirke den hurtigste Tørring af enhver Oliefarve.

3) Siccatis de Courtran. 7 Dele Linolie, 2 Dele Møn-nie, 2 Dele Solberglød, og 1 Del Blysnuffer koges sammen indtil Massen bliver tyk og mørkebrun, hvorpaa denne opløses i 20 Dele god fransk Terpentiniolie. Opløsningen hældes varm igjennem et Klæde og henstilles i flere Maaneder til Klaring.

Sikkerhedspapir. For at at forhindre Falsknerier af skrevne Dokumenter anvendes Papir, hvor der til Kunningen er anvendt Vinvand tilsat 5 % Cyanjerkalium eller Svovlschammonium. Derpaa træktes det limeede Papir igjennem en tynd Opløsning af svovlsurt Mangan eller Kobber. Forsøges nu en Forandring af Skriften paa et saadant Papir, som er beskrevet med Galæble-blæk, ved Behandling med Syrer, saa forvandles Skriften fra Sort til Blaat eller Rødt, alt efter Anvendelsen af Saltene. An-vendes til Hjernelsen af Skriften Alkalier, bliver Papiret brunt. Vil man forsøge en Radering paa dette Papir, fjernes det farvede Lag fra Overfladen af Papiret og den hvide Kjerne træder frem, da Farven kun findes paa Papirets Overflade.

Sikkerhedstændstikker. Efter Wagner benyttes følgende Blan-ding til Tændstikkerne: 11 Dele chlorur Kali, $1\frac{1}{2}$ Del Glas-pulver, $1\frac{1}{2}$ Del Svovlties, 1 Del Brinsten, 2 Dele tvedrom-jurt Kali forarbejdes med en Opløsning af 1 Del arabisk Gummi

og 2 Dele Vand til en ensartet Masse, og de dermed forarbejdede Tændstikker overtræktes med en Fjernis. Denne tilberedes ved i $1\frac{1}{2}$ Pot Alkohol at opløse 1 Pund bleget Schellak, 3 Pund lyseste Kolofonium, 18 Kvint venetiansk Terpentint, 6 Kvint Kamfer, 35 Kvint Benzoe-gummi, $1\frac{1}{2}$ Kvint Ravendelolie og $\frac{1}{2}$ Pund Linoliefjernis.

Til Strygfladen anvendes følgende Blanding: 9 Dele amorf Fosfor, 7 Dele Svovlfies, 3 Dele Glas og 1 Del Rim. Blandingen skal efter Paastrykning og Tørring se mat ud.

De anvendte Materialer maa være fint flemmede. Den chlor sure Kali rives i fugtig Tilstand og stor Forsigtighed maa anvendes ved Sammenblandingen af Stofferne for at undgaa Antændelse.

Sild. Medsaltning. 1) Den pommerske Maade. Sildene stilles rene med en Risikost, Underhæben aftages, hvorved Indvoldene medfølge, afskrides med Salt og lægges i et Kar. Saltet udtrækker en Del Blod og Vand og danner en Luge. Naar Saltet er opløst og Sildene ere gjenneintrukne deraf, hvilket sker i 24—48 Timer, bearbejdes de forsigtigt imellem hinanden, optages, overstrøes igjen med Salt og ordnes lagvis i en Tønde saaledes, at Sildene komme til at ligge paa Ryggen og at Hovederne af det ene Lag ligge over Halerne paa det underste Lag. De sætte sig i Tønden efter 24 Timers Forløb, hvorpaa der endnu ordnes flere Lag deri, indtil denne er fuldt paffet, hvorpaa Laaget paa sættes, og igjennem Spundset hældes saa meget stærkt Lag, at Tønden fyldes. Til 2 Tønder saltede Sild medgaaer 1 Tønde Salt.

2) Den hollandske Maade. Sildene renses som angivet ved den foregaaende Maade og lægges derefter 12—24 Timer i en mættet Kogsaltopløsning, hvorefter de optages, afdrypes og tørres saa godt som muligt for derefter at lægges i Tønder. De ordnes lagvis med Salt imellem og Tønderne fyldes med Saltlage.

3) Den engelske Maade. Sildenes Hoveder afslippes med en stor Sax og Indvoldene udtages, idet Bugen skjæres op paa langs, omtrent $\frac{1}{8}$ Tomme foran Bugfinnerne. De udvaskes i Saltvand med et Ris, afdrypes i 15 Minutter og kommes i et Kar, hvori de overstrøes med en Blanding af 134 Pund Kogsalt, $1\frac{1}{2}$ Pund sort Peber, $\frac{3}{4}$ Pund stødt Cassiafras og 6 Pund Suffer, hvori de ligge i 3 Dage. Denne Blanding er tilstræffelig til 4,500 Sild. Naar de tages op af Saltblandingen paffes de regelmæssigt i en Tønde, der rummer 1500 Sild, presses godt efter at de have sat sig, og paa hver Tønde kommes 4 Potter

Vineddite samt en Lage, der er tilberedt af Sildehovederne og Indvoldene, hvorpaa Tønden tilspundses og rulles flere Gange daglig i nogle Dage, hvorpaa den atter fyldes med Lage.

Den nævnte Lage tilberedes paa den Maade, at Hovederne, Indvoldene, Rognen og Mælken af Sildene kommes i en Kobberkjedel og koges i 4 Timer med 28 Potter Vand og 6 Pund Salt til en Portion af 4,500 Sild, indtil det Hele dammer en Deig, hvorfra man lader det flydende løbe gennem en Haarsigte, medens det Tiloversblevne udpresjes. Paa den samlede Vædske vil der efter Afkjølingen svømme en Olie, som affimmes omhyggeligt.

4) Redlægning af smaa Sild som Anchiovis. Naar Sildene ere skrumpede rene og Underfjæben med Indvoldene ere borttagne, lægges de i et Kar og overhældes med kogende Vand, hvori der er blandet Eddike, skaarne Løg og grovt Krydderi. Heri lader man dem staa i 3 Timer. Efter at grovt stødt Allehaande, Peber, tørret og stødt Rosmarin er blandet med en Del Salt lægges de aftørrede Sild lagvis med Laurbærblade, Krydderiet, Saltet og Urterne i en lille Tønde, et Laag paalægges med en Vægt og saaledes staa de i 14 Dage, hvorefter de ere færdige til Brug. De kunne ogsaa nedlægges raa paa denne Maade, men maa i saa Tilfælde staa i 4 Uger før Brugen.

Sild, Røgning. Sildene stilles strax ved Underfjæben og Indvoldene trækkes derved ud; ere de rene behøves de ikke at vaskes. De kommes derpaa lagvis i et Kar, hvor de bestrøes med Salt, blandet med noget Buddersukker og blive saaledes liggende i 48 Timer. Der stiftes derpaa lange Træpinde gennem Djene, Sildene skydes tæt sammen paa disse og de ophænges i Skorstenen eller i et Røgkammer, samt røges bedst med Birkeblade, Brændenelder eller Enebærgrene. Røgen maa vedligeholdes uafbrudt indtil de ere gode.

Vil man benytte Fadrokning, udslaaes Bunden af en stor Tønde, hvor der paa Siderne anbringes mange Smaahuller, og denne sættes paa Stene, 9—10 Tommer fra Jorden, og under Tønden anbringes en Ildgrube, hvori der fyldes Saugspaaner, som tændes med Gløder. Ilden eller Røgningen vedligeholdes i 3—4 Dage. Til Røgning udsøges de fedeste Sild og helst de, hvor Rognen kan føles udvendig.

Lægges rigtig fede, rensede Sild, indguedne med ovennævnte Blanding af Sukker og Salt i et Kar i 12 Timer, udbastes derefter i Vand, lægges 24 Timer i Mælk og røges da i 24 Timer, saa de en fin Smag, der meget ligner de bekyndte Kieler Brislinger.

Silketøjer, Farvning. De til Farvning bestemte Silkesager ordnes først efter Farven. En Robbertjedel eller et Trækar fyldes med haandvarmt Vand og for hvert Pund Silke tilsættes 3 Kvint Soda og $\frac{1}{4}$ Pund Hvedeklid, Tøjet kommes deri, bearbejdes i $\frac{1}{4}$ Time, optages, udstylles og kommes i en Rjedel med blødt Vand som koges, og for hvert Pund Silke tilsættes $\frac{1}{8}$ Pund Marsaillesæbe opløst i kogende Vand; de lyse, hvide og rosafarvede Tøjer koges deri i 15—20 Minutter, optages, affylles og farves. Tilsættes der derefter noget Sæbe kan de mørkere Tøjer koges i samme Vædske. For at fjerne de Pletter, der imellem kan komme paa Silketøjer af Syrer bearbejdes Silketøjet i Vand tilsat saa meget Svovlsyre, at Vandet smager stærkt surt. Heri bearbejdes det i 15 Minutter, optages, udstylles godt og farves.

Den raslende Lyd ved Silketøj fremkommer, naar der til det sidste Bad ved Farvningen tilsættes fri Saltsyre eller Svovlsyre.

Rosafarve paa Silketøj frembringes ved Hjælp af Fuchsin, idet der benyttes mere eller mindre heraf efter som man vil have en lysere eller mørkere Farve. Silketøjet kommes i Opløsningen, bearbejdes heri 25—30 Minutter, optages, afvrides og udstylles.

Højrodt. Hertil benyttes a) en Tinopløsning, som faaes ved at opløse 1 Pund Tin i en Blanding af 4 Pund Saltsyre af 22° B. og 2 Pund Salpetersyre af 36° B., b) et Kochenille-afkog, som fremstilles ved at koge fint pulveriseret Kochenille 1 Time med Vand, hvorpaa der for hvert Pund Kochenille tilsættes 35 Kvint renset Vinsten og Blandingen koges $\frac{1}{2}$ Time.

Til 5 Pund Silketøj fyldes en Rjedel med lunken Vand og tilsættes $\frac{1}{2}$ Pund i kogende Vand opløst Marsaillesæbe og $\frac{1}{4}$ Pund Orlean, hvorpaa Tøjet bearbejdes $\frac{1}{4}$ Time deri, optages og udstylles. En Stentruffe fyldes med haandvarmt Vand, tilsættes $2\frac{1}{8}$ Pund af Tinopløsningen og 1 Pund Kochenille, tilberedt som ovenfor angivet. Det orangefarvede Silketøj kommes deri og bearbejdes ofte dermed i 6—8 Timer, optages, afvrides med Hænderne, udstylles og tørres ved jævn Varme.

Mørkebrunt. Til 5 Pund Silketøj koges 15—20 Potter Vand med $1\frac{1}{4}$ Pund knust Catechu og 8 Kvint Salmiak og Silketøjet koges heri 15—20 Minutter. Det kommes derpaa i en anden Rjedel med rent varmt Vand, hvori Silketøjet bearbejdes, optages, afvrides og mørknes, idet 15 Kvint fromsurt Kali opløses i kogende Vand og Tøjet trækkes 15—20 Gange derigennem, optages og udstylles. Er det ikke mørkt nok trækkes det igennem varmt Vand, hvori er opløst 15 Kvint Jernvitriol. Ved mindre Mængder Catechu faaes lysere Farver.

Havanna. Silketøjet gives først en gul Grund med et Gultræsaftfog. Til 5 Pund udfoges 30 Kvint Japonica i Vand og Silketøjet trækkes 5—20 Gange herigjennem, optages, afvrides og kommes i kogende Vand, hvori er opløst 8 Kvint tvechromsurt Kali. Heri bliver det $\frac{1}{4}$ Time, optages og udfylles. Forskjellige Nuancer faaes ved at mørkne det i Vand tilsat voxlende men smaa Mængder Zernvitriol.

Rødlighbrunt frembringes paa samme Maade som foregaaende men med mindre Japonica.

Corinth, Røddbrunt. 5 Pund Silketøj koges med $1\frac{1}{4}$ Pund Alum, udfylles og farves med et Aftog af 4 Pund Rødtræ og $\frac{1}{2}$ —1 Pund Blaatræ, som først anvendes haandvarmt og derpaa opvarmes til kogning. Derpaa optages det og mørknes i foldt Vand under Tilfætning af 3—6 Kvint Soda.

Rødviollet, Blaaviollet, lilla og blaat frembringes ved Hjælp af de tilsvarende Anilinfarver, idet der til Badet for 5 Pund Silketøj sættes $\frac{1}{4}$ Pund engelsk Svovlsyre.

Vejegult. 1) Et Trækar eller en Stenkrutte, (men ikke Kobberkar) fyldes med kogende Vand og tilsættes 6 Kvint Svovlsyre og 8 Kvint Piktrinsyre. Silketøjet trækkes 15—20 Gange derigjennem og forskjønnes ved at kommes i foldt Vand, som er tilsat 4 Kvint Svovlsyre. Herved bliver Silketøjet raslende. Hvis man ikke vil have dette, bruges i Stedet for Svovlsyre 1 Pund Eddikesyre og $\frac{1}{4}$ Pund Alum. 2) En Kobbertjedel fyldes med lunkent Vand og tilsættes 1 Pund Bljucker opløst i varmt Vand. Tøjet kommes heri og bearbejdes i $\frac{3}{4}$ Time, optages, udfylles og farves i et rent Kar i foldt Vand, tilsat $\frac{1}{2}$ Pund tvechromsurt Kali. Det trækkes 15 Gange herigjennem og optages, Vædsken tilsættes $\frac{1}{2}$ Pund Saltsyre, Tøjet bearbejdes $\frac{1}{4}$ Time deri og forskjønnes i hedt Vand, der er tilsat noget Eddikesyre eller Svovlsyre, hvorpaa det udfylles godt.

Vejegrønt. Et Træ- eller Porecellainskar fyldes med haandvarmt Vand der tilsættes saa meget Svovlsyre, at Vædsken har en svag syrlig Smag samt 3 Kvint Piktrinsyre og noget Indigo-farminopløsning. Tøjet trækkes 15—20 Minutter derigjennem, optages og affylles.

Væner Sort. Silketøjet bejstes først i en eddikesur Zernopløsning af 5° B. idet det bliver Ratten over heri, optages, udfylles og farves gult i et Aftog af $2\frac{1}{2}$ Pund Gultræ og $1\frac{1}{2}$ Pund Ellebart. Det bearbejdes 20—30 Minutter heri, optages, afvrides og kommes i et Aftog af 4 Pund Campeschetræ og $\frac{3}{4}$ Pund Marseilleisæbe, hvori det bearbejdes $\frac{1}{2}$ Time under stigende

Varme til henved Røgning, hvorpaa det optages og udshylles. I Stedet for Gultræ kan ogsaa bruges Kvercitronbart, hvorved Farven bliver dybere sort, men Tøjet ikke saa blødt.

Graat. Et Kar fyldes med foldt Vand og tilsættes et Aftog af 6 Kvint stødte Galæbler og $\frac{1}{8}$ Pund Svovlsyre. Tøjet trækkes 12—15 Gange derigjennem og udshylles godt. Farven kan nuanceres paa mange Maader naar det efter Graafarvningen alimeres med $\frac{1}{2}$ Pund Alum og farves derefter i haandvarmt Vand med Tilsætning af noget Gul-, Blaa- og Rødtræaftog i forskjellige Forhold.

Chamois, Maisfarve, Gazellefarve. Denne Farve kan nuanceres i mange Nuancer. Stærkt haandvarmt Vand tilsættes noget alkalisht Orleansopløsning, som fremstilles ved at fuge 1 Del Orleans, 2 Dele Soda og 20 Dele Vand i $\frac{1}{4}$ Time. Tøjet kommes deri, trækkes 15—20 Gange derigjennem, optages og udshylles. Mørkere Nuancer alimeres svagt efter Farvningen med Orleans, afshylles og farves i Vand med noget Gul- og Rødtræaftog.

Appretering af det farvede Silketøj. Til 20—25 Alen Silketøj opløses 6 Kvint Senegalgummi i $\frac{1}{2}$ Pot Vand og sies gjennem Væred. En Staal fyldes med saa meget Vand som behøves til Udblødningen, den opløste Gummi blandes deri og derefter Tøjet, som forbliver heri nogle Minutter, hvorpaa det optages, udtrykkes og stryges med et Strøgejern eller udspændes i Rammer og tørres ved Varme.

Skifer eller Stenpergament. Dette Stof benyttes til Regnetavler i Stedet for Skifersten og der skrives derpaa med almindelige Grisler. De fabrikteres paa følgende Maade. 1) Sort Skifer stodes meget fint, sigtes og rives med Vand paa en Rivesten. Efter Tørringen rives det igjen med Rønrøg, 1 Del til 8 Dele Skifer, og naar det er fuldstændigt blandet udvøres Pulveret med Vinvand, 1 Del Vin til 16 Dele Vand, og opvarmes hermed til det danner en ensartet Deig. Tynde, faste og forud med Pimpsten afrevne Pap overstryges ganske tyndt med den varme Masse ved Hjælp af en Haarpensel, og Paastrygningen maa jævnes glat over det Hele. Naar det første Lag er tørret gives et lignende paa den anden Side, og saaledes gives 3—4 Lag paa hver Side. Tilsidst afflibes begge Sider glat med Pimpsten og overstryges med et Aftog af Galæbler, hvorved Massen bliver uoploselig i Vand paa Grund af Foreningen af Vinen med Garvesyren.

2) Godt Papir mættes med Vinoliefernis, hvorpaa det over-

stryges gjentagne Gange med følgende Blanding, nemlig 1 Del Kopalat, 2 Dele Terpentiniolie, 1 Del Strofand, 1 Del pulveriseret Glas, 2 Dele pulveriseret Skifer og 1 Del Rønrøg. Herpaa kan skrives baade med Blyant og med Griffel.

Skifertavler, kunstige. Professor Artus giver til Fremstillingen af kunstige Skifertavler følgende Forstrift: 7 Dele fint pulveriseret Skifer og 1 Del Rønrøg sammenblandes under Tiljætning af lidt Vand til en fuldstændig ensartet Masse, og denne Blanding tilsættes saa meget Vandglasopløsning af Vægtfylde 1,25, at der dannes en tynd Glød, som lader sig stryge jævnt ud paa Plader af tyndt Zernblit. Efter Tørring indfattes Tavlerne i Trærammer og ere færdige til Brug, idet man kan skrive paa dem med Griffel som paa en almindelig Skifertavle. De have den Fordel, at de ikke ere saa skjøre som disse.

Skildpadde, Imitation paa Horn. Brændt Kalk lædses med saa meget Vand at det henfalder til Pulver; dernæst tilsættes til Blyeddike saa meget 50 % holdig Kalilud, at det dannede Bundfald atter opløser sig. Til denne Blyopløsning sættes saa meget af den læstede Kalk, at det Hele danner en tynd Grød, som maa anbringes paa Hornet paa en saadan Maade, at det svarer til de sorte Tegninger paa Skildpadden. Da Farven fremtræder mørkere, jo længere Indvirkningen finder Sted, kan man herved frembringe forskellige Nuancer i Farven.

Skimmel paa Pølser og Skinke, Forhindring af —. Ved Opbevaring i et fugtigt Rum hænder det ofte, at Pølser og Skinker skimle. For at forhindre dette, og for at fjerne allerede dannet Skimmel behøver man blot at udrydde Kogfald med lidt Vand til en tynd Bælling og ved Hjælp af en Svamp overstrynge de skimlede Gjenstande hermed. Skimmelen forsvinder strax og efter saa Dages Forløb faas der et Overtræk af fine Saltkrystaller, som forhindre videre Skimmeldannelse.

Skovpærte. 1) 4 Dele brændte Ben udrøres med 1 Del Svovlsyre og $\frac{1}{2}$ Del Saltsyre, hvorpaa der tilsættes 4 Dele Sirup, $\frac{1}{2}$ Del Levertran og, naar det Hele er godt blandet, den fornødne Mængde Vand for at give den rette Konsistens. 2) 6 Dele pulveriseret Bentul, 5 Dele Sirup, 1 Del Rosolie og 3 Dele Vand blandes ensartet sammen og tilsættes $1\frac{1}{8}$ Del Svovlsyre. Efter nogen Tids Indvirkning af denne fortyndes med Vand til den ønskede Konsistens. 3) 1 Pund hvid strabet Sæbe blandes med $\frac{1}{4}$ Pund pulveriseret arabisht Gummi, der er opløst i $\frac{3}{4}$ Pund kogende Vand, hvorpaa det Hele smeltes sammen og udrøres med 12—15 Kvint sigtet Rønrøg. 4) $1\frac{1}{2}$ Pund pulveriseret

hvid Sæbe tilsættes 12 Kvint stødt Salmiak og 6 Kvint pulveriseret arabisk Gummii samt 6 Kvint med Vand reven Indigo, hvorpaa det Hele endnu blandes med en Pægl Vand. 12 Kvint Svinesædt udrøres lidt efter lidt med 2 Pund pulveriseret Ventul og hertil sættes lidt efter lidt den første Blanding. 5) Fransk Skofvæerte. 12 Kvint hvid Sæbe, 6 Kvint Stivelse, 12 Kvint Bernvitriol og 6 Kvint stødt Galæbler toges med $1\frac{1}{2}$ Pot Vand, hvorpaa Opløsningen varm gies gennem Lærred og tilsættes 18 Kvint brændt Ben og 36 Kvint Sirup.

6) Syrefri Guttapercha Skofvæerte efter Dr. Artus. 3—4 Pund Rørrøg, $\frac{1}{2}$ Pund pulveriseret Ventul og 10—12 Pund Sirup blandes i en Kjedel. $\frac{1}{2}$ Pund Guttapercha skjæres i fine Strimler og kommes i en Kjedel med $\frac{3}{4}$ Pund Bomolie og 15 Kvint Stearin, smeltes sammen ved svag Varme og tilsættes den første Blanding under stadig Omrøring. Der tilsættes endnu lidt efter lidt en Opløsning af 65 Kvint Senegalgummii i 1 Pot Vand. 3 den færdige Masse udrøres endnu 3 Kvint Rosmarinolie. Ved Brugten forthyndes det med 3—4 Dele Vand. 7) 16 Dele pulveriserede Ventul blandes med 8 Dele Sirup og paa en Gang hældes 4 Dele engelsk Svovlsyre i Blandingen, hvorpaa det arbejdes godt sammen. Naar Skumningen er ophørt blandes 2 Dele Levertran deri og det Hele forthyndes med en Opløsning af 3 Dele Bernvitriol i 48 Dele Vand. 8) 40 Dele pulveriserede Ventul blandes med 15 Dele Sirup og tilsættes paa en Gang 10 Dele engelsk Svovlsyre. Naar Skumningen er ophørt tilsættes 10 Dele Gummiiopløsning (1 Del arabisk Gummii og 3 Dele Vand), 5 Dele Kocolie, 10 Dele Vand og 15 Dele Alizarinblæk. 9) Engelsk Skofvæerte. 60 Dele brændte Ben, 46 Dele Sirup og 12 Dele Eddike blandes omhyggeligt og udrøres med 12 Dele engelsk Svovlsyre. Efter 7 Dages Forløb, i hvilken Tid Massen overlades til sig selv, blandes der endnu 1 Del Kautschuk opløst i 8 Dele Pinolie deri.

10) Glycerin Glandsfvæerte til Sko og Støvler. 50 Dele brændte Ben udrøres med 25 Dele Glycerin og $2\frac{1}{2}$ Del Levertran, og naar der er dannet en stiv Dejg udrøres det endnu med 5 Dele Eddike.

11) Flydende Skofvæerte. $4\frac{1}{2}$ Pund pulveriserede Ventul udrøres med $4\frac{3}{4}$ Pund Sirup og overhældes med $1\frac{1}{4}$ Pund Svovlsyre. Naar Skummet har sat sig udrøres det med 1 Pund Tran, staaer i 24 Timer og forthyndes med 13 Potter Eddike. 12) 1 Pund pulveriserede Ventul og $\frac{1}{4}$ Pund Svovlsyre røres sammen og tilsættes $\frac{1}{2}$ Pund Sutter samt $\frac{1}{4}$ Pund Provenceolie. Efter 24 Timers Forløb tilsættes lidt efter lidt 3 Potter Vand.

13) Pöwys flydende Skofvæarte. 1 Pund grovt pulveriserede Galæbler og 3 Kvint Blaatræxtrakt koges $\frac{1}{2}$ Time med 12 Potter Vineddike, sies gennem et Klæde, og i Filtratet opløses $\frac{1}{4}$ Pund Bernvitriol, hvorpaa det Hele staaer i 24 Timer. Den næste Dag afhældes det klare, og deri opløses $\frac{1}{4}$ Pund arabisk Gummii ved svag Varme tillige med 3 Pund Suffer og 2 Pund Sirup. Det hældes derpaa gennem et Klæde, tilsættes 1 Pot Alkohol og 1 Pund Schellaffernis (18 Kvint Schellaf opløst i $\frac{1}{2}$ Pot Alkohol), 3 Kvint fint pulveriseret Indigo og $\frac{1}{8}$ Pund Galæblextrakt.

13) Glandsjvæarte. 18 Kvint brændte Ben udrøres med 6 Kvint engelsk Svovlsyre og fortyndes med $\frac{3}{4}$ Pund Vand, hvorpaa Blandingen under Omrøring staaer 3 Dage. Der ud-røres derefter saameget Ol i Massen, at Blandingen faaer en deigagtig Konsistens, og derpaa tilsættes saa meget stødt Suffer, til en Prøve ved Børstning giver en stærk Glands.

14) Pariser Støvlelak anvendes efter Sværtningen med almindelig Skofvæarte. 6 Kvint grovt stødt Galæbler og 3 Kvint Kampeschetræ koges $\frac{1}{2}$ Time med $1\frac{1}{4}$ Pot Vand, sies gennem Værrød og tilsættes 3 Kvint Bernvitriol og 1 Kvint Kobbevitrilol, hvorpaa det staaer Natten over. Næste Dag hældes det flydende fra Bundfaldet og heri opløses $\frac{1}{4}$ Pund arabisk Gummii samt 18 Kvint Sirup og tilsidst blandes $\frac{1}{2}$ Pot Alkohol heri, hvorpaa det Hele rystes godt sammen. Laffen bør opbevares i godt lukkede Flasker for ikke at sætte Stind paa Overfladen. Den paastrænges med en Pensel.

16) Kautschuk Skofvæarte. 12 Kvint Kautschuk lægges i hedt Vand for at blive blødt og klippes dernæst i fine Strimler som i en Perpotte opvarmes med 18 Kvint Svinesfedt og $\frac{3}{4}$ Pund Levertran. Med denne Oplosning overstrænges Skotøjet med en Børste efter at Læderet er afvasket med lunken Vand og tørret. Overtræffet tørrer hurtigt, bliver glindsende og blankt, hæfter fuldkomment fast og er elastisk.

17) Glandslat til Skotøj og Gummigaloescher. En smuk dyb sort Glandslat faaes ved at opløse 1 Del sort Veg og 2 Dele naturlig Asfalt i 4 Dele Benzol (ikke Benzin).

18) Skofvæarte for Vandstøvler. 12 Kvint Hvalrav, 18 Kvint gult Vox, 12 Kvint Veg og 12 Kvint Terpentint blandes ved svag Varme med en Pot Vinoliefernis, Blandingen paaføres varm paa Saalerne og over Syningen med Børste, og med denne børstes saa meget ind i Læderet som muligt. Senere gnides den efter med en Klud og Støvlerne tørres ved en Duv.

19) Lak til Gummigalofcher. 20 Dele Harpix smeltes og ophedes med 10 Dele Kautschuk, 1—2 Dele fint pulveriserede Benful blandes deri og det Hele fortyndes med Terpentiniolie.

20) Glandsjfojvæerte. 18 Kvint Potaske opløses i 3 Potter Vand og koges med 35 Kvint gult Vox til Opløsning, hvorpaa den varme Opløsning blandes med 20 Pund brændte Ben og tilsættes under Omrøring 5 Pund Svovlsyre, som er blandet med $\frac{1}{4}$ Pund Salthyre. Massen henstaaer nogle Timer under Omrøring og tildrøies da 10 Pund Tran og 10 Pund Sirup.

21) Glandsjvæerte til lakerede Sko. 5 Dele Stearin opløses i 7 Dele varm Terpentiniolie og røres til det er koldt, hvorpaa tildrøies 3 Dele Rønrøg. Der tages heraf lidt paa en Klud og dermed indgribes det lakerede Fodtøj, hvorpaa det tilfist poleres efier med en linned Klud. 22) 12 Kvint Gummipulver, 12 Kvint hvid Sæbe og 12 Kvint hvidt Vox overhældes med $1\frac{1}{2}$ Pægl Vand, staaer noget hermed og koges derpaa ved svag Ild til alt er blandet. Dernæst tilsættes $\frac{1}{2}$ Pot Levertran, og naar dette er blandet, saameget Rønrøg som nødvendigt for at svæerte jort, hvorpaa det røres til det er koldt.

23) God Støvlelak. $\frac{1}{2}$ Pund fint stødt Schellak og 6 Kvint Rønrøg kommes i en Stendunt og tilsættes $2\frac{1}{2}$ Pund Alkohol samt henstaaer 24 Timer under Omrøring. Derefter tilsættes 12 Kvint venetiansk Terpentini, som omrøres godt dermed. Ved Brugen paastryges Lakken med en blød Pensel.

24) Vandtæt Skovox. 1 Pund Rønrøg blandes med 12 Kvint brændte Ben samt udrøres med 3 Pund Sirup, 12 Kvint Guttapercha varmes i kogende Vand og klippes i Strimler, som smeltes med 20 Kvint Bomolie og 8 Kvint Stearin. Naar det Hele er smeltet kommes det i den første Blanding og udrøres med 15 Kvint Senegalgummi, opløst i 1 Pægl kogende Vand. Det Hele tilsættes tilfist 1 Kvint Lavendelolie.

25) Sort Lak til Skotøj. 1 Pot Alkohol udrøres med 3 Kvint Rønrøg og tilsættes $\frac{1}{4}$ Pund pulveriseret Schellak.

26) Vandtæt Blankjvæerte. 35 Kvint Hvalrav smeltes med $\frac{3}{4}$ Pund fint klippet Kautschuk, 1 Pund Talg, $\frac{1}{4}$ Pund Svinefedt og $\frac{1}{2}$ Pund Ravjernis.

Skrift med kinesisk Tusch gjøres uoploselig, naar man til den udrevne Tusch sætter en Smule twechromsurt Kali.

Skrift paa Staal. Staalet indgribes med et Stykke Sæbe saa at det dækkes med en tynd Hinde heraf. Paa denne skriver man med en Stift dyppet i en mættet Opløsning af Kobbervitriol.

Efter saa Minutters Forløb afvastes Sæben og Striften vil da staa paa Staalet.

Skrivepergament, Fabrikation af sort engelsk —. Pimpsten udglødes og kastes i foldt Vand; det tørres derpaa og rives i en Morter eller paa en Rivesten til et fint Pulver som sigtes igjennem en fin Sigte. Dette Pulver rives derefter paa en Rivesten med en tilstrækkelig Mængde brændt og udglødet Rønrøg og en god tørrende Kiolieferniss til en ensartet Masse, der er noget mere konsistent end Sirup.

Med denne Masse overstrypes tykt Rodepapir eller tyndt Papir saa ensartet som muligt ved Hjælp af en fin Borstestempel, hvorpaa dette Lag tørres og derefter gives et Lag paa den anden Side. Dette gjentages efter Tørring 2—3 Gange, hvorefter de tørrede Plader presses stærkt.

Slaglod. For Messingblit, Kobber, Zern og Staal egner sig bedst en Legering af 85 Dele Messing og 15 Dele Zink eller 81 Dele Messing og 19 Dele Zink. For Støtter, som efter Lodningen skulle hamres anbefales en Legering af 78 Dele Messing, 18 Dele Zink og 4 Dele 16 lodigt Sølv.

Slibestene, Kunstige, fremstilles af Porcellainsler blandet med Sand, som brændes sammen, og kunne fremstilles af enhver ønsket Størrelse og Finhed. Veret renses fra Stene og Sand ved Slæmning. Sandet udvastes, pulveriseres og sigtes igjennem Sigter af forskjellig Finhed saa at man faaer forskjellige Numre af Pulveret. Man blander da 8 Dele Ver med fra 2 til 7 Dele Sand, udrører med Vand og former i Træforme, hvorefter Massen tørres i en varm Stue og brændes derefter i en almindelig Pottemagerovn. Ved længere Brænding blive de haardere og fastere; jo større Vertilsetningen er, desto blødere blive Stenene. Vil Veret og Sandet ikke forene sig godt ved Brændingen kan man tilføje Massen $\frac{1}{8}$ Del henfaldet brændt Kalk og $\frac{1}{8}$ Del calcineret Potaske. De tilslibes da paa en almindelig Sandsten.

Smørelse til Maskinager. 1 Del Soda opløses i 8 Dele Vand og tilsættes 6 Dele Talg og 12 Dele Palmeolie, hvorpaa varmes til 70° — 75° R. og omrøres indtil Massen er afføjet.

Smøremiddel til Kolbestænger. Man sammenblander 1 Del smeltet Paraffin med 4 Dele pulveriseret Jæstien og blander dette med almindelig Patning, som anbringes i Kolbestængens Stoppebøsse, og denne Smørelse er da tilstrækkelig for 8—14 Dage.

Smøremiddel for raff løbende Ager fremstilles ved at blande

1 Del Sæbe, 1 Del Rapsolie, 5 Dele Vand og 2 Dele fint pulveriseret Jeddsten godt sammen.

Sodapastiller. $1\frac{1}{4}$ Pund fint pulveriseret hvidt Sukker og $\frac{1}{4}$ Pund trefulsurt Natron blandes og dammes til Dejg ved Tilfætning af Traganthgummi, der har henstaaet med 4 Kvint Vand i 24 Timer. Dejgen tilsættes 15 Draaber Pebermynteolie opløst i 1 Kvint Vinaand, udrulles paa et Røgebrædt og udstikkes med et Metalrør til Rager af passende Størrelse. Efter Tørring opbevares de i tilluftet Glas, da Pebermyntesmagen ellers taber sig.

Søya af Valnødder. 1) Grønne umodne Valnødder stampes i et Kar med en Støder af Træ, hvorpaa de udpresjes. Til 4 Potter af den udpressede Saft sættes 2 Pund hakkede Anchovis med deres Røge, 2 Pund hakkede Charlotteløg, 6 Kvint grovt stødt Nelliker, 6 Kvint Peber, 6 Kvint Mustatblomme og nogle hakkede Hvidløg. Blandingen sættes paa Ilden, koges $\frac{1}{2}$ Time, sies og afpresjes. 3 Pund Sukker koges til Karamel som angivet Side 143, blandes med det øvrige, aftjølles og aftappes. Der maa intet Bern komme i Berøring med denne Søya, som ellers vil blive jort.

2) 60 grønne endnu bløde Valnødder lægges i kogende Vand og blive deri til den hederste Stal kan trækkes af. Resten stødes med en Træstøder i et Kar, sættes paa Ilden med 6 Potter Vand og koges 1 Time, hvorpaa sies gennem en Sigte og Bindsaldet afpresjes. Væsken koges da med 6 Kvint Nelliker, 6 Kvint Peber, $1\frac{1}{2}$ Kvint Mustatblomme, 3 Kvint spanst Peber, 12 Kvint brun Sennep, 1 Stang reven Peberrod, noget hakket Hvidløg, en Tallerten Rødløgstiver, 2 Haandfulde Salt og 1 Haandfuld Laurbærblade. Det koges $\frac{1}{2}$ Time, staaer tildækket 3 Timer, sies og afpresjes, hvorpaa det kommes i Karamel tilberedt af 6 Pund Sukker, gives et Opgøg, tilsættes 3 Potter Vineddike og aftjølles.

Spanst Parfume. Et meget stærkt parfumeret og vedholdende lugtende Skind, der anvendes som Lugtepude, tilberedes paa følgende Maade. Badstefind dypes i længere Tid i en Oplosning af $\frac{1}{4}$ Pund Benzogummi i en Pægl Spiritus, hvortil er sat 3 Kvint Neroliolie, 3 Kvint Rosenolie, 3 Kvint Sandeltræolie, $1\frac{1}{2}$ Kvint Lavendelolie, $1\frac{1}{2}$ Kvint Anisolie, 1 Kvint Ranelolie og 1 Kvint Nellikeolie. Skindet tørres derpaa i Luften og overstryges paa den ene Side med Mostus, udreven med Traganthslim, tilsklippes i 4 Tommer brede og lange Stykker, der to og to lægges mod hinanden med de overstrøgne Sider, tørres under stærkt Tryk mellem Trykpapir og indses i Siltetøj.

Spejlsbelægning med Solv. 2 Dele jalspeterjurt Solv op-

løses i en Blanding af 1 Del Salmiatspiritus, 3 Dele Alkohol og 3 Dele Vand. Badsfen filtreres efter nogle Timers Forløb. Der fremstilles ligeledes en Opløsning af 1 Del Druesukker i 8 Dele Alkohol og 8 Dele Vand hvorpaa begge Opløsninger blandes. Denne Blanding hældes paa godt rensede Glasflasker eller Glasbeholdere og opvarmes til 57° R., hvorved Gladerne fuldstændig forsvobes. De vaskede og tørrede Glader overtrækkes derpaa med Mastixfernis.

Spejlbelaegningens Siffring mod Beskadigelse. De rundt affilede Kanter af Spejlet overstrnges først med Kopallat, hvori der er udreven Rønrøg, og dernæst overstrnges hele den belagte Side med Schellakopløsning, der er tilsat noget Gummi for at det skal tørre langsommere. Naar det er tørt overstrnges det igjen med Schellakopløsning uden Tilsætning af Gummi.

Spejle, Reparation af beskadigede —. Naar Beskadigelsen af Kvittjølbelægningen ikke er for stor opløses ved Hjælp af en Draabe Kvittjølbelægningen af et andet Stykke Spejlglas og føres over paa det beskadigede Spejl. Her holdes det da i nogen Tid betnget med en Vægt.

Staal, Forgylning af —. Til en Opløsning af Cyan-guld i Cyanalium sættes Rhodankalium. Det til Forgylning bestemte Staal bliver ved en Staaltraad sat i Forbindelse med et Stykke Zink og anbringes i Badsfen, hvor det bliver saa længe, til Guldblaget er tilstrækkeligt tykt. Dette Guldovertræk hæfter meget fast.

Staal, Mtsning af —. Kan foretages ved Hjælp af Borshyre, idet den Tegning, der skal ætzes, udføres paa den glatte Overflade med en stærk Opløsning af Borshyre, hvorpaa Gjenstanden ophedes. Efter Temperaturens Størrelse kan Mtsningen udføres stærkere eller svagere.

Stempelfarve. En Stempelfarve, som ikke hurtig tørrer ind paa Buden og som dog hurtig optages af Papiret, fremstiller man sig af 16 Dele fast Anilinfarve (rød, blaa etc.), 80 Dele kogende Vand, 7 Dele Glycerin og 3 Dele Sirup. Anilinfarven opløses i det varme Vand og derpaa tilsættes det øvrige.

Stempelfarve af Pariserblaat. 100 Dele Pariserblaat rives til det fineste Pulver og tilblandes 100 Dele Glycerin, hvorefter det rives i længere Tid og tilblandes yderligere 300 Dele Glycerin. Farven udstrnges paa en Træflods, som er overtrnkket med et 6-dobbelt Lag Shirting, hvorved faaes et blødt Underlag for Stemplet. Afstrnkket tørrer hurtigt, da Glycerinen let opjages af Papiret.

Stempelfarve, Sort uoplojelig —. Fremstilles efter Böttger ved at udtrække grovt stødte Anacardiumknødder med Petroleumæther i nogle Dage, filtrere og fordampe Petroleumætheren. Den tilbageblevne flydende Masse kan da benyttes til at stemple Rindet eller Bomuld med og angribes hverken af Syrer eller Alkalier. I Begyndelsen er Farven ikke sort, men ved Fugtning med Salmiaspiritus eller Kalkvand opstaaer strax en dyb sort Farve, som modstaaer de kraftigste Blegemidler.

Stenfit. 1) Oliefit for Glas, Sten, Porcelain etc. 6 Dele til Pulver henfalden brændt Kalk blandes med 4 Dele Hvedemel og 4 Dele kogt Linolie og tilføjes $\frac{3}{4}$ Del udpillet Bomuld, hvorpaa Blandingen endnu udrøres med 6 Dele Kalkpulver. Ved Anvendelsen maa Gjenstanden først fugtes med Linolie. 2) Stenfit til at stryge i Ridsjer og Fuger. Linoliefernis opvarmes og deri røres lige Dele fint sigtet Sand og sigtet Sølvglød til det danner en temmelig stiv Masse. 3) Rit til Indfitning af Bær i Sten. $1\frac{1}{2}$ Pund sigtet Teglstensmel, $1\frac{1}{4}$ Pund Gibs, 1 Pund Bærulspaan, 1 Pund Bærwitriol, 18 Kvint pulveriserede Galæbler, 1 Pund reven Bolus, 1 Pund Potasse, 1 Haandfuld Salt, friskt Dreblood, Væggehvide og Eddike, ja meget som behøves til at danne en Deig.

4) Rit for Træ og Mursten. 4 Dele pulveriseret Træful og 3 Dele lædsket Kalk dannes med varm Stenfulstjære til en stiv Deig.

Stenmasse, Dumesnils kunstige —. I en passende Beholder blandes 1000 Dele Gibs, 10 Dele hydraulisk Kalk, 5 Dele flydende Lim og 500 Dele koldt Vand, hvorpaa den ensformige Masse hældes i Træforme, der kunne stilles ad, og som ere strøgne med grøn Sæbe. Efter 20—24 Minutters Forløb udtages Sagerne af Formene og tørres i Luften i omtrent 14 Dage, hvilken Tid iøvrigt kan affortes ved kunstig Varme. Vil man anvende disse Sager farvede til Bygninger etc. blandes et eller andet Farvestof i den flydende Masse før Støbningen.

Stenmasse, Kunstig til Møllesten, Ornamente etc. Der blandes 10 Potter fint Sand, 1 Pot Flintstenspulver, 1 Pot Perpulver og 1 Pot Natronvandglasopløsning af Vægtfylde 1.6. Massen støbes i Gibsforme, der ere strøgne med Olie og overstrøede med fint Glaspulver; Sagerne tørres og brændes ved klar Rødgloedehede. De saaledes fremstillede Stene modstaa Indvirkning af Syrer.

Stenfulstjærebeg og kunstig Asfalt, Fabrikation af —. Til Fremstilling af Tjærebeg inddampes Stenfulstjæren i en aaben

Rjedel saalænge til en Prøve strax hærder i Luften og bræffer glat som fold Segllak uden Bøjning. Dette tager for 5 Centner c. 8 Timer og Tabet ved vandfri Tjære er ikke fuldt 25%. Heraf fremstilles den kunstige Asfalt ved Tilfætning af den halve Vægt fuldstændigt tørt Teglstensmel, som arbejdes sammen med den opvarmede Beg til en ensformig Masse, hvorpaa denne støbes ud i en for Transporten passende Form. Ved Anvendelsen af Teglstensmelet bliver Præparatet mindre følsomt for Temperaturforandringer, saa at det ikke bliver klæbrigt ved Sommervarmen og ikke springer om Vinteren.

Ved Anvendelsen heraf til isolerende Lag eller som Binde-middel til vandtet Murværk maa der ikke gjøres nogen Tilfætning af Sand. Til Fortøuge, Gangstier og Gulve vinder Materialet derimod betydeligt i Fasthed og Billighed, naar der gives en Tilfætning af støvfrit udvasket Sand eller knust sigtet Granit og det da lægges paa samme Maade som naturlig Asfalt.

Stenpap, Fabrikation af —. 8 Dele Lim og 1 Del arabisk Gummi opløses i 12 Dele Vand og Opløsningen opvarmes til Kogning, hvorpaa tilføjes 12 Dele Papirdeig under Omrøring. Det Hele tilføjes derpaa Kridtpulver til Blandingen lader sig forme, hvorpaa denne udtrykkes i Forme, udtages, tørres først noget i Luften og derpaa i Tørrestuer. Naar den er tørret mættes den med Vinoliefernis og tørres igjen, hvorpaa den kan stryges eller males efter Behag. Til større Gjenstande bruges det ofte at ælte Børnsilspaaner ind i den bløde Masse.

Stivelse af vilde Kastanier. Af vilde Kastanier kan vindes en overordentlig fin Stivelse ved at gaa frem paa samme Maade som ved Fremstillingen af Kartoffelstivelse. Efter at Stivelsen er skilt ud af de skræbte Kastanier udrøres denne hensigtsmæssigt med en ringe Mængde Soda eller meget svag Natronlud for fuldstændig at fjerne det i Kastanierne indeholdte Bitterstof. Udbyttet er c. 20% af den anvendte Vægt Kastanier.

Stivelseglands, Flydende. En smut Glandstilsætning til Stivelse fremstilles paa følgende Maade. 1 Del Spermacet, 1 Del pulveriseret arabisk Gummi og 1 Del pulveriseret Borax sammenkædes ved svag Varme med $2\frac{1}{2}$ Dele Glycerin og blandes til en ensartet Masse, hvorpaa tilføjes 25 Dele Vand lidt efter lidt saa at det Hele dannes en mættet Vædske. Denne parfumeres med en eller anden Parfume, og der bruges da 3 Thesefulde til c. $\frac{1}{4}$ Pund kogt Stivelse.

Stivelsefirup, Tilberedning ved Hjælp af Malt. 200 Dele Vand bringes i Kog og tilføjes lidt efter lidt 300 Dele

fugtig Stivelse fra Sættefadet udrørt med 100 Dele Vand. Saa snart Klisteret har dannet sig lader man Temperaturen synke til 56° — 60° og tilsætter 30 Dele skraaet Bygmalt, hvorpaa man i 4 Timer holder Temperaturen ved denne Varmegrad. Derpaa filtreres og inddampes til den ønskede Koncentration.

Straa, Blegning af.— Ved Blegning af Straa til Flettearbejde gaar man frem paa følgende Maade: Straaet udblødes først 6—8 Timer i fuldslaaet Vand hvorefter det bringes i et 30° — 35° varmt Bad af fortyndet Sæbevand, hvori det ligger et Par Timer. Det udstylles nu godt med rent Vand og bringes derpaa over i en Opløsning af manganoversjurt Kali som omtrent indeholder 1 Del i 100 Dele Vand. Dernæst afstylles det atter med Vand og bringes i en fortyndet Opløsning af svovlunderskjret Natron, som man fort forinden har tilsat Saltsyre. For hver Del manganoversjurt Kali benyttes 6—7 Dele svovlunderskjret Natron, hvortil der da sættes c. $\frac{3}{4}$ af deemes Vægt Saltsyre. Man lader Blandingen staa godt tildækket 10—12 Timer, hvorefter Blegningen er til Ende, og man har da blot at udvaske Straaet omhyggeligt med Vand førend Tørringen.

Straahtætte, Sortfarvning af.— Hattene udblødes Ratten over i lunfent Vand og koges derefter $\frac{1}{2}$ Time i et Bad af 1— $1\frac{1}{2}$ Del raspet Gultæ, $\frac{1}{2}$ Del Zernvitriol, $\frac{1}{4}$ Del Vinsten og $\frac{1}{3}$ Del Kobbevitril, hvorefter de i længere Tid blive i den affjødte Vædske. De koges dernæst $\frac{1}{2}$ Time i et Bad af Blaatræ med en lille Tilsætning af Gultæ, som er tilsat lidt Zernvitriol, hvorpaa Hattene blive liggende en Tid lang heri. Dernæst udvaskes de i Vand, tørres og appreteres ved at stryges med Strugejern.

Straahtætte, Blegning af.— Hattene renses først ved at børstes omhyggeligt med Sæbevand, udstylles derpaa og kommes i et Bad af 18 Kvint svovlunderskjret Natron, der er opløst i 4—6 Pund Vand, og blive liggende saa længe deri til de ere fuldstændig gjenrentede af Blandingen. De optages derpaa og til samme Bad sættes 18 Kvint almindelig Saltsyre, hvorpaa Hattene atter bringes i Badet og blive deri $\frac{1}{2}$ Time eller saalænge, til de ere aldeles blegede, i hvilken Tid Beholderen maa være dækket. Derefter afvaskes de med Vand, tørres og stryges med et Strugejern. Den ovenanførte Portion er tilstrækkelig til 6 Hætte.

Straa og Straaftættning, Brunfarvning. For hvert Pund tager man et klart Afkog af 10 Kvint Sumach og anbringer Straaet eller det forarbejdede Flettearbejde 2 Timer deri. Derpaa

udtages dette af Badet, afvaskes med Vand og anbringes i et friskt Bad bestaaende af Methylviolet, Meladitgrønt og Bismarckbrunt (Anilinfarver, som kunne staffles fra Farvehandlerne). Disse Farvestoffer opløses hver for sig og filtreres, hvorefter de blandes i Mængder, der svare til de forskjellige Farvemancier, man vil have frem.

Straa, solvgraa Farvning. For at farve Straa sølvgraaat bleges det omhyggeligt og bringes i et Bad af Tinforchlor tilsat Saltsyre, hvori det bejstes. Dernæst bringes det i et kogende Afkog af Blaatræ.

Strygemaske til Gulve, hurtigt tørrende —. Gulvet vaskes først godt og tørres, hvorpaa det stryges ved Hjælp af en stiv stor Pensel med kold lys Vinolie. Saasnart denne er indtruffet i Træet, stryges Gulvet paa samme Maade med en Schellackfernis, der bestaaer af 3 Pund lyseste Schellak opløst i 4 Potter Spiritus. Denne Fernis skal stryges paa inden Vinolien er aldeles indtørret for at Olien bedre kan bindes til Gulvet. Efter fuldkommen Tørring af denne Fernis, hvilket omtrent sker i Løbet en Time, gjentages Overstrygningen med Vinolie, og naar denne er halv tør med Fernisfen. Saaledes gives Gulvet i det Hele tre Overstrygninger, men Vinolien maa aldrig stryges paa førend Fernisfen er aldeles indtørret. Ved Anvendelsen af Schellacken maa der aldrig tages for meget af denne i Krukken ad Gangen, da der ellers sætter sig Skind paa den. Efter 24 Timers Forløb er Gulvet brugbart, saa at der kan gaaes derpaa. Denne Overstrygning er meget billig og letter Rensningen, da Gulvet blot behøver at overstryges med en fugtet Klud.

Strygeremme for Barberknive. Renset Guttapercha varmes i lidt Vand, hvorpaa det optages, astørres og bearbejdes med saa meget Emergelpulver, Graphit, Tinaste og Blyaste, som det vil modtage uden at tabe sin Konsistens. Man kan ogsaa opløse smaaat smaaen Guttapercha i Svovlsulfid og i en koncentreret Opløsning heraf blande de nævnte Ingredienser. Af denne Masse dannes i olierede Forme Plader, hvoraf der udstikkes Remme. Til de sorte Remme, der kun benyttes til Skærpning, men ikke egne sig til Polering, benyttes den ovennævnte Blanding. Til de røde Remme, der bestaa af de samme fine Pulvere tilsættes i Stedet for Graphit Zernitveiste (engelsk Rødt). Blandingsforholdet for de sorte Remme er 4 Dele Emergel, 1 Del Tinaste, 1 Del Blyaste og $\frac{1}{2}$ Del Graphit. Til de røde Remme tages 3 Dele Emergel, 2 Dele Tinaste, 2 Dele Blyaste og 1 Del Zernitveiste.

Hemmene fæstes med Lim eller Guttaperchaopløsning enten paa kontave eller lige Træslader.

En anden Fremgangsmaade til Fremstilling af Strygeremne er følgende. Guttapercha smeltes og bearbejdes med den lige Vægt lædset Kalk, der forud er tørret og sigtet igennem den fineste Sigte. Massen stryges da varm med en opvarmet Zernpatel ud paa en Læderrem eller paa blødt glat Træ, hvorefter det øverste Lag varmes noget og indgnides paa Overfladen med fint flemmet Stiker eller Blodsten. I Stedet for Kalk kan ogsaa benyttes pulveriseret Blodsten.

Strygehvulststifter, Vandtætte —. Efter at Tændstifterne ere fremstillede paa sædvanlig Maade dyppes Tændmassen i en Blanding af 100 Dele Kollodium og 2 Dele Glycerin, hvilket Overtræk beskytter dem mod Fugtighed.

Stobejern, direkte Forsølvning ad galvanisk Wei. Zernet ætzes umiddelbart førend Forsølvningen med Salpetersyre af Vægtfylde 1,2 og forbindes med 2—3 stærke Elementer, hvorpaa det anbringes i en Opløsning, tilberedt af 1 Del Helvedsten i 16 Dele Vand, som tilsættes 6 Dele Chancalum og dernæst fortyndes med 48 Dele Vand, hvori er opløst 1 Del Kogsalt.

Sukkerkager, Parfumering. De forskellige ætheriske Olier (Pebermynte, Citron, Orange etc.) opløses i den 5-dobbelte Mængde Ether, hvorefter Sukkerkagerne overhældes hermed og rystes i et rummeligt Glas til Opløsningen er fuldstændig indsuget af disse. Dernæst udhældes de paa et fladt Fad for at Etheren kan fordampe, og fyldes efter 1 Times Forløb paa Glas, som tilslukkes omhyggeligt.

Surdeig, Kunstig. Fint Mel udblødes i en Pot Vand og koges dermed $\frac{1}{2}$ Time, hvorpaa det udrøres med $\frac{1}{2}$ Pund brunt Sukker. Naar det senere er afføjet hældes det i en Kruffte paa 4 Spisestefulde Gjar, der omrøres godt dermed, og derpaa henses det en Dagstid ved Varmen. Den tynde Vædske fræghedes da og af Resten bruges $\frac{1}{10}$ Pot til en Bagning paa 25 Pund.

Surdeig af Kartofler. En Portion Kartofler koges til de ere møre hvorpaa de skrælles og rives paa et Rivejern samt presses igennem et Dørslag. Paa Deigen hældes kogende Vand som udrøres dermed indtil Blandingen er saa tyk som almindelig Olgjar. Til hvert Pund Kartofler sættes $\frac{1}{8}$ Pund Puddersukker eller Sirup, og medens Blandingen endnu er varm tilsættes paa hvert Pund 2 Spisestefulde Olgjar. Blandingen sættes paa et varmt Sted til den har gjæret. Et Pund Kartofler giver 2 Pund Surdeig, og den kan opbevares i 3 Maaneder.

Brødet som indsyres dermed lader man gjære i 8 Timer førend det sættes i Ønen.

Surrogat for Vinsten til Farver paa Uld. 1 Pund Glauberfalt og 60 Kvint svovlsurt Zink egner sig lige saa godt som Vinsten og er betydelig billigere. Blandingen taaler lige godt jern- og kobberholdige Salte som Alum og Tinbeitsje, og er ved følgende Farver ligesaa fordelagtigt som Vinsten. Til 20 Pund gult Tøj tages ovenstaaende Blanding, 4 Pund Alum og noget Tinopløsning samt tilstrækkeligt Vand, hvori Tøjet beitsjes og koges 1 Time, hvorpaa det udshylles og farves med Kvercitron. Denne Farve kan bringes over i Orange med Kochenille, men der maa da anvendes mere Tinopløsning. Alle gule Farver kunne schatteres, i Rødt med Kochenille, i Blaåt med Karmin, i Gult ved Kvercitron eller Pittrinhjre. Til 20 Pund graat Tøj tages den førnævnte Blanding uden Alum samt 1 Pund Zernvitriol og tilstrækkeligt Vand, hvormed Tøjet koges, udshylles let og farves efter Nuancen med Galæble, Sumach eller Blaatræ. Man kan ogsaa fremstille Graat ved Til sætning af Rødtræ eller Gultræ.

Surrogatkaffe kaldes Blandinger som, om de end ikke fuldt ere i Stand til at træde i Stedet for almindelig Kasse, dog paa Grund af den billige Pris kunne erstatte denne. Man har funden at visse Blandinger af Surrogater have en behageligere Smag end de enkelte Bestanddele for sig, hvorfor forskjellige Blandinger ere bragte i Forslag. Vilde man gaa rationelt frem ved saadanne Blandinger, skulde man altid anvende saadanne Stoffer sammen, som indeholde forskjellige Bestanddele. Medens saaledes Cichorie-roden er forholdsvis rig paa sukkerholdige Bestanddele indeholder den ikke Garvesyre, som derimod findes i Agern, der paa den anden Side ikke indeholder saa mange sukkerholdige Bestanddele. Man er saaledes i Stand til ved Blandinger at fremstille Produkter, som i Smagen have stor Lighed med den brændte Kasse, og nedenstaaende anføres nogle af de Blandingsforhold, som have vist sig at have en behagelig Smag. Cichoriekaffe Nr. 1. 1 Lige Dele Cichorierødder, Sukferroer og gule Roer, hver for sig tørrede, brændte og malede sammen. Cichoriekaffe Nr. 2. 1 Del Cichorierødder, 3 Dele gule Roer og 2 Dele Bønner. Mandelskaffe Nr. 1. 2 Dele Jordmandler (de spiselige Knolde af et i Sydamerika vørende Halvgræs), $1\frac{1}{2}$ Del Bønner og 2 Dele Sukferroer. Mandelskaffe Nr. 2. 3 Dele Jordmandler, $1\frac{1}{2}$ Del Cichorierødder og $1\frac{1}{2}$ Del Byg. Kakao-kaffe. 1 Del Kakao-faller, 2 Dele Cichorierødder, $1\frac{1}{2}$ Del Agern og $1\frac{1}{2}$ Del Bønner. Agernkaffe. 5 Dele Agern, $1\frac{1}{2}$ Del Cichorierødder

og $1\frac{1}{2}$ Dele Bng. Bngkaffe. 3 Dele Bng, $\frac{1}{2}$ Del Stivelse og 1 Del Sirup. Egte Mandelkaffe Nr. 1. 2 Dele Eichorierødder, 1 Del gule Roer, 1 Del Sukkerroer, 4 Dele Mandelklid af søde Mandler (den pulveriserede Pressetage efter at den fede Olie er udpresset af søde Mandler. Pressetagen af bittere Mandler er giftig). Egte Mandelkaffe Nr. 2. 2 Dele Eichorie, 2 Dele Sukkerroer, 1 Del Kartofler og $1\frac{1}{2}$ Del søde Mandler. Schweizerkaffe. 1 Del Agern, 1 Del Eichorierødder, 2 Dele Rug og 2 Dele Brød. Figenkaffe Nr. 1. 3 Dele Figener og 1 Del Eichorierødder. Figenkaffe Nr. 2. 5 Dele Figener, 1 Del Bng og 1 Del Kartofler.

Svampe, Blegning af —. Der vælges fine rustfri Svampe, der udbankes og udvaskes godt, hvorpaa de lægges i fortyndet Saltshyre (1 Del Saltshyre og 6 Dele Vand) til ingen Opbrusning mere finder Sted. De udfylles derpaa og kommes atter i frisk tilberedt lignende fortyndet Shyre, som er tilsat 6 % i lidt Vand opløst svovlsundersyrlet Natron. De henstilles heri tilluftet i 24 Timer til de ere hvide, hvorpaa de udvaskes godt.

Svineborster, Blegning af —. Svineborsterne udvaskes først godt i en Oplosning af grøn Sæbe i varmt Vand, udfylles derefter godt i koldt Vand og lægges 2—3 Dage i en mættet Oplosning af Svovlsyrning, hvorpaa de gjentagne Gange udvaskes i rent Vand og tørres. Borsterne beholde derved deres Elasticitet, have en smuk Glans og ere fuldstændig hvide.

Svovlsulfid, Rensning af Handelsvaren. Svovlsulfidstoffet ryfles gjentagne Gange med Kviksolv, indtil der ved Rystningen ikke længere dannes et sort Bundfald af Svovlsvovlsolv. Derpaa filtreres den, blandes med 2 % Fedt og undertastes en Destillation ved svag Varme.

Svovllunter til Svovling af Jæde etc. For at undgaa de brankede Stoffer som dannes ved Forbrændingen af de almindelige Svovllunter, som ere fremstillede ved at dyppe Papir eller Klude i smeltet Svovl, kan man danne Patroner af Asbest og mætte disse med smeltet Svovl.

Svovlstifters Præparering mod Glodning. For at sikre sig mod den Fare der ligger i, at Svovlstifter gløde efter at være udpustede, imprægneres Træpindene, før de dypes i Sæsen, i en mættet Oplosning af Alum. Herved vil Træstiften efter at være udbløst ikke vise Glød, medens Imprægneringen ingen Indflydelse har paa Forbrændingen.

Svovltjære til Beskyttelse af Jern, Træ eller Sten fremstilles ved at sammenmelte 2 Dele Svovl med 3 Dele Sten-

fulstjære ved svag Varme. Den affjølede Masse kan enten benyttes opløst i Tjære eller i smeltet Tilstand til Overstrykning af Træ, Jern eller Sten for at beskytte mod Forraadnelse, Rust eller Fugtighed. Den kan ogsaa benyttes til samme Brug opløst i Svovlsulfstof.

Svømmende Blomsterøer til Pynt i Damme i Haverne indrettes paa følgende Maade: Af tykke Brædder, der fastslaaes paa underliggende Stolper, dannes den Form, man vil give Den. Derpaa tildannes en ikke for tæt flettet Plade af Pilekviste, der gaaer et Par Tommer udenfor Bræddebunden, som er gjennemboret med Huller paa en Tommes Størrelse. Rundt om i Kurvesfletningen indstiftes frist Mos, og paa mange Steder lægges Bunker af Jord, hvori der plantes Hemorocallis, Iris, Jirgræsarter, Calla etc. og især Zvibelvæxter, der snart ville synke deres Rodder ned i Vandet.

Syrer, Filtrering af —. Da Filtrerpapir, Løj etc. angribes af stærke Syrer, maa man ved deres Filtrering benytte uorganiske Stoffer, som ikke paavirkes heraf. Lettest kan man hertil benytte Asbest, som udpilles, og hvoraaf man laver en lille løs Prop, som anbringes i Spidsen af Tragten. Denne udfyldes først med Vand for at bortfjelle løse Partikler, og derpaa paa hældes Syren.

Sæbe-Grème. De bløde Toiletsæber, saakaldte Sæbe-Grèmes, fremstilles af Svinesedt og Kalilud af 38° B. og have et perlemoderagtigt Udseende. Til det i Vandbad smeltede Svinesedt hælder man under Omrøring den noget opvarmede Lüd i en tynd Straale, hvorefter Sæbemassen i en Rivestaal bliver arbejdet igjennem til den har antaget det perlemoderagtige Udseende. Farven og de i Vinaand opløste Parfumer tilsættes under Sæbens Gjemmemarbejdning. Crème à la rose fremstilles af 12 Pund Svinesedt, 5 Pund Kalilud af 38° B. og 1 Pund Natronlud af 38° B. — Parfume: 6 Kvint Bergamotolie og 3 Kvint Geraniumolie. Crème d'amandes amères. 12 Pund Svinesedt, 5 Pund Kalilud af 38° B. og 1 Pund Natronlud af 38° B., samt som Parfume 6 Kvint Bittermandelolie og 1 Kvint Bergamotolie.

Sæbe, Mineralsk, tilberedes paa sædvanlig Maade af 6 Dele Kalilud, 50 Dele Potaske, 22 Dele dyrisk Fedtstof, 2 Dele Kokosnolie, 50 Dele fint sigtet Sand og 10 Dele Vand.

Sæbepapir. 10 Dele Glycerin, 30 Dele Spiritus, 60 Dele tør Glycerinsæbe og 50 Dele almindelig tør hvid Sæbe sammen-smeltes ved en Temperatur af 72°—82° C., og heri dryppes tyndt Silkepapir, hvorefter dette passerer imellem Balser, idet der pul-

verijeres lidt Terpentinolie paa det, hvorved det lettere tørres og faar et smukt glindsende Udseende.

Sæbefabrikation i Husholdningen. 3 Husholdningen findes altid Affald, som kan oparbejdes til Sæbe. Man fremstiller sig Lud ved at samle Bøgetræsasse i en Beholder og til denne sætte Vand og lædset Kalk. Den klare Lud afhældes efter at man i nogen Tid har omrørt Blandingen og dernæst henstillet den rolig. Denne Lud hældes i en Tønde, hvori man efterhaanden kommer alt Fedtaffald, idet man jævnlig omrører Blandingen med en Stok, og af og til om fornødent tilsætter mere Lud. Naar man vil omdanne denne bløde Kalisæbe til haard Sæbe toges den under Tilsætning af noget Salt, hvorved den omdannes til haard Natronsæbe, som stilles fra Luden efter at den er bleven kold, afvaskes med lidt koldt Vand for at fjerne Saltene og smeltes, hvorefter den hældes op i Forme.

Sølvæbe. Anløbne Sølvgenstande blive som bekiendt igjen blanke naar de afvaskes med Sæbevand og derefter poleres med flemmet (vandreven) Kridt. Den saakaldte Sølvæbe forener begge disse Operationer i en med godt Resultat, idet man fugter en Børste med Sølvæben og polerer hermed. Man tilbereder den nævnte Sølvæbe ved Sammenblanding af 3 Dele vandreven Kridt med 1 Del hvid Sæbe under Anvendelse af Varme og Tilsætning af en ringe Mængde Vand.

Sølvslaglod. Haardt: 2 Dele Provesølv og 1 Del Messing. Middehaardt: 2 Dele fint Sølv og 1,2 Dele Messing sammenmeltes, hvorefter den smelte Blanding tilsættes 1 Del Zink. Blødt: 2 Dele fint Sølv og 2 Dele Zink.

Taffelsalt. Almindeligt Salt overhældes med sin lige Vægt kogende Vand og omrøres til det er opløst, hvorpaa det henstaar nogle Dage, sies gjennem en Filtpose og inddampes under Omrøring i en fortinnet Kjedel. Efterhaanden som der udfiller sig Salt paa Bunden af Kjeden optages dette med en Skumfke med fine Huller og lægges paa et udspændt Klæde for at afdrøppe. Derpaa spredes det i tynde Lag og tørres ved svag Varme. Jo mere der røres i Vædsken under Inddampningen, desto finere bliver det udfilte Saltmel.

Tandcement med Zinkfilte. Hertil benyttes det basiste Chlorzink, som dannes ved Blanding af neutral Chlorzink med Zinkfilte. For at faa et holdbart og haardt Cement er det imidlertid af Bigtighed, at det anvendte Zinkfilte er meget tæt og fast, og det fremstilles derefter bedst paa følgende Maade: Svovlsurt Zinkfilte opløses i Vand og tilsættes saa megen Natronlud, som behøves for

atter at opløse det udfældede Zinkfilte, idet man dog maa undgaa Overskud. Dernæst koges Opløsningen i nogle Minutter, hvorved det opløste Zinkfilte udfilles. Det affætter sig hurtigt, hvorpaa Bædften frahældes og Zinkfiltet samles paa et Filter og udvaskes.

Tandfit. 1) 9 Dele pulveriseret Mastix varmes med 4 Dele Æther og tilblandes saa meget pulveriseret Alum, at der dannes en stiv Deig. 2) 12 Dele pulveriseret Sandarat, 6 Dele pulveriseret Mastix, 1 Del pulveriseret Rav og 9 Dele Æther blandes. Heri dypes Bomuld, som benyttes til Udfylning af de hule Tænder. 3) Kollfo's Tandfit. Kautschuck opvarmes, bearbejdes med Fingrene og trykkes endnu varm i Tanden. 4) Gengar's Tandfit. 4 Dele Mastix opløses i en Flaske i 6 Dele absolut Alkohol og tilblandes 18 Dele Tolutbalsam. Flasken stilles i varmt Vand og i den varme Opløsning dypes Bomuld, som anbringes i den hule Tand. 5) Vagners Rit til hule Tænder. 4 Dele i varmt Vand udblødt Guttapercha arbejdes sammen med $\frac{1}{2}$ Del Catechupulver, $\frac{1}{2}$ Del Garvesyre og 1 Del Nellikoeolie. Ved Anvendelsen varmes et lille Stykke over en Spirituslampe og trykkes varmt i Tanden.

Tandpulver. 1) Tandjæbe. 6 Dele flemmet Kridt, 1 Del Violrodsapulver, og 1 Del Vindsorjæbe; den sidste smeltes i lidt Rosenvand, udrøres med de andre Dele, tilsættes nogle Draaber Nellikoeolie og dobbelt saa mange Draaber Pebermynteolie, hvorpaa Blandingen kommes i Forme, hvorefter Massen efter at være stivnet udføres i passende Stykker. 2) Amerikansk Tandpulver. 350 Dele præparerede Østersskaller, 250 Dele pulveriseret Sepium, 250 Dele pulveriseret Drageblod, 120 Dele brændt Alum, 120 Dele rødt Sandeltræapulver, 250 Dele pulveriseret Violrod, 15 Dele Nellikepulver, 15 Dele pulveriseret Kanel, 4 Dele Vanillesukker, 15 Dele pulveriseret Rosentræ og 250 Dele pulveriseret Vinsten. 3) Asiatiske Tandpulver. a) 120 Dele præparerede Østersskaller, 9 Dele venetiansk Rødt, 15 Dele Ofser, 15 Dele Pimpsten og $\frac{1}{20}$ Del Mostus. b) 3 Dele rødt Bolus, 2 Dele vandreven Kridt, 1 Del Ofser, 1 Del Pimpsten og Spor af Mostus. 4) Cartveigts Tandpulver. 30 Dele vandreven Kridt, 20 Dele Violrodsapulver og 2 Dele pulveriseret medicinsk Sæbe. 5) Deschamps's alkaliske Tandpulver. 30 Dele Sukker, 30 Dele Trækul, 15 Dele peruviansk Bark, 5 Dele Vinsten og $1\frac{1}{2}$ Del Kanel. 6) Deschamps's Syretandpulver. 120 Dele Talkum og 30 Dele tvælfylt Natron, farvet med lidt Karmim og tilsat lidt Pebermynteolie. 7) Ruktandpulver. 120 Dele pulveriseret Trækul, 120 Dele peruviansk Bark og 2 Dele Nellikter. 8) Circassisk

Tandpulver. 60 Dele præpareret Hjortetaf, 60 Dele Svovlsurt Kali, 250 Dele Violrodsapulver, 30 Dele gult Sandeltræ og 90 Dele Florentinerlak, parfumeret med Rosenolie. 9) Rødt Tandpulver. 24 Dele brændt Alun, 30 Dele Pimpsten, 16 Dele Magnesia og 30 Dele vandreven Kridt parfumeres med Pebermynte- og Nelliskeolie samt farves med lidt Karminopløsning. 10) Huselands Tandpulver. 200 Dele pulveriseret Sandeltræ, 25 Dele peruviansk Bark og 1 Del Nelliskeolie.

Tandvand efter Kolbe. 12 Dele Salicylsyre, 315 Dele Alkohol og 60 Dele Vand parfumeres med Gaultheriaolie og Neroliolie.

Tarmstrænge, Fabrikation. De friske Tarme udstrækkes og befries og renses fra alle Urenheder og vedhængende Fedtpartikler samt for den udvendige og indvendige Slimhud, idet de udblødes 12 Timer i rent Vand og skræbes udvendig og indvendig med en stump Kniv.

Strabningen bør altid ske fra den tynde til den tykke Ende af Tarmen. Herefter kommes Tarmene atter 12 Timer i Vand, hvorpaa 3—4 Stykker optages og skræbes paa en Gang. De lægges derpaa 3—4 Timer i en Vand fremstillet ved Opløsning af 1 Del Potaske i 60 Dele Vand der er tilsat noget Alun, idet Vuden formges gjentagne Gange ligesom de under Udblødningen flere Gange maa skræbes. Ved dette Arbejde betjener man sig af et stort aaben Messing Fingerbøl, der tages paa Tommelfingeren og hvorimod Tarmene trykkes med Pegefingeren. De udvaskes derpaa igjen i rent Vand og spændes paa en Ramme, der omtrent er 5 Fod lang og 2 Fod bred, og er besat paa de smalle Sider med Stifter, hvorover Tarmene trækkes frem og tilbage saaledes, at der til hver Stræng lægges saamange Lag over hinanden som Tykkelsen udfordrer. Førend deres fuldkomne Tørring spændes de, idet den ene Ende af Strængen hæftes paa en Hage paa et om-løbende Drejehjul, medens den anden Ende bliver hæftet til Stifter paa Rammen. Efter Spændingen bleges de, idet de, udspændte paa Rammen, anbringes i en luftet Beholder, hvori man forbrænder Svovl. De aflibes derefter med Skavgræs og bleges igjen. Derefter glattes de med et Rivetræ, hvorover de trækkes frem og tilbage, og naar de da ere blegede tredie Gang anbringes Rammen i fri Luft, hvorpaa de tørres fuldstændigt. Tilfaldt indguides de med noget Mandelolie for at sikkes mod Fugtighed og for at faa et smukkere Udseende.

Hestetarme forarbejdes til tykkere Strænge, idet de trækkes efter Længden over en krydsformet Kniv, hvorved de deles i 4

Dele. De benyttes kun til tykkere Strænge, til Drivsnore paa Drejebænte etc. og lægges hverken i Lud eller svovles, ligesom der overhovedet anvendes mindre Omhu ved deres Forarbejdelse.

**Tegninger, Overføring og Fiksering paa Elsenfen, Sten-
noder etc.** Ved Hjælp af Overføringspapir anbringer man paa Gladen et lithografisk negativt Billede, renser omhyggeligt for alle Rester af Papiret, behandler med en Opløsning af salpetersjurt Solvite og udsætter Billedet for Indvirkning af Dagsljus. Herefter farves de Steder mørke, som ikke ere beskyttede af Farven, og der fremkommer herved et positivt Billede. Trykfarven fjernes da ved Afvaskning med Terpentinox og Gjenstanden behandles med en Opløsning af svovlsulferet Natron for at fjerne det ubrugte Solvite, som ellers vilde give Anledning til, at Billedet med Tiden blev mørkere. Det saaledes med Solvite indtøjet Billede lader sig slibe og polere.

Terpentinox befries fra sin ubehagelige Lugt ved at destilleres over Garvesyre. De med en saadan Terpentinox rensede Stoffer skulle tabe Lugten ved Opvarmning til 52° R.

Terracottalak. 2 Dele Mastix, 20 Dele Schellak og 5 Dele venetiansk Terpentinox opløses i 60 Dele Vinaand.

Tegnepapir, gennemsigtigt til Kopiering af Tegninger etc.
1) Fige Dele Kopaivabalsam og rektificeret Terpentinox blandes ved Omrøring, og denne Opløsning stryges paa den ene Side af ulimet Silkepapir ved Hjælp af en fin Svamp, hvorpaa dette ophænges til Tørring.

2) 20 Dele lyst Harpiks smeltes under Omrøring til det ikke stummer, hvorpaa Potten fjernes fra Ilden og tilsættes 25 Dele Terpentinox. Med denne Fernis overstryges tykt Brevpapir og ophænges til Tørring. Det paa denne Maade tilberedte Papir er gennemsigtigt som Glas; det lægges paa den Tegning, der skal kopieres og hver Linie overtegnes med et spidst Nidseul paa Glas-papiret. Derefter sugtes et almindeligt Arf Papir af samme Størrelse, Glaspapiret lægges derover og med Gladen af Haanden overstryges det gjentagne Gange. Herved overføres Tegningen paa det sugtede Papir.

Tin, Bortfjernelse fra forlunede Kobbergjenstande. Dette lader sig let udføre ved at indgvide eller dnype den forlunede Gjenstand i en koncentreret Zernthloropøsning. 3 Løbet af saa Minutter er Tinnet fjernet og Kobberet afføres da med lidt Salt-syre og fint Sand.

Titanbronce. Denne Bronze er en Legering af Titan og Kobber, der udmærker sig ved en smuk guldgul Farve, Fasthed og

Smidighed. Den erholdes ved Sammensmeltning af Kobberet med Titanjern og lidt Svovl, hvorved Jernet i Forbindelse med Svovl udskiller sig i Slaggerne.

Tobak, Ufsadelig Beitse for at give god Smag. Til 1 Pund Røgtobak tages en lille Kop stærk, luntet Kaffe, hvori opløses 3 Thestefulde Sukker og 3 Thestefulde Benzoetinktur. Hermed overstænkes og fugtes den spredte Tobak, der derpaa nedpaffes fast i en Krukke som tildæffes.

Tobaksblade, Surrogat for —. Hertil anbefales Bladene af Solstikken (*Helianthus tuberosus*), som tørres og behandles paa samme Maade som Tobaksbladene.

Toileteddise, Vinaigre de Toilette. 3000 Dele 6 % holdig Eddisephre og 10,000 Dele 8 % holdig Vinaand blandes med 200 Dele Tolutinktur, 200 Dele Benzoetinktur, 40 Dele Citronolie, 40 Dele Portugalolie, 40 Dele Bergamotolie, 40 Dele Cedratolie, 20 Dele Lemonolie, 10 Dele Neroliolie, 10 Dele Orangeskalolie, 5 Dele Lavendelolie, 4 Dele Rosmarinolie og 3 Dele Moskustinktur. Blandingen tilsættes saa meget Natanhiatinktur som er nødvendig for at frembringe en smuk rød Farve.

Toiletsæbe, Farvning med Svovlskadmium. Af alle Midler som anvendes for at give Toiletsæbe en livlig, smuk gul Farve, har Svovlskadmium (Cadmiumgult) vist sig i Praxis som det Bedste. Solshjet og Tiden indvirker ikke paa Udseendet af de dermed farvede Toiletsæber, og der behøves kun en meget lille Tilsætning af Kadmiumgult til Sæben for at farve den smuk gul. Den anvendes paa den Maade, at Farven udrøres fint med en lille Smule Olie og denne Blanding udrøres da i Sæbemassen. Farven er ikke opløst men kun fint fordelt i Sæben. Scherings kemiske Fabrikker i Berlin levere to Sorter af Farven, en citrongul og en orangegul.

Træguldlister, Fabrikation af nægte —. Træguldlisterne ere Stænger af Træ, der ere høvlede farnisagtigt, derpaa grundede, forsløvede og overtrukne med en smuk ren Guldblak, og de træde i Stedet for de dyrtre forgyldte Rammer til Malerier, Spejle etc.

Ved Fremstillingen er det af Bigtighed, at det anvendte Træ er tørt, saa at det ikke svinder ind eller trækker sig ved Varmen. Smalle Lister tilberedes af et Stykke, ved bredere er det bedre at sammenlime dem af 2—3 Stykker. Anbragte Forsiringer tildannes særskilt og paalimes de færdige Rammer. Der dannes en Deig af Alabastgibs, Kridt, Bluhvidt etc. med Limvand, som støbes i Former af Træ eller Metal, som forud ere oversigtede med Kridtpulver for at Deigen ikke skal hænge ved. Derefter tørres de, for-

sølves, overtrækkes med Guldlaf og limes paa Hammerne, inden disse endnu have faaet den sidste Overstrykning med Guldlaf.

Hammerne kunne endnu forfjres paa den Maade, at de guilocheres ved at Listerne, naar de ere grundede og slebne fugtes med Limband og overlimes med Tull- eller Kniplingsgrund, hvorpaa Hammerne overstrnges med Poliment, saa at alle Forhøjningerne paa Kniplingsgrunden blive synlige, og derefter paaføres Bladsølvet som ved almindelige Lister.

Den saakaldte Sølvforgyldning paa Trælisterne udføres paa følgende Maade. Listerne afflibes paa Overfladen og overstrnges 3—4 Gange med svag Lim idet man lader denne tørre fuldstændig mellem hver Overstrykning. Hvidt Naarefind lægges iblød en Nat over i rent Vand, og efterat Vandet, hvori det har ligget er afhældt og erstattet med nyt, koges det saa længe, til Skindet er fuldkomment opløst. Under Kogningen maa Vædsken af og til omrøres med en Træspatel, og naar der i Vædsken kun svømme enkelte Fug af Skindet, tages den fra Ilden og afkjøles. Efter Afkjøling vil den vandholdige Vædske have skilt sig fra Skindlimen, som svømmer paa Overfladen i Form af en ren usfarvet Gelée. Denne Skindlim kommes i en godt glasferet Verpotte og smeltes paa Ilden uden at koge. Naar dette er sket tilsættes noget slemmet Kridt, der sigtes deri og omrøres godt for ikke at danne Klumper. Blandingen maa hverken være for tyk eller for tynd, og hermed overstrnges de forhen limnættede Lister 3—4 Gange med en fin Pensel, idet man lader Vædet tørre fuldstændigt mellem hver Gang.

For at tørre de overstrøgne Lister sættes de om Sommeren i friskt Luft, dog ikke udjatte for Solstraalerne, og om Vinteren foretages Tørringen ved jævn Ovvarme. Saa snart de ere tørrede afflibes de med Stavgæs og Vand, idet Stavgæsset til dette Brug i nogen Tid udblødes i Vand, og alle Vedder og Knuder skulle være fjernede. Efter at de afflebne Overflader ere fuldkomment tørrede, slibes de endnu engang tørt af med Stavgæs. Det fine Støv, der dannes ved Afflibningen, strnges af med en Pensel, hvorefter Grunden har et porcellainsagtigt Udseende og en smuk Glans.

Af den ovennævnte Skindlim kommes noget i et Glas førend Blandingen med Kridt og smeltes ved svag Varme, hvorefter det forthyndes med Vand, og med denne Limopløsning overstrnges Siderne paa den slebne Overflade to Gange saa regelmæssigt som muligt ved Hjælp af en fin Haarpensel, idet dette tørres mellem

hver Overstrøgning. Den paa denne Maade behandlede Grund er nu færdig til Polimentering.

Poliment til Glandsguldet. $\frac{1}{2}$ Pund Offet rives paa en Rivesten til et meget fint Pulver. Derefter smeltes 3 Kvint hvidt Bøx og 2 Kvint venetiansk Sæbe i Vand over Kulild under uafbrudt Omrøring med en Træspatel, og det pulveriserede Offet røres deri. Saa snart Blandingen er bleven kold røres 6 Eggehvider, der to Dage forud ere pidskede til stift Skum, godt sammen dermed, hvorpaa Blandingen atter rives godt paa Rivestenen.

Med dette Poliment overtrækkes Risterne 3 Gange saaledes, at der første Gang stryges meget tyndt, anden Gang lidt tykkere og tredje Gang et tykkere Lag, idet man lader Lagene tørre mellem hver Gang. Den polimenterede Flade poleres med en Polertand og fugtes derefter svagt med Brændevin, hvorpaa Sølvet føres paa og poleres igjen med Polertanden. De Dele, de skulle være matte overstryges en Gang med Poliment og en svag Lim.

Til Forsølvning bruges den saafaldte Forgyldepude (Se Side 59) og en Kniv af 10 Tommers Længde, der er skarp til begge Sider og hvis Spids er afrundet. Bøgerne med Sølvbladene lægges paa Forgyldepuden og Bladene udtages ved Hjælp af Kniven og udbredes paa Puden. Et Sølvblad bragt ud af sin Stilling, maa det ikke lægges til Rette med Haanden, men man betjener sig af Kniven, og er der kommen Folder paa et Blad maa der blæses sagte derpaa for at faa det i Orden igjen. Bladene ffæres i den fornødne Længde og Bredde med Kniven, og Paalægningen af Sølvet sker med den sædvanlige flade Forgyldepensel. Først Sølvet føres paa, skal Overfladen af Risterne overstryges med Brændevin for at dette kan hæfte.

Saa snart Sølvet er lagt paa og er fuldkomment tørret, poleres det med en Agatsten, hvorved det modtager en høj Glands. Naar Glandsforsølvningen er poleret gives de øvrige Steder Matningen, idet der gives et tyndt Lag af Pergamentlim, hvori der er blandet en Smule Stivelse, paa de Steder som skulle være matte. Til sidst gives en Overstrøgning med lys Spirituslakkernis, hvis Risterne skulle være forsovede. For Forgylningen gives endnu en Overstrøgning med en Guldlakkernis, og hvis den senere skal kunne vaskes, overstryges til sidst med en vandklar Kopallakernis.

Guldfjernisser til nægte Træguldlister. 1) 6 Kvint Gummigut, $\frac{1}{4}$ Kvint Drageblod, $\frac{1}{4}$ Kvint Saffran og $\frac{1}{4}$ Pund rektificeret Spiritus kommes i en Flaske, som overbindes med Blære, hvori stiftes et Hul med en Knappenaal, og Flasken hænges i Solen ved svag Varme i 8 Dage. Blandingen filtreres

derpaa gjennem Lærred og opbevares godt tilproppet. Denne Lat paastriges med en Svamp, og saasnart den er tør har den antaget en smuk Guldfarve. Den taaler Afvaskning med Vand. 2) 3 Kvint Gummilak, $\frac{1}{4}$ Kvint Drageblod, $\frac{1}{8}$ Kvint Curcumpulver og $\frac{1}{4}$ Pund Spiritus. Hermed overstriges 2 Gange. 3) 36 Kvint Kornlak, 12 Kvint Ravharpix eller Kopal, $\frac{1}{4}$ Kvint Drageblod, $\frac{1}{6}$ Kvint rødt Sandeltræ, $\frac{1}{4}$ Kvint Curcumpulver og $2\frac{1}{2}$ Pund absolut Alkohol.

Disse Færnisjer kunne ogsaa benyttes til Metaller, som da helst maa opvarmes førend Paastrøgningen, hvorefter der gives 2 Overstrøgninger.

4) $\frac{1}{2}$ Del Kornlak, $\frac{1}{2}$ Del Orlean, $\frac{1}{2}$ Del Schellak, $1\frac{1}{2}$ Del Gummigut, $\frac{1}{4}$ Del Curcuma og 12 Dele Alkohol. Er denne Færnis for tyk fortjndes med mere Alkohol. 5) 6 Dele Gummigut, $\frac{1}{4}$ Del Drageblod, $\frac{1}{4}$ Del Safran og 125 Dele Spiritus. Opløsningen filtreres og paastriges varm 2 Gange. Efter den første Overstrøgning er Gjenstanden mat, men naar den er tør og man giver den anden Overstrøgning fremtræder Glandsen. Skal Gjenstandene kunne afvaskes maa de derefter gives et Lag gennemsigtig Kopallak. Saasnart Gjenstanden er overtrukken med denne Færnis maa den opvarmes saa hurtigt som muligt for at Færnisjen kan vise sig regelmæssig og med høj Glands.

6) 12 Dele Schellak, 1 Kvint Orlean, 1 Kvint Curcuma, $\frac{1}{6}$ Kvint Drageblod og 125 Dele Spiritus.

Farveløs Spiritus Kopallak. Kun den Kopallak, som ved at dryppe en Draabe Rosmarinolie paa den bliver blød, kan bruges til Fremstillingen heraf. Kopalen stødes fint og kommes i et Glas, hvorpaa det overhældes med sin lige Vægt Rosmarinolie. Det omrøres i nogle Minutter, hvorved Kopalen opløses til en seig Vædske som henstaaer i 2 Timer. Derpaa tilsættes en ringe Mængde absolut Alkohol som blandes dermed, og man tilsætter saaledes absolut Alkohol lidt efter lidt til den fornødne Konsistens. Det henstaaer derpaa nogle Dage til Klarung og filtreres.

Træ, Konservering i Jorden. I Norge anvendes med Held til Konservering af Telegrafstænger etc. i Jorden følgende Fremgangsmaade. Omtrent en Alen over Jorden borer man saa skraat som muligt ind til Midten et Hul af omtrent en Tommes Diameter og fylder dette med kunst Kobbervitriol, hvortil omtrent medgaaer $\frac{1}{4}$ Pund. Derpaa lukkes Hullet med en almindelig Træprop. Kobbersaltet opløses da efterhaanden og opjuges igjennem hele Træets Længde baade opad og nedad, idet Træet antager en ensformig grønlig Farve. Rumfanget af Kobbersaltet i det borede

Hul aftager samtidigt hermed, hvorfor man hver tredje Maaned løsner Proppen og fylder mere Kobbervitriol efter. Samtidig plejer man, som almindeligt bruges, at forfulde den Del af Træet udvendig som er under Jorden.

Træ, Krystallinsk Overtræk paa —. Man blander en meget koncentreret Saltopløsning ved almindelig Temperatur med Dextrin og paastrnger Træet denne Blanding i et tyndt Lag. Efter Tørringen viser Fladen en smuk perlemoderagtig Glans som hæfter fast. Foruden almindeligt Salt kan ogsaa benyttes svovlsur Magnesia, eddikesurt Natron og Zinkvitriol. Det tørre Overtræk dækkes da bedst med en farveløs Lak.

Trælak mod Husdvamp. Træværket overstrnges 2—3 Gange med en Opløsning af 200 Dele Borax, 100 Dele Borsyre, 250 Dele Eddikesprit og 2500 Dele Vand, som er opvarmet til 60° —70° C. og derefter for Brugen blandet med 200 Dele Spiritus. Efter fuldstændig Indtørring overstrnges med følgende Lak. 200 Dele Borax, 400 Dele Schellak og 2000 Dele Vand opvarmes i Dampbad til Opløsning, blandes med 1000 Dele kogende Vand og affjøles, hvorefter om fornødent toleres. Paastrngningen maa helst finde Sted i tørt Vejr og om fornødent gjentages. Er Svampen under Gulvbrædderne er det nødvendigt at fjerne Opfyldningen for at foretage Paastrngningen, og dernæst erstatte denne med tørt Sand. Afte, Kulaffald og lignende, ligesom iøvrigt Bortfjernelsen af alt, hvad der kan tjene Svampen som Næring, er en væsentlig Betingelse for Udrøddningen af denne.

Træ, Slibning, Polering og Pudsnng. Naar Arbejdet er tilbørligt behandlet med Glatthøv, afflibes det med Pimpsten, Glaspapir eller et andet Slibemiddel, bejstes, afflibes paany med et i Linolie dryppet Stykke Pimpsten, og afsnides derefter med en tør Klud og fint Sægmel for at alt Fedt kan fjernes. Derpaa tages noget fint stødt og flemmet Teglstensmel, et Stykke Filt rullles sammen og Fladen slibes med Teglstensmel, Linolie og Filt, medens det tilsidst slibes med sammenrullet Filt og Stivelse eller fint flemmet Kridt for at fjerne alt Fedtstof.

Naar Arbejdet er forberedt saaledes, paaføres Polermassen paa følgende Maade. En ulden Klud lægges flere Gange dobbelt og mættes med Lakpolitur, hvorpaa den lægges i en enkelt Klud af gammelt Kattun, og paa denne er der forud dryppet nogle Draaber tørrende Linolie; Enderne af Kattunkludene bøjes om paa den anden Side og tilbindes, saa at den lille daumede Pude faaer et Greb til at holde i, og dermed guides Polituren, som presies ud igjennem Kattunen, i stadige fredsformige Bevægelser paa Fladen,

hvorved maa bemærkes, at der ikke maa tages større Stykker for paa engang end omtrent 6 Tommer i Firkant, og hermed vedblives til Alt er dækket med Politur.

3 Stedet for Polerpuden kan man ogsaa benytte en Polerballe, som laves af en 3 Tommer bred og meget lang Uldstrimmel, som rulles sammen og ombindes med Seglgarn. Naar denne ved Brugen bliver glat og haard, affjæres det nederste Lag med en skarp Kniv, og den kan derfor benyttes meget længe.

Under Poleringen maa Polerbollen eller Polerpuden aldrig staa rolig paa Træsladen, da der herved let fremkommer en Plet, som ofte slet ikke lader sig fjerne. Jo finere og haardere Træet er, desto smukkere bliver Poleringen. Ved alle bløde Træsarter skal man kun tage lidt Olie i Begyndelsen og ikke fugte Puden for stærkt med Politur. Paadrypning af Olie paa Puden eller Ballen maa ske saa ofte, som denne begynder at klæbe fast, men der maa ikke anvendes for meget paa en Gang, da Glandsen herved tager Stade. Naar Fladen har faaet den onstede Glands, føres Strøgene tilsidst i lige Retning indtil Fladen er spejlblank, og til Slutning afgnides med en tør Bomuldsklud for at fjerne Olien fuldstændig.

Træsuit, Kobberstik etc. Blegning af —. Træsuit etc. som i Tidens Løb ere bleve gultede, kunne bleges ved Hjælp af Ozon paa følgende Maade. Ozonet dannes ved langsom Utsugning af Fosfor, idet man tager et til Papiret Størrelse passende Glas med en vid Munding, anbringer paa Bunden heraf nogle Stænger Fosfor med saameget Vand, at dette halvt dækker Fosforstængerne, dækker Glasjet med en Glasplade, og lader det staa roligt hen i 6—12 Timer. Herefter vil den i Glasjet værende Luft indeholde en Del Ozon, og man tager nu Papiret, som skal bleges, fugter det med destilleret Vand, anbringer det paa en Platintraad og hænger det ind i Glasjet, saa at det hænger frit heri, hvorpaa Glasjet atter dækkes med Glasfladen. Efter nogen Tids Forløb vil det da være bleget, men da det samtidig har optaget nogle Syredampe fra det iltede Fosfor, maa det bagefter udvaskes godt med rent Vand, til Slutning dryppes i en svag Sodaopløsning, atter udvaskes i Vand, tørres og presses eller tørres ved i fugtig Tilstand at anbringes paa en Glasplade.

Tusjh, Fabrikation af kinejsk —. 1) Hertil anvendes den fineste Rønrøg, som sigtes og blandes med en svag Limopløsning, tilfættes en ringe Mængde Olie, og æltes med Hænderne til en ensartet Deig, som derpaa henlægges 1—2 Dage i 1—2 Pund svære Klumper for at „modnes“. Deigen opvarmes dernæst og

æstes igjen med Hænderne samt parferures ved Tilfætning af en lille Smule Kamfer eller Mofus, og derpaa presjes den i Forme. Efter at være tør børstes Stykkerne med en stiv Børste, som er mættet med Trævox, hvorved Stykkerne faa Glands og ikke fmitte af paa Haanden. Forsiringer i Guld eller Sølv paamaales derefter, idet Farven udrøres med en tynd Glatineopløsning.

2) 112 Dele udglødet fineste Rønrøg tager man med 500 Dele Vand, affkummer efter Henstand det ovenpaa spommende, tilfætter 20 Dele fint pulveriseret Indigo og lader Blandingen koge saa længe under stadig Omrøring, indtil største Deelen af Vandet er fordampet. Tilfaldt tilblendes 20 Dele arabisk Gummi, 20 Dele Rim og 5 Dele Echioceextract og inddampes under Omrøring til man har en tyk Grød, som støbes i Træforme, der ere indguedne med Mandelolie eller Rødolie.

Tusch, som ikke lader sig afvaske med Vand fremstiller man sig ved at udrøre almindelig kinesisk Tusch med Vand under Tilfætning af lidt Alun eller tvechromsurt Kali.

Typer og Træsnit, Rensning for Bogtrykkerhværte. Terpentinolie, som anvendes til at fjerne Bogtrykkerhværten fra Typen og Træsnit affætter let noget Harpiz imellem de fine Linier. Dette undgaaes ved i Stedet herfor at benytte Petroleumæther, som let opløser Fædtsstoffet og hurtigt fordamper, saa at den tilbageblevne Rønrøg let kan fjernes ved Afbørstning med en tør Børste.

Tændmasse til Tændstikker. Af de utallige Forskrifter skulle her følgende anføres. 1) 54 Dele chlorjur Kali, 10 Dele arabisk Gummi, 3 Dele Traganth, 6 Dele Brunsten, 6 Dele Blodsten, 12 Dele Glaspulver, 5 Dele tvechromsurt Kali, 3 Dele Svovl, 1,2 Dele Kridt og saameget Vand at man faaer 100 Dele. Strængefladen fremstilles ved Overstrygning med en Blanding af 5 Dele Svovlantimon, 3 Dele amorf Fosfor, 14 Dele Brunsten og 4 Dele Rim.

2)	I.	II.	III.	IV.
Chlorjur Kali	200	200	200	200
Blyoverilte	115	215	—	—
Mønne	250	250	200	400
Svovlantimon	125	125	130	300
Chromsurt Kali	132	—	75	150
Arabisht Gummi	67	67	67	67
Paraffin	25	25	—	—

Ved Nr. I og II blandes Paraffin først ved Opvarmning og Sammenrivning med Svovlantimonet, hvorefter de øvrige Stoffer

tilblandes. Stryggladen fremstilles af 9 Dele amorf. Fosfor, 7 Dele Blodsten, 3 Dele Glaspulver og 1 Del Vin med den fornødne Mængde Vand.

Tørringsmiddel for Lafferniszer. Fransk Harpix pulveriseres og blandes med læftet Kalk, hvorefter Blandingen henstaar 24 Timer. Derefter indtørres Blandingen og pulveriseres. For nu af bløde Harpixarter at fremstille en hurtig tørrende Laffernis smelter man 100 Dele af Harpiren og tilsætter lidt efter lidt under Omrøring 10—15 Dele af Kalkblandingen og holder det opvarmet i $\frac{1}{2}$ Time. Dernæst fjernes Blandingen fra Ilden og tilsættes efter Anvendelsen 25—50 Dele Vinoliefernis og 35—90 Dele Terpentiniolie.

Uforbrændelig Isolationsmasse til Dampvør. Godt udvasket gammelt Sæfcellærred skjæres i haandbrede Stykker som visles fast omkring Røret. Over disse tørre Striber vikles man i modsat Retning et andet Lag, som man i Forvejen har mættet ved Neddyppning i en Vandglasopløsning af 30—36° B. De tørre Strimler danne paa Grund af den indeholdte Luft et godt isolerende Lag, og de med Vandglas mættede Strimler danne efter Tørringen et fast Lag, som ved gjentagne Overstrykning med Vandglasopløsning kan gives større Fasthed og Holdbarhed. Laget har den Fordel ikke at kunne brænde selv ved direkte Berøring med Ild, og lader sig efter Tørringen overstrøge med Farve, ligesom Omskiftningerne ved denne Isolation stille sig meget billige.

Uld, Couleur isolitaire paa —. Herved forstaaes en kastaniebrun Farve med et Skær i Violet. Til 100 Dele Uld eller Uldtøj bruges 14 Dele Vinsten, 80 Dele jvovlsur Lerjord, 80 Dele Orseille, 20 Dele Kurkuma og 4 Dele jvovlsur Indigoopløsning. Tøjet kommes i den kogende Farve, koges en Time under Omrøring, optages og afstilles. Til en ulden Kjole regnes $\frac{1}{4}$ Pund Vinsten, 1 Pund Uld, 1 Pund Orseille, 18 Kvint Kurkuma og 5 Kvint jvovlsur Indigoopløsning.

Uld, Chromsort paa —. Reinmann foreslaaer at bejste Ulden med en Blanding af Chromalin, Zernalin og Vinsten og dernæst farve den i et Blaatræsaffog. Farvningen paa denne Maade har foruden Zernbejstens Fordele tillige Chrombejstens Egenkab ikke at forandre Farven ved Indvirkning af Syrer.

Uld, Graa Farvning med Anilin. 3 det væsentlige er denne Farvningsmaade den samme, som naar man vil farve Uld sort med Anilin, idet det kun er Mængden af Stofferne, der besætter den sorte eller graa Farve. Efter at Tøjet er godt renset kommes det i et 60° R. varmt Bad, hvor der paa hver 1000 Dele Vand er tilsat $3\frac{1}{2}$ Dele tvechromsurt Kali, 2 Dele Kobbervitriol

og $\frac{1}{2}$ Del Svovlsyre. Tøjet bliver heri 40 Minutter, udfylles og kommes i et Farvebad, hvor der til hver 1000 Dele Vand er sat 13 Dele oxalsur Amilin med et lille Overflud af Oxalsyre. Badet skal have c. 20° R. Varme naar Tøjet kommes deri, og Temperaturen skal lidt efter lidt forøges til man har den ønskede Farve.

Uld, Gendarmblaa Farve paa —. 440 Dele Uld koges $1\frac{1}{2}$ Time med 88 Dele Alun, $8\frac{3}{4}$ Dele tvechromsurt Kali, $8\frac{3}{4}$ Dele Tinsalt og $6\frac{1}{2}$ Del Svovlsyre. Næste Dag farves ved Kogning $1\frac{1}{2}$ Time med 65 Dele Indigofarmim, 22—26 Dele Campefchetræ og 13 Dele Kjöffensalt.

Uld, Rød Farvning af —. Lac=Dy udrøres med noget Svovlsyre til en fast Dejg og staaer saaledes i flere Dogn. Heraf tages $\frac{3}{4}$ Pund til 10 Pund Uld, og tilsidst tilsættes endnu i Badet 1 Pund Vinsten og $\frac{1}{3}$ Pund Chlortin. Det farves ved Koghede i næsten $\frac{3}{4}$ Time, hvorpaa Ulden optages af Badet, udvaskes omhyggeligt og tørres derpaa strax.

Uld, Sortfarvning. Efter Prentijs antager Uld paa følgende Maade en sort Farve, som i Maaneder kan udsættes for Solen uden at forandre sig. Man fremstiller en Bejste ved at blande 746 Dele Zernvitriol, 254 Dele Kobbevitril og 110 Dele Zinkvitriol, opløse og inddampe og derpaa benytte de udfilte Krystaller som Bejste. For at farve 100 Dele Uld sort opløses 7 Dele af Bejsten med $2\frac{1}{2}$ Del raa Vinsten i Vand og Ulden koges heri 2 Timer. Dernæst lader man den ligge i Blandingen til næste Dag, tager den op og koger den $1\frac{1}{2}$ Time i et Udtræk af 55 Dele Blaatræ og 7 Dele Fisettræ, hvorpaa tilsættes 1 Del Salmiakspiritus og koges videre $\frac{1}{2}$ Time.

Uld, Sølvgraa og Raadyrgraa Farvning. 1) Sølvgraa. Til 1000 Dele Uld tages 25 Dele Glaubersalt, 12 Dele Svovlsyre og efter den Nuance der ønskes, Rødviolet og en lille Smule Indigofarmim. Badet gøres kogende hedt og Tøjet koges $\frac{1}{2}$ Time heri. 2) Raadyrgraa. Til 1000 Dele Uld tages 50 Dele Glaubersalt, 25 Dele Svovlsyre, 75 Dele udrørt Persio, 3 Dele Indigofarmim og $1\frac{1}{2}$ Del Pikrinsyre. Tøjet koges 1 Time deri.

Uld, Grauatfarve paa —. Til 20 Dele Uld udfoges 9 Dele Orseille, Ulden kommes 20 Minutter i den kogende Farve hvorpaa det optages, og Vædsken tilsættes 3 Dele Alun og $\frac{1}{2}$ Del Tinsalt. Derefter kommes Tøjet atter deri, koges $\frac{1}{2}$ Time, optages, udvaskes og tørres.

Uld, Amarantfarve paa —. Til 20 Pund Tøj opløses 10 Kvint Diamantschufin i 1 Pund Glycerin ved Kogning, hvorpaa det filtreres imedens en passende Kjedel koges med Vand.

Den opløste Fuchsin kommes i Kjedlen og tilsættes endnu $\frac{1}{2}$ Pund Pikrinsyre og $\frac{1}{4}$ Pund krystalliseret Soda. Efter 15 Minutters Forløb, i hvilken Tid der udfilteres et sedt jortagtigt Legeme paa Overfladen som affummes, kommes det med Vand fugtede Løj deri og bearbejdes i 30 Minutter indtil Farvevædsken koger, hvorpaa det optages som færdigt. Farven falder livligere ud naar Løjet bagefter ikke udfylles men strax ophænges til Tørring. Man kan vedblive at farve med den samme Vædske saa længe denne indeholder Farve.

Urte- og Krydderpulver til Ragout. 1) 4 Dele Estragonblade, 4 Dele Basilikum, 1 Del Rosmarin, 1 Del Salvie, 1 Del Selleriblade og 1 Del Persilleblade. 2) 16 Dele Peber, 16 Dele Allehaande, 16 Dele Kanel, 16 Dele Mustatnød, 2 Dele Ingefær og 1 Del Nelliker stødes fint og blandes. 3) 16 Dele hvid Peber, 16 Dele Mustatnød, 8 Dele Allehaande, 8 Dele Nelliker, 8 Dele Mustatblomme, 8 Dele Laurbærblade, 2 Dele tørret Timian, 2 Dele tørret Merian, 4 Dele Peberurt, 2 Dele Basilikum, 2 Dele Kommen, 1 Del Dildfrø, 1 Del Sellerifrø og 1 Del Ingefær stødes og blandes. 4) 2 Pund tørret Taffelsalt, 1 Pund Peber, 3 Kvint Mustatnød, 3 Kvint Ingefær, 3 Kvint Nelliker, 3 Kvint Sellerifrø, 3 Kvint tørret Citronskal, 1 Pund brun Sennop og 1 Pund Cayennepeber. 5) 9 Dele Kurkuma, 9 Dele Koriander, 6 Dele sort Peber, 1 Del Nelliker, 2 Dele Kanel, 1 Del Ingefær, 1 Del Mustatblomme, 2 Dele Cayennepeber og 3 Dele Sennop pulveriseres og blandes.

Ufsadelig grøn Farve i Konditoriet. 1) 3 7 Dele destilleret Vand digereres 0,32 Dele Saffran i 24 Timer og tilsættes derpaa 0,2 Dele Indigofarmin, der er behandlet paa samme Maade med 15 Del Vand. Med 1 Kvint af denne Farve lader 1 Pund Sukker sig farve smuk grøn. Naar denne Farve inddampes til Tørhed lader den sig opbevare meget længe. 2) Ved at digerere raa Kaffebonner med Vand tilsat lidt Salmiaspiritus faaes en grøn Opløsning, som kan inddampes og opbevares.

Udsletteligt Blæk til Skrivning paa Glas. Et saadant Blæk laver man sig ved en Blanding af Fluorammonium, Tungspath og Svovlsyre. Det svovlsyre Baryt hindrer Blækket fra at flyde ud, hvad der er Tilfældet, naar man skriver med Fluorbrinte alene.

Vandglasfarve med Corallin. 3 alkaliske Vædske opløses Corallin med pragtfuld rød Farve, hvad der har foranlediget Bucher i Nürnberg til at anvende Vandglasopløsning som Oplosningsmiddel herfor, idet man efter den bemttede Mængde af Farve-

Stoffet kan fremstille Farven fra lys Rosa til stærkt Karmin. Af denne Farve kan man gjøre forskjelligartet Brug. Den kan benyttes til lyse Træsorter, der kun indeholde lidt Farvesyre, som Fyr, Gran, El, Lind, Pil etc., og disse kunne bagefter lakeres uden Skade for Farven. Ligeledes kan den benyttes til Papir, Tapeter o. L. men det maa bemærkes, at Opløsningen kun holder sig brugbar 1—2 Dage, da der efter den Tid finde en Udfilning af Kiselsyre Sted, hvorved Farven taber sig.

Vandtæt Lærred til Telte, Maskiner, Vognpresenninger etc. For uden Skade for Udseendet at kunne gjøre Lærred vandtæt imprægneres det med et i Vand uopløseligt Legeme, og blandt disse have Perjordens Forbindelser med de fede Syrer og Harpiksyrerne vist sig hensigtsmæssige. Denne Imprægnering opnaaes ved først at trække Lærredet igjennem en Opløsning af svovlsur Perjord og dernæst igjennem et Sæbebad, hvorpaa udbaskes i Vand og tørres samt glattes ved Hjælp af en Rulle. Til Perjordbadet tages en Opløsning af 1 Del Alum i 10 Dele Vand. Sæbebadet fremstilles bedst paa den Maade, at man koger 1 Del lys Kolofonium, 1 Del krystalliseret Soda og 10 Dele Vand indtil Harpiksen er opløst, hvorpaa den dannede Harpiksæbe udstilles ved Tilfætning af $\frac{1}{3}$ Røgsalt og opløses tillige med 1 Del hvid Kærnesæbe ved Røgning i 30 Dele Vand. Den i Handelen gaaende Harpiksæbe, som er en Blanding af $\frac{1}{3}$ Harpiksæbe og $\frac{2}{3}$ Palmesæbe egner sig ikke saa godt, da Lærredet let bliver brunt af denne ligesom den er for tør, saa at Massen efter nogen Tids Forløb falder af som Støv. Sæbebadet skal anvendes varmt.

Ved Imprægneringen i det Store lader man Lærredet passere over Balser igjennem Opløsningen, hvorved der navnlig maa sørges for, at det bliver godt gennemtrængt af Alumopløsningen. Ved mindre Mængder dyppes Tøjet i Alumopløsningen, udbredes paa en Plade og paastryges den varme Sæbeopløsning med en Pensel. Denne Methode maa ogsaa anvendes naar allerede syede Sager skulle behandles.

Vandtæt Papir og vævede Stoffer. I den ovenomtalte Perjordsæbe har man en god og billig Erstatning for Kautschuk. Hvis Papir skal imprægneres anvendes Sæben i spirituos Opløsning.

En anden Methode, navnlig til Fremstilling af vandtæt Indpakningspapir, beroer paa Dannelsen af den i Vand uopløselige Forbindelse, som Lim indgaaer med tvedromsurt Kali. Man maa blot erindre at tilfætte Limopløsningen lidt Eddikesyre for at Massen efter Tørring kan beholde den fornødne Elasticitet, og

paastryger da Limopløsningen varm, idet man lige før Brugten blander den godt med en Opløsning af tvedromsjurt Kali.

Varmecapparater med krystalliseret eddikesurt Natron. Vandet gjaldt hidtil paa Grund af sin store Varmecapacitet for det hensigtsmæssige Stof til Opsamling af Varme. Ved Anvendelsen af af smeltende Legemer lader imidlertid langt større Varmemængder sig opsamle end ved Hjælp af den samme Mængde Vand, idet der hertil kommer den betydelige Varmemængde, som bliver bunden ved at et Stof smelter, og som atter bliver frigjort, naar Stoffet igjen gaaer over i fast Form. Ved Anvendelsen af eddikesurt Natron faaer man saaledes en 4 Gange saa stor Varmekraft opsamlet som ved Anvendelsen af den samme Mængde Vand. Medens man i Frankrig har benyttet Beholdere med varmt Vand til Opvarmning af Jernbanevaggoner, som da maatte stiftes hver 2den Time, kunne disse Beholdere nu, fyldte med smeltet eddikesurt Natron, holde sig i 10 Timer.

Til Varmestamler etc. kan det eddikesure Natron anvendes paa samme Maade, og der behøves aldrig Formhjælp heraf. Det kommer i Handelen som et hvidt Salt, som fyldes i en Jernbeholder, og denne kan da herefter tilloddes. Ved da at anbringe Beholderen i kogende Vand og fuge Vandet i nogen Tid, vil det smelte, idet det herved binder Varmen. Naar dette er sket, og Beholderen stilles hen, vil den i lang Tid have en Temperatur af c. 50° C., saa længe, indtil det smeltede eddikesure Natron atter er krystalliseret, idet dette sker ved en Temperatur af 59° C.

En Opvarmning af Beholderen over aaben Ild maa fraaades, da herved for en Uøvet kan ske Ulykkestilfælde, idet Beholderen ved for høj Temperatur kan sprænges paa Grund af de herved uddviklede Lustarter. En Opvarmning i Vand er derimod aldeles farefri.

Baseline Coldcream. Man sammenmelter ved svag Varme 10 Dele Sparmacet, 10 Dele Paraffin, 10 Dele Kakao-smør og 100 Dele Baseline, og tilblander 20 Dele Sæbepulver og 60 Dele Rosenvand tilsat et Par Draaber Rosenolie, hvorefter det Hele røres til en ensartet Blanding indtil Afkjøling.

Baseline Haarolie. Til 1000 Dele flydende Baseline sættes som Parfume 25—35 Dele af en Blanding af 2 Dele Geraniumolie, 1 Del Lavendelolie og 3 Dele Bergamatoe.

Baselinolie — Vædersmørse. Vædersagerne anbringes i et c. 40° varmt Rum og blive her 8—10 Timer for at fjerne Fugtigheden. Herpaa smeltes Paraffin med sin lige Vægt tyk-

flydende Vaselinolie, og tilsættes 5—15 % Tran, hvorpaa Massen paastrænges Lødergjenstande, som herved blive vandtætte.

Vaseline Tjæresæbe. 1000 Dele Kokosolie, 500 Dele Talg og 850 Dele Natronlud af 38° B. forsjæbes ved 45°. Efter Forsæbningen udrøres først 375 Dele Tjære og dernæst 100 Dele Vaselinolie med 40 Dele Vand, hvorefter denne Blanding udrøres omhyggeligt med Sæben og parfumeres med 7,5 Dele Rosmarinolie og 7,5 Dele Lavendelolie. Blandingen hældes hurtigt i Forme, da Sæben let stiller ad.

Vinaigre à la Ravigote (Kryddereddike). 35 Kvint Estragonblade, 18 Kvint Laurbærblade, 18 Kvint Andhiovis, 18 Kvint Rapers og 12 Kvint Charlotteløg haffes fint og udtrækkes i 8 Dage med 2 Potter Eddike, hvorpaa sies gjennem et Klæde, udpresjes, filtreres gjennem Filtrepapir og aftappes. Mange tilsætte flere Charlotteløg.

Vin af Rhabarberstilk. De udvorede Stilk knuses til en grødagtig Masse, tilsættes den dobbelte Vægt Vand og henstattes i 3 Dage. Derefter udpresjes og tilsættes 3 Dele Sukker til hver 10 Dele Saft, hvorpaa man lader Blandingen gaa i Gjæring i et aabent Kar. Efter 4 Dages Forløb hældes Vinen paa et Auker, som ikke tilspundses, og herpaa fortsættes Gjæringen. Naar denne er endt tilspundses Fadet og henligger til næste Foraar. Den kan ogsaa mættes med Kulshre i et Mineralvandsapparat og derved omdannes til mousserende Vin.

Vindueskit. Slemmet Kit bearbejdes og æltes saa længe med Vinoliefernis, til der opstaaer en seig Masse. Der kan ogsaa bruges raa Vinolie, hvorved Kittet ikke tørrer saa hurtigt. Det opbevares bedst indpøbt i Væred, som er gennemfugt med Vinolie.

Vineddike, Grünebergers. $\frac{1}{4}$ Pund Bertramserod, $\frac{1}{8}$ Pund Galangerod, 6 Kvint Miantrød, 6 Kvint langt Peber, 6 Kvint hvid Peber og 6 Kvint Paradiskorn stødes og kommes paa $\frac{1}{2}$ Pot Sprit og $\frac{1}{2}$ Pot Vand, hvorpaa det staaer i 8 Dage og filtreres. Filtratet blandes med et Døhoved Eddike.

Vindsorjæbe, Bruu. 10,000 Dele hvid Grundjæbe, 10,000 Dele gul Grundjæbe, 100 Dele Mosfustinktut (3—100), 100 Dele Tofubalsam, 30 Dele Cassiaolie, 40 Dele fransk Lavendelolie, 20 Dele Kommenolie, 10 Dele Fennikelolie, 5 Dele Ceylonfanelolie og 800 Dele Sukkertulør.

Vine, Kunstige. 1) Skummende Vin af Korender. $13\frac{1}{2}$ Pund Sukker opløses i 18 Potter Vand, og hældes i en Kruffe paa 6 Potter pillede Korender. Den affjølede Blanding

tilsættes $\frac{1}{2}$ Pægl Oljær og gjæres dermed i 3 Dage, hvorpaa det Hele sies og blandes med $\frac{1}{2}$ Pægl Vand, hvori 2 Kvint Husblas er opløst. Dernæst kommes det paa et udfoldet Halvanker, henlægges i 1 Maaned med løs Spunds og aftappes da paa Champagneflaster, hvor der i hver kommes en Thestefuld stødt Randis. Flasterne proppes godt, overbindes med Seglgarn og opbevares liggende. 1) Birkevin. Saa snart Sneen henad Foraret begynder at smelte udledes de største Birketræer, som man vil tappe, helst paa stenet Terrain. Barken affjæres paa et Sted mod Syd siden omtrent 1 Alen fra Jorden, og derpaa bores et Hul 2 Tommer dybt lidt øvest, hvori der sættes en Pennepose og under denne en Skruffe, der af og til tømmes for den udflydte Saft. Et Træ kan levere 8—9 Potter Saft daglig. Efter 3 Dages Forløb slaaes en Træprop i Hullet. 46—48 Potter af denne Saft koges med 24 Pund hvidt Sukker og 18 Kvint Vinjyre og indkoges under Skumning til 36 Potter. Derpaa affjæles Vædsfen, hældes paa et Romanker og lægges til Gjæring paa et varmt Sted. Naar den er afgjæret tilsættes 1 Pægl Spiritus, hvori er opløst 1 Kvint Denanthæther, 6 Kvint bittere Mandler, stødt med 13 Kvint Vand, og saa meget hvid Vin, at Ankeret fyldes helt. Dernæst tilspundses Ankeret og ligger i Kjælderens i 6 Uger, hvorpaa aftappes paa Champagneflaster, hvori der i hver er kommen en Thestefuld stødt Randis. Flasterne proppes godt, overbindes med Seglgarn og lægges ned de første 14 Dage hvorpaa de stilles oprejste. Vil man have en lettere Vin tilsættes kun 10—16 Pund Sukker.

3) Åhornvin tilberedes af Saften af Åhorntræer paa samme Maade som den foregaaende.

4) Champagne af Rhabarberstille. 3 den udpressede Saft af Rhabarberstille opløses Sukker, 22 Pund i 36 Potter Saft, hvorpaa Blandingen lægges til Gjæring paa et lunt Sted. Naar Gjæringen næsten er forbi filtreres Vinen paa Champagneflaster, der tilproppes godt.

5) Eftergjort spansk Vin. 33 Potter hvid Vin, $2\frac{1}{2}$ Pot store itusfaarne Rosiner, $2\frac{1}{2}$ Pund hvidt Sukker, $\frac{1}{2}$ Pægl Hyldebærsaft og 3 Kvint knust Kanel kommes paa et Anker og henlægges til Gjæring, hvorpaa den afgjærede Vædsfe aftrækkes paa et andet Anker, der fyldes med hvid Vin, tilspundses og henlægges til Hul, hvorpaa aftappes.

7) Eftergjort Madaira. a) 20 Dele renset Honning, 25 Dele 90 % holdig Alkohol, 1 Del Humle og 200 Dele hvid Vin farves med Karmel til den ønskede Farve. Blandingen hen-

sættes varmt i 2 Dage under Omrøring, henstaaer da en Uge og filtreres. b) 360 Dele hvid Vin, 64 Dele 90 % holdig Alkohol, 48 Dele Suffersirup og 3 Dele Sassafrasraa farves med Raramel, henstaaer 14 Dage og filtreres. c) Ublejst og den lige Vægt Honning afdampes paa Ilden til $\frac{3}{4}$ Del, kommes i en Krukke og henstaaer til Gjæring. Efter c. 14 Dages Forløb tilbindes Krukken med Blære, hvori stiftes nogle Huller med en Knappenaal, og den opbevares da i Kjælderen. Naar Vinen er fuldstændig klar aftappes den paa Flasker og kan drikkes efter 6 Ugers Forløb. d) 10 Pund stødt hvidt Suffer opløses i 4 Potter varmet hvid Vin og hældes paa et Anfer med $4\frac{1}{4}$ Pund Honning, som ogsaa er opløst i 4 Potter varmet hvid Vin, hvorpaa der opløses 5 Kvint Potaske og 5 Kvint Vinsyre deri. Anferet lægges med løs Spunds til Gjæring paa et varmt Sted, og naar Gjæringen begynder at aftage, hænges en langagtig Pose med 18 Kvint Humle i Anferet til Gjæringen er endt, hvorpaa den optages, og der hældes $1\frac{1}{4}$ Pot Spiritus i Anferet. Dernæst trækkes Blandingen over paa et andet Anfer, som fyldes helt med Vinen, hvorpaa dette henlægges 3 Maaneder i Kjælderen forinden Aftapningen.

7) Canarisk Vin. $12\frac{1}{2}$ Pund pillede og itustaarne Rosiner kommes paa et udfoldet Anfer med $9\frac{1}{2}$ Pund hvidt Suffer, der er opløst i 7 Potter hvid Vin, hvorpaa dette fyldes med hvid Vin. Anferet lægges varmt til Gjæring, som vil være endt paa 30—35 Dage, hvorpaa tilspundses og henlægges til Klarig, aftrækkes paa et rent Anfer og henligger herpaa 2 Maaneder inden Aftapningen.

8) Muskat Vünel. I et Anfer af den foregaaende canariske Vin hænges en Pose med $\frac{1}{4}$ Pund tørrede Hyldeblomster i 14 Dage. Derpaa klares og aftappes.

9) Muskatel Vin. $2\frac{1}{2}$ Pund Rosiner pilles og renies, hvorpaa de kommes paa et rent Anfer. $12\frac{1}{2}$ Pund hvidt stødt Suffer opløses i 8 Potter varm Vin og kommes paa Anferet, som fyldes med samme Slags Vin, hvorpaa det henlægges paa et varmt Sted til Gjæring. Naar denne er endt kommes 5 Kvint Hyldeblomster i en Pose og hænges 4 Dage ned i Anferet, hvorpaa dette henlægges 14 Dage. Derefter trækkes Vinen over paa et rent Anfer, ligger tilspundset i 3 Maaneder og aftappes.

10) Cap Vin. $2\frac{1}{2}$ Pund hvidt Suffer, 1 Kvint stødt Roriander, 1 Kvint Nelliker og $2\frac{1}{2}$ Kvint stødt Allehaande gives et Opfug med $\frac{1}{2}$ Pot Rosenvand, $\frac{1}{2}$ Pot Orangeblomstvand og $\frac{1}{2}$ Pot hvid Vin, hvorpaa der tilsættes 16 Potter hvid Vin, 3

Kvint Potaske og 3 Kvint Vinshyre. Ankeret fyldes dernæst med hvid Vin, henlægges til Gjæring, aftrækkes klart paa et andet Anker, tilspundses og ligger i 3 Maaneder.

11) Engelsk Frontignac. 18 Pund Sukker koges med 24 Potter Vand og hældes paa 1 Hjerdingaar Hyldeblomster. Naar Blandingen er afkjølet tilsættes 6 Spijsesfulde Citronsaft og noget Gjør, hvorpaa det under Omrøring hensesættes til Gjæring. 3 et passende Anker kommes 6 Pund Rosiner, den afgjærede Bædske sies deri og Ankeret tilspundses og henlægges i 6 Maaneder.

12) Kunstig Tokayevin. Paa et Anker fyldes 22 Potter hvid Vin hvori 19 Pund Sukker er opløst. $7\frac{1}{2}$ Pund pillede Rosiner knuses og kommes deri, hvorpaa Ankeret fyldes med den samme Slags Vin og henlægges til Gjæring ved 13° — 14° R. 3 Uøbet af 8—14 Dage begynder Gjæringen, og jaasnart denne er ophørt, tilsættes 1 Kvint Denanthæther, Spundsen fastslaaes, og Ankeret henlægges i Kælderen i 10 Dage. Derpaa aftrækkes Vinen klart paa et andet Anker og henligger tilspundet i 2 Maaneder.

13) Kunstig Alifantvin. 36 Potter Rødvin kommes paa et Vinanker med 12 Pund hvidt Sukker og $4\frac{1}{2}$ Pund tørrede Blaabær og henlægges til Gjæring. Efter at denne er endt tilsættes 1 Pot Spiritus, hvori er opløst $1\frac{1}{2}$ Kvint Denanthæther, hvorpaa Ankeret tilspundses og henlægges i Kælderen i 2 Maaneder.

14) Kunstig Malagavin. a) 10 Pund Sukker opløses i 8 Potter varm hvid Vin og kommes paa et udfoldet Hvidvinsanker med 30 Potter af samme Slags Vin, tilsættes 10 Kvint Vinsten og noget Gjør, hvorpaa det lægges paa et lunt Sted til Gjæring. Efter Gjæringen farves med Karamel, Spundsen tilslaaes og Ankeret henlægges 4 Maaneder i Kælderen. b) 400 Dele hvid Vin, 70 Dele 90 % holdig Spiritus, 70 Dele store Rosiner, 50 Dele Sukkersirup og 1 Del Hyldeblomster. Efter 8 Dages Forløb filtreres, farves med Karamel og aftappes.

15) Kunstig Burgundevin. 26 Potter hvid Vin, $2\frac{1}{2}$ Pot Saft af jorte smaa Kirsebær, 6 Pund itusskaarne Rosiner, 6 Pund hvidt Sukker, 10 Kvint Vinsten og 25 Potter Æblesaft, der er indkogt til Halvdelen, lægges paa et Anker til Gjæring. Naar denne er endt omstiftes Vinen paa et rent Anker, tilsættes $1\frac{1}{2}$ Kvint Denanthæther, tilspundses, og ligger 3 Maaneder.

16) Neil de perdrix. 35 Potter udræsjet Æblesaft af Gravenstener kommes paa et Anker med $5\frac{1}{2}$ Pund hvidt Sukker

og henlægges til Gjæring. Naar denne er endt omstiftes paa et rent Anker, og tilsættes 3 Potter rød Afkântvin. Hermed helliger den i 8 Dage og aftappes da paa Champagneflaster, idet der i hver af disse kommes en Thestefuld stødt Randis. Flasterne tilbindes og Vinen er efter 2 Maaneders Forløb driffelig.

17) Kunstig Ungarisk Vin. 25 Potter hvid Vin fyldes paa et Hvidvinsanker og deri opløses 20 Pund Sukker. Der tilsættes 10 Pund pillede Rosiner og Ankeret fyldes med hvid Vin. Ankeret henlægges til Gjæring, og naar denne er endt tilspundses Ankeret og lægges 10 Uger i Kjælden. Dernæst træffes Vinen over paa et andet Anker, tilsættes $1\frac{1}{2}$ Kvint Denanthæther, tilspundses og helliger 3 Maanedes.

18) Roevin. Saften udpresses af Sukkerroer, tilsættes 27 Pund hvidt Sukker til 36 Potter Saft og henlægges til Gjæring. Naar Gjæringen er tilende fyldes Ankeret helt og henlægges 3 Maanedes i Kjælden.

Vink, Almindelige — ved Benyttelsen af de givne Forskrifter. Man hører ikke saa sjældent udtalt, at Forsøg paa Fremstillingen af forskjellige Ting efter foreliggende Opskrifter ikke altid saa et saa heldigt Udfald, og man er da meget ofte tilbøjelig til at give den benyttede Forskrift Skylden. Dette er dog langt fra altid Grunden, men lige saa lidt som man kan vente, at det uden Øvelse eller Erfaring vil lykkes at tilberede en velsmagende Ret efter en nok saa god Recept, naar man ingen Erfaringer har i Husholdningen, ligesaa lidt kan man forlange, at de første Forsøg ved Fremstillingen af andre Stoffer altid skulle krones med Held.

Det maa derfor altid tilraades, naar man vil benytte en Forskrift til Fremstillingen af et Stof, da først at gjøre et eller flere Forsøg med ganske smaa Mængder; herved vil man ikke udsætte sig for videre Tab, hvis de første Forsøg skulde falde mindre heldige ud, ligesom man derved bliver mere fortrolig med Arbejds-metoden, saa at man med større Udsigt til et godt Resultat kan tage en endelig større Portion i Arbejde.

De fleste af de i Bogen nævnte, mindre kjendte, Ting eller Bestanddele vil man kunne kjøbe i de større Materialhandler eller i det mindste vil de kunne staaes igjennem disse.

Som almindelige Regler kunne følgende mærkes. Ved Arbejder med alle flygtige og brændbare Ting maa anvendes den største Forsigtighed, og Anvendelsen af Opvarmning over aaben Ild saavidt muligt undgaes. Dette gælder særligt Arbejder med de meget flygtige og brændbare Ting som Vinaand, Ether, Benzin

og lignende. Ved Anvendelsen af de forskjellige Beholdere ved Forarbejdelsen maa man have Opmærksomheden henvendt paa, at disse ere af et passende Materiale, som ikke angribes af de indeholdte Bestanddele.

Ved Pulveriseringen af Stofferne anvendes enten Mortere af Metal eller til mindre Mængder af Stofferne Kiveskaale af Sten eller Porcellain. Som Regel gjaelder det ved Pulveriseringen ikke at have for store Mængder i Morteren ad Gangen, idet de større Mængder ville danne et elastisk Underlag, hvorved Findeligen vilde gaa langsommere fra Haanden. Skal man have Pulveret af ensaartet Størrelse, maa det slaaes igjennem Sigter, som habes af forskellig Materiale og Finhed, men ogsaa her gjaelder det jævnlig at frastille det fine Pulver, som ellers blot vilde fylde op i Morteren og forhindre Findeligen af det øvrige. Til Findeligen af seje Stoffer, f. Ex. Horn etc. maa anvendes Rasping med en Fil eller Rasp.

Filtreringen af Vædsker maa ogsaa foretages igjennem et Materiale, som ikke angribes af disse. Filtrering af større Mængder foretages bedst igjennem Spidsposer af Filt, Værrød eller tyndt uldent Tøj; til Filtrering af mindre Mængder anvendes i Reglen Filtrerpapir, som klippes rundt og sammenfoldes 2 Gange over Kors, idet man sørger for at den Vinkel Filtret danner er lidt større end Tragtenes Vinkel. Herved vil Filtreringen foregaa hurtigt. I Stedet for Papir kan man i mange Tilfælde benytte en lille Prop af Bomuld, som lægges løst i Spidsen af Tragten. Til Vædsker, som angriber disse Ting, kan man benytte Asbest, som anbringes paa samme Maade som Bomulden. Skulle Vædskerne ikke strax gaa klart igjennem, maa man undertiden hælde det først filtrerede nogle Gange tilbage paa Filtret indtil Filtratet er blevet klart. Olie og andre tykflydende Vædsker, som blive tykflydende ved Opvarmning, filtreres hurtigt ved at man anbringer Tragten paa et varmt Sted, ovenpaa en varm Duv eller lignende.

I mange Tilfælde fremskyndes Filtreringen ved at man først lader Væsken løbe igjennem et Stykke tyndt Tøj, hvorved de grovere Partikler af Bindsaldet skilles fra, hvorefter man lader Væsken henstaa i nogen Tid til Klaring, saa at man kan hælde største Delen af Væsken paa Filtret uden at faa Bindsaldet med.

En Opvarmning uden Røgning kaldes en Digestion men forudsætter ikke nogen bestemt Temperatur, saa at denne særligt maa angives, naar man skal digerere ved en bestemt Temperatur.

Bismuthlegeringer. Som Metalkit kan anvendes en ved

56° R. smeltende Legering af 15 Dele Bismuth, 4 Dele Tin, 8 Dele Bly og 3 Dele Kadmium.

En platinfarvet Legering af Bismuthets Haardhed, som smelter ved 66° R., faaes af 7 Dele Bismuth og 6 Dele Bly. En Legering til Alkiering med Smeltepunkt c. 73° R. faaes af 5 Dele Bismuth, 2 Dele Tin og 3 Dele Bly. En lignende med Smeltepunkt c. 75° R. faaes af 2 Dele Bismuth, 1 Del Tin og 1 Del Bly. En Legering til Former for Rattintrøt bestaaer af lige Vægtmængder Bismuth, Tin og Bly. En Legering til Afstøbning af Mønter af 6 Dele Bismuth, 3 Dele Tin og 13 Dele Bly.

Violinharpix. Den almindelige urene Harpix opløses ved svag Varme i Spiritus, hvorved alle Urenheder sætter sig til Bunds. Den klare Opløsning udhældes da i Vand under Omrøring og det udfiltte Harpix samles paa udsændt Lærred. Efter Udpressning smeltes det ved svag Varme for at befries for Vand, tilsættes $\frac{1}{20}$ Del Vox og udstøbes.

Vognsmørelse. 1) 4 Pund Fedt og 1 Pund Tælle smeltes og udrøres med 10 Kvint pulveriseret Grafit og 10 Kvint Tjære.

2) Belgisk Vognsmørelse. 30 Dele Palmeolie og 12 Dele Talg smeltes sammen i en Kjedel og blandes lidt efter lidt med 1 Del pulveriseret Talkum. Der hældes derpaa under stadig Omrøring 9 Dele Natronlud af 20° B. deri, hvorpaa det omtrent en Time koges med 130 Dele Vand, idet der uafbrudt omrøres. Det hældes derpaa i et Aftjølingskar og røres til det er faldt, hvorpaa det er færdigt til Brug.

3) Hannoverisk Vognsmørelse. a) For Sommeren: 80 Dele Vand, 4 Dele Soda, 24 Dele Palmeolie og 12 Dele Talg. b) For Vinteren: 120 Dele Vand, 1 Del Soda, 40 Dele Palmeolie og 12 Dele Talg.

4) Engelsk Vognsmørelse. a) 2 Dele Spermacet, 1 Del Vox, 1 Del Svinefedt, 4 Dele Talg og $\frac{1}{2}$ Del Zernilte sammen-smeltes og røres til Aftjølning. b) 1 Del pulveriseret Grafit blandes med 5 Dele Fedt.

5) Binklers Vognsmørelse. a) 100 Dele rød amerikansk Harpix smeltes ved svag Varme med 100 Dele Talg og tilsættes under bestandig Omrøring 100 Dele Natronlud af Vægtfylde 1,60. Naar Massen ikke skummer mere tilsættes endnu 100 Dele Pinolie, hvorpaa koges $\frac{1}{4}$ Time og røres til Aftjølning.

6) 8 Dele Tælle, 8 Dele Beg og 4 Dele Tran.

7) Booths Patentvognsmørelse. Denne anvendes næsten udelukkende paa de engelske Jernbaner og fremstilles efter Aarstiden:

i to Forhold. a) 6 Dele Tælle, 12 Dele Palmeolie, 8 Dele Vand og 1 Del Soda, eller b) 8 Dele Tælle, 20 Dele Palmeolie, 10 Dele Vand og $1\frac{1}{4}$ Del Soda. Tællen varmes til 120° , tilblendes Palmeolien og hertil lader man Opløsningen af Soda i Vandet løbe til i en tynd Straale under stadig Omrøring. Naar al Sodaopløsningen er tilsat ophører man med Opvarmningen og rører Blandingen til den er bleven fast. Jo mere Tælle man anvender i Forhold til Palmeolien, desto fastere bliver Blandingen.

8) Vognsmørelse med Mineralolie. 3 Dele Kalk lædsses til en tynd Dejg og tilsættes 5 Dele Tjære, som forener sig hermed under Udfilning af Vandet. Dette frastilles, hvorefter den dejagtige Masse blandes med 8 Dele Tjære og 3 Dele Harpexolie.

Vox, Blegning af —. Ved den naturlige Blegning udsmeltes det gule Vox i tynde Plader, som da udsættes for Luftens og Vætskets Indvirkning, idet Pladerne af og til omsmeltes. Ved den kunstige Blegning udrøres det gule Vox under Opvarmning med en Opløsning af chlorundersyrlet Natron (som fremstilles ved at fælde en Opløsning af Chloralkali med en Sodaopløsning og filtrere fra det udfældte Kalk), indtil det er fint fordelt heri. Dernæst tilsættes fortyndet Saltsyre, hvorved der udvikles Chlor, som virker blegende paa Voxet. Dette smeltes da sammen, udstækkes med kogende Vand og befries fra Vandet, samt smeltes i Forme.

Vox, Farvning af —. Ved Farvning af Vox tilsættes i Reglen foruden Farven en ringe Mængde Terpentinox. Rødt faaes det ved Tilsætning af Zinnobér, lysrødt ved Tilsætning af Karmin eller Kraplak, mørkerødt ved Kuglelak eller Florentinerlak. Gult kan Voxet farves ved at smelte det med lidt Kurcumpulver, som indbindes i en Væredsskud og anbringes i den smeltede Masse til man har den ønskede Farve, eller ogsaa ved Tilblanding af Chromgult. Væsegrønt kan Voxet faaes, naar det naturlige gule Vox gives en lille Tilsætning af Bjergblaat. Mørkegrønt farves det med Spanstgrønt. Blaat farves hvidt Vox med Bjergblaat, eller hvis mørkeblaat da Berlinerblaat. Brunt faaes ved en Tilsætning af Umbra, sort ved Konrøg.

Voxmælk til Polering af Møbler. 37 Kvint Potaske koges i $3\frac{3}{4}$ Pot Vand med 75 Kvint gult Vox under Omrøring. Der finder Kulshyendvifling Sted, og naar denne er ophørt tilsættes lige saa meget Vand, hvorpaa koges til man har en ensartet mælket Vædske. Denne opbevares paa Glasflasker, og ved Brug

kommes lidt paa en ulden Klud, hvormed det polerede Møbel afgrindes og herefter faaer en smuk Glans.

Bogpapir. Et Ark glat Karduspapir lægges paa en varm Zernplade og derpaa lægges et Ark Silkepapir, der skal overstryges med Vox. Hvidt Vox eller Stearin stryges over det varme Papir og med en Tøjballer fordeles det over hele Fladen. Derefter fjernes det og et nyt Stykke behandles paa samme Maade.

Bogsvarte til Skotøj tilberedes ved Sammensmeltning af 1 Del gult Vox, 4 Dele Tælle, 2 Dele Svinesedt, 1 Del Terpentin og 1 Del Bomolie ved svag Varme, hvorefter det blandes med en passende Mængde Rønrøg. Det støbes ud i smaa Former og opvarmes svagt førend det benyttes til Indgrudning af haardt, indtørret Læder.

Vulkaniseret Kautschuk, Opbevaring. Kautschukslanger etc., som ved Henliggen blive haarde og sprøde, holde sig uforandret i en tilluftet Beholder, hvori man har henstillet et aabent Glas med almindelig Petroleum. Gjenstande, som ere blevne meget haarde anbringes først i en kort Tid i en luftet Beholder med et aabent Glas med Svovlsulfstof.

Zink, Farvning af —. 10 Kvint Seignettesalt, 6 Kvint Kobbervitriol, 6 Kvint Glycerin og 12 Kvint Natronhydridat opløses i 1 Pot Vand. Opløsningen varmes, og heri bringes de rensede Sager af Zink, hvorved disse efter Temperaturen og Indvirkningens Varighed antage violette, blaa, røde eller gullige Farver. Efter at være afvaskede med Vand tørres Gjenstandene og overtrækkes med en tynd Schellakfernis.

Zink, Forghldning ved Neddypning. Naar Svovlguld opløses i Svovlammonium og et blankt Zinkstykke sættes i Opløsningen bliver det forghldt. Der maa her anvendes saa lys Svovlammonium som muligt og Luftens Tilgang maa forhindres, hvorfor Operationen bedst foretages i en med Glasprop lukket Flaske. Efter Udfilningen af Guldet paa Zinken grindes dette blankt.

Zinkovertræk med Spejlglands paa Kobber eller Messing. Man foger i nogen Tid det i Handelen gaaende Zinkgraat, som væsentligt er fint fordelt metallisk Zink, med en koncentreret Natronlud, og bringer Gjenstandene, som skulle overtrækkes med Zink, i den fogene Bædste. Efter kort Tids Forløb overtrækkes disse herved med et speilende Lag af Zink. Hvis en paa denne Maade med Zink overtrukken Gjenstand af Kobber opvarmes i Provenceolie til en Temperatur af 120—140° C., forener det tynde Zinklag sig med Kobberet til et Lag af Tombak.

Zink, Overtrækning med Kobber og Messing ved Ned-

dypning. En mættet tild Opløsning af Kobbevitrìol tilsættes saa længe en stærk Chantaliumpopløsning, til det i Begyndelsen dannede Bundfald atter er opløst. Til den saaledes tilberedte Bædse sættes $\frac{1}{10}$ — $\frac{1}{15}$ af Rumfanget Salmiatspiritus hvorpaa Opløsningen fortyndes med Vand til den viser 8° B. Til Messingovertræk bruges en Opløsning af lige Dele Zinkvitriol og Kobbevitrìol, der tilberedes paa samme Maade, og hvis Messingovertrækket skal være meget lyst, tages 2 Dele Zinkvitriol for hver 1 Del Kobbevitrìol.

For at overtrække Zinkgjenstandene med Kobber eller Messing, skures de rigtig rene med Sand og Saltsyre, og blive liggende 24 Timer i Bædene, hvorpaa de afvaskes og tørres. Ved Hjælp af et Batteri kan Overtrækket forstærkes efter Behag og den Slags behandlede Gjenstande kunne galvanisk forgyldes eller forjølves.

Zink, Grønt Overtræk paa —. Paa følgende Maade kan Zink overtrækkes med et fasthæftende lysgrønt til mørkegrønt Lag. Man opløser 2 Dele svovlundersyrlet Natron i 10 Dele Vand, tilsætter 1 Del Svovlsyre, filtrerer fra udstilt Svovl og dypker Gjenstandene i den klare varme Opløsning. Efter fortløbende Indvirkning fremkommer et lysgrønt glat Overtræk. Lader man Gjenstandene forblive længere Tid i den til 65°—85° C. opvarmede Bædse faaes en mørkegrøn, mere glindsende, emailleagtig Overflade. Gjenstandene afvaskes derpaa med Vand og tørres. Den emailleagtige Glans forsvinder, naar Gjenstandene dypkes i fortyndet Saltsyre. En mere brunlig Farve faaer man, naar man i Stedet for en Opløsning af svovlundersyrlet Natron tager en Opløsning af 15 Dele svovlundersyrlet Natron og 15 Dele Chromalum i 500 Dele Vand.

Zink, Sort Farvning af —. Efter Böttger opløses 2 Dele salpetersurt Kobber og 3 Dele Kobbertveclor i 64 Dele destilleret Vand under Tilfætning af 8 Dele 25 % holdig Saltsyre. I denne Bædse dypker man den med Sand blankt skurede Gjenstand af Zink, afvasker den med Vand, og tørrer den hurtigt.

Æbleolie er en Opløsning af 1 Del valerianesurt Amylalkohol i 7 Dele Alkohol.

Æggendrugningsmaskine. Den af Holæus i Wien konstruerede Maskine rummer 150 Æg og bestaaer af en firkantet Trækasse, der omtrent er 2½ Fod høj, 3 Fod lang og 2 Fod bred. Trykken sker ved en rund indfat Beholder, der fyldes med Trækul, og kun en Gang i 40 Timer fyldes Kul deri; iøvrigt udfordrer Alden ingen Opmærksomhed. Alderholderen omgives af en større Cylinder fyldt med Vand. Dette cirkulerer uafbrudt

omkring Eggene, fornedet gennem 4 Rør, foroven over en hermetisk luffende Glasflade. Paa denne Maade tilføres der forneden Eggene en Temperatur af 34° og foroven af 28° R. Forskjellen i Temperaturen bevirker en Luftcirkulation og svage Nedslag af Dampene paa Eggene. Eggene hvile paa en Springramme af Træ, hvor hvert Eg hviler paa en Fjeder og bliver ved denne hævet op til Glaspladen. Eggene ere udrugede i 13—15 Dage og Tabet udgjør som Middeltal kun 3 Procent.

Eg, Konserveringsmaade. Eggene overstryges med Linolie og anbringes i Smaaremme paa Trælister, til de ere tørre, hvorpaa de nedpakkes. Porerne luffes herved fuldstændig og Eggene holde sig herved uforandret i lang Tid.

Uetvæsker for forskjellige Metaller. Til Uetsning af Staalvarer anbefales følgende Blandinger: 1) 40 Dele koncentreret Eddikesyre, 10 Dele absolut Alkohol og 10 Dele Salpetersyre. Efter at Eddikesyre og Alkohol er blandet tilsættes Salpetersyren.

2) 20 Dele Soda og 50 Dele Iod opløses i 400 Dele Vand. Til svagere Finier anvendes det forthyndet med lige saa meget Vand. Den afnyttede Vædske kan igjen gjøres brugbar ved at fælde det opløste Iod ud af Opløsningen ved Tilfætning af Soda til dette ikke mere giver Bundfald, hvorpaa filtreres. Af denne farveløse Opløsning frigjøres atter Iodet ved at tilsætte en Knivspidsfuld chlorjur Kali og dernæst draabevis Saltsyre til Vædsken atter er brunfarvet af frit Iod. Dette kan gjentages flere Gange.

3) En ren og dybtvirkende Uetvædske for Staal faaer man ved at blande 1 Del rygende Salpetersyre med 5 Dele Iseddike. Denne virker i $\frac{1}{2}$ Minut lige saa kraftig paa Staal som almindelig Salpetersyre paa Kobber i 10 Minutter. Vil man ikke have saa kraftig Virkning forthyndes med destilleret Vand.

Til Uetsning af Kobber tilbereder man sig Vædsken paa følgende Maade. 10 Dele rygende Saltsyre forthyndes med 70 Dele Vand og tilsættes en kogende Opløsning af 2 Dele chlorfuret Kali i 20 Dele Vand. Opløsningen kan forthyndes med 100—200 Dele Vand for dermed at ætse de svagere Partier. Ved længere Indvirkning eller Anvendelse af en stærkere Vædske frembringer man de dybere Toner.

Til Zink, særlig til Zinkografien, tager man 40 Dele grovt knuste Galabler med 560 Dele Vand ind til $\frac{1}{3}$, hælder Vædsken igjennem Lærred og tilsætter 2 Draaber Salpetersyre og 3—4 Draaber Saltsyre. Ved meget fine Arbejder er det tilraadeligt at forthynde denne kraftigt virkende Uetvædske og kun lade den

virke nogle Minutter paa Zinken, hvorpaa denne under omhyggelig Afvaskning med Vand dækkes med en frist Opløsning af arabisk Gummi.

Vige til de seneste Tider anvendtes hovedsagelig til Vetsning af Staal eller Kobber en mere eller mindre fortyndet Salpetersyre. Denne har den uheldige Egenstabs, at der dannes sig Luftblærer paa Metallet, ligesom Dampene senere under Arbejdet. Ved Anvendelsen af de foregaaende Methodes undgaaes disse Ulempes, og de derved frembragte Linier ere dybere og renere end ved den ældre Fremgangsmaade.

Til Vetsning af Staalstik eller større Forsiringer paa blankt poleret Staal eller forniklet Zern anbefales som fortrinlig en Blanding af 120 Dele 80 % holdig Vinaand, 8 Dele Salpetersyre og 1 Del Helvedsten. Dæksgrunden, som enten paamaales ved Hjælp af Terpentiniolie eller i Tilfælde af Radering paasmeltes, bestaar af en sammensmeltet Blanding af 6 Dele Asfalt og 1 Del Mastix.

21, Pasteurisering af —. For at gjøre Ollet holdbart paa Glassterne anvendes den saakaldte Pasteurisering, hvorved forstaaes en Opvarmning til forskjellig Temperatur, hvorved de indeholdte Organismer dræbes eller svækkes i deres Virkning. Ollet afproppes paa Glasster og der anbringes Staaltraad over Proppen. Dernæst anbringes Glassterne i Vand som opvarmes, i Reglen til 40° C., eller hvis man til Transport etc. vil have det mere holdbart, til 70° C. Glassterne holdes ved denne Temperatur i 1/2 Time, og Vandet aftappes da, og erstattes med frist koldt Vand, saa at Glassterne hurtigt affjøles.

Tillæg.

Alizarin-Blækpulver. 350 Dele Jernvitriol og 250 Dele Kogsalt varmes paa en Jernpande under Omrøring til Tørhed samt pulveriseres. 75 Dele fint pulveriseret surt svovlsurt Kali blandes med 4 Dele Pittrinsyre i en Morter, hvorpaa Blandingen sammenrives med den første Blanding og tilsættes 450 Dele Garvesyre og 50 Dele tør Indigofarmin. Det herved fremkomne grønne Pulver giver et godt Blæk ved at opløses i 15 Gange saa meget Vand.

Anilinbronzelak, Iriserende. For at gjøre Græs, Fjer, Fuglevinger og andre Gjenstande, som ere overstrøgne med Anilinbronzelak, iriserende, gaaer man efter en i Frankrig patenteret Fremgangsmaade frem paa følgende Maade. Laksen fremstilles ved at opløse 30 Dele Fuchsin eller Methylviolet, 20 Dele Schellak og 5 Dele venetiansk Terpentint i 300 Dele Alkohol, og hermed overstryges de paagjældende Gjenstande. Man udrører da Chlorkalk med Vand til en temmelig tynd Grød, udbreder denne paa en Træplade, som er forsynet med opstaaende Kanter, og dækker den jævne Flade med et Stykke Filtrepapir. Efter en Dags Forløb lægges de lakerede og tørrede Gjenstande med den glindende Side paa Træpapiret, hvor de blive liggende fra 1 til 4 Timer, indtil de ved Indvirkning af den fra Blandingen udviklede Luft vise den ønskede Farveforandring.

Aseptin er den nyeste Betegnelse for Borshyre, som anvendes til Konservering af Mælk og Fødevarer. Der gaaer i Handelen to Sorter, enkelt og dobbelt Aseptin. Det første Præparat er ren Borshyre, det andet er en Blanding af Borshyre og Alun.

Afsaltlak. 1) 100 Dele Stenfulstjæreassalt, 40 Dele Kold-
 Jonium og 20 Dele Linoliefernis sammen-smeltes og tilblandes 40
 Dele Terpentinoxie og 40 Dele Tjærefernisolie. 2) 30 Dele vest-
 indisk Ropal, 30 Dele amerikansk Fyrreharpiz, 30 Dele Bjærgas-
 salt, 30 Dele Tjæreassalt, 6 Dele gult Bøx og 6 Dele venetiansk
 Terpentinoxie sammen-smeltes, og til den varme Blanding sættes 12
 Dele Harpizolie, 30 Dele Linoliefernis, 30 Dele Terpentinoxie og
 30—45 Dele Benzol. Benzolet tilsættes tilsidst og tjener til at
 gjøre Laffen tyndsflydende. Jo tyndere denne paastryges, desto
 smukkere bliver Laffen, men Overstrygningen hermed maa da gjen-
 tages flere Gange. Den bliver ved paafølgende Afgrindning med
 Flonel smuk glindsende.

Blæf-tabletter. 500 Dele Campecheextrakt, 10 Dele Alum,
 10 Dele arabisk Gummi og 1 Del neutral chromsur Kali opløses i
 500 Dele Vand og inddampes til tyk Extrakt, som indtørres i
 flade Staalet og stjøres i Stykker af passende Størrelse. Eller
 100 Dele Campecheextrakt, 10 Dele arabisk Gummi, 5 Dele In-
 digotarmim, 1 Del neutral chromsur Kali og 10 Dele Glycerin.
 Blandingen opløses i Vand og inddampes som ovenfor. Til Brug
 opløses en Tablet i 10—20 Gange saameget Vand.

Blæk, Aflynligt —. 1 Del Linolie og 20 Dele Salmiak-
 spiritus sammen-rystes godt og tilblandes 100 Dele Vand. Strik-
 ten hermed bliver flynlig ved at Papiret dryppes i Vand, men for-
 svinder igjen naar Papiret bliver tørt. Blandingen maa sammen-
 rystes godt hver Gang det skal benyttes, da noget af Olien let
 skiller sig ud paa Overfladen, og saaledes let vil give en Olieplet
 paa Papiret.

Brillantlak, Sort. 500 Dele Schellak, 1500 Dele 96 %
 holdig Vinaand, 60 Dele venetiansk Terpentinoxie, 125 Dele Nigrosin
 og 15 Dele Anilinfult opløses og filtreres.

Cachou aromatisk. 25 Gram Mustatblomme, 5 Gram
 Kardemome, 3 Gram Velskifer, 7 Gram Vanille, 10 Gram pul-
 veriseret Biolrod, 2 Centigram Mostus, 20 Gram Sukker, 30
 Gram pulveriseret Lakritsrod, 32 Draaber Pebermynteolie, 20
 Draaber Appelsinolie, 12 Draaber Neroliolie og 6 Draaber Kanel-
 olie tilsættes med den fornødne Mængde Lakrits-
 ekstrakt og formes
 til smaa Piller, som efter at være tørrede forselves.

Cementeret Træ. Det godt tørrede Træ anbringes 24
 Timer i en Vandglasopløsning, fortyndet med sit 3-dobbelte Rum-
 fang Vand, hvorpaa det tørres nogle Dage og Operationen gjen-
 tages. Efter at det atter er tørret skarpt overstryges det med en
 Blanding af 1 Del frisk Cement og 4 Dele af den ovennævnte

Oplosning af Vandglas. Af denne Blanding maa der ikke blandes mere, end der behøves til en enkelt Overstrykning, da Massen meget hurtigt bliver fast. Efter Tørring giver man en ny noget tykkere Overstrykning, og tilsidst overstriges efter Tørring med et Lag Vandglas, hvorved Træet faaer et glat, ensartet Udseende. Det anvendte Træ maa ikke være glathøvlet, men anvendes med det raa Sangsnit. Kevner og Knasthuller udfyldes først med Cementblandingen. Behandlet paa denne Maade bliver Træet brandsikkert og beskyttes herved ogsaa mod Angreb af Træorm og Forraadnelse.

Cementgjenstande, Fabrication af polerede —. Maalmaterialet bestaar af en god Portland Cement og cementægte Farver. Cementen blandes tør med Farven og forarbejdes med lidt Vand til en stiv Deig. Eftersom man vil have 2, 3 eller flersfarvede marmorerede Gjenstande dammer man lige saa mange med de forskellige Farver farvede Klumper. Vil man f. Ex. damme en Masse, som ligner sort Marmor med hvide og gule Aarer, blander man en større sort Klump for Grundfarven og to mindre resp. gul- og hvidfarvede for Aarerne. Ved Hjælp af en Kniv afskærer man da af den sorte Masse tykkere, af den hvide og gule tyndere Skiver og lægger dem asprende over hinanden saalænge Forraadet rækker. Disse Klumper trykkes sammen fra Siderne og ovenfra, saa at det Hele dammer en Klump, og eftersom man vil have tykkere eller tyndere Aarer, bankes Klumpen mere eller mindre bred ud. Man kan paa denne Maade frembringe Aarer, som ikke ere tykkere end en Blantsstreg. Den forskjelligt farvede Deig afskæres nu i Skiver, saa at Snitfladerne gaa igennem de forskjellige farvede Lag, hvorpaa disse lægges i Formen og bankes ind i denne med en Trækølle. Formene maa være saaledes, at Gjenstanden ikke bagefter behøver at hugges til. Efter 24—48 Timers Forløb kan Massen tages ud af Formen, og den anbringes da i et fugtigt Rum, idet den gjentagne Gange fugtes for at hærde fuldstændigt. Den paafølgende Slibning og Polering foretages ganske som Slibning og Polering af Marmor, kun med den Forskjel, at man baade ved Slibningen og Poleringen anvender en Vandglasoplosning, hvormed Massen skal gjenrenses. I Massen kan ogsaa indblandes Brudstykker af Marmor og andre bløde Stenarter, ligesom man er temmelig uindskrænket med Hensyn til Valget af Farverne, da der findes cementægte Farver i alle Nuancer.

Chartreuse. Hvid: 20 Kvint tørret Melotenurt og 20 Kvint Melisse, 10 Kvint Anis, 10 Kvint Stjerneanis, 10 Kvint

Pebermynte, 10 Kvint Malurt, 10 Kvint Angelikarod, 10 Kvint friske Pomerantsskaller, 10 Kvint friske Citronsskaller, 1 Kvint Muskatblomme. 1 Kvint Kallister, 1 Kvint Kalmusrod og 2 Draaber Neroliolie overhældes med 6 Potter 90 % holdig Vinaand og 15 Potter Vand, og heraf overdestilleres 9 Potter, som blandes med $\frac{3}{4}$ Pot Himbærvand og $2\frac{1}{2}$ Pot Suffersirup, fremstillet ved Opløsning af 2 Dele hvidt Sukker i 1 Del Vand. Grøn Chartreuse. Man fremstiller 9 Potter Destillat som ovenfor angivet, og sætter hertil 2 Potter Suffersirup og $\frac{1}{2}$ Pot Rosenvand, hvorpaa Blandingen farves grøn med Saffrantinktur og Indigofarminopløsning. Gul Chartreuse. De ovennævnte 9 Potter Destillat tilsættes $2\frac{1}{2}$ Pot Suffersirup og farves med Saffrantinktur.

Elfenben, Forsiringer paa —. Gjenstanden overtrækkes med en Dækgrund, hvori Tegningen raderes ud og ætzes med en Opløsning af 9 Dele salpetersurt Sølvite i 40 Dele Vand. Man lader Opløsningen indvirke $\frac{1}{2}$ Time, fjerner derpaa Bædsten med Filtrepapir, og udsætter strax den ætjede Flade for Solhjæts Indvirkning. Andre Farver faaes ved i Stedet for Sølvsalt at anvende Guld- eller Platinchlorid.

Elfenben, Vegetabilsk —. Herved forstaaes en hvulfri Blanding af Kautschut med Magnesia, som fremstilles ved Tilfætning af Magnesia til en Kautschutopløsning, hvorpaa Massen presses i opvarmede Støbejernsforme i en hydraulisk Presse. Det lader sig som ægte Elfenben dreje og polere. Ved Anvendelsen af forskelligt Mængdeforhold mellem Kautschut og Magnesia under Anvendelse af Tryk og Varme kan faaes mere eller mindre haarde og tætte Blandinger, som have mangfoldig Anvendelse.

Etiketter, Lakering af —. Soxhlet anbefaler følgende Fremgangsmaade. Man digererer i 8 Dage 30 Dele Mastix og 5 Dele Lavendelolie i 150 Dele Alkohol og 40 Dele Benzin og defanterer. Etiketterne klæbes med Klister paa Karret og overstrøges efter fuldstændig Tørring 2 Gange med en Blanding af lige Dele Wether og Kollodium, og derpaa med en varm Opløsning af 1 Del Glatine i 4 Dele Vand, hvorpaa de efter fuldstændig Tørring overstrøges 1—2 Gange med ovenstaaende Lak.

Farvede Tegnestifter (Pastelsifter). Fint hvidt Ler slæmmes omhyggeligt og blandes nøjagtigt med de forskellige farvede Substantier, for hvidt slæmmet Kridt, for rødt Karmin, Zimober etc., for gult Chromgult, gul Ofker etc., for blaat Berlinerblaat, Ultramarin etc. Blandingen presses i Formen, og imprægneres med

et Bindemiddel, ijer venetianst Sæbe, og Schellak eller Husblasopløsning, hvis Stifterne skulle være haarde.

Florida Water. 1) 120 Dele Bergamotolie, 180 Dele Pommerantskalolie, 30 Dele Lavendelolie, 25 Dele Rellikeolie, 15,000 Dele Vinaand og 3,500 Dele Vand. 2) 250 Dele Bergamotolie, 120 Dele Nerolicolie, 100 Dele Lavendelolie, 45 Dele Rellikeolie, 8 Dele Kanelolie, 300 Dele Violrodstinktur (1—10), 15 Dele Peruvianst Balsam, 20,000 Dele Vinaand og 4000 Dele Vand.

Forgyltning ved Overpensling. 35 Dele Guldchlorid opløses i sin lige Vægt Vand. Dernæst opløses 105 Dele Chalkalium i 140 Dele Vand og begge Opløsninger blandes sammen. Af denne Blanding sættes saa meget til flemmet Kridt, som man kan tilfætte en Smule Vinsten, at man faaer en grødagtig Masse. Denne paastrænges Metallet med en Pensel og henlægges til Tørring ved almindelig Temperatur, hvorpaa Gjenstandene opvarmes til en Temperatur, som ikke overstiger 50° — 70° C. Efter Afvaskning og Tørring lader den forgyldte Gjenstand sig polere med Blodsten.

Forsølvning ad kold Vej. Man tilbereder sig efter Kaiser en Opløsning af 100 Dele svovlsyret Natron i 100 Dele Vand og sætter hertil en Opløsning af 6 Dele salpetersurt Sølvtilte i 20 Dele Vand. Den omrørte Blanding er da færdig til Brug. Man dypper de rensede Metalgjenstande kort Tid i Bædsten; efter at de ere overtrukne med Sølv afvaskes de godt med Vand, hvortil er sat lidt Soda, og til Slutning med rent Vand, hvorpaa de tørres, bedst i Saugpaaener. Denne Forsøvningsmaade egner sig for Zern, Staal, Messing, Bronze og Kobber. Man bør ikke tilberede for meget af Opløsningen ad Gangen, og denue bør helst opbevares mørkt. Fremkomne Udskilninger i Bædsten maa frafiltrereres før Brugen.

Fromage de Brie. Den kovarme Morgenmælk blandes med Bløden af Astenmælken, varmes til 25° — 28° R. og tilsættes Osteløbe. Blandingen henstaaer da fuldstændig tildækket til den er løbet sammen, hvorpaa Ostestoffet stilles omhyggeligt fra Ballen og presses under Tryk i Forme af 30 Centimeters Gjennemsnit og 4 Centimeters Højde, hvorpaa disse dækkes med et Brædt, som betynges med nogle Punds Vægt. Efter at Ballen er løbet fra udtages Osten og bringes i en anden Form, udforet med Ostelærred. Efter $\frac{1}{2}$ Times Behandling i Pressen gjentages denne Operation og dette sker nu hver anden Time i Løbet af 36 Timer. Dernæst presses Osten 1 Time uden Lærred, ind-

gnides paa begge Sider med Salt og dette gjentages efter 24 Timers Forløb. Efter 3 Dages Forløb astørres Ostene og lægges, naar de ere tørre, i et Fad imellem 10 Centimeter tykke Lag af Haffelse. Dette Fad opbevares paa et lidt kjøligt Sted til Ostene ere modne, hvad der tager c. 6 Uger. De om Efteraaret fremstillede antages for at være de bedste.

Gelatineplader fremstilles ved at udhælde den renjede eller farvede Limmasse paa fletne Spejlglassplader. Til Fremstillingen af Gelatinemassen udblødes $2\frac{1}{2}$ Pund lys Lim i 24 Timer i Vand under jævnlig Rørring af dette. Den udblødte Lim smeltes derpaa i Vand ved svag Varme og tilsættes, naar den har en olieagtig Konsistens, 2 Gram Oxalsyre, som er opløst i lidt varmt Vand, og for at give Pladen Smidighed 150 Gram Vinaand, hvori er opløst 8 Gram hvidt Sukker. Til Farvning benyttes følgende Farver. Til Blaåt opløst Indigo eller opløst Berlinerblaat, til Gult et vandigt Safranudtræk, til Grønt en Blanding af de to foregaaende Farver. Til Rødt benyttes en Opløsning af Karmin i Salmiakspiritus og til Violet en Blanding af Blaåt og Karmin. Glaspladerne, paa hvilke Opløsningen stryges ud, renses først ved Polering med Polerrødt og afgnides derpaa med pulveriseret Jædsten, hvorved Pladerne let løsne sig og faa en smuk Glands. Gelatinepladerne ere mere eller mindre gennemsigtige, lade sig sammenrulle uden at brække, lade sig klippe med Sax og sammensy med Naal og Traad. Ved Hjælp af en vandig Gelatinopløsning lade de sig flæbe sammen, og kunne gjøres vandtætte ved Overtrækning med en Kollodiumhinde.

Gibbsfigurer, Metalligende Overtræk paa. — Gibbsafftøbningen overstryges med en Blanding af Salmiakspiritus og fint pulveriseret Graphit og børstes med en Børste, naar den er tør. Man kan ogsaa udrøre lidt Graphit med en Opløsning af Schellak i Alkohol og overstryge Gjenstandene hermed og derefter børste med Graphit. Dernæst lakeres med den samme Lak uden Graphit, og de ophøjede Steder overstryges let med en Bomuldsballe, dyppet i Solvbronce. Denne sidste kan ogsaa anvendes førend den sidste Lakering, hvorved Broncen holder bedre.

Tager man i Stedet for Graphit orange Chromgult, blandet med pulveriseret Jædsten og en ringe Mængde Graphit, faaes ogsaa smukke Farver paa Gibbsafftøbningerne. Man kan ogsaa variere Farverne overordentligt efter Forholdet, hvori de ovennævnte Stoffer blandes. Behandlingen er den samme som angivet ved Graphit, kun tager man da til Farvningen Guldbronce.

Glas, Simpel Fremgangsmaade til Utsning af Figurer

og Tegninger paa —. En med Bogtrykkerhværte paa Papir tryktet Tegning klæbes med Stivelsesklistre paa Glasjet, saa at alle Luftblærer omhyggeligt undgaaes. Efter fuldstændig Tørring overhældes Papiret med Fluorbrinte af Bægtshylde 1₁₁ og efter 3 Minutters Forløb afvaskes Syren og Papiret. Da Utsnittingen kun finder Sted paa de Partier, som ikke ere dækkede af Bogtrykkerhværten, fremkommer Tegningen herved i Modsatning til den almindelige Utsnitning i Relief. Arbejder man med Overfangsglas fremtræder Tegningen farvet paa hvid Grund.

Glasffilte med Guld- eller Sølvbogstaver. Glaspladen renses først omhyggeligt ved Polering, hvorpaa hele Fladen forgyldes eller forsolves med Bladguld eller Bladsølv, idet man som Bindemiddel anvender en Husblasopløsning. Man lader 1 Kvint Husblas udløbe i en Pot Vand og foger derpaa Bødsfen til fuldstændig Opløsning. Denne stryges jævnt og saa varm som muligt paa Glaspladen, som derpaa dækkes jævnt og godt med Bladguld. Naar Laget er tørt overstryges atter med Husblasopløsningen og dækkes med Bladguld, og dette gjentages indtil Laget ved at holdes op imod Lyset viser sig fuldstændig uigjennemsigtigt. Jo mindre ensartet og tæt det anvendte Bladguld er, desto hyppigere maa Belægningen gjentages. Naar Overtræffet er fuldstændig tørt kan Skriften paaføres, hvilket bedst sker paa den Maade, at Bogstaverne udklippes i Papir og lægges paa Guldlaget, hvorpaa Konturerne tegnes efter med en Naal. Disse males da ved Hjælp af en Pensel over med Asfaltlak. Var Guldlaget ikke tæt nok slaar denne let igjennem paa Forsiden. Efter at Asfaltlaget er tørt, oplødes den overflødige Forgyldning med Vand og afvaskes, medens den af Laffens beskyttede Forgyldning bliver staaende. Sædvanlig overstryges da hele Skiltet paa Skriftsiden med en mørk Grund i Oliefarve, hvorved Skriften træder tydeligere frem, ligesom den ogsaa bedre beskyttes heraf.

Gravering af Kobber. En Fremgangsmaade, som navnlig finder Anvendelse ved Gravering af Søfort, bestaaer deri, at Kobberpladen overtrækkes med et tyndt Sølvlag, som derefter dækkes med et farvet Fernislag. Den typografiske Tegning og Skriften udføres dernæst med en tør Radernaal, hvorefter Tegningen atjes ind med en Zernitvechloropløsning.

Graveringer og indlagte Metalarbejder ad galvanisk Vej. Anbringer man to Kobberplader i en Opløsning af Kobbervitriol og forbinder den ene Plade med den positive Pol og den anden med den negative Pol af et galvanisk Batteri, bliver der ved Strømmen opløst Metal af den første Plade, idet dette atter

udfældes paa den anden Plade Overtrækker man en Kobberplade med Vox ved at dyppe den i smeltet Vox og lade dette afdrøppe, saa at man faaer et tyndt Voxovertræk, og skriver man da i dette Overtræk Bogstaver eller Tegninger, saa bliver en saadan Plade under de angivne Forhold kun angreben paa de Steder, hvor Voxovertrækket er fjernet. Dette sker saa kraftigt, at Tegningen etc. efter en Times Forløb ved Anvendelsen af et Batteri af 2 Elementer omtrent er indgraveret i 1 Millimeters Dybde. En Betingelse er imidlertid, at Voxet fuldstændig fjernes paa de graverede Steder, idet det ringeste Spor af Vox er tilstrækkelig til at virke hæmmende paa Gravingen. Er den fremkomne Graving tilstrækkelig dyb optages Pladen, og det i Gravingen fiddende sorte Kobberilte fjernes ved Behandling med et Par Draaber Saltsyre, hvorpaa afvaskes med rent Vand. Vil man nu i Gravingen udfælde et andet Metal anbringes Pladen, uden at Voxdækket fjernes, i et Bad af Nikkel- eller Sølvbalt, og forbindes med Zinkpolen af Batteriet. Ved Kulpolen i Vædsken anbringer man en Plade Platinblit. Der udfældes da i Jordhængerne Nikkel eller Sølv, som ved Anbringelsen i Badet i tilstrækkelig Tid fuldstændig udfylder Gravingen med det respektive Metal. Det herved fremkomne Arbejde lader sig ikke skielne fra mekanisk indlagt Arbejde. Dernæst fjernes Voxovertrækket ved Opvarmning og Afsgnidning samt Afvaskning med Spiritus.

Grøntsager, Ustadelig Grønsfarvning af hentogte —. Grøntsager tabe ved Hentogning som oftest i Farve. I Stedet for Kobbersalte, som ere skadelige for Sundheden, kan en smukt grøn Farve af hentogte Grøntsager faaes ved Anvendelse af Bladgrønt eller Chlorophyl paa følgende Maade. Stærkt grønne Blade, f. Ex. Spinat koges med en svag Sodaopløsning og den frasede Opløsning fældes med en Alumopløsning. Det fremkomne Bundfald udvaskes med Vand, opløses i en Opløsning af phosphorsjurt Natron, og filtreres. Sættes denne Opløsning til de kogende Vegetabilier optages Bladgrøntet af disse med den naturlige Farve.

Gul Farve for Pomader og Olier. I Stedet for de gule Farvepulvere kan anvendes en Blanding af 3 Dele spirituos Kurkumaextract og 22 Dele Orlean som udrides med en smule svag Vinaand og tilsættes den varme Fedtblanding eller Olie under stadig Omrøring, hvorpaa man kolerer efter Jordampningen af Alkoholen.

Haar, Blegning med Brintoverilte. Efter at Brintoverilte nu gaaer i Handelen som en 3 % holdig Opløsning til en forholdsvis billig Pris, har det faaet en Del teknisk Anvendelse,

færligt som Blegemiddel. For at blege Haar ved Hjælp heraf digererens disse først i 12 Timer ved 30° C. i en 3 % holdig Opløsning af fulsur Ammoniak, hvorefter de udfyldes, vaskes i Sæbevand og behandles atter med fulsur Ammoniakopløsning for fuldstændig at fjerne Fædtsofferne. Dernæst anbringes de i Brintoverilteopløsningen, som fuldstændig er neutraliseret med Ammoniak. De blive da enten liggende i Badet til fuldstændig Blegning er indtraadt, eller dypes heri og tørres i et Værelse ved almindelig Temperatur, hvorefter Reddhypningen og Tørringen gjenføres indtil Blegningen er tilendebragt. Brintoverilteopløsningen kan benyttes saa længe som en Prøve af Opløsningen affarver en tilsat Draabe manganoversjurt Kali. Sorte Haar kunne ikke bleges fuldstændig hvide, men beholde en lys gul Tone. Ogjaa paa levende Personer kunne Haar bleges uden Vanskelighed, idet man bagefter vasker med Vand, senere med Spiritus.

Haarfarve med Bismuth. 10 Dele basist jalspeterjur Bismuth udværes med 150 Dele Sheerin og varmes paa Vandbad, hvorpaa det draabevis tilsættes Kalilud under stadig Omrøring til Bismuthsaltet er opløst. Denne Opløsning tilsættes dernæst draabevis en koncentreret Citronsyreopløsning til Vædsken kun viser svag alkalisit Reaktiøn hvorpaa tilsættes saa meget Vand, at man faaer 300 Dele.

Haarfarve. Et godt Middel til at farve Haar mørkt tilberedes paa følgende Maade. Man fremstiller sig 1) en Opløsning af 1 Del Pyrogallussyre i 50 Dele Eddike. 2) En Opløsning af 1 Del jalspeterjur Sølvi i 30 Dele destilleret Vand, hvortil draabevis sættes Salmiaspiritus indtil det dannede Bundfald atter er opløst. 3) En Opløsning af svovlundersyret Natron. Efter at Haaret er befriet for Fædt ved Hjælp af Sæbe og Alkohol, behandles det i den angivne Rækkefølge med de ovenangførte Opløsninger, idet man paafører Nr. 1 med en Svamp, Nr. 2 med en Børste og til Slutning afvasker med Vand og Opløsningen Nr. 3. Ved at ændre Koncentrationen af Sølviopløsningen kan man frembringe enhver Nuance fra Lysebrun til sort.

Hejstehaar, Farvning. Haarene renjes først i et Sæbebad. Brun farves de ved i 12 Timer at anbringes i et Kampecheaffog af 40° R. tilsat Kalkvand. Blaa med violet Skjær faaes de brunfarvede Haar ved at anbringes i Vand, hvortil man har sat lidt af en Opløsning af 35 Dele Tin i 113 Dele Salthyre, hvorpaa udvaskes. Blaa faaes da ved at beites i en Opløsning af 2 Dele Alum og 1 Del Vinsten, hvorpaa

de afstilles og farves i en Opløsning af Indigo i rygende Svovlsyre, hvorefter udvaiktes og tørres. Røde farves de ved Behandling i et Tinsaltbad, hvorpaa de farves i et Afkog af Rødtænder under Tilfætning af Alum, idet de blive 24 Timer i Badet, og derefter afvaiktes og tørres.

Himberlemonade Essents. 1) 5 Potter Himberjagt, $3\frac{1}{2}$ Pot Dyttebærjagt og 10 Pund Suffer koges under flittig Afstimming og tilsættes efter Afkjøling 30 Kvint Citronsyre, $\frac{1}{5}$ Kvint Ananasæther og 20 Draaber Sellaritintur. I Stedet for Dyttebærjagt kan ogsaa benyttes den samme Mængde Kirsebærjagt.

Hornknapper, Brunlig og grønlig spillende Farvning af —. Til brunlig spillende Farvning opløses 5 Dele violet Anilin i 40 Dele 95 % holdig Spiritus med 4 Dele Schellak og $\frac{1}{2}$ Del venetiansk Terpentint, hvorpaa Opløsningen filtreres. Hermed overstrygges Knapperne meget tyndt paa Pladen med en fin Haarpensel, hvorpaa de tørres. Paastrygningen og Tørringen foretages bedst i et opvarmet Lokale, og det er af Bigtighed at Laget bliver meget tyndt. En grønt spillende Farvning faaes ved paa samme Maade at anvende en filtreret Opløsning af 6 Dele Diamantfuchsin, 4 Dele Schellak og $\frac{3}{4}$ Del venetiansk Terpentint i 37 Dele 95 % holdig Vinaand.

Humle Bitter. En Forfkrift for Tilberedningen af de i Amerika meget benyttede Hop Bitters er følgende. 4 Dele Pommerantsfalter, 2 Dele Kalmusrod, 2 Dele Pimpinellerod, 1 Del Humle, 8 Dele Suffer, 32 Dele Alkohol og 48 Dele Vand.

Høns. Hvor mange Æg kan en Høne lægge? En Høne har i sin Æggestof med et rundt Tal 600 Smaaæg, som den kan udvikle og lægge. Af disse lægger den, naar alt gaar godt, i det første Aar ca. 20, i det andet 120, i det tredje 135, i det fjerde 114, og i de følgende 4 Aar aftager Antallet med 20 hvert Aar, saa at den det 9de Aar i heldigste Tilfælde kun lægger 10 Æg. For altsaa at faa det bedste Udbytte ud af sin Hønsesgaard bør man ikke lade sine Høns blive over 4 Aar gamle.

Ingefær Lixor. 200 Dele strækket og 200 Dele ustrækket Ingefær, 25 Dele Mustatnød, 5 Dele Mustatblomme, 6 Dele Kardemomme og 20 Dele Koriander pulveriseres fint og udtrækkes i 4 Uger med 6000 Dele ren Spiritus. 100 Dele Johannesbrød varmes med 100 Dele Vand og knuses, hvorpaa Massen digereret 4 Uger med 400 Dele Spiritus. Samtidig henses i 4 Uger følgende Blandinger. Den yderste fine Skal af 1 Citron med 300 Dele 60—65 % holdig Vinaand, 2 Dele Vanille med 100 Dele 65 % holdig Vinaand, og endelig en Blanding af $0,1$ Del

Rosenolie, 0,05 Dele Orangeblomster og 1—1,5 Dele Ananasæther i 20 Dele Spiritus af 95 %. Alle disse Extrakter og Blandinger filtreres da klare og sammenblandes, tilsættes 4700 Dele 95 % holdig Vinaand og blandes med 16,400 Dele tyk hvid Sirup.

Ingefærol. Denne navnlig i England meget benyttede mousserende Drif fremstilles paa følgende Maade. 3500 Dele Sukker, 1500 Dele Honning og 2500 Dele Vand gives et Orfug med 250 Dele fornet Bentul, løstes fra Ilden, tilsættes 125 Dele koldt Vand og filtreres varmt, hvorpaa Kullene udvaskes med Vand, saa at man i det Hele faaer 8000 Dele, hvortil der endnu sættes 375 Dele Ingefærtinktur og 70 Dele spirituos Sufferfulor. Ingefærtinkturen fremstilles ved i nogle Dage at digerere 1 Del grovt stødt Ingefær med 4 Dele 80 % holdig Vinaand og derpaa filtrere klart. Af denne samlede Extrakt opløses 1 Del i 6 Dele Vand og mættes med Kulshyre i et almindeligt Mineralvandsapparat.

Jern, Brunsort Overtræk med Bronceglads paa —. De blanke Jerngenstande varmes og dypes eller overstrygges med en koncentreret Opløsning af tvedromsurt Kali. Dernæst opvarmes over aaben Ild eller i en Døn efter Gjenstandenes Størrelse. Efter 1—2 Minutters Forløb er Chromsyrens Reduktion indtraadt. Dernæst afvaskes med Vand, hvorved dette ikke maa farves gult, da Ophedningen i dette Tilfælde ikke har været tilstrækkelig. Operationen maa gjentages 2—3 Gange da Opløsningen af tvedromsurt Kali ved den første Behandling kun hæfter ufuldstændigt paa Jernet. Er Overtrækket bleven glindsende sort uden Bronceglads har Ophedningen været for stærk.

Jern, Grøn Broncering paa —. Man opløser 1 Del svovlsurt Sølvite (som fremstilles ved at fælde en Opløsning af Harpiksæbe med salpetersurt Sølvite, udvaste og tørre Bundfaldet) i 20 Dele Ravendelolie, og faaer derved en Opløsning, ved Hjælp af hvilken man kan fremstille et smukt og holdbart grønbrønt Overtræk paa Støbe- og Smedejern, Blik og Traad. Man gaaer frem paa den Maade, at Fladerne, som skulle bronceres først renses og tørres, og derpaa med en Pensel overstrygges tyndt med Opløsningen, hvorpaa de hurtigt opvarmes til 150° C. Man iagttager den rigtige Temperatur derpaa, at den intensive glindsende grønne Farve viser sig ensformigt paa alle Dele. Vil man fremstille broncerede Tegninger substitueres en Del af Ravendelolien med venetiansk Terpentiu eller en Kolofoniumopløsning i Ravendelolie, hvorved det er bedst at udrydde det tørre svovlsure Sølv med Harpiksen, og dernæst tilsætte Ravendelolie indtil Blandingen har

Konsistens som en almindelig Malerfarve. Slige broncerede Zern-
gjenstande kunne derefter galvanisk forkobbres, idet Kobberet ikke lægger
sig paa Bronseringen.

Zern, Sortfarvning. Et mat sort Overtræk paa Zern faaes
ved Overstrykning med Olie og Glødning, hvorved Olien bort-
brænder og efterlader et mat sort Overtræk af Kul paa Zernet.
Behandler man glatte uglødede Gjenstande paa denne Maade, bliver
Overtrækket glindsende, f. Ex. Haarnaale. En sort Oliefarve for
Zern faaes ved at opvarme 100 Dele Vinolie til begyndende kog-
ning og Tilsætning af 15 Dele Sølvberglød under stadig Om-
røring. Efter Opløsning tilsættes $1\frac{1}{2}$ Del Svovlsblomster og 2
Dele Sølvberglød, hvorefter man koger $\frac{1}{2}$ —1 Time og afkjøler.
Den tykflydende Masse fortyndes med Terpentiniolie til den nød-
vendige Konsistens. En Opløsning af Asfalt i Terpentiniolie giver
ogsaa en brugelig sort Zernlak.

Kartonlak. Schellak opløses i en passende Mængde Vinaand,
hvortil sættes en til Schellakmængden svarende Mængde Vinolie. Til
hver Pot af Opøsningen sættes 2 Kvint Chlorzint. Førind Læ-
ringen maa Kartonerne fuldstændig tørres.

Kantschuk Cement, Gjennemslagtigt for Glas. 2 Dele
Kantschuk og 6 Dele Mastix opløses ved Henstand i Kulden i 100
Dele Chloroform og stryges paa Brudfladerne af Glasjet, hvorpaa
disse hurtigt samles. Det tørrer i Løbet af kort Tid.

Rit til Fæstning af Medailler paa Glas. 2 Dele fint
pulveriseret Sølvberglød og 1 Del Blyhvidt blandes og arbejdes
med kogt Vinolie og Kopallak sammen til en ensartet Deig. Til
3 Dele kogt Vinolie tages 1 Del Kopallak og dertil sættes saa
meget af Blandingen af Sølvberglød og Kopallak, at det danner
en seig Deig. Den underste Flade af Medaillen udfyldes med
dette Rit, hvorpaa den trykkes paa Glasjet, idet det fortrængte
Overflud af Rittet afstræbes, Rittet tørrer hurtigt og binder fast.

Rit til Petroleumslamper. 12 Dele Harpiz koges med
16 Dele stærkt Natronlud til fuldstændig Opløsning, hvorpaa det
efter Afkjøling danner en sammenhængende fast Masse. Denne for-
tyndes ved Tilsætning af 20 Dele Vand og tilblandes 20 Dele
Vibeler til en ensartet Masse. Dette Rit er uopløseligt i Petroleum
og egner sig til at fitte Glasbeholderne i Metallet.

Rit til Udfyldning af Rugerne paa Porcellainsovne. Hertil
egner sig bedst en Blanding af Kridt med pidstet Eggehvide. Rit-
tet holder sig smukt hvidt og binder godt. Rugten, som det giver
i den første Tid, fortager sig hurtigt.

Klæbemiddel til Etiketter paa Blik eller Zinkblik. Hertil

egner en Vandglasopløsning sig bedst. Bliffladen afgnides med Smergelpapir og overstrnges med Vandglasopløsningen, hvorpaa Papiret trykkes fast derpaa. Det hæfter strax fast herpaa og springer ikke af ved Opvarmning. Vandglasopløsningen kan ogsaa benyttes til Befæstning af Papir paa Glas. Papiret hæfter saa fast, at ved Udblødning i Vand lader Papiret sig ikke fjerne, men der finder kun en Adskillelse Sted af det øverste Papirlag fra det underste.

Kobberamalgam danner en blød Legering, som hæfter saa fast paa Metaller, Glas og Porcellain, at det kan anvendes til Fodning af Artfiker, som ikke taale høj Varme. Man udsælber pulverformigt Kobber ved at ryste en Kobbevitrælopløsning med Zink. 20—30—36 Dele heraf efter Haardheden blandes med koncentreret Svovlsyre i en Porcellainsmortel til en haard Deig, som under stadig Omrøring tilføjes 70 Dele Kviksølv. Efter fuldstændig Blanding maa Amalgamet omhyggeligt udvaskes med varmt Vand for at fjerne al Syre, hvorpaa det henlægges til Aftjølning. Efter 10—12 Timer Forløb er det saa haardt, at det kan ridse Tin. Ved Brugen maa det varmes til 375° C. og bliver da ved Vtning i en Zernmortel saa blødt som Bøx, i hvilken Tilstand det kan udbredes paa Fladerne, paa hvilke det da efter Aftjølning hæfter meget fast.

Kobber og Messing, Rarigt fort Overtræk paa —. Dette opnaaes lettest og billigt ved Hjælp af en Opløsning af Platinchlorid, som i koncentreret Tilstand indgives med Fingeren paa Gjenstanden. Denne overtrækkes strax med et fort Lag, som der- efter afvaskes og poleres med Polerlæder og Olie. Trods Platinchloridets høje Pris bliver Metboden ikke dyr, da der kun forbruges en meget ringe Mængde Platinchlorid.

Kollodiumovertræk, Matte. Et almindeligt Kollodiumlag er efter Tørring glindsende. Vil man have det mat, tilføjes en ringe Mængde Kamfer. Hertil maa kun benyttes en overordenlig ringe Mængde, c. et ærtstort Stykke Kamfer til en Pægl Kollodium. Ved Anvendelsen af større Mængder faaes efter Indtørring et hvidt uigjennemsigtigt Lag.

Kopierstifter. $3\frac{1}{2}$ Del Nigrosin, $1\frac{1}{2}$ —2 Dele Rønvog, 1—2 Dele garvesurt Zern, 4—6 Dele pulveriseret Natronsæbe og et passende Bindemiddel, som svarer til den ønskede Haardhedsgrad, arbejdes sammen og formes til Stifter.

Kriften er holdbar og lader sig kopiere i en almindelig Kopiepresse.

Korkpropper, som skulde slutte lufttætte faaes ved i 12

Timer at anbringe Propperne i en 44° — 48° varm Oplosning af 15 Dele Husblas og 24 Dele Glycerin i 500 Dele Vand, hvorefter de tørres. Vil man forhindre, at de angribes af Syrer og Kemikalier, anbringer man dem i nogen Tid i en 40° varm Blanding af 2 Dele Baseline og 7 Dele Paraffin.

Lakering af malede Gjenstande. Antony giver følgende Forstrift til Fremstilling af en smuk Lakering. Gjenstanden som skal lakeres maa være glat, saa at der i Reglen behøves en Spatslen af denne. Naar Spartelfarven er tør, maa Lister, Kanelringer etc. slibes med fin pulveriseret Pimpsten, Filt og Vand, Fladerne med et sladt Stykke Pimpsten. Flader kunne ogsaa slibes i Olie og bagefter stryges med den ønskede Farve. Farverne maa holdes tynde og Paastrygningen udføres saaledes, at intet Penselstrøg kan ses. Farverne som anvendes til Malingen maa være fint udrevne og Malingen paaføres i et tyndt Lag, da der i modsat Tilfælde maa lakeres for ofte forinden Poleringen for at faa en glat Flade, hvorved Farvens Udseende taber i Renhed, da Laksen aldrig er fuldstændig farveløs. Naar Malingen er tør, lakeres tyndt med en fortyndet, lys og klar Silbelak (Bogulak, Dammerlak etc. egner sig ikke hertil). Naar denne Lak er tør lakeres stærkt uden foregaaende Afslibning med ren Silbelak uden Terpentintilsætning.

Denne Lak slibes mat, naar den er tør og haard, med meget fint pulveriseret Pimpsten, Filt og Vand, hvorpaa Overfladen renses godt, tørres og stryges igen. Førend denne sidste Lak paaføres maa der ikke kunne føles nogen Korn eller Ujævnhed paa Fladen, og Laksen maa være fuldstændig klar. I Rummet, hvor den sidste Overstrygning med Lak gives, maa være fuldstændig støvfrit, og Gulvet vandes for at forhindre Opstøvning ved at man gaaer derpaa. Naar denne sidste Lak er tør og haard afslibes igen mat, og naar Gjenstanden er behørig renset og tørret poleres den, idet man paa en Glødeslap tager noget Bomolie (c. 20 Draaber til 1 Kvadratalen) og fordeler denne regelmæssigt over Fladen, hvorpaa der tages rigeligt Vand paa Kluden og man gnider med meget Vand til Olien er fjernet, c. 1 Kvarters tid paa hver Kvadratalen Flade. Herved vil Gladsen blive synlig, hvorpaa man polerer med en blød Silkeflud. Naar den polerede Gjenstand er tør, efterpoleres den ligeledes med en blød Silkeflud.

Lampeglas, Indbrænding af Firmanavne, Monogrammer etc. paa —. Fremgangsmaaden er den, at det ønskede Stempel aftrykkes paa Glaset og indstøves med Farven forinden de skarpe Kante, som fremkommer ved Glassets Afspærkning, afrundes ved

Smeltning. Bønseligheden ligger i at faa en tilstræffelig koncentreret Farve, som man direkte kan trykke med, medens man derimod lettere kommer til et gunstigt Resultat ved først at trykke med et Bindemiddel og derpaa indstøve Farven paa dette. Som Bindemiddel anvendes tyk Linoliefernis eller venetiansk Terpentintjære med lidt fransk Terpentintjære, der i et meget tyndt Lag udstrynes paa en Glasplade. De i Handelen gaaende Glasfarver ere ikke tilstræffeligt fint pulveriserede, saa at de til Brugen først maa rives meget fine og blandes med den fornødne Gummimaske, der i Reglen bestaar af let smeltelige Blandinger af alkaliske Silikater eller Phosphater eller borsuret Phosphat. Den saaledes tilberedte fint pulveriserede Blanding tørres derpaa fuldstændigt og opvarmes lidt før Brugen for lettere at blive støvformig og bedre at kunne hæfte paa Tryk.

Til Stempel benyttes et Kautschukstempel, som anbringes fast med Stempelfladen opad, efter at den let er trykket mod den tyndt strøgne Glasplade med Bindemidlet. Lampeglaset føres da med en drejende Bevægelse og et let Tryk derover. Derpaa tages med en fin blød Pensel lidt Farve af Blandingen og stryges med let Haand over det overtrykte Sted, saa at Bindemidlet bliver dækket af Farvestøv. Med en anden blød Pensel fjernes den overflødige Farve, og Indbrændingen sker da paa sædvanlig Maade i Glasoven samtidig med at Kanterne afrundes. Trykningen med Stempellet i Guld og Sølv er forskjelligt fra de andre Farver derved, at det fint revne Metal udrøres med Bindemidlet og paatrykkes direkte, medens Indbrændingen foregaaer paa sædvanlig Maade. Ved den fabrikmæssige Fremgangsmaade kunne 2—3 Piger paa denne Maade daglig trykke 80—100 Dusin Lampeglas.

Lim, Båndtæt —. En Lim, som i længere Tid modstaaer Indvirkning af Vand faaer man ved at opløse 6 Dele Sandarak i 100 Dele Alkohol og 6 Dele Terpentintjære og tilsætte saameget af en af lige Dele Husblas og Lim med kogende Vand fremstillet Opløsning, at man faaer en tynd grødagtig Masse, som lader sig sie igennem Tørred. Til Brug opvarmes Blandingen og anvendes som almindelig Lim.

Linoliefernis med borsuret Mangan. 15 Dele borsuret Mangan (af hvid Farve, fremstillet ved Fældning af svovlsuret Mangan med en Boraxopløsning i Kulden) udrøres med lidt Olie og sættes til 2000 Dele gammel Linolie. Blandingen opvarmes i en fortinnet Kjedel 2—3 Dage paa Dampbad, hvorved faaes en gulgrønlig Fernis, som ogsaa efter Afkjøling bliver tyndflydende. Udreven med ren Zinkhvidt og anvendt som Maling tør-

muligt indtil Vinen er tør. Ved Hjælp af denne Vin kan man af Brædder fremstille sig firkantede Beholdere, som ere fuldstændig vandtætte, og hvis Fasthed er overordentlig stor, naar man forener Brædderne ved Trænagler, som ere dyppede i Marinelin.

Masse for plastiske Modeller. 2 Dele pulveriseret Talcum og 1 Del fint Hvedemel blandes og udrøres med 3 Dele smeltet, ikke for varmt, hvidt Bøx. Massen kan farves ved Tilblanding af forskellige Farver.

Matlak. En Lak, som efter Tørring ikke viser nogen Glands fremstilles af 50 Dele Ether, 24 Dele Benzol, 4 Dele Sandarak og 1 Del Kanadabalsam. En Matlak til Træarbejder fremstilles ved at sammensmelte 1 Del Kopallak med 1 Del hvidt Bøx og efter Fjernelse fra Ilden at udrøre Blandingen med 4 Dele Terpentinelie.

Messing, Guld- eller Orangebeitz for —. Drejede, presjede eller polerede Messinggenstande overtrækkes med et smukt Ite-lag ved at dyppes i en Blanding af 5 Dele Natronhydrat, 50 Dele Vand og 10 Dele fugtigt friskt fældet fulsurt Kobberilte. De forskellige Nuancer vise sig i Løbet af et Par Minutter, og naar den ønskede Farve er naaet afkylles godt med Vand og tørres i Savsaaner.

Metalbogatavers Befæstning paa glatte Glader sker ved Hjælp af en Blanding af 30 Dele Kopalferris, 10 Dele Vinolieferris, 6 Dele raa Terpentinelie og 4 Dele renset Terpentinelie, som blandes med 10 Dele i lidt Vand opløst Vin og 20 Dele pulverformigt lædset Kalk.

Modellervox. 1 Del Bøx, 1 Del Harpix og 1 Del Gly-plaster sammensmeltes og tilsættes en passende Mængde pulveriseret Kridt, som i Forvejen er sammenæltet med Olivenolie. Om ønskes kan Massen farves med lidt Carmin eller Orlean.

Modellerler. For at forhindre den for hurtige Indtørring af Modellerleret fugtes dette i Stedet for med Vand med en Blanding af 3 Dele Vand og 1 Del raa Glycerin. Ved Benyttelsen af denne Blanding behøves ikke Sikkerhedsforanstaltninger for at holde Massen vaad.

Mundlin. 24 Dele lys Vin, 12 Dele Sukker og 5 Dele arabisk Gummium opløses i 50 Dele Vand og indtages indtil en Draabe paa en varm Plade stivner til en fast haard Masse. Denne udstøbes i varm Tilstand i firkantede Blikforme. Ved Brugen vædes Stykkerne og hermed fugtes Papiret.

Mærkepasta. 20 Dele svovlsurt Kobber og 30 Dele Chlorbrinte Ammoniak rives hver for sig fint og blandes derefter sammen

med 10 Dele Dextrin, hvorpaa tilføjes 5 Dele Glycerin og saameget Vand, at man faaer en ensartet tyk grødet Masse, som direkte lader sig anvende. Tøjet mærkes da ved Hjælp af en Skablon og en Børstestempel hermed, hvorpaa Tøjet helst maa ligge i 3 Dage. Herved fremkommer Mærket med mørkegrøn Farve som efter Vaskning med Sæbe eller Soda bliver dyb sort. Denne Mærkepasta lader sig opbevare vilkaarlig længe, og hvis den indtørres, behøver man blot at vade Penslen med lidt Vand og rive den paa Massen indtil Mærket hermed strax viser sig med grønlig Farve. Den sorte Farve, som faaes med denne Mærkepasta, er identisk med Anilinfarve og har derfor denne Farves Modstandsevne mod kemiske Reagenser. Vil man omdanne denne Mærkepasta til Mærkeblæk behøver man blot at opløse lidt heraf i Vand, hvorefter den uklare Opløsning strax kan benyttes. I Almindelighed er Anvendelsen som Pasta mere hensigtsmæssig, da man herved faaer renere og skarpere Konturer.

Naphtholsæbe. 10000 Dele Kokosolie, 2500 Dele Talg og 7000 Dele Lüd af 38° B. sammenrøres ved 35° C. Saa snart Sæben er dannet, tilføjes under Omrøring 3750 Dele Naphtol og parfumeres med 5 Dele Pebermynteolie, 16 Dele Nellikeolie og 10 Dele Cassiaolie.

Opoponax. Denne moderne Parfume fremstilles paa følgende Maade. 2 Gram Mostus, 15 Gram Vanille og 8 Gram Tonkabønner macereres i 30 Dage med 780 Gram rektificeret Spiritus, filtreres og tilføjes 300 Gram Violrodsextrakt, 300 Gram Rosenextrakt, 150 Gram Cassiaextrakt, 150 Gram Orangelblomstextrakt, 480 Gram Violeextrakt, 13 Draaber Citronelleolie, 60 Draaber Citronolie, 15 Draaber Lemonolie, 60 Draaber Bergamotolie, 30 Draaber Patchouliolie og 50 Draaber Rosenolie.

Oftefarve. Man digererer 10 Dele renjet Orlean med $1\frac{1}{2}$ Del smeltet Kalihydrat, 1 Del Borax, 100 Dele Vand og 20 Dele Kurkumatinktur, hvorefter filtreres.

Ofst. Forhindring af Skimmel paa —. Man lædsker brændt Kalk til et fint Pulver, hvormed Ofsten ved Formningen indstøves; herved forhindres fuldstændig Skimmeldannelse uden Indflydelse paa Smagen.

Papir, Flækning af —. Denne Proces kan vides som Kuriositet, men kan ogsaa faa Betydning, hvis man ønsker at indflæbe en eller anden trykt Artikel i en scrap-book, og Artiklen er trykt paa begge Sider af Papir. Man kan enten gaa frem paa den Maade at Papiret anbringes paa en Glasplade og fugtes med Vand. Naar det er gennemfugtet afstrykkes det overflødige Vand

med Trætpapir, saa at Papiret ligger fast paa Bladen. Med lidt Behændighed kan den øverste Rand da flækkes med en Kniv eller Naal, saa at man kan saa fat i den øverste Side, og denne kan da rives af. Siffere gaaer man dog frem paa den Maade, at man klister tykt Papir eller Lærred paa begge Sider af det Papir, man vil have flækket, saaledes at en ugunneret Flade naar ud over det paaklistrede Papir. Det henlægges da til Tørring, og naar det er fuldstændigt tørt rives det fra hinanden, hvorefter de to Stykker lægges i Vand. Herved opløses Gummien, og man har da det løsnede Papir delt i to Stykker, hvor der kun findes Tryk paa den ene Side.

Papiermachéarbejder, Lakering af —. De godt tørrede Gjenstande overtrækkes udvendig og indvendig med en opvarmet tynd Ravlak, saa at Laffen trænger ind i Massen. Derpaa udtørres fuldstændigt i en Tørreovn ved en Temperatur af 110° — 115° C., og overstrøges igjen med Ravlak. Denne Behandling gjentages saa ofte til Overfladen har en haard Skorpe. Denne slibes da med Pimpsten og Stavgræs. Farverne til Deforation herpaa udrides med Ravlak, men ved Tørringen af disse maa kun anvendes en Temperatur af 70° — 80° C. Dernæst afflibes Farveovertrækket til Overfladen er fuldstændig glat og jæv, hvorpaa man iøvrigt gaaer frem som ved almindelig Lakering.

Parfumer, Diverse —. 1) *Extrait Violet*. 300 Dele Cassiaextrakt, 200 Dele Rosenextrakt, 50 Dele Jasminextrakt, 56 Dele Tuberoserextrakt, 100 Dele Violrodstinkturf, 200 Dele Moskusinkturf og 5 Dele Bergamotolie. 2) *Sockey Club Extrait*. 150 Dele Jasminextrakt, 600 Dele Violroderextrakt, 200 Dele Moskuserextrakt, 50 Dele Vanilleextrakt, 50 Dele Rosenolie, 5 Dele Sandeltræesolie, $2\frac{1}{2}$ Del Neroliolie, 7 Dele Benzoesyre og 1200—2400 Dele Vinaand. 3) *Heliotrop Extrait*. 5 Gram Vanille, 10 Draaber Neroliolie, 5 Draaber Bittermandelsolie, 25 Centigram Moskus og 25 Gram Benzogummi behandles med 600 Dele Vinaand og filtreres. 4) *Extrait Millefleur*. 4 Dele Rosenolie, 4 Dele Cedratolie, 4 Dele Orangeolie, 180 Dele Violroderextrakt, 60 Dele Jasminextrakt, 30 Dele Storagerextrakt, 120 Dele Tonfaextrakt og 1200—2400 Dele Vinaand. 5) *Rewmown Hay*. 750 Dele Tontabønneextrakt, 180 Dele Moskuserextrakt, 250 Dele Violroderextrakt, 30 Dele Vanilleextrakt, 30 Dele Storagerextrakt, 30 Dele Bergamotolie, 1 Del Neroliolie, $0_{,6}$ Dele Rosenolie, $0_{,6}$ Dele Patchouliolie, $0_{,3}$ Dele Nellikolie, 4 Dele Sandeltræolie, 6 Dele Benzoesyre og fra 600 til 2400 Dele Vinaand. 6) *White Rose*. 8 Dele Rosenolie $0_{,3}$ Dele Cedrat-

olie, 0,2 Dele Patchouliolie, 2 Dele Orangeolie, 60 Dele Tuberosextrakt, 60 Dele Violrodeextrakt, 60 Dele Jasminextrakt, 60 Dele Moskusextrakt, 4 Dele Benzoesyre og 600—2400 Dele Vinaand, fortyndet med 120 Dele Rosenvand. 7) Ylang-Ylang. 8 Dele Ylang-Ylangolie, 4 Dele Rosenolie, 2 Dele Neroliolie, 60 Dele Vanilleextrakt, 250 Dele Tolutinktur (1—10), 5000 Dele Vinaand og 600 Dele Rosenvand.

Hvor Forfristen til Fremstillingen af de anvendte Ekstrakter ikke nedenfor er angivet, fremstilles disse af de paagjældende franske Pomader paa den Maade, at 1 Del af disse bringes i en Flaske med $1\frac{1}{4}$ Del Vinaand. Flasken lukkes og anbringes i et Vandbad til Pomaden er smeltet, hvorpaa Blandingen sammenrystes. Den henstilles derpaa under jævnlig Omrystning i nogle Dage, hvorpaa Vinaandopløsningen fraskilles. Denne Behandling kan gjentages 2—3 Gange, hvorved faaes en svagere Ekstrakt, som kan anvendes til billigere Parfumer.

a) Violrodsextrakt. 7 Dele pulveriseret Violrod behandles med Vinaand gjentagne Gange, saa at man ialt faaer 10 Dele spirituøst Udtræk. b) Moskusextrakt. 1 Del Moskus og 2 Dele Potaske sammenrives under Tilføjning af lidt Vinaand, hvorpaa fyldes op med Vinaand til 50 Dele. Efter nogle Dages Forløb afhældes Opløsningen, og den uopløste Rest rives atter og behandles igjen med Vinaand, og dette gjentages indtil man har 250 Dele Ekstrakt. c) Storax Ekstrakt fremstilles ved at opløse 1 Del Storax i 20 Gange saameget Vinaand og filtrere. d) Tonkabønneextrakt faaes ved at behandle 1 Del grovt knust Tonkabønne med saameget Vinaand, at man faaer den 10-dobbelte Mængde Ekstrakt. e) Vanilleextrakt. 1 Del Vanille stødes sammen med sin lige Vægt Sukker og udtrækkes med saameget Alkohol, at man faaer 150 Dele Ekstrakt.

Parfume til Lugtepuder. 1) New Mown Hay-Sachet. 100 Gram Violrodspulver, 225 Gram Pulver af Tonkabønner, 100 Gram Vanille, 10 Draaber Bittermandelolie, 4 Gram friskt Geraniumolie, 30 Draaber Rosenolie og $3\frac{1}{2}$ Gram Moskustinktur. 2) Potpourri-Sachets: 400 Gram pulveriserede Lavendelblomster, 400 Gram Violrodspulver, 400 Gram pulveriserede Rosenblade, 100 Gram Nelliker, 100 Gram Ranel, 100 Gram pulveriseret Benzoegummi, 100 Gram Allehaande, 200 Gram Røgjalt, 60 Draaber Lavendelolie, 60 Draaber Sandeltræolie, 60 Draaber Geraniumolie, 120 Draaber Bergamatolie, 120 Draaber Citronolie, 10 Draaber Rosenolie, 100 Gram Vanille, 30 Gram Moskuspunge og 15 Gram Ambraesjents.

Pergamentpapir kan gøres uigjennemtrængeligt for Olie ved at dypes i en varm Opløsning af Husblas, hvortil der er sat $2\frac{1}{2}$ —3% Glycerin, hvorpaa det tørres. For at gøre det vandtæt dypes det i Svovlsulfid, hvori er opløst 1% Vinolie og 4% Kautschuk.

Petroleum, Rød Farvning af —. Hertil egner det fedtjære Anilin sig bedst. Det fremstilles ved at fælde en Nicotinsolieæbeopløsning med eddikesurt Rosanilin, udvaske det dannede Bundfald af fedtsurt Rosanilin godt med destilleret Vand og tørre dette. En meget ringe Mængde behøves kun til Farvningen. Fedtjære Anilinfarver egne sig i det Hele til Farvning af Færnisser, Læder etc.

Pharaoslanger. Dette Legetøj, som ved Forbranding giver en meget voluminos Afte, indeholdt oprindelig Rhodantvitsolv, og gav derfor giftige Dampe. Ustadeligt kunne disse fremstilles ved omhyggelig Blanding af 2 Dele tvechromsurt Kali, 1 Del Salpeter og 3 Dele Sukkerpulver, som derefter sammenpreses i Papirhylstre til en lille Kugle. De opbevares tørt og beskyttes mod Røget. Stulle de opbevares længere Tid, bør de overtræffes med Sandaraklak. Tilsætter man Blandingen en ringe Mængde peruviansk Balsam, kunne de tillige gøre Tjeneste som Røgelse.

Photografier, Farvede. For at fremstille blaa Billeder overstryges Papiret først med en Opløsning af 1 Del citronsurte Zerntheilte Ammoniak i 7—8 Dele Vand, og dernæst med en Opløsning af 1 Del rødt Blodludsalt. Overstrygningen maa ske i et mørkt Rum ligesom Tørringen. Efter Kopieringen afvaskes i Vand. Røde Billeder faaes ved at mætte Papiret med en Opløsning af 1 Del salpetersurt Uranilte i 32 Dele Vand, exponere til Billedet er svagt synligt og behandlet i en Bad af rødt Blodludsalt. Ved bagefter at behandle disse Billeder med Zerntheilte opløsning blive de grønne, og ved passende Vending af Koncentrationen af Opløsningerne kan faaes alle Schatteringer imellem Kanariegul og Smaragdgrønt. De med citronsurte Zerntheilte Ammoniak og rødt Blodludsalt fremstillede Billeder blive violette i Stedet for blaa, naar man i Forvejen tilsætter Zernopløsningen Salmiaspiritus. En anden Fremgangsmaade til Fremstilling af blaa Billeder er følgende. 6 Dele Zernchlorid, 44 Dele Kobberchlorid, 5 Dele Sulfyre og 480 Dele Vand opløses; hermed overstryges Papir og tørres i Mørke. Efter at have exponeret udvisses med en Opløsning af 4 Dele Svovlsyre, 9 Dele Rhodantanium, 10 Dele af den første Opløsning og 1920 Dele Vand. Tonen er blaa, men kan ved Behandling med rødt Blodludsalt

(1—30) og Bernchlorid forandres til Rødt. Der fixerer med eddikesurt Bly.

Plastiske Kul til Glødeslamper. Stentulstjære blandes med rygende Svovlsyre, hvorpaa Blandingen neutraliseres med Ammoniak og tilsættes udglødet Rønrøg og Grafit.

Platinering af Gjenstande af Tin, Messing, Bly og Kobber. For at Metalgjenstande skulle kunne modstaa Indvirkning af fortyndede Syrer og Alkalier kan man overtrække dem med et Lag af Platin; hvilket let lader sig udføre paa følgende Maade. Der fordres en ren og blank Metaloverflade, og denne overstrygges med en Opløsning af 1 Del Platinchlorid i 15 Dele Vinaand og 50 Dele Ether, tørres paa et varmt Sted og guides med en tør linned eller ulden Klud indtil man faaer en blank Glade. Fejl i Platineringen lade sig let udbedre paa samme Maade. Platinovertrækket har Fighed med Staal og giver Gjenstande af Bronze, Messing eller Kobber en ejendommelig smuk Patina.

Præparersalve, Arsenikfri — til Konservering af Fugle —, etc. Skind. 125 Dele Kolofvinter og 25 Dele Aloe koges med 1500 Dele Vand ind til det Halve og koleres varmt. 500 Dele brun Harpirsæbe og 250 Dele grøn Sæbe smeltes ved svag Varme under Tilsætning af lidt Vand og udrøres med det førstnævnte Afkog, hvorpaa der tilblandes 125 Dele Glycerin og 40 Dele Roecolie. I denne Blanding udrører man 50 Dele Naphthalin, som er udrørt til et fint Pulver med 35 Dele Terpentiniolie og 80 Dele Karbolsyre under Tilsætning af en tilstrækkelig Mængde Spiritus. Massen maa være ensartet; er den for tyk fortyndes den med lidt Terpentiniolie.

Pudsepomade. Et amerikansk Tidsskrift giver følgende For-
skrift. 1 Del Oxalsyre, 25 Dele Engelskrødt, 20 Dele Trippelse, 60 Dele Palmeolie og 4 Dele Vaseline.

Røds, Fabrikation af engelske —. 10 Pund Suffer koges med 2 Potter Vand og $2\frac{1}{2}$ Pund Stivelsesirup til 113° C., hvorpaa Blandingen hældes ud paa Bonbonpladen. Naar Kanterne begynde at blive faste, æltes de ind i Massen, idet man af det Hele danmer en Klump, som lægges paa et med Talkum bestroet Brædt for at Sufferet ikke skal blive haardt. Skulde dette ske, holdes det over Ilden til det har antaget sin elastiske Bestaaenhed. Af denne Klump tager man omtrent 2 Pund, tilsætter $\frac{1}{2}$ Episesselsfuld Vinysyre og lige saa meget Violrodsapulver samt saa meget Ultramarin, at man faaer en smuk hvid Farve, hvorpaa det bearbejdes og træffes til det er klart og glindende. Derpaa lægges det paa det forud opvarmede Brædt. Af den

første Beholdning, som stadig maa bearbejdes af en anden Arbejder for ikke at blive haard, tager man et Stykke paa c. $\frac{1}{2}$ Pund og farver den med en rød Farve, idet den æltes med Haanden til Farven er ensartet fordelt. Paa samme Maade farves $\frac{1}{4}$ Pund Suffer blaåt med Ultramarin. Det blaa Suffer formes nu til en c. 1 Kvarter lang Kulle, og af det hvide Suffer tager man $\frac{1}{8}$ Del og danner et Omslag paa den blaa Kulle. Derpaa tager man alt det røde Suffer og svøber udenom den blaa og hvide Kulle, som derpaa alle indsvøbes i Resten af det hvide Suffer. Disse Striber, som indvendig ere blaa, derpaa hvide, røde og atter hvide udtrækkes nu regelmæssigt til en Mens Længde og deles i 4 lige store Stykker, af hvilke man lægger de to sammen, og de to andre oven paa disse. Omkring disse lægges da det hvide klare Suffer, som er trukkent i fingertykke Striber og Cylinderen ruller stadigt for at holde sig rund. Naar de ere blevne haarde tages en Ei, hvorover der lægges en Bernstang, og paa denne holdes Kullen, medens man med en stærk Kniv slaar Skiver af denne. Mønsteret danner da en Kofet, man lader sig variere paa mange Maader. Vil man tilsætte Ethers eller Essentjer blandes disse bedst med Violrodspulveret inden dette arbejdes ind med Sufferet.

Rogelsepastiller. 1) Rosenpastiller. 24 Dele Olibanumgummi, 24 Dele Storax, 16 Dele Salpeter, 50 Dele tørrede og pulveriserede Rosenblade, 180 Dele Trækul og 2 Dele Rosenolie. 2) Orangepastiller. 24 Dele Olibanumgummi, 24 Dele Galbanumgummi, 24 Dele Storax, 16 Dele Salpeter, 50 Dele pulveriserede Oranjestaller, 180 Dele Trækulpulver og 2 Dele Nero-liolie. 3) Vanillepastiller. 24 Dele Olibanumgummi, 24 Dele Galbanumgummi, 24 Dele Storax, 16 Dele Salpeter, 16 Dele pulveriserede Nellikser, 50 Dele pulveriseret Vanille, 180 Dele pulveriseret Trækul, 1 Del Nellikseolie og 16 Dele Vanillettinktur. De formes paa den Side 215 angivne Maade.

Rogelse-tabletter. Af almindeligt porøst Ler brændes smaa Tabletter af den ønskede Form og med Stempel, og disse mættes da med en eller anden Rogelse-tinktur (se denne Artikel). Ved Brugen anbringes en saadan Tablet paa en varm Kaffelovnsflade.

Salonfyrværkeri. Til bengalske Flammer i luftede Rum, hvor Røg altsaa saa vidt muligt maa undgaas, anbefales følgende Blandinger: 1) Rødt Lys. a) 1 Del pulv. Schellak og 3 Dele salpeterjurt Strontian eller b) 1 Del Xheopodium, 1 Del salpeterjurt Strontian, 4 Dele Mælkesukker og 12 Dele Salpeter. 2) Grønt Lys. 9 Dele salpeterjurt Barnt, 2 Dele Mælkesukker og

4 Dele chlorfjurt Kali. 3) Gult Eys. $2\frac{1}{4}$ Del oxalfjurt Natron, $2\frac{1}{4}$ Del Schellak, $2\frac{1}{4}$ Del Salpeter og $2\frac{3}{4}$ Del chlorfjurt Kali. 4) Blaåt Eys. 2 Dele Schellak, 4 Dele chlorfjurt Kali og 5 Dele basijst fjovulfjurt Kobberilte Ammoniak. 5) Hvidt Eys. 1 Del Stearin, 1 Del fulfjurt Baryt, 4 Dele Mælkefjutter, 4 Dele Salpeter og 12 Dele chlorfjurt Kali.

Siamesijst Kit bestaaer af to Glasflaster, hvoraf den ene indeholder flemmet Kridt, den anden en Vandglasopløsning.

Signallys. Hvide: 100 Dele chlorfjurt Kali, 10 Dele Svovlantimon og 15 Dele togt Vinolie. Røde: 50 Dele chlorfjurt Kali, 50 Dele salpetersfjurt Strontian, 5 Dele Trækulpulver og saa meget Vinolie, som er nødvendigt til at faa Massen til at hænge sammen. Grønne: 60 Dele chlorfjurt Kali, 50 Dele salpetersfjurt Baryt, 5 Dele Kulpulver og Vinolie til Behov. Vinolien kan ogsaa erstattes ved Terpentin eller en Harpix.

Skjælnemærke for Forgjldning og Forsjldning fra Imitationen. En fortyndet Opløsning af Chlorkobber frembringer en mørk Plet paa imiteret Forgjldning, men virker ikke paa den ægte Forgjldning. En Blanding af lige Dele tvædromfjurt Kali og Salpetersyre frembringer en rød Plet paa ægte Forsjldning men er uden Virkning paa Imitationerne.

Smukse, Sort —. 1 Del Rønrøg udrøres omhyggeligt med 6 Dele Kataojmør og Blandingen parfumeres med lidt Rosenolie eller Neroliolie, hvorefter den formes i Stænger, som indhylles i Stanniol.

Smørfarve. 30 Dele Orlean, 90 Dele Kurfuma, 90 Dele Olivenolie, 4 Dele Safran og 4 Dele Alkohol. Orlean og Kurfuma digererens 4 Dage med Olivenolien, og i samme Tid behandles Safranen med Alkohol. Dernæst filtreres Olien fra og tilsættes Olivenolie til den oprindelige Vægt, blandes med den filtrerede Safranopløsning og opvarmes til Alkoholen er fordampet paa Vandbad.

Smørfarve. Hertil benyttes almindeligt en Opløsning af Orlean i fed Olie. 10 Dele Orlean digererens med 100 Dele god Provenceolie, henstilles til Klaring og filtreres. Filtratet gjenrenhyses godt med $\frac{1}{2}$ Procent absolut Alkohol, opvarmes og fyldes paa Flasker.

Sortbeitsje, Kold — for Messing. 30 Dele fulfjurt Kobber opløses under Omrøring i 250 Dele Salmiakspiritus og tilsættes 500 Dele Vand, hvorefter Beitsjen er færdig til Brug. Messinggjensstandene hænger ved en Kobbertraad en kort Tid ind i Opløsningen. Overtræffet binder fast og holder sig godt.

Sortfridt, Fremstilling. Almindelig let Rønrøg fyldes i en stærk Værreths Pose, denne tilbindes og trykkes med Hænderne for at formindste Rumfanget, hvorpaa den atter fyldes, og dette gjentages, indtil man ikke kan faa mere i Posen. Denne tilbindes derpaa og presses i en Presse ved lidt efter lidt forøget Tryk, indtil Pressen ikke længere vil virke. Sæffen skæres da bort fra Ragen, som anbringes mellem ophedede Jernplader og presses paany saa stærkt som muligt. Den udtagne Kage viser da ved Støvring og Savning et grafitlignende Udseende. Den jages nu i passende Stykker, som anbringes i en Jerndigel, dækkes med Kulpulver og glødes til der ikke længere udvickles Røg. Efter Aftjoling udtages de affræbes med en Kniv og poleres med et Polerstaal. Foretages denne Rensning og Polering førend Glødningen blive de endnu mere glindsende paa Overfladen.

Sozodont. Van Buskirs Fragrant Sozodont bestaaer efter H. W. Snow af 30 Gram Alkohol, 45 Gram Vand, $7\frac{1}{2}$ Gram Sæbe og 2 Draaber Vintergrønolie. Sæben opløses i Alkoholen og Vandet, som farves med et Udtræk af rødt Sandeltræ, hvorpaa Olien tilsættes og derpaa fyldes op med Vand til man har 100 Gram. Det dertil hørende Tandpulver bestaaer af 40 Dele Kiselmel, 125 Dele Violrodsapulver og 250 Dele flemmet Kridt, svagt parfumeret med Nelliskeolie.

Sozodont. 60 Dele venetiansk Sæbe opløses i 60 Dele Glycerin og 120 Dele Vand, samt tilblandes en Opløsning af 16 Dele Bebermynteolie, 8 Dele Anisolie, 4 Dele Kanelolie og 1 Del Nelliskeolie i 200 Dele Vinaand.

Staalgjenstande, Svag Forgyltning af —. 15 Dele Guld opløses i 60 Dele Kongevand og Opøsningen rystes med 120 Dele Ether. Herved opløser Ethern hele Guldmaengden og kan let stilles fra den vandige Opøsning. De rensede, blanke Staalgjenstande dypes enten i Etheropøsningen eller overstrynes hermed. Jo tykkere man vil have Guldlaget, desto oftere maa Gjenstandene behandles med Guldopøsningen.

Stempelfarve. En Stempelfarve, som ikke indtørre hurtig paa Farvepuden og som dog hurtig opsluges af Papiret uden at flyde ud, fremstiller man sig ved at opløse 16 Dele Anilinfarve i 80 Dele kogende destilleret Vand og tilsætte 7 Dele Glycerin og 3 Dele Sirup.

Stenhaardt Overtræk paa Træ faaes ved at blande 40 Dele Kalk, 50 Dele Harpix og 4 Dele Vinolie sammen med 1 Del Kobberilt, hvorpaa den ensartede Blanding tilsættes 1 Del Svovlsyre. Blandingen paastryges i varm Tilstand med en Børste.

Stennødder (Effenbensnødder), Farvning af Knapper etc.
 af —. Farvningen af disse har megen Lighed med Farvningen af Bomuld, men Mængden af Farvestof beregnes ikke efter Mængden af Materialet, der skal farves, men efter den Mængde Vædske, der skal anvendes. Man beregner sædvanligt Farvestof og Veitsje paa 6 Potter Vædske, og anvender saa meget Vædske, at Knapperne bekvemt kunne ligge deri. Udtagelsen sker med en Skumiste eller ved at hælde Farbevædsken over i et andet Kar igjennem Si, som tilbageholder Knapperne. Behandlingen af Knapperne for Farvningen indskrænker sig til, at man behandler dem med føgende Vand for at fjerne det flemmede Kridt, som er benyttet ved Fræsningen og Poleringen af dem. Efter Farvningen tørres og poleres Knapperne. Til de forskjellige Farver benyttes følgende Farveopløsninger og Veitsjer. 1) Rødt Rødgraa. 6 Kvint Sumach og 30 Kvint Blaatræaffog (1—10) koges i 6 Potter Vand i 5 Minutter, og de forud i rent Vand udfogte Knapper bringes heri og koges i 20 Minutter. Dernæst samles de paa en Si, affstilles med Vand og bringes i et koldt Bad, som paa 6 Potter indeholde 2 Kvint Zernvitriol, hvorpaa de optages og tørres imellem Saug- eller Drejespaaner af Stennødder. 2) Mørk Rødgraa. Fremgangsmaaden er som ved Nr. 1, kun at man benytter 6 Kvint Sumach og 50 Kvint Blaatræaffog, samt lader Knapperne trække i Farvebadet i $1\frac{1}{4}$ Time. Det andet Bad er som ved Nr. 1, og man lader Knapperne blive heri 8 Minutter. 3) Mørk Muscgraa. 3 6 Potter Vand med 4 Kvint Sumach, 40 Kvint Blaatræaffog (1—10) og 40 Kvint Kvercitronaffog (1—10) lader man Knapperne trække $\frac{3}{4}$ Time, og bringer dem herefter 6 Minutter i det ovenomtalte Zernbad. De anførte Tider er det af Vigtighed at paase, da en kortere eller længere Forbliven i Vædsken har stor Indflydelse paa Nuancerne. 4) Rødt Muscgraa. Fremgangsmaaden som ved Nr. 3, kun at man ikke behandler mere end 10 Minutter i det første føgende Bad, samt $1\frac{1}{2}$ Minut i Zernbadet. 5) Rødt Blaagraa. 3 en føgende Oplosning af 6 Potter Vand, 2 Kvint Sumach og 60 Kvint Blaatræaffog (1—10) lader man Knapperne forblive $\frac{1}{4}$ Time, og behandler derefter $1\frac{1}{2}$ Minut i Zernbadet. 6) Mørk Blaagraa. 3 6 Potter Vand bringes 2 Kvint Sumach og 2 Kvint Blaatræpaaner, som koges 20 Minutter sammen med Knapperne, hvorefter disse behandles $\frac{1}{4}$ Time i Zernbadet. 7) Drapfarve. 3 6 Potter Vand opløses 1 Gram fast fransk Gultraextrakt og tilsættes 2 Kvint knuste Galæbler, hvorpaa Knapperne koges 8 Minutter heri. Derefter behandles de 2 Minutter i Zernbadet. Skulde Nuancen ikke være efter Ønske

nuancerer man den kolde eller koldslaaede Opløsning med Fuchsin, Gultræaffog, Indigofarmin etc. til den ønskede Nuance. 8) Drapfarve efter en anden Maade. 2 Kvint knuste Galæbler koges med 6 Potter Vand, og heri koges Knapperne i 8 Minutter, hvorpaa de anbringes i 2 Minutter i Zernbadet. Næste Dag kommer de et Øjeblik i en Opløsning af 10 Kvint tvechromsurt Kali i 6 Potter Vand, bedst paa den Maade, at Sien med Knapperne dyppes i Opløsningen og strax tages op igjen. 9) Mørk Drapfarve. Man koger 25 Minutter i 6 Potter Vand med 2 Kvint knuste Galæbler, behandler 5 Minutter i Zernbadet, og dypper den næste Dag i Opløsningen af tvechromsurt Kali som ovenfor angivet. 10) Meget mørk Drapfarve. Man koger $\frac{3}{4}$ Time med 4 Kvint Sumach og 4 Kvint Galæbler, behandler 15 Minutter i det kolde Zernbad, tørrer Knapperne, lader dem ligge Ratten over, og bringer dem 1 Minut i en kogende Opløsning af tvechromsurt Kali (1—120). 11) Mørk Oliven. Man koger 50 Minutter med 10 Kvint Galæbler i 6 Potter Vand, behandler 35 Minutter i Zernbadet, lader dem ligge Ratten over og behandler omtrent 1 Minut i en kogende Opløsning af tvechromsurt Kali (1—120), hvorpaa de behandles i et Bad af Indigofarmin og Pikrinsyre. 12) Mørkebrun. Man koger 1 Time med 14 Kvint Sumach i 6 Potter Vand, og bringer derefter Knapperne i en kogende Opløsning af tvechromsurt Kali (1—60). 13) Middelbrun. Der koges 50 Minutter med en Opløsning af 10 Kvint Katchu og 10 Kvint Sumach i 6 Potter Vand, og behandles derpaa med tvechromsur Kaliopløsning som ved den foregaaende. 14) Lysebrun. Der koges i 35 Minutter med 4 Kvint Katchu og 10 Kvint Sumach og behandles derefter som ved 12. 15) Mahognibrun. Farver man som ved 12—14 idet man udelader Sumachen faaes en mahognibrun Farve. 16) Gulbrun. Der koges $1\frac{1}{4}$ Time med 16 Kvint pulveriserede Galæbler og $\frac{1}{2}$ Kvint Katchu og behandles med tvechromsurt Kali som ved 12. 30 længere Knapperne blive heri, jo mere nærmer Farven sig til Oliven. 17) Middelblaa-graa. 4 Kvint Sumach og 6 Kvint Blaatræ koges i 6 Potter Vand, og hermed koges 25 Minutter, hvorpaa Knapperne anbringes 10 Minutter i Zernbadet. 18) Crème. 8 Kvint Sumach i 6 Potter Vand koges i 20 Minutter med Knapperne, hvorpaa der sættes en Draabe Fuchsinopløsning til Vædsken, som omrøres, hvorpaa Knapperne optages. 19) Mørke-graa. 6 Kvint Sumach, 54 Kvint Blaatræaffog (1—10) og 54 Kvint Kvercitronaffog (1—10) koges i 6 Potter Vand i 2 Timer med Knapperne, som derpaa anbringes 40 Minutter i det

folde Bernbad. 20) Reseda. Farvning som ved Nr. 16, hvorpaa behandles i et 62° C. varmt Farvebad af Indigofarmin og Pitrinsyre. 21) Mørkeviolet. Der koges 45 Minutter i 6 Potter Vand med 4 Kvint Sumach og 2 Kvint Blaatræpaaner, behandles 10 Minutter i Bernbadet, henlægges Natten over og anbringes i en 67° varm Opløsning af Methylviolet, som derefter langsomt opvarmes til Kogning. Bliver Farven for rød nuanceres i den samme Vædske med lidt Indigofarmin. 22) Rødviolet. Grundfarven som ved Nr. 16, kun at der koges en kortere Tid, hvorpaa nuanceres med en frisk Opløsning af Fuchsin og Methylviolet. 23) Sort. $5\frac{1}{3}$ Pund Blaatræ aftoges i 20 Potter Vand, fies, og i Vædsken opløses 1 Pund franskt Kampcheertrakt og 1 Pund Katechu. Heri koges Knapperne 5 Minutter, hvorpaa de anbringes saa længe i en kogende Opløsning af tvechromjurt Kali (1—60) at man kan tælle fra 1 til 60. Farvebadet kan stadigt benyttes ligesom Beitsjen. Anvendes Opøsningen af tvechromjurt Kali noget svagere faaes en brunsort Farve. 24) Marineblaa. Der farves først graat som ved Nr. 16, kun at der koges i kortere Tid, og Knapperne bringes derpaa i et kogende Farvebad af Indigofarmin og Methylviolet. 25) Lyseblaa. Der farves først lysegraat som ved Nr. 1, og farves derefter i en kogende Opøsning af Indigofarmin og Methylviolet. 26) Grønblaa. Der koges først 20 Minutter med 4 Kvint Sumach i 6 Potter Vand, og farves derpaa i en kogende Opøsning af Aniligrønt samt nuanceres med en Opøsning af Methylviolet. 27) Grøn. Der behandles med en 75° C. varm Opøsning af Methylgrønt. Vedre kan ogsaa benyttes Malachitgrønt i kogende Opøsning. Til Nuancering tilsættes efter Behov en Opøsning af Pitrinsyre. 28) Skarlagen. Knapperne farves i en Opøsning af Extraponceau (en Anilinfarve). 29) Ponceau. Der farves i en Opøsning af gullig Fuchsin. 30) Orange. Der farves i en Opøsning af Bismarckbrunt under Tilsætning af lidt Natron. 31) Lys rødbrun. Grundfarvning som ved Nr. 1, hvorpaa nuanceres ved en Fuchsin-opløsning. 32). Koralfarve. Til c. 10 Gros Knapper tages en Knivspidsfuld Extraponceau og Halvdelen Bismarckbrunt, som opløses ved Kogning, og i denne Opøsning koges Knapperne.

Straa, Sortfarvning. Til Gluten, som man har ladet udbløde 24 Timer i Vand sættes en Soda- eller Potaskeopløsning og heri udblødes Straaet, hvorved Fædtsofferne fjernes saa at det lettere optager Farvestoffet. Naar det derefter er tørret, lægges det 12 Timer i en Opøsning af Berntvechslor, hvorpaa det atter tørres og kommes derefter i et Kampicheafkog, som er tilsat et Afkog af

Galæbler. Mængden af disse Stoffer retter sig efter Tonen, man vil have frem. For derefter at give Straaet den fornødne Glands afsnides det ved Hjælp af en ulden Klud med en Gummis- eller Limopløsning og en Smule Olie, hvorpaa det afsnides med et rent Stykke.

Strandsfjer, Blegning med Brintoverilte. Som Blegningsmiddel for Fjer har Brintoverilte vist sig alle andre Stoffer langt overlegen, idet det borttjerner Farvestoffet uden at Strukturen lider det Mindste. Fjerene bringes først i et Bad, som paa 100 Dele Vand indeholde 1—2 Dele fulsturt Ammoniat, og blive heri 12 Timer ved en Temperatur af c. 20° C. Herpaa udstylles de under svag Bevægelse i et lunkent Bad af Marjellelsæbe og udstylles derefter godt i kalfrit Vand. Kogende eller varme Bædster maa ikke benyttes. I Modsatning til Haar (se denne Artikel) kan Blegningen kun foretages i Bæde, hvor man ogsaa sørger for, at den benyttede Oplosning af Brintoverilte gjøres neutral ved Tilfætning af Ammoniakvand. Rar af Træ eller Metal kan ikke benyttes, bedst Sten eller Porcellain. I Fald Fjerene blive alt for længe i en svag sur Opøsning vil deres Masse blive noget angrebet, hvorved de tabe i Udseende.

Efter fuldført Blegning tørres Fjerene langsomt ved svag Varme i Lufttræk, idet de af og til bankes svagt. Ved højere Temperatur indtræder let Rindannelse, hvorved de fine Haar sammentrækkes, hvilket modvirkes ved Bankningen. Det er tidligere foreslaaet at overstøve de fugtige Fjer med Pudder og da først tørre dem. Gode Resultater faaes ogsaa ved at dyppe de fugtige blegede Fjer i Alkohol, hvorefter de lettere tørres. De redes, pudses og kruses da paa sædvanlig Maade.

Strygefarve. En Blanding af Permanentthvidt, fældet svovlsurt Baryt, med rødt Svovlantimon giver en smuk Farve, som dækker godt og som kan anvendes baade som Vandfarve, til Træ, som skal lakeres, og som Oliefarve. Den fremstilles paa den Maade, at man blander 2 Dele fint pulveriseret Tungspath, 1 Del pulveriseret graa Svovlspydglands og 1 Del Trækulpulver i en Digel, dækker Blandingen med et Lag Kulpulver og Diglen med et Laag, samt gløder denne flere Timer stærkt. Derefter henstilles Diglen uden at aabnes til fuldstændig Afkøling, hvorpaa Blandingen hurtigt hældes i sin 4-dobbelte Vægt Vand og udtoges hermed. Dernæst filtreres Opøsningen og til denne sættes forthyndet Svovlsyre saa længe der fremkommer Bundfald. Dette frafiltreres og tørres. Den uoploselige Kulrest, som bliver tilbage fra Udfogningen af den glødede Masse, indeholder endnu noget Tung-

spath og Svovlspydglands, hvorfor den kan tørres og benyttes som Tilfætning til en ny Portion.

Strygemaſſe for Træſkibe og Træ, ſom er aubragt i Vand. For at hindre Dyr og Planter i at fæſtne ſig paa Træ i Vand opløſes Kobberforilte i Karbolſyre ved ſvag Opvarmning og blandes med Limolie og de øuſtede Farver. Med denne Blanding overſtryges Træværket, ſom beſtyttes ved det dannede karbolſyre Kobber, der ſkal virke ſærdeles giftigt paa Dyr og Planter. Kobberforiltet hertil fremſtilles ved at opløſe 1 Del Sukker i 5 Dele Vand og tage denne Opløsning i nogen Tid under Tilfætning af en ringe Mængde Saltſyre. Der tilſættes da en Opløsning af 1 Del Kobbervitriol i 5 Dele Vand, og til den afſjolede Blanding ſættes ſaa længe en Opløsning af kauſtiſt Natron, indtil det dannede Bundfald har opløſt ſig med en mørkeblaa Farve. Dernæſt opvarmes Blandingen langſomt, hvorved fremkommer et forſt gult ſiden rødt Bundfald af Kobberforilte. Vædſten hældeſ da i en ſtørre Mængde Vand, hvor Bundfaldet hurtig ſætter ſig. Den ovenſtaaende Vædſte frahældeſ, og Bundfaldet udvaſtes gjentagne Gange med Vand ved Defantering.

Solvfarve paa Meſſing. I et godt glaſſeret Kar opløſes 46 Dele Vinſten og 4 Dele Brøkvinſten i 1000 Dele Vand og tilſættes 50 Dele Saltſyre, 125 Dele granuleret eller bedre pulveriſeret Tin og 30 Dele pulveriſeret Antimon. Man opvarmer til Kogning og aubringer de reuſede Meſſinggjenſtande heri. Efter $\frac{1}{2}$ Times Kogning ere diſſe forſynede med et ſmukt glindſende, haardt og varigt Overtræk.

Solvgjenſtande, Partiell Dyrdering paa —. Til Ornamenteer paa Sølvs ved Dyrdering overſtryges de Partier, ſom ſkulle forblive blanke, med en Aſfaltlak, hvorpaa Gjenſtandene aubringes i Svovlkaliumbadet. Efter endt Indvirkning opløſes Aſfaltlaffen ved Behandling med Benzol. Man kan ogſaa frembringe ſkarpe Tegninger paa Sølvs ved at udføre Tegningen med en meget koncentreret Gummiopløsning, hvortil der er ſat Svovlkaliun. Gjenſtanden henlægges da 24 Timer hvorpaa den opvarmes. Herved løſner Gummilaget ſig, ſaa at det kan fjernes ved Bantning. Vil man have en mørk fløjelsſort Farve, behandleſ Gjenſtanden med en Opløsning af ſalpeterſurt Kvikſølvsforilte forinden Behandlingen med Svovlkaliun.

Sølv, Dyrderet —. Den techniſke Betegnelse dyrderet Sølv er ikke bogſtavelig rigtig, da den ſorte Farve ikke ſtyldeſ et Aſtelag men et Lag Chlorſølv eller Svovlſølv. Til Sværtningen betjener man ſig af den almindelige Svovlſølv, ſom ſaaes ved Sammen-

smeltning af 2 Dele tør Potaske med 1 Del Svovlblomster til Blandingen flyder roligt. En Opløsning heraf i 200 Dele Vand frembringer i Løbet af kort Tid en dyb jortblaa Farve paa Sølv eller forjølvede Gjenstande. Ved Anvendelsen af mere koncentrede Opløsninger gaaer Farvningen hurtigere for sig, men Overtrækket hæfter der ikke saa godt. Gjenstandene maa i Forvejen være godt rensede, bedst i kaustisk Natronlud.

Textilstof, Et nyt kunstigt — fremstiller Chardonnet paa følgende Maade. Til en Opløsning af 3 Dele Skydebomuld i 125 Dele af en Blanding af lige Dele Alkohol og Æther sættes $2\frac{1}{2}$ Del af en 10 % holdig Opløsning af Zernfordchlor og derpaa $1\frac{1}{2}$ Del spirituos Farvesyreopløsning, hvorpaa man filtrerer Rædsten idet man indgaaer Fordampning, og lader den derpaa i en meget tynd Straale løbe ned i en 0,5 % holdig Salpetersyre. Her dannes strax en fast Traad, som hurtig optages og tørres ved almindelig Temperatur i en raft Luftstrøm. Traaden er graa eller jort, men lader sig fremstille i alle ønskede Farver, idet man tilsætter disse til Æthervinaandopløsningen. Gjennemsnittet af de snart cylindriske, snart flade Traade er 12—20 Mikromillimeter og Bæreevnen er 40—50 Pund for hver Kvadratmillimeters Gjennemsnit. De lade sig spinde, flette og væve, modstaa foldt og varmt Vand, middelstærke Syrer og Alkalier, Alkohol og Æther, men opløses i Æthervinaand og Eddikesyre. 3 sidstnævnte Hensende afvige de fra Silke som de ellers nærmest ligne i Udseende.

Theatersminker. Hvid. 1) 2 Dele Hvedestivelse, 3 Dele Olivenolie eller Mandelolie, 1 Del Talkumpulver og $\frac{1}{2}$ Del Zinkhvidt eller 2) 5 Dele basist Chlorzinnith, 2 Dele hvidt Bøx og 5 Dele Mandelolie. Rød. 1) Karmin tilsat en af ovenstaaende hvide Sminker i Forhold 1—40 eller 2) 1 Del Karmin opløses i 4—6 Dele Ammoniakvand og sammenblandes med 6 Dele Talkumpulver, hvorpaa Blandingen tørres og sammenrøres med $13\frac{1}{2}$ Del Hvedestivelse og $20\frac{1}{2}$ Del Oliven eller Mandelolie. Flydende hvid Sminke. 8 Dele Rosenvand, 1 Del Alkohol, 1 Del Glycerin, 6 Dele Vand og Zinkhvidt, saa meget som behøves. Det anvendte Zinkhvidt maa være saa let som muligt. Den tunge Vare egner sig ikke godt til Brugen.

Tingjensstandes Lakering. Hertil kan anvendes en Schellakopløsning, som imidlertid for ikke at saa Ridsjer maa tilsættes 1— $1\frac{1}{2}$ % Kopaivabalsam. Under Betegnelsen Stanniol eller Tinlak gaaer i Handelen slige Opløsninger, som i Reglen ere far-

vede med en eller anden Anilinfarve. Mange af disse Væsker indeholder desuden en Tilfætning af Lavendelolie eller Rosmarinolie.

Tin, Smuk og varig Bronze paa —. Tin og Tinlegeringer overstryges efter Rensning for Fedt med en Opløsning af 1 Del Kobbervitriol og 1 Del Bernvitriol i 20 Dele Vand. Efter Tørring gives det derefter en Overstrykning med 1 Del Spanstgrønt opløst i 4 Dele Eddike. Efter gjentagen Tørring børstes nu ved Hjælp af en blød Børste og noget Blodsten til Gjenstanden er bleven blank, og derpaa afgrindes de ophøjede Steder med blødt Læder, som er fugtet med en Blanding af Bøx og Terpentiniolie, hvorpaa det Hele afgrindes med tørt Læder.

Tobaksbeittser. Disse ere meget forskjellige og hver Fabrikant har omtrent sin særegne Opstrift. Man skjelner imellem Saltbeittser og Krydderbeittser. Som Exempler anføres. Saltbeittse for 2 Pund Tobak bestaaer af 10 Kvint Salmiak, Potaske og Salpeter opløst i den nødvendige Vandmængde. Krydderbeittsen for den samme Mængde Tobak bestaaer af 1 Kvint Vanille, 1 Kvint Nelliker, 4 Kvint Kanel, 4 Kvint Kastarillebark, 10 Kvint Melotemurt og 10 Kvint friske Skovmærkeplanter samt 20 Kvint Honning som blandes og digeres med 1 Pund hvid Vin og 1 Pund forthyndet Spiritus. I denne Beittse bliver Tobakken nogle Uger, udpreses da, tørres ved svag Varme og skjæres. For Snustobak anvendes lignende Beittser, som desuden indeholde ætheriske Olier. Begge Beittser forenes her. 200 Dele Tamarinder, 1000 Dele Salmiak, 125 Dele Potaske, 2500 Dele Bingiær, 30 Dele Rosentræolie og 7 Dele Ambra, som er opløst i Rosentræolien behandles i 3 Dage med 12500 Dele Vand, hvorpaa tilfættes 5000 Dele Røgalt. Denne Bædtse anvendes da til 50000 Dele Tobak. En anden Forskrift til den samme Tobaksmængde lyder paa 2000 Dele Potaske, 4000 Dele Vineddike, 750 Dele Tamarinder, 500 Dele Korender, 120 Dele Kanel, 120 Dele bittere Mandler, 15 Dele Vanille, 60 Dele Violrod og 5000 Dele Røgalt.

Tongværk, etc. Beskyttelse mod Forraadnelse. Hertil anbefales at lægge dette i 4 Dage i en Opløsning af Kobbervitriol (1—50), hvorpaa det tørres og dryppes i Tjære eller en Sæbeopløsning (1—10). I sidstnævnte Tilfælde dannes en uopløselig Kobbersæbe. Denne Behandling med Kobbersalt beskytter ogsaa Gjenstandene mod Angreb af Mus og Røtter.

Træbeittser i fast Form. For at undgaa den lange Røgning af de forskjellige Farvetræer og andre Farvestoffer fremstilles

ni Masser i fast Form, som kun behøver at opløses i Vand for at kunne stryges paa Træet. Man gaaer frem paa følgende Maade. Egetræsbeittje. 10 Dele Kasselerbrunt koges med 1 Del Potaske og 20 Dele Vand i en Timestid og sies gennem Lærred. Den mørkt farvede Opløsning indkoges da til en sirupagtig Masse, som udhældes i flade Blikforme, hvor den fuldstændig tørres, saa at den kan knuses til et grovt Pulver. Koges 1 Del af dette med 20 Dele Vand saaes i kort Tid en prægtig Egetræsbeittje.

Rys Egetræsbeittje. 300 Dele Catechu koges med 700 Dele Vand, og naar det er fuldstændig fordelt filtrerer kogende igjennem Lærred og inddampes til Sirupkonsistens. Dernæst tilføjes en Opløsning af 25 Dele wedromsurt Kali i 200 Dele Vand, hvorefter Blandingen atter inddampes og tørres som ovenfor angivet.

Røddetræsbeittje. Man koger 300 Dele mørk Kasselerbrunt med 30 Dele Potaske og 700 Dele Vand, filtrerer efter Udfogning igjennem Lærred og tilsætter under Inddampningen 250 Dele Kampescheertrakt. Dernæst indtørres paa den ovenangivne Maade.

Rosentræsbeittje. 400 Dele god Rødtræertrakt opløses i Vand, tilsættes et Aftog af 100 Dele Kasselerbrunt, 10 Dele Potaske og 300 Dele Vand, hvorefter inddampes og tørres.

Mahognitræsbeittje. 300 Dele Rødtræertrakt koges med 25 Dele Potaske og 300 Dele Vand, tilsættes 15 Dele Eosin (en Anilinfarve) og inddampes og tørres.

Palisandertræsbeittje fremstilles paa samme Maade som Mahognitræsbeittjen, kun at man i Stedet for Eosin tager 20 Dele Fuchsin og $2\frac{1}{2}$ Del vandopløseligt Anilinblaat.

Satintræsbeittje. Satintræ er en lusegul Træsart med silkeglindsende Aarer. Beittjen tilberedes ved at koge 300 Dele Gultræertrakt med 700 Dele Vand, filtrere Opløsningen gennem Lærred, inddampe og tørre, idet man mod Slutningen af Inddampningen tilsætter en Opløsning af 10 Dele Potaske i 35 Dele Vand.

Ibentræsbeittje. 500 Dele Kampescheertrakt koges med 1100 Dele Vand, sies gennem Lærred og inddampes. Naar Inddampningen er vidt fremskreden tilsættes 30 Dele salpetersurt Zern, hvorefter Inddampningen fortsættes under stadig Omrøring.

Træ, Konservering af —. Til Konservering af Træ har en Blanding af Karbolsyre og Zinkvitriolopløsning vist sig hensigtsmæssig, idet Blandingen udrives med en ringe Mængde Zinkhvidt

og paastryges med en Pensel, hvorpaa man lader Blandingen tørre ind. Overstrygningen gjentages saa ofte Træet vil opsuage Massen. Jo mere tørt Træet er, desto mere optages der af Bædsten, og Imprægneringen foretages bedst paa varme Dage i det Frie i Solen. Der danmer sig i Træets Porer en kemist Forbindelse, som giver Træet en betydelig Holdbarhed, idet det tillige beskyttes mod Svamp og Insektangreb. Pæle, som ellers maatte fornyes hver 4—5 Aar, holdt sig paa denne Maade 10—12 Aar og langt bedre end efter Overstrygning med Tjære.

Træ, Metallisering af —. Et metalagtigt Udseende faaes paa følgende Maade: Træet udblødes i 3—4 Dage i en Sodaopløsning ved en Temperatur af 75° — 90° C. Derefter bringes Træet i et Bad af svovlsurt Kali, som efter 24—36 Timers Forløb tilføjes en koncentreret Opløsning af Svovl i Natronlud. Hermed staaer det da c. 48 Timer ved en Temperatur af 35° — 50° C. Derefter bringes det i en 35° — 50° C. varm Opløsning af eddikesurt Bly og forbliver heri $1\frac{1}{2}$ —2 Dage. Efter at Træet derpaa lidt efter lidt er tørret gnides det kraftigt med et Stykke haardt Træ og faaer derved en poleret Overflade med stærk Metalglans. Træet skal ogsaa kunne gives Udseende af et Metalspejl, naar der efter Tørringen gnides med Plader af Bly, Tin eller Zink og derpaa poleres med Glas eller Porcellain ligesom før med haardt Træ. Det angives, at denne Metaloverflade skal være meget holdbar.

Bandglasermørtel. Ved Dampfjedler, Glødevogne etc., iagttager man ofte, at Murværket revner og falder ud, idet Kalken ved Varmen taber sin Bindevne. Dette kan forebygges ved at man i Stedet for med Kalk og Sand murer med en Blanding af Ler eller Sand med en tynd Vandglasopløsning. Paa de varme Steder bliver Vandglasermørtelen hurtigt fast og brænder sammen til en haard stenagtig Masse.

Vaseline Coldcream. 10 Gram Spermacet, 10 Gram Paraffin og 10 Gram Kakaosmør sammenmeltes og tilføjes 100 Gram hvid Vaseline, 20 Gram Sæbepulver, 60 Gram Rosenvand og 2 Draaber Rosenolie, hvorpaa Blandingen røres til fuldstændig Afkjøling.

Vinduer og Døre, Tætning af —. Dette opnaaes fuldstændigt og lettest paa følgende Maade: Af Gibs, Kridt og Oliefernis danner man sig en tyk Kit og stryger denne med et fladt Stykke Træ eller en lignende Gjenstand i Falsen paa vedkommende Dør eller Vindueskarm. For at den bedre kan hæfte stryges denne først med en Smule Fernis, som man lader halvt indtørre.

ni Masser i fast Form, som kun behøver at opløses i Vand for at kunne striges paa Træet. Man gaaer frem paa følgende Maade. Egetræsbeittje. 10 Dele Kasselerbrunt toges med 1 Del Potaske og 20 Dele Vand i en Timestid og sies gjennem Værred. Den mørkt farvede Opløsning indtoges da til en sirupagtig Masse, som udhældes i flade Blifforme, hvor den fuldstændig tørres, saa at den kan knuses til et grovt Pulver. Koges 1 Del af dette med 20 Dele Vand saaes i kort Tid en prægtig Egetræsbeittje.

Lys Egetræsbeittje. 300 Dele Catechu toges med 700 Dele Vand, og naar det er fuldstændig fordelt filtrerer togende igjennem Værred og inddampes til Sirupskonsistens. Dernæst tilsættes en Opløsning af 25 Dele tvedromsfurt Kali i 200 Dele Vand, hvorefter Blandingen atter inddampes og tørres som ovenfor angivet.

Røddetræsbeittje. Man tager 300 Dele mørkt Kasselerbrunt med 30 Dele Potaske og 700 Dele Vand, filtrerer efter Udfogning igjennem Værred og tilsætter under Inddampningen 250 Dele Kampecheextrakt. Dernæst indtørres paa den ovenangivne Maade.

Rosentræsbeittje. 400 Dele god Rødtræextrakt opløses i Vand, tilsættes et Aftog af 100 Dele Kasselerbrunt, 10 Dele Potaske og 300 Dele Vand, hvorefter inddampes og tørres.

Mahognitræsbeittje. 300 Dele Rødtræextrakt toges med 25 Dele Potaske og 300 Dele Vand, tilsættes 15 Dele Eosin (en Anilinfarve) og inddampes og tørres.

Kalixandertræsbeittje fremstilles paa samme Maade som Mahognitræsbeittjen, kun at man i Stedet for Eosin tager 20 Dele Fuchsin og $2\frac{1}{2}$ Del vandopløseligt Anilinblaat.

Satintræsbeittje. Satintræ er en lysesgul Træsart med silkeglindsende Aarer. Beittjen tilberedes ved at tage 300 Dele Gultræextrakt med 700 Dele Vand, filtrere Opløsningen gjennem Værred, inddampe og tørre, idet man mod Slutningen af Inddampningen tilsætter en Opløsning af 10 Dele Potaske i 35 Dele Vand.

Ibentræsbeittje. 500 Dele Kampecheextrakt toges med 1100 Dele Vand, sies gjennem Værred og inddampes. Naar Inddampningen er vidt fremskreden tilsættes 30 Dele salpetersurt BERN, hvorefter Inddampningen fortsættes under stadig Omrøring.

Træ, Konservering af —. Til Konservering af Træ har en Blanding af Karbolsyre og Zinkvitriolopløsning vist sig hensigtsmæssig, idet Blandingen udrives med en ringe Mængde Zinkhvidt

og paastryges med en Pensel, hvorpaa man lader Blandingen tørre ind. Overstrygningen gjentages saa ofte Træet vil opsuage Massen. Jo mere tørt Træet er, desto mere optages der af Vædsken, og Imprægneringen foretages bedst paa varme Dage i det Frie i Solen. Der dannes sig i Træets Porer en kemisk Forbindelse, som giver Træet en betydelig Holdbarhed, idet det tillige beskyttes mod Svamp og Insektangreb. Pæle, som ellers maatte fornyes hver 4—5 Aar, holdt sig paa denne Maade 10—12 Aar og langt bedre end efter Overstrygning med Tjære.

Træ, Metallisering af —. Et metalagtigt Udseende faaes paa følgende Maade: Træet udblødes i 3—4 Dage i en Sodaopløsning ved en Temperatur af 75° — 90° C. Derefter bringes Træet i et Bad af svovlsurt Kali, som efter 24—36 Timers Forløb tilføjes en koncentreret Opløsning af Svovl i Natronlud. Hermed staaer det da c. 48 Timer ved en Temperatur af 35° — 50° C. Derefter bringes det i en 35° — 50° C. varm Opløsning af eddikesurt Bly og forbliver heri $1\frac{1}{2}$ —2 Dage. Efter at Træet derpaa lidt efter lidt er tørt gvides det kraftigt med et Stykke haardt Træ og faaer derved en poleret Overflade med stærk Metalglans. Træet skal ogsaa kunne gives Udseende af et Metalspejl, naar der efter Tørringen gvides med Plader af Bly, Tin eller Zink og derpaa poleres med Glas eller Porcellain ligesom før med haardt Træ. Det angives, at denne Metaloverflade skal være meget holdbar.

Bandglasemørtel. Ved Dampfjeder, Glødevogne etc., iagttager man ofte, at Murværket revner og falder ud, idet Kalken ved Varmen taber sin Bindevogne. Dette kan forebygges ved at man i Stedet for med Kalk og Sand murer med en Blanding af Ler eller Sand med en tynd Vandglasopløsning. Paa de varme Steder bliver Vandglasemørtelen hurtig fast og brænder sammen til en haard stenagtig Masse.

Vaseline Coldcream. 10 Gram Spermacet, 10 Gram Paraffin og 10 Gram Kakaosmør sammensmeltes og tilføjes 100 Gram hvid Vaseline, 20 Gram Sæbepulver, 60 Gram Rosenvand og 2 Draaber Rosenolie, hvorpaa Blandingen røres til fuldstændig Afkøling.

Binduer og Døre, Tætning af —. Dette opnaaes fuldstændigst og lettest paa følgende Maade: Af Gibs, Kridt og Oliefernis damper man sig en tyk Rit og stryger denne med et fladt Stykke Træ eller en lignende Gjenstand i Falsen paa vedkommende Dør eller Bindueskarm. For at den bedre kan hæfte stryges denne først med en Smule FERNIS, som man lader halvt indtørre.

Den Del af Vinduet eller Døren, som slutter ind i Rammen indgrides derefter godt med Sæbe for ikke at binde ved Rittet og Vinduet eller Døren lukkes da til. Herved vil Rittet udfylde alle Nabninger, hvorigjennem Trækket er kommen. Man lader da staa tilsluttet til Rittet er bleven fast, hvorved dette vil hæfte fast ved Rarmen, men derimod vil den Side, som var i Berøring med den indfæbede Kant være glat. De saaledes behandlede Døre og Vinduer slutte saa godt, som vanskeligt kan naaes paa anden Maade.

Windsorjæbe, Hvid. 50 Pund Talg og 50 Pund Kokosolie forjæbes med 50 Pund Lud af 39° B., samt parsummeres med 225 Gram Kommenolie, 225 Gram Lavendelolie, 80 Gram Jernnitelolie og 75 Gram hvid Timianolie.

Zinkovertræk ad galvanisk Vej. Man tilbereder sig et Bad af 10 Dele Alum i 100 Dele Vand, som tilsættes 1 Del frisk fældet Zinkfiltehydrat. Dette sidst fremstilles ved til en Opløsning af et Zinksalt at sætte Ammoniakvand lidt efter lidt under Omrøring, indtil der ikke længere fremkommer Bundfald. Et Overstrud af Ammoniak maa undgaaes, idet dette atter opløser det udfældede Zinkfiltehydrat. De renbeittede Gjenstande af Metal forbindes med den negative Pol af et galvanisk Batteri, medens den positive Pol forbindes med en stor støbt Zinkplade, som ogsaa anbringes i Vædsken. Den galvaniske Strøm behøver ikke at være stærk, og Zinken lader sig udstille paa alle Metaller. Zern, som forzinkes paa denne Maade, beskyttes herved mod at ruste, og Overtrækket vinder i Fasthed ved at opvarmes. Opvarmes paa denne Maade forzinket Kobber faaer det paa Overfladen et smukt farvet Lag af Messing. Den kortere eller længere Tid, man lader Gjenstandene blive i Badet, betinger Tykkelsen af det udfældede Lag.

Zink, Sortglindsende Zernovertræk paa —. 10 Dele Zernvitriol og 6 Dele Salmiak opløses i 80 Dele Vand og Zinkgjenstandene dyppes i dette Zernbad, som holdes opvarmet. Efter 1—2 Minutters Forløb afbørstes det sorte Overtræk og Gjenstanden anbringes atter i Badet, hvorpaa den uden at afvaskes ophebes over Gløder, indtil der ikke længere bortgaaer Salmiakdamp. Dernæst afstilles i Vand, og Operationen gjentages 3—4 Gange, hvorved faaes et fast bindende sort Overtræk.

Øbler, Navne og Dekorationer paa —. Naar Øblerne ere saavidt udviklede, at de begynde at faa Farve, udklippes Ravn etc. i stærkt, højeligt Papir og paaklistres Frugten med tyndt Gummivand paa den Side, som vender imod Solen. Medens

den øvrige Del af Frugten ved Sollysets Indvirkning farves, blive de ved Papiret mod Vhsets Indvirkning beskyttede Dele vedblivende blege. Er Frugten moden, afvaskes Papiret, og Skriften etc., vil da staa i skarpe Træk paa Frugtstallen. At man efter Regnvejr maa efterse og mulig fæstne Papirstablonen er en Selvfølge.

